॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਵਿਨਯਪਿਟਕੇ

ਚੂਲ਼ਵਗ੍ਗਪਾਲ਼ਿ

੧. ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਨ੍ਧਕੰ

੧. ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ

੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ ਕਲਹਕਾਰਕਾ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕਾ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕਾ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ, ਯੇਪਿ ਚਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ ਕਲਹਕਾਰਕਾ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕਾ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕਾ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ ਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵੰ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਏਸੋ ਅਜੇਸਿ। ਬਲਵਾਬਲਵੰ ਪਟਿਮਨ੍ਤੇਥ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤਤਰਾ ਚ ਬ੍ਯਤ੍ਤਤਰਾ ਚ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਤਰਾ ਚ ਅਲਮਤ੍ਤਤਰਾ ਚ [ਅਲਮਤ੍ਥਤਰਾ ਚ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)]। ਮਾ ਚਸ੍ਸ ਭਾਯਿਤ੍ਥ। ਮਯਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਪਕ੍ਖਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ ਕਲਹਕਾਰਕਾ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕਾ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕਾ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ, ਯੇਪਿ ਚਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ ਕਲਹਕਾਰਕਾ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕਾ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕਾ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ ਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵੰ ਵਕ੍ਖਨ੍ਤਿ – 'ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਏਸੋ ਅਜੇਸਿ। ਬਲਵਾਬਲਵੰ ਪਟਿਮਨ੍ਤੇਥ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤਤਰਾ ਚ ਬ੍ਯਤ੍ਤਤਰਾ ਚ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਤਰਾ ਚ ਅਲਮਤ੍ਤਤਰਾ ਚ। ਮਾ ਚਸ੍ਸ ਭਾਯਿਤ੍ਥ। ਮਯਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਪਕ੍ਖਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ। ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

੨. ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ ਕਲਹਕਾਰਕਾ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕਾ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕਾ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ, ਯੇਪਿ ਚਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ ਕਲਹਕਾਰਕਾ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕਾ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕਾ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ ਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵੰ ਵਦਨ੍ਤਿ – 'ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਏਸੋ ਅਜੇਸਿ। ਬਲਵਾਬਲਵੰ ਪਟਿਮਨ੍ਤੇਥ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤਤਰਾ ਚ ਬ੍ਯਤ੍ਤਤਰਾ ਚ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਤਰਾ ਚ ਅਲਮਤ੍ਤਤਰਾ ਚ। ਮਾ ਚਸ੍ਸ ਭਾਯਿਤ੍ਥ। ਮਯਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਪਕ੍ਖਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ। ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੇਸੰ ਮੋਘਪੁਰਿਸਾਨੰ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੰ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪੰ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕੰ ਅਕਪ੍ਪਿਯੰ ਅਕਰਣੀਯੰ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ, ਯੇਪਿ ਚਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ ਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵੰ ਵਕ੍ਖਨ੍ਤਿ – 'ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਏਸੋ ਅਜੇਸਿ। ਬਲਵਾਬਲਵੰ ਪਟਿਮਨ੍ਤੇਥ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤਤਰਾ ਚ ਬ੍ਯਤ੍ਤਤਰਾ ਚ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਤਰਾ ਚ ਅਲਮਤ੍ਤਤਰਾ ਚ। ਮਾ ਚਸ੍ਸ ਭਾਯਿਤ੍ਥ। ਮਯਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਪਕ੍ਖਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ? ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ

ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ। ਅਥ ਖ੍ਵੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚੇਵ ਅਪ੍ਪਸਾਦਾਯ ਪਸਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚ ਏਕਚ੍ਚਾਨਂ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਾਯਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤੇ [ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕੇ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ ਦੁਪ੍ਪੋਸਤਾਯ ਮਹਿਚ੍ਛਤਾਯ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾਯ [ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਤਾਯ (ਸ੍ਯਾ॰), ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਯਾ (ਸੀ॰)] ਸਙ੍ਗਣਿਕਾਯ ਕੋਸਜ੍ਜਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਸੁਭਰਤਾਯ ਸੁਪੋਸਤਾਯ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸਲ੍ਲੇਖਸ੍ਸ ਧੁਤਸ੍ਸ ਪਾਸਾਦਿਕਸ੍ਸ ਅਪਚਯਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਸ੍ਸ [ਵਿਰਿਯਾਰਮ੍ਭਸ੍ਸ (ਸੀ॰), ਵੀਰਿਯਾਰਬ੍ਭਸ੍ਸ (ਕ॰)] ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਦਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਤਦਨੁਲੋਮਿਕਂ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਪਠਮਂ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬਾ, ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ [ਆਪਤ੍ਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੩. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ ਕਲਹਕਾਰਕਾ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕਾ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕਾ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ, ਯੇਪਿ ਚਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ ਕਲਹਕਾਰਕਾ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕਾ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕਾ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ ਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – 'ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਏਸੋ ਅਜੇਸਿ। ਬਲਵਾਬਲਵਂ ਪਟਿਮਨ੍ਤੇਥ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤਤਰਾ ਚ ਬ੍ਯਤ੍ਤਤਰਾ ਚ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਤਰਾ ਚ ਅਲਮਤ੍ਤਤਰਾ ਚ। ਮਾ ਚਸ੍ਸ ਭਾਯਿਤ੍ਥ। ਮਯਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਕ੍ਖਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ। ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ, ਯੇਪਿ ਚਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ ਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – 'ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਏਸੋ ਅਜੇਸਿ। ਬਲਵਾਬਲਵਂ ਪਟਿਮਨ੍ਤੇਥ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤਤਰਾ ਚ ਬ੍ਯਤ੍ਤਤਰਾ ਚ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਤਰਾ ਚ ਅਲਮਤ੍ਤਤਰਾ ਚ। ਮਾ ਚਸ੍ਸ ਭਾਯਿਤ੍ਥ। ਮਯਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਕ੍ਖਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ। ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ, ਯੇਪਿ ਚਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ ਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – 'ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ , ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਏਸੋ ਅਜੇਸਿ। ਬਲਵਾਬਲਵਂ ਪਟਿਮਨ੍ਤੇਥ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤਤਰਾ ਚ ਬ੍ਯਤ੍ਤਤਰਾ ਚ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਤਰਾ ਚ ਅਲਮਤ੍ਤਤਰਾ ਚ। ਮਾ ਚਸ੍ਸ ਭਾਯਿਤ੍ਥ। ਮਯਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਕ੍ਖਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ। ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ । ਇਮੇ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ, ਯੇਪਿ ਚਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਾ ਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – 'ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਏਸੋ ਅਜੇਸਿ। ਬਲਵਾਬਲਵਂ ਪਟਿਮਨ੍ਤੇਥ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤਤਰਾ ਚ ਬ੍ਯਤ੍ਤਤਰਾ ਚ

ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਤਰਾ ਚ ਅਲਮਤ੍ਤੁਤਰਾ ਚ। ਮਾ ਚਸ੍ਸ ਭਾਯਿਤ੍ਥ। ਮਯਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਕ੍ਖਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ। ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਕਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੪. ‘‘ਤੀਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ [ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚੇਵ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ

ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੫. ''ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ , ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਛਕ੍ਕਂ

੬. [ਪਰਿ॰ ੩੨੩] ‘‘ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ

ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ , ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯਜ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯਜ। ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯਜ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯਜ। ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯਜ।

‘‘ਤਿਣ੍ਣਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯਜ। ਏਕੋ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਏਕੋ ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਏਕੋ ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯਜ।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯਜ। ਏਕੋ ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯਜ।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯਜ । ਏਕੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯਜ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਛਕ੍ਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਤ੍ਤਂ

੭. ‘‘ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੇਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ – ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ [ਸਮ੍ਮਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਮ੍ਮਤੇਨਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਞ੍ਞਾ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਾ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਾ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਕਮ੍ਮਿਕਾ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਵਾਰਣਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਨੁਵਾਦੋ ਪਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਕਾਸੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ [ਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੇ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਤ੍ਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕਂ

੮. ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਅਕਾਸਿ। ਤੇ ਸਙ੍ਘੇਨ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਲੋਮੰ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ , ਨੇਤ੍ਥਾਰੰ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵੰ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮ, ਲੋਮੰ ਪਾਤੇਮ, ਨੇਤ੍ਥਾਰੰ ਵਤ੍ਤਾਮ, ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰...। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤੁ।

ਪਞ੍ਚਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ। ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਯੰ ਦੇਤਿ, ਸਾਮਣੇਰੰ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿੰ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ।

[ਪਰਿ॰ ੪੨੦] ''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਕਤੰ ਹੋਤਿ ਤੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞੰ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕੰ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰੰ; ਕਮ੍ਮੰ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਗਰਹਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ।

''ਅਟ੍ਠਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ। ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੰ ਠਪੇਤਿ, ਪਵਾਰਣੰ ਠਪੇਤਿ, ਸਵਚਨੀਯੰ ਕਰੋਤਿ, ਅਨੁਵਾਦੰ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਓਕਾਸੰ ਕਾਰੇਤਿ, ਚੋਦੇਤਿ, ਸਾਰੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ [ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ।

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕੰ

੯. ''ਪਞ੍ਚਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੰ ਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੰ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿੰ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਕਤੰ ਹੋਤਿ ਤੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞੰ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕੰ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰੰ; ਕਮ੍ਮੰ ਨ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਨ ਗਰਹਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ।

''ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ।

ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੰ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਪਵਾਰਣੰ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਸਵਚਨੀਯੰ ਕਰੋਤਿ, ਨ ਅਨੁਵਾਦੰ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਨ ਓਕਾਸੰ ਕਾਰੇਤਿ, ਨ ਚੋਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਰੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ , ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ।

ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੧੦. ''ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਮ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਾਮ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਾਮਾ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ , ਤਜ੍ਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਨ੍ਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ , ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ,

ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਠਮਂ।

੨. ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ

੧੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸੇਯ੍ਯਸਕੋ ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ; ਅਪਿਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕਤਾ [ਪਕਤਤ੍ਤਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਅਬ੍ਭੇਨ੍ਤਾ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸੇਯ੍ਯਸਕੋ ਬਾਲੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ ; ਅਪਿਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕਤਾ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਅਬ੍ਭੇਨ੍ਤਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੇਯ੍ਯਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਾਲੋ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ; ਅਪਿਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕਤਾ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਅਬ੍ਭੇਨ੍ਤਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸ ਮੋਘਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕਂ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਅਕਰਣੀਯਂ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ ਬਾਲੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ; ਅਪਿਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕਤਾ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਅਬ੍ਭੇਨ੍ਤਾ। ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ [ਨਿਯਸਕਮ੍ਮਂ (ਕ॰)] ਕਰੋਤੁ – ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਪਠਮਂ ਸੇਯ੍ਯਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ [ਆਪਤ੍ਤਿ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੨. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੇਯ੍ਯਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਾਲੋ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ; ਅਪਿਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕਤਾ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਅਬ੍ਭੇਨ੍ਤਾ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ – ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੇਯ੍ਯਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਾਲੋ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ; ਅਪਿਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕਤਾ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਅਬ੍ਭੇਨ੍ਤਾ। ਸਙ੍ਘੋ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੇਯ੍ਯਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਾਲੋ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ; ਅਪਿਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕਤਾ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਅਬ੍ਭੇਨ੍ਤਾ। ਸਙ੍ਘੋ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਕਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ – ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੧੩. ''ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੧੪. ‘‘ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ... ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ... ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ... ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ... ਪੇ॰... ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ... ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ... ਪੇ॰... ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਛਕ੍ਕਂ

੧੫. [ਪਰਿ॰ ੩੨੩] ''ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਤਿਣ੍ਣਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਏਕੋ ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ, ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਏਕੋ ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਛਕ੍ਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਤ੍ਤਂ

੧੬. ''ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਕਤੇਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ – ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਮ੍ਮਤੇਨਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਞ੍ਞਾ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਾ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਾ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਕਮ੍ਮਿਕਾ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਵਾਰਣਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਨੁਵਾਦੋ ਪਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਕਾਸੋ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮੇ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਤ੍ਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੭. ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ – ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਕਤੋ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤੇ ਸੇਵਮਾਨੋ ਭਜਮਾਨੋ ਪਯਿਰੁਪਾਸਮਾਨੋ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਨ੍ਤੋ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਹੋਤਿ, ਆਗਤਾਗਮੋ ਧਮ੍ਮਧਰੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਮਾਤਿਕਾਧਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵ੍ਯਤ੍ਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ। ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਮਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਾਮਿ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰...। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤੁ।

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕਂ

੧੮. ''ਪਞ੍ਚਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦੇਤਿ, ਸਾਮਣੇਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

[ਪਰਿ॰ ੪੨੦] ''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਂ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਂ; ਕਮ੍ਮਂ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਗਰਹਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥਂ ਠਪੇਤਿ, ਪਵਾਰਣਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਨੁਵਾਦਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ , ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਚੋਦੇਤਿ, ਸਾਰੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕਂ

੧੯. ''ਪਞ੍ਚਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ । ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਮਣੇਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਂ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਂ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਨ ਗਰਹਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥਂ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਪਵਾਰਣਂ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਨ ਅਨੁਵਾਦਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਨ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਨ ਚੋਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਰੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨੦. ''ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੇਯ੍ਯਸਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਮਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਨਿਯਸ੍ਸਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ । ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੇਯ੍ਯਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਨਿਯਸ੍ਸਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੇਯ੍ਯਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਨਿਯਸ੍ਸਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੇਯ੍ਯਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਨਿਯਸ੍ਸਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੇਯ੍ਯਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਨਿਯਸ੍ਸਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸੇਯ੍ਯਸਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ

੨੧. [ਇਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਪਾਰਾ॰ ੪੩੧ ਆਦਯੋ] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਨਾਮ [ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ (ਕ॰)] ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਆਵਾਸਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਲਜ੍ਜਿਨੋ ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੂ। ਤੇ [ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੯੨ ਆਦਯੋ] ਏਵਰੂਪਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਨ੍ਤਿ – ਮਾਲਾਵਚ੍ਛਂ ਰੋਪੇਨ੍ਤਿਪਿ ਰੋਪਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿਪਿ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਓਚਿਨਨ੍ਤਿਪਿ ਓਚਿਨਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਗਨ੍ਥੇਨ੍ਤਿਪਿ ਗਨ੍ਥਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ , ਏਕਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਭਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਮਞ੍ਜਰਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਿਧੂਤਿਕਂ [ਵਿਧੁਤਿਕਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਟਂਸਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਆਵੇਲ਼ਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ,

ਉਰਚ੍ਛਦੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੇ ਕੁਲਿਤ੍ਥੀਨੰ ਕੁਲਧੀਤਾਨੰ ਕੁਲਕੁਮਾਰੀਨੰ ਕੁਲਸੁਣ੍ਹਾਨੰ ਕੁਲਦਾਸੀਨੰ ਏਕਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲੰ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਭਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲੰ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਮਞ੍ਜਰਿਕੰ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਿਧੂਤਿਕੰ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਟੰਸਕੰ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਆਵੇਲ਼ੰ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਰਚ੍ਛਦੰ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੇ ਕੁਲਿਤ੍ਥੀਹਿ ਕੁਲਧੀਤਾਹਿ ਕੁਲਕੁਮਾਰੀਹਿ ਕੁਲਸੁਣ੍ਹਾਹਿ ਕੁਲਦਾਸੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਭਾਜਨੇਪਿ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਏਕਥਾਲਕੇਪਿ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਏਕਾਸਨੇਪਿ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਏਕਮਞ੍ਚੇਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਤ੍ਥਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਪਾਵੁਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਵਿਕਾਲੇਪਿ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਮਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਮ੍ਪਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਪਿ, ਗਾਯਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਾਦੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਪਿ; ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਲਾਸੇਨ੍ਤਿ; ਗਾਯਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਗਾਯਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ, ਗਾਯਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਗਾਯਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਲਾਸੇਨ੍ਤਿ; ਵਾਦੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਵਾਦੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ, ਵਾਦੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਵਾਦੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਲਾਸੇਨ੍ਤਿ; ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਲਾਸੇਨ੍ਤਿ; ਅਟ੍ਠਪਦੇਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਦਸਪਦੇਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਆਕਾਸੇਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਹਾਰਪਥੇਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਤਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਖਲਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਘਟਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਸਲਾਕਹਤ੍ਥੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਖੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਪਙ੍ਗਚੀਰੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਵਙ੍ਕਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਮੋਕ੍ਖਚਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਚਿਙ੍ਗੁਲਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਪਤ੍ਤਾਲ਼੍ਹਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਰਥਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਧਨੁਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਖਰਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਮਨੇਸਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਯਥਾਵਜ੍ਜੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ; ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਅਸ੍ਸਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਰਥਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਧਨੁਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਥਰੁਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਨ੍ਤਿ, ਅਸ੍ਸਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਨ੍ਤਿ, ਰਥਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋ [ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਨ੍ਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਧਾਵਨ੍ਤਿਪਿ ਆਧਾਵਨ੍ਤਿਪਿ; ਉਸ੍ਸੇਲ਼ੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਪ੍ਫੋਟੇਨ੍ਤਿਪਿ , ਨਿਬ੍ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿਪਿ, ਮੁਟ੍ਠੀਹਿਪਿ ਯੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ; ਰਙ੍ਗਮਜ੍ਝੇਪਿ ਸਙ੍ਘਾਟਿੰ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਕਿੰ [ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿੰ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਏਵੰ ਵਦਨ੍ਤਿ – ‘‘ਇਧ, ਭਗਿਨਿ, ਨਚ੍ਚਸ੍ਸੂ’’ਤਿ; ਨਲਾਟਿਕਮ੍ਪਿ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਵਿਵਿਧਮ੍ਪਿ ਅਨਾਚਾਰੰ ਆਚਰਨ੍ਤਿ।

੨੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਸੀਸੁ ਵਸ੍ਸੰਵੁਟ੍ਠੋ [ਵਸ੍ਸੰਵੁਤ੍ਥੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਯੇਨ ਕੀਟਾਗਿਰਿ ਤਦਵਸਰਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਕੀਟਾਗਿਰਿੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ ਪਾਸਾਦਿਕੇਨ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਆਲੋਕਿਤੇਨ ਵਿਲੋਕਿਤੇਨ ਸਮਿਞ੍ਜਿਤੇਨ [ਸਮ੍ਮਿਞ੍ਜਿਤੇਨ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕੰ॰)] ਪਸਾਰਿਤੇਨ, ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁ ਇਰਿਯਾਪਥਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ‘‘ਕ੍ਵਾਯੰ ਅਬਲਬਲੋ ਵਿਯ ਮਨ੍ਦਮਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਭਾਕੁਟਿਕਭਾਕੁਟਿਕੋ ਵਿਯ? ਕੋ ਇਮਸ੍ਸ ਉਪਗਤਸ੍ਸ ਪਿਣ੍ਡਕਮ੍ਪਿ ਦਸ੍ਸਤਿ? ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਨ ਅਯ੍ਯਾ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਸਣ੍ਹਾ ਸਖਿਲਾ ਸੁਖਸਮ੍ਭਾਸਾ ਮਿਹਿਤਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਾ ਏਹਿਸ੍ਵਾਗਤਵਾਦਿਨੋ ਅਬ੍ਭਾਕੁਟਿਕਾ ਉਤ੍ਤਾਨਮੁਖਾ ਪੁਬ੍ਬਭਾਸਿਨੋ। ਤੇਸੰ ਖੋ ਨਾਮ ਪਿਣ੍ਡੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ।

ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੰ; ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯੇਨ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਿਣ੍ਡੋ ਲਬ੍ਭਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਨ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਪਿਣ੍ਡੋ ਲਬ੍ਭਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਏਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਘਰੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਘਰੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਗਮਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਖੋ ਅਹੰ, ਆਵੁਸੋ, ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸਨਾਯਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਮ ਵਚਨੇਨ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦ, ਏਵਞ੍ਚ ਵਦੇਹਿ – ‘ਦੁਟ੍ਠੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿੰ ਆਵਾਸੋ। ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਨਾਮ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿੰ ਆਵਾਸਿਕਾ ਅਲਜ੍ਜਿਨੋ ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੂ। ਤੇ ਏਵਰੂਪੰ ਅਨਾਚਾਰੰ ਆਚਰਨ੍ਤਿ – ਮਾਲਾਵਚ੍ਛੰ ਰੋਪੇਨ੍ਤਿਪਿ ਰੋਪਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿਪਿ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਓਚਿਨਨ੍ਤਿਪਿ, ਓਚਿਨਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਗਨ੍ਥੇਨ੍ਤਿਪਿ ਗਨ੍ਥਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਏਕਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਭਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਮਞ੍ਜਰਿਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਿਧੂਤਿਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਟੰਸਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਆਵੇਲ਼ੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਰਚ੍ਛਦੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੇ ਕੁਲਿਤ੍ਥੀਨੰ ਕੁਲਧੀਤਾਨੰ ਕੁਲਕੁਮਾਰੀਨੰ ਕੁਲਸੁਣ੍ਹਾਨੰ ਕੁਲਦਾਸੀਨੰ ਏਕਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲੰ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਭਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲੰ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਮਞ੍ਜਰਿਕੰ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ,

ਵਿਧੂਤਿਕਂ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਟਂਸਕਂ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਆਵੇਲ਼ਂ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਰਚ੍ਛਦਂ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੇ ਕੁਲਿਤ੍ਥੀਹਿ ਕੁਲਧੀਤਾਹਿ ਕੁਲਕੁਮਾਰੀਹਿ ਕੁਲਸੁਣ੍ਹਾਹਿ ਕੁਲਦਾਸੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਭਾਜਨੇਪਿ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਏਕਥਾਲਕੇਪਿ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਏਕਾਸਨੇਪਿ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਏਕਮਞ੍ਚੇਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਤ੍ਥਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਪਾਵੁਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਵਿਕਾਲੇਪਿ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਮਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਮ੍ਪਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਪਿ, ਗਾਯਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਾਦੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਪਿ; ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਲਾਸੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... (ਚਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ)। ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਲਾਸੇਨ੍ਤਿ; ਅਟ੍ਠਪਦੇਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਦਸਪਦੇਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਆਕਾਸੇਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਹਾਰਪਥੇਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਤਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਖਲਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਘਟਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਸਲਾਕਹਤ੍ਥੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਖੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਪਙ੍ਗਚੀਰੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਵਙ੍ਕਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਮੋਕ੍ਖਚਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਚਿਙ੍ਗੁਲਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਪਤ੍ਤਾਲ੍ਹਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਰਥਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਧਨੁਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਖਰਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਮਨੇਸਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਯਥਾਵਜ੍ਜੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ; ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਅਸ੍ਸਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਰਥਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਧਨੁਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਥਰੁਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਨ੍ਤਿ, ਅਸ੍ਸਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਨ੍ਤਿ, ਰਥਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਨ੍ਤਿਪਿ ਆਧਾਵਨ੍ਤਿਪਿ; ਉਸ੍ਸੇਲ਼ੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਪ੍ਫੋਟੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਨਿਬ੍ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿਪਿ, ਮੁਟ੍ਠੀਹਿਪਿ ਯੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ; ਰਙ੍ਗਮਜ੍ਝੇਪਿ ਸਙ੍ਘਾਟਿਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਕਿਂ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – 'ਇਧ, ਭਗਿਨਿ, ਨਚ੍ਚਸ੍ਸੂ'ਤਿ; ਨਲਾਟਿਕਮ੍ਪਿ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਵਿਵਿਧਮ੍ਪਿ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਨ੍ਤਿ। ਯੇਪਿ ਤੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਦ੍ਧਾ ਅਹੇਸੁਂ ਪਸਨ੍ਨਾ ਤੇਪਿ ਏਤਰਹਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ। ਯਾਨਿਪਿ ਤਾਨਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬੇ ਦਾਨਪਥਾਨਿ ਤਾਨਿਪਿ ਏਤਰਹਿ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਨਿ। ਰਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ ਪੇਸਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ , ਨਿਵਸਨ੍ਤਿ ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੂ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਕੀਟਾਗਿਰਿਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਹਿਣੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਯਂ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਆਵਾਸੋ ਸਣ੍ਠਹੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ।

''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਤੇਨ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਜੇਤਵਨਂ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਖੋ ਪਨੇਤਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਭਗਵਨ੍ਤਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਮ੍ਮੋਦਿਤੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਚ੍ਚਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਖਮਨੀਯਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਯਾਪਨੀਯਂ, ਕਚ੍ਚਿਸਿ ਅਪ੍ਪਕਿਲਮਥੇਨ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਆਗਤੋ, ਕੁਤੋ ਚ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਗਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ? ''ਖਮਨੀਯਂ, ਭਗਵਾ, ਯਾਪਨੀਯਂ ਭਗਵਾ; ਅਪ੍ਪਕਿਲਮਥੇਨ ਚ ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਆਗਤੋ। ਇਧਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਾਸੀਸੁ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਯੇਨ ਕੀਟਾਗਿਰਿ ਤਦਵਸਰਿਂ। ਅਥ ਖ੍ਵਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਕੀਟਾਗਿਰਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿਂ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਂ ; ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯੇਨਾਹਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – 'ਅਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਿਣ੍ਡੋ ਲਬ੍ਭਤੀ'ਤਿ। 'ਨ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਪਿਣ੍ਡੋ ਲਬ੍ਭਤੀ'ਤਿ। 'ਏਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਘਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਮਂ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – 'ਕਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਗਮਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ? 'ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯਾ'ਤਿ । 'ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਮ ਵਚਨੇਨ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦ, ਏਵਞ੍ਚ ਵਦੇਹਿ – ਦੁਟ੍ਠੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਆਵਾਸੋ। ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਨਾਮ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਆਵਾਸਿਕਾ ਅਲਜ੍ਜਿਨੋ ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੂ । ਤੇ ਏਵਰੂਪਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਨ੍ਤਿ – ਮਾਲਾਵਚ੍ਛਂ ਰੋਪੇਨ੍ਤਿਪਿ ਰੋਪਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ...ਪੇ॰... ਵਿਵਿਧਮ੍ਪਿ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਨ੍ਤਿ। ਯੇਪਿ ਤੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਦ੍ਧਾ ਅਹੇਸੁਂ ਪਸਨ੍ਨਾ ਤੇਪਿ ਏਤਰਹਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ। ਯਾਨਿਪਿ ਤਾਨਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬੇ ਦਾਨਪਥਾਨਿ ਤਾਨਿਪਿ ਏਤਰਹਿ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਨਿ। ਰਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ ਪੇਸਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਨਿਵਸਨ੍ਤਿ ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੂ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਕੀਟਾਗਿਰਿਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਹਿਣੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਯਂ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਆਵਾਸੋ ਸਣ੍ਠਹੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ। ਤਤੋ ਅਹਂ ਭਗਵਾ ਆਗਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ।

੨੩. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਨਾਮ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਆਵਾਸਿਕਾ ਅਲਜ੍ਜਿਨੋ ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੂ? ਤੇ ਏਵਰੂਪਂ ਅਨਾਚਾਰਂ

ਆਚਰਨ੍ਤਿ – ਮਾਲਾਵਚ੍ਛਂ ਰੋਪੇਨ੍ਤਿਪਿ...ਪੇ॰... ਵਿਵਿਧਮ੍ਪਿ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਨ੍ਤਿ? ਯੇਪਿ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਦ੍ਧਾ ਅਹੇਸੁਂ ਪਸਨ੍ਨਾ ਤੇਪਿ ਏਤਰਹਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ? ਯਾਨਿਪਿ ਤਾਨਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬੇ ਦਾਨਪਥਾਨਿ ਤਾਨਿਪਿ ਏਤਰਹਿ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਨਿ? ਰਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ ਪੇਸਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਵਸਨ੍ਤਿ ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੂ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਏਵਰੂਪਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ – ਮਾਲਾਵਚ੍ਛਂ ਰੋਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਰੋਪਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਸਿਞ੍ਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਓਚਿਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਓਚਿਨਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਗਨ੍ਥੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਗਨ੍ਥਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਏਕਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਭਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਮਞ੍ਜਰਿਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਿਧੂਤਿਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਟਂਸਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਆਵੇਲ਼ਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਰਚ੍ਛਦਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੇ ਕੁਲਿਤ੍ਥੀਨਂ ਕੁਲਧੀਤਾਨਂ ਕੁਲਕੁਮਾਰੀਨਂ ਕੁਲਸੁਣ੍ਹਾਨਂ ਕੁਲਦਾਸੀਨਂ ਏਕਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲਂ ਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਭਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲਂ ਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਮਞ੍ਜਰਿਕਂ ਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਿਧੂਤਿਕਂ ਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਟਂਸਕਂ ਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਆਵੇਲ਼ਂ ਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਰਚ੍ਛਦਂ ਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੇ ਕੁਲਿਤ੍ਥੀਹਿ ਕੁਲਧੀਤਾਹਿ ਕੁਲਕੁਮਾਰੀਹਿ ਕੁਲਸੁਣ੍ਹਾਹਿ ਕੁਲਦਾਸੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਭਾਜਨੇਪਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਕਥਾਲਕੇਪਿ ਪਿਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਕਾਸਨੇਪਿ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਕਮਞ੍ਚੇਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਕਤ੍ਥਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਕਪਾਵੁਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਿਕਾਲੇਪਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਪਿਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਮ੍ਪਿ ਧਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਗਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਲਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ; ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨਚ੍ਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਗਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਲਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਗਾਯਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨਚ੍ਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ , ਗਾਯਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਗਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਗਾਯਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਗਾਯਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਲਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਵਾਦੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨਚ੍ਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਾਦੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਗਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਾਦੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਾਦੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਲਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨਚ੍ਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਗਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਲਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਅਟ੍ਠਪਦੇਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦਸਪਦੇਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਆਕਾਸੇਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਹਾਰਪਥੇਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਤਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਖਲਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਘਟਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਲਾਕਹਤ੍ਥੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਖੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਙ੍ਗਚੀਰੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਙ੍ਕਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਮੋਕ੍ਖਚਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਚਿਙ੍ਗੁਲਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਤ੍ਤਾਲ਼੍ਹਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਰਥਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧਨੁਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਖਰਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਨੇਸਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਯਥਾਵਜ੍ਜੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਸ੍ਸਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਰਥਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧਨੁਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਥਰੁਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ , ਅਸ੍ਸਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਰਥਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋ [ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਧਾਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਆਧਾਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ; ਉਸ੍ਸੇਲ਼ੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਪ੍ਫੋਟੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਨਿਬ੍ਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਮੁਟ੍ਠੀਹਿਪਿ ਯੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਰਙ੍ਗਮਜ੍ਝੇਪਿ ਸਙ੍ਘਾਟਿਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਕਿਂ ਏਵਂ ਵਕ੍ਖਨ੍ਤਿ [ਵਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ (ਕ॰)] – 'ਇਧ, ਭਗਿਨਿ, ਨਚ੍ਚਸ੍ਸੂ'ਤਿ; ਨਲਾਟਿਕਮ੍ਪਿ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਵਿਵਿਧਮ੍ਪਿ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਨੇਤਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ... ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਗਚ੍ਛਥ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਾ, ਕੀਟਾਗਿਰਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਥ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਏਤੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਨੋ''ਤਿ।

''ਕਥਂ ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਮ, ਚਣ੍ਡਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਫਰੁਸਾ''ਤਿ? ''ਤੇਨ ਹਿ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਾ, ਬਹੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ। ''ਏਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਖੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਪਠਮਂ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬਾ, ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੨੪. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਲਦੂਸਕਾ ਪਾਪਸਮਾਚਾਰਾ। ਇਮੇਸਂ ਪਾਪਕਾ ਸਮਾਚਾਰਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ। ਕੁਲਾਨਿ ਚ ਇਮੇਹਿ ਦੁਟ੍ਠਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ – ਨ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਲਦੂਸਕਾ ਪਾਪਸਮਾਚਾਰਾ। ਇਮੇਸਂ ਪਾਪਕਾ ਸਮਾਚਾਰਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ। ਕੁਲਾਨਿ ਚ ਇਮੇਹਿ ਦੁਟ੍ਠਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ। ਸਙ੍ਘੋ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਨ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ਨ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ। ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਲਦੂਸਕਾ ਪਾਪਸਮਾਚਾਰਾ। ਇਮੇਸਂ ਪਾਪਕਾ ਸਮਾਚਾਰਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ। ਕੁਲਾਨਿ ਚ ਇਮੇਹਿ ਦੁਟ੍ਠਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ। ਸਙ੍ਘੋ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਨ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ਨ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਕਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ – ਨ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੨੫. ‘‘ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ...ਪੇ॰... ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੨੬. ''ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਚੁਦ੍ਦਸਕਂ

੨੭. [ਪਰਿ॰ ੩੨੩] ''ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਕਾਯਿਕੇਨ ਦਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਵਾਚਸਿਕੇਨ ਦਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇਨ ਦਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਕਾਯਿਕੇਨ ਅਨਾਚਾਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਵਾਚਸਿਕੇਨ ਅਨਾਚਾਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇਨ ਅਨਾਚਾਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਕਾਯਿਕੇਨ ਉਪਘਾਤਿਕੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਵਾਚਸਿਕੇਨ ਉਪਘਾਤਿਕੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇਨ ਉਪਘਾਤਿਕੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਕਾਯਿਕੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਵਾਚਸਿਕੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ, ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਤਿਣ੍ਣਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ , ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਏਕੋ ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਏਕੋ ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਕਾਯਿਕੇਨ ਦਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਵਾਚਸਿਕੇਨ ਦਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇਨ ਦਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਕਾਯਿਕੇਨ ਅਨਾਚਾਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਵਾਚਸਿਕੇਨ ਅਨਾਚਾਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇਨ ਅਨਾਚਾਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਕਾਯਿਕੇਨ ਉਪਘਾਤਿਕੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਵਾਚਸਿਕੇਨ ਉਪਘਾਤਿਕੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇਨ ਉਪਘਾਤਿਕੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਕਾਯਿਕੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਵਾਚਸਿਕੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਸੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਕਰੇਯ੍ਯ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਚੁਦ੍ਦਸਕੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਤ੍ਤੰ

੨੮. ‘‘ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੇਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬੰ। ਤਤ੍ਰਾਯੰ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ – ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਮ੍ਮਤੇਨਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਕਤੰ ਹੋਤਿ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਞ੍ਞਾ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਾ , ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਾ; ਕਮ੍ਮੰ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬੰ, ਕਮ੍ਮਿਕਾ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਵਾਰਣਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਵਚਨੀਯੰ ਕਾਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਅਨੁਵਾਦੋ ਪਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਕਾਸੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ।

ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮੇ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਤ੍ਤੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੨੯. ਅਥ ਖੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਪ੍ਪਮੁਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਕੀਟਾਗਿਰਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਅਕਾਸਿ – ਨ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿੰ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤਾ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਨ ਲੋਮੰ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਨੇਤ੍ਥਾਰੰ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ; ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਖਮਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਭਾਸਨ੍ਤਿ; ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਤਾ ਦੋਸਗਾਮਿਤਾ ਮੋਹਗਾਮਿਤਾ ਭਯਗਾਮਿਤਾ ਪਾਪੇਨ੍ਤਿ; ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਿਬ੍ਭਮਨ੍ਤਿਪਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤਾ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਲੋਮੰ ਪਾਤੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਨੇਤ੍ਥਾਰੰ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਖਮਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਕੋਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਭਾਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਤਾ ਦੋਸਗਾਮਿਤਾ ਮੋਹਗਾਮਿਤਾ ਭਯਗਾਮਿਤਾ ਪਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਿਬ੍ਭਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤਾ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਨ ਲੋਮੰ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਨੇਤ੍ਥਾਰੰ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ; ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਖਮਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਭਾਸਨ੍ਤਿ; ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਤਾ ਦੋਸਗਾਮਿਤਾ ਮੋਹਗਾਮਿਤਾ ਭਯਗਾਮਿਤਾ ਪਾਪੇਨ੍ਤਿ; ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਿਬ੍ਭਮਨ੍ਤਿਪੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ‘‘ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤਾ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਲੋਮੰ ਪਾਤੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਨੇਤ੍ਥਾਰੰ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਖਮਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਕੋਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਭਾਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਤਾ ਦੋਸਗਾਮਿਤਾ ਮੋਹਗਾਮਿਤਾ ਭਯਗਾਮਿਤਾ ਪਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਿਬ੍ਭਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ। ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤੁ।

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕੰ

੩੦. ‘‘ਪਞ੍ਚਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦੇਤਿ, ਸਾਮਣੇਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

[ਪਰਿ॰ ੪੨੦] ‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਂ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਂ; ਕਮ੍ਮਂ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਗਰਹਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥਂ ਠਪੇਤਿ, ਪਵਾਰਣਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਨੁਵਾਦਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਚੋਦੇਤਿ, ਸਾਰੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮੇ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕਂ

੩੧. ‘‘ਪਞ੍ਚਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਮਣੇਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ , ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਂ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਂ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਨ ਗਰਹਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥਂ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਪਵਾਰਣਂ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਨ ਅਨੁਵਾਦਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਨ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਨ ਚੋਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਰੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮੇ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩੨. ‘‘ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਮਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਾਮੀ’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ। ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ । ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ

ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਤਤਿਯਂ।

੪. ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ

੩੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਮਚ੍ਛਿਕਾਸਣ੍ਡੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਆਵਾਸਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਨਵਕਮ੍ਮਿਕੋ ਧੁਵਭਤ੍ਤਿਕੋ। ਯਦਾ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਸਙ੍ਘਂ ਵਾ ਗਣਂ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ ਤਦਾ ਨ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸੁਧਮ੍ਮਂ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵਾ ਗਣਂ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਮਹਾਕਚ੍ਚਾਨੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਮਹਾਕੋਟ੍ਠਿਕੋ , ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਮਹਾਕਪ੍ਪਿਨੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਮਹਾਚੁਨ੍ਦੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਰੇਵਤੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਉਪਾਲਿ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਰਾਹੁਲੋ, ਕਾਸੀਸੁ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨਾ ਯੇਨ ਮਚ੍ਛਿਕਾਸਣ੍ਡੋ ਤਦਵਸਰੁਂ।

ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਥੇਰਾ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਚ੍ਛਿਕਾਸਣ੍ਡਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਾਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਯੇਨ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ , ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਪਤਿਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੇਨ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਸਮਾਦਪਿਤੋ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤੋ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤੋ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਆਗਨ੍ਤੁਕਭਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਧਿਵਾਸੇਸੁਂ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ [ਅਧਿਵਾਸੇਸੁਂ ਖੋ ਤੇ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ।

ਅਥ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਥੇਰਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਅਧਿਵਾਸਨੰ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਸੁਧਮ੍ਮੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤੋ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਸੁਧਮ੍ਮੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤੰ ਸਦ੍ਧਿੰ ਥੇਰੇਹੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸੁਧਮ੍ਮੋ 'ਪੁਬ੍ਬੇ ਖ੍ਵਾਯੰ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਯਦਾ ਸਙ੍ਘੰ ਵਾ ਗਣੰ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮੰ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘੰ ਵਾ ਗਣੰ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਿ; ਸੋਦਾਨਿ ਮੰ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ; ਦੁਟ੍ਠੋਦਾਨਾਯੰ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਵਿਰਤ੍ਤਰੂਪੋ ਮਯੀ'ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਗਹਪਤਿੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਲੰ, ਗਹਪਤਿ, ਨਾਧਿਵਾਸੇਮੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਸੁਧਮ੍ਮੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤੰ ਸਦ੍ਧਿੰ ਥੇਰੇਹੀ''ਤਿ। ''ਅਲੰ, ਗਹਪਤਿ, ਨਾਧਿਵਾਸੇਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ 'ਕਿੰ ਮੇ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਅਯ੍ਯੋ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਅਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤੋ ਵਾ ਅਨਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤੋ ਵਾ'ਤਿ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਸੁਧਮ੍ਮੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

੩੪. ਅਥ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਥੇਰਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪਣੀਤੰ ਖਾਦਨੀਯੰ ਭੋਜਨੀਯੰ ਪਟਿਯਾਦਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸੁਧਮ੍ਮੋ 'ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਥੇਰਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਨਿਵੇਸਨੰ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਸੁਧਮ੍ਮੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤੰ ਗਹਪਤਿੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਪਹੂਤੰ ਖੋ ਤੇ ਇਦੰ, ਗਹਪਤਿ, ਖਾਦਨੀਯੰ ਭੋਜਨੀਯੰ ਪਟਿਯਤ੍ਤੰ; ਏਕਾ ਚ ਖੋ ਇਧ ਨਤ੍ਥਿ ਯਦਿਦੰ ਤਿਲਸਙ੍ਗੁਲਿਕਾ''ਤਿ। ''ਬਹੁਮ੍ਹਿ ਵਤ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਤਨੇ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨੇ [ਭਨ੍ਤੇ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨੇ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਅਯ੍ਯੇਨ ਸੁਧਮ੍ਮੇਨ ਯਦੇਵ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਾਸਿਤੰ ਯਦਿਦੰ ਤਿਲਸਙ੍ਗੁਲਿਕਾਤਿ। ਭੂਤਪੁਬ੍ਬੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਕ੍ਖਿਣਾਪਥਕਾ ਵਾਣਿਜਾ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮੰ ਜਨਪਦੰ ਅਗਮੰਸੁ ਵਾਣਿਜ੍ਜਾਯ। ਤੇ ਤਤੋ ਕੁਕ੍ਕੁਟਿੰ ਆਨੇਸੁੰ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੁਕ੍ਕੁਟੀ ਕਾਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੰਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸਾ ਪੋਤਕੰ ਜਨੇਸਿ। ਯਦਾ ਖੋ ਸੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੁਕ੍ਕੁਟਪੋਤਕੋ ਕਾਕਵਸ੍ਸੰ ਵਸ੍ਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਕਾਕਕੁਕ੍ਕੁਟੀਤਿ ਵਸ੍ਸਤਿ; ਯਦਾ ਕੁਕ੍ਕੁਟਿਵਸ੍ਸੰ ਵਸ੍ਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਕੁਕ੍ਕੁਟਿਕਾਕਾਤਿ ਵਸ੍ਸਤਿ। ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਬਹੁਮ੍ਹਿ ਰਤਨੇ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਅਯ੍ਯੇਨ ਸੁਧਮ੍ਮੇਨ ਯਦੇਵ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਾਸਿਤੰ ਯਦਿਦੰ ਤਿਲਸੰਗੁਲਿਕਾ''ਤਿ। ''ਅਕ੍ਕੋਸਸਿ ਮੰ ਤ੍ਵੰ, ਗਹਪਤਿ, ਪਰਿਭਾਸਸਿ ਮੰ ਤ੍ਵੰ, ਗਹਪਤਿ। ਏਸੋ ਤੇ, ਗਹਪਤਿ, ਆਵਾਸੋ, ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਨਾਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੰ ਸੁਧਮ੍ਮੰ ਅਕ੍ਕੋਸਾਮਿ, ਪਰਿਭਾਸਾਮਿ [ਨ ਪਰਿਭਾਸਾਮਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)]। ਵਸਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਮਚ੍ਛਿਕਾਸਣ੍ਡੇ। ਰਮਣੀਯੰ ਅਮ੍ਬਾਟਕਵਨੰ। ਅਹੰ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਚਿਤ੍ਤੰ ਗਹਪਤਿੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਕ੍ਕੋਸਸਿ ਮੰ ਤ੍ਵੰ, ਗਹਪਤਿ, ਪਰਿਭਾਸਸਿ ਮੰ ਤ੍ਵੰ, ਗਹਪਤਿ। ਏਸੋ ਤੇ, ਗਹਪਤਿ, ਆਵਾਸੋ, ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਕਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ? ''ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਖੋ ਅਹੰ, ਗਹਪਤਿ, ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸਨਾਯਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭਣਿਤੰ, ਯਞ੍ਚ ਮਯਾ ਭਣਿਤੰ ਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਹਿ। ਅਨਚ੍ਛਰਿਯੰ ਖੋ ਪਨੇਤੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯੰ ਅਯ੍ਯੋ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਪੁਨਦੇਵ ਮਚ੍ਛਿਕਾਸਣ੍ਡੰ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ।

੩੫. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਸੇਨਾਸਨੰ ਸੰਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਤੇਨ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਜੇਤਵਨੰ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭਣਿਤੰ ਯਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਗਹਪਤਿਨਾ ਭਣਿਤੰ ਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੰ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪੰ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕੰ ਅਕਪ੍ਪਿਯੰ ਅਕਰਣੀਯੰ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਚਿਤ੍ਤੰ ਗਹਪਤਿੰ ਸਦ੍ਧੰ ਪਸਨ੍ਨੰ ਦਾਯਕੰ ਕਾਰਕੰ ਸਙ੍ਘੁਪਟ੍ਠਾਕੰ ਹੀਨੇਨ ਖੁੰਸੇਸ੍ਸਸਿ, ਹੀਨੇਨ ਵਮ੍ਭੇਸ੍ਸਸਿ? ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ

ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤੁ – ਚਿਤ੍ਤੋ ਤੇ ਗਹਪਤਿ ਖਮਾਪੇਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਪਠਮਂ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੩੬. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਪਤਿਂ ਸਦ੍ਧਂ ਪਸਨ੍ਨਂ ਦਾਯਕਂ ਕਾਰਕਂ ਸਙ੍ਘੁਪਟ੍ਠਾਕਂ ਹੀਨੇਨ ਖੁਂਸੇਤਿ, ਹੀਨੇਨ ਵਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ – ਚਿਤ੍ਤੋ ਤੇ ਗਹਪਤਿ ਖਮਾਪੇਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਪਤਿਂ ਸਦ੍ਧਂ ਪਸਨ੍ਨਂ ਦਾਯਕਂ ਕਾਰਕਂ ਸਙ੍ਘੁਪਟ੍ਠਾਕਂ ਹੀਨੇਨ ਖੁਂਸੇਤਿ, ਹੀਨੇਨ ਵਮ੍ਭੇਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਚਿਤ੍ਤੋ ਤੇ ਗਹਪਤਿ ਖਮਾਪੇਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ਚਿਤ੍ਤੋ ਤੇ ਗਹਪਤਿ ਖਮਾਪੇਤਬ੍ਬੋਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਪਤਿਂ ਸਦ੍ਧਂ ਪਸਨ੍ਨਂ ਦਾਯਕਂ ਕਾਰਕਂ ਸਙ੍ਘੁਪਟ੍ਠਾਕਂ ਹੀਨੇਨ ਖੁਂਸੇਤਿ, ਹੀਨੇਨ ਵਮ੍ਭੇਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਚਿਤ੍ਤੋ ਤੇ ਗਹਪਤਿ ਖਮਾਪੇਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ਚਿਤ੍ਤੋ ਤੇ ਗਹਪਤਿ ਖਮਾਪੇਤਬ੍ਬੋਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਕਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ – ਚਿਤ੍ਤੋ ਤੇ ਗਹਪਤਿ ਖਮਾਪੇਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੩੭. ‘‘ਤੀਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ , ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੩੮. ''ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਚਤੁਕ੍ਕਂ

੩੯. ''ਪਞ੍ਚਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਗਿਹੀਨਂ ਅਲਾਭਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਗਿਹੀਨਂ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਗਿਹੀਨਂ ਅਨਾਵਾਸਾਯ [ਅਵਾਸਾਯ (ਸੀ॰)] ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਗਿਹੀ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਪਰਿਭਾਸਤਿ, ਗਿਹੀ ਗਿਹੀਹਿ ਭੇਦੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਗਿਹੀਨਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ , ਗਿਹੀਨਂ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਗਿਹੀਨਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਗਿਹੀ ਹੀਨੇਨ ਖੁਂਸੇਤਿ ਹੀਨੇਨ ਵਮ੍ਭੇਤਿ, ਗਿਹੀਨਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਟਿਸ੍ਸਵਂ ਨ ਸਚ੍ਚਾਪੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਗਿਹੀਨਂ ਅਲਾਭਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਏਕੋ ਗਿਹੀਨਂ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਏਕੋ ਗਿਹੀਨਂ ਅਨਾਵਾਸਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਏਕੋ ਗਿਹੀ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਪਰਿਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਗਿਹੀ ਗਿਹੀਹਿ ਭੇਦੇਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਗਿਹੀਨਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਗਿਹੀਨਂ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਗਿਹੀਨਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਗਿਹੀ ਹੀਨੇਨ ਖੁਂਸੇਤਿ

ਹੀਨੇਨ ਵਮ੍ਭੇਤਿ, ਏਕੋ ਗਿਹੀਨਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਟਿਸ੍ਸਵਂ ਨ ਸਚ੍ਚਾਪੇਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਚਤੁਕ੍ਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਤ੍ਤਂ

੪੦. ''ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਕਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ – ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਮ੍ਮਤੇਨਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਞ੍ਞਾ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਾ , ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਾ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਕਮ੍ਮਿਕਾ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਵਾਰਣਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਨੁਵਾਦੋ ਪਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਕਾਸੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ , ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮੇ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਤ੍ਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੪੧. ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ – ''ਚਿਤ੍ਤੋ ਤੇ ਗਹਪਤਿ ਖਮਾਪੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਮਚ੍ਛਿਕਾਸਣ੍ਡਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਕੁਭੂਤੋ ਨਾਸਕ੍ਖਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਪਤਿਂ ਖਮਾਪੇਤੁਂ। ਪੁਨਦੇਵ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਞ੍ਛਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਖਮਾਪਿਤੋ ਤਯਾ, ਆਵੁਸੋ ਸੁਧਮ੍ਮ, ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤੀ''ਤਿ? ''ਇਧਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਮਚ੍ਛਿਕਾਸਣ੍ਡਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਕੁਭੂਤੋ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਪਤਿਂ ਖਮਾਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰...। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨੁਦੂਤਂ ਦੇਤੁ – ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਪਤਿਂ ਖਮਾਪੇਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਦਾਤਬ੍ਬੋ – ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨੁਦੂਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਪਤਿਂ ਖਮਾਪੇਤੁਂ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨੁਦੂਤਂ ਦੇਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਪਤਿਂ ਖਮਾਪੇਤੁਂ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨੁਦੂਤਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਪਤਿਂ ਖਮਾਪੇਤੁਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨੁਦੂਤੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਪਤਿਂ ਖਮਾਪੇਤੁਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

੪੨. ''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਧਮ੍ਮੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨੁਦੂਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਚ੍ਛਿਕਾਸਣ੍ਡਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੋ ਗਹਪਤਿ ਖਮਾਪੇਤਬ੍ਬੋ – 'ਖਮ, ਗਹਪਤਿ, ਪਸਾਦੇਮਿ ਤ'ਨ੍ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਖਮਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਖਮਤਿ, ਅਨੁਦੂਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਖਮ, ਗਹਪਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਸਾਦੇਤਿ ਤ'ਨ੍ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਖਮਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਖਮਤਿ, ਅਨੁਦੂਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਖਮ, ਗਹਪਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਅਹਂ ਤਂ ਪਸਾਦੇਮੀ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਖਮਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਖਮਤਿ, ਅਨੁਦੂਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਖਮ, ਗਹਪਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨਾ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਖਮਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਖਮਤਿ, ਅਨੁਦੂਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ [ਸੁਧਮ੍ਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ... ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ

ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬਾਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਅਵਿਜਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਵਨੂਪਚਾਰਂ ਅਵਿਜਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ [ਸੁਧਮ੍ਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ... ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬਾਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)]।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਅਨੁਦੂਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਚ੍ਛਿਕਾਸਣ੍ਡਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗਹਪਤਿਂ ਖਮਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਮਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਾਮਿ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤੁ।

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕਂ

੪੩. ''ਪਞ੍ਚਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦੇਤਿ, ਸਾਮਣੇਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

[ਪਰਿ॰ ੪੨੦] ''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਂ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਂ; ਕਮ੍ਮਂ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਗਰਹਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥਂ ਠਪੇਤਿ, ਪਵਾਰਣਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਨੁਵਾਦਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਚੋਦੇਤਿ , ਸਾਰੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ''।

ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮੇ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕਂ

੪੪. ''ਪਞ੍ਚਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਮਣੇਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਂ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਂ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਨ ਗਰਹਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥਂ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਪਵਾਰਣਂ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਨ ਅਨੁਵਾਦਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਨ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਨ ਚੋਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਰੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮੇ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਅਟ੍ਠਾਰਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੪੫. ‘‘ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ [ਤੇਨ ਹਿ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)], ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਧਮ੍ਮੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਮਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਾਮੀ’ਤਿ । ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ

੪੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਘੋਸਿਤਾਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ? ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤੁ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਪਠਮਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੪੭. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ। ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ। ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਕਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

''ਆਵਾਸਪਰਮ੍ਪਰਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਂਸਥ – 'ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ [ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ (ਸੀ॰ ਕ॰)] ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨਾ'ਤਿ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੪੮. ''ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ

ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ତਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੪੯. ‘‘ਤੀਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ...ਪੇ॰...। ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਛਕ੍ਕਂ

੫੦. [ਪਰਿ॰ ੩੨੩] ‘‘ਤੀਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ ; ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ତਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਤਿਣ੍ਣਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਏਕੋ ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਏਕੋ ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ , ਏਕੋ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਛਕ੍ਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਵਤ੍ਥੁ

੫੧. ‘‘ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ । ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ – ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਮ੍ਮਤੇਨਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਞ੍ਞਾ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਾ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਾ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਕਮ੍ਮਿਕਾ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਾ । ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰੋ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰੋ, ਪਾਦੋਦਕਂ, ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭੇਦੇਤਬ੍ਬੋ [ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭੇਦੇਤਬ੍ਬਾ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਨ ਗਿਹਿਦ੍ਧਜੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਤਿਤ੍ਥਿਯਦ੍ਧਜੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸੇਵਿਤਬ੍ਬਾ; ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੇਵਿਤਬ੍ਬਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ [ਭਿਕ੍ਖੁਸਿਕ੍ਖਾ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਸਾਦੇਤਬ੍ਬੋ ਅਨ੍ਤੋ ਵਾ ਬਹਿ ਵਾ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਵਾਰਣਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਨੁਵਾਦੋ ਪਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਕਾਸੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਵ਼ਤ੍ਥੁੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੫੨. ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਤਮ੍ਹਾ ਆਵਾਸਾ ਅਞ੍ਞਂ ਆਵਾਸਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨੇਵ ਅਭਿਵਾਦੇਸੁਂ, ਨ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠੇਸੁਂ, ਨ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਨ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ ਅਕਂਸੁ, ਨ ਸਕ੍ਕਰਿਂਸੁ, ਨ ਗਰੁ ਕਰਿਂਸੁ [ਨ ਗਰੁਕਰਿਂਸੁ (ਕ॰)], ਨ ਮਾਨੇਸੁਂ, ਨ ਪੂਜੇਸੁਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਸਕ੍ਕਰਿਯਮਾਨੋ ਅਗਰੁਕਰਿਯਮਾਨੋ ਅਮਾਨਿਯਮਾਨੋ ਅਪੂਜਿਯਮਾਨੋ ਅਸਕ੍ਕਾਰਪਕਤੋ ਤਮ੍ਹਾਪਿ ਆਵਾਸਾ ਅਞ੍ਞਂ ਆਵਾਸਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨੇਵ ਅਭਿਵਾਦੇਸੁਂ, ਨ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠੇਸੁਂ, ਨ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਨ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ ਅਕਂਸੁ, ਨ ਸਕ੍ਕਰਿਂਸੁ, ਨ ਗਰੁਂ ਕਰਿਂਸੁ, ਨ ਮਾਨੇਸੁਂ, ਨ ਪੂਜੇਸੁਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਸਕ੍ਕਰਿਯਮਾਨੋ ਅਗਰੁਕਰਿਯਮਾਨੋ ਅਮਾਨਿਯਮਾਨੋ ਅਪੂਜਿਯਮਾਨੋ ਅਸਕ੍ਕਾਰਪਕਤੋ ਤਮ੍ਹਾਪਿ ਆਵਾਸਾ ਅਞ੍ਞਂ ਆਵਾਸਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨੇਵ ਅਭਿਵਾਦੇਸੁਂ, ਨ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠੇਸੁਂ, ਨ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਨ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ ਅਕਂਸੁ, ਨ ਸਕ੍ਕਰਿਂਸੁ, ਨ ਗਰੁਂ ਕਰਿਂਸੁ, ਨ ਮਾਨੇਸੁਂ, ਨ ਪੂਜੇਸੁਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਸਕ੍ਕਰਿਯਮਾਨੋ ਅਗਰੁਕਰਿਯਮਾਨੋ ਅਮਾਨਿਯਮਾਨੋ ਅਪੂਜਿਯਮਾਨੋ ਅਸਕ੍ਕਾਰਪਕਤੋ ਪੁਨਦੇਵ ਕੋਸਮ੍ਬਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਞ੍ਛਿ। ਸੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਮਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਾਮਿ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰...। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤੁ।

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬ-ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ

੫੩. ''ਪਞ੍ਚਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦੇਤਿ, ਸਾਮਣੇਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

[ਪਰਿ॰ ੪੨੦] ''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਂ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਂ; ਕਮ੍ਮਂ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਗਰਹਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰਂ ਸਾਦਿਯਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ, ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ , ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਸਾਦਿਯਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤੁਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਂ [ਭਿਕ੍ਖੁ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭੇਦੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਗਿਹਿਦ੍ਧਜਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਦ੍ਧਜਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਸੇਵਤਿ; ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਸੇਵਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਿਕ੍ਖਾਯ ਨ ਸਿਕ੍ਖਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸਤਿ, ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਸਤਿ, ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਸਤਿ; ਪਕਤਤ੍ਤੁਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ; ਪਕਤਤ੍ਤੁਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਸਾਦੇਤਿ ਅਨ੍ਤੋ ਵਾ ਬਹਿ ਵਾ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥਂ ਠਪੇਤਿ, ਪਵਾਰਣਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਨੁਵਾਦਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਚੋਦੇਤਿ, ਸਾਰੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬ-ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬ-ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ

੫੪. ‘‘ਪਞ੍ਚਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਮਣੇਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਂ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਂ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਨ ਗਰਹਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰਂ

ਸਾਦਿਯਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ, ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਸਾਦਿਯਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਨ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਨ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਨ ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭੇਦੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਗਿਹਿਦ੍ਧਜਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਨ ਤਿਤ੍ਥਿਯਦ੍ਧਜਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਨ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਸੇਵਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੇਵਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸਤਿ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਸਤਿ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਸਤਿ, ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਸਾਦੇਤਿ ਅਨ੍ਤੋ ਵਾ ਬਹਿ ਵਾ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥਂ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਪਵਾਰਣਂ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਨ ਅਨੁਵਾਦਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਨ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਨ ਚੋਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਰੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੫. ''ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਨ੍ਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਮਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ । ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ

੫੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਘੋਸਿਤਾਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਾਤੁਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ‘‘ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਾਤੁਂ। ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤੁ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਪਠਮਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਾਤੁਂ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਾਤੁਂ। ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਾਤੁਂ। ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਕਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

‘‘ਆਵਾਸਪਰਮ੍ਪਰਞ੍ਚ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਂਸਥ – ‘ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ [ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ (ਸੀ॰ ਕ॰)] ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨਾ’ਤਿ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੫੭. ‘‘ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੫੮. ''ਤੀਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅങ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਛਕ੍ਕਂ

੫੯. [ਪਰਿ॰ ੩੨੩] ''ਤੀਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅങ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ । ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਤਿਣ੍ਣਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਏਕੋ ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ

ਅਨਪਦਾਨੇ; ਏਕੋ ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਛਕ੍ਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਵਤ੍ਤਂ

੬੦. ''ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ – ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਮ੍ਮਤੇਨਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਞ੍ਞਾ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਾ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਾ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਕਮ੍ਮਿਕਾ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰੋ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰੋ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ, ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਬ੍ਬੋ , ਨ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭੇਦੇਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਗਿਹਿਦ੍ਧਜੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਤਿਤ੍ਥਿਯਦ੍ਧਜੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸੇਵਿਤਬ੍ਬਾ; ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੇਵਿਤਬ੍ਬਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਸਾਦੇਤਬ੍ਬੋ ਅਨ੍ਤੋ ਵਾ ਬਹਿ ਵਾ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਵਾਰਣਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਨੁਵਾਦੋ ਪਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਕਾਸੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਵਤ੍ਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੧. ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਤਮ੍ਹਾ ਆਵਾਸਾ ਅਞ੍ਞਂ ਆਵਾਸਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨੇਵ ਅਭਿਵਾਦੇਸੁਂ, ਨ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠੇਸੁਂ, ਨ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਨ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ ਅਕਂਸੁ, ਨ ਸਕ੍ਕਰਿਂਸੁ, ਨ ਗਰੁਂ ਕਰਿਂਸੁ, ਨ ਮਾਨੇਸੁਂ, ਨ ਪੂਜੇਸੁਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਸਕ੍ਕਰਿਯਮਾਨੋ ਅਗਰੁਕਰਿਯਮਾਨੋ ਅਮਾਨਿਯਮਾਨੋ ਅਪੂਜਿਯਮਾਨੋ ਅਸਕ੍ਕਾਰਪਕਤੋ ਤਮ੍ਹਾਪਿ ਆਵਾਸਾ ਅਞ੍ਞਂ ਆਵਾਸਂ

ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨੇਵ ਅਭਿਵਾਦੇਸੁਂ, ਨ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠੇਸੁਂ, ਨ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਨ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ ਅਕਂਸੁ, ਨ ਸਕ੍ਕਰਿਂਸੁ, ਨ ਗਰੁਂ ਕਰਿਂਸੁ, ਨ ਮਾਨੇਸੁਂ, ਨ ਪੂਜੇਸੁਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਸਕ੍ਕਰਿਯਮਾਨੋ ਅਗਰੁਕਰਿਯਮਾਨੋ ਅਮਾਨਿਯਮਾਨੋ ਅਪੂਜਿਯਮਾਨੋ ਅਸਕ੍ਕਾਰਪਕਤੋ ਤਮ੍ਹਾਪਿ ਆਵਾਸਾ ਅਞ੍ਞਂ ਆਵਾਸਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨੇਵ ਅਭਿਵਾਦੇਸੁਂ, ਨ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠੇਸੁਂ, ਨ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਨ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ ਅਕਂਸੁ, ਨ ਸਕ੍ਕਰਿਂਸੁ, ਨ ਗਰੁਂ ਕਰਿਂਸੁ, ਨ ਮਾਨੇਸੁਂ, ਨ ਪੂਜੇਸੁਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਸਕ੍ਕਰਿਯਮਾਨੋ ਅਗਰੁਕਰਿਯਮਾਨੋ ਅਮਾਨਿਯਮਾਨੋ ਅਪੂਜਿਯਮਾਨੋ ਅਸਕ੍ਕਾਰਪਕਤੋ ਪੁਨਦੇਵ ਕੋਸਮ੍ਬਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਞ੍ਛਿ। ਸੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਮਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਾਮਿ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰...। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤੁ।

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ

੬੨. ''ਪਞ੍ਚਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦੇਤਿ, ਸਾਮਣੇਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

[ਪਰਿ॰ ੪੨੦] ''ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਂ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਂ; ਕਮ੍ਮਂ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਗਰਹਤਿ...ਪੇ॰... ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰਂ ਸਾਦਿਯਤਿ...ਪੇ॰... ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ, ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਸਾਦਿਯਤਿ...ਪੇ॰... ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭੇਦੇਤਿ...ਪੇ॰... ਗਿਹਿਦ੍ਧਜਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਦ੍ਧਜਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਸੇਵਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਸੇਵਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਿਕ੍ਖਾਯ ਨ ਸਿਕ੍ਖਤਿ...ਪੇ॰... ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸਤਿ, ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਸਤਿ, ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਸਤਿ, ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਸਾਦੇਤਿ ਅਨ੍ਤੋ ਵਾ ਬਹਿ ਵਾ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ , ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥਂ ਠਪੇਤਿ, ਪਵਾਰਣਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਨੁਵਾਦਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਚੋਦੇਤਿ, ਸਾਰੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ

੬੩. ''ਪਞ੍ਚਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੰ ਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੰ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿੰ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਕਤੰ ਹੋਤਿ ਤੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞੰ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕੰ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰੰ ; ਕਮ੍ਮੰ ਨ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਨ ਗਰਹਤਿ...ਪੇ॰... ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਭਿਵਾਦਨੰ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰੰ ਸਾਦਿਯਤਿ...ਪੇ॰... ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰੰ, ਪਾਦੋਦਕੰ ਪਾਦਪੀਠੰ, ਪਾਦਕਥਲਿਕੰ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੰ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਸਾਦਿਯਤਿ...ਪੇ॰... ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧੰਸੇਤਿ, ਨ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧੰਸੇਤਿ, ਨ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧੰਸੇਤਿ, ਨ ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧੰਸੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭੇਦੇਤਿ...ਪੇ॰... ਨ ਗਿਹਿਦ੍ਧਜੰ ਧਾਰੇਤਿ, ਨ ਤਿਤ੍ਥਿਯਦ੍ਧਜੰ ਧਾਰੇਤਿ, ਨ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਸੇਵਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੇਵਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਤਿ...ਪੇ॰... ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸਤਿ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਸਤਿ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਸਤਿ, ਪਕਤਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਸਾਦੇਤਿ ਅਨ੍ਤੋ ਵਾ ਬਹਿ ਵਾ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ।

''ਅਟ੍ਠਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੰ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਪਵਾਰਣੰ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਸਵਚਨੀਯੰ ਕਰੋਤਿ, ਨ ਅਨੁਵਾਦੰ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਨ ਓਕਾਸੰ ਕਾਰੇਤਿ, ਨ ਚੋਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਰੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੬੪. ''ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ। ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਨ੍ਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰਸੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਲੋਮੰ ਪਾਤੇਮਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰੰ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿੰ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮੰ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰੰ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿੰ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ , ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮੰ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰੰ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿੰ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ

ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ତਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ

੬੫. [ਇਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਪਾਚਿ॰ ੪੧੭; ਮ॰ ਨਿ॰ ੨੩੪ ਆਦਯੋ] ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ [ਗਨ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ (ਕ॰)] ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ – ''ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਨਾਮ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ – ''ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਅਰਿਟ੍ਠੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਰਿਟ੍ਠਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਅਰਿਟ੍ਠ, ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ – ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ? ''ਏਵਂਬ੍ਯਾ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ।

''ਮਾਵੁਸੋ ਅਰਿਟ੍ਠ, ਏਵਂ ਅਵਚ। ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿ। ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਭਗਵਤੋ ਅਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨਂ [ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਨਂ (ਕ॰)]। ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ। ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾਵੁਸੋ ਅਰਿਟ੍ਠ, ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ। ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯ। ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ [ਬਹੂਪਾਯਾਸਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ। ਅਟ੍ਠਿਕਙ੍ਕਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੂਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ। ਮਂਸਪੇਸੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ...ਪੇ॰... ਤਿਣੁਕ੍ਕੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ...ਪੇ॰... ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਸੁਪਿਨਕੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਯਾਚਿਤਕੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਰੁਕ੍ਖਫਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਅਸਿਸੂਨੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਸਤ੍ਤਿਸੂਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਸਪ੍ਪਸਿਰੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੂਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ''ਤਿ।

ਏਵਮ੍ਪਿ ਖੋ ਅਰਿਟ੍ਠੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੋ ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਤਥੇਵ ਤਂ ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਥਾਮਸਾ ਪਰਾਮਾਸਾ ਅਭਿਨਿਵਿਸ੍ਸ ਵੋਹਰਤਿ – ''ਏਵਂਬ੍ਯਾ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ

ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਯਤੋ ਚ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ ਅਰਿਟ੍ਠਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਂ ਏਤਸ੍ਮਾ ਪਾਪਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾ ਵਿਵੇਚੇਤੁਂ, ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਿਟ੍ਠਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੇ, ਅਰਿਟ੍ਠ, ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ – ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ? ''ਏਵਂਬ੍ਯਾ ਖੋ ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ।

''ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਮਯਾ ਏਵਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਸਿ? ਨਨੁ ਮਯਾ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ? ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯ। ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ, ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ। ਅਟ੍ਠਿਕਙ੍ਕਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ, ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ। ਮਂਸਪੇਸੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ...ਪੇ॰... ਤਿਣੁਕ੍ਕੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਸੁਪਿਨਕੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ...ਪੇ॰... ਯਾਚਿਤਕੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਰੁਕ੍ਖਫਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਅਸਿਸੂਨੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਸਤ੍ਤਿਸੂਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਸਪ੍ਪਸਿਰੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ, ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ। ਅਥ ਚ ਪਨ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨ [ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੇਨ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਮ੍ਹੇ ਚੇਵ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਸਿ, ਅਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਖਣਸਿ , ਬਹੁਞ੍ਚ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਤੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ। ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤੁ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਪਠਮਂ ਅਰਿਟ੍ਠੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੬੬. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ – ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ – ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ । ਸਙ੍ਘੋ ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ – ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਕਤੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

‘‘ਆਵਾਸਪਰਮ੍ਪਰਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਂਸਥ – ‘ਅਰਿਟ੍ਠੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੋ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਾਪਿਕਾਯ [ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੋ ਪਾਪਿਕਾਯ (ਸੀ॰ ਕ॰)] ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ , ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨਾ’’’ਤਿ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੬੭. ‘‘ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੬੮. ‘‘ਤੀਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰...

ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਛਕ੍ਕਂ

੬੮. [ਪਰਿ॰ ੩੨੩] ''ਤੀਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਤਿਣ੍ਣਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਏਕੋ ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਏਕੋ ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

''ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਕਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਛਕ੍ਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਵਤ੍ਤਂ

੭੦. ‘‘ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ – ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਮ੍ਮਤੇਨਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਞ੍ਞਾ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਾ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਾ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਕਮ੍ਮਿਕਾ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਾ...ਪੇ॰... ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਵਾਰਣਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਨੁਵਾਦੋ ਪਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਕਾਸੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ।

ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਵਤ੍ਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੭੧. ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ – ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਰਿਟ੍ਠੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੋ ਸਙ੍ਘੇਨ , ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਰਿਟ੍ਠੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੋ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਵਿਬ੍ਭਮਤੀ’’ਤਿ [ਵਿਬ੍ਭਮੀਤਿ (ਸੀ॰ ਕ॰)]? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ‘‘ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਸ੍ਸਤਿ? ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤੁ।

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ

੭੨. ‘‘ਪਞ੍ਚਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦੇਤਿ, ਸਾਮਣੇਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਸਾਦਿਯਤਿ,

ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

[ਪਰਿ॰ ੪੨੦] ‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਂ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਂ; ਕਮ੍ਮਂ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਗਰਹਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ।

‘‘ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥਂ ਠਪੇਤਿ, ਪਵਾਰਣਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਨੁਵਾਦਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਚੋਦੇਤਿ, ਸਾਰੇਤਿ , ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਨਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ

੭੩. ‘‘ਪਞ੍ਚਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਮਣੇਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਂ , ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਂ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਤਿ, ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਨ ਗਰਹਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰...।

‘‘ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥਂ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਪਵਾਰਣਂ ਠਪੇਤਿ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਨ ਅਨੁਵਾਦਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਨ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਨ ਚੋਦੇਤਿ, ਨ ਸਾਰੇਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਂ’’।

ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮੇ

ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੪. ''ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਬ੍ਬੰ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੇਨ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਮਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ , ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਸਤ੍ਤਮਂ।

ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਨ੍ਧਕੋ ਪਠਮੋ।

ਇਮਮ੍ਹਿ ਖਨ੍ਧਕੇ ਵਤ੍ਥੂ ਸਤ੍ਤ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਪਣ੍ਡੁਲੋਹਿਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਸਯਂ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ।
ਤਾਦਿਸੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮ੍ਮ, ਉਸ੍ਸਹਿਂਸੁ ਚ ਭਣ੍ਡਨੇ॥

ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਪਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ [ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿਪਿ ਵਡ੍ਢਰੇ [ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਪਵਡ੍ਢਰੇ (ਸੀ॰), ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਪਿ ਪਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ (ਕ॰)]।
ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਪੇਸਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਪਦਸ੍ਸਤੋ [ਪਰੀਸਤੋ (ਸ੍ਯਾ॰), ਪਰਸ੍ਸਤੋ (ਸੀ॰)]॥

ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਿਤਿਕੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਸਯਮ੍ਭੂ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲੋ।
ਆਣਾਪੇਸਿ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਜਿਨੋ॥

ਅਸਮ੍ਮੁਖਾਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਞ੍ਚ ਯਂ।
ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਦੇਸਨੇ, ਦੇਸਿਤਾਯ ਕਤਞ੍ਚ ਯਂ॥

ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ, ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਚ ਯਂ ਕਤਂ।
ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਅਧਮ੍ਮੇਨ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਚਾਪਿ [ਵਗ੍ਗੇਨਾਪਿ ਚ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਯਂ ਕਤਂ॥

ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾ ਅਧਮ੍ਮੇਨ, ਪੁਨ ਵਗ੍ਗੇਨ [ਵਗ੍ਗੇਨਾਪਿ ਚ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਯਂ ਕਤਂ।
ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਅਧਮ੍ਮੇਨ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਚਾਪਿ [ਵਗ੍ਗੇਨਾਪਿ ਚ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਯਂ ਕਤਂ॥

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ [ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਧਮ੍ਮੇਨ, ਵਗ੍ਗੇਨ
ਚਾਪਿ [ਵਗ੍ਗੇਨਾਪਿ ਚ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਯਂ ਕਤਂ।

ਅਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ, ਅਧਮ੍ਮਵਗ੍ਗਮੇਵ ਚ॥

ਦੇਸਿਤਾਯ ਅਧਮ੍ਮੇਨ, ਵਗ੍ਗੇਨਾਪਿ ਤਥੇਵ ਚ।
ਅਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੇਨ, ਵਗ੍ਗੇਨਾਪਿ ਤਥੇਵ ਚ॥

ਅਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੇਨ, ਵਗ੍ਗੇਨਾਪਿ ਤਥੇਵ ਚ।
ਅਨਾਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੇਨ, ਵਗ੍ਗੇਨਾਪਿ ਤਥੇਵ ਚ॥

ਕਣ੍ਹਵਾਰਨਯੇਨੇਵ, ਸੁਕ੍ਕਵਾਰਂ ਵਿਜਾਨਿਯਾ।
ਸਙ੍ਘੋ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਚ ਯਸ੍ਸ ਤਜ੍ਜਨਿਯਂ ਕਰੇ॥

ਭਣ੍ਡਨਂ ਬਾਲੋ ਸਂਸਟ੍ਠੋ, ਅਧਿਸੀਲੇ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ।
ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਜ੍ਜਨਿਯਂ ਕਰੇ॥

ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਅਵਣ੍ਣਂ ਯੋ ਚ ਭਾਸਤਿ।
ਤਿਣ੍ਣਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਜ੍ਜਨਿਯਂ ਕਰੇ॥

ਭਣ੍ਡਨਂ ਕਾਰਕੋ ਏਕੋ, ਬਾਲੋ ਸਂਸਗ੍ਗਨਿਸ੍ਸਿਤੋ।
ਅਧਿਸੀਲੇ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ, ਤਥੇਵ ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ॥

ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਅਵਣ੍ਣਂ ਯੋ ਚ ਭਾਸਤਿ।

ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ, ਏਵੰ ਸਮ੍ਮਾਨੁਵਤ੍ਤੁਨਾ॥

ਉਪਸਮ੍ਪਦਨਿਸ੍ਸਯਾ, ਸਾਮਣੇਰੰ ਉਪਟ੍ਠਨਾ।
ਓਵਾਦਸਮ੍ਮਤੇਨਾਪਿ, ਨ ਕਰੇ ਤਜ੍ਜਨੀਕਤੋ॥

ਨਾਪਜ੍ਜੇ ਤਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿੰ, ਤਾਦਿਸਞ੍ਚ ਤਤੋ ਪਰੰ।
ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਚਾਪਿ, ਨ ਗਰਹੇ ਤਥਾਵਿਧੋ॥

ਉਪੋਸਥੰ ਪਵਾਰਣੰ, ਪਕਤਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਨਟ੍ਠਪੇ।
ਸਵਚਨਿੰ [ਨ ਸਵਚਨਿਯੰ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਨੁਵਾਦੋ, ਓਕਾਸੋ ਚੋਦਨੇਨ ਚ॥

ਸਾਰਣੰ ਸਮ੍ਪਯੋਗਞ੍ਚ, ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ ਤਥਾਵਿਧੋ।
ਉਪਸਮ੍ਪਦਨਿਸ੍ਸਯਾ, ਸਾਮਣੇਰੰ ਉਪਟ੍ਠਨਾ॥

ਓਵਾਦਸਮ੍ਮਤੇਨਾਪਿ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ [ਪਞ੍ਚਅਙ੍ਗੋ (ਕ॰)] ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ।
ਤਞ੍ਚਾਪਜ੍ਜਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿੰ, ਤਾਦਿਸਞ੍ਚ ਤਤੋ ਪਰੰ॥

ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਿਕੇ ਚਾਪਿ, ਗਰਹਨ੍ਤੋ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ।
ਉਪੋਸਥੰ ਪਵਾਰਣੰ, ਸਵਚਨੀਯਾ ਚ ਨੋਵਾਦੋ॥

ਓਕਾਸੋ ਚੋਦਨਞ੍ਚੇਵ, ਸਾਰਣਾ ਸਮ੍ਪਯੋਜਨਾ।
ਇਮੇਹਟ੍ਠਙ੍ਗੇਹਿ ਯੋ ਯੁਤ੍ਤੋ, ਤਜ੍ਜਨਾਨੁਪਸਮ੍ਮਤਿ॥

ਕਣ੍ਹਵਾਰਨਯੇਨੇਵ, ਸੁਕ੍ਕਵਾਰੰ ਵਿਜਾਨਿਯਾ।
ਬਾਲੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ, ਸਂਸਟ੍ਠੋਪਿ ਚ ਸੇਯ੍ਯਸੋ॥

ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮੰ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਆਣਾਪੇਸਿ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿੰ ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ॥

ਅਨਾਚਾਰਞ੍ਚ ਵਿਵਿਧੰ, ਆਚਰਿਂਸੁ ਅਸਞ੍ਞਤਾ।
ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯੰ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਕਮ੍ਮੰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਜਿਨੋ।
ਮਚ੍ਛਿਕਾਸਣ੍ਡੇ ਸੁਧਮ੍ਮੋ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਵਾਸਿਕੋ ਅਹੁ॥

ਜਾਤਿਵਾਦੇਨ ਖੁਂਸੇਤਿ, ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਚਿਤ੍ਤੁਪਾਸਕੰ।
ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮੰ, ਆਣਾਪੇਸਿ ਤਥਾਗਤੋ॥

ਕੋਸਮ੍ਬਿਯੰ ਛਨ੍ਨੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ, ਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤਾਪਤ੍ਤਿੰ ਪਸ੍ਸਿਤੁੰ।
ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁੰ, ਆਣਾਪੇਸਿ ਜਿਨੁਤ੍ਤਮੋ॥

ਛਨ੍ਨੋ ਤਂਯੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿੰ, ਪਟਿਕਾਤੁੰ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ।

ਉਕ੍ਖੇਪਨਾਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਆਣਾਪੇਸਿ ਵਿਨਾਯਕੋ॥

ਪਾਪਦਿਟ੍ਠਿ ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਆਸਿ ਅਵ੍ਵਾਣਨਿਸ੍ਸਿਤਾ।
ਦਿਟ੍ਠਿਯਾਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ [ਦਿਟ੍ਠਿਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ (ਕ॰)], ਉਕ੍ਖੇਪਂ ਜਿਨਭਾਸਿਤਂ॥

ਨਿਯਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ [ਪਬ੍ਬਾਜਂ (ਕ॰)], ਤਥੇਵ ਪਟਿਸਾਰਣੀ।
ਅਦਸ੍ਸਨਾਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ , ਅਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ॥

ਦਵਾਨਾਚਾਰੂਪਘਾਤਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵਮੇਵ ਚ।
ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਮ੍ਹਿ, ਅਤਿਰੇਕਪਦਾ ਇਮੇ॥

ਅਲਾਭਾਵਣ੍ਣਾ ਦ੍ਵੇ ਪਞ੍ਚ, ਦ੍ਵੇ ਪਞ੍ਚਕਾਤਿ ਨਾਮਕਾ [ਦ੍ਵੇ ਪਞ੍ਚਕੋਤਿ ਨਾਮਕੋ (ਕ॰)]।
ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਮ੍ਹਿ, ਅਤਿਰੇਕਪਦਾ ਇਮੇ॥

ਤਜ੍ਜਨੀਯਂ ਨਿਯਸ੍ਸਞ੍ਚ, ਦੁਵੇ ਕਮ੍ਮਾਪਿ ਸਾਦਿਸਾ [ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਸਦਿਸਂ (ਕ॰)]।
ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ [ਪਬ੍ਬਾਜਾ (ਕ॰)] ਪਟਿਸਾਰੀ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਦਾਤਿਰਿਤ੍ਤਤਾ॥

ਤਯੋ ਉਕ੍ਖੇਪਨਾ ਕਮ੍ਮਾ, ਸਦਿਸਾ ਤੇ ਵਿਭਤ੍ਤਿਤੋ।
ਤਜ੍ਜਨੀਯਨਯੇਨਾਪਿ, ਸੇਸਕਮ੍ਮਂ ਵਿਜਾਨਿਯਾਤਿ॥

ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨. ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੰ

੧. ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਵਤ੍ਤੰ

੭੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਅਭਿਵਾਦਨੰ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰੰ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰੰ, ਪਾਦੋਦਕੰ ਪਾਦਪੀਠੰ, ਪਾਦਕਥਲਿਕੰ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣੰ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮੰ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਅਭਿਵਾਦਨੰ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰੰ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰੰ, ਪਾਦੋਦਕੰ ਪਾਦਪੀਠੰ, ਪਾਦਕਥਲਿਕੰ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣੰ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਅਭਿਵਾਦਨੰ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰੰ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰੰ, ਪਾਦੋਦਕੰ ਪਾਦਪੀਠੰ, ਪਾਦਕਥਲਿਕੰ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣੰ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਅਭਿਵਾਦਨੰ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰੰ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰੰ, ਪਾਦੋਦਕੰ ਪਾਦਪੀਠੰ, ਪਾਦਕਥਲਿਕੰ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣੰ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮੰ। ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬੰ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਅਭਿਵਾਦਨੰ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ , ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰੋ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰੋ, ਪਾਦੋਦਕੰ ਪਾਦਪੀਠੰ, ਪਾਦਕਥਲਿਕੰ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣੰ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮੰ। ਯੋ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਮਿਥੁ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢੰ ਅਭਿਵਾਦਨੰ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰੰ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰੰ, ਪਾਦੋਦਕੰ ਪਾਦਪੀਠੰ, ਪਾਦਕਥਲਿਕੰ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣੰ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮੰ।

''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪਞ੍ਚ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢੰ – ਉਪੋਸਥੰ, ਪਵਾਰਣੰ, ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕੰ, ਓਣੋਜਨੰ, ਭਤ੍ਤੰ। ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਵਤ੍ਤੰ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬੰ ।

੭੬. ''ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬੰ। ਤਤ੍ਰਾਯੰ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ –

ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਮ੍ਮਤੇਨਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਞ੍ਞਾ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਾ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਾ; ਕਮ੍ਮੰ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬੰ, ਕਮ੍ਮਿਕਾ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਵਾਰਣਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਵਚਨੀਯੰ ਕਾਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਅਨੁਵਾਦੋ ਪਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਕਾਸੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਪੁਰਤੋ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਸਨਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਸੇਯ੍ਯਾਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਵਿਹਾਰਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਪਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ ਚ ਸੋ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪੁਰੇਸਮਣੇਨ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ ਵਾ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਨ ਆਰਞ੍ਞਿਕਙ੍ਗਂ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਂ [ਸਮਾਦਿਤਬ੍ਬਂ (ਕ॰)], ਨ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਙ੍ਗਂ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਨੀਹਰਾਪੇਤਬ੍ਬੋ – ਮਾ ਮਂ ਜਾਨਿਂਸੂਤਿ।

‘‘ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਨ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ, ਆਗਨ੍ਤੁਕਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ, ਉਪੋਸਥੇ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਵਾਰਣਾਯ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ, ਦੂਤੇਨਪਿ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ । ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ , ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

੮੦. ''ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

''ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

''ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

''ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

''ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

''ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

''ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

''ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

''ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

੮੧. ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਸਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ [ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਂ (ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਸਂਵਣ੍ਣੇਤਬ੍ਬਪਾਠੋ)] ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

੮੨. ‘‘ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਵੁਡ੍ਢਤਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ…ਪੇ॰… ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ…ਪੇ॰… ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ…ਪੇ॰… ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ…ਪੇ॰… ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ , ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

[ਮਹਾਵ॰ ੩੯੩] ‘‘ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਚਤੁਤ੍ਥੋ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਤਂਵੀਸੋ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯ, ਅਕਮ੍ਮਂ [ਅਕਮ੍ਮਂ ਤਂ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਨ ਚ ਕਰਣੀਯ’’ਨ੍ਤਿ।

ਚਤੁਨ੍ਨਵੁਤਿਪਾਰਿਵਾਸਿਕਵਤ੍ਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੮੩. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕਤਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦਾ’’ਤਿ? ‘‘ਤਯੋ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦਾ । ਸਹਵਾਸੋ, ਵਿਪ੍ਪਵਾਸੋ, ਅਨਾਰੋਚਨਾ – ਇਮੇ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਤਯੋ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦਾ’’ਤਿ।

੮੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਮਹਾਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਸੋਧੇਤੁਂ । ਭਗਵਤੋ [ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ (ਸ੍ਯਾ॰, ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ)] ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਪਰਿਵਾਸਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮੀ’ਤਿ। ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਵਾਸੋ। ‘ਵਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮੀ’ਤਿ। ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਵਾਸੋ।

੮੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਹਂ ਤਹਂ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਸੋਧੇਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸਂ ਸਮਾਦਿਯਿਤੁਂ [ਸਮਾਦਾਤੁਂ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)]। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਾਦਿਯਿਤਬ੍ਬੋ [ਸਮਾਦਿਤਬ੍ਬੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)]। ਤੇਨ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਪਰਿਵਾਸਂ ਸਮਾਦਿਯਾਮੀ’ਤਿ। ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਵਾਸੋ। ‘ਵਤ੍ਤਂ ਸਮਾਦਿਯਾਮੀ’ਤਿ। ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਵਾਸੋ’’।

ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਵਤ੍ਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨. ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹਵਤ੍ਤਂ

੮੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰਂ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ, ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ…ਪੇ॰… ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ! ਨੇਤਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰੋ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰੋ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ, ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਯੋ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਿਥੁ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਞ੍ਚ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ – ਉਪੋਸਥਂ , ਪਵਾਰਣਂ, ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਂ, ਓਣੋਜਨਂ, ਭਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ।

੮੭. ''ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ –

ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਮ੍ਮਤੇਨਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੋ ਕਤੋ ਹੋਤਿ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਞ੍ਞਾ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਾ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਾ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਕਮ੍ਮਿਕਾ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਵਾਰਣਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਨੁਵਾਦੋ ਪਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਕਾਸੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਪੁਰਤੋ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਸਨਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਸੇਯ੍ਯਾਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਵਿਹਾਰਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਪਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ ਚ ਸੋ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬੋ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪੁਰੇਸਮਣੇਨ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ ਵਾ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਨ ਆਰਞ੍ਞਿਕਙ੍ਗਂ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਙ੍ਗਂ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਨੀਹਰਾਪੇਤਬ੍ਬੋ – ਮਾ ਮਂ ਜਾਨਿਂਸੂਤਿ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ

ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ , ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸੰਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸੰਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸੰਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

''ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

''ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ; ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ, ਪਕਤਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਸਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਵੁਡ੍ਢਤਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ

ਅਨਾਵ਼ਾਸੇ ਵ਼ਾ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

[ਮਹਾਵ਼॰ ੩੯੩] ''ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹਚਤੁਤ੍ਥੋ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਪਰਿਵ਼ਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਤਂਵ਼ੀਸੋ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯ, ਅਕਮ੍ਮਂ, ਨ ਚ ਕਰਣੀਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹਵ਼ਤ੍ਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩. ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਵ਼ਤ੍ਤਂ

੮੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵ਼ਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰਂ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ, ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ, ਪਤ੍ਤਚੀਵ਼ਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵ਼ਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵ਼ਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰਂ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ, ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ, ਪਤ੍ਤਚੀਵ਼ਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵ਼ਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵ਼ਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵ਼ਾ''ਤਿ। ਵ਼ਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵ਼ਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵ਼ਿਕਂ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵ਼ਾਦਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵ਼ਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵ਼ਿਗਰਹਿਤ੍ਵ਼ਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵ਼ਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਯੋ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਿਥੁ ਯਥਾਵ਼ੁਡ੍ਢਂ ਅਭਿਵ਼ਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਞ੍ਚ ਯਥਾਵ਼ੁਡ੍ਢਂ – ਉਪੋਸਥਂ, ਪਵ਼ਾਰਣਂ, ਵ਼ਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਂ, ਓਣੋਜਨਂ, ਭਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵ਼ਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵ਼ਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ।

੮੯. ''ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵ਼ਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਤ੍ਤਨਾ –

ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... (ਯਥਾ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ, ਤਥਾ ਵ਼ਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।) ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਪੁਰਤੋ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਸਨਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਸੇਯ੍ਯਾਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਵ਼ਿਹਾਰਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਪਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ ਚ ਸੋ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬੋ।

''ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪੁਰੇਸਮਣੇਨ ਵ਼ਾ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ ਵ਼ਾ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਨ ਆਰਞ੍ਞਿਕਙ੍ਗਂ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਙ੍ਗਂ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਨੀਹਰਾਪੇਤਬ੍ਬੋ – ਮਾ ਮਂ ਜਾਨਿਂਸੂਤਿ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵ਼ਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵ਼ਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ…ਪੇ॰… ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ…ਪੇ॰… ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ…ਪੇ॰… ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ…ਪੇ॰… ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ…ਪੇ॰… ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ…ਪੇ॰… ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸੰਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ…ਪੇ॰… ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ …ਪੇ॰… ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸੰਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ…ਪੇ॰… ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ…ਪੇ॰… ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸੰਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ…ਪੇ॰… ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ…ਪੇ॰… ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕਾ, ਯੰ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

‘‘ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ…ਪੇ॰… ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ…ਪੇ॰… ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕਾ, ਯੰ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

‘‘ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ…ਪੇ॰… ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ…ਪੇ॰… ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕਾ, ਯੰ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ।

ਪਕਤਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਸਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਵੁਡ੍ਢਤਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

[ਮਹਾਵ॰ ੩੯੩] ''ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਚਤੁਤ੍ਥੋ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਤਂਵੀਸੋ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯ, ਅਕਮ੍ਮਂ, ਨ ਚ ਕਰਣੀਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਵਤ੍ਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੪. ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਵਤ੍ਤਂ

੯੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰਂ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ, ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

''ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਆਸਨਾਭਿਹਾਰੋ, ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰੋ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ, ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ, ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ, ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਯੋ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਿਥੁ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਞ੍ਚ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ – ਉਪੋਸਥਂ, ਪਵਾਰਣਂ, ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਂ, ਓਣੋਜਨਂ, ਭਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ।

੯੧. ''ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ –

ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਮ੍ਮਤੇਨਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਞ੍ਞਾ ਵਾ ਤਾਦਿਸਿਕਾ, ਤਤੋ ਵਾ ਪਾਪਿਟ੍ਠਤਰਾ; ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਕਮ੍ਮਿਕਾ ਨ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪੋਸਥੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਵਾਰਣਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਵਚਨੀਯਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਨੁਵਾਦੋ ਪਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਕਾਸੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਪੁਰਤੋ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਸਨਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਸੇਯ੍ਯਾਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਵਿਹਾਰਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਪਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ ਚ ਸੋ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬੋ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪੁਰੇਸਮਣੇਨ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ ਵਾ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਨ ਆਰਞ੍ਞਿਕਙ੍ਗਂ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਙ੍ਗਂ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਨੀਹਰਾਪੇਤਬ੍ਬੋ – ਮਾ ਮਂ ਜਾਨਿਂਸੂਤਿ।

''ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਨ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ, ਆਗਨ੍ਤੁਕਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ, ਉਪੋਸਥੇ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਵਾਰਣਾਯ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ , ਦੇਵਸਿਕਂ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ, ਦੂਤੇਨਪਿ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

''ਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ , ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਸੰਵਾਸਕਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

‘‘ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

‘‘ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

‘‘ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਪਕਤਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਸਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਵੁਡ੍ਢਤਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ , ਨ ਨੀਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

[ਮਹਾਵ॰ ੩੯੩] ‘‘ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਚਤੁਤ੍ਥੋ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਤਂਵੀਸੋ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯ, ਅਕਮ੍ਮਂ, ਨ ਚ ਕਰਣੀਯ’’ਨ੍ਤਿ।

੯੨. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕਤਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦਾ’’ਤਿ? ‘‘ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖੋ , ਉਪਾਲਿ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦਾ। ਸਹਵਾਸੋ, ਵਿਪ੍ਪਵਾਸੋ, ਅਨਾਰੋਚਨਾ, ਊਨੇ ਗਣੇ ਚਰਣਂ [ਚਰਣਨ੍ਤਿ (ਕ॰)] – ਇਮੇ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦਾ’’ਤਿ।

੯੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਮਹਾਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਸੋਧੇਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮੀ'ਤਿ। ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ ਮਾਨਤ੍ਤਂ। 'ਵਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮੀ'ਤਿ। ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ ਮਾਨਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ।

੯੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਹਂ ਤਹਂ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ । ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਸੋਧੇਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਸਮਾਦਿਯਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਾਦਿਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਸਮਾਦਿਯਾਮੀ'ਤਿ। ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਮਾਨਤ੍ਤਂ। 'ਵਤ੍ਤਂ ਸਮਾਦਿਯਾਮੀ'ਤਿ। ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਮਾਨਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਵਤ੍ਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫. ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹਵਤ੍ਤਂ

੯੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ ਪਕਤਤ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਯੋ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਿਥੁ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ...ਪੇ॰... ਨਹਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਞ੍ਚ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ – ਉਪੋਸਥਂ, ਪਵਾਰਣਂ, ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਂ, ਓਣੋਜਨਂ, ਭਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ।

੯੬. ''ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ –

ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... (ਯਥਾ ਹੇਟ੍ਠਾ, ਤਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ,) ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਪੁਰਤੋ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਸਨਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਸੇਯ੍ਯਾਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਵਿਹਾਰਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਪਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ ਚ ਸੋ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪੁਰੇਸਮਣੇਨ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ ਵਾ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਾਨਿ; ਨ ਆਰਞ੍ਞਿਕਙ੍ਗੰ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਙ੍ਗੰ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਚ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਨੀਹਰਾਪੇਤਬ੍ਬੋ – ਮਾ ਮਂ ਜਾਨਿਂਸੂਤਿ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ...ਪੇ॰...। (ਯਥਾ ਹੇਟ੍ਠਾ, ਤਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਾ।)

‘‘ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾ ਆਵਾਸਾ...ਪੇ॰... ਅਨਾਵਾਸਾ...ਪੇ॰... ਆਵਾਸਾ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਾ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਅਨਾਵਾਸੋ...ਪੇ॰... ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੋ ਵਾ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ, ਯਂ ਜਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ; ਪਕਤਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ, ਪਕਤਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਸਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਪਕਤਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ...ਪੇ॰... ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇਨ ਵੁਡ੍ਢਤਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਵਾਸੇ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸੇ ਵਾ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ , ਨ ਨੀਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਛਮਾਯਂ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

[ਮਹਾਵ॰ ੩੯੩] ‘‘ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹਚਤੁਤ੍ਥੋ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਤਂਵੀਸੋ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯ, ਅਕਮ੍ਮਂ, ਨ ਚ ਕਰਣੀਯ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹਵਤ੍ਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਇਮਮ੍ਹਿ ਖਨ੍ਧਕੇ ਵਤ੍ਥੂ ਪਞ੍ਚ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾ ਸਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਪਕਤਤ੍ਤਾਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਂ।

ਅਭਿਵਾਦਨੰ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਅਞ੍ਜਲਿਞ੍ਚ ਸਾਮੀਚਿਯੰ॥

ਆਸਨੰ ਸੇਯ੍ਯਾਭਿਹਾਰੰ, ਪਾਦੋ ਪੀਠੰ ਕਥਲਿਕੰ।
ਪਤ੍ਤੁੰ ਨਹਾਨੇ ਪਰਿਕਮ੍ਮੰ, ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਚ ਪੇਸਲਾ॥

ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਮਿਥੁ ਪਞ੍ਚ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢੰ [ਪੁਨਾਪਰੇ (ਕ॰)]।
ਉਪੋਸਥੰ ਪਵਾਰਣੰ, ਵਸ੍ਸਿਕੋਣ੍ਣੋਜਭੋਜਨੰ॥

ਸਮ੍ਮਾ ਚ ਵਤ੍ਤੁਨਾ ਤਤ੍ਥ, ਪਕਤਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁੰ।
ਯੋ ਚ ਹੋਤਿ ਪਰਿਯਨ੍ਤੋ, ਪੁਰੇ ਪਚ੍ਛਾ ਤਥੇਵ ਚ [ਨ ਪੁਰੇ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)]॥

ਆਰਞ੍ਞਪਿਣ੍ਡਨੀਹਾਰੋ, ਆਗਨ੍ਤੁਕੇ ਉਪੋਸਥੇ।
ਪਵਾਰਣਾਯ ਦੂਤੇਨ, ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ ਚ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ॥

ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਚ ਵੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਤਥੇਵ ਚ ਨਿਮਨ੍ਤਯੇ।
ਆਸਨੇ ਨੀਚੇ ਚਙ੍ਕਮੇ, ਛਮਾਯੰ ਚਙ੍ਕਮੇਨ ਚ॥

ਵੁਡ੍ਢਤਰੇਨ ਅਕਮ੍ਮੰ, ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦਾ ਚ ਸੋਧਨਾ।
ਨਿਕ੍ਖਿਪਨੰ ਸਮਾਦਾਨੰ, ਵਤ੍ਤੰਵ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇ [ਰਤ੍ਤਿ ਵਾ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇ (ਕ॰), ਞਾਤਬ੍ਬੰ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)]॥

ਮੂਲਾਯ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਾ, ਤਥਾ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਾ।
ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੇ ਨਯੋ ਚਾਪਿ, ਸਮ੍ਭੇਦੰ ਨਯਤੋ [ਸਮ੍ਭੇਦਨਯਤੋ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪੁਨ॥

ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੇਸੁ ਤਯੋ, ਚਤੁ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੇ।
ਨ ਸਮੇਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦੇਸੁ [ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦੇ (ਇਤਿਪਿ), ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦਾ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਮਾਨਤ੍ਤੇਸੁ ਚ ਦੇਵਸਿ।
ਦ੍ਵੇ ਕਮ੍ਮਾ ਸਦਿਸਾ ਸੇਸਾ, ਤਯੋ ਕਮ੍ਮਾ ਸਮਾਸਮਾਤਿ [ਸਮਾ ਮਤਾਤਿ (ਸੀ॰)]॥

ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੩. ਸਮੁਚ੍ਚਯਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ

੧. ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿ

੯੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ [ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਂ –

ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਮਾਨਤ੍ਤਂ

੯੮. ''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਾਮਿ। ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਸੋਹਂ [ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ (ਸੀ॰ ਕ॰)] ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਾਮਿ। ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਸੋਹਂ [ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ (ਸੀ॰ ਕ॰)], ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ''ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੯੯. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦਿਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ ।

ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਅਬ੍ਭਾਨਂ

੧੦੦. ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਭੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭੇਤਬ੍ਬੋ –

ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘‘ਅਹਂ ਭਨ੍ਤੇ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ, ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਾਮਿ।

‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਾਮਿ।

‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਾਮੀਤਿ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੦੧. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨੱਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਬ੍ਭਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮੱਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨੱਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਬ੍ਭਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮੱਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨੱਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਬ੍ਭਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਬ੍ਭਿਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਪਰਿਵਾਸਂ

੧੦੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮੱਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉੱਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪੱਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਾਮੀ’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ‘‘ਬ੍ਯੱਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੦੩. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੱਤਕੱਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞੱਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ । ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ।

‘‘ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਮਾਨਤ੍ਤਂ

੧੦੪. ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਂ –

‘‘ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਾਮੀ’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ [ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ (ਸੀ॰ ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ)]। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ [ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ (ਸੀ॰ ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ)]। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੦੫. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ

ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਾਨੰ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ।

''ਦਿਨ੍ਨੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਅਬ੍ਭਾਨੰ

੧੦੬. ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹੰ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ। ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਬ੍ਭੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਬ੍ਭਾਨੰ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੰ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੰ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੦੭. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਬ੍ਭਾਨੰ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾਹਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ

ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਬ੍ਭਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਅਬ੍ਭਿਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਪਰਿਵਾਸੋ

੧੦੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਦ੍ਵੀਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਤੀਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਚਤੂਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬੋ –

''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੦੯. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ

੧੧੦. ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ –

''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ । ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ [ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ (ਸੀ॰ ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ)]। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ [ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ (ਸੀ॰ ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ)]। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੧੧. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ , ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ।

‘‘ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ [ਮੂਲਾਯ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ

੧੧੨. ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਅਹੰ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਿੰ। ਤੰ ਮੰ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ...ਪੇ॰... ਸੋਹੰ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਾਮੀ’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੧੩. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ...ਪੇ॰... ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ...ਪੇ॰... ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਤਿ । ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

‘‘ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਤਿਕਾਪਤ੍ਤਿਮਾਨਤ੍ਤਂ

੧੧੪. ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋਹਂ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਂ –

‘‘ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ...ਪੇ॰... ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਾਮੀ’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੧੫. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

‘‘ਦਿਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ

੧੧੬. ਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋਹਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ – ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ , ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋਹਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ

ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ''ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੧੭. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ...ਪੇ॰... ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ । ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

''ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ – ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋਹਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਂ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ...ਪੇ॰... ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਦਿਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ

੧੧੮. ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋਹਂ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰...।

''ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰...।

''ਦਿਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਅਬ੍ਭਾਨਂ

੧੧੯. ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋਹਂ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਤੇਨ ਹਿ,

ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਭੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਂ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਂ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਂ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਂ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਾਮੀ'''ਤਿ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੨੦. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ , ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਾਹਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ... ਪੇ॰... ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਬ੍ਭਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਅਬ੍ਭਿਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਪਰਿਵਾਸੋ

੧੨੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬੋ –

''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੨੨. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ।

ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਪਕ੍ਖਪਾਰਿਵਾਸਿਕਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ

੧੨੩. ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ –

''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੨੪. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ । ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ

ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪੱਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ

੧੨੫. ''ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ – ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕੰ ਆਪੱਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪੱਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਿੰ। ਤੰ ਮੰ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਾਮੀ'''ਤਿ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਬ੍ਯੱਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੨੬. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕੰ ਆਪੱਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪੱਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੱਤਕੱਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞੱਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕੰ ਆਪੱਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ

ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ । ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਦਿ

੧੨੭. ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋਹਂ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰...।

''ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਦੇਤਿ...ਪੇ॰...।

''ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਤਿਕਾਪਤ੍ਤਿਮਾਨਤ੍ਤਂ

੧੨੮. ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋਹਂ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਂ –

''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੨੯. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋ ਪਰਿਵੁੱਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪੱਤੀਨਂ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੱਤਕੱਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪੱਤੀਨਂ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞੱਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋ ਪਰਿਵੁੱਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪੱਤੀਨਂ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪੱਤੀਨਂ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪੱਤੀਨਂ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨੱਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮੱਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮੱਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਦਿਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪੱਤੀਨਂ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਮਾਨੱਤਚਾਰਿਕਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਦਿ

੧੩੦. ਸੋ ਮਾਨੱਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋਹਂ ਮਾਨੱਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮੱਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰...।

''ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰...।

''ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਦੇਤਿ...ਪੇ॰... ।

''ਦਿਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਦਿ

੧੩੧. ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨੱਤੋ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋਹਂ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨੱਤੋ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪੱਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮੱਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪੱਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਛਾਰੱਤਂ ਮਾਨੱਤਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰...।

‘‘ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰...।

‘‘ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ...ਪੇ॰... ਦੇਤਿ...ਪੇ॰...।

‘‘ਦਿਨ੍ਨੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਅਬ੍ਭਾਨੰ

੧੩੨. ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਅਹੰ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ...ਪੇ॰... ਸੋਹੰ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ। ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਭੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਾਯਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ਏਕੰਸੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਵੁਡ੍ਢਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਉਕ੍ਕੁਟਿਕੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਿਂ। ਤੰ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਿਂ। ਤੰ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿੰ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਿਂ। ਤੰ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕੰ

ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਂ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵੑਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵੑਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵੑੁਤ੍ਥਪਰਿਵੑਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਾਮੀ''ਤਿ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੩੩. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵੑਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪਕ੍ਖਪਰਿਵੑਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵੑਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵੑਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵੑਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵੑੁਤ੍ਥਪਰਿਵੑਾਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵੑਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵੑਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵੑੁਤ੍ਥਪਰਿਵੑਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵੑਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵੑਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵੑੁਤ੍ਥਪਰਿਵੑਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ [ਸੋ ਸਂਘਂ (ਕ॰)] ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵੑਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ

ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾਯ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਛਾਰਤ੍ਤਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ... ਪੇ॰... ਸੋ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਦਾਯਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਬ੍ਭਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਅਬ੍ਭਿਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿ ਸਮਤ੍ਤਾ।

੨. ਪਰਿਵਾਸੋ

ਅਗ੍ਘਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ

੧੩੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਤੀਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਚਤੂਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਛਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨਵਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ – ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ...ਪੇ॰... ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬੋ –

''ਤੇਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ – ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ...ਪੇ॰... ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੩੫. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ – ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ...ਪੇ॰... ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਤਸ੍ਸਾ

ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ – ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ...ਪੇ॰... ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ; ਤਸ੍ਸਾ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਸਬ੍ਬਚਿਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਅਗ੍ਘਸਮੋਧਾਨਂ

੧੩੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ , ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਦ੍ਵੀਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ [ਦ੍ਵੀਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ (ਕ॰ ਏਵਂ ਯਾਵਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ)], ਤਿਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਤੀਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚਤੂਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ, ਪਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ, ਛ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ, ਸਤ੍ਤ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਤ੍ਤਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ, ਅਟ੍ਠ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਅਟ੍ਠਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ, ਨਵ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਵਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ, ਦਸ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ...ਪੇ॰... ਦਸ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ । ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਬ੍ਬਚਿਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ ਤਾਸਂ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬੋ –

''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ...ਪੇ॰... ਦਸ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਬ੍ਬਚਿਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ ਤਾਸਂ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ''ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੩੭. ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ...ਪੇ॰... ਦਸ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਬ੍ਬਚਿਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ ਤਾਸਂ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਬ੍ਬਚਿਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ ਤਾਸਂ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ – ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ...ਪੇ॰... ਦਸ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਬ੍ਬਚਿਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ ਤਾਸਂ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਯਾ

ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਬ੍ਬਚਿਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ ਤਾਸੰ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥನ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਬ੍ਬਚਿਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ ਤਾਸੰ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਸ੍ਸ ਦਾਨੰ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਬ੍ਬਚਿਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ ਤਾਸੰ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੋ

੧੩੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹੰ, ਆਵੁਸੋ, ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬੋ –

''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ਏਕੰਸੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਵੁਡ੍ਢਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਉਕ੍ਕੁਟਿਕੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ

ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ । ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਾਮੀਤਿ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ''ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੩੯. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ

ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਸ੍ਸ ਦਾਨੰ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤਦੁਪਾਦਾਯ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸਾ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਾ।

ਦ੍ਵੇ ਮਾਸਾ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਵਿਧਿ

੧੪੦. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੋਤਿ – 'ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ । ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – 'ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤਦੁਪਾਦਾਯ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸਾ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਾ।

੧੪੧. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ ; ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਯਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਾਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਾਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੋਤਿ – 'ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਿਂ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਿਂ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਯਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਿਂ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਾਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤਦੁਪਾਦਾਯ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸਾ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਾ।

੧੪੨. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਰਤਿ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਯਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਰਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਰਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੋਤਿ – 'ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਰਿਂ,

ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨਸ੍ਸਰਿਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਯਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਰਿਂ, ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਰਾਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤਦੁਪਾਦਾਯ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸਾ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਾ।

੧੪੩. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤਦੁਪਾਦਾਯ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸਾ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਾ।

੧੪੪. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਜਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਅਜਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਧਮ੍ਮਧਰੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਮਾਤਿਕਾਧਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਯਤ੍ਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ। ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਕਿਂ ਅਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਨ੍ਨੋ? ਕਿਸ੍ਸਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਤੀ'ਤਿ? ਤੇ ਏਵਂ ਵਦੇਨ੍ਤਿ – 'ਅਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਜਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਅਜਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਾਯੋ ਅਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਤਾਸਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਤੀ'ਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਯਾਯਂ, ਆਵੁਸੋ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਜਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ; ਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਰੂਹਤਿ। ਯਾ ਚ ਖ੍ਵਾਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਅਜਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ; ਅਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਨ ਰੂਹਤਿ। ਏਕਿਸ੍ਸਾ, ਆਵੁਸੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ'''ਤਿ।

੧੪੫. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਰਮਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਅਸ੍ਸਰਮਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਧਮ੍ਮਧਰੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਮਾਤਿਕਾਧਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਯਤ੍ਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ। ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਕਿ ਅਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਨ੍ਨੋ? ਕਿਸ੍ਸਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਤੀ'ਤਿ? ਤੇ ਏਵਂ ਵਦੇਨ੍ਤਿ – 'ਅਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਰਮਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਅਸ੍ਸਰਮਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਾਯੋ ਅਯਂ,

ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਨ੍ਨੋ; ਤਾਸਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਤੀ'ਤਿ। ਸੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – 'ਯਾਯੰ, ਆਵੁਸੋ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਰਮਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਧਮ੍ਮਿਕੰ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨੰ; ਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਰੁਹਤਿ। ਯਾ ਚ ਖ੍ਵਾਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਅਸ੍ਸਰਮਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਅਧਮ੍ਮਿਕੰ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨੰ; ਅਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਏਕਿਸ੍ਸਾ, ਆਵੁਸੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ'''ਤਿ।

੧੪੬. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਵੇਮਤਿਕਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਤਾਸੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਧਮ੍ਮਧਰੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਮਾਤਿਕਾਧਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਯਤ੍ਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ। ਸੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – 'ਕਿਂ ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਨ੍ਨੋ? ਕਿਸ੍ਸਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਤੀ'ਤਿ? ਤੇ ਏਵੰ ਵਦੇਨ੍ਤਿ – 'ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਵੇਮਤਿਕਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਤਾਸੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਾਯੋ ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਨ੍ਨੋ; ਤਾਸਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਤੀ'ਤਿ। ਸੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – 'ਯਾਯੰ , ਆਵੁਸੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਧਮ੍ਮਿਕੰ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨੰ; ਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਰੁਹਤਿ। ਯਾ ਚ ਖ੍ਵਾਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵੇਮਤਿਕਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਅਧਮ੍ਮਿਕੰ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨੰ; ਅਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਏਕਿਸ੍ਸਾ, ਆਵੁਸੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ''ਤਿ।

੧੪੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ''ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ [ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰ ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ)] ਯਾਚੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ

ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬੋ –

''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ । ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਸੋਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਾਮੀਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੪੮. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ

ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਸ੍ਸ [ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਪਰਿਵਾਸਸ੍ਸ (ਕ॰), ਇਤਰਸ੍ਸਪਿ ਮਾਸਪਰਿਵਾਸਸ੍ਸ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸੋ [ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਪਰਿਵਾਸੋ (ਕ॰), ਇਤਰੋਪਿ ਮਾਸਪਰਿਵਾਸੋ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪੁਰਿਮਂ ਉਪਾਦਾਯ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸਾ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਾ।

੧੪੯. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ – ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਏਕਮਾਸਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜੀਧਮ੍ਮੋ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪੁਰਿਮਂ ਉਪਾਦਾਯ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸਾ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਾ।

੧੫੦. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਂ ਮਾਸਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਂ ਮਾਸਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਯਂ ਮਾਸਂ ਜਾਨਾਤਿ ਤਂ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਯਂ ਮਾਸਂ ਜਾਨਾਤਿ ਤਂ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਜਾਨਾਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕਂ ਮਾਸਂ ਜਾਨਿਂ, ਏਕਂ ਮਾਸਂ ਨ ਜਾਨਿਂ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਯਂ ਮਾਸਂ ਜਾਨਿਂ ਤਂ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਯਂ ਮਾਸਂ ਜਾਨਿਂ ਤਂ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਜਾਨਾਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ । ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪੁਰਿਮਂ ਉਪਾਦਾਯ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸਾ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਾ।

੧੫੧. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕੰ ਮਾਸੰ ਸਰਤਿ, ਏਕੰ ਮਾਸੰ ਨਸ੍ਸਰਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਯੰ ਮਾਸੰ ਸਰਤਿ ਤੰ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਯੰ ਮਾਸੰ ਸਰਤਿ ਤੰ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਸਰਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੋਤਿ – ‘ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕੰ ਮਾਸੰ ਸਰਿੰ, ਏਕੰ ਮਾਸੰ ਨਸ੍ਸਰਿੰ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਯੰ ਮਾਸੰ ਸਰਿੰ ਤੰ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਯੰ ਮਾਸੰ ਸਰਿੰ ਤੰ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਸਰਾਮਿ। ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪੁਰਿਮੰ ਉਪਾਦਾਯ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸਾ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਾ।

੧੫੨. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕੰ ਮਾਸੰ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕੰ ਮਾਸੰ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਯੰ ਮਾਸੰ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤੰ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਯੰ ਮਾਸੰ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤੰ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੋਤਿ – ‘ਅਹੰ ਖੋ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕੰ ਮਾਸੰ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕੰ ਮਾਸੰ ਵੇਮਤਿਕੋ । ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਯੰ ਮਾਸੰ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤੰ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਨ੍ਨਾਨੰ ਯੰ ਮਾਸੰ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤੰ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ। ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯ’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਮਾਸੰ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪੁਰਿਮੰ ਉਪਾਦਾਯ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸਾ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਾ।

੧੫੩. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕੋ ਮਾਸੋ ਜਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ, ਏਕੋ ਮਾਸੋ ਅਜਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਧਮ੍ਮਧਰੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਮਾਤਿਕਾਧਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਯਤ੍ਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ। ਸੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – ‘ਕਿੰ ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਨ੍ਨੋ? ਕਿਸ੍ਸਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਤੀ’ਤਿ? ਤੇ ਏਵੰ ਵਦੇਨ੍ਤਿ – ‘ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਏਕੋ ਮਾਸੋ ਜਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ, ਏਕੋ ਮਾਸੋ ਅਜਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਾਯੋ ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਨ੍ਨੋ ਤਾਸਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਤੀ’ਤਿ। ਸੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – ‘ਯ੍ਵਾਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਮਾਸੋ ਜਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਧਮ੍ਮਿਕੰ ਤਸ੍ਸ ਮਾਸਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨੰ; ਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਰੁਹਤਿ। ਯੋ ਚ ਖ੍ਵਾਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਮਾਸੋ ਅਜਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਅਧਮ੍ਮਿਕੰ ਤਸ੍ਸ ਮਾਸਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨੰ; ਅਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਏਕਸ੍ਸ, ਆਵੁਸੋ , ਮਾਸਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ’ਤਿ।

੧੫੪. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕੋ ਮਾਸੋ ਸਰਮਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ, ਏਕੋ ਮਾਸੋ ਅਸ੍ਸਰਮਾਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ

ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿੰਨ੍ਨੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੱਸ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਬਹੁੱਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਧੱਮਧਰੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਮਾਤਿਕਾਧਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਯੱਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁੱਕੁੱਚਕੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ । ਸੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – 'ਕਿੰ ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪੰਨ੍ਨੋ? ਕਿੱਸਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਤੀ'ਤਿ? ਤੇ ਏਵੰ ਵਦੇਨ੍ਤਿ – 'ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪੱਜਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕੋ ਮਾਸੋ ਸਰਮਾਨੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨੋ, ਏਕੋ ਮਾਸੋ ਅੱਸਰਮਾਨੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿੰਨ੍ਨੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿੰਨ੍ਨੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਾਯੋ ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪੰਨ੍ਨੋ ਤਾਸਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਤੀ'ਤਿ। ਸੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – 'ਯ੍ਵਾਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਮਾਸੋ ਸਰਮਾਨੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨੋ ਧੱਮਿਕੰ ਤਸ੍ਸ ਮਾਸੱਸ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨੰ; ਧੱਮੱਤਾ ਰੁਹਤਿ। ਯੋ ਚ ਖ੍ਵਾਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਮਾਸੋ ਅੱਸਰਮਾਨੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨੋ ਅਧੱਮਿਕੰ ਤਸ੍ਸ ਮਾਸੱਸ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨੰ; ਅਧੱਮੱਤਾ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਏਕੱਸ, ਆਵੁਸੋ, ਮਾਸੱਸ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨੱਤਾਰਹੋ'ਤਿ।

੧੫੫. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪੱਜਤਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕੋ ਮਾਸੋ ਨਿੱਬੇਮਤਿਕੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨੋ, ਏਕੋ ਮਾਸੋ ਵੇਮਤਿਕੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿੰਨ੍ਨੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿੰਨ੍ਨੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੱਸ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਬਹੁੱਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਧੱਮਧਰੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਮਾਤਿਕਾਧਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਯੱਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁੱਕੁੱਚਕੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ। ਸੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – 'ਕਿੰ ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪੰਨ੍ਨੋ? ਕਿੱਸਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਤੀ'ਤਿ? ਤੇ ਏਵੰ ਵਦੇਨ੍ਤਿ – 'ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪੱਜਿ ਦ੍ਵੇਮਾਸੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨਾਯੋ; ਏਕੋ ਮਾਸੋ ਨਿੱਬੇਮਤਿਕੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨੋ, ਏਕੋ ਮਾਸੋ ਵੇਮਤਿਕੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦ੍ਵਿੰਨ੍ਨੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਦ੍ਵਿੰਨ੍ਨੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਾਯੋ ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪੰਨ੍ਨੋ ਤਾਸਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਤੀ'ਤਿ । ਸੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – 'ਯ੍ਵਾਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਮਾਸੋ ਨਿੱਬੇਮਤਿਕੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨੋ ਧੱਮਿਕੰ ਤਸ੍ਸ ਮਾਸੱਸ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨੰ; ਧੱਮੱਤਾ ਰੁਹਤਿ। ਯੋ ਚ ਖ੍ਵਾਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਮਾਸੋ ਵੇਮਤਿਕੱਪਟਿਚ੍ਛੰਨ੍ਨੋ ਅਧੱਮਿਕੰ ਤਸ੍ਸ ਮਾਸੱਸ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨੰ; ਅਧੱਮੱਤਾ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਏਕੱਸ, ਆਵੁਸੋ, ਮਾਸੱਸ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨੱਤਾਰਹੋ''ਤਿ।

ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿਵਾਸੋ

੧੫੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੰਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪੰਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਆਪੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨ ਜਾਨਾਤਿ; ਰੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨ ਜਾਨਾਤਿ; ਆਪੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨੱਸਰਤਿ, ਰੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨੱਸਰਤਿ; ਆਪੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਰੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹੰ, ਆਵੁਸੋ, ਸੰਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪੱਜਿੰ; ਆਪੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਰੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨ ਜਾਨਾਮਿ; ਆਪੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨੱਸਰਾਮਿ, ਰੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨੱਸਰਾਮਿ; ਆਪੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਰੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪੱਜਿਤੱਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮੱਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤੱਬੋ –

''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮੱਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸੰਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪੱਜਿੰ। ਆਪੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਰੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨ ਜਾਨਾਮਿ; ਆਪੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨੱਸਰਾਮਿ, ਰੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨੱਸਰਾਮਿ; ਆਪੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਰੱਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਸੋਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੰ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯੰਪਿ ਯਾਚਿਤੱਬੋ। ਤਤਿਯੰਪਿ ਯਾਚਿਤੱਬੋ। ਬ੍ਯੱਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤੱਬੋ –

੧੫੭. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ। ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿ। ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ , ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ੧ਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ੧ਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏ੧ਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

੧੫੮. ''ਏ੧ਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖ੧ੇ, ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ; ਏ੧ਂ ਪਰਿ੧ਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਕਥਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖ੧ੇ, ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ? ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ – ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

''ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਸਰਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ – ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

''ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਏਕਚ੍ਚਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਏਕਚ੍ਚਂ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਏਕਚ੍ਚੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ – ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

''ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਏਕਚ੍ਚਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਏਕਚ੍ਚਂ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਏਕਚ੍ਚੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ – ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

''ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਏਕਚ੍ਚਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਸਰਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਏਕਚ੍ਚਂ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਏਕਚ੍ਚੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ – ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

''ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਏਕਚ੍ਚਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ; ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਏਕਚ੍ਚਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਏਕਚ੍ਚਂ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ ; ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਏਕਚ੍ਚਂ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਏਕਚ੍ਚੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ; ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਏਕਚ੍ਚੇ ੧ੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ – ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਏ੧ਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖ੧ੇ, ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿ੧ਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

੧੫੯. ‘‘ਕਥਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ? ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਜਾਨਾਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਜਾਨਾਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਸਰਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਸਰਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ – ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਜਾਨਾਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਨਸ੍ਸਰਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਸਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ – ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਏਕਚ੍ਚੰ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੰ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਜਾਨਾਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਏਕਚ੍ਚੰ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੰ ਨਸ੍ਸਰਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਸਰਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਏਕਚ੍ਚੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ – ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

ਪਰਿਵਾਸੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੩. ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ

੧੬੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸੋ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ, ਅਵਸੇਸੋ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਹੋਤਿ। ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸੋ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ, ਅਵਸੇਸੋ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ। ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸੋ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਅਨੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ, ਅਵਸੇਸੋ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸੋ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਅਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪੁਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ, ਅਵਸੇਸੋ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ। ਵੇਦਨਾਟ੍ਟਸ੍ਸ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸੋ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਅਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ, ਅਵਸੇਸੋ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਤਿ [ਉਕ੍ਖਿਪਿਯਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰), ਉਕ੍ਖਿਪੀਯਤਿ (ਕ॰)]। ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸੋ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਓਸਾਰਿਯ੍ਯਤਿ [ਓਸਾਰਿਯਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰), ਓਸਾਰੀਯਤਿ

(ਕ॰)], ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ, ਅਵਸੇਸੋ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬੋ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਤਿ। ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸੋ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਓਸਾਰਿਯ੍ਯਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ, ਅਵਸੇਸੋ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬੋ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਤਿ। ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵਾਸੋ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਓਸਾਰਿਯ੍ਯਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ, ਅਵਸੇਸੋ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬੋ।

੧੬੧. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੋ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਤਿ...ਪੇ॰... ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਤਿ। ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਓਸਾਰਿਯ੍ਯਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ।

੧੬੨. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਦਾਨਂ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਤਿ...ਪੇ॰... ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ , ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਤਿ। ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਦਾਨਂ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਓਸਾਰਿਯ੍ਯਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

੧੬੩. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਮਾਨਤ੍ਤਚਰਿਯਾ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ; ਯਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਸੁਦਿਨ੍ਨਂ, ਯਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਿਣ੍ਣਂ ਸੁਚਿਣ੍ਣਂ, ਅਵਸੇਸਂ ਚਰਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਤਿ...ਪੇ॰... ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਤਿ। ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਰਿਯਾ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ

ਓਸਾਰਿਯ੍ਯਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪੁਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ; ਯਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਸੁਦਿਨ੍ਨਂ, ਯਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਿਣ੍ਣਂ ਸੁਚਿਣ੍ਣਂ, ਅਵਸੇਸਂ ਚਰਿਤਬ੍ਬਂ।

੧੬੪. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ , ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ; ਯਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਸੁਦਿਨ੍ਨਂ, ਯਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਿਣ੍ਣਂ ਸੁਚਿਣ੍ਣਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਬ੍ਭੇਤਬ੍ਬੋ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰...

ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਜਤਿ...ਪੇ॰... ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਜਤਿ...ਪੇ॰... ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਯ੍ਯਜਤਿ। ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਬ੍ਭਾਨਂ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ ਓਸਾਰਿਯ੍ਯਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪੁਰਿਮਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਂ। ਯੋ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ, ਯੋ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਰਿਵੁਤ੍ਥੋ; ਯਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਸੁਦਿਨ੍ਨਂ, ਯਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਿਣ੍ਣਂ ਸੁਚਿਣ੍ਣਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਬ੍ਭੇਤਬ੍ਬੋ।

ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਂ ਸਮਤ੍ਤਂ।

੪. ਛਤ੍ਤਿਂਸਕਂ

੧੬੫. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾ [ਪਰਿਮਾਣਾਯੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾ [ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ...ਪੇ॰... ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ...ਪੇ॰... ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ...ਪੇ॰... (ਯਥਾਪਰਿਵਾਸਂ ਤਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ) ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਮਾਣਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ...ਪੇ॰... ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ

ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

ਛਤ੍ਤਿੰਸਕੰ ਸਮਤ੍ਤੰ।

੫. ਮਾਨਤ੍ਤਸਤਕੰ

੧੬੬. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ତਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਸੋ ਪੁਨ [ਸੋ ਚੇ ਪੁਨ (ਕ॰)] ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿੰ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿੰ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

੧੬੭. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿੰ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

੧੬੮. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

੧੬੯. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ । ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ

ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਸਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

੧੭੦. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

੧੭੧. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਮਣੇਰੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… (ਯਥਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਤਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ) ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਤਸ੍ਸ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ…ਪੇ॰… ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ…ਪੇ॰… ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ…ਪੇ॰… ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਅਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ…ਪੇ॰… ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ…ਪੇ॰… ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ…ਪੇ॰… ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

ਮਾਨਤ੍ਤਸਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਸਮੂਲਾਯਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਚਤੁਸ੍ਸਤਂ

੧੭੨. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

੧੭੩. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

੧੭੪. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ, ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

੧੭੫. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ । ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ। ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

੧੭੬. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ । ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ତਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ [ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ (ਕ॰)] ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ । ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

੧੨੭. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਮਣੇਰੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਤਸ੍ਸ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ (ਯਥਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਂ ਤਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ)…ਪੇ॰… ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ…ਪੇ॰… ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ…ਪੇ॰… ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਅਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ…ਪੇ॰… ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ…ਪੇ॰… ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ…ਪੇ॰… ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

੧੨੮. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ…ਪੇ॰… ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਨ੍ਤੋ…ਪੇ॰… ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ…ਪੇ॰… (ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਚ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰੀ ਚ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਚ ਯਥਾ ਪਰਿਵਾਸੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤੋ ਤਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬੋ)।

੧੨੯. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਮਣੇਰੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਤਸ੍ਸ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ …ਪੇ॰… ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ…ਪੇ॰… ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਰਤਿ…ਪੇ॰… ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ, ਏਕਚ੍ਚਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਅਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ

ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ…ਪੇ॰… ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ…ਪੇ॰… ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ…ਪੇ॰… ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ; ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਸਿ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਛਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

ਸਮੂਲਾਯਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਚਤੁਸ੍ਸਤੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੭. ਪਰਿਮਾਣਾਦਿਵਾਰਅਟ੍ਠਕੰ

੧੮੦. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਮਾਣਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਅਪਰਿਮਾਣਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਏਕਨਾਮਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਨਾਨਾਨਾਮਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਸਭਾਗਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਵਿਸਭਾਗਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਵਵਤ੍ਥਿਤਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ…ਪੇ॰… (ਯਥਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਤਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬੰ)।

ਪਰਿਮਾਣਾਦਿਵਾਰਅਟ੍ਠਕੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੮. ਦ੍ਵੇਭਿਕ੍ਖੁਵਾਰਏਕਾਦਸਕੰ

੧੮੧. ‘‘ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਦਿਟ੍ਠਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਛਾਦੇਤਿ, ਏਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਯੋ ਛਾਦੇਤਿ ਸੋ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ [ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨੰ (ਸੀ॰)] ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਛਾਦੇਤਿ, ਏਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਯੋ ਛਾਦੇਤਿ ਸੋ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਮਿਸ੍ਸਕਦਿਟ੍ਠਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਛਾਦੇਤਿ, ਏਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਯੋ ਛਾਦੇਤਿ ਸੋ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਿਸ੍ਸਕੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਮਿਸ੍ਸਕੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਦਿਟ੍ਠਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਛਾਦੇਤਿ, ਏਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਯੋ ਛਾਦੇਤਿ ਸੋ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਿਸ੍ਸਕੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਮਿਸ੍ਸਕੇ ਮਿਸ੍ਸਕਦਿਟ੍ਠਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਛਾਦੇਤਿ, ਏਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਯੋ ਛਾਦੇਤਿ ਸੋ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੁਦ੍ਧਕੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸੁਦ੍ਧਕੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਦਿਟ੍ਠਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਛਾਦੇਤਿ, ਏਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਯੋ ਛਾਦੇਤਿ ਸੋ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਉਭੋਪਿ ਯਥਾਧਮ੍ਮੰ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬਾ।

‘‘ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੁਦ੍ਧਕਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸੁਦ੍ਧਕੇ ਸੁਦ੍ਧਕਦਿਟ੍ਠਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਛਾਦੇਤਿ, ਏਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਯੋ ਛਾਦੇਤਿ ਸੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਉਭੋਪਿ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬਾ।

‘‘ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਦਿਟ੍ਠਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ, ਏਕਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਨ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਸੋ ਪਠਮਮ੍ਪਿ ਯਾਮਂ ਛਾਦੇਤਿ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਮਂ ਛਾਦੇਤਿ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਮਂ ਛਾਦੇਤਿ – ਉਟ੍ਠਿਤੇ ਅਰੁਣੇ ਛਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ। ਯੋ ਛਾਦੇਤਿ ਸੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਦਿਟ੍ਠਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮਾਤਿ। ਏਕਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਮਕ੍ਖਧਮ੍ਮੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਸੋ ਪਠਮਮ੍ਪਿ ਯਾਮਂ ਛਾਦੇਤਿ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਮਂ ਛਾਦੇਤਿ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਮਂ ਛਾਦੇਤਿ – ਉਟ੍ਠਿਤੇ ਅਰੁਣੇ ਛਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ। ਯੋ ਛਾਦੇਤਿ ਸੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਦਿਟ੍ਠਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕੋ ਛਾਦੇਤਿ, ਏਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਯੋ ਛਾਦੇਤਿ ਸੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – ‘ਇਦਾਨੇਵ ਖੋ ਮਯਂ ਜਾਨਾਮ – ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤੋ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ’ਤਿ। ਤੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਦਿਟ੍ਠਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਛਾਦੇਤਿ, ਏਕੋ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਯੋ ਛਾਦੇਤਿ ਸੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

ਦ੍ਵੇਭਿਕ੍ਖੁਵਾਰਏਕਾਦਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੯. ਮੂਲਾਯਅਵਿਸੁਦ੍ਧਿਨਵਕਂ

੧੮੨. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ, ਏਕਨਾਮਮ੍ਪਿ ਨਾਨਾਨਾਮਮ੍ਪਿ, ਸਭਾਗਮ੍ਪਿ ਵਿਸਭਾਗਮ੍ਪਿ, ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ; ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ, ਏਕਨਾਮਮ੍ਪਿ ਨਾਨਾਨਾਮਮ੍ਪਿ, ਸਭਾਗਮ੍ਪਿ ਵਿਸਭਾਗਮ੍ਪਿ, ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਂ

ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ; ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ, ਏਕਨਾਮਮ੍ਪਿ ਨਾਨਾਨਾਮਮ੍ਪਿ, ਸਭਾਗਮ੍ਪਿ ਵਿਸਭਾਗਮ੍ਪਿ, ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ, ਏਕਨਾਮਮ੍ਪਿ ਨਾਨਾਨਾਮਮ੍ਪਿ, ਸਭਾਗਮ੍ਪਿ ਵਿਸਭਾਗਮ੍ਪਿ, ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ...ਪੇ॰... ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ । ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ । ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ; ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ, ਏਕਨਾਮਮ੍ਪਿ ਨਾਨਾਨਾਮਮ੍ਪਿ, ਸਭਾਗਮ੍ਪਿ ਵਿਸਭਾਗਮ੍ਪਿ, ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ; ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ, ਏਕਨਾਮਮ੍ਪਿ ਨਾਨਾਨਾਮਮ੍ਪਿ, ਸਭਾਗਮ੍ਪਿ ਵਿਸਭਾਗਮ੍ਪਿ, ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ; ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ; ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ; ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ।

ਮੂਲਾਯਅਵਿਸੁਦ੍ਧਿਨਵਕਂ [ਸਮੂਲਾਵਿਸੁਦ੍ਧਿਨਵਕਂ (ਕ॰)] ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੦. ਦੁਤਿਯਨਵਕਂ [ਇਦਂ ਨਵਕਂ ਪੋਰਾਣਪੋਤ੍ਥਕੇਸੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧਿਵਸੇਨੇਵ ਆਗਤਂ, ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਤਤਿਯਨਵਕੇਨ ਚ ਸਂਸਟ੍ਠਂ। ਤਂ ਪਟਿਵਿਸੋਧਕੇਹਿ ਅਸਂਸਟ੍ਠਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸੁਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪਿਤਂ। ਸੀਹਲ਼ਸ੍ਯਾਮਪੋਤ੍ਥਕੇਸੁ ਪਨ ਤਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਵਸੇਨੇਵ ਆਗਤਂ। ਤਂ ਪਨੇਵਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ -§੧੦- ਮੂਲਾਯਵਿਸੁਦ੍ਧਿਨਵਕ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)§੧੮੩. ਇਧ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਂਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ…ਪੇ॰… ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਂਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਸਂਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਂਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ…ਪੇ॰… ਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ…ਪੇ॰… ਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਸਂਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ, ਤਂ ਸਂਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ। (੧-੩)§ਇਧ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਂਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ…ਪੇ॰… ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਂਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਂਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਂਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ…ਪੇ॰… ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ…ਪੇ॰… ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਸਂਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ, ਤਂ ਸਂਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ। (੪-੬)§ਇਧ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਂਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤੀ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ…ਪੇ॰… ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਂਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਂਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਂਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ…ਪੇ॰… ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ…ਪੇ॰… ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਸਂਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ, ਤਂ ਸਂਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ। (੭-੯)§ਮੂਲਾਯ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਨਵਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।]

੧੮੩. ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ… ਪੇ॰… ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ; ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ। (੧)

ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ…ਪੇ॰… ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ

ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ , ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ; ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪੱਤੀਹਿ। (੨)

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿੰਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛੰਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛੰਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਤਿ। ਤੰ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ; ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪੱਤੀਹਿ। (੩)

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ, ਏਕਨਾਮਮ੍ਪਿ ਨਾਨਾਨਾਮਮ੍ਪਿ, ਸਭਾਗਮ੍ਪਿ ਵਿਸਭਾਗਮ੍ਪਿ, ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿੰਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ । ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛੰਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛੰਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛੰਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛੰਨਾਯੋਪਿ...ਪੇ॰... ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛੰਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਤਿ। ਤੰ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ; ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪੱਤੀਹਿ। (੪-੭)

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿੰਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛੰਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਤਿ। ਤੰ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪੱਤੀਹਿ। (੮)

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿੰਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛੰਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛੰਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਤਿ। ਤੰ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ; ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪੱਤੀਹਿ। (੯)

ਦੁਤਿਯਨਵਕੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੧੧. ਤਤਿਯਨਵਕੰ

੧੮੪. ‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ... ਪੇ॰... ਵੋਮਿਸ੍ਸਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ । ਸੋ ਪਰਿਵਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੋ ਪੁਰਿਮਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ‘ਅਹਂ ਖੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵੋਮਿਸ੍ਸਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਂ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ । ਸੋਹਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੋ ਪੁਰਿਮਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਾਮਿ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਾਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਪੁਰਿਮਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯਂ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ; ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭਾਨ’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਪੁਰਿਮਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ; ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭਾਨਂ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਪੁਰਿਮਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ; ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ [ਅਯਂ ਪਠਮਵਾਰੋ ਸੀ ਸ੍ਯਾ॰ ਪੋਤ੍ਥਕੇਸੁ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ]।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵੋਮਿਸ੍ਸਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ । ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ, ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੋ ਪੁਰਿਮਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ [ਪੁਰਿਮਾਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ (ਕ॰)] ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ‘ਅਹਂ ਖੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵੋਮਿਸ੍ਸਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਂ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਿ, ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋਹਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੋ ਪੁਰਿਮਾਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਾਮਿ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਾਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਪੁਰਿਮਾਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯਂ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭਾਨ’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਪੁਰਿਮਾਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ,

ਅਪਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨਞ੍ਚ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨੱਤੰ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭਾਨੰ। ਤੰ ਸਙ੍ਘੋ ਪੁਰਿਮਾਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨੱਤੰ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪੱਤੀਹਿ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵਵੱਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿੰਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨੁਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਤਿ। ਤੰ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਨੁਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਭੂਮਿਯੰ ਠਿਤੋ ਪੁਰਿਮਾਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਅਪਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤਿਯੋ ਸਰਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੋਤਿ – ‘ਅਹੰ ਖੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵਵੱਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿੰਨਮ੍ਪਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨੁਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋਪਿ। ਸੋਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਿੰ। ਤੰ ਮੰ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹੰ ਪਰਿਵਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਨੁਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਪਰਿਮਾਣਾ ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋਪਿ। ਸੋਹੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਭੂਮਿਯੰ ਠਿਤੋ ਪੁਰਿਮਾਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤਿਯੋ ਸਰਾਮਿ, ਅਪਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤਿਯੋ ਸਰਾਮਿ। ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਪੁਰਿਮਾਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯੰ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨੱਤੰ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭਾਨ’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਪੁਰਿਮਾਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾ ਆਪੱਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾ ਆਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾ ਆਪੱਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨੱਤੰ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭਾਨੰ। ਤੰ ਸਙ੍ਘੋ ਪੁਰਿਮਾਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾ ਆਪੱਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾ ਆਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾ ਆਪੱਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨੱਤੰ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪੱਤੀਹਿ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵਵੱਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿੰਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸੰ ਆਪੱਤੀਨੰ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨੁਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪੱਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋ ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋਪਿ...ਪੇ॰... ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿੱਛੰਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨੰ ਯਾਚਤਿ। ਤੰ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ...ਪੇ॰... ਤੰ ਸਙ੍ਘੋ ਪੁਰਿਮਾ ਆਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾਆਪੱਤੀਨੰ ਅਨੁਰਾਆਪੱਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੰ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨੱਤੰ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪੱਤੀਹਿ [ਇਮੇਪਿ ਚੱਤਾਰੋ ਵਾਰਾ ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਪੋਤ੍ਥਕੇਸੁ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ]।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੋ ਪੁਰਿਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ‘ਅਹਂ ਖੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਂ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ। ਸੋਹਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੋ ਪੁਰਿਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਾਮਿ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਾਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਪੁਰਿਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯਂ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭਾਨ’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਪੁਰਿਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭਾਨਂ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਪੁਰਿਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੋ ਪੁਰਿਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ‘ਅਹਂ ਖੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਵਵਤ੍ਥਿਤਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਤਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਿਂ। ਤਂ ਮਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਕੁਪ੍ਪੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਾਮੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਯੋਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋਪਿ। ਸੋਹਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੋ ਪੁਰਿਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਾਮਿ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਰਾਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਂ ਪੁਰਿਮਾਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ,

ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯਂ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭਾਨ'ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਪੁਰਿਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਨਂ ਯਾਚਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭਾਨਂ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਪੁਰਿਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਅਪਰਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਬ੍ਭੇਤਿ। ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਸੁਦ੍ਧੋ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ''।

ਤਤਿਯਨਵਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਸਮੁਚ੍ਚਯਕ੍ਖਨ੍ਧਕੋ ਤਤਿਯੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਏਕਾਹ-ਦ੍ਵੀਹ-ਤੀਹ-ਚਤੂਹ ਚ।
ਪਞ੍ਚਾਹਪਕ੍ਖਦਸਨ੍ਨਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਮਾਹ ਮਹਾਮੁਨਿ॥

ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤੋ ਚ ਵਿਬ੍ਭਮਨ੍ਤੋ, ਪਰਿਮਾਣਮੁਖਂ ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ।
ਤਤ੍ਥ ਸਞ੍ਞਿਨੋ ਦ੍ਵੇ ਯਥਾ, ਵੇਮਤਿਕਾ ਤਥੇਵ ਚ॥

ਮਿਸ੍ਸਕਦਿਟ੍ਠਿਨੋ ਦ੍ਵੇ ਚ, ਅਸੁਦ੍ਧਕੇਕਦਿਟ੍ਠਿਨੋ।
ਦ੍ਵੇ ਚੇਵ ਸੁਦ੍ਧਦਿਟ੍ਠਿਨੋ॥

ਤਥੇਵ ਚ ਏਕੋ ਛਾਦੇਤਿ, ਅਥ ਮਕ੍ਖਮਤੇਨ ਚ।
ਉਮ੍ਮਤ੍ਤੁਕਦੇਸਨਞ੍ਚ, ਮੂਲਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ [ਪਨ੍ਨਰਸ (ਕ॰)] ਵਿਸੁਦ੍ਧਤੋ॥

ਆਚਰਿਯਾਨਂ ਵਿਭਜ੍ਜਪਦਾਨਂ [ਵਿਭਜ੍ਜਵਾਦੀਨਂ (ਸੀ॰)], ਤਮ੍ਬਪਣ੍ਣਿਦੀਪਪਸਾਦਕਾਨਂ।
ਮਹਾਵਿਹਾਰਵਾਸੀਨਂ, ਵਾਚਨਾ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਿਤਿਯਾਤਿ॥

ਸਮੁਚ੍ਚਯਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੪. ਸਮਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ

੧. ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੋ

੧੮੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ – ਤਜ੍ਜਨੀਯਮ੍ਪਿ, ਨਿਯਸ੍ਸਮ੍ਪਿ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਮ੍ਪਿ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਮ੍ਪਿ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਮ੍ਪਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ – ਤਜ੍ਜਨੀਯਮ੍ਪਿ, ਨਿਯਸ੍ਸਮ੍ਪਿ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਮ੍ਪਿ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਮ੍ਪਿ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਮ੍ਪੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ – ਤਜ੍ਜਨੀਯਮ੍ਪਿ, ਨਿਯਸ੍ਸਮ੍ਪਿ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਮ੍ਪਿ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਮ੍ਪਿ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਮ੍ਪੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੇਸਂ ਮੋਘਪੁਰਿਸਾਨਂ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕਂ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਅਕਰਣੀਯਂ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਅਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ – ਤਜ੍ਜਨੀਯਮ੍ਪਿ, ਨਿਯਸ੍ਸਮ੍ਪਿ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਮ੍ਪਿ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਮ੍ਪਿ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਮ੍ਪਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਤਜ੍ਜਨੀਯਂ ਵਾ, ਨਿਯਸ੍ਸਂ ਵਾ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਂ ਵਾ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਂ ਵਾ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਂ ਵਾ। ਯੋ ਕਰੇਯ੍ਯ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੮੬. ''ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਙ੍ਘੋ। ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਙ੍ਘੋ।

ਕਣ੍ਹਪਕ੍ਖਨਵਕਂ

੧੮੭. ''ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਹੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਪਤਿਰੂਪਕੇਨ।

''ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ , ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਪਤਿਰੂਪਕੇਨ।

''ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਂ ਸਙ੍ਘਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਹੀਤਿ [ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾਤਿ (ਕ॰)]। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਪਤਿਰੂਪਕੇਨ।

''ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਹੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਪਤਿਰੂਪਕੇਨ।

‘‘ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਸਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਪਤਿਰੂਪਕੇਨ।

‘‘ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਂ ਸਙ੍ਘਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਹੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਪਤਿਰੂਪਕੇਨ।

‘‘ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਙ੍ਘੋ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਹੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਪਤਿਰੂਪਕੇਨ।

‘‘ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਙ੍ਘੋ ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਪਤਿਰੂਪਕੇਨ।

‘‘ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਙ੍ਘੋ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਂ ਸਙ੍ਘਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਹੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਪਤਿਰੂਪਕੇਨ।

ਕਣ੍ਹਪਕ੍ਖਨਵਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖਨਵਕਂ

੧੮੮. ‘‘ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਹੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ।

‘‘ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ।

‘‘ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਂ ਸਙ੍ਘਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਹੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ।

‘‘ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ , ਇਮਂ ਰੋਚੇਹੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ।

‘‘ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਸਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ।

‘‘ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਂ ਸਙ੍ਘਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ , ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਹੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ।

‘‘ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਙ੍ਘੋ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਹੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ।

‘‘ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਙ੍ਘੋ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ।

‘‘ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਸਙ੍ਘੋ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਂ ਸਙ੍ਘਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਅਨੁਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਾਹਿ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਹੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨਾ’’ਤਿ।

ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖਨਵਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨. ਸਤਿਵਿਨਯੋ

੧੮੯. [ਇਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਪਾਰਾ॰ ੩੮੦ ਆਦਯੋ] ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਦਬ੍ਬੇਨ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੇਨ ਜਾਤਿਯਾ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਹੋਤਿ । ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਾਵਕੇਨ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸਬ੍ਬਂ ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਨਤ੍ਥਿ ਚਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿ ਉਤ੍ਤਰਿ [ਉਤ੍ਤਰਿਂ (ਸੀ॰)] ਕਰਣੀਯਂ, ਕਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਤਿਚਯੋ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਹੋਗਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨਸ੍ਸ ਏਵਂ ਚੇਤਸੋ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ – ‘‘ਮਯਾ ਖੋ ਜਾਤਿਯਾ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ। ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਾਵਕੇਨ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸਬ੍ਬਂ ਮਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਂ। ਨਤ੍ਥਿ ਚ ਮੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਉਤ੍ਤਰਿਕਰਣੀਯਂ, ਕਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਤਿਚਯੋ। ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ ਕਰੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ?

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਞ੍ਚ ਪਞ੍ਞਪੇਯ੍ਯਂ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਚ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯਂ ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਇਧ ਮਯ੍ਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਹੋਗਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨਸ੍ਸ ਏਵਂ ਚੇਤਸੋ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ – ‘ਮਯਾ ਖੋ ਜਾਤਿਯਾ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ। ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਾਵਕੇਨ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਮਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਂ। ਨਤ੍ਥਿ ਚ ਮੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਉਤ੍ਤਰਿਕਰਣੀਯਂ, ਕਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਤਿਚਯੋ। ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ ਕਰੇਯ੍ਯ’ਨ੍ਤਿ ? ਤਸ੍ਸ ਮਯ੍ਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਞ੍ਚ ਪਞ੍ਞਪੇਯ੍ਯਂ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਚ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯ’ਨ੍ਤਿ। ਇਚ੍ਛਾਮਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਞ੍ਚ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਚ

ਉਦ੍ਦਿਸਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ, ਦਬ੍ਬ। ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਦਬ੍ਬ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਞ੍ਚ ਪਞ੍ਞਪੇਹਿ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਚ ਉਦ੍ਦਿਸਾਹੀ’’ਤਿ [ਉਦ੍ਦਿਸਾਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੩੮੦)]। ‘‘ਏਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਞ੍ਚ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਠਮਂ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ [ਦਬ੍ਬੋ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)]। ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੯੦. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਞ੍ਚ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਞ੍ਚ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਸ੍ਸ ਚ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਸ੍ਸ ਚ ਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕੋ ਚ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕੋ ਚ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ ।

੧੯੧. ਸਮ੍ਮਤੋ ਚ ਪਨਾਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਭਾਗਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਕਜ੍ਝਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਾ ਤੇਸਂ ਏਕਜ੍ਝਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ – ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਸਙ੍ਗਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਨਯਧਰਾ ਤੇਸਂ ਏਕਜ੍ਝਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ – ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਵਿਨਯਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ ਤੇਸਂ ਏਕਜ੍ਝਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ – ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸਾਕਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਝਾਯਿਨੋ ਤੇਸਂ ਏਕਜ੍ਝਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ – ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਨ ਬ੍ਯਾਬਾਧਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ । ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਿਕਾ ਕਾਯਦਲ੍ਹਿਬਹੁਲਾ [ਕਾਯਦਡ੍ਢਿਬਹੁਲਾ (ਸੀ॰)] ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਏਕਜ੍ਝਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ – ਇਮਾਯਪਿਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਰਤਿਯਾ ਅਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਯੇਪਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਕਾਲੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਤੇਜੋਧਾਤੁਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨੇਵ ਆਲੋਕੇਨ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ; ਅਪਿਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਵਿਕਾਲੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ – ਮਯਂ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਇਦ੍ਧਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ।

ਤੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ ਦਬ੍ਬ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਹੀ’’ਤਿ। ਤੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ‘‘ਕਤ੍ਥ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਪੇਮੀ’’ਤਿ? ਤੇ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਦੂਰੇ ਅਪਦਿਸਨ੍ਤਿ – ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ ਦਬ੍ਬ, ਗਿਜ੍ਝਕੂਟੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਹਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਚੋਰਪਪਾਤੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਹਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਇਸਿਗਿਲਿਪਸ੍ਸੇ ਕਾਲ਼ਸਿਲਾਯਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਹਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਵੇਭਾਰਪਸ੍ਸੇ ਸਤ੍ਤਪਣ੍ਣਿਗੁਹਾਯਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਹਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸੀਤਵਨੇ ਸਪ੍ਪਸੋਣ੍ਡਿਕਪਬ੍ਭਾਰੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਹਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਗੋਤਮਕਕਨ੍ਦਰਾਯਂ [ਗੋਮਟਕਨ੍ਦਰਾਯਂ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਹਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਤਿਨ੍ਦੁਕਕਨ੍ਦਰਾਯਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਹਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਤਪੋਦਕਨ੍ਦਰਾਯਂ [ਕਪੋਤਕਨ੍ਦਰਾਯਂ (ਕ॰)] ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਹਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਤਪੋਦਾਰਾਮੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਹਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਜੀਵਕਮ੍ਬਵਨੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਹਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਮਦ੍ਦਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਮਿਗਦਾਯੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਹੀ’’ਤਿ।

ਤੇਸਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇਜੋਧਾਤੁਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਜਲਮਾਨਾਯ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤੇਪਿ ਤੇਨੇਵ ਆਲੋਕੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਏਵਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ – ਅਯਂ ਮਞ੍ਚੋ, ਇਦਂ ਪੀਠਂ , ਅਯਂ ਭਿਸਿ, ਇਦਂ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ [ਬਿਮ੍ਬੋਹਨਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)], ਇਦਂ ਵਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨਂ, ਇਦਂ

ਪਸ੍ਸਾਵਟ੍ਠਾਨਂ, ਇਦਂ ਪਾਨੀਯਂ, ਇਦਂ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ, ਅਯਂ ਕਤ੍ਤਰਦਣ੍ਡੋ, ਇਦਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਤਿਕਸਣ੍ਠਾਨਂ, ਇਮਂ ਕਾਲਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ , ਇਮਂ ਕਾਲਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਏਵਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦੇਵ ਵੇਲੁਵਨਂ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਤਿ।

੧੯੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ [ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੁਮ੍ਮਜਕਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਾ ਚੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਪੁਞ੍ਞਾ ਚ। ਯਾਨਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਲਾਮਕਾਨਿ ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਤਾਨਿ ਤੇਸਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ ਲਾਮਕਾਨਿ ਚ ਭਤ੍ਤਾਨਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰਿਕਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਦਾਤੁਂ – ਸਪ੍ਪਿਮ੍ਪਿ, ਤੇਲਮ੍ਪਿ, ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗਮ੍ਪਿ। ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾਨਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਕਤਿਕਂ ਦੇਨ੍ਤਿ – ਯਥਾਰਨ੍ਧਂ [ਯਥਾਰਦ੍ਧਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਕਣਾਜਕਂ ਬਿਲਙ੍ਗਦੁਤਿਯਂ। ਤੇ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ – ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਕਿਂ ਅਹੋਸਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਂ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ [ਕਿਂ ਨਾਹੋਸਿ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)]? ਏਕਚ੍ਚੇ ਥੇਰਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਪ੍ਪਿ ਅਹੋਸਿ, ਤੇਲਂ ਅਹੋਸਿ, ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗਂ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ। ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਹੋਸਿ – ਪਾਕਤਿਕਂ ਯਥਾਰਨ੍ਧਂ ਕਣਾਜਕਂ ਬਿਲਙ੍ਗਦੁਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਕਲ੍ਯਾਣਭਤ੍ਤਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚਤੁਕ੍ਕਭਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਂ। ਸੋ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਸਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋ ਉਪਤਿਟ੍ਠਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਿਸਤਿ – ਅਞ੍ਞੇ ਓਦਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਸੂਪੇਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਤੇਲੇਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੇਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਕਲ੍ਯਾਣਭਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਭਤ੍ਤਂ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਕਲ੍ਯਾਣਭਤ੍ਤਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਆਰਾਮਂ ਅਗਮਾਸਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ। ਸੋ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਖੋ ਕਲ੍ਯਾਣਭਤ੍ਤਿਕਂ ਗਹਪਤਿਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਕਲ੍ਯਾਣਭਤ੍ਤਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਦਬ੍ਬੇਨ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੇਨ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਸਮਾਦਪਿਤੋ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤੋ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਸ੍ਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰੇ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤਂ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ? ''ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾਨਂ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰੇ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤਂ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਕਲ੍ਯਾਣਭਤ੍ਤਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰੇ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਂ ਆਣਾਪੇਸਿ – ''ਯੇ, ਜੇ, ਸ੍ਵੇ ਭਤ੍ਤਿਕਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਤੇ ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਕਣਾਜਕੇਨ ਬਿਲਙ੍ਗਦੁਤਿਯੇਨ ਪਰਿਵਿਸਾ''ਤਿ। ''ਏਵਂ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਖੋ ਸਾ ਦਾਸੀ ਕਲ੍ਯਾਣਭਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ਹਿਯ੍ਯੋ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਲ੍ਯਾਣਭਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਭਤ੍ਤਂ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ; ਸ੍ਵੇ ਅਮ੍ਹੇ ਕਲ੍ਯਾਣਭਤ੍ਤਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਸਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋ ਉਪਤਿਟ੍ਠਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਿਸਿਸ੍ਸਤਿ; ਅਞ੍ਞੇ ਓਦਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਸੂਪੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਤੇਲੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਤੇ ਤੇਨੇਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਨ ਚਿਤ੍ਤਰੂਪਂ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਸੁਪਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਕਲ੍ਯਾਣਭਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਨਿਵੇਸਨਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਸਾ ਦਾਸੀ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ; ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਨਿਸੀਦਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਨਿਸ੍ਸਂਸਯਂ ਖੋ ਨ ਤਾਵ ਭਤ੍ਤਂ ਸਿਦ੍ਧਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਯਥਾ ਮਯਂ ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪਿਯਾਮਾ''ਤਿ [ਨਿਸੀਦਾਪੇਯ੍ਯਾਮਾਤਿ (ਕ॰)]। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਦਾਸੀ ਕਣਾਜਕੇਨ [ਕਾਣਾਜਕੇਨ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਬਿਲਙ੍ਗਦੁਤਿਯੇਨ ਉਪਗਞ੍ਛਿ – ਭੁਞ੍ਜਥ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ''ਮਯਂ ਖੋ, ਭਗਿਨਿ, ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਿਕਾ''ਤਿ। ''ਜਾਨਾਮਿ ਅਯ੍ਯਾ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਿਕਾਤਿ। ਅਪਿ ਚਾਹਂ ਹਿਯ੍ਯੋਵ ਗਹਪਤਿਨਾ ਆਣਤ੍ਤਾ – 'ਯੇ, ਜੇ, ਸ੍ਵੇ ਭਤ੍ਤਿਕਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਣਾਜਕੇਨ ਬਿਲਙ੍ਗਦੁਤਿਯੇਨ ਪਰਿਵਿਸਾ'ਤਿ। ਭੁਞ੍ਜਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ਹਿਯ੍ਯੋ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਕਲ੍ਯਾਣਭਤ੍ਤਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਆਰਾਮਂ ਅਗਮਾਸਿ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਨਿਸ੍ਸਂਸਯਂ ਖੋ ਮਯਂ ਦਬ੍ਬੇਨ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੇਨ ਗਹਪਤਿਨੋ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਰਿਭਿਨ੍ਨਾਤਿ [ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਰਿਭਿਨ੍ਨਾਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)]। ਤੇ ਤੇਨੇਵ ਦੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਨ ਚਿਤ੍ਤਰੂਪਂ ਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ

ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬਹਾਰਾਮਕੋਟ੍ਠਕੇ ਸਙ੍ਘਾਟਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਾ ਮਙ੍ਕੁਭੂਤਾ ਪਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਅਧੋਮੁਖਾ ਪਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਟਿਭਾਨਾ।

ਅਥ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯੇਨ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਵਨ੍ਦਾਮਿ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਲਪਿਂਸੁ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਵਨ੍ਦਾਮਿ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਲਪਿਂਸੁ। ''ਕ੍ਯਾਹਂ ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਅਪਰਜ੍ਝਾਮਿ? ਕਿਸ੍ਸ ਮਂ ਅਯ੍ਯਾ ਨਾਲਪਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਤਥਾ ਹਿ ਪਨ ਤ੍ਵਂ, ਭਗਿਨਿ, ਅਮ੍ਹੇ ਦਬ੍ਬੇਨ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੇਨ ਵਿਹੇਠਿਯਮਾਨੇ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਸੀ''ਤਿ? ''ਕ੍ਯਾਹਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਕਰੋਮੀ''ਤਿ? ''ਸਚੇ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਭਗਿਨਿ, ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਨਾਸਾਪੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ''ਕ੍ਯਾਹਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਕਰੋਮਿ? ਕਿਂ ਮਯਾ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ''ਏਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਭਗਿਨਿ, ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਵਂ ਵਦੇਹਿ – 'ਇਦਂ , ਭਨ੍ਤੇ, ਨਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਨਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ, ਯਾਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਿਸਾ ਅਭਯਾ ਅਨੀਤਿਕਾ ਅਨੁਪਦ੍ਦਵਾ ਸਾਯਂ ਦਿਸਾ ਸਭਯਾ ਸਈਤਿਕਾ ਸਉਪਦ੍ਦਵਾ; ਯਤੋ ਨਿਵਾਤਂ ਤਤੋ ਸਵਾਤਂ [ਤਤੋ ਪਵਾਤਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)]; ਉਦਕਂ ਮਞ੍ਞੇ ਆਦਿਤ੍ਤਂ; ਅਯ੍ਯੇਨਮ੍ਹਿ ਦਬ੍ਬੇਨ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੇਨ ਦੂਸਿਤਾ'''ਤਿ। ''ਏਵਂ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ [ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਾ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਾ [ਸਾ ਮੇਤ੍ਤਿਯਾ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਇਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਨਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ, ਯਾਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਿਸਾ ਅਭਯਾ ਅਨੀਤਿਕਾ ਅਨੁਪਦ੍ਦਵਾ ਸਾਯਂ ਦਿਸਾ ਸਭਯਾ ਸਈਤਿਕਾ ਸਉਪਦ੍ਦਵਾ; ਯਤੋ ਨਿਵਾਤਂ ਤਤੋ ਸਵਾਤਂ; ਉਦਕਂ ਮਞ੍ਞੇ ਆਦਿਤ੍ਤਂ; ਅਯ੍ਯੇਨਮ੍ਹਿ ਦਬ੍ਬੇਨ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੇਨ ਦੂਸਿਤਾ''ਤਿ।

੧੯੩. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਰਸਿ ਤ੍ਵਂ, ਦਬ੍ਬ, ਏਵਰੂਪਂ ਕਤ੍ਤਾ ਯਥਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਹਾ''ਤਿ? ''ਯਥਾ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਰਸਿ ਤ੍ਵਂ, ਦਬ੍ਬ, ਏਵਰੂਪਂ ਕਤ੍ਤਾ ਯਥਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਹਾ''ਤਿ? ''ਯਥਾ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਰਸਿ ਤ੍ਵਂ, ਦਬ੍ਬ, ਏਵਰੂਪਂ ਕਤ੍ਤਾ ਯਥਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਹਾ''ਤਿ? ''ਯਥਾ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ। ''ਨ ਖੋ, ਦਬ੍ਬ, ਦਬ੍ਬਾ ਏਵਂ ਨਿਬ੍ਬੇਠੇਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਤਯਾ ਕਤਂ ਕਤਨ੍ਤਿ ਵਦੇਹਿ। ਸਚੇ ਅਕਤਂ ਅਕਤਨ੍ਤਿ ਵਦੇਹੀ''ਤਿ। ''ਯਤੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜਾਤੋ ਨਾਭਿਜਾਨਾਮਿ ਸੁਪਿਨਨ੍ਤੇਨਪਿ ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵਿਤਾ, ਪਗੇਵ ਜਾਗਰੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੇਤ੍ਤਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨਾਸੇਥ। ਇਮੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਥਾ''ਤਿ। ਇਦਂ ਵਤ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਵਿਹਾਰਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮੇਤ੍ਤਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨਾਸੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਮਾਵੁਸੋ, ਮੇਤ੍ਤਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨਾਸੇਥ, ਨ ਸਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਪਰਜ੍ਝਤਿ; ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਾ ਉਸ੍ਸਾਹਿਤਾ ਕੁਪਿਤੇਹਿ ਅਨਤ੍ਤਮਨੇਹਿ ਚਾਵਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਹੀ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਵੁਸੋ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਥਾ''ਤਿ? ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ... ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬੋ – ''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਬ੍ਬੇਨ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਇਮੇ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ,

ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ – 'ਇਮੇ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ [ਸੋਹਂ ਭਨ੍ਤੇ (ਕ॰)] ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ''ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੯੪. ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮੇ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

੧੯੫. ''ਪਞ੍ਚਿਮਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਸਤਿਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਾਨਿ। ਸੁਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਕੋ, ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ ਚ ਨਂ, ਯਾਚਤਿ ਚ, ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮਗ੍ਗੇਨ – ਇਮਾਨਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਸਤਿਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਾਨੀ''ਤਿ।

੩. ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੋ

੧੯੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਗਗ੍ਗੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ – ''ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ''ਤਿ? ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ''ਅਹਂ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ , ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਨਾਹਂ ਤਂ ਸਰਾਮਿ। ਮੂਲ੍ਹੇਨ ਮੇ ਏਤਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੇਵ – ''ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ''ਤਿ? ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ..ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ – ''ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ'ਤਿ! ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਨਾਹਂ ਤਂ

ਸਰਾਮਿ। ਮੂਲ੍ਹੇਨ ਮੇ ਏਤਂ ਕਤ'ਨ੍ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੇਵ – ''ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਗਗ੍ਗਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਮੂਲ੍ਹਸ੍ਸ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਦੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬੋ – ''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਗ੍ਗੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਮਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ – 'ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ'ਤਿ? ਤ੍ਯਾਹਂ ਏਵਂ ਵਦਾਮਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਨਾਹਂ ਤਂ ਸਰਾਮਿ। ਮੂਲ੍ਹੇਨ ਮੇ ਏਤਂ ਕਤ'ਨ੍ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਮਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੇਵ – 'ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ'ਤਿ? ਸੋਹਂ , ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮੂਲ੍ਹੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਮਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ – 'ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ'ਤਿ? ਤ੍ਯਾਹਂ ਏਵਂ ਵਦਾਮਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਨਾਹਂ ਤਂ ਸਰਾਮਿ ਮੂਲ੍ਹੇਨ ਮੇ ਏਤਂ ਕਤ'ਨ੍ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਮਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੇਵ – 'ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ'ਤਿ? ਸੋਹਂ ਅਮੂਲ੍ਹੋ [ਸੋਹਂ ਭਨ੍ਤੇ ਅਮੂਲ੍ਹੋ (ਕ॰)] ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੯੭. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਗਗ੍ਗੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ – 'ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ'ਤਿ? ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਨਾਹਂ ਤਂ ਸਰਾਮਿ, ਮੂਲ੍ਹੇਨ ਮੇ ਏਤਂ ਕਤ'ਨ੍ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੇਵ – 'ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ'ਤਿ? ਸੋ ਅਮੂਲ੍ਹੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਗਗ੍ਗਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਮੂਲ੍ਹਸ੍ਸ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਗਗ੍ਗੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ – 'ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ'ਤਿ? ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਨਾਹਂ ਤਂ ਸਰਾਮਿ ਮੂਲ੍ਹੇਨ ਮੇ ਏਤਂ ਕਤ'ਨ੍ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੇਵ – 'ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ'ਤਿ? ਸੋ ਅਮੂਲ੍ਹੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਗਗ੍ਗਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਮੂਲ੍ਹਸ੍ਸ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਗਗ੍ਗਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਮੂਲ੍ਹਸ੍ਸ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

‘‘ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਗਗ੍ਗਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਮੂਲ੍ਹਸ੍ਸ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ , ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

੧੯੮. ‘‘ਤੀਣਿਮਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਾਨਿ, ਤੀਣਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ। ਕਤ੍ਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਾਨਿ?

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਚੋਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ – ‘ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ? ਸੋ ਸਰਮਾਨੋਵ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ‘ਨ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਰਾਮਿ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਂ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਚੋਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ – ‘ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ? ਸੋ ਸਰਮਾਨੋਵ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ‘ਸਰਾਮਿ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਯਥਾਸੁਪਿਨਨ੍ਤੇਨਾ’ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਂ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਚੋਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ – ‘ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ? ਸੋ ਅਨੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਲਯਂ ਕਰੋਤਿ – ‘ਅਹਮ੍ਪਿ ਖੋ ਏਵਂ ਕਰੋਮਿ। ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਏਵਂ ਕਰੋਥ। ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਏਤਂ ਕਪ੍ਪਤਿ। ਤੁਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪੇਤਂ ਕਪ੍ਪਤੀ’ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਂ। ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਾਨਿ।

੧੯੯. ‘‘ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਾਨਿ?

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਤਮੇਨਂ ਚੋਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ – ‘ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ? ਸੋ ਅਸ੍ਸਰਮਾਨੋਵ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ‘ਨ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਰਾਮਿ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ। ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਂ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਤਮੇਨਂ ਚੋਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ – ‘ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ ? ਸੋ ਅਸ੍ਸਰਮਾਨੋਵ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ‘ਸਰਾਮਿ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਯਥਾ ਸੁਪਿਨਨ੍ਤੇਨਾ’ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ। ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਂ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਤਮੇਨਂ ਚੋਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ – ‘ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ? ਸੋ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਲਯਂ ਕਰੋਤਿ – ‘ਅਹਮ੍ਪਿ ਏਵਂ ਕਰੋਮਿ। ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਏਵਂ ਕਰੋਥ। ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਏਤਂ ਕਪ੍ਪਤਿ। ਤੁਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪੇਤਂ ਕਪ੍ਪਤੀ’ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ। ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਂ। ‘‘ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਾਨੀ’’ਤਿ।

੪. ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣਂ

੨੦੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਟਿਵ੍ਵਾਯ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ – ਤਜ੍ਜਨੀਯਮ੍ਪਿ, ਨਿਯਸ੍ਸਮ੍ਪਿ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਮ੍ਪਿ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਮ੍ਪਿ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਮ੍ਪਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਟਿਵ੍ਵਾਯ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ – ਤਜ੍ਜਨੀਯਮ੍ਪਿ, ਨਿਯਸ੍ਸਮ੍ਪਿ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਮ੍ਪਿ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਮ੍ਪਿ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਮ੍ਪੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ... ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਟਿਵ੍ਵਾਯ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਤਜ੍ਜਨੀਯਂ ਵਾ, ਨਿਯਸ੍ਸਂ ਵਾ, ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਂ ਵਾ, ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਂ ਵਾ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਂ ਵਾ। ਯੋ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੨੦੧. ''ਏਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਹੋਤਿ ਪਟਿਵ੍ਵਾਤਕਰਣਂ, ਏਵਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ। ਕਥਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਹੋਤਿ ਪਟਿਵ੍ਵਾਤਕਰਣਂ?

''ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਚੋਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ – 'ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ? ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਨ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ , ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਕਾਰੇਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਟਿਵ੍ਵਾਤਕਰਣਂ।

''ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਚੋਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ – 'ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ? ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਨ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ...ਪੇ॰... ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ...ਪੇ॰... ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ...ਪੇ॰... ਦੁਕ੍ਕਟਂ...ਪੇ॰... ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤੇਨ ਕਾਰੇਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਟਿਵ੍ਵਾਤਕਰਣਂ।

''ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ...ਪੇ॰... ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ...ਪੇ॰... ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ...ਪੇ॰... ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ...ਪੇ॰... ਦੁਕ੍ਕਟਂ...ਪੇ॰... ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਚੋਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ – 'ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ ? ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਨ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਕਾਰੇਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਟਿਵ੍ਵਾਤਕਰਣਂ।

''ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਚੋਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ – 'ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ? ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਨ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ...ਪੇ॰... ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ...ਪੇ॰... ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ...ਪੇ॰... ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ...ਪੇ॰... ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਦੁਕ੍ਕਟੇਨ ਕਾਰੇਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਟਿਵ੍ਵਾਤਕਰਣਂ। ''ਏਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਹੋਤਿ ਪਟਿਵ੍ਵਾਤਕਰਣਂ।

''ਕਥਞ੍ਚ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਹੋਤਿ ਪਟਿਵ੍ਵਾਤਕਰਣਂ? ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਚੋਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ – 'ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ? ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਆਮ, ਆਵੁਸੋ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਕਾਰੇਤਿ। ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਟਿਵ੍ਵਾਤਕਰਣਂ।

''ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ...ਪੇ॰... ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ...ਪੇ॰... ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ...ਪੇ॰... ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ...ਪੇ॰... ਦੁਕ੍ਕਟਂ...ਪੇ॰... ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਚੋਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਾ – 'ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ? ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਆਮ, ਆਵੁਸੋ, ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ। ਤਂ ਸਙ੍ਘੋ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤੇਨ ਕਾਰੇਤਿ। ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਟਿਵ੍ਵਾਤਕਰਣਂ। ਏਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਹੋਤਿ ਪਟਿਵ੍ਵਾਤਕਰਣ''ਨ੍ਤਿ।

੫. ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾ

੨੦੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾ ਕਲਹਜਾਤਾ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਮੁਖਸਤ੍ਤੀਹਿ ਵਿਤੁਦਨ੍ਤਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਰੂਪਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾਯ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ। ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕੋ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ – ਯੋ ਨ ਛਨ੍ਦਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਦੋਸਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਮੋਹਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਭਯਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਗਹਿਤਾਗਹਿਤਞ੍ਚ ਜਾਨੇਯ੍ਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੨੦੩. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

੨੦੪. ''ਦਸਯਿਮੇ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾ, ਦਸ ਧਮ੍ਮਿਕਾ [ਦਸ ਧਮ੍ਮਿਕਾ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾ (ਕ॰)]। ਕਤਮੇ ਦਸ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾ? ਓਰਮਤ੍ਤਕਞ੍ਚ ਅਧਿਕਰਣਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਚ ਗਤਿਗਤਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਚ ਸਰਿਤਸਾਰਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਜਾਨਾਤਿ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਬਹੁਤਰਾਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਬਹੁਤਰਾ ਅਸ੍ਸੁਤਿ, ਜਾਨਾਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਵਗ੍ਗਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਨ ਚ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ – ਇਮੇ ਦਸ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾ।

''ਕਤਮੇ ਦਸ ਧਮ੍ਮਿਕਾ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾ? ਨ ਚ ਓਰਮਤ੍ਤਕਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਹੋਤਿ, ਗਤਿਗਤਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਸਰਿਤਸਾਰਿਤਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਜਾਨਾਤਿ ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਬਹੁਤਰਾਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਬਹੁਤਰਾ ਅਸ੍ਸੁਤਿ, ਜਾਨਾਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਨ ਭਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਸਙ੍ਘੋ ਨ ਭਿਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਸਮਗ੍ਗਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਚ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ – ਇਮੇ ਦਸ ਧਮ੍ਮਿਕਾ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾ''ਤਿ।

੬. ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾ

੨੦੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਪਵਾਲੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਿਯਮਾਨੋ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਾਸਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਉਪਵਾਲੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਿਯਮਾਨੋ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਾਸਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ... ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਪਵਾਲਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਪਠਮਂ ਉਪਵਾਲੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੨੦੬. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਪਵਾਲੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਿਯਮਾਨੋ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ 'ਭਾਸਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਪਵਾਲਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਉਪਵਾਲੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਿਯਮਾਨੋ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਾਸਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਉਪਵਾਲਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਉਪਵਾਲਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

‘‘ਕਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਪਵਾਲਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

੨੦੭. ‘‘ਪਞ੍ਚਿਮਾਨਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਾਨਿ। ਅਸੁਚਿ ਚ ਹੋਤਿ, ਅਲਜ੍ਜੀ ਚ, ਸਾਨੁਵਾਦੋ ਚ, ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ ਧਮ੍ਮੇਨ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ – ਇਮਾਨਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਾਨਿ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੨੦੮. ‘‘ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਦਸਕਂ

੨੦੯. ‘‘ਤੀਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ। ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਾਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਞ੍ਚ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਛਕ੍ਕਂ

੨੧੦. ‘‘ਤੀਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ... ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਹਿਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਤਿਣ੍ਣਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ; ਏਕੋ ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਬਹੁਲੋ ਅਨਪਦਾਨੋ; ਏਕੋ ਗਿਹਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਹਿ ਗਿਹਿਸਂਸਗ੍ਗੇਹਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਕੋ ਅਧਿਸੀਲੇ ਸੀਲਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਆਚਾਰਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਅਤਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ... ਪੇ॰...।

‘‘ਅਪਰੇਸਮ੍ਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਏਕੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਏਕੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ – ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ।

ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਤ੍ਤਂ

੨੧੧. ‘‘ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਕਤੇਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ –

ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਮ੍ਮਤੇਨਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬਾ...ਪੇ॰... ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਉਪਵਾਲ਼ਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ।

੭. ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਂ

੨੧੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਹਰਤਂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਖੋ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਹਰਤਂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ [ਕਕ੍ਖਲ਼ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤਾਯ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਭੇਦਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਹਰਤਂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ । ਤਤ੍ਰ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ [ਤਤ੍ਰ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਖੋ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਹਰਤਂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ; ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯਾ’ਤਿ, ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਰੂਪਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੂਪਸਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਏਕਜ੍ਝਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਹਰਤਂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਵੂਪਸਮੇਯ੍ਯ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਏਕਤੋਪਕ੍ਖਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਕੋ ਪਕ੍ਖੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਹਰਤਂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਯਾ ਚੇਵ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚੇਵ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸੇਯ੍ਯਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ।

‘‘ਅਥਾਪਰੇਸਂ ਏਕਤੋਪਕ੍ਖਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਕੋ ਪਕ੍ਖੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਹਰਤਂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਯਾ ਚੇਵ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚੇਵ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸੇਯ੍ਯਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ।

੨੧੩. ‘‘ਅਥਾਪਰੇਸਂ ਏਕਤੋਪਕ੍ਖਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਹਰਤਂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਯਾ ਚੇਵ ਇਮੇਸਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਇਮੇਸਞ੍ਚੇਵ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸੇਯ੍ਯਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਹਰਤਂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਅਹਂ ਯਾ ਚੇਵ ਇਮੇਸਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਇਮੇਸਞ੍ਚੇਵ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸੇਮਿ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸਨਾ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੇਸਿਤਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

੨੧੪. ‘‘ਅਥਾਪਰੇਸਂ ਏਕਤੋਪਕ੍ਖਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਹਰਤਂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਯਾ ਚੇਵ ਇਮੇਸਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ,

ਇਮੇਸਞ੍ਞੇਵ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸੇਯ੍ਯੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੰ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨੰ ਕਲਹਜਾਤਾਨੰ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਵਿਹਰਤੰ ਬਹੁੰ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕੰ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੰ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ। ਸਚੇ ਮਯੰ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਅਹੰ ਯਾ ਚੇਵ ਇਮੇਸੰ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਇਮੇਸਞ੍ਞੇਵ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸੇਮਿ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੰ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਇਮਾਸੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸਨਾ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੰ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੇਸਿਤਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਇਮਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੰ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

''ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਵੁਟ੍ਠਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਾਵਿਕਮ੍ਮੰ , ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯੇ ਨ ਤਤ੍ਥ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

੮. ਅਧਿਕਰਣੰ

੨੧੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ (ਭਿਕ੍ਖੂਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ,) [( ) ਨਤ੍ਥਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕੰ॰)] ਭਿਕ੍ਖੂਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਨੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਵਦਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਪਕ੍ਖੰ ਗਾਹੇਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਵਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਪਕ੍ਖੰ ਗਾਹੇਸ੍ਸਤੀਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

[ਪਰਿ॰ ੨੭੫] ''ਚਤ੍ਤਾਰਿਮਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਾਨਿ – ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ, ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ, ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣੰ, ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣੰ [ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਞ੍ਚ (ਕ॰)]।

''ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ [ਪਰਿ॰ ੩੧੪]? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ [ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ (ਕ॰)] ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ, ਵਿਨਯੋਤਿ ਵਾ ਅਵਿਨਯੋਤਿ ਵਾ, ਭਾਸਿਤੰ ਲਪਿਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਅਭਾਸਿਤੰ ਅਲਪਿਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ, ਆਚਿਣ੍ਣੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਅਨਾਚਿਣ੍ਣੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ , ਲਹੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਗਰੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ, ਸਾਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਨਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ, ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ? ਯੰ ਤਤ੍ਥ ਭਣ੍ਡਨੰ ਕਲਹੋ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਵਿਵਾਦੋ ਨਾਨਾਵਾਦੋ ਅਞ੍ਞਥਾਵਾਦੋ ਵਿਪਚ੍ਚਤਾਯ ਵੋਹਾਰੋ ਮੇਧਗੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ।

''ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ? [ਪਰਿ॰ ੩੧੫] ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ। ਯੋ ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਵਾਦੋ ਅਨੁਵਦਨਾ ਅਨੁਲ੍ਲਪਨਾ ਅਨੁਭਣਨਾ ਅਨੁਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕਤਾ ਅਬ੍ਭੁਸ੍ਸਹਨਤਾ ਅਨੁਬਲਪ੍ਪਦਾਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣੰ? ਪਞ੍ਚਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣੰ, ਸਤ੍ਤਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣੰ ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣੰ? [ਪਰਿ॰ ੩੧੭] ਯਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਯਤਾ, ਕਰਣੀਯਤਾ, ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮੰ, ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮੰ, ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮੰ, ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣੰ।

੨੧੬. ‘‘ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਕਿੰ ਮੂਲੰ? ਛ ਵਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲੰ। ਤੀਣਿਪਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲੰ, ਤੀਣਿਪਿ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲੰ। [ਪਰਿ॰ ੨੭੨; ਅ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੫-੩੬; ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੪੪] ਕਤਮਾਨਿ ਛ ਵਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲੰ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੋਧਨੋ ਹੋਤਿ ਉਪਨਾਹੀ। ਯੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੋਧਨੋ ਹੋਤਿ ਉਪਨਾਹੀ, ਸੋ ਸਤ੍ਥਰਿਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਧਮ੍ਮੇਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ , ਸਙ੍ਘੇਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਸਿਕ੍ਖਾਯਪਿ ਨ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥਰਿਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਧਮ੍ਮੇਪਿ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇਪਿ...ਪੇ॰... ਸਿਕ੍ਖਾਯਪਿ ਨ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀ, ਸੋ ਸਙ੍ਘੇ ਵਿਵਾਦੰ ਜਨੇਤਿ। ਯੋ ਹੋਤਿ ਵਿਵਾਦੋ ਬਹੁਜਨਾਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਾਸੁਖਾਯ ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ। ਏਵਰੂਪਞ੍ਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਵਾਦਮੂਲੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਥ, ਤਤ੍ਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਵਿਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਪਹਾਨਾਯ ਵਾਯਮੇਯ੍ਯਾਥ। ਏਵਰੂਪਞ੍ਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਵਾਦਮੂਲੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਨ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਥ, ਤਤ੍ਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਵਿਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਆਯਤਿੰ ਅਨਵਸ੍ਸਵਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਥ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਵਿਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਪਹਾਨੰ ਹੋਤਿ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਵਿਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਆਯਤਿੰ ਅਨਵਸ੍ਸਵੋ ਹੋਤਿ।

[ਪਰਿ॰੨੭੨] ‘‘ਪੁਨ ਚਪਰੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਕ੍ਖੀ ਹੋਤਿ ਪਲ਼ਾਸੀ...ਪੇ॰... ਇਸ੍ਸੁਕੀ ਹੋਤਿ ਮਚ੍ਛਰੀ , ਸਠੋ ਹੋਤਿ ਮਾਯਾਵੀ, ਪਾਪਿਚ੍ਛੋ ਹੋਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠੀ, ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਪਰਾਮਾਸੀ ਹੋਤਿ ਆਧਾਨਗ੍ਗਾਹੀ ਦੁਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੀ। ਯੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਪਰਾਮਾਸੀ ਹੋਤਿ ਆਧਾਨਗ੍ਗਾਹੀ ਦੁਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੀ, ਸੋ ਸਤ੍ਥਰਿਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਧਮ੍ਮੇਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਸਙ੍ਘੇਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਸਿਕ੍ਖਾਯਪਿ ਨ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥਰਿਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਧਮ੍ਮੇਪਿ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇਪਿ...ਪੇ॰... ਸਿਕ੍ਖਾਯਪਿ ਨ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀ, ਸੋ ਸਙ੍ਘੇ ਵਿਵਾਦੰ ਜਨੇਤਿ। ਯੋ ਹੋਤਿ ਵਿਵਾਦੋ ਬਹੁਜਨਾਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਾਸੁਖਾਯ ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ। ਏਵਰੂਪਞ੍ਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਵਾਦਮੂਲੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਥ, ਤਤ੍ਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਵਿਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਪਹਾਨਾਯ ਵਾਯਮੇਯ੍ਯਾਥ। ਏਵਰੂਪਞ੍ਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਵਾਦਮੂਲੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਨ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਥ, ਤਤ੍ਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਵਿਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਆਯਤਿੰ ਅਨਵਸ੍ਸਵਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਥ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਵਿਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਪਹਾਨੰ ਹੋਤਿ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਵਿਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਆਯਤਿੰ ਅਨਵਸ੍ਸਵੋ ਹੋਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਛ ਵਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲੰ।

‘‘ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲੰ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਲੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਮੂਲ਼੍ਹਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ, ਵਿਨਯੋਤਿ ਵਾ ਅਵਿਨਯੋਤਿ ਵਾ, ਭਾਸਿਤੰ ਲਪਿਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਅਭਾਸਿਤੰ ਅਲਪਿਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ, ਆਚਿਣ੍ਣੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਅਨਾਚਿਣ੍ਣੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ, ਲਹੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਗਰੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ, ਸਾਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਨਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ, ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ। ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲੰ।

‘‘ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਲੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਅਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਅਮੂਲ੍ਹਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ। ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ।

੨੧੭. [ਪਰਿ॰ ੨੭੨] ‘‘ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਕਿਂ ਮੂਲਂ? ਛ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਾਨਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ। ਤੀਣਿਪਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ, ਤੀਣਿਪਿ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ, ਕਾਯੋਪਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ, ਵਾਚਾਪਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ। ‘‘ਕਤਮਾਨਿ ਛ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਾਨਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੋਧਨੋ ਹੋਤਿ ਉਪਨਾਹੀ। ਯੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੋਧਨੋ ਹੋਤਿ ਉਪਨਾਹੀ, ਸੋ ਸਤ੍ਥਰਿਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਧਮ੍ਮੇਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਸਙ੍ਘੇਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਸਿਕ੍ਖਾਯਪਿ ਨ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥਰਿਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਧਮ੍ਮੇਪਿ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇਪਿ...ਪੇ॰... ਸਿਕ੍ਖਾਯਪਿ ਨ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀ, ਸੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਨੁਵਾਦਂ ਜਨੇਤਿ। ਯੋ ਹੋਤਿ ਅਨੁਵਾਦੋ ਬਹੁਜਨਾਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਾਸੁਖਾਯ ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਏਵਰੂਪਞ੍ਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਥ, ਤਤ੍ਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਪਹਾਨਾਯ ਵਾਯਮੇਯ੍ਯਾਥ। ਏਵਰੂਪਞ੍ਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਨ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਥ, ਤਤ੍ਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਆਯਤਿਂ ਅਨਵਸ੍ਸਵਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਥ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਪਹਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਆਯਤਿਂ ਅਨਵਸ੍ਸਵੋ ਹੋਤਿ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਕ੍ਖੀ ਹੋਤਿ ਪਲ਼ਾਸੀ...ਪੇ॰... ਇਸ੍ਸੁਕੀ ਹੋਤਿ ਮਚ੍ਛਰੀ, ਸਠੋ ਹੋਤਿ ਮਾਯਾਵੀ, ਪਾਪਿਚ੍ਛੋ ਹੋਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠੀ, ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਪਰਾਮਾਸੀ ਹੋਤਿ ਆਧਾਨਗ੍ਗਾਹੀ ਦੁਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੀ। ਯੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਪਰਾਮਾਸੀ ਹੋਤਿ ਆਧਾਨਗ੍ਗਾਹੀ ਦੁਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੀ, ਸੋ ਸਤ੍ਥਰਿਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਧਮ੍ਮੇਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਸਙ੍ਘੇਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਸਿਕ੍ਖਾਯਪਿ ਨ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥਰਿਪਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ , ਧਮ੍ਮੇਪਿ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘੇਪਿ...ਪੇ॰... ਸਿਕ੍ਖਾਯਪਿ ਨ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀ, ਸੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਨੁਵਾਦਂ ਜਨੇਤਿ। ਯੋ ਹੋਤਿ ਅਨੁਵਾਦੋ ਬਹੁਜਨਾਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਾਸੁਖਾਯ ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ। ਏਵਰੂਪਞ੍ਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਥ, ਤਤ੍ਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਪਹਾਨਾਯ ਵਾਯਮੇਯ੍ਯਾਥ। ਏਵਰੂਪਞ੍ਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਨ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਥ, ਤਤ੍ਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਆਯਤਿਂ ਅਨਵਸ੍ਸਵਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਥ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਪਹਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਪਾਪਕਸ੍ਸ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਸ੍ਸ ਆਯਤਿਂ ਅਨਵਸ੍ਸਵੋ ਹੋਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਛ ਅਨੁਵਾਦਮੂਲਾਨਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ।

‘‘ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਲੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ, ਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ, ਮੂਲ੍ਹਚਿਤ੍ਤਾ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ – ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ। ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ।

‘‘ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਲੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ, ਅਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ, ਅਮੂਲ੍ਹਚਿਤ੍ਤਾ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ – ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਆਚਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ। ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ।

‘‘ਕਤਮੋ ਕਾਯੋ [ਕਤਮੋ ਚ ਕਾਯੋ (ਸਜ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੋ ਹੋਤਿ, ਦੁਦ੍ਦਸਿਕੋ, ਓਕੋਟਿਮਕੋ, ਬਹ੍ਵਾਬਾਧੋ, ਕਾਣੋ ਵਾ, ਕੁਣੀ ਵਾ, ਖਞ੍ਜੋ ਵਾ, ਪਕ੍ਖਹਤੋ ਵਾ, ਯੇਨ ਨਂ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਕਾਯੋ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ।

‘‘ਕਤਮਾ ਵਾਚਾ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਦੁਬ੍ਬਚੋ ਹੋਤਿ, ਮਮ੍ਮਨੋ, ਏਲ਼ਗਲਵਾਚੋ, ਯਾਯ ਨਂ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਵਾਚਾ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ।

੨੧੮. ‘‘ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਕਿਂ ਮੂਲਂ? ਛ ਆਪਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ। ਅਤ੍ਥਾਪਤ੍ਤਿ ਕਾਯਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਨ ਵਾਚਤੋ, ਨ ਚਿਤ੍ਤਤੋ। ਅਤ੍ਥਾਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਨ ਕਾਯਤੋ, ਨ ਚਿਤ੍ਤਤੋ। ਅਤ੍ਥਾਪਤ੍ਤਿ ਕਾਯਤੋ ਚ ਵਾਚਤੋ ਚ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਨ ਚਿਤ੍ਤਤੋ। ਅਤ੍ਥਾਪਤ੍ਤਿ ਕਾਯਤੋ ਚ ਚਿਤ੍ਤਤੋ ਚ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਨ ਵਾਚਤੋ। ਅਤ੍ਥਾਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਤੋ ਚ ਚਿਤ੍ਤਤੋ ਚ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਨ ਕਾਯਤੋ। ਅਤ੍ਥਾਪਤ੍ਤਿ ਕਾਯਤੋ ਚ ਵਾਚਤੋ ਚ ਚਿਤ੍ਤਤੋ ਚ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਇਮੇ ਛ ਆਪਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਮੂਲਂ।

੨੧੯. ‘‘ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਕਿਂ ਮੂਲਂ? ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਏਕਂ ਮੂਲਂ – ਸਙ੍ਘੋ।

੨੨੦. ‘‘ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਕੁਸਲਂ, ਅਕੁਸਲਂ, ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ। ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਂ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਂ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਕੁਸਲਂ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ। ਯਂ ਤਤ੍ਥ ਭਣ੍ਡਨਂ ਕਲਹੋ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਵਿਵਾਦੋ ਨਾਨਾਵਾਦੋ ਅਞ੍ਞਥਾਵਾਦੋ ਵਿਪਚ੍ਚਤਾਯ ਵੋਹਾਰੋ ਮੇਧਗਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਕੁਸਲਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਕੁਸਲਂ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ। ਯਂ ਤਤ੍ਥ ਭਣ੍ਡਨਂ ਕਲਹੋ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਵਿਵਾਦੋ ਨਾਨਾਵਾਦੋ ਅਞ੍ਞਥਾਵਾਦੋ ਵਿਪਚ੍ਚਤਾਯ ਵੋਹਾਰੋ ਮੇਧਗਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਕੁਸਲਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ। ਯਂ ਤਤ੍ਥ ਭਣ੍ਡਨਂ ਕਲਹੋ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਵਿਵਾਦੋ ਨਾਨਾਵਾਦੋ ਅਞ੍ਞਥਾਵਾਦੋ ਵਿਪਚ੍ਚਤਾਯ ਵੋਹਾਰੋ ਮੇਧਗਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ।

੨੨੧. ‘‘ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਕੁਸਲਂ, ਅਕੁਸਲਂ, ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ। ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਂ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਂ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਕੁਸਲਂ? ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਾ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ – ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ। ਯੋ ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਵਾਦੋ ਅਨੁਵਦਨਾ ਅਨੁਲ੍ਲਪਨਾ ਅਨੁਭਣਨਾ ਅਨੁਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕਤਾ ਅਬ੍ਭੁਸ੍ਸਹਨਤਾ ਅਨੁਬਲਪ੍ਪਦਾਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਕੁਸਲਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਕੁਸਲਂ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਾ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ – ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ। ਯੋ ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਵਾਦੋ ਅਨੁਵਦਨਾ ਅਨੁਲ੍ਲਪਨਾ ਅਨੁਭਣਨਾ ਅਨੁਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕਤਾ ਅਬ੍ਭੁਸ੍ਸਹਨਤਾ ਅਨੁਬਲਪ੍ਪਦਾਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਕੁਸਲਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤਾ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ – ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ। ਯੋ ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਵਾਦੋ ਅਨੁਵਦਨਾ ਅਨੁਲ੍ਲਪਨਾ ਅਨੁਭਣਨਾ ਅਨੁਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕਤਾ ਅਬ੍ਭੁਸ੍ਸਹਨਤਾ ਅਨੁਬਲਪ੍ਪਦਾਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ।

੨੨੨. ‘‘ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਕੁਸਲਂ [ਇਦਂ ਪਦਂ ਕੇਸੁਚਿ ਨਤ੍ਥਿ], ਅਕੁਸਲਂ, ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ? ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਂ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ; ਨਤ੍ਥਿ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਕੁਸਲਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਅਕੁਸਲਂ? ਯਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਚੇਚ੍ਚ ਅਭਿਵਿਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਅਕੁਸਲਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ? ਯਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਅਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਅਚੇਚ੍ਚ ਅਨਭਿਵਿਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ।

੨੨੩. ‘‘ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਕੁਸਲਂ, ਅਕੁਸਲਂ, ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ? ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਂ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਂ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਕੁਸਲਂ? ਯਂ ਸਙ੍ਘੋ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੋ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ, ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਂ, ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ, ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਕੁਸਲਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਅਕੁਸਲਂ? ਯਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੋ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ, ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਂ, ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ, ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਅਕੁਸਲਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ? ਯਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤੋ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ, ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਂ, ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ, ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ।

੨੨੪. [ਪਰਿ॰ ੩੫੫] ‘‘ਵਿਵਾਦੋ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ, ਵਿਵਾਦੋ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਵਿਵਾਦੋ, ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਵਿਵਾਦੋ ਚ। ਸਿਯਾ ਵਿਵਾਦੋ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਵਿਵਾਦੋ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਵਿਵਾਦੋ, ਸਿਯਾ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਵਿਵਾਦੋ ਚ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਵਾਦੋ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ... ਪੇ॰... ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ। ਯਂ ਤਤ੍ਥ ਭਣ੍ਡਨਂ ਕਲਹੋ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਵਿਵਾਦੋ ਨਾਨਾਵਾਦੋ ਅਞ੍ਞਥਾਵਾਦੋ ਵਿਪਚ੍ਚਤਾਯ ਵੋਹਾਰੋ ਮੇਧਗਂ – ਅਯਂ ਵਿਵਾਦੋ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਵਾਦੋ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ? ਮਾਤਾਪਿ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਵਿਵਦਤਿ, ਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਮਾਤਰਾ ਵਿਵਦਤਿ, ਪਿਤਾਪਿ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਵਿਵਦਤਿ, ਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਪਿਤਰਾ ਵਿਵਦਤਿ, ਭਾਤਾਪਿ ਭਾਤਰਾ ਵਿਵਦਤਿ, ਭਾਤਾਪਿ ਭਗਿਨਿਯਾ ਵਿਵਦਤਿ, ਭਗਿਨੀਪਿ ਭਾਤਰਾ ਵਿਵਦਤਿ, ਸਹਾਯੋਪਿ ਸਹਾਯੇਨ ਵਿਵਦਤਿ – ਅਯਂ ਵਿਵਾਦੋ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਵਿਵਾਦੋ? ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ, ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ, ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ – ਇਦਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਵਿਵਾਦੋ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਵਿਵਾਦੋ ਚ? ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਵਿਵਾਦੋ ਚ।

੨੨੫. [ਪਰਿ॰ ੩੫੬] ‘‘ਅਨੁਵਾਦੋ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ, ਅਨੁਵਾਦੋ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਅਨੁਵਾਦੋ, ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਅਨੁਵਾਦੋ ਚ। ਸਿਯਾ ਅਨੁਵਾਦੋ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਵਾਦੋ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਅਨੁਵਾਦੋ, ਸਿਯਾ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਅਨੁਵਾਦੋ ਚ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਨੁਵਾਦੋ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਿ – ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ , ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ। ਯੋ ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਵਾਦੋ ਅਨੁਵਦਨਾ ਅਨੁਲ੍ਲਪਨਾ ਅਨੁਭਣਨਾ ਅਨੁਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕਤਾ ਅਬ੍ਭੁਸ੍ਸਹਨਤਾ ਅਨੁਬਲਪ੍ਪਦਾਨਂ – ਅਯਂ ਅਨੁਵਾਦੋ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਨੁਵਾਦੋ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ? ਮਾਤਾਪਿ ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਨੁਵਦਤਿ, ਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਮਾਤਰਂ ਅਨੁਵਦਤਿ, ਪਿਤਾਪਿ ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਨੁਵਦਤਿ, ਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਪਿਤਰਂ ਅਨੁਵਦਤਿ, ਭਾਤਾਪਿ ਭਾਤਰਂ ਅਨੁਵਦਤਿ, ਭਾਤਾਪਿ ਭਗਿਨਿਂ ਅਨੁਵਦਤਿ, ਭਗਿਨੀਪਿ ਭਾਤਰਂ ਅਨੁਵਦਤਿ, ਸਹਾਯੋਪਿ ਸਹਾਯਂ ਅਨੁਵਦਤਿ – ਅਯਂ ਅਨੁਵਾਦੋ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਅਨੁਵਾਦੋ? ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ, ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ, ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ – ਇਦਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਅਨੁਵਾਦੋ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਅਨੁਵਾਦੋ ਚ? ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਅਨੁਵਾਦੋ ਚ।

੨੨੬. [ਪਰਿ॰ ੩੫੭] ‘‘ਆਪਤ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿ ਚ। ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਸਿਯਾ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿ ਚ।
‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ? ਪਞ੍ਚਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ, ਸਤ੍ਤਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ – ਅਯਂ ਆਪਤ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ? ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ? ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ, ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ, ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ – ਇਦਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿ ਚ? ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿ ਚ।

੨੨੭. [ਪਰਿ॰ ੩੫੮] ‘‘ਕਿਚ੍ਚਂ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ, ਕਿਚ੍ਚਂ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਕਿਚ੍ਚਂ, ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਕਿਚ੍ਚਞ੍ਚ। ਸਿਯਾ ਕਿਚ੍ਚਂ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਕਿਚ੍ਚਂ, ਸਿਯਾ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਕਿਚ੍ਚਞ੍ਚ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ? ਯਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਯਤਾ, ਕਰਣੀਯਤਾ, ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ, ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਂ, ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ, ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ – ਇਦਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ? ਆਚਰਿਯਕਿਚ੍ਚਂ, ਉਪਜ੍ਝਾਯਕਿਚ੍ਚਂ, ਸਮਾਨੁਪਜ੍ਝਾਯਕਿਚ੍ਚਂ, ਸਮਾਨਾਚਰਿਯਕਿਚ੍ਚਂ – ਇਦਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨੋ ਅਧਿਕਰਣਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਕਿਚ੍ਚਂ? ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ, ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ, ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ – ਇਦਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੋ ਕਿਚ੍ਚਂ।

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਕਿਚ੍ਚਞ੍ਚ? ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਚੇਵ ਕਿਚ੍ਚਞ੍ਚ।

੯. ਅਧਿਕਰਣਵੂਪਸਮਨਸਮਥੋ

ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੋ

੨੨੮. [ਪਰਿ॰ ੨੯੨-੨੯੩, ੩੦੧ ਆਦਯੋ] ‘‘ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ ਕਤਿਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ? ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ – ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾਯ ਚ। ਸਿਯਾ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ ਏਕੰ ਸਮਥੰ ਅਨਾਗਮ੍ਮ ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕੰ, ਏਕੇਨ ਸਮਥੇਨ ਸਮੇਯ੍ਯ – ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨਾਤਿ? ਸਿਯਾਤਿਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੰ। ਯਥਾ ਕਥੰ ਵਿਯ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾ, ਵਿਨਯੋਤਿ ਵਾ ਅਵਿਨਯੋਤਿ ਵਾ, ਭਾਸਿਤੰ ਲਪਿਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਅਭਾਸਿਤੰ ਅਲਪਿਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ, ਆਚਿਣ੍ਣੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਅਨਾਚਿਣ੍ਣੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ, ਲਹੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਗਰੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ, ਸਾਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਨਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ, ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ।

‘‘ਤੇ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ, ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿੰ? ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯਾਵਤਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਤੇ ਆਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਦਾਰਹਾਨੰ ਛਨ੍ਦੋ ਆਹਟੋ ਹੋਤਿ, ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ ਨ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ ? ਯੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਯੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ – ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯੋ ਚ ਵਿਵਦਤਿ, ਯੇਨ ਚ ਵਿਵਦਤਿ, ਉਭੋ ਅਤ੍ਥਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਏਵੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਕਾਰਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ; ਛਨ੍ਦਦਾਯਕੋ ਖੀਯਤਿ, ਖੀਯਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

੨੨੯. ‘‘ਤੇ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਆਵਾਸੇ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ, ਤੇਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ, ਯਸ੍ਮਿੰ ਆਵਾਸੇ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ [ਬਹੁਤਰਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੂ, ਸੋ ਆਵਾਸੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਤੇ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੰ ਆਵਾਸੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ, ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ । ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿੰ? ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯਾਵਤਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਤੇ ਆਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਦਾਰਹਾਨੰ ਛਨ੍ਦੋ ਆਹਟੋ ਹੋਤਿ, ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ ਨ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਯੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ – ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯੋ ਚ ਵਿਵਦਤਿ, ਯੇਨ ਚ ਵਿਵਦਤਿ, ਉਭੋ ਅਤ੍ਥਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਏਵੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਕਾਰਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ; ਛਨ੍ਦਦਾਯਕੋ ਖੀਯਤਿ, ਖੀਯਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

੨੩੦. ‘‘ਤੇ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੰ ਆਵਾਸੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ, ਤੇਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ, ਤੰ ਆਵਾਸੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਸ੍ਸੁ ਵਚਨੀਯਾ – ‘ਇਦੰ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਏਵੰ ਜਾਤੰ, ਏਵੰ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ; ਸਾਧਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਨ੍ਤੁ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ, ਯਥਯਿਦੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਅਸ੍ਸਾ’ਤਿ।

‘‘ਸਚੇ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੁਡ੍ਢਤਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਤਰਾ, ਤੇਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵਾਸਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਸ੍ਸੁ ਵਚਨੀਯਾ – ‘ਇਙ੍ਘ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਮੁਹੁਤ੍ਤੰ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਹੋਥ, ਯਾਵ ਮਯੰ ਮਨ੍ਤੇਮਾ’ਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਤਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੁਡ੍ਢਤਰਾ, ਤੇਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵਾਸਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਸ੍ਸੁ ਵਚਨੀਯਾ – ‘ਤੇਨ ਹਿ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਮੁਹੁਤ੍ਤੰ ਇਧੇਵ ਤਾਵ ਹੋਥ, ਯਾਵ ਮਯੰ ਮਨ੍ਤੇਮਾ’ਤਿ।

‘‘ਸਚੇ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵਾਸਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਨੁਯਮਾਨਾਨਂ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ‘ਨ ਮਯਂ ਸਕ੍ਕੋਮ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨਾ’ਤਿ, ਨ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਆਵਾਸਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵਾਸਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਨੁਯਮਾਨਾਨਂ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ‘ਸਕ੍ਕੋਮ ਮਯਂ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨਾ’ਤਿ, ਤੇਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵਾਸਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਸ੍ਸੁ ਵਚਨੀਯਾ – ‘ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਯਥਾਜਾਤਂ ਯਥਾਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਥ, ਯਥਾ ਚ ਮਯਂ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਸ੍ਸਾਮ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਤਥਾ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਵਂ ਮਯਂ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮ। ਨੋ ਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਯਥਾਜਾਤਂ ਯਥਾਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਥ, ਯਥਾ ਚ ਮਯਂ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਸ੍ਸਾਮ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਤਥਾ ਨ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਮਯਂ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ। ਏਵਂ ਸੁਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਤ੍ਵਾ ਆਵਾਸਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਤੇਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਸ੍ਸੁ ਵਚਨੀਯਾ – ‘ਯਥਾਜਾਤਂ ਯਥਾਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਮਯਂ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮ। ਸਚੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਵਾ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰੇਨ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਤਥਾ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਵਂ ਮਯਂ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸ੍ਸਾਮ। ਨੋ ਚੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਵਾ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰੇਨ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਤਥਾ ਨ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਮਯਂ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸ੍ਸਾਮ । ਮਯਮੇਵ ਇਮਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਸਾਮਿਨੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ। ਏਵਂ ਸੁਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਆਵਾਸਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਤੇ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ, ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿਂ? ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ...ਪੇ॰... ਏਵਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਾਰਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਛਨ੍ਦਦਾਯਕੋ ਖੀਯਤਿ, ਖੀਯਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯਵੂਪਸਮਨਂ

੨੩੧. ‘‘ਤੇਹਿ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਕਰਣੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ਅਨਨ੍ਤਾਨਿ [ਅਨਗ੍ਗਾਨਿ (ਸੀ॰)] ਚੇਵ ਭਸ੍ਸਾਨਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਚੇਕਸ੍ਸ [ਨ ਚੇਤਸ੍ਸ (ਕ॰)] ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਰੂਪਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ। ‘‘ਦਸਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ – ਸੀਲਵਾ ਹੋਤਿ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰਸਂਵੁਤੋ ਵਿਹਰਤਿ ਆਚਾਰਗੋਚਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਣੁਮਤ੍ਤੇਸੁ ਵਜ੍ਜੇਸੁ ਭਯਦਸ੍ਸਾਵੀ, ਸਮਾਦਾਯ ਸਿਕ੍ਖਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ; ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਹੋਤਿ ਸੁਤਧਰੋ ਸੁਤਸਨ੍ਨਿਚਯੋ, ਯੇ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਆਦਿਕਲ੍ਯਾਣਾ ਮਜ੍ਝੇਕਲ੍ਯਾਣਾ ਪਰਿਯੋਸਾਨਕਲ੍ਯਾਣਾ ਸਾਤ੍ਥਂ ਸਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਕੇਵਲਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਰੂਪਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਧਾਤਾ [ਧਤਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਚਸਾ ਪਰਿਚਿਤਾ ਮਨਸਾਨੁਪੇਕ੍ਖਿਤਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸੁਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਾ; ਉਭਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਾਨਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸ੍ਵਾਗਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸੁਵਿਭਤ੍ਤਾਨਿ ਸੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤੀਨਿ ਸੁਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਾਨਿ ਸੁਤ੍ਤਸੋ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸੋ ; ਵਿਨਯੇ ਖੋ ਪਨ ਠਿਤੋ [ਛੇਕੋ (ਕ॰)] ਹੋਤਿ ਅਸਂਹੀਰੋ; ਪਟਿਬਲੋ ਹੋਤਿ ਉਭੋ ਅਤ੍ਥਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੇ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤੁਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਨਿਜ੍ਝਾਪੇਤੁਂ ਪੇਕ੍ਖੇਤੁਂ ਪਸਾਦੇਤੁਂ; ਅਧਿਕਰਣਸਮੁਪ੍ਪਾਦਵੂਪਸਮਨਕੁਸਲੋ ਹੋਤਿ; ਅਧਿਕਰਣਂ ਜਾਨਾਤਿ; ਅਧਿਕਰਣਸਮੁਦਯਂ ਜਾਨਾਤਿ; ਅਧਿਕਰਣਨਿਰੋਧਂ ਜਾਨਾਤਿ; ਅਧਿਕਰਣਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਪਟਿਪਦਂ ਜਾਨਾਤਿ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੇਹਿ ਦਸਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੨੩੨. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਧਿਕਰਣੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ਅਨਨ੍ਤਾਨਿ ਚੇਵ ਭਸ੍ਸਾਨਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਚੇਕਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਞ੍ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯਜ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਧਿਕਰਣੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ਅਨਨ੍ਤਾਨਿ ਚੇਵ ਭਸ੍ਸਾਨਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਚੇਕਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਞ੍ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਮ੍ਮੁਤਿ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯਜ।

‘‘ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

‘‘ਤੇ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ, ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿੰ? ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ...ਪੇ॰... ਏਵੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਕਾਰਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

੨੩੩. ‘‘ਤੇਹਿ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਧਿਕਰਣੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ਤਤ੍ਰਾਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ, ਤਸ੍ਸ ਨੇਵ ਸੁਤ੍ਤੰ ਆਗਤੰ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੋ, ਸੋ ਅਤ੍ਥੰ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਨ੍ਤੋ ਬਜਞ੍ਜਨਚ੍ਛਾਯਾਯ ਅਤ੍ਥੰ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਬਜਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬਾ –

‘‘ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ। ਅਯੰ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ। ਇਮਸ੍ਸ ਨੇਵ ਸੁਤ੍ਤੰ ਆਗਤੰ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੋ। ਸੋ ਅਤ੍ਥੰ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਨ੍ਤੋ ਬਜਞ੍ਜਨਚ੍ਛਾਯਾਯ ਅਤ੍ਥੰ ਪਟਿਬਾਹਤਿ। ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ , ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਾ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਯਜਾਮਾਤਿ।

‘‘ਤੇ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ, ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿੰ? ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ...ਪੇ॰... ਏਵੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਕਾਰਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

‘‘ਤੇਹਿ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਧਿਕਰਣੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ਤਤ੍ਰਾਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ, ਤਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਖੋ ਆਗਤੰ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੋ, ਸੋ ਅਤ੍ਥੰ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਨ੍ਤੋ ਬਜਞ੍ਜਨਚ੍ਛਾਯਾਯ ਅਤ੍ਥੰ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਬਜਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬਾ –

‘‘ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ। ਅਯੰ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ। ਇਮਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਖੋ ਆਗਤੰ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੋ। ਸੋ ਅਤ੍ਥੰ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਨ੍ਤੋ ਬਜਞ੍ਜਨਚ੍ਛਾਯਾਯ ਅਤ੍ਥੰ ਪਟਿਬਾਹਤਿ। ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਾ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਯਜਾਮਾਤਿ।

‘‘ਤੇ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ, ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿੰ? ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ,

ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ...ਪੇ॰... ਏਵੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਕਾਰਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾਵਿਨਯੋ

੨੩੪. ''ਤੇ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ, ਤੇਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਤਬ੍ਬੰ – 'ਨ ਮਯੰ [ਨ ਚ ਮਯੰ (ਕ॰)], ਭਨ੍ਤੇ, ਸਕ੍ਕੋਮ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ, ਸਙ੍ਘੋਵ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤੂ'ਤਿ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਰੂਪੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾਯ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ। ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕੋ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ – ਯੋ ਨ ਛਨ੍ਦਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਦੋਸਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਮੋਹਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਭਯਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਗਹਿਤਾਗਹਿਤਞ੍ਚ ਜਾਨੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਠਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

''ਤੇਨ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਲਾਕਾ ਗਾਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਯਥਾ ਬਹੁਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਵਦਨ੍ਤਿ ਤਥਾ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤਬ੍ਬੰ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾਯ ਚ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿੰ? ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯਾਵਤਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਤੇ ਆਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਦਾਰਹਾਨੰ ਛਨ੍ਦੋ ਆਹਟੋ ਹੋਤਿ, ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ ਨ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਯੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ – ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ । ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯੋ ਚ ਵਿਵਦਤਿ, ਯੇਨ ਚ ਵਿਵਦਤਿ, ਉਭੋ ਅਤ੍ਥਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾਯ? ਯਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਾ ਕਰਣੰ ਉਪਗਮਨੰ ਅਜ੍ਝੁਪਗਮਨੰ ਅਧਿਵਾਸਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨਾ – ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾਯ। ਏਵੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਕਾਰਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ; ਛਨ੍ਦਦਾਯਕੋ ਖੀਯਤਿ, ਖੀਯਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਿਵਿਧਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੋ

੨੩੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਏਵੰ ਜਾਤੰ ਏਵੰ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ – ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਵੂਪਸਮਨੇਨ – ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਅਮੁਕਸ੍ਮਿੰ ਕਿਰ ਆਵਾਸੇ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਥੇਰਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਆਗਤਾਗਮਾ ਧਮ੍ਮਧਰਾ ਵਿਨਯਧਰਾ ਮਾਤਿਕਾਧਰਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਵ੍ਯਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵਿਨੋ ਲਜ੍ਜਿਨੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ। ਤੇ ਚੇ ਥੇਰਾ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਯ੍ਯੁੰ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ, ਏਵਮਿਦੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਅਸ੍ਸਾਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੰ ਆਵਾਸੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇ ਥੇਰੇ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਇਦੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਏਵੰ ਜਾਤੰ, ਏਵੰ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰਾ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਨ੍ਤੁ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ, ਯਥਯਿਦੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤੰ ਅਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਥੇਰਾ – ਯਥਾ

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮਿਤੰ ਤਥਾ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਂ [ਯਥਾ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] – ਤਥਾ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਸੁੰ ।

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ – ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਵੂਪਸਮਨੇਨ, ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾਨੰ ਥੇਰਾਨੰ ਅਧਿਕਰਣਵੂਪਸਮਨੇਨ – ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਅਮੁਕਸ੍ਮਿੰ ਕਿਰ ਆਵਾਸੇ ਤਯੋ ਥੇਰਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਦ੍ਵੇ ਥੇਰਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਏਕੋ ਥੇਰੋ ਵਿਹਰਤਿ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਧਮ੍ਮਧਰੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਮਾਤਿਕਾਧਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਯਤ੍ਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ। ਸੋ ਚੇ ਥੇਰੋ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਯ੍ਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ, ਏਵਮਿਦੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਅਸ੍ਸਾਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੰ ਆਵਾਸੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਥੇਰੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਇਦੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਏਵੰ ਜਾਤੰ, ਏਵੰ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰੋ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਤੁ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ, ਯਥਯਿਦੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਅਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਥੇਰੋ – ਯਥਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮਿਤੰ, ਯਥਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇਹਿ ਥੇਰੇਹਿ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮਿਤੰ, ਯਥਾ ਤੀਹਿ ਥੇਰੇਹਿ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮਿਤੰ, ਯਥਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਥੇਰੇਹਿ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮਿਤੰ, ਤਥਾ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਂ – ਤਥਾ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਵੂਪਸਮਨੇਨ, ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾਨੰ ਥੇਰਾਨੰ ਅਧਿਕਰਣਵੂਪਸਮਨੇਨ, ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਤਿਣ੍ਣੰ ਥੇਰਾਨੰ ਅਧਿਕਰਣਵੂਪਸਮਨੇਨ, ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਥੇਰਾਨੰ ਅਧਿਕਰਣਵੂਪਸਮਨੇਨ, ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਏਕਸ੍ਸ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਵੂਪਸਮਨੇਨ, ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ''ਨਿਹਤਮੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣੰ ਸਨ੍ਤਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਂ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੇਸੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਤਯੋ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੇ – ਗੂਲ੍ਹਕੰ, ਸਕਣ੍ਣਜਪ੍ਪਕੰ, ਵਿਵਟਕੰ।

''ਕਥਞ੍ਚ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗੂਲ੍ਹਕੋ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੋ ਹੋਤਿ? ਤੇਨ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਲਾਕਾਯੋ ਵਣ੍ਣਾਵਣ੍ਣਾਯੋ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਮੇਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਯੰ ਏਵੰਵਾਦਿਸ੍ਸ ਸਲਾਕਾ, ਅਯੰ ਏਵੰਵਾਦਿਸ੍ਸ ਸਲਾਕਾ। ਯੰ ਇਚ੍ਛਸਿ ਤੰ ਗਣ੍ਹਾਹੀ'ਤਿ। ਗਹਿਤੇ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਮਾ ਚ ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਸ੍ਸੇਹੀ'ਤਿ। ਸਚੇ ਜਾਨਾਤਿ – ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਬਹੁਤਰਾਤਿ, ਦੁਗ੍ਗਹੋਤਿ, ਪਚ੍ਚੁਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤਬ੍ਬੰ। ਸਚੇ ਜਾਨਾਤਿ – ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਬਹੁਤਰਾਤਿ, ਸੁਗ੍ਗਹੋਤਿ, ਸਾਵੇਤਬ੍ਬੰ। ਏਵੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗੂਲ੍ਹਕੋ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੋ ਹੋਤਿ।

''ਕਥਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਕਣ੍ਣਜਪ੍ਪਕੋ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੋ ਹੋਤਿ? ਤੇਨ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਏਕਮੇਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪਕਣ੍ਣਕੇ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬੰ – 'ਅਯੰ ਏਵੰਵਾਦਿਸ੍ਸ ਸਲਾਕਾ, ਅਯੰ ਏਵੰਵਾਦਿਸ੍ਸ ਸਲਾਕਾ। ਯੰ ਇਚ੍ਛਸਿ ਤੰ ਗਣ੍ਹਾਹੀ'ਤਿ। ਗਹਿਤੇ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਮਾ ਚ ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਰੋਚੇਹੀ'ਤਿ। ਸਚੇ ਜਾਨਾਤਿ – ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਬਹੁਤਰਾਤਿ, ਦੁਗ੍ਗਹੋਤਿ, ਪਚ੍ਚੁਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤਬ੍ਬੰ। ਸਚੇ ਜਾਨਾਤਿ – ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਬਹੁਤਰਾਤਿ, ਸੁਗ੍ਗਹੋਤਿ, ਸਾਵੇਤਬ੍ਬੰ। ਏਵੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਕਣ੍ਣਜਪ੍ਪਕੋ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੋ ਹੋਤਿ।

''ਕਥਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਵਟਕੋ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੋ ਹੋਤਿ? ਸਚੇ ਜਾਨਾਤਿ – ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਬਹੁਤਰਾਤਿ, ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇਨੇਵ ਵਿਵਟੇਨ ਗਾਹੇਤਬ੍ਬੋ । ਏਵੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਵਟਕੋ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾ''ਤਿ।

ਸਤਿਵਿਨਯੋ

੨੩੬. [ਪਰਿ॰ ੨੯੨-੨੯੩, ੩੦੧ ਆਦਯੋ] ''ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ ਕਤਿਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ? ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ ਚਤੂਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ – ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਸਤਿਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਯ ਚ। ਸਿਯਾ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ ਦ੍ਵੇ ਸਮਥੇ ਅਨਾਗਮ੍ਮ – ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਞ੍ਚ, ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਞ੍ਚ; ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮੇਯ੍ਯ –

ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਸਤਿਵਿਨਯੇਨ ਚਾਤਿ? ਸਿਯਾਤਿਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਂ। ਯਥਾ ਕਥਂ ਵਿਯ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ [ਤਸ੍ਸ ਖੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)], ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬੋ –

''ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ , ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਯਾਚਤਿ । ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਤਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

''ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ ਸਤਿਵਿਨਯੇਨ ਚ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿਂ? ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ , ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ...ਪੇ॰... ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯੋ ਚ ਅਨੁਵਦਤਿ, ਯਞ੍ਚ ਅਨੁਵਦਤਿ, ਉਭੋ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਤਿਵਿਨਯਸ੍ਮਿਂ? ਯਾ ਸਤਿਵਿਨਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਾ ਕਰਣਂ ਉਪਗਮਨਂ ਅਜ੍ਝੁਪਗਮਨਂ ਅਧਿਵਾਸਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨਾ – ਇਦਂ ਤਤ੍ਥ ਸਤਿਵਿਨਯਸ੍ਮਿਂ। ਏਵਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਾਰਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਛਨ੍ਦਦਾਯਕੋ ਖੀਯਤਿ, ਖੀਯਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੋ

੨੩੭. ''ਸਿਯਾ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਦ੍ਵੇ ਸਮਥੇ ਅਨਾਗਮ੍ਮ – ਸਤਿਵਿਨਯਞ੍ਚ, ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਞ੍ਚ; ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮੇਯ੍ਯ – ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੇਨ ਚਾਤਿ? ਸਿਯਾਤਿਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਂ। ਯਥਾ ਕਥਂ ਵਿਯ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ । ਤੇਨ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ – 'ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ'ਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਅਹਂ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਨਾਹਂ ਤਂ ਸਰਾਮਿ। ਮੂਲ੍ਹੇਨ ਮੇ ਏਤਂ ਕਤ'ਨ੍ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੇਵ – 'ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ'ਤਿ। ''ਤਸ੍ਸ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਮੂਲ੍ਹਸ੍ਸ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਮਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ – ‘ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ। ਤਜਾਹਂ ਏਵਂ ਵਦਾਮਿ – ‘ਅਹਂ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਨਾਹਂ ਤਂ ਸਰਾਮਿ। ਮੂਲ੍ਹੇਨ ਮੇ ਏਤਂ ਕਤ’ਨ੍ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਮਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੇਵ – ‘ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ। ‘ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮੂਲ੍ਹੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਯਾਚਾਮੀ’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ – ‘ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ‘ਅਹਂ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਨਾਹਂ ਤਂ ਸਰਾਮਿ। ਮੂਲ੍ਹੇਨ ਮੇ ਏਤਂ ਕਤ’ਨ੍ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੇਵ – ‘ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ। ਸੋ ਅਮੂਲ੍ਹੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਮੂਲ੍ਹਸ੍ਸ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ – ‘ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ । ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ‘ਅਹਂ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਅਹੋਸਿਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੋ। ਤੇਨ ਮੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸਕਤੇਨ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਨਾਹਂ ਤਂ ਸਰਾਮਿ। ਮੂਲ੍ਹੇਨ ਮੇ ਏਤਂ ਕਤ’ਨ੍ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੇਵ – ‘ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ’ਤਿ। ਸੋ ਅਮੂਲ੍ਹੋ ਸਙ੍ਘਂ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਮੂਲ੍ਹਸ੍ਸ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਮੂਲ੍ਹਸ੍ਸ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

‘‘ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਮੂਲ੍ਹਸ੍ਸ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

‘‘ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੇਨ ਚ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿਂ? ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ...ਪੇ॰... ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਮਿਂ ? ਯਾ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਾ ਕਰਣਂ ਉਪਗਮਨਂ ਅਜ੍ਝੁਪਗਮਨਂ ਅਧਿਵਾਸਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨਾ – ਇਦਂ ਤਤ੍ਥ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਸ੍ਮਿਂ। ਏਵਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਾਰਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਛਨ੍ਦਦਾਯਕੋ ਖੀਯਤਿ, ਖੀਯਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਵਿਨਯੋ

੨੩੮. ‘‘ਸਿਯਾ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਦ੍ਵੇ ਸਮਥੇ ਅਨਾਗਮ੍ਮ – ਸਤਿਵਿਨਯਞ੍ਚ, ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਞ੍ਚ ; ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮੇਯ੍ਯ – ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਯ ਚਾਤਿ? ਸਿਯਾਤਿਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਂ। ਯਥਾ ਕਥਂ ਵਿਯ? ਇਧ ਪਨ,

ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਗਰੁਕਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਤਿ – 'ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕਸਾਮਨ੍ਤਂ ਵਾ'ਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਨ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਰਾਮਿ ਏਵਰੂਪਿਂ ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕਸਾਮਨ੍ਤਂ ਵਾ'ਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਸੋ ਨਿਬ੍ਬੇਠੇਨ੍ਤਂ ਅਤਿਵੇਠੇਤਿ – 'ਇਙ੍ਘਾਯਸ੍ਮਾ ਸਾਧੁਕਮੇਵ ਜਾਨਾਹਿ, ਯਦਿ ਸਰਸਿ ਏਵਰੂਪਿਂ ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕਸਾਮਨ੍ਤਂ ਵਾ'ਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਨ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਰਾਮਿ ਏਵਰੂਪਿਂ ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕਸਾਮਨ੍ਤਂ ਵਾ। ਸਰਾਮਿ ਚ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਵਰੂਪਿਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਿਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ'ਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਸੋ ਨਿਬ੍ਬੇਠੇਨ੍ਤਂ ਅਤਿਵੇਠੇਤਿ – 'ਇਙ੍ਘਾਯਸ੍ਮਾ ਸਾਧੁਕਮੇਵ ਜਾਨਾਹਿ, ਯਦਿ ਸਰਸਿ ਏਵਰੂਪਿਂ ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕਸਾਮਨ੍ਤਂ ਵਾ'ਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਇਮਞ੍ਹਿ ਨਾਮਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਿਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪੁਟ੍ਠੋ ਪਟਿਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਕਿਂ ਪਨਾਹਂ ਏਵਰੂਪਿਂ ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕਸਾਮਨ੍ਤਂ ਵਾ, ਪੁਟ੍ਠੋ ਨ ਪਟਿਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ? ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਇਮਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਿਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪੁਟ੍ਠੋ ਨ ਪਟਿਜਾਨਿਸ੍ਸਸਿ। ਕਿਂ ਪਨ ਤ੍ਵਂ ਏਵਰੂਪਿਂ ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕਸਾਮਨ੍ਤਂ ਵਾ, ਅਪੁਟ੍ਠੋ ਪਟਿਜਾਨਿਸ੍ਸਸਿ? ਇਙ੍ਘਾਯਸ੍ਮਾ ਸਾਧੁਕਮੇਵ ਜਾਨਾਹਿ, ਯਦਿ ਸਰਸਿ ਏਵਰੂਪਿਂ ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕਸਾਮਨ੍ਤਂ ਵਾ'ਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਸਿ – 'ਸਰਾਮਿ ਖੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਵਰੂਪਿਂ ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕਸਾਮਨ੍ਤਂ ਵਾ। ਦਵਾ ਮੇ ਏਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਰਵਾ ਮੇ ਏਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ – ਨਾਹਂ ਤਂ ਸਰਾਮਿ ਏਵਰੂਪਿਂ ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤਾ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕਸਾਮਨ੍ਤਂ ਵਾ'ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ [ਤਸ੍ਸ ਖੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ (ਕ॰) ਤਸ੍ਸ ਖ੍ਵਤਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ (ਸਜਾ॰)], ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਗਰੁਕਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਿਯਮਾਨੋ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨਾਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਾਸਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਗਰੁਕਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਿਯਮਾਨੋ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨਾਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਾਸਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਕਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

''ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਯ ਚ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿਂ? ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ...ਪੇ॰... ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਯ? ਯਾ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਾ ਕਰਣਂ ਉਪਗਮਨਂ ਅਜ੍ਝੁਪਗਮਨਂ ਅਧਿਵਾਸਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨਾ – ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਯ। ਏਵਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਾਰਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਛਨ੍ਦਦਾਯਕੋ ਖੀਯਤਿ, ਖੀਯਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣਂ

੨੩੯. [ਪਰਿ॰ ੨੯੫, ੩੦੬, ੩੦੮ ਆਦਯੋ] ''ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਕਤਿਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ? ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਤੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ – ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣੇਨ ਚ, ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਚ। ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਏਕਂ ਸਮਥਂ ਅਨਾਗਮ੍ਮ – ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਂ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮੇਯ੍ਯ – ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣੇਨ ਚਾਤਿ? ਸਿਯਾਤਿਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਂ। ਯਥਾ ਕਥਂ ਵਿਯ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਲਹੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ; ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ'ਤਿ। ਤੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਪਸ੍ਸਸੀ'ਤਿ? 'ਆਮ ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। 'ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰੇਯ੍ਯਾਸੀ'ਤਿ।

''ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣੇਨ ਚ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿਂ? ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ...ਪੇ॰... ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯੋ ਚ ਦੇਸੇਤਿ, ਯਸ੍ਸ ਚ ਦੇਸੇਤਿ, ਉਭੋ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣਸ੍ਮਿਂ? ਯਾ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਾ ਕਰਣਂ ਉਪਗਮਨਂ ਅਜ੍ਝੁਪਗਮਨਂ ਅਧਿਵਾਸਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨਾ – ਇਦਂ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣਸ੍ਮਿਂ। ਏਵਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਲਭੇਥ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਲਭੇਥ, ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸੁ ਵਚਨੀਯਾ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ; ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ'ਤਿ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬਾ –

''ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਰਤਿ, ਵਿਵਰਤਿ, ਉਤ੍ਤਾਨਿਂ ਕਰੋਤਿ ਦੇਸੇਤਿ। ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਪਸ੍ਸਸੀ'ਤਿ? 'ਆਮ ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। 'ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰੇਯ੍ਯਾਸੀ'ਤਿ।

''ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣੇਨ ਚ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿਂ? ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ...ਪੇ॰... ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯੋ ਚ ਦੇਸੇਤਿ, ਯਸ੍ਸ ਚ ਦੇਸੇਤਿ, ਉਭੋ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣਸ੍ਮਿਂ? ਯਾ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਾ ਕਰਣਂ ਉਪਗਮਨਂ ਅਜ੍ਝੁਪਗਮਨਂ ਅਧਿਵਾਸਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨਾ – ਇਦਂ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣਸ੍ਮਿਂ। ਏਵਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਲਭੇਥ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਲਭੇਥ, ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ; ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ'ਤਿ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਰਤਿ, ਵਿਵਰਤਿ, ਉਤ੍ਤਾਨਿਂ ਕਰੋਤਿ, ਦੇਸੇਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਪਸ੍ਸਸੀ'ਤਿ? 'ਆਮ ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। 'ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰੇਯ੍ਯਾਸੀ'ਤਿ।

''ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ। ਕੇਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ? ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣੇਨ ਚ । ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਸ੍ਮਿਂ? ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ...ਪੇ॰... ਏਵਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਛਨ੍ਦਦਾਯਕੋ ਖੀਯਤਿ, ਖੀਯਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੰ

੨੪੦. ''ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣੰ ਏਕੰ ਸਮਥੰ ਅਨਾਗਮ੍ਮ – ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣੰ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮੇਯ੍ਯ – ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ, ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਚਾਤਿ? ਸਿਯਾਤਿਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੰ। ਯਥਾ ਕਥੰ ਵਿਯ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨੰ ਕਲਹਜਾਤਾਨੰ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਵਿਹਰਤੰ ਬਹੁੰ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕੰ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੰ ਹੋਤਿ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਰ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਵੰ ਹੋਤਿ – 'ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਖੋ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨੰ ਕਲਹਜਾਤਾਨੰ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਵਿਹਰਤੰ ਬਹੁੰ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕੰ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੰ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ। ਸਚੇ ਮਯੰ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਰੂਪੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਵੂਪਸਮੇਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੂਪਸਮੇਤਬ੍ਬੰ। ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਏਕਜ੍ਝੰ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਬ੍ਬੰ, ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨੰ ਕਲਹਜਾਤਾਨੰ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਵਿਹਰਤੰ ਬਹੁੰ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕੰ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੰ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ। ਸਚੇ ਮਯੰ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ । ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਵੂਪਸਮੇਯ੍ਯ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ''ਏਕਤੋਪਕ੍ਖਿਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਕੋ ਪਕ੍ਖੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ। ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨੰ ਕਲਹਜਾਤਾਨੰ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਵਿਹਰਤੰ ਬਹੁੰ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕੰ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੰ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ। ਸਚੇ ਮਯੰ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਅਹੰ ਯਾ ਚੇਵ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚੇਵ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸੇਯ੍ਯੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

੨੪੧. ''ਅਥਾਪਰੇਸੰ ਏਕਤੋਪਕ੍ਖਿਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਕੋ ਪਕ੍ਖੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ। ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨੰ ਕਲਹਜਾਤਾਨੰ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਵਿਹਰਤੰ ਬਹੁੰ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕੰ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੰ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ। ਸਚੇ ਮਯੰ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਅਹੰ ਯਾ ਚੇਵ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚੇਵ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸੇਯ੍ਯੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

੨੪੨. ''ਅਥਾਪਰੇਸੰ ਏਕਤੋਪਕ੍ਖਿਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨੰ ਕਲਹਜਾਤਾਨੰ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਵਿਹਰਤੰ ਬਹੁੰ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕੰ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੰ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ। ਸਚੇ ਮਯੰ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਅਹੰ ਯਾ ਚੇਵ ਇਮੇਸੰ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਇਮੇਸਞ੍ਚੇਵ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸੇਯ੍ਯੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਵਜ੍ਜੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੰ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ੵਿੵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ੵਿਹਰਤਂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤਪਰਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ੵਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਭੇਦਾਯ ਸਂੵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਅਹਂ ਯਾ ਚੇੵ ਇਮੇਸਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਇਮੇਸਞ੍ਚੇੵ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣੵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸੇਮਿ, ਠਪੇਤ੍ੵਾ ਥੁਲ੍ਲੵਜ੍ਜਂ, ਠਪੇਤ੍ੵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਾਸਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣੵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਦੇਸਨਾ, ਠਪੇਤ੍ੵਾ ਥੁਲ੍ਲੵਜ੍ਜਂ, ਠਪੇਤ੍ੵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੇਸਿਤਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਿਣੵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ , ਠਪੇਤ੍ੵਾ ਥੁਲ੍ਲੵਜ੍ਜਂ, ਠਪੇਤ੍ੵਾ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏੵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

‘‘ਅਥਾਪਰੇਸਂ...ਪੇ॰... ਏੵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

‘‘ਇਦਂ ੵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ੵੂਪਸਨ੍ਤਂ। ਕੇਨ ੵੂਪਸਨ੍ਤਂ? ਸਮ੍ਮੁਖਾੵਿਨਯੇਨ ਚ, ਤਿਣੵਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਚ। ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾੵਿਨਯਸ੍ਮਿਂ? ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ੵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ।

‘‘ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯਾੵਤਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਤੇ ਆਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਦਾਰਹਾਨਂ ਛਨ੍ਦੋ ਆਹਟੋ ਹੋਤਿ, ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ ਨ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ।

‘‘ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ੵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਯੇਨ ੵਿਨਯੇਨ ਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ੵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ – ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ , ੵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ।

‘‘ਕਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ? ਯੋ ਚ ਦੇਸੇਤਿ, ਯਸ੍ਸ ਚ ਦੇਸੇਤਿ, ਉਭੋ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ।

‘‘ਕਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਤਿਣੵਤ੍ਥਾਰਕਸ੍ਮਿਂ? ਯਾ ਤਿਣੵਤ੍ਥਾਰਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਾ ਕਰਣਂ ਉਪਗਮਨਂ ਅਜ੍ਝੁਪਗਮਨਂ ਅਧਿੵਾਸਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨਾ – ਇਦਂ ਤਤ੍ਥ ਤਿਣੵਤ੍ਥਾਰਕਸ੍ਮਿਂ। ਏੵਂ ੵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖੵੇ, ਅਧਿਕਰਣਂ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ; ਛਨ੍ਦਦਾਯਕੋ ਖੀਯਤਿ, ਖੀਯਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

[ਪਰਿ॰ ੨੯੫, ੩੦੭, ੩੦੮] ‘‘ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਕਤਿਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ? ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ ਏਕੇਨ ਸਮਥੇਨ ਸਮ੍ਮਤਿ – ਸਮ੍ਮੁਖਾੵਿਨਯੇਨਾ’’ਤਿ।

ਸਮਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਖੁਦ੍ਦਕਵਤ੍ਥੁਕ੍ਖਨ੍ਧਕੰ

ਖੁਦ੍ਦਕਵਤ੍ਥੂਨਿ

੨੪੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਹਾਯਮਾਨਾ ਰੁਕ੍ਖੇ ਕਾਯਂ ਉਗ੍ਘਂਸੇਨ੍ਤਿ, ਊਰੁਮ੍ਪਿ ਬਾਹੁਮ੍ਪਿ ਉਰਮ੍ਪਿ ਪਿਟ੍ਠਿਮ੍ਪਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਨਹਾਯਮਾਨਾ ਰੁਕ੍ਖੇ ਕਾਯਂ ਉਗ੍ਘਂਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਊਰੁਮ੍ਪਿ ਬਾਹੁਮ੍ਪਿ ਉਰਮ੍ਪਿ ਪਿਟ੍ਠਿਮ੍ਪਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਮਲ੍ਲਮੁਟ੍ਠਿਕਾ ਗਾਮਮੋਦ੍ਦਵਾ''ਤਿ [ਗਾਮਪੋਦ੍ਦਵਾ (ਸੀ॰), ਗਾਮਪੂਤਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰)]! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਹਾਯਮਾਨਾ ਰੁਕ੍ਖੇ ਕਾਯਂ ਉਗ੍ਘਂਸੇਨ੍ਤਿ, ਊਰੁਮ੍ਪਿ ਬਾਹੁਮ੍ਪਿ ਉਰਮ੍ਪਿ ਪਿਟ੍ਠਿਮ੍ਪੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਤੇਸਂ ਮੋਘਪੁਰਿਸਾਨਂ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕਂ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਅਕਰਣੀਯਂ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਨਹਾਯਮਾਨਾ ਰੁਕ੍ਖੇ ਕਾਯਂ ਉਗ੍ਘਂਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਊਰੁਮ੍ਪਿ ਬਾਹੁਮ੍ਪਿ ਉਰਮ੍ਪਿ ਪਿਟ੍ਠਿਮ੍ਪਿ? ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਹਾਯਮਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਰੁਕ੍ਖੇ ਕਾਯੋ ਉਗ੍ਘਂਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਉਗ੍ਘਂਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਹਾਯਮਾਨਾ ਥਮ੍ਭੇ ਕਾਯਂ ਉਗ੍ਘਂਸੇਨ੍ਤਿ, ਊਰੁਮ੍ਪਿ ਬਾਹੁਮ੍ਪਿ ਉਰਮ੍ਪਿ ਪਿਟ੍ਠਿਮ੍ਪਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਨਹਾਯਮਾਨਾ ਥਮ੍ਭੇ ਕਾਯਂ ਉਗ੍ਘਂਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਊਰੁਮ੍ਪਿ ਬਾਹੁਮ੍ਪਿ ਉਰਮ੍ਪਿ ਪਿਟ੍ਠਿਮ੍ਪਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਮਲ੍ਲਮੁਟ੍ਠਿਕਾ ਗਾਮਮੋਦ੍ਦਵਾ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਹਾਯਮਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਥਮ੍ਭੇ ਕਾਯੋ ਉਗ੍ਘਂਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਉਗ੍ਘਂਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਹਾਯਮਾਨਾ ਕੁਟ੍ਟੇ [ਕੁਡ੍ਡੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਕਾਯਂ ਉਗ੍ਘਂਸੇਨ੍ਤਿ, ਊਰੁਮ੍ਪਿ ਬਾਹੁਮ੍ਪਿ ਉਰਮ੍ਪਿ ਪਿਟ੍ਠਿਮ੍ਪਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਨਹਾਯਮਾਨਾ ਕੁਟ੍ਟੇ ਕਾਯਂ ਉਗ੍ਘਂਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਊਰੁਮ੍ਪਿ ਬਾਹੁਮ੍ਪਿ ਉਰਮ੍ਪਿ ਪਿਟ੍ਠਿਮ੍ਪਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਮਲ੍ਲਮੁਟ੍ਠਿਕਾ ਗਾਮਮੋਦ੍ਦਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਹਾਯਮਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕੁਟ੍ਟੇ ਕਾਯੋ ਉਗ੍ਘਂਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਉਗ੍ਘਂਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਟ੍ਟਾਨੇ [ਅਟ੍ਠਾਨੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਟਾਨੇ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਹਤ੍ਥਕੇਨ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਹਤ੍ਥਕੇਨ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਰੁਵਿਨ੍ਦਕਸੁਤ੍ତਿਯਾ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਰੁਵਿਨ੍ਦਕਸੁਤ੍ਤਿਯਾ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਗ੍ਗਯ੍ਹ ਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਗ੍ਗਯ੍ਹ ਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਲ੍ਲਕੇਨ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਲ੍ਲਕੇਨ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੨੪੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਚ੍ਛੁਰੋਗਾਬਾਧੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਤਸ੍ਸ ਵਿਨਾ ਮਲ੍ਲਕੇਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਅਕਤਮਲ੍ਲਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਰਾਦੁਬ੍ਬਲੋ ਨਹਾਯਮਾਨੋ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਾਯੰ ਉਗ੍ਘੰਸੇਤੁੰ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਕ੍ਕਾਸਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁੰ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਥੁਪਾਣਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

੨੪੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਲ੍ਲਿਕੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਪਾਮਙ੍ਗੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਕਣ੍ਠਸੁਤ੍ତਕੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਕਟਿਸੁਤ੍ਤਕੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਓਵਟ੍ਟਿਕੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਕਾਯੁਰੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਹਤ੍ਥਾਭਰਣੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨੰ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨੰ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨੰ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਲ੍ਲਿਕੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਪਾਮਙ੍ਗੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਕਣ੍ਠਸੁਤ੍ਤਕੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਕਟਿਸੁਤ੍ਤਕੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਓਵਟ੍ਟਿਕੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਕਾਯੁਰੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਹਤ੍ਥਾਭਰਣੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾ''ਤਿ…ਪੇ॰… ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਲ੍ਲਿਕਾ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ…ਪੇ॰… ਨ ਪਾਮਙ੍ਗੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ… ਨ ਕਣ੍ਠਸੁਤ੍ਤਕੰ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੰ… ਨ ਕਟਿਸੁਤ੍ਤਕੰ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੰ… ਨ ਓਵਟ੍ਟਿਕੰ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੰ… ਨ ਕਾਯੁਰੰ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੰ… ਨ ਹਤ੍ਥਾਭਰਣੰ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੰ… ਨ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਾ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੨੪੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੀਘੇ ਕੇਸੇ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੀਘਾ ਕੇਸਾ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੁਮਾਸਿਕੰ ਵਾ ਦੁਵਙ੍ਗੁਲੰ ਵਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੋਚ੍ਛੇਨ ਕੇਸੇ ਓਸਣ੍ਠੇਨ੍ਤਿ [ਓਸਣ੍ਹੇਨ੍ਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] …ਪੇ॰… ਫਣਕੇਨ ਕੇਸੇ ਓਸਣ੍ਠੇਨ੍ਤਿ, ਹਤ੍ਥਫਣਕੇਨ ਕੇਸੇ ਓਸਣ੍ਠੇਨ੍ਤਿ, ਸਿਤ੍ਥਤੇਲਕੇਨ ਕੇਸੇ ਓਸਣ੍ਠੇਨ੍ਤਿ, ਉਦਕਤੇਲਕੇਨ ਕੇਸੇ ਓਸਣ੍ਠੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ

ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਚ੍ਛੇਨ ਕੇਸਾ ਓਸਣ੍ਠੇਤਬ੍ਬਾ…ਪੇ॰… ਨ ਸਿਤ੍ਥਤੇਲਕੇਨ ਕੇਸਾ ਓਸਣ੍ਠੇਤਬ੍ਬਾ… ਨ ਉਦਕਤੇਲਕੇਨ ਕੇਸਾ ਓਸਣ੍ਠੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਓਸਣ੍ਠੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੨੪੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਦਾਸੇਪਿ ਉਦਕਪਤ੍ਤੇਪਿ ਮੁਖਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਦਾਸੇ ਵਾ ਉਦਕਪਤ੍ਤੇ ਵਾ ਮੁਖਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਓਲੋਕੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮੁਖੇ ਵਣੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਕੀਦਿਸੋ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਵਣੋ’’ਤਿ? ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਏਦਿਸੋ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਵਣੋ’’ਤਿ। ਸੋ ਨ ਸਦ੍ਦਹਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਬਾਧਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਆਦਾਸੇ ਵਾ ਉਦਕਪਤ੍ਤੇ ਵਾ ਮੁਖਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਓਲੋਕੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮੁਖਂ ਆਲਿਮ੍ਪਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਮੁਖਂ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦੇਨ੍ਤਿ, ਮੁਖਂ ਚੁਣ੍ਣੇਨ੍ਤਿ, ਮਨੋਸਿਲਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਲਞ੍ਛੇਨ੍ਤਿ, ਅਙ੍ਗਰਾਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਮੁਖਰਾਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਅਙ੍ਗਰਾਗਮੁਖਰਾਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੁਖਂ ਆਲਿਮ੍ਪਿਤਬ੍ਬਂ…ਪੇ॰… ਨ ਮੁਖਂ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਮੁਖਂ ਚੁਣ੍ਣੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਮਨੋਸਿਲਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਲਞ੍ਛੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਙ੍ਗਰਾਗੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਮੁਖਰਾਗੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ , ਨ ਅਙ੍ਗਰਾਗਮੁਖਰਾਗੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਚਕ੍ਖੁਰੋਗਾਬਾਧੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਬਾਧਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਮੁਖਂ ਆਲਿਮ੍ਪਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

੨੪੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਗਿਰਗ੍ਗਸਮਜ੍ਜੋ [ਸਮਜ੍ਜਾ (ਅਭਿਧਾਨਗਨ੍ਥੇਸੁ)] ਹੋਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਰਗ੍ਗਸਮਜ੍ਜਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਅਗਮਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਨਚ੍ਚਮ੍ਪਿ ਗੀਤਮ੍ਪਿ ਵਾਦਿਤਮ੍ਪਿ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋ’’ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਚ੍ਚਂ ਵਾ ਗੀਤਂ ਵਾ ਵਾਦਿਤਂ ਵਾ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੨੪੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਤਕੇਨ ਗੀਤਸ੍ਸਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਗਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਯਥੇਵ [ਯਥਾ ਚ (ਕ॰)] ਮਯਂ ਗਾਯਾਮ, ਏਵਮੇਵਿਮੇ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਆਯਤਕੇਨ ਗੀਤਸ੍ਸਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਗਾਯਨ੍ਤੀ’’ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਤਕੇਨ ਗੀਤਸ੍ਸਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਗਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ…ਪੇ॰… ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਪਞ੍ਚਿਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਦੀਨਵਾ ਆਯਤਕੇਨ ਗੀਤਸ੍ਸਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਗਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਰੇ ਸਾਰਜ੍ਜਤਿ, ਪਰੇਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਰੇ ਸਾਰਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਗਹਪਤਿਕਾਪਿ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ, ਸਰਕੁਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਨਿਕਾਮਯਮਾਨਸ੍ਸ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਭਙ੍ਗੋ ਹੋਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਜਨਤਾ ਦਿਟ੍ਠਾਨੁਗਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ – ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚ ਆਦੀਨਵਾ ਆਯਤਕੇਨ ਗੀਤਸ੍ਸਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਗਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਯਤਕੇਨ ਗੀਤਸ੍ਸਰੇਨ ਧਮ੍ਮੋ ਗਾਯਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਗਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਰਭਞ੍ਞੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਰਭਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ।

‘‘ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਾਹਿਰਲੋਮਿਂ [ਬਾਹਿਯਲੋਮਿਂ (ਕ॰)] ਉਣ੍ਣਿਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਾਹਿਯਲੋਮਿ ਉਣ੍ਣਿ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੨੫੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਮਾਗਧਸ੍ਸ ਸੇਨਿਯਸ੍ਸ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ ਅਮ੍ਬਾ ਫਲਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਰਞ੍ਞਾ ਮਾਗਧੇਨ ਸੇਨਿਯੇਨ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੇਨ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਹੋਤਿ – ‘‘ਯਥਾਸੁਖਂ ਅਯ੍ਯਾ ਅਮ੍ਬਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੂ’’ਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਰੁਣਞ੍ਞੇਵ ਅਮ੍ਬਂ ਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ। ਰਞ੍ਞੋ ਚ ਮਾਗਧਸ੍ਸ ਸੇਨਿਯਸ੍ਸ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਸ੍ਸ ਅਮ੍ਬੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ – ‘‘ਗਚ੍ਛਥ, ਭਣੇ, ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਂ ਆਹਰਥਾ’’ਤਿ । ‘‘ਏਵਂ ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਰਞ੍ਞੋ ਮਾਗਧਸ੍ਸ ਸੇਨਿਯਸ੍ਸ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਸ੍ਸ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮਪਾਲਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਦੇਵਸ੍ਸ, ਭਣੇ, ਅਮ੍ਬੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਮ੍ਬਂ ਦੇਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਨਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾ ਅਮ੍ਬਂ। ਤਰੁਣਞ੍ਞੇਵ ਅਮ੍ਬਂ ਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਂਸੂ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਰਞ੍ਞੋ ਮਾਗਧਸ੍ਸ ਸੇਨਿਯਸ੍ਸ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਸ੍ਸ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਸੁਪਰਿਭੁਤ੍ਤਂ, ਭਣੇ, ਅਯ੍ਯੇਹਿ ਅਮ੍ਬਂ, ਅਪਿ ਚ ਭਗਵਤਾ ਮਤ੍ਤਾ ਵਣ੍ਣਿਤਾ’’ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਮ੍ਬਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਮ੍ਬਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਪੂਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਸੂਪੇ ਅਮ੍ਬਪੇਸਿਕਾਯੋ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ‘‘ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਥ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਮ੍ਬਪੇਸਿਕ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਪੂਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਤੇ ਨ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਂਸੁ ਅਮ੍ਬਪੇਸਿਕਂ ਕਾਤੁਂ, ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਸਕਲੇਹੇਵ ਅਮ੍ਬੇਹਿ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ‘‘ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਥ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਥ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਮਣਕਪ੍ਪੇਹਿ ਫਲਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ – ਅਗ੍ਗਿਪਰਿਚਿਤਂ , ਸਤ੍ਥਪਰਿਚਿਤਂ, ਨਖਪਰਿਚਿਤਂ, ਅਬੀਜਂ, ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਬੀਜਞ੍ਞੇਵ [ਨਿਬ੍ਬਟ੍ਟਬੀਜਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਞ੍ਚਮਂ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਮਣਕਪ੍ਪੇਹਿ ਫਲਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

੨੫੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹਿਨਾ ਦਟ੍ਠੋ ਕਾਲਙ੍ਕਤੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ ਹਿ ਨੂਨ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲਾਨਿ ਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਫਰਿ। ਸਚੇ ਹਿ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲਾਨਿ ਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਫਰੇਯ੍ਯ, ਨ ਹਿ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹਿਨਾ ਦਟ੍ਠੋ ਕਾਲਙ੍ਕਰੇਯ੍ਯ। ਕਤਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲਾਨਿ? ਵਿਰੂਪਕ੍ਖਂ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲਂ, ਏਰਾਪਥਂ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲਂ, ਛਬ੍ਯਾਪੁਤ੍ਤਂ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲਂ, ਕਣ੍ਹਾਗੋਤਮਂ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲਂ । ਨ ਹਿ ਨੂਨ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲਾਨਿ ਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਫਰਿ। ਸਚੇ ਹਿ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲਾਨਿ ਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਫਰੇਯ੍ਯ, ਨ ਹਿ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹਿਨਾ ਦਟ੍ਠੋ ਕਾਲਙ੍ਕਰੇਯ੍ਯ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲਾਨਿ ਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਫਰਿਤੁਂ, ਅਤ੍ਤਗੁਤ੍ਤਿਯਾ ਅਤ੍ਤਰਕ੍ਖਾਯ ਅਤ੍ਤਪਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਤਬ੍ਬਂ –

> [ਜਾ॰ ੧.੨.੧੦੫-੧੦੬; ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੬੭ ਇਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਆਗਤਂ] ‘‘ਵਿਰੂਪਕ੍ਖੇਹਿ ਮੇ ਮੇਤ੍ਤਂ, ਮੇਤ੍ਤਂ ਏਰਾਪਥੇਹਿ ਮੇ।
> ਛਬ੍ਯਾਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਮੇ ਮੇਤ੍ਤਂ, ਮੇਤ੍ਤਂ ਕਣ੍ਹਾਗੋਤਮਕੇਹਿ ਚ॥
>
> ‘‘ਅਪਾਦਕੇਹਿ ਮੇ ਮੇਤ੍ਤਂ, ਮੇਤ੍ਤਂ ਦ੍ਵਿਪਾਦਕੇਹਿ ਮੇ।
> ਚਤੁਪ੍ਪਦੇਹਿ ਮੇ ਮੇਤ੍ਤਂ, ਮੇਤ੍ਤਂ ਬਹੁਪ੍ਪਦੇਹਿ ਮੇ॥

‘‘ਮਾ ਮਂ ਅਪਾਦਕੋ ਹਿਂਸਿ, ਮਾ ਮਂ ਹਿਂਸਿ ਦ੍ਵਿਪਾਦਕੋ।
ਮਾ ਮਂ ਚਤੁਪ੍ਪਦੋ ਹਿਂਸਿ, ਮਾ ਮਂ ਹਿਂਸਿ ਬਹੁਪ੍ਪਦੋ॥

‘‘ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੇ ਪਾਣਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਭੂਤਾ ਚ ਕੇਵਲਾ।
ਸਬ੍ਬੇ ਭਦ੍ਰਾਨਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੁ, ਮਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਾਪਮਾਗਮਾ॥

‘‘ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ ਧਮ੍ਮੋ,
ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ ਸਙ੍ਘੋ, ਪਮਾਣਵਨ੍ਤਾਨਿ ਸਰੀਸਪਾਨਿ [ਸਿਰਿਂਸਪਾਨਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)]॥

‘‘ਅਹਿ ਵਿਚ੍ਛਿਕਾ ਸਤਪਦੀ, ਉਣ੍ਣਨਾਭਿ ਸਰਬੂ ਮੂਸਿਕਾ।
ਕਤਾ ਮੇ ਰਕ੍ਖਾ ਕਤਂ ਮੇ ਪਰਿਤ੍ਤਂ, ਪਟਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੁ ਭੂਤਾਨਿ॥

‘‘ਸੋਹਂ ਨਮੋ ਭਗਵਤੋ, ਨਮੋ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਭਿਰਤਿਯਾ ਪੀਲ਼ਿਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਛਿਨ੍ਦਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਞ੍ਞਮ੍ਹਿ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ ਛੇਤਬ੍ਬਮ੍ਹਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਛਿਨ੍ਦਿ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਛੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੨੫੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਮਹਗ੍ਘਸ੍ਸ ਚਨ੍ਦਨਸ੍ਸ [ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਸ੍ਸ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਚਨ੍ਦਨਗਣ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਇਮਾਯ ਚਨ੍ਦਨਗਣ੍ਠਿਯਾ ਪਤ੍ਤਂ ਲੇਖਾਪੇਯ੍ਯਂ। ਲੇਖਞ੍ਚ ਮੇ ਪਰਿਭੋਗਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਤ੍ਤਞ੍ਚ ਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਤਾਯ ਚਨ੍ਦਨਗਣ੍ਠਿਯਾ ਪਤ੍ਤਂ ਲੇਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਉਡ੍ਡਿਤ੍ਵਾ [ਵਾਹਿਤ੍ਵਾ (ਸੀ॰)] ਵੇਲ਼ਗ੍ਗੇ ਆਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਵੇਲ਼ੁਪਰਮ੍ਪਰਾਯ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ [ਵਾਹਿਤ੍ਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਏਵਮਾਹ – ‘‘ਯੋ ਸਮਣੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਅਰਹਾ ਚੇਵ ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਚ ਦਿਨ੍ਨਂਯੇਵ ਪਤ੍ਤਂ ਓਹਰਤੂ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਪੂਰਣੋ ਕਸ੍ਸਪੋ ਯੇਨ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗਹਕਂ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਹਞ੍ਹਿ, ਗਹਪਤਿ, ਅਰਹਾ ਚੇਵ ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਚ, ਦੇਹਿ ਮੇ ਪਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਸਚੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਰਹਾ ਚੇਵ ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਚ ਦਿਨ੍ਨਂਯੇਵ ਪਤ੍ਤਂ ਓਹਰਤੂ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਮਕ੍ਖਲਿ ਗੋਸਾਲੋ... ਅਜਿਤੋ ਕੇਸਕਮ੍ਬਲੋ... ਪਕੁਧੋ ਕਚ੍ਚਾਯਨੋ... ਸਞ੍ਚਯੋ ਬੇਲਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤੋ [ਸਞ੍ਜਯੋ ਬੇਲ੍ਲਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ (ਸੀ॰)] ... ਨਿਗਣ੍ਠੋ ਨਾਟਪੁਤ੍ਤੋ [ਨਾਥਪੁਤ੍ਤੋ (ਸੀ॰)] ਯੇਨ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗਹਕਂ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਹਞ੍ਹਿ, ਗਹਪਤਿ, ਅਰਹਾ ਚੇਵ ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਚ, ਦੇਹਿ ਮੇ ਪਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਸਚੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਰਹਾ ਚੇਵ ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਚ, ਦਿਨ੍ਨਂਯੇਵ ਪਤ੍ਤਂ ਓਹਰਤੂ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਰਾਜਗਹਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਆਯਸ੍ਮਾ ਖੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਅਰਹਾ ਚੇਵ ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਚ। ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਏਤਂ ਪਤ੍ਤਂ ਓਹਰ। ਤੁਯ੍ਹੇਸੋ ਪਤ੍ਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਆਯਸ੍ਮਾ ਖੋ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਅਰਹਾ ਚੇਵ ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਚ। ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ, ਏਤਂ ਪਤ੍ਤਂ ਓਹਰ। ਤੁਯ੍ਹੇਸੋ ਪਤ੍ਤੋ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਰਾਜਗਹਂ ਅਨੁਪਰਿਯਾਯਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਸਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋ ਸਕੇ ਨਿਵੇਸਨੇ ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ ਪਞ੍ਜਲਿਕੋ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ – ਇਧੇਵ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਿਵੇਸਨੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੂਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਰਾਜਗਹਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਗ੍ਘਸ੍ਸ ਖਾਦਨੀਯਸ੍ਸ

ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਤਂ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ਅਯ੍ਯੇਨ ਕਿਰ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜੇਨ ਰਾਜਗਹਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਓਹਾਰਿਤੋਤਿ। ਤੇ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਾ ਮਹਾਸਦ੍ਦਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜਂ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਂਸੁ।

ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਭਗਵਾ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਂ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ; ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਸੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦੋ ਮਹਾਸਦ੍ਦੋ''ਤਿ? ''ਆਯਸ੍ਮਤਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜੇਨ ਰਾਜਗਹਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਓਹਾਰਿਤੋ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ਅਯ੍ਯੇਨ ਕਿਰ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜੇਨ ਰਾਜਗਹਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਓਹਾਰਿਤੋਤਿ। ਤੇ ਚ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਾ ਮਹਾਸਦ੍ਦਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜਂ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧਾ। ਸੋ ਏਸੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦੋ ਮਹਾਸਦ੍ਦੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਪਿਣ੍ਡੋਲਭਾਰਦ੍ਵਾਜਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤਯਾ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ, ਰਾਜਗਹਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਓਹਾਰਿਤੋ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ, ਅਨਨੁਲੋਮਿਕਂ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਅਕਰਣੀਯਂ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ, ਛਵਸ੍ਸ ਦਾਰੁਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਗਿਹੀਨਂ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਸਿ! ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ, ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਛਵਸ੍ਸ ਮਾਸਕਰੂਪਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਕੋਪਿਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਖੋ ਤਯਾ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ, ਛਵਸ੍ਸ ਦਾਰੁਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਗਿਹੀਨਂ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਸ੍ਸਿਤਂ। ਨੇਤਂ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਹੀਨਂ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਦਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਭਿਨ੍ਦਥੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਰੁਪਤ੍ਤਂ ਸਕਲਿਕਂ ਸਕਲਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ , ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਞ੍ਜਨੁਪਪਿਸਨਂ ਦੇਥ। ਨ ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਰੁਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚਾਵਚੇ ਪਤ੍ਤੇ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ ਰੂਪਿਯਮਯਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋਵਣ੍ਣਮਯੋ ਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ... ਪੇ॰... ਨ ਰੂਪਿਯਮਯੋ ਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ... ਨ ਮਣਿਮਯੋ ਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ... ਨ ਵੇਲੁਰਿਯਮਯੋ ਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ... ਨ ਫਲਿਕਮਯੋ ਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ... ਨ ਕਂਸਮਯੋ ਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ... ਨ ਕਾਚਮਯੋ ਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ... ਨ ਤਿਪੁਮਯੋ ਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ... ਨ ਸੀਸਮਯੋ ਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ... ਨ ਤਮ੍ਬਲੋਹਮਯੋ ਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦ੍ਵੇ ਪਤ੍ਤੇ – ਅਯੋਪਤ੍ਤਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ।

੨੫੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਪਤ੍ਤਮੂਲਂ ਘਂਸਿਯਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਤ੍ਤਮਣ੍ਡਲ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚਾਵਚਾਨਿ ਪਤ੍ਤਮਣ੍ਡਲਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ ਰੂਪਿਯਮਯਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਾਵਚਾਨਿ ਪਤ੍ਤਮਣ੍ਡਲਾਨਿ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦ੍ਵੇ ਪਤ੍ਤਮਣ੍ਡਲਾਨਿ – ਤਿਪੁਮਯਂ, ਸੀਸਮਯ''ਨ੍ਤਿ। ਬਹਲਾਨਿ ਮਣ੍ਡਲਾਨਿ ਨ ਅਚ੍ਛੁਪਿਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲਿਖਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਵਲੀ [ਚਲੀ (ਕ॰)] ਹੋਨ੍ਤਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚਿਤ੍ਰਾਨਿ ਪਤ੍ਤਮਣ੍ਡਲਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ ਰੂਪਕਾਕਿਣ੍ਣਾਨਿ ਭਿਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਕਤਾਨਿ। ਤਾਨਿ ਰਥਿਕਾਯਪਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਾ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਰਾਨਿ ਪਤ੍ਤਮਣ੍ਡਲਾਨਿ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾਨਿ ਰੂਪਕਾਕਿਣ੍ਣਾਨਿ ਭਿਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਕਤਾਨਿ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਕਤਿਮਣ੍ਡਲ''ਨ੍ਤਿ।

੨੫੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੋਦਕਂ ਪਤ੍ਤਂ ਪਟਿਸਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਪਤ੍ਤੋ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋਦਕੋ ਪਤ੍ਤੋ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਪਟਿਸਾਮੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੋਦਕਂ [ਸਉਦਕਂ (ਕ॰)] ਪਤ੍ਤਂ ਓਤਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਪਤ੍ਤੋ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋਦਕੋ ਪਤ੍ਤੋ ਓਤਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਓਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੋਦਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਣ੍ਹੇ ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਦਹਨ੍ਤਿ। ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੋ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਣ੍ਹੇ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਦਹਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਨਿਦਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਉਣ੍ਹੇ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਪਤ੍ਤਾ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਅਨਾਧਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਵਾਤਮਣ੍ਡਲਿਕਾਯ ਆਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਾ ਭਿਜ੍ਜਿਂਸੁ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਤ੍ਤਾਧਾਰਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਿਡ੍ਢਨ੍ਤੇ ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਪਤਿਤ੍ਵਾ [ਪਰਿਵਟ੍ਟਿਤ੍ਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਤ੍ਤੋ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਿਡ੍ਢਨ੍ਤੇ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਿਭਣ੍ਡਨ੍ਤੇ ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਭਣ੍ਡਨ੍ਤੇ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਮਾਯ ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਓਟ੍ਠੋ ਘਂਸਿਯਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕ''ਨ੍ਤਿ। ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕੋ ਉਪਚਿਕਾਹਿ ਖਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੋਲ਼ਕ''ਨ੍ਤਿ। ਚੋਲ਼ਕਂ ਉਪਚਿਕਾਹਿ ਖਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਤ੍ਤਮਾਲ਼ਕ''ਨ੍ਤਿ। ਪਤ੍ਤਮਾਲ਼ਕੋ ਪਰਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਤ੍ਤਕੁਣ੍ਡੋਲਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ਪਤ੍ਤਕੁਣ੍ਡੋਲਿਕਾਯ ਪਤ੍ਤੋ ਘਂਸਿਯਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਤ੍ਤਥਵਿਕ''ਨ੍ਤਿ । ਅਂਸਬਦ੍ਧਕੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਂਸਬਦ੍ਧਕਂ ਬਨ੍ਧਨਸੁਤ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਤ੍ਤਿਖਿਲੇਪਿ ਨਾਗਦਨ੍ਤਕੇਪਿ ਪਤ੍ਤਂ ਲਗ੍ਗੇਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਤ੍ਤੋ ਲਗ੍ਗੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਲਗ੍ਗੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਞ੍ਚੇ ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਾ ਓਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਭਿਨ੍ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਞ੍ਚੇ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੀਠੇ ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਾ ਓਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਭਿਨ੍ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੀਠੇ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਙ੍ਕੇ ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸਾ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਕੇ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਤ੍ਤੇ ਪਤ੍ਤੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਵਾਤਮਣ੍ਡਲਿਕਾਯ ਛਤ੍ਤੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਯਤਿ ਪਰਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਤ੍ਤੇ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੨੫੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਤ੍ਤਹਤ੍ਥਾ ਕਵਾਟਂ ਪਣਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਕਵਾਟੋ ਆਵਟ੍ਟਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਤ੍ਤਹਤ੍ਥੇਨ ਕਵਾਟਂ ਪਣਾਮੇਤਬ੍ਬਂ [ਕਵਾਟੋ ਪਣਾਮੇਤਬ੍ਬੋ (ਕ॰)]। ਯੋ ਪਣਾਮੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੁਮ੍ਬਕਟਾਹੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੁਮ੍ਬਕਟਾਹੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਚਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਘਟਿਕਟਾਹੇ [ਘਟਿਕਟਾਹੇਨ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਘਟਿਕਟਾਹੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਚਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਬ੍ਬਪਂਸੁਕੂਲਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਛਵਸੀਸਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੰ ਧਾਰੇਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਭੀਤਾ ਵਿਸ੍ਸਰਮਕਾਸਿ – ''ਅਭੁਂ ਮੇ ਪਿਸਾਚੋ ਵਤਾਯ''ਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਛਵਸੀਸਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੰ ਧਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਪਿਸਾਚਿਲ੍ਲਿਕਾ''ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਵਸੀਸਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨ ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਬ੍ਬਪਂਸੁਕੂਲਿਕੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚਲਕਾਨਿਪਿ ਅਟ੍ਠਿਕਾਨਿਪਿ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠੋਦਕਮ੍ਪਿ ਪਤ੍ਤੇਨ ਨੀਹਰਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਯਸ੍ਮਿਂ ਯੇਵਿਮੇ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ ਸੋਵ ਨੇਸਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਲਕਾਨਿ ਵਾ ਅਟ੍ਠਿਕਾਨਿ ਵਾ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠੋਦਕਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤੇਨ ਨੀਹਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਨੀਹਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਗ੍ਗਹ''ਨ੍ਤਿ।

੨੫੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਵਿਪ੍ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬੇਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰਂ ਵਿਲੋਮਿਕਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਥਕਂ ਨਮਤਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਣ੍ਡਸਤ੍ਥਕਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਣ੍ਡਸਤ੍ਥਕ''ਨ੍ਤਿ ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚਾਵਚੇ ਸਤ੍ਥਕਦਣ੍ਡੇ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ ਰੂਪਿਯਮਯਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ ਸਤ੍ਥਕਦਣ੍ਡਾ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਿਮਯਂ ਦਨ੍ਤਮਯਂ ਵਿਸਾਣਮਯਂ ਨਲ਼ਮਯਂ ਵੇਲ਼ੁਮਯਂ ਕਟ੍ਠਮਯਂ ਜਤੁਮਯਂ ਫਲਮਯਂ ਲੋਹਮਯਂ ਸਙ੍ਖਨਾਭਿਮਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਟਪਤ੍ਤੇਨਪਿ ਵੇਲ਼ੁਪੇਸਿਕਾਯਪਿ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬੇਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰਂ ਦੁਸ੍ਸਿਬ੍ਬਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੂਚਿ''ਨ੍ਤਿ। ਸੂਚਿਯੋ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ ,

ਸੂਚਿਨਾਲਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ਸੂਚਿਨਾਲ਼ਿਕਾਯਪਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਿਣ੍ਣੇਨ ਪੂਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਕਿਣ੍ਣੇਪਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਤੁਯਾ ਪੂਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਤੁਯਾਪਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਰਿਤਕ''ਨ੍ਤਿ। ਸਰਿਤਕੇਪਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਧੁਸਿਤ੍ਥਕੇਨ ਸਾਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸਰਿਤਕਂ ਪਰਿਭਿਜ੍ਜਤਿ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਰਿਤਕਸਿਪਾਟਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਖਿਲਂ ਨਿਕ੍ਖਣਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬੇਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰਂ ਵਿਕਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਥਿਨਂ ਕਥਿਨਰਜ੍ਜੁਂ [ਕਠਿਨਂ ਕਠਿਨਰਜ੍ਜੁਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਓਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਵਿਸਮੇ ਕਥਿਨਂ ਪਤ੍ਥਰਨ੍ਤਿ। ਕਥਿਨਂ ਪਰਿਭਿਜ੍ਜਤਿ...ਪੇ॰... ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਸਮੇ ਕਥਿਨਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਤ੍ਥਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਛਮਾਯ ਕਥਿਨਂ ਪਤ੍ਥਰਨ੍ਤਿ। ਕਥਿਨਂ ਪਂਸੁਕਿਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕ''ਨ੍ਤਿ। ਕਥਿਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਜੀਰਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਵਾਤਂ ਪਰਿਭਣ੍ਡਂ ਆਰੋਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਕਥਿਨਂ ਨਪ੍ਪਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਣ੍ਡਕਥਿਨਂ ਬਿਦਲਕਂ ਸਲਾਕਂ ਵਿਨਨ੍ਧਨਰਜ੍ਜੁਂ ਵਿਨਨ੍ਧਨਸੁਤ੍ਤਂ ਵਿਨਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਰਿਕਾਯੋ ਵਿਸਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਲ਼ਿਮ੍ਭਕ''ਨ੍ਤਿ। ਸੁਤ੍ਤਾ ਵਙ੍ਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਸੁਤ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਧੋਤੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਕਥਿਨਂ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਕਥਿਨਂ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧੋਤੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਕਥਿਨਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਲ੍ਲੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਕਥਿਨਂ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਕਥਿਨਂ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਲ੍ਲੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਕਥਿਨਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਉਪਾਹਨਾ ਕਥਿਨਂ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਕਥਿਨਂ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਉਪਾਹਨੇਨ ਕਥਿਨਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬਨ੍ਤਾ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਦੁਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਗ੍ਗਹ''ਨ੍ਤਿ।

੨੫੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚਾਵਚੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ ਰੂਪਿਯਮਯਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਾ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਿਮਯਂ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਖਨਾਭਿਮਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸੂਚਿਯੋਪਿ ਸਤ੍ਥਕਾਪਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹਾਪਿ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵੇਸਨਵਿਤ੍ਥਕ''ਨ੍ਤਿ। ਆਵੇਸਨਵਿਤ੍ਥਕੇ ਸਮਾਕੁਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਗ੍ਗਹਥਵਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ਅਂਸਬਦ੍ਧਕੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਂਸਬਦ੍ਧਕਂ ਬਨ੍ਧਨਸੁਤ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਬ੍ਭੋਕਾਸੇ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬਨ੍ਤਾ ਸੀਤੇਨਪਿ ਉਣ੍ਹੇਨਪਿ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਥਿਨਸਾਲਂ ਕਥਿਨਮਣ੍ਡਪ''ਨ੍ਤਿ। ਕਥਿਨਸਾਲਾ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕਾ ਹੋਤਿ, ਉਦਕੇਨ ਓਤ੍ਥਰਿਯ੍ਯਤਿ। ਭਗਵਤੋ

ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਚਯੋ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁਂ ਤਯੋ ਚਯੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਚਯਂ, ਸਿਲਾਚਯਂ, ਦਾਰੁਚਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਸੋਪਾਨੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਸੋਪਾਨਂ, ਸਿਲਾਸੋਪਾਨਂ, ਦਾਰੁਸੋਪਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹ’’ਨ੍ਤਿ। ਕਥਿਨਸਾਲਾਯ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣਂ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ [ਓਗੁਮ੍ਬੇਤ੍ਵਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ – ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਂ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕਂ ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁਕ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਕਥਿਨਂ ਉਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ, ਉਨ੍ਦੂਰੇਹਿਪਿ ਉਪਚਿਕਾਹਿਪਿ ਖਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਥਿਨਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਕਥਿਨਂ ਪਰਿਭਿਜ੍ਜਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗੋਘਂਸਿਕਾਯ ਕਥਿਨਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਕਥਿਨਂ ਵਿਨਿਵੇਠਿਯਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਨ੍ਧਨਰਜ੍ਜੁ’’ਨ੍ਤਿ ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਟ੍ਟੇਪਿ ਥਮ੍ਭੇਪਿ ਕਥਿਨਂ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਕਥਿਨਂ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਤ੍ತਿਖਿਲੇ ਵਾ ਨਾਗਦਨ੍ਤੇ ਵਾ ਲਗ੍ਗੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

੨੫੮. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਵੇਸਾਲੀ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੂਚਿਕਮ੍ਪਿ ਸਤ੍ਥਕਮ੍ਪਿ ਭੇਸਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਪਤ੍ਤੇਨ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭੇਸਜ੍ਜਤ੍ਥਵਿਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਂਸਬਦ੍ਧਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਂਸਬਦ੍ਧਕਂ ਬਨ੍ਧਨਸੁਤ੍ਤਕ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪਾਹਨਾਯੋ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨੇਨ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਭਿਵਾਦੇਨ੍ਤੋ ਉਪਾਹਨਾਯੋ ਸੀਸੇਨ ਘਟ੍ਟੇਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਙ੍ਕੁ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪਾਹਨਤ੍ਥਵਿਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਂਸਬਦ੍ਧਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਂਸਬਦ੍ਧਕਂ ਬਨ੍ਧਨਸੁਤ੍ਤਕ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਉਦਕਂ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਨ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਚੋਲ਼ਕਂ ਨਪ੍ਪਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਟਚ੍ਛੁਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਚੋਲ਼ਕਂ ਨਪ੍ਪਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਕਰਣ’’ਨ੍ਤਿ [ਧਮ੍ਮਕਰਣਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰), ਧਮਕਰਣਂ (ਕ॰)]।

੨੫੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੋਸਲੇਸੁ ਜਨਪਦੇ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਤਿ। ਦੁਤਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਮਾ, ਆਵੁਸੋ, ਏਵਰੂਪਂ ਅਕਾਸਿ। ਨੇਤਂ ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਪਨਨ੍ਧਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਿਪਾਸਾਯ ਪੀਲ਼ਿਤੋ ਉਪਨਦ੍ਧਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਦੇਹਿ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ, ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਉਪਨਦ੍ਧੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਿਪਾਸਾਯ ਪੀਲ਼ਿਤੋ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਯਾਚਿਯਮਾਨੋ ਨ ਅਦਾਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਏਵਮਾਵੁਸੋ’’ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਯਾਚਿਯਮਾਨੋ ਨ ਦਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਯਾਚਿਯਮਾਨੋ ਨ ਅਦਾਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ‘‘ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਨਨੁਲੋਮਿਕਂ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਅਕਰਣੀਯਂ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਯਾਚਿਯਮਾਨੋ ਨ ਦਸ੍ਸਸਿ। ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ , ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ

ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਯਾਚਿਯਮਾਨੇਨ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨ ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਕੇਨ ਅਦ੍ਧਾਨੋ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਚੇ ਨ ਹੋਤਿ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਰਣੋ ਵਾ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਕਣ੍ਣੋਪਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੋ – ਇਮਿਨਾ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਵੇਸਾਲੀ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯਂ । ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਣ੍ਡਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਦਣ੍ਡਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਤ੍ਥਰਕ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਕਸੇਹਿ ਉਬ੍ਬਾਲ੍ਹਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਕਸਕੁਟਿਕ’’ਨ੍ਤਿ।

੨੬੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਪਣੀਤਾਨਂ ਭਤ੍ਤਾਨਂ ਭਤ੍ਤਪਟਿਪਾਟਿ ਅਟ੍ਠਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਣੀਤਾਨਿ ਭੋਜਨਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਨ੍ਨਕਾਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਬਹ੍ਵਾਬਾਧਾ [ਬਵ੍ਹਾਬਾਧਾ (ਸੀ॰)]। ਅਥ ਖੋ ਜੀਵਕੋ ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚੋ ਵੇਸਾਲਿਂ ਅਗਮਾਸਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਜੀਵਕੋ ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਭਿਸਨ੍ਨਕਾਯੇ ਬਹ੍ਵਾਬਾਧੇ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਜੀਵਕੋ ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਏਤਰਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਭਿਸਨ੍ਨਕਾਯਾ ਬਹ੍ਵਾਬਾਧਾ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਚਙ੍ਕਮਞ੍ਚ ਜਨ੍ਤਾਘਰਞ੍ਚ ਅਨੁਜਾਨਾਤੁ। ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਜੀਵਕਂ ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚਂ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਜੀਵਕੋ ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚੋ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਸਮਾਦਪਿਤੋ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤੋ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਙ੍ਕਮਞ੍ਚ ਜਨ੍ਤਾਘਰਞ੍ਚਾ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਸਮੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਪਾਦਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਚਙ੍ਕਮੋ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕੋ ਹੋਤਿ। ਉਦਕੇਨ ਓਤ੍ਥਰਿਯ੍ਯਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਚਯੋ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁਂ ਤਯੋ ਚਯੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਚਯਂ, ਸਿਲਾਚਯਂ, ਦਾਰੁਚਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਸੋਪਾਨੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਸੋਪਾਨਂ, ਸਿਲਾਸੋਪਾਨਂ, ਦਾਰੁਸੋਪਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਙ੍ਕਮਨਵੇਦਿਕ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਸੀਤੇਨਪਿ ਉਣ੍ਹੇਨਪਿ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਙ੍ਕਮਨਸਾਲ’’ਨ੍ਤਿ। ਚਙ੍ਕਮਨਸਾਲਾਯਂ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣਂ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ – ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਂ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕਂ ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕਂ ਹੋਤਿ, ਉਦਕੇਨ ਓਤ੍ਥਰਿਯ੍ਯਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਚਯੋ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁਂ ਤਯੋ ਚਯੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਚਯਂ, ਸਿਲਾਚਯਂ, ਦਾਰੁਚਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਸੋਪਾਨੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਸੋਪਾਨਂ, ਸਿਲਾਸੋਪਾਨਂ, ਦਾਰੁਸੋਪਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹ’’ਨ੍ਤਿ । ਜਨ੍ਤਾਘਰਸ੍ਸ ਕਵਾਟਂ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰...

‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਵਾਟਂ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਂ [ਪੀਠਸਂਘਾਟਂ (ਕ॰)] ਉਦੁਕ੍ਖਲਿਕਂ ਉਤ੍ਤਰਪਾਸਕਂ ਅਗ੍ਗਲ਼ਵਟ੍ਟਿਕਂ ਕਪਿਸੀਸਕਂ ਸੂਚਿਕਂ ਘਟਿਕਂ ਤਾਲ਼ਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਰਜ੍ਜੁ’’ਨ੍ਤਿ । ਜਨ੍ਤਾਘਰਸ੍ਸ ਕੁਟ੍ਟਪਾਦੋ ਜੀਰਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਣ੍ਡਲਿਕਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਸ੍ਸ ਧੂਮਨੇਤ੍ਤਂ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧੂਮਨੇਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਮਜ੍ਝੇ ਅਗ੍ਗਿਟ੍ਠਾਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਉਪਚਾਰੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਗ੍ਗਿਟ੍ਠਾਨਂ ਕਾਤੁਂ, ਮਹਲ੍ਲਕੇ ਮਜ੍ਝੇ’’ਤਿ। ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਅਗ੍ਗਿ ਮੁਖਂ ਡਹਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੁਖਮਤ੍ਤਿਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਹਤ੍ਥੇ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਤੇਮੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੋਣਿਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਾ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਾਸੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਅਗ੍ਗਿ ਕਾਯਂ ਡਹਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਂ ਅਤਿਹਰਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਪਾਤਿਯਾਪਿ ਪਤ੍ਤੇਨਪਿ ਉਦਕਂ ਅਤਿਹਰਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਟ੍ਠਾਨਂ, ਉਦਕਸਰਾਵਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਤਿਣਚ੍ਛਦਨਂ ਨ ਸੇਦੇਤਿ [ਤਿਣਚ੍ਛਾਦਨੇਨ ਛਾਦੇਤਿ (ਕ॰)] ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਨ੍ਥਰਿਤੁਂ ਤਯੋ ਸਨ੍ਥਰੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਸਨ੍ਥਰਂ, ਸਿਲਾਸਨ੍ਥਰਂ , ਦਾਰੁਸਨ੍ਥਰ’’ਨ੍ਤਿ। ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਂਯੇਵ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧੋਵਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਉਦਕਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਨਿਦ੍ਧਮਨ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਛਮਾਯ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਕਣ੍ਡੂਵਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠ’’ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਤਯੋ ਪਾਕਾਰੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਪਾਕਾਰਂ, ਸਿਲਾਪਾਕਾਰਂ, ਦਾਰੁਪਾਕਾਰ’’ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਟ੍ਠਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕੋ ਹੋਤਿ, ਉਦਕੇਨ ਓਤ੍ਥਰਿਯ੍ਯਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਚਯੋ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁਂ ਤਯੋ ਚਯੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਚਯਂ, ਸਿਲਾਚਯਂ, ਦਾਰੁਚਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਸੋਪਾਨੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਸੋਪਾਨਂ, ਸਿਲਾਸੋਪਾਨਂ, ਦਾਰੁਸੋਪਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹ’’ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਕਵਾਟਂ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਵਾਟਂ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਂ ਉਦੁਕ੍ਖਲਿਕਂ ਉਤ੍ਤਰਪਾਸਕਂ ਅਗ੍ਗਲ਼ਵਟ੍ਟਿਂ ਕਪਿਸੀਸਕਂ ਸੂਚਿਕਂ ਘਟਿਕਂ ਤਾਲ਼ਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਰਜ੍ਜੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣਂ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ – ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਂ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਵੇਣਂ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਰੁਮ੍ਬਂ ਉਪਕਿਰਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਨ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਦਰਸਿਲਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਉਦਕਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਨਿਦ੍ਧਮਨ’’ਨ੍ਤਿ।

੨੬੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਗ੍ਗਾ ਨਗ੍ਗਂ ਅਭਿਵਾਦੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਨਗ੍ਗਾ ਨਗ੍ਗਂ ਅਭਿਵਾਦਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਨਗ੍ਗਾ ਨਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਨਗ੍ਗਾ ਨਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਨਗ੍ਗਾ ਨਗ੍ਗਸ੍ਸ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਨਗ੍ਗਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਨਗ੍ਗਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਨਗ੍ਗਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਨਗ੍ਗਾ ਸਾਯਨ੍ਤਿ, ਨਗ੍ਗਾ ਪਿਵਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਗ੍ਗੇਨ [ਇਦਂ ਪਦਂ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨਤ੍ਥਿ] ਨਗ੍ਗੋ ਅਭਿਵਾਦੇਤਬ੍ਬੋ... ਪੇ॰... ਨ ਨਗ੍ਗੇਨ ਅਭਿਵਾਦੇਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਨਗ੍ਗੇਨ [ਇਦਂ ਪਦਂ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨਤ੍ਥਿ] ਨਗ੍ਗੋ ਅਭਿਵਾਦਾਪੇਤਬ੍ਬੋ... ਨ ਨਗ੍ਗੇਨ ਅਭਿਵਾਦਾਪੇਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਨਗ੍ਗੇਨ ਨਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਨਗ੍ਗੇਨ ਨਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਨਗ੍ਗੇਨ ਨਗ੍ਗਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਨਗ੍ਗੇਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਨਗ੍ਗੇਨ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਨਗ੍ਗੇਨ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਨਗ੍ਗੇਨ ਸਾਯਿਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਨਗ੍ਗੇਨ ਪਾਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਿਵੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਛਮਾਯ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰਂ ਪਂਸੁਕਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਚੀਵਰਂ ਓਵਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ ,

ਜਨ੍ਤਾਘਰਸਾਲ''ਨ੍ਤਿ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਸਾਲਾ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕਾ ਹੋਤਿ, ਉਦਕੇਨ ਓਤ੍ਥਰਿਯਜਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕੰ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਚਯੋ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁੰ...ਪੇ॰... ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹ''ਨ੍ਤਿ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਸਾਲਾਯ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣੰ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤੰ ਕਾਤੁੰ...ਪੇ॰... ਚੀਵਰਵੰਸੰ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇਪਿ ਉਦਕੇਪਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁੰ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਯੋ – ਜਨ੍ਤਾਘਰਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿੰ, ਉਦਕਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿੰ, ਵਤ੍ਥਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਉਦਕੰ ਨ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਪਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਉਦਪਾਨਸ੍ਸ ਕੂਲੰ ਲੁਜ੍ਜਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁੰ ਤਯੋ ਚਯੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਚਯੰ, ਸਿਲਾਚਯੰ, ਦਾਰੁਚਯ''ਨ੍ਤਿ। ਉਦਪਾਨੋ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕੋ ਹੋਤਿ, ਉਦਕੇਨ ਓਤ੍ਥਰਿਯਜਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕੰ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਚਯੋ ਪਰਿਪਤਤਿ... ਪੇ॰... ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹ''ਨ੍ਤਿ।

੨੬੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਲ੍ਲਿਕਾਯਪਿ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨੇਨਪਿ ਉਦਕੰ ਵਾਹੇਨ੍ਤਿ [ਵਾਹਨ੍ਤਿ (ਕ॰)]। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਵਾਹਨਰਜ੍ਜੁ''ਨ੍ਤਿ। ਹਤ੍ਥਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੁਲੰ ਕਰਕਟਕੰ ਚਕ੍ਕਵਟ੍ਟਕ''ਨ੍ਤਿ। ਭਾਜਨਾ ਬਹੂ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਵਾਰਕੇ – ਲੋਹਵਾਰਕੰ, ਦਾਰੁਵਾਰਕੰ, ਚਮ੍ਮਕ੍ਖਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਉਦਕੰ ਵਾਹੇਨ੍ਤਾ ਸੀਤੇਨਪਿ ਉਣ੍ਹੇਨਪਿ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਪਾਨਸਾਲ''ਨ੍ਤਿ। ਉਦਪਾਨਸਾਲਾਯ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣੰ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤੰ ਕਾਤੁੰ – ਸੇਤਵਣ੍ਣੰ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣੰ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮੰ ਲਤਾਕਮ੍ਮੰ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕੰ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕੰ ਚੀਵਰਵੰਸੰ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁ''ਨ੍ਤਿ। ਉਦਪਾਨੋ ਅਪਾਰੁਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਿਣਚੁਣ੍ਣੇਹਿਪਿ ਪੰਸੁਕੇਹਿਪਿ ਓਕਿਰਿਯਜਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪਿਧਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਉਦਕਭਾਜਨੰ ਨ ਸੰਵਿਜ੍ਜਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਦੋਣਿੰ ਉਦਕਕਟਾਹ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਾਮੇ ਤਹੰ ਤਹੰ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਆਰਾਮੋ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਨ੍ਦਨਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ਚਨ੍ਦਨਿਕਾ ਪਾਕਟਾ ਹੋਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਿਰਿਯਨ੍ਤਿ ਨਹਾਯਿਤੁੰ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁੰ ਤਯੋ ਪਾਕਾਰੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਪਾਕਾਰੰ, ਸਿਲਾਪਾਕਾਰੰ, ਦਾਰੁਪਾਕਾਰ''ਨ੍ਤਿ। ਚਨ੍ਦਨਿਕਾ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਾ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਨ੍ਥਰਿਤੁੰ ਤਯੋ ਸਨ੍ਥਰੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਸਨ੍ਥਰੰ, ਸਿਲਾਸਨ੍ਥਰੰ, ਦਾਰੁਸਨ੍ਥਰ''ਨ੍ਤਿ। ਉਦਕੰ ਸਨ੍ତਿਟ੍ਠਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਨਿਦ੍ਧਮਨ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਸੀਤਿਗਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਪੁਞ੍ਛਨਿੰ ਚੋਲ਼ਕੇਨਪਿ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

੨੬੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿੰ ਕਾਰੇਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੋਕ੍ਖਰਣਿ''ਨ੍ਤਿ। ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਕੂਲੰ ਲੁਜ੍ਜਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁੰ ਤਯੋ ਚਯੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਚਯੰ, ਸਿਲਾਚਯੰ, ਦਾਰੁਚਯ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਸੋਪਾਨੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਸੋਪਾਨੰ, ਸਿਲਾਸੋਪਾਨੰ, ਦਾਰੁਸੋਪਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹ''ਨ੍ਤਿ। ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਉਦਕੰ ਪੁਰਾਣੰ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਮਾਤਿਕੰ ਉਦਕਨਿਦ੍ਧਮਨ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਨਿਲ੍ਲੇਖਂ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਲ੍ਲੇਖਂ ਜਨ੍ਤਾਘਰ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚਾਤੁਮਾਸਂ ਨਿਸੀਦਨੇਨ ਵਿਪ੍ਪਵਸਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਾਤੁਮਾਸਂ ਨਿਸੀਦਨੇਨ ਵਿਪ੍ਪਵਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੨੬੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਪ੍ਫਾਭਿਕਿਣ੍ਣੇਸੁ ਸਯਨੇਸੁ ਸਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਪ੍ਫਾਭਿਕਿਣ੍ਣੇਸੁ ਸਯਨੇਸੁ ਸਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਸਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਗਨ੍ਧਮ੍ਪਿ ਮਾਲਮ੍ਪਿ ਆਦਾਯ ਆਰਾਮਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਨ੍ਧਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਵਾਟੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕਂ ਦਾਤੁਂ, ਪੁਪ੍ਫਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰੇ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਮਤਕਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਮਤਕ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਨਮਤਕਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ ਨੁ ਖੋ ਉਦਾਹੁ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਮਤਕਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਸਿਤ੍ਤਕੂਪਧਾਨੇ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਸਿਤ੍ਤਕੂਪਧਾਨੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਤ੍ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਲ਼ੋਰਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਕਭਾਜਨੇਪਿ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਏਕਥਾਲਕੇਪਿ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਏਕਮਞ੍ਚੇਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਤ੍ਥਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਪਾਵੁਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਭਾਜਨੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਨ ਏਕਥਾਲਕੇ ਪਾਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਏਕਮਞ੍ਚੇ ਤੁਵਟ੍ਟਿਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਏਕਤ੍ਥਰਣਾ [ਨ ਏਕਤ੍ਥਰਣੇ] ਤੁਵਟ੍ਟਿਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਏਕਪਾਵੁਰਣਾ [ਨ ਏਕਪਾਵੁਰਣੇ] ਤੁਵਟ੍ਟਿਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਾ [ਨ ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣੇ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਤੁਵਟ੍ਟਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਤੁਵਟ੍ਟੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੨੬੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਡ੍ਢੋ ਲਿਚ੍ਛਵੀ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਹਾਯੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਵਡ੍ਢੋ ਲਿਚ੍ਛਵੀ ਯੇਨ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਵਨ੍ਦਾਮਿ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਲਪਿਂਸੁ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਵਡ੍ਢੋ ਲਿਚ੍ਛਵੀ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਵਨ੍ਦਾਮਿ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਲਪਿਂਸੁ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਵਡ੍ਢੋ ਲਿਚ੍ਛਵੀ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਵਨ੍ਦਾਮਿ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਲਪਿਂਸੁ। ''ਕ੍ਯਾਹਂ ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਅਪਰਜ੍ਝਾਮਿ, ਕਿਸ੍ਸ ਮਂ ਅਯ੍ਯਾ ਨਾਲਪਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਤਥਾ ਹਿ ਪਨ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ ਵਡ੍ਢ, ਅਮ੍ਹੇ ਦਬ੍ਬੇਨ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੇਨ ਵਿਹੇਠਿਯਮਾਨੇ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਸੀ''ਤਿ। ''ਕ੍ਯਾਹਂ ਅਯ੍ਯਾ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ? ''ਸਚੇ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ ਵਡ੍ਢ, ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ

ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਨਾਸਾਪੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ''ਕ੍ਯਾਹਂ ਅਯ੍ਯਾ ਕਰੋਮਿ, ਕਿਂ ਮਯਾ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ''ਏਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ ਵਡ੍ਢ, ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਵਂ ਵਦੇਹਿ – 'ਇਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਨਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ। ਯਾਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਿਸਾ ਅਭਯਾ ਅਨੀਤਿਕਾ ਅਨੁਪਦ੍ਦਵਾ ਸਾਯਂ ਦਿਸਾ ਸਭਯਾ ਸਈਤਿਕਾ ਸਉਪਦ੍ਦਵਾ; ਯਤੋ ਨਿਵਾਤਂ ਤਤੋ ਸਵਾਤਂ ; ਉਦਕਂ ਮਞ੍ਞੇ ਆਦਿਤ੍ਤਂ; ਅਯ੍ਯੇਨ ਮੇ ਦਬ੍ਬੇਨ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੇਨ ਪਜਾਪਤਿ ਦੂਸਿਤਾ'''ਤਿ। ''ਏਵਂ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਖੋ ਵਡ੍ਢੋ ਲਿਚ੍ਛਵੀ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਵਡ੍ਢੋ ਲਿਚ੍ਛਵੀ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਇਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਨਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ। ਯਾਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਿਸਾ ਅਭਯਾ ਅਨੀਤਿਕਾ ਅਨੁਪਦ੍ਦਵਾ ਸਾਯਂ ਦਿਸਾ ਸਭਯਾ ਸਈਤਿਕਾ ਸਉਪਦ੍ਦਵਾ; ਯਤੋ ਨਿਵਾਤਂ ਤਤੋ ਸਵਾਤਂ; ਉਦਕਂ ਮਞ੍ਞੇ ਆਦਿਤ੍ਤਂ; ਅਯ੍ਯੇਨ ਮੇ ਦਬ੍ਬੇਨ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੇਨ ਪਜਾਪਤਿ ਦੂਸਿਤਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਰਸਿ ਤ੍ਵਂ, ਦਬ੍ਬ, ਏਵਰੂਪਂ ਕਤ੍ਤਾ ਯਥਾਯਂ ਵਡ੍ਢੋ ਆਹਾ''ਤਿ? ''ਯਥਾ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਰਸਿ ਤ੍ਵਂ, ਦਬ੍ਬ, ਏਵਰੂਪਂ ਕਤ੍ਤਾ ਯਥਾਯਂ ਵਡ੍ਢੋ ਆਹਾ''ਤਿ? ''ਯਥਾ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ। ''ਨ ਖੋ, ਦਬ੍ਬ, ਦਬ੍ਬਾ ਏਵਂ ਨਿਬ੍ਬੇਠੇਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਤਯਾ ਕਤਂ, ਕਤਨ੍ਤਿ ਵਦੇਹਿ; ਸਚੇ ਅਕਤਂ, ਅਕਤਨ੍ਤਿ ਵਦੇਹੀ''ਤਿ। ''ਯਤੋ ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜਾਤੋ ਨਾਭਿਜਾਨਾਮਿ ਸੁਪਿਨਨ੍ਤੇਨਪਿ ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵਿਤਾ, ਪਗੇਵ ਜਾਗਰੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਤੁ, ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਰੋਤੁ।

''ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ – ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਲਾਭਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਵਾਸਾਯ [ਅਨਾਵਾਸਾਯ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਪਰਿਭਾਸਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭੇਦੇਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੨੬੬. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਵਡ੍ਢੋ ਲਿਚ੍ਛਵੀ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਵਡ੍ਢੋ ਲਿਚ੍ਛਵੀ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਤਿ, ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਰੋਤਿ । ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਨਾ, ਅਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਰਣਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ, ਅਸਮ੍ਭੋਗੋ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਂ ਲਿਚ੍ਛਵਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਙ੍ਘੇਨ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਵਡ੍ਢ, ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤੋ। ਅਸਮ੍ਭੋਗੋਸਿ ਸਙ੍ਘੇਨਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਵਡ੍ਢੋ ਲਿਚ੍ਛਵੀ – ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਿਰ ਮੇ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤੋ, ਅਸਮ੍ਭੋਗੋਮ੍ਹਿ ਕਿਰ ਸਙ੍ਘੇਨਾਤਿ –

ਤਤ੍ਥੇਵ ਮੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਪਤੋ। ਅਥ ਖੋ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚਾ ਞਾਤਿਸਾਲੋਹਿਤਾ ਵਡ੍ਢਂ ਲਿਚ੍ਛਵਿ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਅਲਂ, ਆਵੁਸੋ ਵਡ੍ਢ, ਮਾ ਸੋਚਿ, ਮਾ ਪਰਿਦੇਵਿ। ਮਯਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਸ੍ਸਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚਾ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਵਡ੍ਢੋ ਲਿਚ੍ਛਵੀ ਸਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋ ਸਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚੋ ਸਞਾਤਿਸਾਲੋਹਿਤੋ ਅਲ੍ਲਵਤ੍ਥੋ ਅਲ੍ਲਕੇਸੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇਸੁ ਸਿਰਸਾ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਚ੍ਚਯੋ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਚ੍ਚਗਮਾ ਯਥਾਬਾਲਂ ਯਥਾਮੂਲ੍ਹਂ ਯਥਾਅਕੁਸਲਂ, ਯੋਹਂ ਅਯਜਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਸਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਅਚ੍ਚਯਂ ਅਚ੍ਚਯਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰਾਯਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤਗ੍ਘ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ ਵਡ੍ਢ, ਅਚ੍ਚਯੋ ਅਚ੍ਚਗਮਾ ਯਥਾਬਾਲਂ ਯਥਾਮੂਲ੍ਹਂ ਯਥਾਅਕੁਸਲਂ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਸਿ। ਯਤੋ ਚ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ ਵਡ੍ਢ, ਅਚ੍ਚਯਂ ਅਚ੍ਚਯਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਕਰੋਸਿ, ਤਂ ਤੇ ਮਯਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮ। ਵੁਡ੍ਢਿਹੇਸਾ, ਆਵੁਸੋ ਵਡ੍ਢ, ਅਰਿਯਸ੍ਸ ਵਿਨਯੇ ਯੋ ਅਚ੍ਚਯਂ ਅਚ੍ਚਯਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਕਰੋਤਿ, ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜਤੁ, ਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਰੋਤੁ।

‘‘ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ – ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਲਾਭਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਵਾਸਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਪਰਿਭਾਸਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭੇਦੇਤਿ, ਨ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਨ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਡ੍ਢੇਨ ਲਿਚ੍ਛਵਿਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਸਙ੍ਘੇਨ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤੋ, ਅਸਮ੍ਭੋਗੋਮ੍ਹਿ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਮਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਸਙ੍ਘਂ ਪਤ੍ਤੁਕ੍ਕੁਜ੍ਜਨਂ ਯਾਚਾਮੀ’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੨੬੭. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤੋ, ਅਸਮ੍ਭੋਗੋ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਸੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਸਙ੍ਘਂ ਪਤ੍ਤੁਕ੍ਕੁਜ੍ਜਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤੋ, ਅਸਮ੍ਭੋਗੋ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਸੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤਤਿ , ਸਙ੍ਘਂ ਪਤ੍ਤੁਕ੍ਕੁਜ੍ਜਨਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜਤਿ, ਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਰੋਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜਨਾ, ਸਮ੍ਭੋਗਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਰਣਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਡ੍ਢਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ, ਸਮ੍ਭੋਗੋ ਸਙ੍ਘੇਨ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

੨੬੮. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗ੍ਗਾ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਭਗ੍ਗਾ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਭਗ੍ਗੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਸੁਸੁਮਾਰਗਿਰੇ [ਸੁਂਸੁਮਾਰਗਿਰੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰), ਸਂਸੁਮਾਰਗਿਰੇ (ਕ॰)] ਭੇਸਕਲਾਵਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਬੋਧਿਸ੍ਸ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਕੋਕਨਦੋ [ਕੋਕਨੁਦੋ (ਕ॰)] ਨਾਮ ਪਾਸਾਦੋ ਅਚਿਰਕਾਰਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਅਨਜ੍ਝਾਵੁਤ੍ਥੋ ਸਮਣੇਨ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਵਾ ਕੇਨਚਿ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਬੋਧਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਸਞ੍ਜਿਕਾਪੁਤ੍ਤਂ ਮਾਣਵਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਏਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਸਮ੍ਮ ਸਞ੍ਚਿਕਾਪੁਤ੍ਤ, ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਮ

ਵਚਨੇਨ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦ; ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਂ ਅਪ੍ਪਾਤਙ੍ਕਂ ਲਹੁਟ੍ਠਾਨਂ ਬਲਂ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰਂ ਪੁਚ੍ਛ – 'ਬੋਧਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਂ ਅਪ੍ਪਾਤਙ੍ਕਂ ਲਹੁਟ੍ਠਾਨਂ ਬਲਂ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰਂ ਪੁਚ੍ਛਤੀ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਵਦੇਹਿ – 'ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਕਿਰ, ਭਨ੍ਤੇ , ਭਗਵਾ ਬੋਧਿਸ੍ਸ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤਂ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨਾ'''ਤਿ। ''ਏਵਂ ਭੋ''ਤਿ ਖੋ ਸਞ੍ਜਿਕਾਪੁਤ੍ਤੋ ਮਾਣਵੋ ਬੋਧਿਸ੍ਸ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਮੋਦਿ, ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯਂ ਕਥਂ ਸਾਰਣੀਯਂ ਵੀਤਿਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਸਞ੍ਜਿਕਾਪੁਤ੍ਤੋ ਮਾਣਵੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਬੋਧਿ ਖੋ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਭੋਤੋ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਂ ਅਪ੍ਪਾਤਙ੍ਕਂ ਲਹੁਟ੍ਠਾਨਂ ਬਲਂ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਵਦੇਤਿ – 'ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਕਿਰ ਭਵਂ ਗੋਤਮੋ ਬੋਧਿਸ੍ਸ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤਂ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨਾ'''ਤਿ। ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਸਞ੍ਜਿਕਾਪੁਤ੍ਤੋ ਮਾਣਵੋ ਭਗਵਤੋ ਅਧਿਵਾਸਨਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਯੇਨ ਬੋਧਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਵੋਚੁਮ੍ਹ ਖੋ ਮਯਂ ਭੋਤੋ ਵਚਨੇਨ ਤਂ ਭਵਨ੍ਤਂ ਗੋਤਮਂ – 'ਬੋਧਿ ਖੋ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਭੋਤੋ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਂ ਅਪ੍ਪਾਤਙ੍ਕਂ ਲਹੁਟ੍ਠਾਨਂ ਬਲਂ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਵਦੇਤਿ – ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਕਿਰ ਭਵਂ ਗੋਤਮੋ ਬੋਧਿਸ੍ਸ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤਂ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨਾ'ਤਿ। ਅਧਿਵੁਤ੍ਥਞ੍ਚ ਪਨ ਸਮਣੇਨ ਗੋਤਮੇਨਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਬੋਧਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪਣੀਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਪਟਿਯਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਕੋਕਨਦਞ੍ਚ ਪਾਸਾਦਂ ਓਦਾਤੇਹਿ ਦੁਸ੍ਸੇਹਿ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਪਚ੍ਛਿਮਸੋਪਾਨਕਲੇਵਰਾ, ਸਞ੍ਜਿਕਾਪੁਤ੍ਤਂ ਮਾਣਵਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਏਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਸਮ੍ਮ ਸਞ੍ਜਿਕਾਪੁਤ੍ਤ, ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲਂ ਆਰੋਚੇਹਿ – 'ਕਾਲੋ, ਭਨ੍ਤੇ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਭਤ੍ਤ'''ਨ੍ਤਿ। ''ਏਵਂ ਭੋ''ਤਿ ਖੋ ਸਞ੍ਜਿਕਾਪੁਤ੍ਤੋ ਮਾਣਵੋ ਬੋਧਿਸ੍ਸ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਕਾਲੋ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਬੋਧਿਸ੍ਸ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਬੋਧਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਬਹਿਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਆਗਮਯਮਾਨੋ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਬੋਧਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਤਤੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰੇਕ੍ਖਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਕੋਕਨਦੋ ਪਾਸਾਦੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਸੋਪਾਨਕਲੇਵਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਬੋਧਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਕ੍ਕਮਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਦੁਸ੍ਸਾਨਿ, ਅਕ੍ਕਮਤੁ ਸੁਗਤੋ ਦੁਸ੍ਸਾਨਿ, ਯਂ ਮਮ ਅਸ੍ਸ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯਾ''ਤਿ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਬੋਧਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਕ੍ਕਮਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਦੁਸ੍ਸਾਨਿ, ਅਕ੍ਕਮਤੁ ਸੁਗਤੋ ਦੁਸ੍ਸਾਨਿ, ਯਂ ਮਮ ਅਸ੍ਸ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਅਪਲੋਕੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਬੋਧਿਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਂਹਰਨ੍ਤੁ, ਰਾਜਕੁਮਾਰ, ਦੁਸ੍ਸਾਨਿ। ਨ ਭਗਵਾ ਚੇਲਪਟਿਕਂ [ਚੇਲਪਤ੍ਤਿਕਂ (ਸੀ॰)] ਅਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤਿ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਜਨਤਂ ਤਥਾਗਤੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਤੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਬੋਧਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਦੁਸ੍ਸਾਨਿ ਸਂਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਕੋਕਨਦੇ ਪਾਸਾਦੇ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਕੋਕਨਦਂ ਪਾਸਾਦਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਬੋਧਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਸਹਤ੍ਥਾ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਂ ਓਨੀਤਪਤ੍ਤਪਾਣਿਂ, ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਖੋ ਬੋਧਿਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰਂ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੇਲਪਟਿਕਾ ਅਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਅਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਅਪਗਤਗਬ੍ਭਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਸ੍ਸਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਕ੍ਕਮਥ, ਭਨ੍ਤੇ , ਦੁਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ''ਅਕ੍ਕਮਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦੁਸ੍ਸਂ ਮਙ੍ਗਲਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਅਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਮਙ੍ਗਲਤ੍ਥਾਯ ਯਾਚਿਯਮਾਨਾ ਚੇਲਪ੍ਪਟਿਕਂ ਨ ਅਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿਯਾ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿਯਾ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਗਿਹੀ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਙ੍ਗਲਿਕਾ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਹੀਨਂ ਮਙ੍ਗਲਤ੍ਥਾਯ ਯਾਚਿਯਮਾਨੇਨ ਚੇਲਪ੍ਪਟਿਕਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧੋਤਪਾਦਕਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧੋਤਪਾਦਕਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੨੬੯. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਗ੍ਗੇਸੁ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਅਥ ਖੋ ਵਿਸਾਖਾ ਮਿਗਾਰਮਾਤਾ ਘਟਕਞ੍ਚ ਕਤਕਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਿਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਖੋ ਵਿਸਾਖਾ ਮਿਗਾਰਮਾਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਘਟਕਞ੍ਚ ਕਤਕਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਿਞ੍ਚ, ਯਂ ਮਮ ਅਸ੍ਸ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯਾ''ਤਿ। ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ ਭਗਵਾ ਘਟਕਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਿਞ੍ਚ। ਨ ਭਗਵਾ ਕਤਕਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਵਿਸਾਖਂ ਮਿਗਾਰਮਾਤਰਂ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਵਿਸਾਖਾ ਮਿਗਾਰਮਾਤਾ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਸਮਾਦਪਿਤਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤਾ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਘਟਕਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਿਞ੍ਚ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਤਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਾਦਘਂਸਨਿਯੋ – ਸਕ੍ਖਰਂ, ਕਥਲਂ, ਸਮੁਦ੍ਦਫੇਣਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਵਿਸਾਖਾ ਮਿਗਾਰਮਾਤਾ ਵਿਧੂਪਨਞ੍ਚ ਤਾਲਵਣ੍ਟਞ੍ਚ [ਤਾਲਵਣ੍ਡਞ੍ਚ (ਕ॰)] ਆਦਾਯ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਖੋ ਵਿਸਾਖਾ ਮਿਗਾਰਮਾਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਵਿਧੂਪਨਞ੍ਚ ਤਾਲਵਣ੍ਟਞ੍ਚ, ਯਂ ਮਮ ਅਸ੍ਸ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯਾ''ਤਿ। ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ ਭਗਵਾ ਵਿਧੂਪਨਞ੍ਚ ਤਾਲਵਣ੍ਟਞ੍ਚ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਵਿਸਾਖਂ ਮਿਗਾਰਮਾਤਰਂ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਸਿ...ਪੇ॰... ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਧੂਪਨਞ੍ਚ ਤਾਲਵਣ੍ਟਞ੍ਚਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਕਸਬੀਜਨੀ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਕਸਬੀਜਨਿ''ਨ੍ਤਿ। ਚਾਮਰਿਬੀਜਨੀ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਾਮਰਿਬੀਜਨੀ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਬੀਜਨਿਯੋ – ਵਾਕਮਯਂ, ਉਸੀਰਮਯਂ, ਮੋਰਪਿਞ੍ਛਮਯ''ਨ੍ਤਿ।

੨੭੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਛਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਤ੍ਤਪ੍ਪਗ੍ਗਹਿਤਾ [ਛਤ੍ਤੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ (ਕ॰)] ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇਹਿ ਆਜੀਵਕਸਾਵਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਦ੍ਦਸਾਸੁੰ ਖੋ ਤੇ ਆਜੀਵਕਸਾਵਕਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੂਰਤੋਵ ਛਤ੍ਤਪ੍ਪਗ੍ਗਹਿਤੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਤੰ ਉਪਾਸਕੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਏਤੇ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾ [ਅਯ੍ਯੋ (ਕ॰)], ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਭਦਨ੍ਤਾ ਛਤ੍ਤਪ੍ਪਗ੍ਗਹਿਤਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਣਕਮਹਾਮਤ੍ਤਾ''ਤਿ। ''ਨਾਯ੍ਯਾ ਏਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾ''ਤਿ। 'ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ'ਤਿ ਅਬ੍ਭੁਤੰ ਅਕੰਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਉਪਗਤੇ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਦਨ੍ਤਾ ਛਤ੍ਤਪ੍ਪਗ੍ਗਹਿਤਾ ਆਹਿਣ੍ਡਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਤ੍ਤੰ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਵਿਨਾ ਛਤ੍ਤੰ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਛਤ੍ਤੰ ਧਾਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ – ਗਿਲਾਨਸ੍ਸੇਵ ਭਗਵਤਾ ਛਤ੍ਤੰ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੰ ਨੋ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸਾਤਿ – ਆਰਾਮੇ ਆਰਾਮੂਪਚਾਰੇ ਛਤ੍ਤੰ ਧਾਰੇਤੁੰ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਗਿਲਾਨੇਨਪਿ ਆਰਾਮੇ ਆਰਾਮੂਪਚਾਰੇ ਛਤ੍ਤੰ ਧਾਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਪਤ੍ਤੰ ਉਡ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਦਣ੍ਡੇ ਆਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਵਿਕਾਲੇ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਮਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ – 'ਏਸਯ੍ਯੋ ਚੋਰੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਸਿਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਜੋਤਲਤੀ'ਤਿ ਅਨੁਪਤਿਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਮੁਞ੍ਚਿੰਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਾਮੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ''ਕਿੰ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਆਵੁਸੋ, ਦਣ੍ਡਸਿਕ੍ਕੰ ਧਾਰੇਸੀ''ਤਿ? ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਣ੍ਡਸਿਕ੍ਕੰ ਧਾਰੇਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਣ੍ਡਸਿਕ੍ਕਾ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਨਾ ਦਣ੍ਡੇਨ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤੁੰ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਸਮ੍ਮੁਤਿੰ ਦਾਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਤੇਨ ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰਸੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਿਲਾਨੋ; ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਵਿਨਾ ਦਣ੍ਡੇਨ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤੁੰ। ਸੋਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੰ ਦਣ੍ਡਸਮ੍ਮੁਤਿੰ ਯਾਚਾਮੀ'ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਨਾ ਦਣ੍ਡੇਨ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤੁੰ। ਸੋ ਸਙ੍ਘੰ ਦਣ੍ਡਸਮ੍ਮੁਤਿੰ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਸਮ੍ਮੁਤਿੰ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਨਾ ਦਣ੍ਡੇਨ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤੁਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਦਣ੍ਡਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦਿਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਸਮ੍ਮੁਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

੨੭੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਨਾ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਪਤ੍ਤਂ ਪਰਿਹਰਿਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਤੇਨ ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਿਲਾਨੋ; ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਵਿਨਾ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਪਤ੍ਤਂ ਪਰਿਹਰਿਤੁਂ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਾਮੀ’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਨਾ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਪਤ੍ਤਂ ਪਰਿਹਰਿਤੁਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਨਾ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਪਤ੍ਤਂ ਪਰਿਹਰਿਤੁਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦਿਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

੨੭੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਨਾ ਦਣ੍ਡੇਨ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤੁਂ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਨਾ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਪਤ੍ਤਂ ਪਰਿਹਰਿਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ । ਤੇਨ ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਿਲਾਨੋ; ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਵਿਨਾ ਦਣ੍ਡੇਨ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤੁਂ; ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਵਿਨਾ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਪਤ੍ਤਂ ਪਰਿਹਰਿਤੁਂ। ਸੋਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਦਣ੍ਡਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਾਮੀ’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਨਾ ਦਣ੍ਡੇਨ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤੁਂ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਨਾ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਪਤ੍ਤਂ ਪਰਿਹਰਿਤੁਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਦਣ੍ਡਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਨਾ ਦਣ੍ਡੇਨ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤੁਂ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਨਾ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਪਤ੍ਤਂ ਪਰਿਹਰਿਤੁਂ। ਸੋ ਸਙ੍ਘਂ ਦਣ੍ਡਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦਿਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਸਿਕ੍ਕਾਸਮ੍ਮੁਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

੨੭੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰੋਮਨ੍ਥਕੋ [ਰੋਮਟ੍ਠਕੋ (ਕ॰)] ਹੋਤਿ। ਸੋ ਰੋਮਨ੍ਥਿਤ੍ਵਾ ਰੋਮਨ੍ਥਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਹਰਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਵਿਕਾਲਾਯਂ [ਕਥਂ ਹਿ ਨਾਮ ਵਿਕਾਲਾਯਂ(ਕ॰)] ਭਿਕ੍ਖੁ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਤੀ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਏਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਚਿਰਂਗੋਯੋਨਿਯਾ ਚੁਤੋ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰੋਮਨ੍ਥਕਸ੍ਸ ਰੋਮਨ੍ਥਨਂ। ਨ ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਹਿਮੁਖਦ੍ਵਾਰਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਜ੍ਝੋਹਰੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਪੂਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਬਹੁਸਿਤ੍ਥਾਨਿ ਪਕਿਰਿਯਿਂਸੁ [ਵਿਪ੍ਪਕਿਰੀਯਿਂਸੁ (ਸੀ॰), ਪਰਿਕਿਰਿਂਸੁ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਓਦਨੇ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨੇ ਨ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਕਮੇਕਂ ਸਿਤ੍ਥਂ ਕਮ੍ਮਸਤੇਨ ਨਿਟ੍ਠਾਯਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਂ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨਂ ਪਤਤਿ, ਤਂ ਸਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਯਕੇਹੀ''ਤਿ।

੨੭੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੀਘੇਹਿ ਨਖੇਹਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਏਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵਾ''ਤਿ। ''ਅਲਂ, ਭਗਿਨਿ, ਨੇਤਂ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ। ''ਸਚੇ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਪ੍ਪਟਿਸੇਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਇਦਾਨਾਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਖੇਹਿ ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਵਿਲਿਖਿਤ੍ਵਾ ਕੁਪ੍ਪਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ – ਅਯਂ ਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਪ੍ਪਕਰੋਤੀ''ਤਿ। ''ਪਜਾਨਾਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਭਗਿਨੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਖੇਹਿ ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਵਿਲਿਖਿਤ੍ਵਾ ਕੁਪ੍ਪਂ ਅਕਾਸਿ – ਅਯਂ ਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਪ੍ਪਕਰੋਤੀਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਪਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸੁਂ। ਅਦ੍ਦਸਾਸੁਂ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਨਖੇ ਛਵਿਮ੍ਪਿ ਲੋਹਿਤਮ੍ਪਿ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ – ਇਮਿਸ੍ਸਾਯੇਵ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਇਦਂ ਕਮ੍ਮਂ, ਅਕਾਰਕੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ – ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਮੁਞ੍ਚਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਦੀਘੇ ਨਖੇ ਧਾਰੇਸੀ''ਤਿ? ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੀਘੇ ਨਖੇ ਧਾਰੇਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੀਘਾ ਨਖਾ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਖੇਨਪਿ ਨਖਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਮੁਖੇਨਪਿ ਨਖਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਕੁਟ੍ਟੇਪਿ ਘਂਸਨ੍ਤਿ। ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਦੁਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਖਚ੍ਛੇਦਨ''ਨ੍ਤਿ। ਸਲੋਹਿਤਂ ਨਖਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਦੁਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਂਸਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਨਖਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੀਸਤਿਮਟ੍ਠਂ [ਵੀਸਤਿਮਟ੍ਟਂ (ਸੀ॰)] ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੀਸਤਿਮਟ੍ਠਂ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਲਮਤ੍ਤਂ ਅਪਕਡ੍ਢਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

੨੭੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੇਸਾ ਦੀਘਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਉਸ੍ਸਹਨ੍ਤਿ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕੇਸੇ ਓਰੋਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ''ਉਸ੍ਸਹਨ੍ਤਿ ਭਗਵਾ''ਤਿ । ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਖੁਰਂ ਖੁਰਸਿਲਂ ਖੁਰਸਿਪਾਟਿਕਂ ਨਮਤਕਂ ਸਬ੍ਬਂ ਖੁਰਭਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਸ੍ਸੁਂ ਕਪ੍ਪਾਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਮਸ੍ਸੁਂ ਵਡ੍ਢਾਪੇਨ੍ਤਿ... ਗੋਲੋਮਿਕਂ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿ... ਚਤੁਰਸ੍ਸਕਂ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿ... ਪਰਿਮੁਖਂ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿ... ਅਡ੍ਢਦੁਕਂ [ਅਡ੍ਢੁਰਕਂ (ਸੀ॰), ਅਡ੍ਢਰੁਕਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿ... ਦਾਠਿਕਂ ਠਪੇਨ੍ਤਿ... ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮਂ ਸਂਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਮਸ੍ਸੁ ਕਪ੍ਪਾਪੇਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਨ ਮਸ੍ਸੁ ਵਡ੍ਢਾਪੇਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਗੋਲੋਮਿਕਂ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬਂ... ਨ

ਚਤੁਰਸ੍ਸਕਂ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਪਰਿਮੁਖਂ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਅਡ੍ਢਦੁਕਂ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬਂ... ਨ ਦਾਠਿਕਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ... ਨ ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮਂ ਸਂਹਰਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਸਂਹਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਵਣੋ ਹੋਤਿ। ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਨ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ । ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਬਾਧਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮਂ ਸਂਹਰਾਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਤ੍ਤਰਿਕਾਯ ਕੇਸੇ ਛੇਦਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਤ੍ਤਰਿਕਾਯ ਕੇਸਾ ਛੇਦਾਪੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਛੇਦਾਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸੀਸੇ ਵਣੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਖੁਰੇਨ ਕੇਸੇ ਓਰੋਪੇਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਬਾਧਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਤ੍ਤਰਿਕਾਯ ਕੇਸੇ ਛੇਦਾਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੀਘਾਨਿ ਨਾਸਿਕਾਲੋਮਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਪਿਸਾਚਿਲ੍ਲਿਕਾਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੀਘਂ ਨਾਸਿਕਾਲੋਮਂ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਕ੍ਖਰਿਕਾਯਪਿ ਮਧੁਸਿਤ੍ਥਕੇਨਪਿ ਨਾਸਿਕਾਲੋਮਂ ਗਾਹਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਨਾਸਿਕਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਣ੍ਡਾਸ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਲਿਤਂ ਗਾਹਾਪੇਨ੍ਤਿ । ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਲਿਤਂ ਗਾਹਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਗਾਹਾਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੨੭੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਣ੍ਣਗੂਥਕੇਹਿ ਕਣ੍ਣਾ ਥਕਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਣ੍ਣਮਲਹਰਣਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ ਕਣ੍ਣਮਲਹਰਣਿਯੋ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ ਰੂਪਿਯਮਯਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ ਕਣ੍ਣਮਲਹਰਣਿਯੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾਤਿ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਿਮਯਂ ਦਨ੍ਤਮਯਂ ਵਿਸਾਣਮਯਂ ਨਲ਼ਮਯਂ ਵੇਲ਼ੁਮਯਂ ਕਟ੍ਠਮਯਂ ਜਤੁਮਯਂ ਫਲਮਯਂ ਲੋਹਮਯਂ ਸਙ੍ਖਨਾਭਿਮਯ''ਨ੍ਤਿ।

੨੭੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਂ ਲੋਹਭਣ੍ਡਂ ਕਂਸਭਣ੍ਡਂ ਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਬਹੁਂ ਲੋਹਭਣ੍ਡਂ ਕਂਸਭਣ੍ਡਂ ਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ , ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਕਂਸਪਤ੍ਥਰਿਕਾ''ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਹੁਂ ਲੋਹਭਣ੍ਡਂ ਕਂਸਭਣ੍ਡਂ ਸਨ੍ਨਿਚਯੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਞ੍ਜਨਿਮ੍ਪਿ ਅਞ੍ਜਨਿਸਲਾਕਮ੍ਪਿ ਕਣ੍ਣਮਲਹਰਣਿਮ੍ਪਿ ਬਨ੍ਧਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਜਨਿਂ ਅਞ੍ਜਨਿਸਲਾਕਂ ਕਣ੍ਣਮਲਹਰਣਿਂ ਬਨ੍ਧਨਮਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਾਟਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘਾਟਿਯਾ ਪਤ੍ਤਾ ਲੁਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਿਨਾ ਆਯੋਗੇਨ [ਆਯੋਗਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਯੋਗ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਆਯੋਗੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਨ੍ਤਕੰ ਵੇਮੰ ਕਵਟੰ [ਵੇਮਕੰ ਵਟ੍ਟੰ (ਸੀ॰), ਵੇਮਕੰ ਵਟੰ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਲਾਕੰ ਸਬ੍ਬੰ ਤਨ੍ਤਭਣ੍ਡਕ''ਨ੍ਤਿ।

੨੭੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਕਾਯਬਨ੍ਧਨੋ ਗਾਮੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਰਥਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕੋ ਪਭਸ੍ਸਿਤ੍ਥ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਮਕੰਸੁ । ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਙ੍ਕੁ ਅਹੋਸਿ । ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਾਮੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਕਾਯਬਨ੍ਧਨੇਨ ਗਾਮੋ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਯਬਨ੍ਧਨ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚਾਵਚਾਨਿ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ – ਕਲਾਬੁਕੰ, ਦੇਡ੍ਡੁਭਕੰ, ਮੁਰਜੰ, ਮਦ੍ਦਵੀਣੰ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਾਵਚਾਨਿ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਾਨਿ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾਨਿ – ਕਲਾਬੁਕੰ, ਦੇਡ੍ਡੁਭਕੰ, ਮੁਰਜੰ, ਮਦ੍ਦਵੀਣੰ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦ੍ਵੇ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਾਨਿ – ਪਟ੍ਟਿਕੰ, ਸੂਕਰਨ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ। ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਸ੍ਸ ਦਸਾ ਜੀਰਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੁਰਜੰ ਮਦ੍ਦਵੀਣ''ਨ੍ਤਿ। ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਜੀਰਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋਭਣੰ ਗੁਣਕ''ਨ੍ਤਿ। ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਸ੍ਸ ਪਵਨਨ੍ਤੋ ਜੀਰਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਧ''ਨ੍ਤਿ [ਵੀਥਨ੍ਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)]।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚਾਵਚੇ ਵਿਧੇ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯੰ ਰੂਪਿਯਮਯੰ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ ਵਿਧਾ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਿਮਯੰ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਖਨਾਭਿਮਯੰ ਸੁਤ੍ਤਮਯ''ਨ੍ਤਿ।

੨੭੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਲਹੁਕਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯੋ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਵਾਤਮਣ੍ਡਲਿਕਾਯ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯੋ ਉਕ੍ਖਿਪਿਯਿੰਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਆਰਾਮੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਣ੍ਠਿਕੰ ਪਾਸਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ ਗਣ੍ਠਿਕਾਯੋ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯੰ ਰੂਪਿਯਮਯੰ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ ਗਣ੍ਠਿਕਾ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਿਮਯੰ ਦਨ੍ਤਮਯੰ ਵਿਸਾਣਮਯੰ ਨਲ਼ਮਯੰ ਵੇਲ਼ੁਮਯੰ ਕਟ੍ਠਮਯੰ ਜਤੁਮਯੰ ਫਲਮਯੰ ਲੋਹਮਯੰ ਸਙ੍ਖਨਾਭਿਮਯੰ ਸੁਤ੍ਤਮਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਣ੍ਠਿਕਮ੍ਪਿ ਪਾਸਕਮ੍ਪਿ ਚੀਵਰੇ ਅਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰੰ ਜੀਰਤਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਣ੍ਠਿਕਫਲਕੰ ਪਾਸਕਫਲਕ''ਨ੍ਤਿ। ਗਣ੍ਠਿਕਫਲਕਮ੍ਪਿ ਪਾਸਕਫਲਕਮ੍ਪਿ ਅਨ੍ਤੇ ਅਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਟੋ [ਕੋਣੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਿਵਰਿਯਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਣ੍ਠਿਕਫਲਕੰ ਅਨ੍ਤੇ ਅਪ੍ਪੇਤੁੰ; ਪਾਸਕਫਲਕੰ ਸਤ੍ਤਙ੍ਗੁਲੰ ਵਾ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲੰ ਵਾ ਓਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

੨੮੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਹਿਨਿਵਤ੍ਥਂ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ – ਹਤ੍ਥਿਸੋਣ੍ਡਕਂ, ਮਚ੍ਛਵਾਲ਼ਕਂ, ਚਤੁਕਣ੍ਣਕਂ, ਤਾਲਵਣ੍ਟਕਂ, ਸਤਵਲਿਕਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯਜਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਹਿਨਿਵਤ੍ਥਂ ਨਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬਂ – ਹਤ੍ਥਿਸੋਣ੍ਡਕਂ, ਮਚ੍ਛਵਾਲ਼ਕਂ, ਚਤੁਕਣ੍ਣਕਂ, ਤਾਲਵਣ੍ਟਕਂ, ਸਤਵਲਿਕਂ। ਯੋ ਨਿਵਾਸੇਯਜ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਹਿਪਾਰੁਤਂ ਪਾਰੁਪਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯਜਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਹਿਪਾਰੁਤਂ ਪਾਰੁਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਾਰੁਪੇਯਜ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਂਵੇਲ੍ਲਿਯਂ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯਜਥਾਪਿ ਰਞ੍ਞੋ ਮੁਣ੍ਡਵਟ੍ਟੀਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਂਵੇਲ੍ਲਿਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਨਿਵਾਸੇਯਜ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੨੮੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਭਤੋਕਾਜਂ ਹਰਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯਜਥਾਪਿ ਰਞ੍ਞੋ ਮੁਣ੍ਡਵਟ੍ਟੀਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਭਤੋਕਾਜਂ ਹਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਹਰੇਯਜ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਤੋਕਾਜਂ ਅਨ੍ਤਰਾਕਾਜਂ ਸੀਸਭਾਰਂ ਖਨ੍ਧਭਾਰਂ ਕਟਿਭਾਰਂ ਓਲਮ੍ਬਕ''ਨ੍ਤਿ।

੨੮੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਨ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ਮੁਖਂ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

''ਪਞ੍ਚਿਮੇ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਦੀਨਵਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਸ੍ਸ ਅਖਾਦਨੇ। ਅਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸਂ, ਮੁਖਂ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਂ ਹੋਤਿ, ਰਸਹਰਣਿਯੋ ਨ ਵਿਸੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਪਿਤ੍ਤਂ ਸੇਮ੍ਹਂ ਭਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯੋਨਨ੍ਧਤਿ, ਭਤ੍ਤਮਸ੍ਸ ਨਚ੍ਛਾਦੇਤਿ – ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚ ਆਦੀਨਵਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਸ੍ਸ ਅਖਾਦਨੇ।

''ਪਞ੍ਚਿਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਨਿਸਂਸਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਸ੍ਸ ਖਾਦਨੇ। ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸਂ, ਮੁਖਂ ਨ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਂ ਹੋਤਿ, ਰਸਹਰਣਿਯੋ ਵਿਸੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਪਿਤ੍ਤਂ ਸੇਮ੍ਹਂ ਭਤ੍ਤਂ ਨ ਪਰਿਯੋਨਨ੍ਧਤਿ, ਭਤ੍ਤਮਸ੍ਸ ਛਾਦੇਤਿ – ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚ ਆਨਿਸਂਸਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਸ੍ਸ ਖਾਦਨੇ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੀਘਾਨਿ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਤੇਹੇਵ ਸਾਮਣੇਰਂ ਆਕੋਟੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੀਘਂ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਖਾਦੇਯਜ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਪਰਮਂ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ, ਨ ਚ ਤੇਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਆਕੋਟੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਆਕੋਟੇਯਜ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਤਿਮਟਾਹਕਂ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਖਾਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਣ੍ਠੇ ਵਿਲਗ੍ਗਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤਿਮਟਾਹਕਂ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਖਾਦੇਯਜ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਪਚ੍ਛਿਮਂ [ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ (ਕ॰)] ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ।

੨੮੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਾਯਂ ਆਲਿਮ੍ਪੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯਜਥਾਪਿ ਦਵਡਾਹਕਾਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਯੋ ਆਲਿਮ੍ਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਆਲਿਮ੍ਪੇਯਜ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਿਹਾਰਾ ਤਿਣਗਹਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦਵਡਾਹੇ ਡਯ੍ਹਮਾਨੇ ਵਿਹਾਰਾ ਡਯ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ ਪਟਗ੍ਗਿਂ ਦਾਤੁਂ, ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਵਡਾਹੇ ਡਯ੍ਹਮਾਨੇ ਪਟਗ੍ਗਿਂ ਦਾਤੁਂ, ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

੨੮੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੁਹਨ੍ਤਿ, ਰੁਕ੍ਖਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਮਕ੍ਕਟਾਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰੁਕ੍ਖੋ ਅਭਿਰੁਹਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਭਿਰੁਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕੋਸਲੇਸੁ ਜਨਪਦੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਹਤ੍ਥੀ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਉਪਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤੋ ਰੁਕ੍ਖਂ ਨ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਸੋ ਹਤ੍ਥੀ ਅਞ੍ਞੇਨ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਪੋਰਿਸਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤੁਂ ਆਪਦਾਸੁ ਯਾਵਦਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ।

੨੮੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਯਮੇਲ਼ਕੇਕੁਟਾ ਨਾਮ [ਯਮੇਲ਼ੁਤੇਕੁਲਾ ਨਾਮ (ਸੀ॰), ਮੇਟ੍ਟਕੋਕੁਟ੍ਠਾ ਨਾਮ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੂ ਦ੍ਵੇ ਭਾਤਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਜਾਤਿਕਾ ਕਲ੍ਯਾਣਵਾਚਾ ਕਲ੍ਯਾਣਵਾਕ੍ਕਰਣਾ। ਤੇ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਏਤਰਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਨਾਨਾਮਾ ਨਾਨਾਗੋਤ੍ਤਾ ਨਾਨਾਜਚ੍ਚਾ ਨਾਨਾਕੁਲਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ। ਤੇ ਸਕਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਦੂਸੇਨ੍ਤਿ। ਹਨ੍ਦ ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਛਨ੍ਦਸੋ ਆਰੋਪੇਮਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਏਵਂ ਵਕ੍ਖਥ – 'ਹਨ੍ਦ ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਛਨ੍ਦਸੋ ਆਰੋਪੇਮਾ'ਤਿ। ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਛਨ੍ਦਸੋ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਆਰੋਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਕਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

੨੮੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਲੋਕਾਯਤਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਪਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲੋਕਾਯਤੇ ਸਾਰਦਸ੍ਸਾਵੀ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਵੁਦ੍ਧਿਂ ਵਿਰੂਲ਼੍ਹਿਂ ਵੇਪੁਲ੍ਲਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ? ''ਨੋਹੇਤਂ ਭਨ੍ਤੇ''। ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਪਨ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਸਾਰਦਸ੍ਸਾਵੀ ਲੋਕਾਯਤਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ? ''ਨੋਹੇਤਂ ਭਨ੍ਤੇ''। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲੋਕਾਯਤਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਰਿਯਾਪੁਣੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਲੋਕਾਯਤਂ ਵਾਚੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲੋਕਾਯਤਂ ਵਾਚੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਵਾਚੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੨੮੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਾ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਪਰਿਯਾਪੁਣੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਵਾਚੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਾ ਵਾਚੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਵਾਚੇਯ੍ਯ,

ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੨੮੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਾ ਮਹਤਿਯਾ ਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਖਿਪਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ – 'ਜੀਵਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ; ਜੀਵਤੁ ਸੁਗਤੋ'ਤਿ – ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਂ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਅਕਂਸੁ। ਤੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਅਨ੍ਤਰਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਪਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਖਿਪਿਤੇ 'ਜੀਵਾ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ [ਵੁਤ੍ਤੇ (ਕ॰)] ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਜੀਵੇਯ੍ਯ ਵਾ ਮਰੇਯ੍ਯ ਵਾ''ਤਿ? ''ਨੋਹੇਤਂ ਭਨ੍ਤੇ''। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਖਿਪਿਤੇ 'ਜੀਵਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਖਿਪਿਤੇ 'ਜੀਵਥ ਭਨ੍ਤੇ'ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਲਪਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ 'ਜੀਵਥ ਭਨ੍ਤੇ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਨਾਲਪਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਗਿਹੀ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਙ੍ਗਲਿਕਾ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਹੀਨਂ 'ਜੀਵਥ ਭਨ੍ਤੇ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇਨ 'ਚਿਰਂ ਜੀਵਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

੨੮੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਾ ਮਹਤਿਯਾ ਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਲਸੁਣਂ ਖਾਯਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਸੋ – ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਬ੍ਯਾਬਾਧਿਂਸੂਤਿ – ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ ? ''ਏਤੇਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਲਸੁਣਂ ਖਾਯਿਤਂ। ਸੋ – ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਬ੍ਯਾਬਾਧਿਂਸੂਤਿ – ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ''ਅਪਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ [ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਤਂ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਯਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਏਵਰੂਪਾਯ ਧਮ੍ਮਕਥਾਯ ਪਰਿਬਾਹਿਯੋ ਅਸ੍ਸਾ''ਤਿ? ''ਨੋਹੇਤਂ ਭਨ੍ਤੇ''। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲਸੁਣਂ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਖਾਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਦਰਵਾਤਾਬਾਧੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਉਦਰਵਾਤਾਬਾਧੋ ਕੇਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ? ''ਲਸੁਣੇਨ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ''ਤਿ [ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਂ ਏਤਦਵੋਚ ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਖੋ ਮੇ ਆਵੁਸੋ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ ਉਦਰਵਾਤਾਬਾਧੋ ਲਸੁਣੇਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ (ਕ॰)]। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਬਾਧਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਲਸੁਣਂ ਖਾਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

੨੯੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਾਮੇ ਤਹਂ ਤਹਂ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਆਰਾਮੋ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ । ਆਰਾਮੋ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਸ੍ਸਾਵਕੁਮ੍ਭਿ''ਨ੍ਤਿ। ਦੁਕ੍ਖਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਸ੍ਸਾਵਪਾਦੁਕ''ਨ੍ਤਿ। ਪਸ੍ਸਾਵਪਾਦੁਕਾ ਪਾਕਟਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਿਰਿਯਨ੍ਤਿ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਕਾਤੁਂ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਤਯੋ ਪਾਕਾਰੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਪਾਕਾਰਂ, ਸਿਲਾਪਾਕਾਰਂ, ਦਾਰੁਪਾਕਾਰ''ਨ੍ਤਿ। ਪਸ੍ਸਾਵਕੁਮ੍ਭੀ ਅਪਾਰੁਤਾ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਾ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪਿਧਾਨ''ਨ੍ਤਿ।

੨੯੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਾਮੇ ਤਹਂ ਤਹਂ ਵਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਆਰਾਮੋ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਵਚ੍ਚਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰਾਮੋ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਚ੍ਚਕੂਪ''ਨ੍ਤਿ। ਵਚ੍ਚਕੂਪਸ੍ਸ ਕੂਲਂ ਲੁਜ੍ਜਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁਂ ਤਯੋ ਚਯੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਚਯਂ, ਸਿਲਾਚਯਂ, ਦਾਰੁਚਯ''ਨ੍ਤਿ। ਵਚ੍ਚਕੂਪੋ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕੋ ਹੋਤਿ, ਉਦਕੇਨ ਓਤ੍ਥਰਿਯ੍ਯਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਚਯੋ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁਂ ਤਯੋ ਚਯੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਚਯਂ, ਸਿਲਾਚਯਂ, ਦਾਰੁਚਯ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਸੋਪਾਨੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਸੋਪਾਨਂ, ਸਿਲਾਸੋਪਾਨਂ, ਦਾਰੁਸੋਪਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...

‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਵਚ੍ਚੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝੇ ਛਿਦ੍ਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਚ੍ਚੰ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ । ਦੁਕ੍ਖਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਵਚ੍ਚੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਚ੍ਚਪਾਦੁਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਸ੍ਸਾਵਦੋਣਿਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਵਲੇਖਨਕਟ੍ਠਂ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਵਲੇਖਨਕਟ੍ਠ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਵਲੇਖਨਪਿਠਰੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਵਲੇਖਨਪਿਠਰ’’ਨ੍ਤਿ। ਵਚ੍ਚਕੂਪੋ ਅਪਾਰੁਤੋ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪਿਧਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਵਚ੍ਚੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਸੀਤੇਨਪਿ ਉਣ੍ਹੇਨਪਿ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ’’ਨ੍ਤਿ। ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯਾ ਕਵਾਟਂ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਵਾਟਂ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਂ ਉਦੁਕ੍ਖਲਿਕਂ ਉਤ੍ਤਰਪਾਸਕਂ ਅਗ੍ਗਲ਼ਵਟ੍ਟਿਂ ਕਪਿਸੀਸਕਂ ਸੂਚਿਕਂ ਘਟਿਕਂ ਤਾਲ਼ਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਰਜ੍ਜੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯਾ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣਂ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ – ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਂ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕਂ ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁ’’ਨ੍ਤਿ।

੨੯੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਰਾਦੁਬ੍ਬਲੋ ਵਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਪਰਿਪਤਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਲਮ੍ਬਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਤਯੋ ਪਾਕਾਰੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਪਾਕਾਰਂ, ਸਿਲਾਪਾਕਾਰਂ, ਦਾਰੁਪਾਕਾਰ’’ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... (‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਟ੍ਠਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਕਵਾਟਂ ਨ ਹੋਤਿ) [(ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਕੋਟ੍ਠਕਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕਂ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ। ਚਯੋ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਚਿਨਿਤੁਂ ਤਯੋ ਚਯੇ ਇਟ੍ਠਕਾਚਯਂ ਸਿਲਾਚਯਂ ਦਾਰੁਚਯਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤਯੋ ਸੋਪਾਨੇ ਇਟ੍ਠਕਾਸੋਪਾਨਂ ਸਿਲਾਸੋਪਾਨਂ ਦਾਰੁਸੋਪਾਨਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਕਵਾਟਂ ਨ ਹੋਤਿ।) (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਵਾਟਂ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਂ ਉਦੁਕ੍ਖਲਿਕਂ ਉਤ੍ਤਰਪਾਸਕਂ ਅਗ੍ਗਲ਼ਵਟ੍ਟਿਂ ਕਪਿਸੀਸਕਂ ਸੂਚਿਕਂ ਘਟਿਕਂ ਤਾਲ਼ਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਰਜ੍ਜੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣਂ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ – ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਂ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਵੇਣਂ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਰੁਮ੍ਬਂ ਪਕਿਰਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਨ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਦਰਸਿਲਂ [ਪਟ੍ਟਸਿਲਂ (ਕ॰)] ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਉਦਕਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਨਿਦ੍ਧਮਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭੀ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਚਮਨਸਰਾਵਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਚਮਨਸਰਾਵਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਦੁਕ੍ਖਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਆਚਮੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਚਮਨਪਾਦੁਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਚਮਨਪਾਦੁਕਾ ਪਾਕਟਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਿਰਿਯਨ੍ਤਿ ਆਚਮੇਤੁਂ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਤਯੋ ਪਾਕਾਰੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਪਾਕਾਰਂ, ਸਿਲਾਪਾਕਾਰਂ, ਦਾਰੁਪਾਕਾਰ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭੀ ਅਪਾਰੁਤਾ ਹੋਤਿ, ਤਿਣਚੁਣ੍ਣੇਹਿਪਿ ਪਂਸੁਕੇਹਿਪਿ ਓਕਿਰਿਯਜਤਿ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪਿਧਾਨ’’ਨ੍ਤਿ।

੨੯੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਰੂਪਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਨ੍ਤਿ – ਮਾਲਾਵਚ੍ਛਂ ਰੋਪੇਨ੍ਤਿਪਿ ਰੋਪਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿਪਿ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਓਚਿਨਨ੍ਤਿਪਿ ਓਚਿਨਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਗਨ੍ਥੇਨ੍ਤਿਪਿ ਗਨ੍ਥਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਏਕਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਭਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਮਞ੍ਜਰਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਿਧੂਤਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਟਂਸਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਆਵੇਲ਼ਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਰਚ੍ਛਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਪਿ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੇ ਕੁਲਿਤ੍ਥੀਨਂ ਕੁਲਧੀਤਾਨਂ ਕੁਲਕੁਮਾਰੀਨਂ ਕੁਲਸੁਣ੍ਹਾਨਂ ਕੁਲਦਾਸੀਨਂ ਏਕਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲਂ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਭਤੋਵਣ੍ਟਿਕਮਾਲਂ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਮਞ੍ਜਰਿਕਂ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਿਧੂਤਿਕਂ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਟਂਸਕਂ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਆਵੇਲ਼ਂ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਉਰਚ੍ਛਦਂ ਹਰਨ੍ਤਿਪਿ ਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੇ ਕੁਲਿਤ੍ਥੀਹਿ ਕੁਲਧੀਤਾਹਿ ਕੁਲਕੁਮਾਰੀਹਿ ਕੁਲਸੁਣ੍ਹਾਹਿ ਕੁਲਦਾਸੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ

ਏਕਭਾਜਨੇਪਿ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਏਕਥਾਲਕੇਪਿ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਏਕਾਸਨੇਪਿ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਏਕਮਞ੍ਚੇਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਤ੍ਥਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਪਾਵੁਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਾਪਿ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਵਿਕਾਲੇਪਿ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਮਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਮ੍ਪਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਪਿ, ਗਾਯਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਾਦੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਪਿ; ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਲਾਸੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਲਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਲਾਸੇਨ੍ਤਿ; ਅਟ੍ਠਪਦੇਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਦਸਪਦੇਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਆਕਾਸੇਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਹਾਰਪਥੇਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਤਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਖਲਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਘਟਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਸਲਾਕਹਤ੍ਥੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਖੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਪਙ੍ਗਚੀਰੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਵਙ੍ਕਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਮੋਕ੍ਖਚਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਚਿਙ੍ਗੁਲਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਪਤ੍ਤਾਲ਼੍ਹਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਰਥਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਧਨੁਕੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ , ਅਕ੍ਖਰਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਮਨੇਸਿਕਾਯਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਯਥਾਵਜ੍ਜੇਨਪਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ; ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਅਸ੍ਸਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਰਥਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਧਨੁਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਥਰੁਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਨ੍ਤਿ, ਅਸ੍ਸਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਨ੍ਤਿ, ਰਥਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਨ੍ਤਿਪਿ ਆਧਾਵਨ੍ਤਿਪਿ; ਉਸ੍ਸੇਲ਼ੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਪ੍ਫੋਟੇਨ੍ਤਿਪਿ, ਨਿਬ੍ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿਪਿ, ਮੁਟ੍ਠੀਹਿਪਿ ਯੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ; ਰਙ੍ਗਮਜ੍ਝੇਪਿ ਸਙ੍ਘਾਟਿਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਕਿਂ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਇਧ, ਭਗਿਨਿ, ਨਚ੍ਚਸ੍ਸੂ''ਤਿ; ਨਲਾਟਿਕਮ੍ਪਿ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਵਿਵਿਧਮ੍ਪਿ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਵਿਧਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਆਚਰੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਬਹੁਂ ਲੋਹਭਣ੍ਡਂ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਤਾ ਲੋਹਭਣ੍ਡਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ, ਕਿਂ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਂ; ਕਿਂ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ, ਕਿਂ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਂ; ਕਿਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ, ਕਿਂ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਹਰਣਿਂ ਸਬ੍ਬਂ ਲੋਹਭਣ੍ਡਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਆਸਨ੍ਦਿਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਦਾਰੁਪਤ੍ਤਂ ਦਾਰੁਪਾਦੁਕਂ ਸਬ੍ਬਂ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਕਞ੍ਚ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਿਕਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ।

ਖੁਦ੍ਦਕਵਤ੍ਥੁਕ੍ਖਨ੍ਧਕੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਰੁਕ੍ਖੇ ਥਮ੍ਭੇ ਚ ਕੁਟ੍ਟੇ ਚ, ਅਟ੍ਟਾਨੇ ਗਨ੍ਧਸੁਤ੍ਤਿਯਾ।
ਵਿਗਯ੍ਹ ਮਲ੍ਲਕੋ ਕਚ੍ਛੁ, ਜਰਾ ਚ ਪੁਥੁਪਾਣਿਕਾ॥

ਵਲ੍ਲਿਕਾਪਿ ਚ ਪਾਮਙ੍ਗੋ, ਕਣ੍ਠਸੁਤ੍ਤਂ ਨ ਧਾਰਯੇ।
ਕਟਿ ਓਵਟ੍ਟਿ ਕਾਯੁਰਂ, ਹਤ੍ਥਾਭਰਣਮੁਦ੍ਦਿਕਾ॥

ਦੀਘੇ ਕੋਚ੍ਛੇ ਫਣੇ ਹਤ੍ਥੇ, ਸਿਤ੍ਥਾ ਉਦਕਤੇਲਕੇ।
ਆਦਾਸੁਦਪਤ੍ਤਵਣਾ, ਆਲੇਪੋਮ੍ਮਦ੍ਦਚੁਣ੍ਣਨਾ॥

ਲਞ੍ਛੇਨ੍ਤਿ ਅਙ੍ਗਰਾਗਞ੍ਚ, ਮੁਖਰਾਗਂ ਤਦੂਭਯਂ।
ਚਕ੍ਖੁਰੋਗਂ ਗਿਰਗ੍ਗਞ੍ਚ, ਆਯਤਂ ਸਰਬਾਹਿਰਂ॥

ਅਮ੍ਬਪੇਸਿਸਕਲੇਹਿ, ਅਹਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਚ ਚਨ੍ਦਨਂ।

ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ ਪਤ੍ਤਮੂਲਾ, ਸੁਵਣ੍ਣੋ ਬਹਲਾ ਵਲੀ॥

ਚਿਤ੍ਰਾ ਦੁਸ੍ਸਤਿ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ, ਉਣ੍ਹੇ ਭਿਜ੍ਜਿਂਸੁ ਮਿਡ੍ਢਿਯਾ।
ਪਰਿਭਣ੍ਡਂ ਤਿਣਂ ਚੋਲ਼ਂ, ਮਾਲਂ ਕੁਣ੍ਡੋਲਿਕਾਯ ਚ॥

ਥਵਿਕਾ ਅਂਸਬਦ੍ਧਞ੍ਚ, ਤਥਾ ਬਨ੍ਧਨਸੁਤ੍ਤਕਾ।
ਖਿਲੇ ਮਞ੍ਚੇ ਚ ਪੀਠੇ ਚ, ਅਙ੍ਕੇ ਛਤ੍ਤੇ ਪਣਾਮਨਾ॥

ਤੁਮ੍ਬਘਟਿਛਵਸੀਸਂ, ਚਲਕਾਨਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ।
ਵਿਪ੍ਫਾਲਿਦਣ੍ਡਸੋਵਣ੍ਣਂ, ਪਤ੍ਤੇ ਪੇਸਿ ਚ ਨਾਲ਼ਿਕਾ॥

ਕਿਣ੍ਣਸਤ੍ਤੁ ਸਰਿਤਞ੍ਚ, ਮਧੁਸਿਤ੍ਥਂ ਸਿਪਾਟਿਕਂ।
ਵਿਕਣ੍ਣਂ ਬਨ੍ਧਿਵਿਸਮਂ, ਛਮਾਜਿਰਪਹੋਤਿ ਚ॥

ਕਲ਼ਿਮ੍ਭਂ ਮੋਘਸੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਅਧੋਤਲ੍ਲਂ ਉਪਾਹਨਾ।
ਅਙ੍ਗੁਲੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹਞ੍ਚ, ਵਿਤ੍ਥਕਂ ਥਵਿਕਬਦ੍ਧਕਾ॥

ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁ, ਚਯੋ ਚਾਪਿ ਵਿਹਞ੍ਞਰੇ।
ਪਰਿਪਤਿ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣਂ, ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਅਵਲਿਤ੍ਤਕਂ॥

ਸੇਤਂ ਕਾਲ਼ਕਵਣ੍ਣਞ੍ਚ, ਪਰਿਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਗੇਰੁਕਂ।
ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ, ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਪਾਟਿਕਂ॥

ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਰਜ੍ਜੁਞ੍ਚ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਸਿ ਵਿਨਾਯਕੋ।
ਉਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ ਚ, ਕਥਿਨਂ ਪਰਿਭਿਜ੍ਜਤਿ॥

ਵਿਨਿਵੇਠਿਯਤਿ ਕੁਟ੍ਟੇਪਿ, ਪਤ੍ਤੇਨਾਦਾਯ ਗਚ੍ਛਰੇ।
ਥਵਿਕਾ ਬਨ੍ਧਸੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚ ਉਪਾਹਨਾ॥

ਉਪਾਹਨਤ੍ਥਵਿਕਞ੍ਚ, ਅਂਸਬਦ੍ਧਞ੍ਚ ਸੁਤ੍ਤਕਂ।
ਉਦਕਾਕਪ੍ਪਿਯਂ ਮਗ੍ਗੇ, ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਚੋਲ਼ਕਂ॥

ਧਮ੍ਮਕਰਣਂ ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਵੇਸਾਲਿਂ ਅਗਮਾ ਮੁਨਿ।
ਦਣ੍ਡਂ ਓਤ੍ਥਰਕਂ ਤਤ੍ਥ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਸਿ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ॥

ਮਕਸੇਹਿ ਪਣੀਤੇਨ, ਬਹ੍ਵਾਬਾਧਾ ਚ ਜੀਵਕੋ।
ਚਙ੍ਕਮਨਜਨ੍ਤਾਘਰਂ , ਵਿਸਮੇ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕੋ॥

ਤਯੋ ਚਯੇ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ, ਸੋਪਾਨਾਲਮ੍ਬਵੇਦਿਕਂ।
ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣਂ, ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਅਵਲਿਤ੍ਤਕਂ॥

ਸੇਤਕਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਞ੍ਚ, ਪਰਿਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਗੇਰੁਕਂ।
ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ, ਮਕਰਦਨ੍ਤੁਕਪਾਟਿਕਂ॥

ਵਂਸਂ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁਞ੍ਚ, ਉਚ੍ਚਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੁਕਂ ਕਰੇ।
ਚਯੋ ਸੋਪਾਨਬਾਹਞ੍ਚ, ਕਵਾਟਂ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਂ॥

ਉਦੁਕ੍ਖਲੁਤ੍ਤੁਰਪਾਸਕਂ, ਵਟ੍ਟਿਞ੍ਚ ਕਪਿਸੀਸਕਂ।
ਸੂਚਿਘਟਿਤਾਲ਼ਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ, ਆਵਿਞ੍ਛਨਞ੍ਚ ਰਜ੍ਜੁਕਂ॥

ਮਣ੍ਡਲਂ ਧੂਮਨੇਤ੍ਤੁਞ੍ਚ, ਮਜ੍ਝੇ ਚ ਮੁਖਮਤ੍ତਿਕਾ।
ਦੋਣਿ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਾ ਦਹਤਿ, ਉਦਕਟ੍ਠਾਨਂ ਸਰਾਵਕਂ॥

ਨ ਸੇਦੇਤਿ ਚ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਂ, ਧੋਵਿ ਨਿਦ੍ਧਮਨਂ ਕਰੇ।
ਪੀਠਞ੍ਚ ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਕਮ੍ਮਂ, ਮਰੁਮ੍ਬਾ ਸਿਲਾ ਨਿਦ੍ਧਮਨਂ॥

ਨਗ੍ਗਾ ਛਮਾਯ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ, ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੀ ਤਯੋ ਤਹਿਂ।
ਉਦਪਾਨਂ ਲੁਜ੍ਜਤਿ ਨੀਚਂ, ਵਲ੍ਲਿਯਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨੇ॥

ਤੁਲਂ ਕਟਕਟਂ ਚਕ੍ਕਂ, ਬਹੂ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਭਾਜਨਾ।
ਲੋਹਦਾਰੁਚਮ੍ਮਖਣ੍ਡਂ, ਸਾਲਾਤਿਣਾਪਿਧਾਨਿ ਚ॥

ਦੋਣਿਚਨ੍ਨੂਨਿ ਪਾਕਾਰਂ, ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਂ ਨਿਦ੍ਧਮਨੇਨ ਚ।
ਸੀਤਿਗਤਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ, ਪੁਰਾਣਞ੍ਚ ਨਿਲ੍ਲੇਖਣਂ॥

ਚਾਤੁਮਾਸਂ ਸਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਨਮਤਕਞ੍ਚ [ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਂ (ਸਜਾ॰)] ਨਧਿਟ੍ਠਹੇ।
ਆਸਿਤ੍ਤਕਂ ਮਲ਼ੋਰਿਕਂ, ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੇਕਂ ਤੁਵਟ੍ਟੇਯਜੁਂ॥

ਵਡ੍ਢੋ ਬੋਧਿ ਨ ਅਕ੍ਕਮਿ, ਘਟਂ ਕਤਕਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਿ।
ਸਕ੍ਖਰਂ ਕਥਲਞ੍ਚੇਵ, ਫੇਣਕਂ ਪਾਦਘਂਸਨੀ॥

ਵਿਧੂਪਨਂ ਤਾਲਵਣ੍ਟਂ, ਮਕਸਞ੍ਚਾਪਿ ਚਾਮਰੀ।
ਛਤ੍ਤਂ ਵਿਨਾ ਚ ਆਰਾਮੇ, ਤਯੋ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਸਮ੍ਮੁਤਿ॥

ਰੋਮਸਿਤ੍ਥਾ ਨਖਾ ਦੀਘਾ, ਛਿਨ੍ਨਨ੍ਤੁਞ੍ਝਲਿਕਾ ਦੁਕ੍ਖਾ।
ਸਲੋਹਿਤਂ ਪਮਾਣਞ੍ਚ, ਵੀਸਤਿ ਦੀਘਕੇਸਤਾ॥

ਖੁਰਂ ਸਿਲਂ ਸਿਪਾਟਿਕਂ, ਨਮਤਕਂ ਖੁਰਭਣ੍ਡਕਂ।
ਮਸ੍ਸੁਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤਿ, ਗੋਲੋਮਿਚਤੁਰਸ੍ਸਕਂ॥

ਪਰਿਮੁਖਂ ਅਡ੍ਢਦੁਕਞ੍ਚ, ਦਾਠਿਸਮ੍ਬਾਧਸਂਹਰੇ।

ਆਬਾਧਾ ਕਤ੍ਤਰਿਵਣੋ, ਦੀਘੰ ਸਕ੍ਖਰਿਕਾਯ ਚ॥

ਪਲਿਤੰ ਥਕਿਤੰ ਉਚ੍ਚਾ, ਲੋਹਭਣ੍ਡਵ੍ਜਨੀ ਸਹ।
ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਞ੍ਚ ਆਯੋਗੋ, ਵਟੰ ਸਲਾਕਬਨ੍ਧਨੰ॥

ਕਲਾਬੁਕੰ ਦੇਡ੍ਡੁਭਕੰ, ਮੁਰਜੰ ਮਦ੍ਦਵੀਣਕੰ।
ਪਟ੍ਟਿਕਾ ਸੂਕਰਨ੍ਤਞ੍ਚ, ਦਸਾ ਮੁਰਜਵੇਣਿਕਾ।
ਅਨ੍ਤੋ ਸੋਭੰ ਗੁਣਕਞ੍ਚ, ਪਵਨਨ੍ਤੋਪਿ ਜੀਰਤਿ॥

ਗਣ੍ਠਿਕਾ ਉਚ੍ਚਾਵਚਞ੍ਚ, ਫਲਕਨ੍ਤੋਪਿ ਓਗਾਹੇ।
ਗਿਹਿਵਤ੍ਥੰ ਹਤ੍ਥਿਸੋਣ੍ਡੰ, ਮਚ੍ਛਕੰ ਚਤੁਕਣ੍ਣਕੰ॥

ਤਾਲਵਣ੍ਟੰ ਸਤਵਲਿ, ਗਿਹਿਪਾਰੁਤਪਾਰੁਪੰ।
ਸੰਵੇਲ੍ਲਿ ਉਭਤੋਕਾਜੰ, ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠੰ ਆਕੋਟਨੇ॥

ਕਣ੍ਠੇ ਵਿਲਗ੍ਗੰ ਦਾਯਞ੍ਚ, ਪਟਗ੍ਗਿ ਰੁਕ੍ਖਹਤ੍ਥਿਨਾ।
ਯਮੇਲ਼ੇ ਲੋਕਾਯਤਕੰ, ਪਰਿਯਾਪੁਣਿੰਸੁ ਵਾਚਯੁੰ॥

ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾ ਵਿਜ੍ਜਾ, ਖਿਪਿ ਮਙ੍ਗਲੰ ਖਾਦਿ ਚ।
ਵਾਤਾਬਾਧੋ ਦੁਸ੍ਸਤਿ ਚ, ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਦੁਕ੍ਖਪਾਦੁਕਾ॥

ਹਿਰਿਯਨ੍ਤਿ ਪਾਰੁਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ, ਤਹੰ ਤਹੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਚ।
ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਕੂਪੰ ਲੁਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁ ਚਯੇਨ ਚ॥

ਸੋਪਾਨਾਲਮ੍ਬਨਬਾਹਾ ਅਨ੍ਤੇ, ਦੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਪਾਦੁਕਾ।
ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਦੋਣਿ ਕਟ੍ਠਞ੍ਚ, ਪਿਠਰੋ ਚ ਅਪਾਰੁਤੋ॥

ਵਚ੍ਚਕੁਟਿੰ ਕਵਾਟਞ੍ਚ, ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਮੇਵ ਚ।
ਉਦੁਕ੍ਖਲੁਤ੍ਤਰਪਾਸੋ, ਵਟ੍ਟਿਞ੍ਚ ਕਪਿਸੀਸਕੰ॥

ਸੂਚਿਘਟਿਤਾਲ਼ਚ੍ਛਿਦ੍ਦੰ, ਆਵਿਞ੍ਛਨਚ੍ਛਿਦ੍ਦਮੇਵ ਚ।
ਰਜ੍ਜੁ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤੰ, ਸੇਤਵਣ੍ਣਞ੍ਚ ਕਾਲ਼ਕੰ॥

ਮਾਲਾਕਮ੍ਮੰ ਲਤਾਕਮ੍ਮੰ, ਮਕਰੰ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕੰ।
ਚੀਵਰਵੰਸੰ ਰਜ੍ਜੁਞ੍ਚ, ਜਰਾਦੁਬ੍ਬਲਪਾਕਾਰੰ॥

ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਚਾਪਿ ਤਥੇਵ, ਮਰੁਮ੍ਬੰ ਪਦਰਸਿਲਾ।
ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਨਿਦ੍ਧਮਨੰ, ਕੁਮ੍ਭਿਞ੍ਚਾਪਿ ਸਰਾਵਕੰ॥

ਦੁਕ੍ਖੰ ਹਿਰਿ ਅਪਿਧਾਨੰ, ਅਨਾਚਾਰਞ੍ਚ ਆਚਰੁੰ।

ਲੋਹਭਣ੍ਡਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਸਿ, ਠਪਯਿਤ੍ਵਾ ਪਹਰਣਿਂ॥

ਠਪਯਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਦਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ, ਦਾਰੁਪਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਾਦੁਕਂ।
ਸਬ੍ਬਂ ਦਾਰੁਮਯਂ ਭਣ੍ਡਂ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਸਿ ਮਹਾਮੁਨਿ॥

ਕਤਕਂ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਞ੍ਚ, ਠਪਯਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੋ।
ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਸਿ ਅਨੁਕਮ੍ਪਕੋ॥

ਯਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦੇਸੋ, ਪੁਰਿਮੇਨ ਯਦਿ ਸਮਂ।
ਤਮ੍ਪਿ ਸਂਖਿਤ੍ਤਂ ਉਦ੍ਦਾਨੇ, ਨਯਤੋ ਤਂ ਵਿਜਾਨਿਯਾ॥

ਏਵਂ ਦਸਸਤਾ ਵਤ੍ਥੂ, ਵਿਨਯੇ ਖੁਦ੍ਦਕਵਤ੍ਥੁਕੇ।
ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਿਤਿਕੋ ਚੇਵ, ਪੇਸਲਾਨਞ੍ਚਨੁਗ੍ਗਹੋ॥

ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤੋ ਵਿਨਯਧਰੋ, ਹਿਤਚਿਤ੍ਤੋ ਸੁਪੇਸਲੋ।
ਪਦੀਪਕਰਣੋ ਧੀਰੋ, ਪੂਜਾਰਹੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋਤਿ॥

ਖੁਦ੍ਦਕਵਤ੍ਥੁਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਸੇਨਾਸਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ

੧. ਪਠਮਭਾਣਵਾਰੋ

ਵਿਹਾਰਾਨੁਜਾਨਨਂ

੨੯੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਤੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਹਂ ਤਹਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ – ਅਰਞ੍ਞੇ, ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ, ਪਬ੍ਬਤੇ, ਕਨ੍ਦਰਾਯਂ, ਗਿਰਿਗੁਹਾਯਂ, ਸੁਸਾਨੇ, ਵਨਪਤ੍ਥੇ, ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ, ਪਲਾਲਪੁਞ੍ਜੇ। ਤੇ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਤਤੋ ਤਤੋ ਉਪਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ – ਅਰਞ੍ਞਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਾ ਪਬ੍ਬਤਾ ਕਨ੍ਦਰਾ ਗਿਰਿਗੁਹਾ ਸੁਸਾਨਾ ਵਨਪਤ੍ਥਾ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸਾ ਪਲਾਲਪੁਞ੍ਜਾ, ਪਾਸਾਦਿਕੇਨ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ, ਆਲੋਕਿਤੇਨ ਵਿਲੋਕਿਤੇਨ, ਸਮਿਞ੍ਜਿਤੇਨ ਪਸਾਰਿਤੇਨ, ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੂ, ਇਰਿਯਾਪਥਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ [ਸੇਟ੍ਠਿ (ਕ॰)] ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਤਤੋ ਤਤੋ ਉਪਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇ – ਅਰਞ੍ਞਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਾ ਪਬ੍ਬਤਾ ਕਨ੍ਦਰਾ ਗਿਰਿਗੁਹਾ ਸੁਸਾਨਾ ਵਨਪਤ੍ਥਾ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸਾ ਪਲਾਲਪੁਞ੍ਜਾ, ਪਾਸਾਦਿਕੇਨ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ, ਆਲੋਕਿਤੇਨ ਵਿਲੋਕਿਤੇਨ, ਸਮਿਞ੍ਜਿਤੇਨ ਪਸਾਰਿਤੇਨ, ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੂ, ਇਰਿਯਾਪਥਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ। ਦਿਸ੍ਵਾਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਯੇਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਚਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵਿਹਾਰੇ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯਂ, ਵਸੇਯ੍ਯਾਥ ਮੇ ਵਿਹਾਰੇਸੂ''ਤਿ? ''ਨ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਭਗਵਤਾ ਵਿਹਾਰਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ''ਏਵਂ ਗਹਪਤੀ''ਤਿ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਰਾਜਗਹਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਰਾਜਗਹਕੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸੇਟ੍ਠੀ ਵਿਹਾਰੇ ਕਾਰਾਪੇਤੁਕਾਮੋ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ [ਭਨ੍ਤੇ (ਸੀ॰ ਕ॰)] ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚ ਲੇਣਾਨਿ [ਪਞ੍ਚ ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] – ਵਿਹਾਰਂ, ਅਡ੍ਢਯੋਗਂ, ਪਾਸਾਦਂ, ਹਮ੍ਮਿਯਂ, ਗੁਹ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗਹਕਂ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਭਗਵਤਾ ਵਿਹਾਰਾ; ਯਸ੍ਸਦਾਨਿ ਕਾਲਂ ਮਞ੍ਞਸੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਏਕਾਹੇਨੇਵ ਸਟ੍ਠਿਵਿਹਾਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਤੇ ਸਟ੍ਠਿਵਿਹਾਰੇ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤਂ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨਾ''ਤਿ। ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਭਗਵਤੋ ਅਧਿਵਾਸਨਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪਣੀਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਪਟਿਯਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲਂ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ – ''ਕਾਲੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਰਾਜਗਹਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਸਹਤ੍ਥਾ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਂ ਓਨੀਤਪਤ੍ਤਪਾਣਿਂ, ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਏਤੇ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਟ੍ਠਿਵਿਹਾਰਾ ਪੁਞ੍ਞਤ੍ਥਿਕੇਨ ਸਗ੍ਗਤ੍ਥਿਕੇਨ ਕਾਰਾਪਿਤਾ। ਕਥਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੇਸੁ ਵਿਹਾਰੇਸੁ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ? ''ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਗਹਪਤਿ, ਤੇ ਸਟ੍ਠਿਵਿਹਾਰੇ ਆਗਤਾਨਾਗਤਸ੍ਸ ਚਾਤੁਦ੍ਦਿਸਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ''ਏਵਂ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੇ ਸਟ੍ਠਿਵਿਹਾਰੇ ਆਗਤਾਨਾਗਤਸ੍ਸ ਚਾਤੁਦ੍ਦਿਸਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

੨੯੫. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹਕਂ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਅਨੁਮੋਦਿ –

‘‘ਸੀਤਂ ਉਣ੍ਹਂ ਪਟਿਹਨ੍ਤਿ [ਪਟਿਹਨਤਿ (ਕ॰)], ਤਤੋ ਵਾਲ਼ਮਿਗਾਨਿ ਚ।
ਸਰੀਸਪੇ ਚ ਮਕਸੇ, ਸਿਸਿਰੇ ਚਾਪਿ ਵੁਟ੍ਠਿਯੋ॥

‘‘ਤਤੋ ਵਾਤਾਤਪੋ ਘੋਰੇ, ਸਞ੍ਜਾਤੋ [ਵਾਤਾਤਪੇ ਘੋਰੇ, ਸਞ੍ਜਾਤੇ (ਕ॰ ਸਦ੍ਦਨੀਤਿ)] ਪਟਿਹਞ੍ਞਤਿ।
ਲੇਣਤ੍ਥਞ੍ਚ ਸੁਖਤ੍ਥਞ੍ਚ, ਝਾਯਿਤੁਞ੍ਚ ਵਿਪਸ੍ਸਿਤੁਂ॥

‘‘ਵਿਹਾਰਦਾਨਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਅਗ੍ਗਂ ਬੁਦ੍ਧੇਨ [ਬੁਦ੍ਧੇਹਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਣ੍ਣਿਤਂ।
ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਪੋਸੋ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਂ ਅਤ੍ਥਮਤ੍ਤਨੋ॥

‘‘ਵਿਹਾਰੇ ਕਾਰਯੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਵਾਸਯੇਤ੍ਥ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੇ।
ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ, ਵਤ੍ਥਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਚ।
ਦਦੇਯ੍ਯ ਉਜੁਭੂਤੇਸੁ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ॥

‘‘ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਾਪਨੂਦਨਂ।
ਯਂ ਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਇਧਞ੍ਞਾਯ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਤਿ ਅਨਾਸਵੋ’’ਤਿ॥

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹਕਂ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਅਨੁਮੋਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

੨੯੬. ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ‘‘ਭਗਵਤਾ ਕਿਰ ਵਿਹਾਰਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ’’ਤਿ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ [ਤੇ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਵਿਹਾਰੇ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਵਿਹਾਰਾ ਅਕਵਾਟਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ; ਅਹੀਪਿ ਵਿਚ੍ਛਿਕਾਪਿ ਸਤਪਦਿਯੋਪਿ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਵਾਟ’’ਨ੍ਤਿ। ਭਿਤ੍ਤਿਛਿਦ੍ਦਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵਲ੍ਲਿਯਾਪਿ ਰਜ੍ਜੁਯਾਪਿ ਕਵਾਟਂ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ। ਉਨ੍ਦੂਰੇਹਿਪਿ ਉਪਚਿਕਾਹਿਪਿ ਖਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਖਯਿਤਬਨ੍ਧਨਾਨਿ ਕਵਾਟਾਨਿ ਪਤਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਂ ਉਦੁਕ੍ਖਲਿਕਂ ਉਤ੍ਤਰਪਾਸਕ’’ਨ੍ਤਿ । ਕਵਾਟਾ ਨ ਫੁਸੀਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵਿਞ੍ਛਨਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਰਜ੍ਜੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਕਵਾਟਾ ਨ ਥਕਿਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਗ੍ਗਲ਼ਵਟ੍ਟਿਂ ਕਪਿਸੀਸਕਂ ਸੂਚਿਕਂ ਘਟਿਕ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਕਵਾਟਂ ਅਪਾਪੁਰਿਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਾਲ਼ਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ। ਤੀਣਿ ਤਾਲ਼ਾਨਿ – ਲੋਹਤਾਲ਼ਂ, ਕਟ੍ਠਤਾਲ਼ਂ, ਵਿਸਾਣਤਾਲ਼’’ਨ੍ਤਿ। ਯੇਹਿ [ਯੇਪਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਤੇ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ [ਵਿਸਾਣਤਾਲ਼ਂ, ਯੇਹਿ ਤੇ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ਪਵਿਸਨ੍ਤੀਤਿ (ਕ॰)], ਵਿਹਾਰਾ ਅਗੁਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਨ੍ਤਕਂ ਸੂਚਿਕ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਿਹਾਰਾ ਤਿਣਚ੍ਛਦਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ; ਸੀਤਕਾਲੇ ਸੀਤਾ, ਉਣ੍ਹਕਾਲੇ ਉਣ੍ਹਾ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਿਹਾਰਾ ਅਵਾਤਪਾਨਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਾ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਣਿ ਵਾਤਪਾਨਾਨਿ – ਵੇਦਿਕਾਵਾਤਪਾਨਂ, ਜਾਲਵਾਤਪਾਨਂ, ਸਲਾਕਵਾਤਪਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਵਾਤਪਾਨਨ੍ਤਰਿਕਾਯ ਕਾਲ਼ਕਾਪਿ ਵਗ੍ਗੁਲਿਯੋਪਿ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਾਤਪਾਨਚਕ੍ਕਲਿਕ’’ਨ੍ਤਿ।

ਚਕ੍ਕਲਿਕਨ੍ਤਿਕਾਯਪਿ ਕਾਲ਼ਕਾਪਿ ਵਗ੍ਗੁਲਿਯੋਪਿ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਾਤਪਾਨਕਵਾਟਕਂ ਵਾਤਪਾਨਭਿਸਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਮਾਯਂ ਸਯਨ੍ਤਿ। ਗਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਚੀਵਰਾਨਿਪਿ ਪਂਸੁਕਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕ''ਨ੍ਤਿ। ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕੋ ਉਨ੍ਦੂਰੇਹਿਪਿ ਉਪਚਿਕਾਹਿਪਿ ਖਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਿਡ੍ਢਿ''ਨ੍ਤਿ [ਮੀਢਨ੍ਤਿ (ਸੀ॰), ਮਿਢਿਨ੍ਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਮਿਡ੍ਢਿਯਾ ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਦੁਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਿਦਲਮਞ੍ਚਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਞ੍ਚਪੀਠਾਦਿਅਨੁਜਾਨਨਂ

੨੯੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੋਸਾਨਿਕੋ ਮਸਾਰਕੋ ਮਞ੍ਚੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਸਾਰਕਂ ਮਞ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ। ਮਸਾਰਕਂ ਪੀਠਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਸਾਰਕਂ ਪੀਠ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੋਸਾਨਿਕੋ ਬੁਨ੍ਦਿਕਾਬਦ੍ਧੋ ਮਞ੍ਚੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬੁਨ੍ਦਿਕਾਬਦ੍ਧਂ ਮਞ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ। ਬੁਨ੍ਦਿਕਾਬਦ੍ਧਂ ਪੀਠਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬੁਨ੍ਦਿਕਾਬਦ੍ਧਂ ਪੀਠ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੋਸਾਨਿਕੋ ਕੁਲ਼ੀਰਪਾਦਕੋ ਮਞ੍ਚੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਕੁਲ਼ੀਰਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ। ਕੁਲ਼ੀਰਪਾਦਕਂ ਪੀਠਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਕੁਲ਼ੀਰਪਾਦਕਂ ਪੀਠ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੋਸਾਨਿਕੋ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕੋ ਮਞ੍ਚੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਓਰਾਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ। ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਪੀਠਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਪੀਠ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਦਿਕੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਸਨ੍ਦਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ਉਚ੍ਚਕੋ ਆਸਨ੍ਦਿਕੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਕਮ੍ਪਿ ਆਸਨ੍ਦਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਤਙ੍ਗੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਤਙ੍ਗ''ਨ੍ਤਿ। ਉਚ੍ਚਕੋ ਸਤ੍ਤਙ੍ਗੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਕਮ੍ਪਿ ਸਤ੍ਤਙ੍ਗ''ਨ੍ਤਿ। ਭਦ੍ਦਪੀਠਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਦ੍ਦਪੀਠ''ਨ੍ਤਿ। ਪੀਠਿਕਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੀਠਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ਏਲ਼ਕਪਾਦਕਂ ਪੀਠਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਲ਼ਕਪਾਦਕਂ ਪੀਠ''ਨ੍ਤਿ। ਆਮਲਕਵਟ੍ਟਿਕਂ [ਆਮਲਕਵਣ੍ਟਿਕਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪੀਠਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਮਲਕਵਟ੍ਟਿਕਂ ਪੀਠ''ਨ੍ਤਿ। ਫਲਕਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਫਲਕ''ਨ੍ਤਿ। ਕੋਚ੍ਛਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਚ੍ਛ''ਨ੍ਤਿ। ਪਲਾਲਪੀਠਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ । ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਲਾਲਪੀਠ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚੇ ਮਞ੍ਚੇ ਸਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚੇ ਮਞ੍ਚੇ ਸਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਸਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨੀਚੇ ਮਞ੍ਚੇ ਸਯਨ੍ਤੋ ਅਹਿਨਾ ਦਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚੇ ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕੇ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਸਹ ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕੇਹਿ ਪਵੇਧੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਾ ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕਾ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਪਰਮਂ ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਤ੍ਤਂ ਮਞ੍ਚਂ ਵੇਠੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ [ਵੇਤੁਨ੍ਤਿ (ਸੀ॰)]। ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਬਹੁਸੁਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਦਿਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਪਦਕਂ ਵੇਠੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਚੋਲ਼ਕਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਮਿਲਿਕਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਤੂਲਿਕਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜਟੇਤ੍ਵਾ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ [ਬਿਮ੍ਬੋਹਨਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਬਿਮ੍ਬ + ਓਹਨਂ)] ਕਾਤੁਂ। ਤੀਣਿ ਤੂਲਾਨਿ – ਰੁਕ੍ਖਤੂਲਂ, ਲਤਾਤੂਲਂ, ਪੋਟਕਿਤੂਲ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਦ੍ਧਕਾਯਿਕਾਨਿ [ਅਡ੍ਢਕਾਯਿਕਾਨਿ (ਕ॰)] ਬਿਬ੍ਬੋਹਨਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਡ੍ਢਕਾਯਿਕਾਨਿ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨਾਨਿ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਯੋ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੀਸਪ੍ਪਮਾਣਂ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਗਿਰਗ੍ਗਸਮਜ੍ਜੋ ਹੋਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਭਿਸਿਯੋ ਪਟਿਯਾਦੇਨ੍ਤਿ – ਉਣ੍ਣਭਿਸਿਂ, ਚੋਲ਼ਭਿਸਿਂ, ਵਾਕਭਿਸਿਂ, ਤਿਣਭਿਸਿਂ, ਪਣ੍ਣਭਿਸਿਂ। ਤੇ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇ ਸਮਜ੍ਜੇ ਛਵਿਂ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਹਰਨ੍ਤਿ। ਅਦ੍ਦਸਾਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨੇ ਬਹੁਂ ਉਣ੍ਣਮ੍ਪਿ ਚੋਲ਼ਕਮ੍ਪਿ ਵਾਕਮ੍ਪਿ ਤਿਣਮ੍ਪਿ ਪਣ੍ਣਮ੍ਪਿ ਛਟ੍ਟਿਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ । ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚ ਭਿਸਿਯੋ – ਉਣ੍ਣਭਿਸਿਂ, ਚੋਲ਼ਭਿਸਿਂ, ਵਾਕਭਿਸਿਂ, ਤਿਣਭਿਸਿਂ, ਪਣ੍ਣਭਿਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਪਰਿਕ੍ਖਾਰਿਕਂ ਦੁਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਸਿਂ ਓਨਨ੍ਧਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ [ਓਨਦ੍ਧਿਤੁਂ (ਸ੍ਯਾ॰)]।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਞ੍ਚਭਿਸਿਂ ਪੀਠੇ ਸਨ੍ਥਰਨ੍ਤਿ, ਪੀਠਭਿਸਿਂ ਮਞ੍ਚੇ ਸਨ੍ਥਰਨ੍ਤਿ। ਭਿਸਿਯੋ ਪਰਿਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਨਦ੍ਧਮਞ੍ਚਂ [ਓਨਦ੍ਧਮਞ੍ਚਂ (ਕ॰) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ] ਓਨਦ੍ਧਪੀਠ''ਨ੍ਤਿ। ਉਲ੍ਲੋਕਂ ਅਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਨ੍ਤਿ, ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਨਿਪਤਨ੍ਤਿ [ਨਿਪਟਨ੍ਤਿ (ਕ॰), ਨਿਪ੍ਫਟਨ੍ਤਿ (ਸੀ॰), ਨਿਪ੍ਪਾਟੇਨ੍ਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਲ੍ਲੋਕਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਸਿਂ ਓਨਨ੍ਧਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਛਵਿਂ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਹਰਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਫੋਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਹਰਨ੍ਤਿਯੇਵ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ। ਹਰਨ੍ਤਿਯੇਵ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਹਤ੍ਥਭਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ। ਹਰਨ੍ਤਿਯੇਵ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਹਤ੍ਥਭਤ੍ਤਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੇਤਵਣ੍ਣਾਦਿਅਨੁਜਾਨਨਂ

੨੯੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਸੇਯ੍ਯਾਯੋ ਸੇਤਵਣ੍ਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਕਤਾ ਭੂਮਿ, ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਾ ਭਿਤ੍ਤਿ। ਬਹੂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸੇਯ੍ਯਾਪੇਕ੍ਖਕਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਹਾਰੇ ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਫਰੁਸਾਯ ਭਿਤ੍ਤਿਯਾ ਸੇਤਵਣ੍ਣੋ ਨ ਨਿਪਤਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਸਪਿਣ੍ਡਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਣਿਕਾਯ ਪਟਿਬਾਹੇਤ੍ਵਾ ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਨਿਪਾਤੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸੇਤਵਣ੍ਣੋ ਅਨਿਬਨ੍ਧਨੀਯੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਣ੍ਹਮਤ੍ਤਿਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਣਿਕਾਯ ਪਟਿਬਾਹੇਤ੍ਵਾ ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਨਿਪਾਤੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸੇਤਵਣ੍ਣੋ ਅਨਿਬਨ੍ਧਨੀਯੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਕ੍ਕਾਸਂ ਪਿਟ੍ਠਮਦ੍ਦ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਫਰੁਸਾਯ ਭਿਤ੍ਤਿਯਾ ਗੇਰੁਕਾ ਨ ਨਿਪਤਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਸਪਿਣ੍ਡਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਣਿਕਾਯ ਪਟਿਬਾਹੇਤ੍ਵਾ ਗੇਰੁਕਂ ਨਿਪਾਤੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਗੇਰੁਕਾ ਅਨਿਬਨ੍ਧਨੀਯਾ ਹੋਤਿ ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਣ੍ਡਕਮਤ੍ਤਿਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਣਿਕਾਯ ਪਟਿਬਾਹੇਤ੍ਵਾ ਗੇਰੁਕਂ ਨਿਪਾਤੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਗੇਰੁਕਾ ਅਨਿਬਨ੍ਧਨੀਯਾ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਸਪਕੁਟ੍ਟਂ ਸਿਤ੍ਥਤੇਲਕ''ਨ੍ਤਿ। ਅਚ੍ਚੁਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੋਲ਼ਕੇਨ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਫਰੁਸਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣੋ ਨ ਨਿਪਤਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਸਪਿਣ੍ਡਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਣਿਕਾਯ ਪਟਿਬਾਹੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਨਿਪਾਤੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣੋ ਅਨਿਬਨ੍ਧਨੀਯੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਣ੍ਡੁਮਤ੍ਤਿਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਣਿਕਾਯ ਪਟਿਬਾਹੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਨਿਪਾਤੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣੋ ਅਨਿਬਨ੍ਧਨੀਯੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਕ੍ਕਾਸਂ ਕਸਾਵ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਟਿਭਾਨਚਿਤ੍ਤਪਟਿਕ੍ਖੇਪਂ

੨੯੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਹਾਰੇ ਪਟਿਭਾਨਚਿਤ੍ਤਂ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿ – ਇਤ੍ਥਿਰੂਪਕਂ ਪੁਰਿਸਰੂਪਕਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਭਾਨਚਿਤ੍ਤਂ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬਂ – ਇਤ੍ਥਿਰੂਪਕਂ ਪੁਰਿਸਰੂਪਕਂ। ਯੋ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਂ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਇਟ੍ਠਕਾਚਯਾਦਿਅਨੁਜਾਨਨਂ

੩੦੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਿਹਾਰਾ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਉਦਕੇਨ ਓਤ੍ਥਰਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਚਯੋ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁਂ ਤਯੋ ਚਯੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਚਯਂ, ਸਿਲਾਚਯਂ, ਦਾਰੁਚਯ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਸੋਪਾਨੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਸੋਪਾਨਂ, ਸਿਲਾਸੋਪਾਨਂ, ਦਾਰੁਸੋਪਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਿਹਾਰਾ ਆਲ਼ਕਮਨ੍ਦਾ ਹੋਨ੍ਤਿ । ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਿਰਿਯਨ੍ਤਿ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਰੋਕਰਣਿ''ਨ੍ਤਿ। ਤਿਰੋਕਰਣਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ ,

ਅਡ੍ਢਕੁਟ੍ਟਕ''ਨ੍ਤਿ। ਅਡ੍ਢਕੁਟ੍ਟਕਾ ਉਪਰਿਤੋ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਗਬ੍ਭੇ – ਸਿਵਿਕਾਗਬ੍ਭੰ, ਨਾਲ਼ਿਕਾਗਬ੍ਭੰ, ਹਮ੍ਮਿਯਗਬ੍ਭ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਮਜ੍ਝੇ ਗਬ੍ਭੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਉਪਚਾਰੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਗਬ੍ਭੰ ਕਾਤੁੰ, ਮਹਲ੍ਲਕੇ ਮਜ੍ਝੇ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਕੁਟ੍ਟਪਾਦੋ ਜੀਰਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਲਙ੍ਕਪਾਦਕ''ਨ੍ਤਿ [ਕੁਲੁਙ੍ਕਪਾਦਕਨ੍ਤਿ (ਸੀ॰)]। ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਕੁਟ੍ਟੋ ਓਵਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰...''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਤ੍ਤਾਣਕਿਟਿਕੰ ਉਦ੍ਦਸੁਧ''ਨ੍ਤਿ [ਉਦ੍ਧਾਸੁਧਨ੍ਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)]।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਣਚ੍ਛਦਨਾ ਅਹਿ ਖਨ੍ਧੇ ਪਤਤਿ। ਸੋ ਭੀਤੋ ਵਿਸ੍ਸਰਮਕਾਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵੰ, ਆਵੁਸੋ, ਵਿਸ੍ਸਰਮਕਾਸੀ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਤਾਨ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਞ੍ਚਪਾਦੇਪਿ ਪੀਠਪਾਦੇਪਿ ਥਵਿਕਾਯੋ ਲਗ੍ਗੇਨ੍ਤਿ। ਉਨ੍ਦੂਰੇਹਿਪਿ ਉਪਚਿਕਾਹਿਪਿ ਖਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਤ੍ତਿਖਿਲੰ ਨਾਗਦਨ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਞ੍ਚੇਪਿ ਪੀਠੇਪਿ ਚੀਵਰੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰੰ ਪਰਿਭਿਜ੍ਜਿਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਹਾਰੇ ਚੀਵਰਵੰਸੰ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁ''ਨ੍ਤਿ ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਿਹਾਰਾ ਅਨਾਲ਼ਿਨ੍ਦਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਟਿਸ੍ਸਰਣਾ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲ਼ਿਨ੍ਦੰ ਪਘਨੰ ਪਕੁਟ੍ਟੰ [ਪਕੁਡ੍ਡੰ (ਸੀ॰)] ਓਸਾਰਕ''ਨ੍ਤਿ। ਆਲ਼ਿਨ੍ਦਾ ਪਾਕਟਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਿਰਿਯਨ੍ਤਿ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁੰ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੰਸਰਣਕਿਟਿਕੰ ਉਗ੍ਘਾਟਨਕਿਟਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਅਨੁਜਾਨਨੰ

੩੦੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਭਤ੍ਤਵਿਸ੍ਸਗ੍ਗੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਸੀਤੇਨਪਿ ਉਣ੍ਹੇਨਪਿ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲ''ਨ੍ਤਿ। ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕਾ ਹੋਤਿ , ਉਦਕੇਨ ਓਤ੍ਥਰਿਯਜਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕੰ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਚਯੋ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁੰ ਤਯੋ ਚਯੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਚਯੰ, ਸਿਲਾਚਯੰ, ਦਾਰੁਚਯ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਸੋਪਾਨੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਸੋਪਾਨੰ, ਸਿਲਾਸੋਪਾਨੰ, ਦਾਰੁਸੋਪਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹ''ਨ੍ਤਿ। ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਯ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣੰ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤੰ ਕਾਤੁੰ – ਸੇਤਵਣ੍ਣੰ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣੰ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮੰ ਲਤਾਕਮ੍ਮੰ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕੰ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕੰ ਚੀਵਰਵੰਸੰ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਛਮਾਯ ਚੀਵਰੰ ਪਤ੍ਥਰਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰੰ ਪੰਸੁਕਿਤੰ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਚੀਵਰਵੰਸੰ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁ''ਨ੍ਤਿ। ਪਾਨੀਯੰ ਓਤਪ੍ਪਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਨੀਯਸਾਲੰ ਪਾਨੀਯਮਣ੍ਡਪ''ਨ੍ਤਿ। ਪਾਨੀਯਸਾਲਾ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕਾ ਹੋਤਿ, ਉਦਕੇਨ ਓਤ੍ਥਰਿਯਜਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕੰ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਚਯੋ ਪਰਿਪਤਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁੰ ਤਯੋ ਚਯੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਚਯੰ, ਸਿਲਾਚਯੰ, ਦਾਰੁਚਯ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਸੋਪਾਨੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਸੋਪਾਨੰ, ਸਿਲਾਸੋਪਾਨੰ,

ਦਾਰੁਸੋਪਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹ''ਨ੍ਤਿ। ਪਾਨੀਯਸਾਲਾਯ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣਂ ਪਰਿਪਤਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ – ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਂ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕਂ ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁ''ਨ੍ਤਿ। ਪਾਨੀਯਭਾਜਨਂ ਨ ਸਂਵਿਜ੍ਜਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਨੀਯਸਙ੍ਖਂ ਪਾਨੀਯਸਰਾਵਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਾਕਾਰਾਦਿਅਨੁਜਾਨਨਂ

੩੦੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਿਹਾਰਾ ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਤਯੋ ਪਾਕਾਰੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਪਾਕਾਰਂ, ਸਿਲਾਪਾਕਾਰਂ, ਦਾਰੁਪਾਕਾਰ''ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਨ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਟ੍ਠਕ''ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕੋ ਹੋਤਿ, ਉਦਕੇਨ ਓਤ੍ਥਰਿਯਜਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਕਵਾਟਂ ਨ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਵਾਟਂ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਂ ਉਦੁਕ੍ਖਲਿਕਂ ਉਤ੍ਤਰਪਾਸਕਂ ਅਗ੍ਗਲ਼ਵਟ੍ਟਿਂ ਕਪਿਸੀਸਕਂ ਸੂਚਿਕਂ ਘਟਿਕਂ ਤਾਲ਼ਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਰਜ੍ਜੁ''ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣਂ ਪਰਿਪਤਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ – ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਂ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਪਰਿਵੇਣਂ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਰੁਮ੍ਬਂ ਉਪਕਿਰਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਨ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਪਦਰਸਿਲਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਉਦਕਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਨਿਦ੍ਧਮਨ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਿਵੇਣੇ ਤਹਂ ਤਹਂ ਅਗ੍ਗਿਟ੍ਠਾਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਵੇਣਂ ਉਕ੍ਲਾਪਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ । ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾ ਨੀਚਵਤ੍ਥੁਕਾ ਹੋਤਿ, ਉਦਕੇਨ ਓਤ੍ਥਰਿਯਜਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਚਯੋ ਪਰਿਪਤਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਨਿਤੁਂ ਤਯੋ ਚਯੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਚਯਂ, ਸਿਲਾਚਯਂ, ਦਾਰੁਚਯ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਸੋਪਾਨੇ – ਇਟ੍ਠਕਾਸੋਪਾਨਂ, ਸਿਲਾਸੋਪਾਨਂ, ਦਾਰੁਸੋਪਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰੋਹਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਲਮ੍ਬਨਬਾਹ''ਨ੍ਤਿ। ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾਯ ਕਵਾਟਂ ਨ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਵਾਟਂ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਂ ਉਦੁਕ੍ਖਲਿਕਂ ਉਤ੍ਤਰਪਾਸਕਂ ਅਗ੍ਗਲ਼ਵਟ੍ਟਿਂ ਕਪਿਸੀਸਕਂ ਸੂਚਿਕਂ ਘਟਿਕਂ ਤਾਲ਼ਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਆਵਿਞ੍ਛਨਰਜ੍ਜੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾਯ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣਂ ਪਰਿਪਤਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ – ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਂ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕਂ ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਆਰਾਮਪਰਿਕ੍ਖੇਪਅਨੁਜਾਨਨਂ

੩੦੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਰਾਮੋ ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਜਕਾਪਿ ਪਸੁਕਾਪਿ ਉਪਰੋਪੇ ਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਤਯੋ ਵਾਟੇ – ਵੇਲੁਵਾਟਂ, ਕਣ੍ਡਕਵਾਟਂ [ਵਟੇ ਵੇਲੁਵਟਂ ਕਣ੍ਡਕਵਟਂ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਪਰਿਖ''ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਤਥੇਵ ਅਜਕਾਪਿ ਪਸੁਕਾਪਿ ਉਪਰੋਪੇ ਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਟ੍ਠਕਂ ਅਪੇਸਿਂ ਯਮਕਕਵਾਟਂ ਤੋਰਣਂ ਪਲਿਘ''ਨ੍ਤਿ। ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣਂ ਪਰਿਪਤਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਗੁਮ੍ਫੇਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ – ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਂ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ਆਰਾਮੋ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਰੁਮ੍ਬਂ ਉਪਕਿਰਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਨ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਦਰਸਿਲਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਉਦਕਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ…ਪੇ॰… ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਨਿਦ੍ਧਮਨ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੁਧਾਮਤ੍ਤਿਕਾਲੇਪਨਂ ਪਾਸਾਦਂ ਕਾਰੇਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਤਾ ਛਦਨਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ, ਕਿਂ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤ''ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚ ਛਦਨਾਨਿ – ਇਟ੍ਠਕਾਛਦਨਂ, ਸਿਲਾਛਦਨਂ, ਸੁਧਾਛਦਨਂ, ਤਿਣਚ੍ਛਦਨਂ, ਪਣ੍ਣਚ੍ਛਦਨ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਠਮਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੨. ਦੁਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ

ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਵਤ੍ਥੁ

੩੦੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਰਾਜਗਹਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਭਗਿਨਿਪਤਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਰਾਜਗਹਂ ਅਗਮਾਸਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹਕੇਨ ਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਦਾਸੇ ਚ ਕਮ੍ਮਕਾਰੇ [ਕਮ੍ਮਕਰੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਚ ਆਣਾਪੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਣੇ, ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਯਾਗੁਯੋ ਪਚਥ, ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਪਚਥ, ਸੂਪਾਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਥ, ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗਾਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਥਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਖ੍ਵਾਯਂ ਗਹਪਤਿ ਮਯਿ ਆਗਤੇ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਮਞ੍ਞੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਮ੍ਮੋਦਤਿ। ਸੋਦਾਨਾਯਂ ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਰੂਪੋ ਦਾਸੇ ਚ ਕਮ੍ਮਕਾਰੇ ਚ ਆਣਾਪੇਸਿ – 'ਤੇਨ ਹਿ, ਭਣੇ, ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਯਾਗੁਯੋ ਪਚਥ, ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਪਚਥ, ਸੂਪਾਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਥ, ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗਾਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਥਾ'ਤਿ। ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਇਮਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਆਵਾਹੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਿਵਾਹੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਹਾਯਞ੍ਞੋ ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੋ , ਰਾਜਾ ਵਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਲਕਾਯੇਨਾ''ਤਿ?

ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਦਾਸੇ ਚ ਕਮ੍ਮਕਾਰੇ ਚ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਗਹਪਤਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਮ੍ਮੋਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕਂ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਗਹਪਤਿ, ਮਯਿ ਆਗਤੇ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਮਞ੍ਞੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਮ੍ਮੋਦਸਿ। ਸੋਦਾਨਿ ਤ੍ਵਂ ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਰੂਪੋ ਦਾਸੇ ਚ ਕਮ੍ਮਕਾਰੇ ਚ ਆਣਾਪੇਸਿ – 'ਤੇਨ ਹਿ, ਭਣੇ, ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਯਾਗੁਯੋ ਪਚਥ, ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਪਚਥ, ਸੂਪਾਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਥ, ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗਾਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਥਾ'ਤਿ। ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤੇ, ਗਹਪਤਿ, ਆਵਾਹੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਿਵਾਹੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਹਾਯਞ੍ਞੋ ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੋ, ਰਾਜਾ ਵਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਲਕਾਯੇਨਾ''ਤਿ? ''ਨ ਮੇ, ਗਹਪਤਿ, ਆਵਾਹੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਾਪਿ ਵਿਵਾਹੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਾਪਿ ਰਾਜਾ ਵਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਲਕਾਯੇਨ; ਅਪਿ ਚ ਮੇ ਮਹਾਯਞ੍ਞੋ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੋ; ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ''ਤਿ। ''ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਤ੍ਵਂ, ਗਹਪਤਿ, ਵਦੇਸੀ''ਤਿ? ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਤ੍ਯਾਹਂ, ਗਹਪਤਿ, ਵਦਾਮੀ''ਤਿ। ''ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਤ੍ਵਂ, ਗਹਪਤਿ, ਵਦੇਸੀ''ਤਿ? ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਤ੍ਯਾਹਂ, ਗਹਪਤਿ, ਵਦਾਮੀ''ਤਿ। ''ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਤ੍ਵਂ, ਗਹਪਤਿ, ਵਦੇਸੀ''ਤਿ? ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਤ੍ਯਾਹਂ, ਗਹਪਤਿ, ਵਦਾਮੀ''ਤਿ। ''ਘੋਸੋਪਿ ਖੋ ਏਸੋ, ਗਹਪਤਿ, ਦੁਲ੍ਲਭੋ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ ਯਦਿਦਂ – ਬੁਦ੍ਧੋ ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ। ਸਕ੍ਕਾ ਨੁ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਇਮਂ ਕਾਲਂ ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ ਅਰਹਨ੍ਤਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ? ''ਅਕਾਲੋ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਇਮਂ ਕਾਲਂ ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ ਅਰਹਨ੍ਤਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ। ਸ੍ਵੇਦਾਨਿ ਤ੍ਵਂ ਕਾਲੇਨ ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਸ੍ਸਸਿ ਅਰਹਨ੍ਤਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ – ਸ੍ਵੇਦਾਨਾਹਂ ਕਾਲੇਨ ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਅਰਹਨ੍ਤਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਨ੍ਤਿ – ਬੁਦ੍ਧਗਤਾਯ ਸਤਿਯਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਸੁਦਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵੁਟ੍ਠਾਸਿ ਪਭਾਤਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ।

੩੦੫. [ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੪੨] ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਯੇਨ ਸਿਵਕਦ੍ਵਾਰਂ [ਸੀਵਦ੍ਵਾਰਂ (ਸੀ॰), ਸੀਤਵਨਦ੍ਵਾਰਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਅਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਨਗਰਮ੍ਹਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਲੋਕੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ, ਭਯਂ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਲੋਮਹਂਸੋ ਉਦਪਾਦਿ; ਤਤੋਵ ਪੁਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਿਵਕੋ [ਸੀਵਕੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਯਕ੍ਖੋ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੋ ਸਦ੍ਦਮਨੁਸ੍ਸਾਵੇਸਿ –

''ਸਤਂ ਹਤ੍ਥੀ ਸਤਂ ਅਸ੍ਸਾ, ਸਤਂ ਅਸ੍ਸਤਰੀਰਥਾ।
ਸਤਂ ਕਞ੍ਞਾਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਮੁਕ੍ਕਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਾ।
ਏਕਸ੍ਸ ਪਦਵੀਤਿਹਾਰਸ੍ਸ, ਕਲਂ ਨਾਗ੍ਘਨ੍ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਿਂ [ਸੋਲ਼ਸਿਨ੍ਤਿ (ਸੀ॰ ਕ॰)]॥

''ਅਭਿਕ੍ਕਮ ਗਹਪਤਿ ਅਭਿਕ੍ਕਮ ਗਹਪਤਿ।
ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਤੇ ਸੇਯ੍ਯੋ ਨੋ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ, ਆਲੋਕੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਯਂ ਅਹੋਸਿ ਭਯਂ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਲੋਮਹਂਸੋ ਸੋ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਆਲੋਕੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ, ਭਯਂ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਲੋਮਹਂਸੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਤਤੋਵ ਪੁਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਸਿਵਕੋ ਯਕ੍ਖੋ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੋ ਸਦ੍ਦਮਨੁਸ੍ਸਾਵੇਸਿ –

''ਸਤਂ ਹਤ੍ਥੀ ਸਤਂ ਅਸ੍ਸਾ, ਸਤਂ ਅਸ੍ਸਤਰੀਰਥਾ।
ਸਤਂ ਕਞ੍ਞਾਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਮੁਕ੍ਕਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਾ।
ਏਕਸ੍ਸ ਪਦਵੀਤਿਹਾਰਸ੍ਸ, ਕਲਂ ਨਾਗ੍ਘਨ੍ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਿਂ॥

''ਅਭਿਕ੍ਕਮ ਗਹਪਤਿ ਅਭਿਕ੍ਕਮ ਗਹਪਤਿ,
ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਤੇ ਸੇਯ੍ਯੋ ਨੋ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ , ਆਲੋਕੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ, ਯਂ ਅਹੋਸਿ ਭਯਂ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਲੋਮਹਂਸੋ, ਸੋ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਯੇਨ ਸੀਤਵਨਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਚਙ੍ਕਮਤਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਭਗਵਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਗਹਪਤਿਂ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਚਙ੍ਕਮਾ ਓਰੋਹਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਨਿਸਜ੍ਜ ਖੋ ਭਗਵਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਗਹਪਤਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਏਹਿ ਸੁਦਤ੍ਤਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ – ਨਾਮੇਨ ਮਂ ਭਗਵਾ ਆਲਪਤੀਤਿ – ਹਟ੍ਠੋ ਉਦਗ੍ਗੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇਸੁ ਸਿਰਸਾ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਚ੍ਚਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਸੁਖਂ ਸਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ?

[ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੪੨] ''ਸਬ੍ਬਦਾ ਵੇ ਸੁਖਂ ਸੇਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ।
ਯੋ ਨ ਲਿਮ੍ਪਤਿ ਕਾਮੇਸੁ, ਸੀਤਿਭੂਤੋ ਨਿਰੂਪਧਿ॥

''ਸਬ੍ਬਾ ਆਸਤ੍ਤਿਯੋ ਛੇਤ੍ਵਾ, ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਹਦਯੇ ਦਰਂ।
ਉਪਸਨ੍ਤੋ ਸੁਖਂ ਸੇਤਿ, ਸਨ੍ਤਿਂ ਪਪ੍ਪੁਯ੍ਯ ਚੇਤਸਾ''ਤਿ [ਚੇਤਸੋਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)]॥

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਂ ਕਥਂ [ਆਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਂ (ਸੀ॰)] ਕਥੇਸਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਦਾਨਕਥਂ ਸੀਲਕਥਂ ਸਗ੍ਗਕਥਂ, ਕਾਮਾਨਂ ਆਦੀਨਵਂ ਓਕਾਰਂ ਸਂਕਿਲੇਸਂ, ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਆਨਿਸਂਸਂ ਪਕਾਸੇਸਿ। ਯਦਾ ਭਗਵਾ ਅਞ੍ਞਾਸਿ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਗਹਪਤਿਂ ਕਲ੍ਲਚਿਤ੍ਤਂ ਮੁਦੁਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਚਿਤ੍ਤਂ ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਂ, ਅਥ ਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਾਮੁਕ੍ਕਂਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਤਂ ਪਕਾਸੇਸਿ – ਦੁਕ੍ਖਂ, ਸਮੁਦਯਂ, ਨਿਰੋਧਂ, ਮਗ੍ਗਂ। ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਸੁਦ੍ਧਂ ਵਤ੍ਥਂ ਅਪਗਤਕਾਲ਼ਕਂ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਰਜਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਏਵਮੇਵ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਆਸਨੇ ਵਿਰਜਂ ਵੀਤਮਲਂ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁਂ ਉਦਪਾਦਿ – ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਮੁਦਯਧਮ੍ਮਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਨਿਰੋਧਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੋ ਪਤ੍ਤਧਮ੍ਮੋ ਵਿਦਿਤਧਮ੍ਮੋ ਪਰਿਯੋਗਾਲ਼੍ਹਧਮ੍ਮੋ ਤਿਣ੍ਣਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੋ ਵਿਗਤਕਥਂਕਥੋ ਵੇਸਾਰਜ੍ਜਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਪਰਪ੍ਪਚ੍ਚਯੋ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਭਨ੍ਤੇ, ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਭਨ੍ਤੇ! ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤਂ ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਵਾ ਵਿਵਰੇਯ੍ਯ, ਮੂਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਆਚਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਵਾ ਤੇਲਪਜ੍ਜੋਤਂ ਧਾਰੇਯ੍ਯ – ਚਕ੍ਖੁਮਨ੍ਤੋ ਰੂਪਾਨਿ ਦਕ੍ਖਨ੍ਤੀਤਿ – ਏਵਮੇਵਂ ਭਗਵਤਾ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਧਮ੍ਮੋ ਪਕਾਸਿਤੋ। ਏਸਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚ। ਉਪਾਸਕਂ ਮਂ ਭਗਵਾ ਧਾਰੇਤੁ ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਪਾਣੁਪੇਤਂ ਸਰਣਂ ਗਤਂ। ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਚ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤਂ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨਾ''ਤਿ। ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ।

ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਭਗਵਤੋ ਅਧਿਵਾਸਨਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ – ''ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਕਿਰ ਗਹਪਤਿਨਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ''ਤਿ।

੩੦੬. ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਸੇਟ੍ਠੀ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਗਹਪਤਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਤਯਾ ਕਿਰ, ਗਹਪਤਿ, ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ। ਤ੍ਵਞ੍ਚਾਸਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ। ਦੇਮਿ ਤੇ, ਗਹਪਤਿ, ਵੇਯ੍ਯਾਯਿਕਂ ਯੇਨ ਤ੍ਵਂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ''ਅਲਂ, ਗਹਪਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਵੇਯ੍ਯਾਯਿਕਂ ਯੇਨਾਹਂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਨੇਗਮੋ – ''ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਕਿਰ ਗਹਪਤਿਨਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਗਹਕੋ ਨੇਗਮੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਗਹਪਤਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਤਯਾ ਕਿਰ, ਗਹਪਤਿ, ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ। ਤ੍ਵਞ੍ਚਾਸਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ। ਦੇਮਿ ਤੇ, ਗਹਪਤਿ, ਵੇਯ੍ਯਾਯਿਕਂ ਯੇਨ ਤ੍ਵਂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ''ਅਲਂ ਅਯ੍ਯ; ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਵੇਯ੍ਯਾਯਿਕਂ ਯੇਨਾਹਂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਰਾਜਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ – ''ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਕਿਰ ਗਹਪਤਿਨਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਗਹਪਤਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਤਯਾ ਕਿਰ, ਗਹਪਤਿ, ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ। ਤ੍ਵਞ੍ਚਾਸਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ। ਦੇਮਿ ਤੇ, ਗਹਪਤਿ, ਵੇਯ੍ਯਾਯਿਕਂ ਯੇਨ ਤ੍ਵਂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ''ਅਲਂ ਦੇਵ; ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਵੇਯ੍ਯਾਯਿਕਂ ਯੇਨਾਹਂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਾਜਗਹਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨੇ ਪਣੀਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਪਟਿਯਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲਂ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ – ''ਕਾਲੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਰਾਜਗਹਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਸਹਤ੍ਥਾ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਂ ਓਨੀਤਪਤ੍ਤਪਾਣਿਂ, ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ । ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਂ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨਾ''ਤਿ।

‘‘ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਤਥਾਗਤਾ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਞ੍ਞਾਤੰ ਭਗਵਾ, ਅਞ੍ਞਾਤੰ ਸੁਗਤਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੰ ਗਹਪਤਿੰ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਹੰਸੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

੩੦੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਬਹੁਮਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ ਬਹੁਸਹਾਯੋ ਆਦੇਯ੍ਯਵਾਚੋ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਰਾਜਗਹੇ ਤੰ ਕਰਣੀਯੰ ਤੀਰੇਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਤੇਨ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ – ‘‘ਆਰਾਮੇ , ਅਯ੍ਯਾ, ਕਰੋਥ, ਵਿਹਾਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਥ, ਦਾਨਾਨਿ ਪਟ੍ਠਪੇਥ। ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਸੋ ਚ ਮਯਾ ਭਗਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਗਹਪਤਿਨਾ ਉਯ੍ਯੋਜਿਤਾ ਆਰਾਮੇ ਅਕੰਸੁ, ਵਿਹਾਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ, ਦਾਨਾਨਿ ਪਟ੍ਠਪੇਸੁੰ।

ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਅਨੁਵਿਲੋਕੇਸਿ – ‘‘ਕਤ੍ਥ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਾ ਵਿਹਰੇਯ੍ਯ? ਯੰ ਅਸ੍ਸ ਗਾਮਤੋ ਨੇਵ ਅਤਿਦੂਰੇ ਨ ਅਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ, ਗਮਨਾਗਮਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਅਤ੍ਥਿਕਾਨੰ ਅਤ੍ਥਿਕਾਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਅਭਿਕ੍ਕਮਨੀਯੰ, ਦਿਵਾ ਅਪ੍ਪਾਕਿਣ੍ਣੰ, ਰਤ੍ਤਿੰ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੰ, ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੋਸੰ, ਵਿਜਨਵਾਤੰ, ਮਨੁਸ੍ਸਰਾਹਸ੍ਸੇਯ੍ਯਕੰ, ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਸਾਰੁਪ੍ਪ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਜੇਤਸ੍ਸ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ [ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕੰ॰)] ਉਯ੍ਯਾਨੰ – ਗਾਮਤੋ ਨੇਵ ਅਤਿਦੂਰੇ ਨ ਅਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ, ਗਮਨਾਗਮਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਅਤ੍ਥਿਕਾਨੰ ਅਤ੍ਥਿਕਾਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਅਭਿਕ੍ਕਮਨੀਯੰ, ਦਿਵਾ ਅਪ੍ਪਾਕਿਣ੍ਣੰ, ਰਤ੍ਤਿੰ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੰ, ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੋਸੰ, ਵਿਜਨਵਾਤੰ, ਮਨੁਸ੍ਸਰਾਹਸ੍ਸੇਯ੍ਯਕੰ, ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਸਾਰੁਪ੍ਪੰ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯੇਨ ਜੇਤੋ ਕੁਮਾਰੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਜੇਤੰ ਕੁਮਾਰੰ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਦੇਹਿ ਮੇ, ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਆਰਾਮੰ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ [ਕੇਤੁੰ (ਵਜੀਰਬੁਦ੍ਧਿਟੀਕਾਯੰ)]। ‘‘ਅਦੇਯ੍ਯੋ, ਗਹਪਤਿ, ਆਰਾਮੋ ਅਪਿ ਕੋਟਿਸਨ੍ਥਰੇਨਾ’’ਤਿ। ‘‘ਗਹਿਤੋ, ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਆਰਾਮੋ’’ਤਿ। ‘‘ਨ, ਗਹਪਤਿ, ਗਹਿਤੋ ਆਰਾਮੋ’’ਤਿ। ਗਹਿਤੋ ਨ ਗਹਿਤੋਤਿ ਵੋਹਾਰਿਕੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ। ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ‘‘ਯਤੋ ਤਯਾ , ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਅਗ੍ਘੋ ਕਤੋ, ਗਹਿਤੋ ਆਰਾਮੋ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਸਕਟੇਹਿ ਹਿਰਞ੍ਞੰ ਨਿਬ੍ਬਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨੰ ਕੋਟਿਸਨ੍ਥਰੰ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਸਿ। ਸਕਿੰ ਨੀਹਟੰ ਹਿਰਞ੍ਞੰ ਥੋਕਸ੍ਸ ਓਕਾਸਸ੍ਸ ਕੋਟ੍ਠਕਸਾਮਨ੍ਤਾ ਨਪ੍ਪਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ – ‘‘ਗਚ੍ਛਥ, ਭਣੇ, ਹਿਰਞ੍ਞੰ ਆਹਰਥ; ਇਮੰ ਓਕਾਸੰ ਸਨ੍ਥਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਜੇਤਸ੍ਸ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਨ ਖੋ ਇਦੰ ਓਰਕੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਥਾਯੰ ਗਹਪਤਿ ਤਾਵ ਬਹੁੰ ਹਿਰਞ੍ਞੰ ਪਰਿਚ੍ਚਜਤੀ’’ਤਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੰ ਗਹਪਤਿੰ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਲੰ, ਗਹਪਤਿ; ਮਾ ਤੰ ਓਕਾਸੰ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਸਿ। ਦੇਹਿ ਮੇ ਏਤੰ ਓਕਾਸੰ। ਮਮੇਤੰ ਦਾਨੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ – ਅਯੰ ਖੋ ਜੇਤੋ ਕੁਮਾਰੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤੋ ਞਾਤਮਨੁਸ੍ਸੋ; ਮਹਤ੍ਥਿਕੋ ਖੋ ਪਨ ਏਵਰੂਪਾਨੰ ਞਾਤਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਪਸਾਦੋਤਿ – ਤੰ ਓਕਾਸੰ ਜੇਤਸ੍ਸ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਪਾਦਾਸਿ [ਅਦਾਸਿ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਅਥ ਖੋ ਜੇਤੋ ਕੁਮਾਰੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਓਕਾਸੇ ਕੋਟ੍ਠਕੰ ਮਾਪੇਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਾਰੇ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਪਰਿਵੇਣਾਨਿ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਯੋ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾਯੋ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਕਪ੍ਪਿਯਕੁਟਿਯੋ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯੋ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਚਙ੍ਕਮੇ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਚਙ੍ਕਮਨਸਾਲਾਯੋ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਉਦਪਾਨੇ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਉਦਪਾਨਸਾਲਾਯੋ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਸਾਲਾਯੋ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ ਕਾਰਾਪੇਸਿ, ਮਣ੍ਡਪੇ ਕਾਰਾਪੇਸਿ।

ਨਵਕਮ੍ਮਦਾਨੰ

੩੦੮. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤੰ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਵੇਸਾਲੀ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕੰ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਵੇਸਾਲੀ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦੰ ਭਗਵਾ ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯੰ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਨਵਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਯੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਮ੍ਮੰ ਅਧਿਟ੍ਠੇਨ੍ਤਿ ਤੇਪਿ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਉਪਟ੍ਠੇਨ੍ਤਿ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ । ਅਥ ਖੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਦਲਿਦ੍ਦਸ੍ਸ ਤੁਨ੍ਨਵਾਯਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਨ ਖੋ ਇਦੰ ਓਰਕੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਥਯਿਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਨਵਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ; ਯਂਨੂਨਾਹਮ੍ਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮੰ ਕਰੇਯਜ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਤੁਨ੍ਨਵਾਯੋ ਸਾਮੰ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲੰ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਇਟ੍ਠਕਾਯੋ ਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਕੁਟ੍ਟੰ ਉਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤੇਨ ਅਕੁਸਲਕੇਨ ਚਿਤਾ ਵਙ੍ਕਾ ਭਿਤ੍ਤਿ ਪਰਿਪਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਸੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਤੁਨ੍ਨਵਾਯੋ ਸਾਮੰ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲੰ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਇਟ੍ਠਕਾਯੋ ਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਕੁਟ੍ਟੰ ਉਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤੇਨ ਅਕੁਸਲਕੇਨ ਚਿਤਾ ਵਙ੍ਕਾ ਭਿਤ੍ਤਿ ਪਰਿਪਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਤੁਨ੍ਨਵਾਯੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ‘‘ਯੇ ਇਮੇਸੰ ਸਮਣਾਨੰ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾਨੰ ਦੇਨ੍ਤਿ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੰ, ਤੇ ਇਮੇ ਓਵਦਨ੍ਤਿ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਞ੍ਚ ਨਵਕਮ੍ਮੰ ਅਧਿਟ੍ਠੇਨ੍ਤਿ। ਅਹੰ ਪਨਮ੍ਹਿ ਦਲਿਦ੍ਦੋ। ਨ ਮੰ ਕੋਚਿ ਓਵਦਤਿ ਵਾ ਅਨੁਸਾਸਤਿ ਵਾ ਨਵਕਮ੍ਮੰ ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠੇਤੀ’’ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਦਲਿਦ੍ਦਸ੍ਸ ਤੁਨ੍ਨਵਾਯਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਵਕਮ੍ਮੰ ਦਾਤੁੰ। ਨਵਕਮ੍ਮਿਕੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ – ‘ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਵਿਹਾਰੋ ਖਿਪ੍ਪੰ ਪਰਿਯੋਸਾਨੰ ਗਚ੍ਛੇਯਜਾ’ਤਿ; ਖਣ੍ਡੰ ਫੁਲ੍ਲੰ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬੰ। ਪਠਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੩੦੯. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਵਿਹਾਰੰ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਵਕਮ੍ਮੰ ਦਦੇਯਜ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਵਿਹਾਰੰ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਵਕਮ੍ਮੰ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਵਿਹਾਰੰ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਵਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਦਾਨੰ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯਜ।

‘‘ਦਿਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਵਿਹਾਰੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਵਕਮ੍ਮੰ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਗ੍ਗਾਸਨਾਦਿਅਨੁਜਾਨਨੰ

੩੧੦. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤੰ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕੰ ਪਕ੍ਕਾਮਿ । ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਸੇਯਜਾਯੋ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ – ਇਦੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਨੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਆਚਰਿਯਾਨੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰੇਸੁ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੇਸੁ, ਸੇਯਜਾਸੁ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਸੁ, ਸੇਯਜੰ ਅਲਭਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੰ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਉਕ੍ਕਾਸਿ। ਆਯਸ੍ਮਾਪਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਾਸਿ। ‘‘ਕੋ ਏਤ੍ਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਅਹੰ, ਭਗਵਾ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵੰ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਇਧ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ’’ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਸੇਯਜਾਯੋ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ – ਇਦੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਨੰ

ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰੇ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਾਯੋ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ – ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ?

ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਗਹਪਤਿਕੁਲਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕੋ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਵਿਨਯਧਰੋ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਪਠਮਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਤਤਿਯਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਸਕਦਾਗਾਮੀ...ਪੇ॰... ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਅਨਾਗਾਮੀ...ਪੇ॰... ਯੋ, ਭਗਵਾ , ਅਰਹਾ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਤੇਵਿਜ੍ਜੋ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਯੋ, ਭਗਵਾ, ਛਲਭਿਞ੍ਞੋ ਸੋ ਅਰਹਤਿ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ।

੩੧੧. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਭੂਤਪੁਬ੍ਬਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ [ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਸ੍ਸੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਮਹਾਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਂ ਤਯੋ ਸਹਾਯਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਿਂਸੁ – ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਚ, ਮਕ੍ਕਟੋ ਚ, ਹਤ੍ਥਿਨਾਗੋ ਚ। ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਗਾਰਵਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ ਅਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿਕਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੇਸਂ ਸਹਾਯਾਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਅਹੋ ਨੂਨ ਮਯਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯਾਮ ਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਜਾਤਿਯਾ ਮਹਨ੍ਤਤਰਂ ਤਂ ਮਯਂ ਸਕ੍ਕਰੇਯ੍ਯਾਮ ਗਰੁਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਮ ਮਾਨੇਯ੍ਯਾਮ ਪੂਜੇਯ੍ਯਾਮ, ਤਸ੍ਸ ਚ ਮਯਂ ਓਵਾਦੇ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯਾਮਾ'ਤਿ।

''ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਚ ਮਕ੍ਕਟੋ ਚ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – 'ਤ੍ਵਂ, ਸਮ੍ਮ, ਕਿਂ ਪੋਰਾਣਂ ਸਰਸੀ'ਤਿ? 'ਯਦਾਹਂ, ਸਮ੍ਮਾ, ਪੋਤੋ ਹੋਮਿ, ਇਮਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਤ੍ਥੀਨਂ [ਅਨ੍ਤਰਾਸਤ੍ਥਿਕਂ (ਸੀ॰)] ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮਾਮਿ, ਅਗ੍ਗਙ੍ਕੁਰਕਂ ਮੇ ਉਦਰਂ ਛੁਪਤਿ। ਇਮਾਹਂ, ਸਮ੍ਮਾ, ਪੋਰਾਣਂ ਸਰਾਮੀ'ਤਿ।

''ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਚ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗੋ ਚ ਮਕ੍ਕਟਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – 'ਤ੍ਵਂ, ਸਮ੍ਮ, ਕਿਂ ਪੋਰਾਣਂ ਸਰਸੀ'ਤਿ? 'ਯਦਾਹਂ, ਸਮ੍ਮਾ, ਛਾਪੋ ਹੋਮਿ, ਛਮਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਸ ਨਿਗ੍ਰੋਧਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਙ੍ਕੁਰਕਂ ਖਾਦਾਮਿ। ਇਮਾਹਂ, ਸਮ੍ਮਾ, ਪੋਰਾਣਂ ਸਰਾਮੀ'ਤਿ।

''ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਕ੍ਕਟੋ ਚ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗੋ ਚ ਤਿਤ੍ਤਿਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – 'ਤ੍ਵਂ, ਸਮ੍ਮ, ਕਿਂ ਪੋਰਾਣਂ ਸਰਸੀ'ਤਿ? 'ਅਮੁਕਸ੍ਮਿਂ, ਸਮ੍ਮਾ, ਓਕਾਸੇ ਮਹਾਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤੋ ਅਹਂ ਫਲਂ ਭਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਓਕਾਸੇ ਵਚ੍ਚਂ ਅਕਾਸਿਂ; ਤਸ੍ਸਾਯਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਜਾਤੋ। ਤਦਾਹਂ, ਸਮ੍ਮਾ, ਜਾਤਿਯਾ ਮਹਨ੍ਤਤਰੋ'ਤਿ ।

‘‘ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਕ੍ਕਟੋ ਚ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗੋ ਚ ਤਿਤ੍ਤਿਰਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘ਤ੍ਵਂ, ਸਮ੍ਮ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਜਾਤਿਯਾ ਮਹਨ੍ਤਤਰੋ। ਤਂ ਮਯਂ ਸਕ੍ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ ਗਰੁਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ ਮਾਨੇਸ੍ਸਾਮ ਪੂਜੇਸ੍ਸਾਮ, ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਮਯਂ ਓਵਾਦੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਮਕ੍ਕਟਞ੍ਚ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਸਮਾਦਪੇਸਿ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਚ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਤਿ। ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਗਾਰਵਾ ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ ਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿਕਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰਂ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿਂ ਸਗ੍ਗਂ ਲੋਕਂ ਉਪਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਏਵਂ ਖੋ ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਤ੍ਤਿਰਿਯਂ ਨਾਮ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਅਹੋਸਿ।

[ਜਾ॰ ੧.੧.੩੭] ‘‘ਯੇ ਵੁਡ੍ਢਮਪਚਾਯਨ੍ਤਿ, ਨਰਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੋਵਿਦਾ।
ਦਿਟ੍ਠੇ ਧਮ੍ਮੇ ਚ ਪਾਸਂਸਾ, ਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਚ ਸੁਗ੍ਗਤੀ’’ਤਿ॥

‘‘ਤੇ ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾ ਪਾਣਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਗਾਰਵਾ ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ ਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿਕਾ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਇਧ ਖੋ ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋਭੇਥ ਯਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਵਂ ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਸਮਾਨਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਗਾਰਵਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ ਅਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿਕਾ ਵਿਹਰੇਯ੍ਯਾਥ? ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ... ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ, ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ, ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ, ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡਂ। ਨ ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਅਵਨ੍ਦਿਯਾਦਿਪੁਗ੍ਗਲਾ

੩੧੨. ‘‘ਦਸਯਿਮੇ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਵਨ੍ਦਿਯਾ – ਪੁਰੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਪਚ੍ਛਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ, ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕੋ ਵੁਡ੍ਢਤਰੋ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ, ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ, ਪਣ੍ਡਕੋ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ, ਪਾਰਿਵਾਸਿਕੋ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੋ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ, ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ, ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਕੋ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ, ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ। ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਸ ਅਵਨ੍ਦਿਯਾ।

‘‘ਤਯੋਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਨ੍ਦਿਯਾ – ਪਚ੍ਛਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਪੁਰੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਨ੍ਦਿਯੋ, ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕੋ ਵੁਡ੍ਢਤਰੋ ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਵਨ੍ਦਿਯੋ, ਸਦੇਵਕੇ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਲੋਕੇ ਸਮਾਰਕੇ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਕੇ ਸਸ੍ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਪਜਾਯ ਸਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਯ ਤਥਾਗਤੋ ਅਰਹਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਨ੍ਦਿਯੋ। ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਵਨ੍ਦਿਯਾ’’ਤਿ।

ਆਸਨਪ੍ਪਟਿਬਾਹਨਪਟਿਕ੍ਖੇਪਂ

੩੧੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਮਣ੍ਡਪੇ ਪਟਿਯਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਥਰੇ ਪਟਿਯਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਓਕਾਸੇ ਪਟਿਯਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ‘ਸਙ੍ਘਿਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਵਤਾ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ , ਨੋ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕਤ’ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਪੇਪਿ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਥਰੇਪਿ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਓਕਾਸੇਪਿ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ – ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਪੇਸੁ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੇਸੁ, ਸਨ੍ਥਰੇਸੁ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੇਸੁ, ਓਕਾਸੇਸੁ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੇਸੁ, ਓਕਾਸਂ ਅਲਭਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਉਕ੍ਕਾਸਿ। ਆਯਸ੍ਮਾਪਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਾਸਿ। ‘‘ਕੋ ਏਤ੍ਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਅਹਂ, ਭਗਵਾ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਇਧ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ’’ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ –

‘ਸਙ੍ਘਿਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਵਤਾ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ, ਨੋ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕਤ’ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਪੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਥਰੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਓਕਾਸੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ – ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕਤਮ੍ਪਿ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਪਟਿਬਾਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਗਿਹਿਵਿਕਤਅਨੁਜਾਨਨਂ

੩੧੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਉਚ੍ਚਾਸਯਨਮਹਾਸਯਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਆਸਨ੍ਦਿਂ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ, ਗੋਨਕਂ, ਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਪਟਿਕਂ, ਪਟਲਿਕਂ, ਤੂਲਿਕਂ, ਵਿਕਤਿਕਂ, ਉਦ੍ਦਲੋਮਿਂ, ਏਕਨ੍ਤਲੋਮਿਂ, ਕਟ੍ਟਿਸ੍ਸਂ, ਕੋਸੇਯ੍ਯਂ [ਕੋਸੇਯ੍ਯਂ ਕਮ੍ਬਲਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਕੁਤ੍ਤਕਂ, ਹਤ੍ਥਤ੍ਥਰਂ, ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਰਂ, ਰਥਤ੍ਥਰਂ, ਅਜਿਨਪਵੇਣਿਂ, ਕਦਲਿਮਿਗਪਵਰਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ, ਸਉਤ੍ਤਰਚ੍ਛਦਂ, ਉਭਤੋਲੋਹਿਤਕੂਪਧਾਨਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਭਿਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ – ਆਸਨ੍ਦਿਂ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ, ਤੂਲਿਕਂ – ਗਿਹਿਵਿਕਤਂ [ਗਿਹਿਵਿਕਟਂ (ਸੀ॰ ਕ॰), ਅਵਸੇਸਂ ਗਿਹਿਵਿਕਟਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਭਿਨਿਸੀਦਿਤੁਂ, ਨਤ੍ਵੇਵ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਂ ਮਞ੍ਚਮ੍ਪਿ ਪੀਠਮ੍ਪਿ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ । ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਭਿਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਹਿਵਿਕਤਂ ਅਭਿਨਿਸੀਦਿਤੁਂ, ਨਤ੍ਵੇਵ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਜੇਤਵਨਵਿਹਾਰਾਨੁਮੋਦਨਾ

੩੧੫. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤਂ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨਾ’’ਤਿ। ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਭਗਵਤੋ ਅਧਿਵਾਸਨਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪਣੀਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਪਟਿਯਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲਂ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ – ‘‘ਕਾਲੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਭਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਸਹਤ੍ਥਾ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਂ ਓਨੀਤਪਤ੍ਤਪਾਣਿਂ, ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕਥਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜੇਤਵਨੇ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਮੀ’’ਤਿ? ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਗਹਪਤਿ, ਜੇਤਵਨਂ ਆਗਤਾਨਾਗਤਸ੍ਸ ਚਾਤੁਦ੍ਦਿਸਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਏਵਂ ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਆਗਤਾਨਾਗਤਸ੍ਸ ਚਾਤੁਦ੍ਦਿਸਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਗਹਪਤਿਂ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਅਨੁਮੋਦਿ –

‘‘ਸੀਤਂ ਉਣ੍ਹਂ ਪਟਿਹਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਵਾਲ਼ਮਿਗਾਨਿ ਚ।

ਸਰੀਸਪੇ ਚ ਮਕਸੇ, ਸਿਸਿਰੇ ਚਾਪਿ ਵੁਟ੍ਠਿਯੋ॥

''ਤਤੋ ਵਾਤਾਤਪੋ ਘੋਰੋ, ਸਞ੍ਜਾਤੋ ਪਟਿਹਞ੍ਞਤਿ।
ਲੇਣਤ੍ਥਞ੍ਚ ਸੁਖਤ੍ਥਞ੍ਚ, ਝਾਯਿਤੁਞ੍ਚ ਵਿਪਸ੍ਸਿਤੁਂ॥

''ਵਿਹਾਰਦਾਨਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਅਗ੍ਗਂ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਵਣ੍ਣਿਤਂ।
ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੋਸੋ, ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਂ ਅਤ੍ਥਮਤ੍ਤਨੋ॥

''ਵਿਹਾਰੇ ਕਾਰਯੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਵਾਸਯੇਤ੍ਥ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੇ।
ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ, ਵਤ੍ਥਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਚ।
ਦਦੇਯ੍ਯ ਉਜੁਭੂਤੇਸੁ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ॥

''ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਾਪਨੂਦਨਂ।
ਯਂ ਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਇਧਞ੍ਞਾਯ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਤਿ ਅਨਾਸਵੋ''ਤਿ॥

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਗਹਪਤਿਂ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਅਨੁਮੋਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਆਸਨਪ੍ਪਟਿਬਾਹਨਾਦਿ

੩੧੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਆਜੀਵਕਸਾਵਕਸ੍ਸ ਮਹਾਮਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਭੋਜਨਂ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਂ ਕੋਲਾਹਲਂ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਮਹਾਮਤ੍ਤੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਭੋਜਨਂ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਂ ਕੋਲਾਹਲਂ ਅਹੋਸਿ। ਨਨੁ ਨਾਮ ਲਬ੍ਭਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰਾਪਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਨ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਮਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਭੋਜਨਂ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਂ ਕੋਲਾਹਲਂ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਉਪਨਨ੍ਦ, ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਭੋਜਨਂ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ, ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਂ ਕੋਲਾਹਲਂ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਭੋਜਨਂ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਸਿ? ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਂ ਕੋਲਾਹਲਂ ਅਹੋਸਿ। ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਪ੍ਪਕਤਭੋਜਨੋ [ਭੋਜਨੋ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕੋ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਚੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਪਵਾਰਿਤੋ ਚ ਹੋਤਿ, 'ਗਚ੍ਛ ਉਦਕਂ ਆਹਰਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਲਭੇਥ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਲਭੇਥ, ਸਾਧੁਕਂ ਸਿਤ੍ਥਾਨਿ ਗਿਲਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਤ੍ਵੇਵਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੇਨਚਿ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵੁਡ੍ਢਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਸਨਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਯੋ ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾਤਿ''।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਲਾਨੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਗਿਲਾਨਾ ਏਵਂ ਵਦੇਨ੍ਤਿ – ''ਨ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਕ੍ਕੋਮ ਵੁਟ੍ਠਾਤੁਂ, ਗਿਲਾਨਾਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ''ਮਯਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੇ ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਗਿਲਾਨਾ

ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪਪਤਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ । ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨੋ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ‘ਗਿਲਾਨਾ ਮਯਮ੍ਪਾ ਅਵੁਟ੍ਠਾਪਨੀਯਾ’ਤਿ ਵਰਸੇਯ੍ਯਾਯੋ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧੇਨ੍ਤਿ [ਪਲਿਬੁਨ੍ਧਨ੍ਤਿ (ਕ॰)]। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਪਤਿਰੂਪਂ ਸੇਯ੍ਯਂ ਦਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਲੇਸਕਪ੍ਪੇਨ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲੇਸਕਪ੍ਪੇਨ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

[ਪਾਚਿ॰ ੧੨੨] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮਂ ਮਹਾਵਿਹਾਰਂ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ – ‘ਇਧ ਮਯਂ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ। ਅਦ੍ਦਸੰਸੁ [ਅਦ੍ਦਸਾਸੁਂ (ਕ॰)] ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਹਾਰਂ [ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਿਹਾਰਂ (ਕ॰)] ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੇ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਇਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਹਾਰਂ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ। ਹਨ੍ਦ ਨੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਆਗਮੇਥਾਵੁਸੋ, ਯਾਵ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ, ਪਟਿਸਙ੍ਖਤੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਉਟ੍ਠੇਥਾਵੁਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਿਹਾਰੋ ਪਾਪੁਣਾਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਨਨੁ, ਆਵੁਸੋ, ਪਟਿਕਚ੍ਚੇਵ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ? ਮਯਞ੍ਚਞ੍ਞਂ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੇਯ੍ਯਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਨਨੁ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘਿਕੋ ਵਿਹਾਰੋ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮਾਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘਿਕੋ ਵਿਹਾਰੋ’’ਤਿ। ‘‘ਉਟ੍ਠੇਥਾਵੁਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਿਹਾਰੋ ਪਾਪੁਣਾਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਆਵੁਸੋ, ਵਿਹਾਰੋ; ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਵਸਥ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਉਟ੍ਠੇਥਾਵੁਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਿਹਾਰੋ ਪਾਪੁਣਾਤੀ’’ਤਿ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਗੀਵਾਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਯਮਾਨਾ ਰੋਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਵੁਸੋ, ਰੋਦਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਇਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਅਮ੍ਹੇ ਸਙ੍ਘਿਕਾ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕਾ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਸਙ੍ਘਿਕਾ ਵਿਹਾਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਪਿਤੇਨ ਅਨਤ੍ਤਮਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਿਕਾ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਗਾਹੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾਪਕਸਮ੍ਮੁਤਿ

੩੧੭. ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਸੇਨਾਸਨਂ ਗਾਹੇਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁਂ ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾਪਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤੁਂ – ਯੋ ਨ ਛਨ੍ਦਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਦੋਸਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਮੋਹਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਭਯਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਗਹਿਤਾਗਹਿਤਞ੍ਚ ਜਾਨੇਯ੍ਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾਪਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾਪਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾਪਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾਪਕੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ ।

੩੧੮. ਅਥ ਖੋ ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾਪਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਸੇਨਾਸਨੰ ਗਾਹੇਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਠਮੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਣੇਤੁੰ , ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਣੇਤ੍ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਾ ਗਣੇਤੁੰ, ਸੇਯ੍ਯਾ ਗਣੇਤ੍ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਗ੍ਗੇਨ ਗਾਹੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਸੇਯ੍ਯਗ੍ਗੇਨ ਗਾਹੇਨ੍ਤਾ ਸੇਯ੍ਯਾ ਉਸ੍ਸਾਰਯਿੰਸੁ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਹਾਰਗ੍ਗੇਨ ਗਾਹੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਵਿਹਾਰਗ੍ਗੇਨ ਗਾਹੇਨ੍ਤਾ ਵਿਹਾਰਾ ਉਸ੍ਸਾਰਯਿੰਸੁ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਵੇਣਗ੍ਗੇਨ ਗਾਹੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਵੇਣਗ੍ਗੇਨ ਗਾਹੇਨ੍ਤਾ ਪਰਿਵੇਣਾ ਉਸ੍ਸਾਰਯਿੰਸੁ...ਪੇ॰... ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਭਾਗਮ੍ਪਿ ਦਾਤੁੰ। ਗਹਿਤੇ ਅਨੁਭਾਗੇ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਨ ਅਕਾਮਾ ਦਾਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਸ੍ਸੀਮੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨੰ ਗਾਹੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸੀਮੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨੰ ਗਾਹੇਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਗਾਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੇਨਾਸਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਕਾਲੰ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੇਨਾਸਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਕਾਲੰ ਪਟਿਬਾਹੇਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਸ੍ਸਾਨੰ ਤੇਮਾਸੰ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁੰ, ਉਤੁਕਾਲੰ ਪਨ ਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਕਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾ’’ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ‘‘ਤਯੋ ਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾ – ਪੁਰਿਮਕੋ, ਪਚ੍ਛਿਮਕੋ, ਅਨ੍ਤਰਾਮੁਤ੍ਤਕੋ। ਅਪਰਜ੍ਜੁਗਤਾਯ ਆਸਾਲ੍ਹਿਯਾ ਪੁਰਿਮਕੋ ਗਾਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਮਾਸਗਤਾਯ ਆਸਾਲ੍ਹਿਯਾ ਪਚ੍ਛਿਮਕੋ ਗਾਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਪਰਜ੍ਜੁਗਤਾਯ ਪਵਾਰਣਾਯ ਆਯਤਿੰ ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਤ੍ਥਾਯ ਅਨ੍ਤਰਾਮੁਤ੍ਤਕੋ ਗਾਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਯੋ ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾ’’ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੩. ਤਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ

੩੧੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਸੇਨਾਸਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਗਾਮਕਾਵਾਸੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇਸੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੋ ਕਲਹਕਾਰਕੋ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕੋ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕੋ। ਸਚਾਯੰ ਇਧ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਵ ਮਯੰ ਨ ਫਾਸੁ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮ। ਹਨ੍ਦ ਨੰ ਪੁਚ੍ਛਾਮਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਉਪਨਨ੍ਦੰ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ‘‘ਨਨੁ ਤਯਾ, ਆਵੁਸੋ ਉਪਨਨ੍ਦ, ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਸੇਨਾਸਨੰ ਗਹਿਤ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਏਵਮਾਵੁਸੋ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿੰ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਆਵੁਸੋ ਉਪਨਨ੍ਦ, ਏਕੋ ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਬਾਹਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਇਧਦਾਨਾਹੰ ਆਵੁਸੋ, ਮੁਞ੍ਚਾਮਿ; ਤਤ੍ਥ ਗਣ੍ਹਾਮੀ’’ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਏਕੋ ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਬਾਹੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ‘‘ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਉਪਨਨ੍ਦ, ਏਕੋ ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਬਾਹਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ... ਪੇ॰... ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਏਕੋ ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਬਾਹਿਸ੍ਸਸਿ? ਤਤ੍ਥ ਤਯਾ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਗਹਿਤੰ ਇਧ ਮੁਤ੍ਤੰ, ਇਧ ਤਯਾ ਗਹਿਤੰ ਤਤ੍ਰ ਮੁਤ੍ਤੰ। ਏਵੰ ਖੋ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਉਭਯਤ੍ਥ ਪਰਿਬਾਹਿਰੋ। ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕੇਨ ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਬਾਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੩੨੦. [ਪਾਚਿ॰ ੪੩੮] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਨਯਕਥਂ ਕਥੇਤਿ, ਵਿਨਯਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਵਿਨਯਪਰਿਯਤ੍ਤਿਯਾ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਆਦਿਸ੍ਸ ਆਦਿਸ੍ਸ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਭਗਵਾ ਖੋ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਨਯਕਥਂ ਕਥੇਤਿ, ਵਿਨਯਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਵਿਨਯਪਰਿਯਤ੍ਤਿਯਾ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਆਦਿਸ੍ਸ ਆਦਿਸ੍ਸ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ। ਹਨ੍ਦ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਿਨਯਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇਧ [ਤੇ ਚ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੇਰਾ ਚ ਨਵਾ ਚ ਮਜ੍ਝਿਮਾ ਚ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਿਨਯਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਠਿਤਕੋਵ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿ ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਗਾਰਵੇਨ। ਥੇਰਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਠਿਤਕਾਵ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਗਾਰਵੇਨ। ਤਤ੍ਥ ਥੇਰਾ ਚੇਵ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਚ ਉਪਾਲਿ ਕਿਲਮਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਵਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੇਨ ਸਮਕੇ ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤੁਂ, ਉਚ੍ਚਤਰੇ ਵਾ ਧਮ੍ਮਗਾਰਵੇਨ; ਥੇਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਨ੍ਤੇਨ ਸਮਕੇ ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤੁਂ, ਨੀਚਤਰੇ ਵਾ ਧਮ੍ਮਗਾਰਵੇਨਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤਕਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਪਟਿਮਾਨੇਨ੍ਤਾ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਾਨਾਸਨਿਕੇਹਿ ਸਹ ਨਿਸੀਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨੁ ਖੋ ਸਮਾਨਾਸਨਿਕੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਵਸ੍ਸਨ੍ਤਰੇਨ ਸਹ ਨਿਸੀਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਾਸਨਿਕਾ ਮਞ੍ਚੇ [ਏਕਮਞ੍ਚੇ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਂ ਭਿਨ੍ਦਿਂਸੁ, ਪੀਠੇ [ਏਕਪੀਠੇ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪੀਠਂ ਭਿਨ੍ਦਿਂਸੁ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਮਞ੍ਚਂ, ਤਿਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪੀਠ''ਨ੍ਤਿ। ਤਿਵਗ੍ਗੋਪਿ ਮਞ੍ਚੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਂ ਭਿਨ੍ਦਿ, ਪੀਠੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪੀਠਂ ਭਿਨ੍ਦਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੁਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਮਞ੍ਚਂ, ਦੁਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪੀਠ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਸਮਾਨਾਸਨਿਕੇਹਿ ਸਹ ਦੀਘਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤੁਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡਕਂ, ਮਾਤੁਗਾਮਂ, ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕਂ, ਅਸਮਾਨਾਸਨਿਕੇਹਿ ਸਹ ਦੀਘਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਨੁ ਖੋ ਦੀਘਾਸਨਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਪਹੋਤਿ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਦੀਘਾਸਨ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਿਸਾਖਾ ਮਿਗਾਰਮਾਤਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਾਲਿਨ੍ਦਂ ਪਾਸਾਦਂ ਕਾਰਾਪੇਤੁਕਾਮਾ ਹੋਤਿ ਹਤ੍ਥਿਨਖਕਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਤਾ ਪਾਸਾਦਪਰਿਭੋਗੋ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ ਕਿਂ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤੋ''ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਬ੍ਬਂ ਪਾਸਾਦਪਰਿਭੋਗ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਪਸੇਨਦਿਸ੍ਸ ਕੋਸਲਸ੍ਸ ਅਯ੍ਯਿਕਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਾਲਙ੍ਕਿਰਿਯਾਯ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਬਹੁਂ ਅਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਆਸਨ੍ਦਿ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ, ਗੋਨਕੋ , ਚਿਤ੍ਤਕੋ, ਪਟਿਕਾ, ਪਟਲਿਕਾ, ਤੂਲਿਕਾ, ਵਿਕਤਿਕਾ, ਉਦ੍ਦਲੋਮੀ, ਏਕਨ੍ਤਲੋਮੀ, ਕਟ੍ਟਿਸ੍ਸਂ, ਕੋਸੇਯ੍ਯਂ, ਕੁਤ੍ਤਕਂ, ਹਤ੍ਥਤ੍ਥਰਂ, ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਰਂ, ਰਥਤ੍ਥਰਂ, ਅਜਿਨਪ੍ਪਵੇਣਿ, ਕਦਲਿਮਿਗਪ੍ਪਵਰਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ, ਸਉਤ੍ਤਰਚ੍ਛਦਂ, ਉਭਤੋਲੋਹਿਤਕੂਪਧਾਨਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਸਨ੍ਦਿਯਾ ਪਾਦੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਵਾਲ਼ੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ, ਤੂਲਿਕਂ ਵਿਜਟੇਤ੍ਵਾ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ ਕਾਤੁਂ, ਅਵਸੇਸਂ ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥਰਣਂ [ਸੁਮ੍ਮਤ੍ਥਰਣਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਵਤ੍ਥੁ

੩੨੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕਾਵਾਸੇ ਆਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਦ੍ਦੁਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਗਮਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਾ। ਅਥ ਖੋ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਏਤਰਹਿ ਖੋ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਉਪਦ੍ਦੁਤਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕਗਮਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਾ। ਹਨ੍ਦ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਏਕਸ੍ਸ ਦੇਮ। ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਸਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਏਕਸ੍ਸ ਅਦਂਸੁ। ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਨਤ੍ਥਾਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ; ਸਬ੍ਬਂ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਏਕਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਏਵਮਾਵੁਸੋ’’ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ [ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ (ਕ॰)]! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ? ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

‘‘ਪਞ੍ਚਿਮਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਾਨਿ, ਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬਾਨਿ [ਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਨਿ (ਕ॰)], ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਾ ਗਣੇਨ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵਾ। ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾਨਿਪਿ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਕਤਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ? ਆਰਾਮੋ, ਆਰਾਮਵਤ੍ਥੁ – ਇਦਂ ਪਠਮਂ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਂ, ਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਾ ਗਣੇਨ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵਾ। ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਮ੍ਪਿ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

‘‘ਵਿਹਾਰੋ, ਵਿਹਾਰਵਤ੍ਥੁ – ਇਦਂ ਦੁਤਿਯਂ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਂ, ਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਾ ਗਣੇਨ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲ੍ਲੇਨ ਵਾ। ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਮ੍ਪਿ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

‘‘ਮਞ੍ਚੋ, ਪੀਠਂ, ਭਿਸਿ, ਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ – ਇਦਂ ਤਤਿਯਂ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਂ, ਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਾ ਗਣੇਨ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵਾ। ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਮ੍ਪਿ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

‘‘ਲੋਹਕੁਮ੍ਭੀ , ਲੋਹਭਾਣਕਂ, ਲੋਹਵਾਰਕੋ, ਲੋਹਕਟਾਹਂ, ਵਾਸਿ, ਪਰਸੁ [ਫਰਸੁ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)], ਕੁਠਾਰੀ [ਕੁਧਾਰੀ (ਕ॰)], ਕੁਦਾਲੋ, ਨਿਖਾਦਨਂ – ਇਦਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਂ, ਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਾ ਗਣੇਨ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵਾ। ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਮ੍ਪਿ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

‘‘ਵਲ੍ਲਿ, ਵੇਲੁ, ਮੁਞ੍ਜਂ, ਪਬ੍ਬਜਂ [ਬਬ੍ਬਜਂ (ਸੀ॰)], ਤਿਣਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾ, ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ – ਇਦਂ ਪਞ੍ਚਮਂ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਂ, ਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਾ ਗਣੇਨ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵਾ। ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਮ੍ਪਿ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਇਮਾਨਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਾਨਿ, ਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਾ ਗਣੇਨ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵਾ। ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾਨਿਪਿ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਅਵੇਭਙ੍ਗਿਯਵਤ੍ਥੁ

੩੨੨. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਕੀਟਾਗਿਰਿ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਹਿ ਚ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ‘‘ਭਗਵਾ ਕਿਰ ਕੀਟਾਗਿਰਿਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਹਿ ਚ’’। ‘‘ਹਨ੍ਦ ਮਯਂ,

ਆਵ੍ਉਸੋ, ਸਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਭਾਜੇਮ। ਪਾਪਿਚ੍ਛਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ, ਪਾਪਿਕਾਨਂ ਇਚ੍ਛਾਨਂ ਵਸਂ ਗਤਾ; ਨ ਮਯਂ ਤੇਸਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ, ਤੇ ਸਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਭਾਜੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵ੍ਆ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਕੀਟਾਗਿਰਿ ਤਦਵਸਰਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵ੍ਆ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਗਚ੍ਛਥ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵ੍ਏ; ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵ੍ਆ ਏਵ੍ਂ ਵਦੇਥ – 'ਭਗਵ੍ਆ, ਆਵ੍ਉਸੋ, ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਹਿ ਚ। ਭਗਵਤੋ ਚ, ਆਵ੍ਉਸੋ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਥ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾਨਞ੍ਚਾ'''ਤਿ। ''ਏਵ੍ਂ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵ੍ਆ ਯੇਨ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵ੍ਆ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵ੍ਓਚੁਂ – ''ਭਗਵ੍ਆ, ਆਵ੍ਉਸੋ, ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਹਿ ਚ । ਭਗਵਤੋ ਚ, ਆਵ੍ਉਸੋ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਥ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾਨਞ੍ਚਾ''ਤਿ। ''ਨਤ੍ਥਾਵ੍ਉਸੋ, ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ। ਸਬ੍ਬਂ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਭਾਜਿਤਂ। ਸ੍ਵ੍ਆਗਤਂ, ਆਵ੍ਉਸੋ, ਭਗਵਤੋ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਵ੍ਇਹਾਰੇ ਭਗਵ੍ਆ ਇਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵ੍ਇਹਾਰੇ ਵਸਿਸ੍ਸਤਿ। ਪਾਪਿਚ੍ਛਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ, ਪਾਪਿਕਾਨਂ ਇਚ੍ਛਾਨਂ ਵਸਂ ਗਤਾ। ਨ ਮਯਂ ਤੇਸਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਵ੍ਉਸੋ, ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਭਾਜਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਏਵਮਾਵ੍ਉਸੋ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵ੍ਇਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਭਾਜੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵ੍ਏ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵ੍ਆ''ਤਿ। ਵ੍ਇਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵ੍ਆ...ਪੇ॰... ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵ੍ਏ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਭਾਜੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ? ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵ੍ਏ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵ੍ਆ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵ੍ਇਗਰਹਿਤ੍ਵ੍ਆ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵ੍ਆ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

''ਪਞ੍ਚਿਮਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਵ੍ਏ, ਅਵ੍ਏਭਙ੍ਗਿਯਾਨਿ [ਅਵ੍ਏਭਙ੍ਗਿਕਾਨਿ (ਕ॰)], ਨ ਵ੍ਇਭਜਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵ੍ਆ ਗਣੇਨ ਵ੍ਆ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵ੍ਆ। ਵ੍ਇਭਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਅਵ੍ਇਭਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯੋ ਵ੍ਇਭਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਕਤਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ? ਆਰਾਮੋ, ਆਰਾਮਵਤ੍ਥੁ – ਇਦਂ ਪਠਮਂ ਅਵ੍ਏਭਙ੍ਗਿਯਂ, ਨ ਵ੍ਇਭਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵ੍ਆ ਗਣੇਨ ਵ੍ਆ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵ੍ਆ। ਵ੍ਇਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਵ੍ਇਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਵ੍ਇਭਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

''ਵ੍ਇਹਾਰੋ, ਵ੍ਇਹਾਰਵਤ੍ਥੁ – ਇਦਂ ਦੁਤਿਯਂ ਅਵ੍ਏਭਙ੍ਗਿਯਂ, ਨ ਵ੍ਇਭਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵ੍ਆ ਗਣੇਨ ਵ੍ਆ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵ੍ਆ। ਵ੍ਇਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਵ੍ਇਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਵ੍ਇਭਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

''ਮਞ੍ਚੋ, ਪੀਠਂ, ਭਿਸਿ, ਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ – ਇਦਂ ਤਤਿਯਂ ਅਵ੍ਏਭਙ੍ਗਿਯਂ, ਨ ਵ੍ਇਭਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵ੍ਆ ਗਣੇਨ ਵ੍ਆ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵ੍ਆ। ਵ੍ਇਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਵ੍ਇਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਵ੍ਇਭਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

''ਲੋਹਕੁਮ੍ਭੀ, ਲੋਹਭਾਣਕਂ, ਲੋਹਵ੍ਆਰਕੋ, ਲੋਹਕਟਾਹਂ, ਵ੍ਆਸੀ, ਪਰਸੁ, ਕੁਠਾਰੀ, ਕੁਦਾਲੋ, ਨਿਖਾਦਨਂ – ਇਦਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਅਵ੍ਏਭਙ੍ਗਿਯਂ, ਨ ਵ੍ਇਭਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵ੍ਆ ਗਣੇਨ ਵ੍ਆ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵ੍ਆ। ਵ੍ਇਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਵ੍ਇਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਵ੍ਇਭਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

''ਵਲ੍ਲੀ, ਵ੍ਏਲੁ, ਮੁਞ੍ਜਂ, ਪਬ੍ਬਜਂ, ਤਿਣਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾ, ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ – ਇਦਂ ਪਞ੍ਚਮਂ ਅਵ੍ਏਭਙ੍ਗਿਯਂ, ਨ ਵ੍ਇਭਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵ੍ਆ ਗਣੇਨ ਵ੍ਆ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵ੍ਆ। ਵ੍ਇਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਵ੍ਇਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਵ੍ਇਭਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਇਮਾਨਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵ੍ਏ, ਪਞ੍ਚ ਅਵ੍ਏਭਙ੍ਗਿਯਾਨਿ, ਨ ਵ੍ਇਭਜਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਵ੍ਆ ਗਣੇਨ ਵ੍ਆ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵ੍ਆ। ਵ੍ਇਭਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਅਵ੍ਇਭਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯੋ ਵ੍ਇਭਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਨਵਕਮ੍ਮਦਾਨਕਥਾ

੩੨੩. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਕੀਟਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿਂ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਆਲਵੀ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਆਲਵੀ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਆਲਵਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਅਗ੍ਗਾਲਵੇ ਚੇਤਿਯੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਲ਼ਵਕਾ [ਆਲ਼ਵਿਕਾ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਨਵਕਮ੍ਮਾਨਿ ਦੇਨ੍ਤਿ – ਪਿਣ੍ਡਨਿਕ੍ਖੇਪਨਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਕੁਟ੍ਟਲੇਪਨਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਦ੍ਵਾਰਟ੍ਠਪਨਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਅਗ੍ਗਲ਼ਵਟ੍ਟਿਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਸੇਤਵਣ੍ਣਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਛਾਦਨਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਬਨ੍ਧਨਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਭਣ੍ਡਿਕਾਟ੍ਠਪਨਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਖਣ੍ਡਫੁਲ੍ਲਪਟਿਸਙ੍ਖਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਪਰਿਭਣ੍ਡਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਿਕਮ੍ਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਤਿਂਸਵਸ੍ਸਿਕਮ੍ਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਯਾਵਜੀਵਿਕਮ੍ਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ; ਧੂਮਕਾਲਿਕਮ੍ਪਿ ਪਰਿਯੋਸਿਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਲ਼ਵਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਨਵਕਮ੍ਮਾਨਿ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ – ਪਿਣ੍ਡਨਿਕ੍ਖੇਪਨਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਕੁਟ੍ਟਲੇਪਨਮਤ੍ਤੇਨਪਿ... ਦ੍ਵਾਰਟ੍ਠਪਨਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ... ਅਗ੍ਗਲ਼ਵਟ੍ਟਿਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ... ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ... ਸੇਤਵਣ੍ਣਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ... ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ... ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ... ਛਾਦੇਨਮਤ੍ਤੇਨਪਿ... ਬਨ੍ਧਨਮਤ੍ਤੇਨਪਿ... ਭਣ੍ਡਿਕਾਲ਼ਪਨਮਤ੍ਤੇਨਪਿ... ਖਣ੍ਡਫੁਲ੍ਲਪਟਿਸਙ੍ਖਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ... ਪਰਿਭਣ੍ਡਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨਪਿ... ਵਿਸਤਿਵਸ੍ਸਿਕਮ੍ਪਿ... ਤਿਂਸਵਸ੍ਸਿਕਮ੍ਪਿ... ਯਾਵਜੀਵਿਕਮ੍ਪਿ... ਧੂਮਕਾਲਿਕਮ੍ਪਿ ਪਰਿਯੋਸਿਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਿਣ੍ਡਨਿਕ੍ਖੇਪਨਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਕੁਟ੍ਟਲੇਪਨਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਦ੍ਵਾਰਟ੍ਠਪਨਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਅਗ੍ਗਲ਼ਵਟ੍ਟਿਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਸੇਤਵਣ੍ਣਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਛਾਦੇਨਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਬਨ੍ਧਨਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਭਣ੍ਡਿਕਾਲ਼ਪਨਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਖਣ੍ਡਫੁਲ੍ਲਪਟਿਸਙ੍ਖਰਣਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਰਿਭਣ੍ਡਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਵਿਸਤਿਵਸ੍ਸਿਕਂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਤਿਂਸਵਸ੍ਸਿਕਂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਧੂਮਕਾਲਿਕਮ੍ਪਿ ਪਰਿਯੋਸਿਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਕਤਂ ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਵਾ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤੁਂ, ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਕਮ੍ਮਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸਿਕਂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤੁਂ, ਅਡ੍ਢਯੋਗੇ ਕਮ੍ਮਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠਵਸ੍ਸਿਕਂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤੁਂ, ਮਹਲ੍ਲਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਪਾਸਾਦੇ ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਦਸਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਿਕਂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਬ੍ਬੇ ਵਿਹਾਰੇ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਬ੍ਬੇ ਵਿਹਾਰੇ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਕਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾਸੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਵਾਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਵਾਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਪਟਿਬਾਹੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਂ ਵਰਸੇਯ੍ਯਂ

ਗਹੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਸ੍ਸੀਮੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸੀਮੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਦਦੇਯਜ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਟਿਬਾਹੇਯਜ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਸ੍ਸਾਨਂ ਤੇਮਾਸਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁਂ, ਉਤੁਕਾਲਂ ਪਨ ਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿਪਿ, ਵਿਬ੍ਭਮਨ੍ਤਿਪਿ, ਕਾਲਮ੍ਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ; ਸਾਮਣੇਰਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਵੇਦਨਾਟ੍ਟਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਪਣ੍ਡਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਥੇਯਜਸਂਵਾਸਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਤਿਤ੍ਥਿਯਪਕ੍ਕਨ੍ਤਕਾਪਿ

ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਮਾਤੁਘਾਤਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਪਿਤੁਘਾਤਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ ; ਅਰਹਨ੍ਤਘਾਤਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਦੂਸਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਲੋਹਿਤੁਪ੍ਪਾਦਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਉਭਤੋਬਜਵ੍ਜਨਕਾਪਿ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ – ਮਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਹਾਯੀਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ...ਪੇ॰... ਕਾਲਙ੍ਕਰੋਤਿ, ਸਾਮਣੇਰੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਣ੍ਡਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਥੇਯਜਸਂਵਾਸਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਪਕ੍ਕਨ੍ਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਮਾਤੁਘਾਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਿਤੁਘਾਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਅਰਹਨ੍ਤਘਾਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਦੂਸਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਲੋਹਿਤੁਪ੍ਪਾਦਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਉਭਤੋਬਜਵ੍ਜਨਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ – ਮਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਹਾਯੀਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤੇ ਪਕ੍ਕਮਤਿ – ਮਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਹਾਯੀਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤੇ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ...ਪੇ॰... ਉਭਤੋਬਜਵ੍ਜਨਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ – ਮਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਹਾਯੀਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯੋਸਿਤੇ ਪਕ੍ਕਮਤਿ – ਤਸ੍ਸੇਵੇਤਂ।

''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯੋਸਿਤੇ ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ...ਪੇ॰... ਕਾਲਙ੍ਕਰੋਤਿ, ਸਾਮਣੇਰੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ – ਸਙ੍ਘੋ ਸਾਮੀ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯੋਸਿਤੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ – ਤਸ੍ਸੇਵੇਤਂ।

‘‘ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯੋਸਿਤੇ ਪਣ੍ਡਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਥੇਯ੍ਯਸਂਵਾਸਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਪਕ੍ਕਨ੍ਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਮਾਤੁਘਾਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਿਤੁਘਾਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਅਰਹਨ੍ਤਘਾਤਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਦੂਸਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਲੋਹਿਤੁਪ੍ਪਾਦਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ – ਸਙ੍ਘੋ ਸਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰਪਰਿਭੋਗਪਟਿਕ੍ਖੇਪਾਦਿ

੩੨੪. [ਪਾਰਾ॰ ੧੫੭] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਪਰਿਭੋਗਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਦਨ੍ਤਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਰਿਭੋਗਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਰਿਭੋਗੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

[ਪਾਰਾ॰ ੧੫੭] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪੋਸਥਗ੍ਗਮ੍ਪਿ ਸਨ੍ਨਿਸਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਹਰਿਤੁਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਛਮਾਯ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਗਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਚੀਵਰਾਨਿਪਿ ਪਂਸੁਕਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਾਵਕਾਲਿਕਂ ਹਰਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਵਿਹਾਰੋ ਉਨ੍ਦ੍ਰਿਯਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਨਾਤਿਹਰਨ੍ਤਿ [ਨਾਭਿਹਰਨ੍ਤਿ (ਕ॰)]। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਯ ਹਰਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਪਰਿਕ੍ਖਾਰਿਕੋ ਮਹਗ੍ਘੋ ਕਮ੍ਬਲੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਫਾਤਿਕਮ੍ਮਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਪਰਿਕ੍ਖਾਰਿਕਂ ਮਹਗ੍ਘਂ ਦੁਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਫਾਤਿਕਮ੍ਮਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਚ੍ਛਚਮ੍ਮਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਿਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਲਿਕਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਿਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚੋਲ਼ਕਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਿਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਧੋਤੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਸੇਨਾਸਨਂ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧੋਤੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਲ੍ਲੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਸੇਨਾਸਨਂ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ । ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਲ੍ਲੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਉਪਾਹਨਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਸੇਨਾਸਨਂ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਉਪਾਹਨੇਨ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਨਿਟ੍ਠੁਭਨ੍ਤਿ। ਵਣ੍ਣੋ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਨਿਟ੍ਠੁਭਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਨਿਟ੍ਠੁਭੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਖੇਲ਼ਮਲ੍ਲਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਞ੍ਚਪਾਦਾਪਿ ਪੀਠਪਾਦਾਪਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਂ ਭੂਮਿਂ ਵਿਲਿਖਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੋਲ਼ਕੇਨ ਪਲਿਵੇਠੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਂ ਭਿਤ੍ਤਿਂ ਅਪਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ। ਵਣ੍ਣੋ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਾ ਭਿਤ੍ਤਿ ਅਪਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਅਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪਸ੍ਸੇਨਫਲਕ''ਨ੍ਤਿ। ਅਪਸ੍ਸੇਨਫਲਕਂ ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਭੂਮਿਂ ਵਿਲਿਖਤਿ, ਉਪਰਿਤੋ ਭਿਤ੍ਤਿਞ੍ਚ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਚ ਉਪਰਿਤੋ ਚ ਚੋਲ਼ਕੇਨ ਪਲਿਵੇਠੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧੋਤਪਾਦਕਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਙ੍ਘਭਤ੍ਤਾਦਿਅਨੁਜਾਨਨਂ

੩੨੫. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਲ਼ਵਿਯਂ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਰਾਜਗਹਂ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਰਾਜਗਹਂ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹਂ ਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਂ ਹੋਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਭਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ; ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਉਦ੍ਦੇਸਭਤ੍ਤਂ ਨਿਮਨ੍ਤਨਂ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਖਿਕਂ ਉਪੋਸਥਿਕਂ ਪਾਟਿਪਦਿਕਂ ਕਾਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘਭਤ੍ਤਂ ਉਦ੍ਦੇਸਭਤ੍ਤਂ ਨਿਮਨ੍ਤਨਂ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਖਿਕਂ ਉਪੋਸਥਿਕਂ ਪਾਟਿਪਦਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਸਮ੍ਮੁਤਿ

੩੨੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਰਭਤ੍ਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਲਾਮਕਾਨਿ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤੁਂ – ਯੋ ਨ ਛਨ੍ਦਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਦੋਸਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਮੋਹਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਭਯਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨੁਦ੍ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਜਾਨੇਯ੍ਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਭਤ੍ਤਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਲਾਕਾਯ ਵਾ ਪਟ੍ਟਿਕਾਯ ਵਾ [ਪਟਿਕਾਯ ਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਉਪਨਿਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਓਪੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਾਦਿਸਮ੍ਮੁਤਿ

੩੨੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਚੀਵਰਭਾਜਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਯਾਗੁਭਾਜਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਫਲਭਾਜਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਖਜ੍ਜਕਭਾਜਕੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਖਜ੍ਜਕਂ ਅਭਾਜਿਯਮਾਨਂ ਨਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਖਜ੍ਜਕਭਾਜਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤੁਂ – ਯੋ ਨ ਛਨ੍ਦਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਦੋਸਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਮੋਹਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਭਯਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ , ਭਾਜਿਤਾਭਾਜਿਤਞ੍ਚ ਜਾਨੇਯ੍ਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਖਜ੍ਜਕਭਾਜਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਖਜ੍ਜਕਭਾਜਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ । ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਖਜ੍ਜਕਭਾਜਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਖਜ੍ਜਕਭਾਜਕੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕਸਮ੍ਮੁਤਿ

੩੨੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਾਗਾਰੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ [ਉਸ੍ਸਨ੍ਨੋ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤੁਂ – ਯੋ ਨ ਛਨ੍ਦਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਦੋਸਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਮੋਹਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਭਯਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਞ੍ਚ ਜਾਨੇਯ੍ਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ , ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਏਕਾ [ਏਕੇਕਾ (ਸੀ॰)] ਸੂਚਿ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਤ੍ਥਕਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਉਪਾਹਨਾ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਅਂਸਬਨ੍ਧਕੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਧਮ੍ਮਕਰਣੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਕੁਸਿ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਅਡ੍ਢਕੁਸਿ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਮਣ੍ਡਲਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਅਡ੍ਢਮਣ੍ਡਲਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਅਨੁਵਾਤੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਪਰਿਭਣ੍ਡਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਪ੍ਪਿ ਵਾ ਤੇਲਂ ਵਾ ਮਧੁ ਵਾ ਫਾਣਿਤਂ ਵਾ, ਸਕਿਂ ਪਟਿਸਾਯਿਤੁਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪੁਨਪਿ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਪੁਨਪਿ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

ਸਾਟਿਯਗ੍ਗਾਹਾਪਕਾਦਿਸਮ੍ਮੁਤਿ

੩੨੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਾਟਿਯਗ੍ਗਾਹਾਪਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਪਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹਾਪਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਆਰਾਮਿਕਪੇਸਕੋ ਨ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਾਮਣੇਰਪੇਸਕੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਸਾਮਣੇਰਾ ਅਪੇਸਿਯਮਾਨਾ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਾਮਣੇਰਪੇਸਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤੁਂ – ਯੋ ਨ ਛਨ੍ਦਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਦੋਸਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਮੋਹਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨ ਭਯਾਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪੇਸਿਤਾਪੇਸਿਤਞ੍ਚ ਜਾਨੇਯ੍ਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਾਮਣੇਰਪੇਸਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਾਮਣੇਰਪੇਸਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਾਮਣੇਰਪੇਸਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਾਮਣੇਰਪੇਸਕੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਤਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਸੇਨਾਸਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕੋ ਛਟ੍ਠੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਵਿਹਾਰਂ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠੇਨ, ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਦਾ ਅਹੁ।
ਤਹਂ ਤਹਂ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਵਾਸਾ ਤੇ ਜਿਨਸਾਵਕਾ॥

ਸੇਟ੍ਠੀ ਗਹਪਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਇਦਮਬ੍ਰਵਿ।
ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯਂ ਵਸੇਯ੍ਯਾਥ, ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ਨਾਯਕਂ॥

ਵਿਹਾਰਂ ਅਡ੍ਢਯੋਗਞ੍ਚ, ਪਾਸਾਦਂ ਹਮ੍ਮਿਯਂ ਗੁਹਂ।
ਪਞ੍ਚਲੇਣਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਸਿ, ਵਿਹਾਰੇ ਸੇਟ੍ਠਿ ਕਾਰਯਿ॥

ਜਨੋ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਅਕਵਾਟਂ ਅਸਂਵੁਤਂ।
ਕਵਾਟਂ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਂ, ਉਦੁਕ੍ਖਲਞ੍ਚ ਉਤ੍ਤਰਿ॥

ਆਵਿਞ੍ਛਨਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਰਜ੍ਜੁਂ, ਵਟ੍ਟਿਞ੍ਚ ਕਪਿਸੀਸਕਂ।
ਸੂਚਿਘਟਿਤਾਲ਼ਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ , ਲੋਹਕਟ੍ਠਵਿਸਾਣਕਂ॥

ਯਨ੍ਤੁਕੰ ਸੂਚਿਕਞ੍ਚੇવ, ਛਦਨੰ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾવਲਿਤ੍ਤੰ।
વੇਦਿਜਾਲਸਲਾਕਞ੍ਚ, ਚਕ੍ਕਲਿ ਸਨ੍ਥਰੇਨ ਚ॥

ਮਿਙ੍ਢਿ ਬਿਦਲਮਞ੍ਚਞ੍ਚ, ਸੋਸਾਨਿਕਮਸਾਰਕੋ।
ਬੁਨ੍ਦਿਕੁਲ਼ਿਰਪਾਦਞ੍ਚ, ਆਹਚ੍ਚਾਸਨ੍ਦਿ ਉਚ੍ਚਕੇ॥

ਸਤ੍ਤੁਙ੍ਗੋ ਚ ਭਦ੍ਦਪੀਠੰ, ਪੀਠਕੇਲ਼ਕਪਾਦਕੰ।
ਆਮਲਾਫਲਕਾ ਕੋਚ੍ਛਾ, ਪਲਾਲਪੀਠਮੇવ ਚ॥

ਉਚ੍ਚਾਹਿਪਟਿਪਾਦਕਾ, ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਿ ਚ ਪਾਦਕਾ।
ਸੁਤ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਪਦੰ ਚੋਲ਼ੰ, ਤੂਲਿਕੰ ਅਙ੍ਢਕਾਯਿਕੰ॥

ਗਿਰਗ੍ਗੇ ਭਿਸਿਯੋ ਚਾਪਿ, ਦੁਸ੍ਸੰ ਸੇਨਾਸਨਮ੍ਪਿ ਚ।
ਓਨਦ੍ਧੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਤਤਿ, ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍વਾ ਹਰਨ੍ਤਿ ਚ॥

ਭਿਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਹਤ੍ਥਭਿਤ੍ਤਿਞ੍ਚ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਸਿ ਤਥਾਗਤੋ।
ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ વਿਹਾਰੇ ਚਾਪਿ, ਥੁਸੰ ਸਣ੍ਹਞ੍ਚ ਮਤ੍ਤਿਕਾ॥

ਇਕ੍ਕਾਸੰ ਪਾਣਿਕੰ ਕੁਣ੍ਡੰ, ਸਾਸਪੰ ਸਿਤ੍ਥਤੇਲਕੰ।
ਉਸ੍ਸਨ੍ਨੇ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤੁੰ, ਫਰੁਸੰ ਗਣ੍ਡੁਮਤ੍ਤਿਕੰ॥

ਇਕ੍ਕਾਸੰ ਪਟਿਭਾਨਞ੍ਚ, ਨੀਚਾ ਚਯੋ ਚ ਆਰੁਹੰ।
ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਿ ਆਲ਼ਕਾ, ਅਙ੍ਢਕੁਟ੍ਟੰ ਤਯੋ ਪੁਨ॥

ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਕੁਟ੍ਟਪਾਦੋ ਚ, ਓવਸ੍ਸਤਿ ਸਰੰ ਖਿਲੰ।
ਚੀવਰવਂਸੰ ਰਜ੍ਜੁਞ੍ਚ, ਆਲ਼ਿਨ੍ਦੰ ਕਿਟਿਕੇਨ ਚ॥

ਆਲਮ੍ਬਨੰ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣੰ, ਹੇਟ੍ਠਾਮਗ੍ਗੇ ਨਯੰ ਕਰੇ।
ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਓਤਪ੍ਪਤਿ, ਸਾਲੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਚ ਭਾਜਨੰ॥

વਿਹਾਰੋ ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਚੇવ, ਪਰਿવੇਣਗ੍ਗਿਸਾਲਕੰ।
ਆਰਾਮੇ ਚ ਪੁਨ ਕੋਟ੍ਠੇ, ਹੇਟ੍ਠਞ੍ਞੇવ ਨਯੰ ਕਰੇ॥

ਸੁਧੰ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿ ਚ, ਸਦ੍ਧੋ ਸੀਤવਨੰ ਅਗਾ।
ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੋ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ, ਸਹ ਸਙ੍ਘੇਨ ਨਾਯਕੰ॥

ਆਣਾਪੇਸਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ, ਆਰਾਮੰ ਕਾਰਯੀ ਗਣੋ।
વੇਸਾਲਿਯੰ ਨવਕਮ੍ਮੰ, ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿ॥

ਕੋ ਅਰਹਤਿ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ, ਤਿਤ੍ਤਿਰਞ੍ਚ ਅવਨ੍ਦਿਯਾ।

ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਨ੍ਤੁਰਘਰਾ, ਤੂਲੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਓਸਰਿ॥

ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ ਆਰਾਮੰ, ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਚ ਕੋਲਾਹਲੰ।
ਗਿਲਾਨਾ ਵਰਸੇਯਜਾ ਚ, ਲੇਸਾ ਸਤ੍ਤਰਸਾ ਤਹਿੰ॥

ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ, ਵਿਹਾਰਗ੍ਗੇਨ ਭਾਜਯਿ।
ਪਰਿਵੇਣੰ ਅਨੁਭਾਗਞ੍ਚ, ਅਕਾਮਾ ਭਾਗੰ ਨੋ ਦਦੇ॥

ਨਿਸ੍ਸੀਮੰ ਸਬ੍ਬਕਾਲਞ੍ਚ, ਗਾਹਾ ਸੇਨਾਸਨੇ ਤਯੋ।
ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਚ ਵਣ੍ਣੇਸਿ, ਠਿਤਕਾ ਸਮਕਾਸਨਾ॥

ਸਮਾਨਾਸਨਿਕਾ ਭਿਨ੍ਦਿੰਸੁ, ਤਿਵਗ੍ਗਾ ਚ ਦੁਵਗ੍ਗਿਕੰ।
ਅਸਮਾਨਾਸਨਿਕਾ ਦੀਘੰ, ਸਾਲ਼ਿਨ੍ਦੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ॥

ਅਯਿਜਕਾ ਚ ਅਵਿਦੂਰੇ, ਭਾਜਿਤਞ੍ਚ ਕੀਟਾਗਿਰੇ।
ਆਲ਼ਵੀ ਪਿਣ੍ਡਕਕੁਟ੍ਟੇਹਿ, ਦ੍ਵਾਰਅਗ੍ਗਲ਼ਵਟ੍ਟਿਕਾ॥

ਆਲੋਕਸੇਤਕਾਲ਼ਞ੍ਚ , ਗੇਰੁਛਾਦਨਬਨ੍ਧਨਾ।
ਭਣ੍ਡਿਖਣ੍ਡਪਰਿਭਣ੍ਡੰ, ਵੀਸ ਤਿੰਸਾ ਚ ਕਾਲਿਕਾ॥

ਓਸਿਤੇ ਅਕਤੰ ਵਿਪ੍ਪੰ, ਖੁਦ੍ਦੇ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸਿਕੰ।
ਅਡ੍ਢਯੋਗੇ ਚ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠ, ਮਹਲ੍ਲੇ ਦਸ ਦ੍ਵਾਦਸ॥

ਸਬ੍ਬੰ ਵਿਹਾਰੰ ਏਕਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞੰ ਵਾਸੇਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਿਕੰ।
ਨਿਸ੍ਸੀਮੰ ਸਬ੍ਬਕਾਲਞ੍ਚ, ਪਕ੍ਕਮਿ ਵਿਬ੍ਭਮਨ੍ਤਿ ਚ॥

ਕਾਲਞ੍ਚ ਸਾਮਣੇਰਞ੍ਚ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਅਨ੍ਤਿਮੰ।
ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾ ਚ, ਵੇਦਨਾਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਾ॥

ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿਯਾ, ਪਣ੍ਡਕਾ ਥੇਯ੍ਯਤਿਤ੍ਥਿਯਾ।
ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਮਾਤੁਪਿਤੁ, ਅਰਹਨ੍ਤਾ ਚ ਦੂਸਕਾ॥

ਭੇਦਕਾ ਲੋਹਿਤੁਪ੍ਪਾਦਾ, ਉਭਤੋ ਚਾਪਿ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕਾ।
ਮਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਰਿਹਾਯਿ, ਕਮ੍ਮੰ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਦਾਤਵੇ॥

ਵਿਪ੍ਪਕਤੇ ਚ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ, ਕਤੇ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਕ੍ਕਮੇ।
ਵਿਬ੍ਭਮਤਿ ਕਾਲਙ੍ਕਤੋ, ਸਾਮਣੇਰੋ ਚ ਜਾਯਤਿ॥

ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤੋ ਚ ਸਿਕ੍ਖਾਯ, ਅਨ੍ਤਿਮਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਕੋ ਯਦਿ।
ਸਙ੍ਘੋਵ ਸਾਮਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਖਿਤ੍ਤਵੇਦਨਾ॥

ਅਦਸ੍ਸਨਾਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ, ਦਿਟ੍ਠਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਹੋਤਿ ਤं।
ਪਣ੍ਡਕੋ ਥੇਯਜਤਿਤ੍ਥੀ ਚ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਮਾਤੁਪੇਤ੍ତਿਕं॥

ਘਾਤਕੋ ਦੂਸਕੋ ਚਾਪਿ, ਭੇਦਲੋਹਿਤਬਜਞ੍ਜਨਾ।
ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ ਯਦਿ ਸੋ, ਸਙ੍ਘੋਵ ਹੋਤਿ ਸਾਮਿਕੋ॥

ਹਰਨ੍ਤੁਞ੍ਞਤ੍ਰ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚं, ਉਨ੍ਨਿਯਤਿ ਚ ਕਮ੍ਬਲं।
ਦੁਸ੍ਸਞ੍ਚ ਚਮ੍ਮਚਕ੍ਕਲੀ, ਚੋਲ਼ਕं ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ ਚ॥

ਅਲ੍ਲਾ ਉਪਾਹਨਾਨਿਟ੍ਠ, ਲਿਖਨ੍ਤਿ ਅਪਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ ਚ।
ਅਪਸ੍ਸੇਨं ਲਿਖਤੇਵ, ਧੋਤਪਚ੍ਚੁਤ੍ਥਰੇਨ ਚ॥

ਰਾਜਗਹੇ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਲਾਮਕं ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕं।
ਕਥं ਨੁ ਖੋ ਪਞ੍ਞਾਪਕं, ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਸਮ੍ਮੁਤਿ॥

ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਭਾਜਕੋ ਚਾਪਿ, ਯਾਗੁ ਚ ਫਲਭਾਜਕੋ।
ਖਜ੍ਜਕਭਾਜਕੋ ਚੇਵ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇ॥

ਸਾਟਿਯਗ੍ਗਾਹਾਪਕੋ ਚੇਵ, ਤਥੇਵ ਪਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹਕੋ।
ਆਰਾਮਿਕਸਾਮਣੇਰ, ਪੇਸਕਸ੍ਸ ਚ ਸਮ੍ਮੁਤਿ॥

ਸਬ੍ਬਾਭਿਭੂ ਲੋਕਵਿਦੂ, ਹਿਤਚਿਤ੍ਤੋ ਵਿਨਾਯਕੋ।
ਲੇਣਤ੍ਥਞ੍ਚ ਸੁਖਤ੍ਥਞ੍ਚ, ਝਾਯਿਤੁਞ੍ਚ ਵਿਪਸ੍ਸਿਤੁਨ੍ਤਿ॥

ਸੇਨਾਸਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕं ਨਿਟ੍ਠਿਤं।

੭. ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੰ

੧. ਪਠਮਭਾਣਵਾਰੋ

ਛਸਕਜਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਕਥਾ

੩੩੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਅਨੁਪਿਯਾਯੰ ਵਿਹਰਤਿ, ਅਨੁਪਿਯੰ ਨਾਮ ਮਲ੍ਲਾਨੰ ਨਿਗਮੋ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਾ ਸਕਜਕੁਮਾਰਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਹਾਨਾਮੋ ਚ ਸਕ੍ਕੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਚ ਸਕ੍ਕੋ ਦ੍ਵੇਭਾਤਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਸਕ੍ਕੋ ਸੁਖੁਮਾਲੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਏਕੋ ਹੇਮਨ੍ਤਿਕੋ, ਏਕੋ ਗਿਮ੍ਹਿਕੋ, ਏਕੋ ਵਸ੍ਸਿਕੋ। ਸੋ ਵਸ੍ਸਿਕੇ ਪਾਸਾਦੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ [ਵਸ੍ਸਿਕੇ ਪਾਸਾਦੇ ਵਸ੍ਸਿਕੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ (ਸੀ॰)] ਨਿਪ੍ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਤੂਰਿਯੇਹਿ ਪਰਿਚਾਰਯਮਾਨੋ [ਪਰਿਚਾਰਿਯਮਾਨੋ (ਕ॰)] ਨ ਹੇਟ੍ਠਾਪਾਸਾਦੰ ਓਰੋਹਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਨਾਮਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਏਤਰਹਿ ਖੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਾ ਸਕਜਕੁਮਾਰਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਪਨ ਕੁਲਾ ਨਤ੍ਥਿ ਕੋਚਿ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ। ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯੰ, ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਵਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਨਾਮੋ ਸਕ੍ਕੋ ਯੇਨ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਸਕ੍ਕੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੰ ਸਕ੍ਕੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਏਤਰਹਿ, ਤਾਤ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਾ ਸਕਜਕੁਮਾਰਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਪਨ ਕੁਲਾ ਨਤ੍ਥਿ ਕੋਚਿ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ। ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵੰ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ, ਅਹੰ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਅਹੰ ਖੋ ਸੁਖੁਮਾਲੋ, ਨਾਹੰ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁੰ। ਤ੍ਵੰ ਪਬ੍ਬਜਾਹੀ''ਤਿ। ''ਏਹਿ ਖੋ ਤੇ, ਤਾਤ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧ, ਘਰਾਵਾਸਤ੍ਥੰ ਅਨੁਸਾਸਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਪਠਮੰ ਖੇਤ੍ਤੰ ਕਸਾਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਕਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਪਾਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਵਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕੰ ਅਭਿਨੇਤਬ੍ਬੰ। ਉਦਕੰ ਅਭਿਨੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕੰ ਨਿਨ੍ਨੇਤਬ੍ਬੰ। ਉਦਕੰ ਨਿਨ੍ਨੇਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਧਾਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਨਿਦ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ [ਨਿਙ੍ਡਹੇਤਬ੍ਬੰ, ਨਿਙ੍ਡਹੇਤ੍ਵਾ (ਸੀ॰)] ਲਵਾਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਲਵਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਬ੍ਬਾਹਾਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਉਬ੍ਬਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਜੰ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਪੁਞ੍ਜੰ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਦ੍ਦਾਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਮਦ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਲਾਨਿ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਪਲਾਲਾਨਿ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਸਿਕਾ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਤਬ੍ਬਾ। ਭੁਸਿਕੰ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਓਪੁਨਾਪੇਤਬ੍ਬੰ [ਓਫੁਨਾਪੇਤਬ੍ਬੰ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰), ਓਫੁਣਾਪੇਤਬ੍ਬੰ (ਯੋਜਨਾ)]। ਓਪੁਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਾਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਅਤਿਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਯਤਿਮ੍ਪਿ ਵਸ੍ਸੰ ਏਵਮੇਵ ਕਾਤਬ੍ਬੰ, ਆਯਤਿਮ੍ਪਿ ਵਸ੍ਸੰ ਏਵਮੇਵ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ''ਨ ਕਮ੍ਮਾ ਖੀਯਨ੍ਤਿ? ਨ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ? ਕਦਾ ਕਮ੍ਮਾ ਖੀਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ? ਕਦਾ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤਿ? ਕਦਾ ਮਯੰ ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਸਮਪ੍ਪਿਤਾ ਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤਾ ਪਰਿਚਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ? ''ਨ ਹਿ, ਤਾਤ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧ, ਕਮ੍ਮਾ ਖੀਯਨ੍ਤਿ। ਨ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਅਖੀਣੇਵ ਕਮ੍ਮੇ ਪਿਤਰੋ ਚ ਪਿਤਾਮਹਾ ਚ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਘਰਾਵਾਸਤ੍ਥੇਨ ਉਪਜਾਨਾਹਿ। ਅਹੰ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਸਕ੍ਕੋ ਯੇਨ ਮਾਤਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਇਚ੍ਛਾਮਹੰ, ਅਮ੍ਮ, ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁੰ। ਅਨੁਜਾਨਾਹਿ ਮੰ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯਾ''ਤਿ। ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੰ ਸਕ੍ਕੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਖੋ ਮੇ, ਤਾਤ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧ, ਦ੍ਵੇ ਪੁਤ੍ਤਾ ਪਿਯਾ ਮਨਾਪਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕੂਲਾ। ਮਰਣੇਨਪਿ ਵੋ ਅਕਾਮਕਾ ਵਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਕਿੰ ਪਨਾਹੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਜੀਵਨ੍ਤੇ ਅਨੁਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯਾ''ਤਿ? ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਸਕ੍ਕੋ ਮਾਤਰੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਇਚ੍ਛਾਮਹੰ, ਅਮ੍ਮ, ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁੰ। ਅਨੁਜਾਨਾਹਿ ਮੰ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯਾ''ਤਿ [ਇਮਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰੰ ਕੇਸੁਚਿ ਪੋਤ੍ਥਕੇਸੁ ਏਵਮ੍ਪਿ ਪਾਠੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ –- ''ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਏਵਮਾਹ 'ਸਚੇ ਤਾਤ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਸਕਜਰਾਜਾ ਸਕਜਾਨੰ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਤਿ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜਤਿ, ਏਵੰ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਾਹੀ'''ਤਿ]। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਸਕਜਰਾਜਾ ਸਕਜਾਨੰ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਤਿ। ਸੋ ਚ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਸਹਾਯੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸ

ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਮਾਤਾ – ‘ਅਯਂ ਖੋ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਸਕ੍ਯਰਾਜਾ ਸਕ੍ਯਾਨਂ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤਿ; ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਸਹਾਯੋ; ਸੋ ਨ ਉਸ੍ਸਹਤਿ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁ’ਨ੍ਤਿ – ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਂ ਸਕ੍ਕਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਸਚੇ, ਤਾਤ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧ, ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਸਕ੍ਯਰਾਜਾ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਤਿ, ਏਵਂ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਾਹੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਸਕ੍ਕੋ ਯੇਨ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਸਕ੍ਯਰਾਜਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਦ੍ਦਿਯਂ ਸਕ੍ਯਰਾਜਾਨਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਮਮ ਖੋ, ਸਮ੍ਮ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਤਵ ਪਟਿਬਦ੍ਧਾ’’ਤਿ। ‘‘ਸਚੇ ਤੇ, ਸਮ੍ਮ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਮਮ ਪਟਿਬਦ੍ਧਾ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧਾ ਵਾ ਸਾ ਹੋਤੁ, ਅਹਂ ਤਯਾ; ਯਥਾ ਸੁਖਂ ਪਬ੍ਬਜਾਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਏਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਉਭੋ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਨਾਹਂ, ਸਮ੍ਮ, ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਨ੍ਤਿ । ਯਂ ਤੇ ਸਕ੍ਕਾ ਅਞ੍ਞਂ ਮਯਾ ਕਾਤੁਂ, ਕਯਾਹਂ [ਤਯਾਹਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਤ੍ਵਂ ਪਬ੍ਬਜਾਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਮਾਤਾ ਖੋ ਮਂ, ਸਮ੍ਮ, ਏਵਮਾਹ – ‘ਸਚੇ, ਤਾਤ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧ, ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਸਕ੍ਯਰਾਜਾ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਤਿ, ਏਵਂ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਾਹੀ’’’ਤਿ। ‘‘ਭਾਸਿਤਾ ਖੋ ਪਨ ਤੇ, ਸਮ੍ਮ, ਏਸਾ ਵਾਚਾ। ਸਚੇ ਤੇ, ਸਮ੍ਮ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਮਮ ਪਟਿਬਦ੍ਧਾ ਵਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧਾ ਵਾ ਸਾ ਹੋਤੁ, ਅਹਂ ਤਯਾ; ਯਥਾ ਸੁਖਂ ਪਬ੍ਬਜਾਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਏਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਉਭੋ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਚ੍ਚਵਾਦਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਚ੍ਚਪਟਿਞ੍ਞਾ। ਅਥ ਖੋ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਸਕ੍ਯਰਾਜਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਂ ਸਕ੍ਕਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਆਗਮੇਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਾਨਿ। ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਵਸ੍ਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਉਭੋ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਤਿਚਿਰਂ, ਸਮ੍ਮ, ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਾਨਿ। ਨਾਹਂ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਾਨਿ ਆਗਮੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਆਗਮੇਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਛਵਸ੍ਸਾਨਿ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸਾਨਿ... ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ... ਤੀਣਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ... ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ... ਏਕਂ ਵਸ੍ਸਂ। ਏਕਸ੍ਸ ਵਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਉਭੋ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਤਿਚਿਰਂ, ਸਮ੍ਮ, ਏਕਵਸ੍ਸਂ। ਨਾਹਂ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਏਕਂ ਵਸ੍ਸਂ ਆਗਮੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਆਗਮੇਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਸਤ੍ਤਮਾਸੇ। ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਉਭੋਪਿ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਤਿਚਿਰਂ, ਸਮ੍ਮ, ਸਤ੍ਤਮਾਸਾ। ਨਾਹਂ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਸਤ੍ਤਮਾਸੇ ਆਗਮੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਆਗਮੇਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਛ ਮਾਸੇ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਚ ਮਾਸੇ... ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ... ਤਯੋ ਮਾਸੇ... ਦ੍ਵੇ ਮਾਸੇ... ਏਕਂ ਮਾਸਂ... ਅਡ੍ਢਮਾਸਂ। ਅਡ੍ਢਮਾਸਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਉਭੋਪਿ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਤਿਚਿਰਂ, ਸਮ੍ਮ, ਅਡ੍ਢਮਾਸੋ। ਨਾਹਂ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਅਡ੍ਢਮਾਸਂ ਆਗਮੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਆਗਮੇਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਯਾਵਾਹਂ ਪੁਤ੍ਤੇ ਚ ਭਾਤਰੋ ਚ ਰਜ੍ਜਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਨ ਚਿਰਂ, ਸਮ੍ਮ, ਸਤ੍ਤਾਹੋ, ਆਗਮੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ।

੩੩੧. ਅਥ ਖੋ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਚ ਸਕ੍ਯਰਾਜਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਚ ਆਨਨ੍ਦੋ ਚ ਭਗੁ ਚ ਕਿਮਿਲੋ ਚ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਚ, ਉਪਾਲਿਕਪ੍ਪਕੇਨ ਸਤ੍ਤਮਾ, ਯਥਾ ਪੁਰੇ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਮਿਂ ਨਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਨਿਯ੍ਯਿਂਸੁ। ਤੇ ਦੂਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੇਨਂ ਨਿਵਤ੍ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਵਿਸਯਂ ਓਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਭਰਣਂ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇਨ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਉਪਾਲਿਂ ਕਪ੍ਪਕਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਹਨ੍ਦ, ਭਣੇ ਉਪਾਲਿ, ਨਿਵਤ੍ਤਸ੍ਸੁ; ਅਲਂ ਤੇ ਏਤ੍ਤਕਂ ਜੀਵਿਕਾਯਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪਕਸ੍ਸ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਚਣ੍ਡਾ ਖੋ ਸਾਕਿਯਾ; ਇਮਿਨਾ ਕੁਮਾਰਾ ਨਿਪ੍ਪਾਤਿਤਾਤਿ ਘਾਤਾਪੇਯ੍ਯੁਮ੍ਪਿ ਮਂ। ਇਮੇ ਹਿ ਨਾਮ ਸਕ੍ਯਕੁਮਾਰਾ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਕਿਮਙ੍ਗ [ਕਿਮਙ੍ਗ (ਸੀ॰)] ਪਨਾਹ’’ਨ੍ਤਿ। ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਣ੍ਡਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਆਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ‘ਯੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਦਿਨ੍ਨਂਯੇਵ ਹਰਤੂ’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਤੇ ਸਕ੍ਯਕੁਮਾਰਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਅਦ੍ਦਸਾਸੁਂ ਖੋ ਤੇ ਸਕ੍ਯਕੁਮਾਰਾ ਉਪਾਲਿਂ ਕਪ੍ਪਕਂ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਉਪਾਲਿਂ ਕਪ੍ਪਕਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਕਿਸ੍ਸ, ਭਣੇ ਉਪਾਲਿ, ਨਿਵਤ੍ਤੇਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਇਧ ਮੇ, ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤਾ, ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘ਚਣ੍ਡਾ ਖੋ ਸਾਕਿਯਾ; ਇਮਿਨਾ ਕੁਮਾਰਾ ਨਿਪ੍ਪਾਤਿਤਾਤਿ ਘਾਤਾਪੇਯ੍ਯੁਮ੍ਪਿ ਮਂ। ਇਮੇ ਹਿ ਨਾਮ ਸਕ੍ਯਕੁਮਾਰਾ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਕਿਮਙ੍ਗ ਪਨਾਹ’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਖੋ ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤਾ, ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਣ੍ਡਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਆਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ‘ਯੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਦਿਨ੍ਨਞ੍ਞੇਵ ਹਰਤੂ’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤੋਮ੍ਹਿ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਸੁਟ੍ਠੁ, ਭਣੇ ਉਪਾਲਿ, ਅਕਾਸਿ ਯਮ੍ਪਿ ਨ ਨਿਵਤ੍ਤੋ [ਯਂ ਨਿਵਤ੍ਤੋ (ਸੀ॰), ਯਂ ਪਨ ਨਿਵਤ੍ਤੋ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਚਣ੍ਡਾ ਖੋ ਸਾਕਿਯਾ; ਇਮਿਨਾ ਕੁਮਾਰਾ ਨਿਪ੍ਪਾਤਿਤਾਤਿ ਘਾਤਾਪੇਯ੍ਯੁਮ੍ਪਿ ਤ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸਕਜਕੁਮਾਰਾ ਉਪਾਲਿੰ ਕਪ੍ਪਕੰ ਆਦਾਯ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿੰਨ੍ਨਾ ਖੋ ਤੇ ਸਕਜਕੁਮਾਰਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਮਯੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਾਕਿਯਾ ਨਾਮ ਮਾਨਸ੍ਸਿਨੋ। ਅਯੰ , ਭਨ੍ਤੇ, ਉਪਾਲਿ ਕਪ੍ਪਕੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦੀਘਰਤ੍ਤੰ ਪਰਿਚਾਰਕੋ। ਇਮੰ ਭਗਵਾ ਪਠਮੰ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤੁ। ਇਮਸ੍ਸ ਮਯੰ ਅਭਿਵਾਦਨਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ। ਏਵੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਾਕਿਯਾਨੰ ਸਾਕਿਯਮਾਨੋ ਨਿਮ੍ਮਾਨਾਯਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ [ਨਿਮ੍ਮਾਦਯਿਸ੍ਸਤੀਤਿ (ਸੀ॰), ਨਿਮ੍ਮਾਨਿਯਿਸ੍ਸਤੀਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)]।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਉਪਾਲਿੰ ਕਪ੍ਪਕੰ ਪਠਮੰ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਤੇ ਸਕਜਕੁਮਾਰੇ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਤੇਨੇਵ ਅਨ੍ਤਰਵਸ੍ਸੇਨ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ ਸਚ੍ਛਾਕਾਸਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੰ ਸਚ੍ਛਾਕਾਸਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਪੋਥੁਜ੍ਜਨਿਕੰ ਇਦ੍ਧਿੰ ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦੇਸਿ।

੩੩੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਅਰਞ੍ਞਗਤੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੋਪਿ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਗਤੋਪਿ ਅਭਿਕ੍ਖਣੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸਿ – ''ਅਹੋ ਸੁਖੰ, ਅਹੋ ਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿੰਨ੍ਨਾ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਆਯਸ੍ਮਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਅਰਞ੍ਞਗਤੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੋਪਿ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਗਤੋਪਿ ਅਭਿਕ੍ਖਣੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸਿ – 'ਅਹੋ ਸੁਖੰ, ਅਹੋ ਸੁਖ'ਨ੍ਤਿ। ਨਿਸ੍ਸੰਸਯੰ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਅਨਭਿਰਤੋਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਤਿ। ਤੰਯੇਵ ਵਾ ਪੁਰਿਮੰ ਰਜ੍ਜਸੁਖੰ ਸਮਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞਗਤੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੋਪਿ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਗਤੋਪਿ ਅਭਿਕ੍ਖਣੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸਿ – 'ਅਹੋ ਸੁਖੰ, ਅਹੋ ਸੁਖ'''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਏਹਿ ਤ੍ਵੰ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਮਮ ਵਚਨੇਨ ਭਦ੍ਦਿਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਮਨ੍ਤੇਹਿ – 'ਸਤ੍ਥਾ ਤੰ, ਆਵੁਸੋ ਭਦ੍ਦਿਯ, ਆਮਨ੍ਤੇਤੀ'''ਤਿ । ''ਏਵੰ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਭਦ੍ਦਿਯੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਤ੍ਥਾ ਤੰ, ਆਵੁਸੋ ਭਦ੍ਦਿਯ, ਆਮਨ੍ਤੇਤੀ''ਤਿ। ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿੰਨ੍ਨੰ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਭਦ੍ਦਿਯੰ ਭਗਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਭਦ੍ਦਿਯ, ਅਰਞ੍ਞਗਤੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੋਪਿ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਗਤੋਪਿ ਅਭਿਕ੍ਖਣੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸਿ – 'ਅਹੋ ਸੁਖੰ, ਅਹੋ ਸੁਖ'''ਨ੍ਤਿ? ''ਏਵੰ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਭਦ੍ਦਿਯ, ਅਤ੍ਥਵਸੰ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨੋ ਅਰਞ੍ਞਗਤੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੋਪਿ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਗਤੋਪਿ ਅਭਿਕ੍ਖਣੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸਿ – 'ਅਹੋ ਸੁਖੰ ਅਹੋ ਸੁਖ'''ਨ੍ਤਿ? ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਞ੍ਞੋ ਸਤੋਪਿ ਅਨ੍ਤੋਪਿ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਰਕ੍ਖਾ ਸੁਸੰਵਿਹਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਬਹਿਪਿ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਰਕ੍ਖਾ ਸੁਸੰਵਿਹਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੋਪਿ ਨਗਰੇ ਰਕ੍ਖਾ ਸੁਸੰਵਿਹਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਬਹਿਪਿ ਨਗਰੇ ਰਕ੍ਖਾ ਸੁਸੰਵਿਹਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੋਪਿ ਜਨਪਦੇ ਰਕ੍ਖਾ ਸੁਸੰਵਿਹਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਬਹਿਪਿ ਜਨਪਦੇ ਰਕ੍ਖਾ ਸੁਸੰਵਿਹਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਖੋ ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਵੰ ਰਕ੍ਖਿਤੋਪਿ ਗੋਪਿਤੋਪਿ ਸਨ੍ਤੋ ਭੀਤੋ ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗੋ ਉਸ੍ਸਙ੍ਕੀ ਉਤ੍ਰਸ੍ਤੋ ਵਿਹਰਾਮਿ। ਏਤਰਹਿ ਖੋ ਪਨ ਅਹੰ ਏਕੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਰਞ੍ਞਗਤੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੋਪਿ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਗਤੋਪਿ ਅਭੀਤੋ ਅਨੁਬ੍ਬਿਗ੍ਗੋ ਅਨੁਸ੍ਸਙ੍ਕੀ ਅਨੁਤ੍ਰਸ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਪਨ੍ਨਲੋਮੋ ਪਰਦਤ੍ਤਵੁਤ੍ਤੋ ਮਿਗਭੂਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਹਰਾਮੀਤਿ। ਇਮੰ ਖੋ ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਥਵਸੰ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨੋ ਅਰਞ੍ਞਗਤੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੋਪਿ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਗਤੋਪਿ ਅਭਿਕ੍ਖਣੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਮਿ – 'ਅਹੋ ਸੁਖੰ, ਅਹੋ ਸੁਖ'''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਤਾਯੰ ਵੇਲਾਯੰ ਇਮੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸਿ –

> [ਉਦਾ॰ ੨੦] ''ਯਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤੋ ਨ ਸਨ੍ਤਿ ਕੋਪਾ, ਇਤਿ ਭਵਾਭਵਤਞ੍ਚ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੋ।
> ਤੰ ਵਿਗਤਭਯੰ ਸੁਖਿੰ ਅਸੋਕੰ, ਦੇਵਾ ਨਾਨੁਭਵਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸਨਾਯਾ''ਤਿ॥

ਦੇਵਦਤ੍ਤਵਤ੍ਥੁ

੩੩੩. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਅਨੁਪਿਯਾਯਂ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਕੋਸਮ੍ਬੀ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਕੋਸਮ੍ਬੀ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਘੋਸਿਤਾਰਾਮੇ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਹੋਗਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨਸ੍ਸ ਏਵਂ ਚੇਤਸੋ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ – ''ਕਂ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਪਸਾਦੇਯ੍ਯਂ, ਯਸ੍ਮਿਂ ਮੇ ਪਸਨ੍ਨੇ ਬਹੁਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਯਂ ਖੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਕੁਮਾਰੋ ਤਰੁਣੋ ਚੇਵ ਆਯਤਿਂ ਭਦ੍ਰੋ ਚ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਕੁਮਾਰਂ ਪਸਾਦੇਯ੍ਯਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਮੇ ਪਸਨ੍ਨੇ ਬਹੁਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸੇਨਾਸਨਂ ਸਂਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਰਾਜਗਹਂ ਤੇਨ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਯੇਨ ਰਾਜਗਹਂ ਤਦਵਸਰਿ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸਕਵਣ੍ਣਂ ਪਟਿਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਕਵਣ੍ਣਂ ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਅਹਿਮੇਖਲਿਕਾਯ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ [ਉਚ੍ਚਙ੍ਕੇ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਕੁਮਾਰੋ ਭੀਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗੋ ਉਸ੍ਸਙ੍ਕੀ ਉਤ੍ਰਸ੍ਤੋ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਕੁਮਾਰਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਭਾਯਸਿ ਮਂ ਤ੍ਵਂ ਕੁਮਾਰਾ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਭਾਯਾਮਿ। ਕੋਸਿ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ? ''ਅਹਂ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ''ਸਚੇ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ, ਇਙ੍ਘ ਸਕੇਨੇਵ ਵਣ੍ਣੇਨ ਪਾਤੁਭਵਸ੍ਸੂ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕੁਮਾਰਕਵਣ੍ਣਂ ਪਟਿਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਪਤ੍ਤਚੀਵਰਧਰੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਕੁਮਾਰੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਇਮਿਨਾ ਇਦ੍ਧਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇਨ ਅਭਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਰਥਸਤੇਹਿ ਸਾਯਂ ਪਾਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਞ੍ਚ ਚ ਥਾਲਿਪਾਕਸਤਾਨਿ ਭਤ੍ਤਾਭਿਹਾਰੋ ਅਭਿਹਰੀਯਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੇਨ ਅਭਿਭੂਤਸ੍ਸ ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪਂ ਇਚ੍ਛਾਗਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ – ''ਅਹਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਰਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ । ਸਹ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਪਰਿਹਾਯਿ।

[ਅ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੦] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਕਕੁਧੋ ਨਾਮ ਕੋਲ਼ਿਯਪੁਤ੍ਤੋ, ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਅਧੁਨਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਮਨੋਮਯਂ ਕਾਯਂ ਉਪਪਨ੍ਨੋ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪ੍ਪਟਿਲਾਭੋ ਹੋਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਤੀਣਿ ਵਾ ਮਾਗਧਕਾਨਿ [ਮਾਗਧਿਕਾਨਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਗਾਮਕ੍ਖੇਤ੍ਤਾਨਿ। ਸੋ ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪ੍ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨੇਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨ ਪਰਂ ਬ੍ਯਾਬਾਧੇਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਕਕੁਧੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤੋ ਖੋ ਕਕੁਧੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੇਨ ਅਭਿਭੂਤਸ੍ਸ ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ [ਪਰਿਯਾਦਿਣ੍ਣਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ (ਕ॰)] ਏਵਰੂਪਂ ਇਚ੍ਛਾਗਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ – 'ਅਹਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਰਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। ਸਹ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾਵ ਭਨ੍ਤੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਪਰਿਹੀਨੋ''ਤਿ। ਇਦਮਵੋਚ ਕਕੁਧੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ। ਇਦਂ ਵਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ , ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ । ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਕੁਧੋ ਨਾਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੋਲ਼ਿਯਪੁਤ੍ਤੋ ਮਮ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਅਧੁਨਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਮਨੋਮਯਂ ਕਾਯਂ ਉਪਪਨ੍ਨੋ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪ੍ਪਟਿਲਾਭੋ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਤੀਣਿ ਵਾ ਮਾਗਧਕਾਨਿ ਗਾਮਕ੍ਖੇਤ੍ਤਾਨਿ। ਸੋ ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪ੍ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨੇਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨ ਪਰਂ ਬ੍ਯਾਬਾਧੇਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਕੁਧੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਯੇਨਾਹਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤੋ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਕੁਧੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਮਂ ਏਤਦਵੋਚ – 'ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੇਨ ਅਭਿਭੂਤਸ੍ਸ ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪਂ ਇਚ੍ਛਾਗਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ – ਅਹਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਰਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਸਹ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾਵ ਭਨ੍ਤੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਪਰਿਹੀਨੋ'ਤਿ। ਇਦਮਵੋਚ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਕੁਧੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ। ਇਦਂ ਵਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯੀ''ਤਿ।

''ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਕਕੁਧੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਚੇਤਸਾ ਚੇਤੋ ਪਰਿਚ੍ਚ ਵਿਦਿਤੋ? ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਕੁਧੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਭਾਸਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਤਥੇਵ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਅਞ੍ਞਥਾ''ਤਿ? ''ਚੇਤਸਾ ਚੇਤੋ ਪਰਿਚ੍ਚ ਵਿਦਿਤੋ ਚ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਕੁਧੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ। ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਕੁਧੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਭਾਸਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ

ਤਥੇਵ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਅਞ੍ਞਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਰਕ੍ਖਸ੍ਸੇਤਂ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਵਾਚਂ। ਰਕ੍ਖਸ੍ਸੇਤਂ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਵਾਚਂ। ਇਦਾਨਿ ਸੋ ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਾਤੁਕਰਿਸ੍ਸਤਿ।

ਪਞ੍ਚਸਤ੍ਥੁਕਥਾ

੩੩੪. [ਅ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੦] ‘‘ਪਞ੍ਚਿਮੇ , ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਸਤ੍ਥਾਰੋ ਸਨ੍ਤੋ ਸਂਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ। ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚ? ‘‘ਇਧ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਏਕਚ੍ਚੋ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋ ਸਮਾਨੋ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਮੇ ਸੀਲਂ ਪਰਿਯੋਦਾਤਂ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠ’ਨ੍ਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਸਾਵਕਾ ਏਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – ‘ਅਯਂ ਖੋ ਭਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋ ਸਮਾਨੋ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਮੇ ਸੀਲਂ ਪਰਿਯੋਦਾਤਂ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠ’ਨ੍ਤਿ ਚ। ਮਯਞ੍ਚੇਵ ਖੋ ਪਨ ਗਿਹੀਨਂ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਮ, ਨਾਸ੍ਸਸ੍ਸ ਮਨਾਪਂ। ਯਂ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਮਨਾਪਂ, ਕਥਂ ਨਂ ਮਯਂ ਤੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰੇਯ੍ਯਾਮ? ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਖੋ ਪਨ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ – ਯਂ ਤੁਮੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮੋਵ ਤੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤੀ’ਤਿ। ਏਵਰੂਪਂ ਖੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਸਾਵਕਾ ਸੀਲਤੋ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਏਵਰੂਪੋ ਚ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਕੇਹਿ ਸੀਲਤੋ ਰਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤਿ [ਪਚ੍ਚਾਸਿਂਸਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)]।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਜੀਵੋ ਸਮਾਨੋ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਜੀਵੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ ਮੇ ਆਜੀਵੋ ਪਰਿਯੋਦਾਤੋ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ’ਤਿ ਚ। ਤਮੇਨਂ ਸਾਵਕਾ ਏਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – ‘ਅਯਂ ਖੋ ਭਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਜੀਵੋ ਸਮਾਨੋ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਜੀਵੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ ਮੇ ਆਜੀਵੋ ਪਰਿਯੋਦਾਤੋ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ’ਤਿ ਚ। ਮਯਞ੍ਚੇਵ ਖੋ ਪਨ ਗਿਹੀਨਂ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਮ, ਨਾਸ੍ਸਸ੍ਸ ਮਨਾਪਂ। ਯਂ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਮਨਾਪਂ, ਕਥਂ ਨ ਮਯਂ ਤੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰੇਯ੍ਯਾਮ? ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਖੋ ਪਨ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ – ਯਂ ਤੁਮੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮੋਵ ਤੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤੀ’ਤਿ। ਏਵਰੂਪਂ ਖੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਸਾਵਕਾ ਆਜੀਵਤੋ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਏਵਰੂਪੋ ਚ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਕੇਹਿ ਆਜੀਵਤੋ ਰਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤਿ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਦੇਸਨੋ ਸਮਾਨੋ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਦੇਸਨੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ ਮੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਪਰਿਯੋਦਾਤਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ’ਤਿ ਚ । ਤਮੇਨਂ ਸਾਵਕਾ ਏਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – ‘ਅਯਂ ਖੋ ਭਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਦੇਸਨੋ ਸਮਾਨੋ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਦੇਸਨੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ ਮੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਪਰਿਯੋਦਾਤਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ’ਤਿ ਚ। ਮਯਞ੍ਚੇਵ ਖੋ ਪਨ ਗਿਹੀਨਂ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਮ, ਨਾਸ੍ਸਸ੍ਸ ਮਨਾਪਂ। ਯਂ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਮਨਾਪਂ, ਕਥਂ ਨਂ ਮਯਂ ਤੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰੇਯ੍ਯਾਮ? ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਖੋ ਪਨ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ – ਯਂ ਤੁਮੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮੋਵ ਤੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤੀ’ਤਿ। ਏਵਰੂਪਂ ਖੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਸਾਵਕਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤੋ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਏਵਰੂਪੋ ਚ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਕੇਹਿ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤੋ ਰਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤਿ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੋ ਸਮਾਨੋ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਮੇ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਂ ਪਰਿਯੋਦਾਤਂ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠ’ਨ੍ਤਿ ਚ। ਤਮੇਨਂ ਸਾਵਕਾ ਏਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – ‘ਅਯਂ ਖੋ ਭਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੋ ਸਮਾਨੋ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਮੇ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਂ ਪਰਿਯੋਦਾਤਂ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠ’ਨ੍ਤਿ ਚ। ਮਯਞ੍ਚੇਵ ਖੋ ਪਨ ਗਿਹੀਨਂ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਮ, ਨਾਸ੍ਸਸ੍ਸ ਮਨਾਪਂ। ਯਂ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਮਨਾਪਂ, ਕਥਂ ਨਂ ਮਯਂ ਤੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰੇਯ੍ਯਾਮ? ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਖੋ ਪਨ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ – ਯਂ ਤੁਮੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮੋਵ ਤੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤੀ’ਤਿ। ਏਵਰੂਪਂ ਖੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਸਾਵਕਾ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਤੋ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਏਵਰੂਪੋ ਚ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਕੇਹਿ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਤੋ ਰਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤਿ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਞਾਣਦਸ੍ਸਨੋ ਸਮਾਨੋ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਞਾਣਦਸ੍ਸਨੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਮੇ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਂ ਪਰਿਯੋਦਾਤਂ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠ’ਨ੍ਤਿ ਚ। ਤਮੇਨਂ ਸਾਵਕਾ ਏਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – ‘ਅਯਂ ਖੋ ਭਵਂ ਸਤ੍ਥਾ

ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੋ ਸਮਾਨੋ 'ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੋਮ੍ਹੀ'ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ 'ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਮੇ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਂ ਪਰਿਯੋਦਾਤਂ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠ'ਨ੍ਤਿ ਚ। ਮਯਞ੍ਚੇਵ ਖੋ ਪਨ ਗਿਹੀਨਂ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਮ, ਨਾਸ੍ਸਸ੍ਸ ਮਨਾਪਂ। ਯਂ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਮਨਾਪਂ, ਕਥਂ ਨਂ ਮਯਂ ਤੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰੇਯ੍ਯਾਮ? ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਖੋ ਪਨ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ – ਯਂ ਤੁਮੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮੋਵ ਤੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ। ਏਵਰੂਪਂ ਖੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਸਾਵਕਾ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਤੋ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਏਵਰੂਪੋ ਚ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਕੇਹਿ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਤੋ ਰਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤੀਤਿ। ਇਮੇ ਖੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਪਞ੍ਚ ਸਤ੍ਥਾਰੋ ਸਨ੍ਤੋ ਸਂਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ।

''ਅਹਂ ਖੋ ਪਨ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋ ਸਮਾਨੋ 'ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋਮ੍ਹੀ'ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਮਿ 'ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਮੇ ਸੀਲਂ ਪਰਿਯੋਦਾਤਂ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠ'ਨ੍ਤਿ ਚ। ਨ ਚ ਮਂ ਸਾਵਕਾ ਸੀਲਤੋ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਨ ਚਾਹਂ ਸਾਵਕੇਹਿ ਸੀਲਤੋ ਰਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਾਮਿ। ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਜੀਵੋ ਸਮਾਨੋ... ਪੇ॰... ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਦੇਸਨੋ ਸਮਾਨੋ...ਪੇ॰... ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੋ ਸਮਾਨੋ...ਪੇ॰... ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਞਾਣਦਸ੍ਸਨੋ ਸਮਾਨੋ 'ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਞਾਣਦਸ੍ਸਨੋਮ੍ਹੀ'ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਮਿ 'ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਮੇ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਂ ਪਰਿਯੋਦਾਤਂ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠ'ਨ੍ਤਿ ਚ। ਨ ਚ ਮਂ ਸਾਵਕਾ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਤੋ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਨ ਚਾਹਂ ਸਾਵਕੇਹਿ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਤੋ ਰਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਾਮੀ''ਤਿ।

੩੩੫. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਰਾਜਗਹਂ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਰਾਜਗਹਂ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਅਥ ਖੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਕੁਮਾਰੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਰਥਸਤੇਹਿ ਸਾਯਂ ਪਾਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ; ਪਞ੍ਚ ਚ ਥਾਲਿਪਾਕਸਤਾਨਿ ਭਤ੍ਤਾਭਿਹਾਰੋ ਅਭਿਹਰੀਯਤੀ''ਤਿ। ''ਮਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਂ ਪਿਹਯਿਤ੍ਥ। ਯਾਵਕੀਵਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਕੁਮਾਰੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਰਥਸਤੇਹਿ ਸਾਯਂ ਪਾਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ , ਪਞ੍ਚ ਚ ਥਾਲਿਪਾਕਸਤਾਨਿ ਭਤ੍ਤਾਭਿਹਾਰੋ ਅਭਿਹਰੀਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਹਾਨਿਯੇਵ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ, ਨੋ ਵੁਡ੍ਢਿ।

''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਣ੍ਡਸ੍ਸ ਕੁਕ੍ਕੁਰਸ੍ਸ ਨਾਸਾਯ ਪਿਤ੍ਤਂ ਭਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯੁਂ, ਏਵਞ੍ਹਿ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਕ੍ਕੁਰੋ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਚਣ੍ਡਤਰੋ ਅਸ੍ਸ, ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਾਵਕੀਵਞ੍ਚ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਕੁਮਾਰੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਰਥਸਤੇਹਿ ਸਾਯਂ ਪਾਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਞ੍ਚ ਚ ਥਾਲਿਪਾਕਸਤਾਨਿ ਭਤ੍ਤਾਭਿਹਾਰੋ ਅਭਿਹਰੀਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਹਾਨਿਯੇਵ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ, ਨੋ ਵੁਡ੍ਢਿ।

[ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੨.੧੮੪; ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੬੮] ''ਅਤ੍ਤਵਧਾਯ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਪਰਾਭਵਾਯ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੋ ਉਦਪਾਦਿ।

''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਦਲੀ ਅਤ੍ਤਵਧਾਯ ਫਲਂ ਦੇਤਿ, ਪਰਾਭਵਾਯ ਫਲਂ ਦੇਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤ੍ਤਵਧਾਯ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਪਰਾਭਵਾਯ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੋ ਉਦਪਾਦਿ।

''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵੇਲੁ ਅਤ੍ਤਵਧਾਯ ਫਲਂ ਦੇਤਿ, ਪਰਾਭਵਾਯ ਫਲਂ ਦੇਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤ੍ਤਵਧਾਯ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਪਰਾਭਵਾਯ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੋ ਉਦਪਾਦਿ।

''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਲ਼ੋ ਅਤ੍ਤਵਧਾਯ ਫਲਂ ਦੇਤਿ, ਪਰਾਭਵਾਯ ਫਲਂ ਦੇਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤ੍ਤਵਧਾਯ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਪਰਾਭਵਾਯ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੋ ਉਦਪਾਦਿ ।

‘‘ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸ੍ਸਤਰੀ ਅਤ੍ਤਵਧਾਯ ਗਬ੍ਭਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਪਰਾਭਵਾਯ ਗਬ੍ਭਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤ੍ਤਵਧਾਯ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਪਰਾਭਵਾਯ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕੋ ਉਦਪਾਦੀ’’ਤਿ।

[ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੮੩, ੧.੨.੧੮੪, ਨੇਤ੍ਤਿ॰ ੯੦] ‘‘ਫਲਂ ਵੇ ਕਦਲਿਂ ਹਨ੍ਤਿ, ਫਲਂ ਵੇਲੁਂ ਫਲਂ ਨਲ਼ਂ।
ਸਕ੍ਕਾਰੋ ਕਾਪੁਰਿਸਂ ਹਨ੍ਤਿ, ਗਬ੍ਭੋ ਅਸ੍ਸਤਰਿਂ ਯਥਾ’’ਤਿ॥

ਪਠਮਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੨. ਦੁਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ

ਪਕਾਸਨੀਯਕਮ੍ਮਂ

੩੩੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਾ ਮਹਤਿਯਾ ਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਸਰਾਜਿਕਾਯ ਪਰਿਸਾਯ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨਞ੍ਜਲਿਂ ਪਣਾਮੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਜਿਣ੍ਣੋ ਦਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਵੁਡ੍ਢੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਦ੍ਧਗਤੋ ਵਯੋਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਦਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਂ ਅਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤੁ, ਮਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤੁ। ਅਹਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਰਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਲਂ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਮਾ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਰਿਹਰਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ…ਪੇ॰… ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਜਿਣ੍ਣੋ ਦਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਵੁਡ੍ਢੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਦ੍ਧਗਤੋ ਵਯੋਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਦਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਂ ਅਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤੁ, ਮਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤੁ। ਅਹਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਰਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾਨਮ੍ਪਿ ਖੋ ਅਹਂ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯਂ , ਕਿਂ ਪਨ ਤੁਯ੍ਹਂ ਛਵਸ੍ਸ ਖੇਲ਼ਾਸਕਸ੍ਸਾ’’ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ – ਸਰਾਜਿਕਾਯ ਮਂ ਭਗਵਾ ਪਰਿਸਾਯ ਖੇਲ਼ਾਸਕਵਾਦੇਨ ਅਪਸਾਦੇਤਿ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਵ ਉਕ੍ਕਂਸਤੀਤਿ – ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਯਞ੍ਚਰਹਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤਿ ਪਠਮੋ ਆਘਾਤੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸਨੀਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤੁ – ‘ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ। ਯਂ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਵ ਤੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ’ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੩੩੭. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ ਸਙ੍ਘੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸਨੀਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ – ‘‘ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ। ਯਂ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਵ ਤੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ’ਤਿ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸਨੀਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ – ‘ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ। ਯਂ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਵ ਤੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ’ਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸਨੀਯਂ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ – ‘ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ, ਯਂ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਵ ਤੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ’ਤਿ – ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਕਤੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸਨੀਯੰ ਕਮ੍ਮੰ – 'ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ। ਯੰ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਵ ਤੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ'ਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

੩੩੮. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵੰ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸੇਹੀ''ਤਿ। ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਰਾਜਗਹੇ ਵਣ੍ਣੋ ਭਾਸਿਤੋ – 'ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਗੋਧਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਗੋਧਿਪੁਤ੍ਤੋ'ਤਿ। ਕਥਾਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸੇਮੀ''ਤਿ? ''ਨਨੁ ਤਯਾ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਭੂਤੋਯੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਰਾਜਗਹੇ ਵਣ੍ਣੋ ਭਾਸਿਤੋ – 'ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਗੋਧਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਗੋਧਿਪੁਤ੍ਤੋ''' ਤਿ? ''ਏਵੰ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਏਵਮੇਵ ਖੋ ਤ੍ਵੰ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਭੂਤੰਯੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸੇਹੀ''ਤਿ। ''ਏਵੰ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤੁ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸੇਤੁੰ – 'ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ। ਯੰ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਵ ਤੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਠਮੰ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸੇਤੁੰ – 'ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ। ਯੰ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਵ ਤੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ'ਤਿ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸੇਤੁੰ – 'ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ, ਯੰ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਵ ਤੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ'ਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ, ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸੇਤੁੰ – 'ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ, ਯੰ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਵ ਤੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ'ਤਿ – ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸੇਤੁੰ – 'ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ। ਯੰ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਵ ਤੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ'ਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਸਮ੍ਮਤੋ ਚ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਰਾਜਗਹੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸੇਸਿ – ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ। ਯੰ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਵ ਤੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੇ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ ਦੁਬ੍ਬੁਦ੍ਧਿਨੋ, ਤੇ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਉਸੂਯਕਾ ਇਮੇ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੰ ਉਸੂਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਬੁਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤੋ, ਤੇ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਨ ਖੋ ਇਦੰ ਓਰਕੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਯਥਾ ਭਗਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸਾਪੇਤੀ''ਤਿ।

ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਕੁਮਾਰਵਤ੍ਥੁ

੩੩੯. ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਯੇਨ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਕੁਮਾਰੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਕੁਮਾਰਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਖੋ, ਕੁਮਾਰ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੀਘਾਯੁਕਾ, ਏਤਰਹਿ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕਾ। ਠਾਨਂ ਖੋ ਪਨੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਕੁਮਾਰੋਵ ਸਮਾਨੋ ਕਾਲਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਕੁਮਾਰ, ਪਿਤਰਂ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਹੋਹਿ। ਅਹਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਕੁਮਾਰੋ – ਅਯ੍ਯੋ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ, ਜਾਨੇਯ੍ਯਾਸਿ ਅਯ੍ਯੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਤਿ – ਊਰੁਯਾ ਪੋਤ੍ਥਨਿਕਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾ ਦਿਵਸ੍ਸ [ਦਿਵਾ ਦਿਵਸਸ੍ਸ (ਕ॰)] ਭੀਤੋ ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗੋ ਉਸ੍ਸਙ੍ਕੀ ਉਤ੍ਰਸ੍ਤੋ ਸਹਸਾ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਦ੍ਦਸਾਸੁਂ ਖੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਉਪਚਾਰਕਾ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਕੁਮਾਰਂ ਦਿਵਾ ਦਿਵਸ੍ਸ ਭੀਤਂ ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਂ ਉਸ੍ਸਙ੍ਕਿਂ ਉਤ੍ਰਸ੍ਤਂ ਸਹਸਾ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਂ; ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਅਗ੍ਗਹੇਸੁਂ। ਤੇ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤਾ ਊਰੁਯਾ ਪੋਤ੍ਥਨਿਕਂ ਬਦ੍ਧਂ [ਬਨ੍ਧਂ (ਕ॰)] ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਕੁਮਾਰਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ, ਕੁਮਾਰ, ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋਸੀ''ਤਿ? ''ਪਿਤਰਮ੍ਹਿ ਹਨ੍ਤੁਕਾਮੋ''ਤਿ। ''ਕੇਨਾਸਿ ਉਸ੍ਸਾਹਿਤੋ''ਤਿ? ''ਅਯ੍ਯੇਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤੇਨਾ''ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਮਤਿਂ ਅਕਂਸੁ – ''ਕੁਮਾਰੋ ਚ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਚ, ਸਬ੍ਬੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਮਤਿਂ ਅਕਂਸੁ – ''ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਪਰਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਚ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਚਾ''ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਮਤਿਂ ਅਕਂਸੁ – ''ਨ ਕੁਮਾਰੋ ਚ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ। ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾ ਰਾਜਾ ਵਕ੍ਖਤਿ ਤਥਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਕੁਮਾਰਂ ਆਦਾਯ ਯੇਨ ਰਾਜਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ , ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਮਾਗਧਸ੍ਸ ਸੇਨਿਯਸ੍ਸ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਸ੍ਸ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ । ''ਕਥਂ, ਭਣੇ, ਮਹਾਮਤ੍ਤੇਹਿ ਮਤਿ ਕਤਾ''ਤਿ? ''ਏਕਚ੍ਚੇ, ਦੇਵ, ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਮਤਿਂ ਅਕਂਸੁ – 'ਕੁਮਾਰੋ ਚ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਚ, ਸਬ੍ਬੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬਾ'ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਮਤਿਂ ਅਕਂਸੁ – 'ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਪਰਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਚ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਚਾ'ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਮਤਿਂ ਅਕਂਸੁ – 'ਨ ਕੁਮਾਰੋ ਚ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ। ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾ ਰਾਜਾ ਵਕ੍ਖਤਿ ਤਥਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'''ਤਿ। ''ਕਿਂ, ਭਣੇ, ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ? ਨਨੁ ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕਚ੍ਚੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਰਾਜਗਹੇ ਪਕਾਸਾਪਿਤੋ – 'ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਕਤਿ। ਯਂ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ, ਨ ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਧਮ੍ਮੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਵ ਤੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ''ਤਿ? ਤਤ੍ਥ ਯੇ ਤੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਮਤਿਂ ਅਕਂਸੁ – 'ਕੁਮਾਰੋ ਚ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਚ; ਸਬ੍ਬੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬਾ'ਤਿ; ਤੇ ਅਟ੍ਠਾਨੇ ਅਕਾਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਮਤਿਂ ਅਕਂਸੁ – 'ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬਾ; ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਪਰਜ੍ਝਨ੍ਤਿ; ਕੁਮਾਰੋ ਚ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਚਾ'ਤਿ; ਤੇ ਨੀਚੇ ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਮਤਿਂ ਅਕਂਸੁ – 'ਨ ਕੁਮਾਰੋ ਚ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ; ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬਾ; ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ; ਯਥਾ ਰਾਜਾ ਵਕ੍ਖਤਿ ਤਥਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ; ਤੇ ਉਚ੍ਚੇ ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਕੁਮਾਰਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਮਂ ਤ੍ਵਂ, ਕੁਮਾਰ, ਹਨ੍ਤੁਕਾਮੋਸੀ''ਤਿ? ''ਰਜ੍ਜੇਨਾਮ੍ਹਿ, ਦੇਵ, ਅਤ੍ਥਿਕੋ''ਤਿ। ''ਸਚੇ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਕੁਮਾਰ, ਰਜ੍ਜੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕੋ, ਏਤਂ ਤੇ ਰਜ੍ਜ''ਨ੍ਤਿ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਰਜ੍ਜਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸਿ।

ਅਭਿਮਾਰਪੇਸਨਂ

੩੪੦. ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਯੇਨ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਕੁਮਾਰੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਕੁਮਾਰਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਪੁਰਿਸੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਆਣਾਪੇਹਿ, ਯੇ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਕੁਮਾਰੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ – ''ਯਥਾ, ਭਣੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਆਹ ਤਥਾ ਕਰੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਏਕਂ ਪੁਰਿਸਂ ਆਣਾਪੇਸਿ – ''ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਅਮੁਕਸ੍ਮਿਂ ਓਕਾਸੇ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਵਿਹਰਤਿ। ਤਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਆਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਦ੍ਵੇ ਪੁਰਿਸੇ ਠਪੇਸਿ – ''ਯੋ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਆਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਰਿਸੇ ਠਪੇਸਿ – ''ਯੇ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਦ੍ਵੇ ਪੁਰਿਸਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਆਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਅਟ੍ਠ ਪੁਰਿਸੇ ਠਪੇਸਿ – ‘‘ਯੇ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਰਿਸਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਆਗਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਸੋਲ਼ਸ ਪੁਰਿਸੇ ਠਪੇਸਿ – ‘‘ਯੇ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਅਟ੍ਠ ਪੁਰਿਸਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਸਿਚਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਧਨੁਕਲਾਪਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਭੀਤੋ ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗੋ ਉਸ੍ਸਙ੍ਕੀ ਉਤ੍ਰਸ੍ਤੋ ਪਤ੍ਥਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯੇਨ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਭੀਤਂ ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਂ ਉਸ੍ਸਙ੍ਕਿਂ ਉਤ੍ਰਸ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯੇਨ ਠਿਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਏਹਾਵੁਸੋ, ਮਾ ਭਾਯੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਸਿਚਮ੍ਮਂ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਧਨੁਕਲਾਪਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇਸੁ ਸਿਰਸਾ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਚ੍ਚਯੋ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਚ੍ਚਗਮਾ ਯਥਾਬਾਲਂ ਯਥਾਮੂਲ਼੍ਹਂ ਯਥਾਅਕੁਸਲਂ, ਯੋਹਂ ਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਵਧਕਚਿਤ੍ਤੋ ਇਧੂਪਸਙ੍ਕਨ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਅਚ੍ਚਯਂ ਅਚ੍ਚਯਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰਾਯਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤਗ੍ਘ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਅਚ੍ਚਯੋ ਅਚ੍ਚਗਮਾ ਯਥਾਬਾਲਂ ਯਥਾਮੂਲ਼੍ਹਂ ਯਥਾਅਕੁਸਲਂ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਵਧਕਚਿਤ੍ਤੋ ਇਧੂਪਸਙ੍ਕਨ੍ਤੋ। ਯਤੋ ਚ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ , ਅਚ੍ਚਯਂ ਅਚ੍ਚਯਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਕਰੋਸਿ, ਤਂ ਤੇ ਮਯਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮ। ਵੁਡ੍ਢਿ ਹੇਸਾ, ਆਵੁਸੋ, ਅਰਿਯਸ੍ਸ ਵਿਨਯੇ – ਯੋ ਅਚ੍ਚਯਂ ਅਚ੍ਚਯਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਕਰੋਤਿ, ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਂ ਕਥਂ ਕਥੇਸਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਦਾਨਕਥਂ ਸੀਲਕਥਂ ਸਗ੍ਗਕਥਂ, ਕਾਮਾਨਂ ਆਦੀਨਵਂ ਓਕਾਰਂ ਸਂਕਿਲੇਸਂ, ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਆਨਿਸਂਸਂ ਪਕਾਸੇਸਿ। ਯਦਾ ਤਂ ਭਗਵਾ ਅਞ੍ਞਾਸਿ ਕਲ੍ਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਮੁਦੁਚਿਤ੍ਤਂ, ਵਿਨੀਵਰਣਚਿਤ੍ਤਂ, ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਂ, ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਂ, ਅਥ ਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਾਮੁਕ੍ਕਂਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਤਂ ਪਕਾਸੇਸਿ – ਦੁਕ੍ਖਂ, ਸਮੁਦਯਂ, ਨਿਰੋਧਂ, ਮਗ੍ਗਂ। ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਸੁਦ੍ਧਂ ਵਤ੍ਥਂ ਅਪਗਤਕਾਲ਼ਕਂ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਰਜਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਏਵਮੇਵ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਆਸਨੇ ਵਿਰਜਂ ਵੀਤਮਲਂ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁਂ ਉਦਪਾਦਿ – ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਮੁਦਯਧਮ੍ਮਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਨਿਰੋਧਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੋ ਪਤ੍ਤਧਮ੍ਮੋ ਵਿਦਿਤਧਮ੍ਮੋ ਪਰਿਯੋਗਾਲ਼੍ਹਧਮ੍ਮੋ ਤਿਣ੍ਣਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੋ ਵਿਗਤਕਥਂਕਥੋ ਵੇਸਾਰਜ੍ਜਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਪਰਪ੍ਪਚ੍ਚਯੋ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ। ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤਂ ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਵਾ ਵਿਵਰੇਯ੍ਯ, ਮੂਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਆਚਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਵਾ ਤੇਲਪਜ੍ਜੋਤਂ ਧਾਰੇਯ੍ਯ – ਚਕ੍ਖੁਮਨ੍ਤੋ ਰੂਪਾਨਿ ਦਕ੍ਖਨ੍ਤੀਤਿ – ਏਵਮੇਵਂ ਭਗਵਤਾ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਧਮ੍ਮੋ ਪਕਾਸਿਤੋ। ਏਸਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚ। ਉਪਾਸਕਂ ਮਂ ਭਗਵਾ ਧਾਰੇਤੁ ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਪਾਣੁਪੇਤਂ ਸਰਣਂ ਗਤ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਮਾ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਗਚ੍ਛ, ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਗਚ੍ਛਾਹੀ’’ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਪੁਰਿਸਾ – ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਸੋ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਚਿਰੇਨ ਆਗਚ੍ਛਤੀਤਿ – ਪਟਿਪਥਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਦ੍ਦਸਂਸੁ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਭਗਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਂ ਕਥਂ ਕਥੇਸਿ...ਪੇ॰... ਅਪਰਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ...ਪੇ॰... ਉਪਾਸਕੇ ਨੋ ਭਗਵਾ ਧਾਰੇਤੁ ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਪਾਣੁਪੇਤਂ ਸਰਣਂ ਗਤੇ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤੇ ਪੁਰਿਸੇ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਵੁਸੋ, ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਗਚ੍ਛਿਤ੍ਥ, ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਗਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਰਿਸਾ...ਪੇ॰... ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਅਟ੍ਠ ਪੁਰਿਸਾ...ਪੇ॰... ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਸੋਲ਼ਸ ਪੁਰਿਸਾ – ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤੇ ਅਟ੍ਠ ਪੁਰਿਸਾ ਚਿਰੇਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ – ਪਟਿਪਥਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਦ੍ਦਸਾਸੁਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਭਗਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਂ ਕਥਂ ਕਥੇਸਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਦਾਨਕਥਂ...ਪੇ॰... ਅਪਰਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ...ਪੇ॰... ਉਪਾਸਕੇ ਨੋ

ਭਗਵਾ ਧਾਰੇਤੁ ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਪਾਣੁਪੇਤੰ ਸਰਣੰ ਗਤੇ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤੇ ਪੁਰਿਸੇ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਵੁਸੋ, ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਗਚ੍ਛਿਤ੍ਥ, ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਯੇਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਨਾਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਤੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਤੁੰ; ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਸੋ ਭਗਵਾ, ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ''ਤਿ। ''ਅਲੰ, ਆਵੁਸੋ; ਮਾ ਤ੍ਵੰ ਸਮਣੰ ਗੋਤਮੰ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਸਿ। ਅਹਮੇਵ ਸਮਣੰ ਗੋਤਮੰ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਲੋਹਿਤੁਪ੍ਪਾਦਕਕਮ੍ਮੰ

੩੪੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਾ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਤਸ੍ਸ ਛਾਯਾਯੰ ਚਙ੍ਕਮਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟੰ ਪਬ੍ਬਤੰ ਆਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਮਹਤਿੰ ਸਿਲੰ ਪਵਿਜ੍ਝਿ – ਇਮਾਯ ਸਮਣੰ ਗੋਤਮੰ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਦ੍ਵੇ ਪਬ੍ਬਤਕੂਟਾ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਸਿਲੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿੰਸੁ। ਤਤੋ ਪਪਤਿਕਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇ ਰੁਹਿਰੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਉਦ੍ਧੰ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਬਹੁੰ ਤਯਾ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪੁਞ੍ਞੰ ਪਸੁਤੰ, ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਵਧਕਚਿਤ੍ਤੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਰੁਹਿਰੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੇਨ ਪਠਮੰ ਆਨਨ੍ਤਰਿਯੰ ਕਮ੍ਮੰ ਉਪਚਿਤੰ, ਯੰ ਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਧਕਚਿਤ੍ਤੇਨ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਰੁਹਿਰੰ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਦੇਵਦਤ੍ਤੇਨ ਕਿਰ ਭਗਵਤੋ ਵਧੋ ਪਯੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਤੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਪਰਿਤੋ ਪਰਿਤੋ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਿ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਾ ਮਹਾਸਦ੍ਦਾ ਸਜ੍ਝਾਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾ, ਭਗਵਤੋ ਰਕ੍ਖਾਵਰਣਗੁਤ੍ਤਿਯਾ। ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਭਗਵਾ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦੰ ਮਹਾਸਦ੍ਦੰ ਸਜ੍ਝਾਯਸਦ੍ਦੰ। ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਸੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦੋ ਮਹਾਸਦ੍ਦੋ ਸਜ੍ਝਾਯਸਦ੍ਦੋ''ਤਿ? ''ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ – 'ਦੇਵਦਤ੍ਤੇਨ ਕਿਰ ਭਗਵਤੋ ਵਧੋ ਪਯੁਤ੍ਤੋ'ਤਿ। ਤੇ ਚ [ਤੇਧ (ਸੀ॰)], ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਪਰਿਤੋ ਪਰਿਤੋ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਿ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਾ ਮਹਾਸਦ੍ਦਾ ਸਜ੍ਝਾਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾ, ਭਗਵਤੋ ਰਕ੍ਖਾਵਰਣਗੁਤ੍ਤਿਯਾ। ਸੋ ਏਸੋ, ਭਗਵਾ, ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦੋ ਮਹਾਸਦ੍ਦੋ ਸਜ੍ਝਾਯਸਦ੍ਦੋ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਾਨਨ੍ਦ, ਮਮ ਵਚਨੇਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਹਿ – ਸਤ੍ਥਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤੀ''ਤਿ। ''ਏਵੰ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਤ੍ਥਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤੀ''ਤਿ। ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਾ ਏਤਦਵੋਚ –

''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ, ਯੰ ਪਰੂਪਕ੍ਕਮੇਨ ਤਥਾਗਤੰ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਅਨੁਪਕ੍ਕਮੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਿ।

[ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩੩੪; ਅ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੦] ''ਪਞ੍ਚਿਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਥਾਰੋ ਸਨ੍ਤੋ ਸੰਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾ ਲੋਕਸ੍ਮਿੰ। ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚ? ''ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਚ੍ਚੋ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋ ਸਮਾਨੋ 'ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋਮ੍ਹੀ'ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ 'ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਮੇ ਸੀਲੰ ਪਰਿਯੋਦਾਤੰ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠ'ਨ੍ਤਿ ਚ। ਤਮੇਨੰ ਸਾਵਕਾ ਏਵੰ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – 'ਅਯੰ ਖੋ ਭਵੰ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋ ਸਮਾਨੋ 'ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋਮ੍ਹੀ'ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ 'ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਮੇ ਸੀਲੰ ਪਰਿਯੋਦਾਤੰ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠ'ਨ੍ਤਿ ਚ। ਮਯਞ੍ਚੇਵ ਖੋ ਪਨ ਗਿਹੀਨੰ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਮ, ਨਾਸ੍ਸਸ੍ਸ ਮਨਾਪੰ। ਯੰ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਮਨਾਪੰ, ਕਥੰ ਨੰ ਮਯੰ ਤੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰੇਯ੍ਯਾਮ? ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਖੋ ਪਨ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ – ਯੰ ਤੁਮੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮੋਵ ਤੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ । ਏਵਰੂਪੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਸਾਵਕਾ ਸੀਲਤੋ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਏਵਰੂਪੋ ਚ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਕੇਹਿ ਸੀਲਤੋ ਰਕ੍ਖੰ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤਿ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਆਜੀਵੋ ਸਮਾਨੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਦੇਸਨੋ ਸਮਾਨੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੋ ਸਮਾਨੋ...ਪੇ॰... ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਞਾਣਦਸ੍ਸਨੋ ਸਮਾਨੋ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਞਾਣਦਸ੍ਸਨੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਮੇ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨੰ ਪਰਿਯੋਦਾਤੰ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠ’ਨ੍ਤਿ ਚ। ਤਮੇਨੰ ਸਾਵਕਾ ਏਵੰ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – ‘ਅਯੰ ਖੋ ਭਵੰ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਞਾਣਦਸ੍ਸਨੋ ਸਮਾਨੋ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਞਾਣਦਸ੍ਸਨੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਮੇ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨੰ ਪਰਿਯੋਦਾਤੰ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠ’ਨ੍ਤਿ ਚ। ਮਯਞ੍ਚੇਵ ਖੋ ਪਨ ਗਿਹੀਨੰ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਮ, ਨਾਸ੍ਸਸ੍ਸ ਮਨਾਪੰ। ਯੰ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਮਨਾਪੰ, ਕਥੰ ਨ ਮਯੰ ਤੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰੇਯ੍ਯਾਮ? ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਖੋ ਪਨ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ – ਯੰ ਤੁਮੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮੋਵ ਤੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤੀ’ਤਿ। ਏਵਰੂਪੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਸਾਵਕਾ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਤੋ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਏਵਰੂਪੋ ਚ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਕੇਹਿ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਤੋ ਰਕ੍ਖੰ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤਿ। ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚ ਸਤ੍ਥਾਰੋ ਸਨ੍ਤੋ ਸੰਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾ ਲੋਕਸ੍ਮਿੰ। ‘‘ਅਹੰ ਖੋ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋ ਸਮਾਨੋ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਮਿ ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਮੇ ਸੀਲੰ ਪਰਿਯੋਦਾਤੰ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠ’ਨ੍ਤਿ ਚ। ਨ ਚ ਮੰ ਸਾਵਕਾ ਸੀਲਤੋ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ; ਨ ਚਾਹੰ ਸਾਵਕੇਹਿ ਸੀਲਤੋ ਰਕ੍ਖੰ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਾਮਿ। ਅਹੰ ਖੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਜੀਵੋ ਸਮਾਨੋ...ਪੇ॰... ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਦੇਸਨੋ ਸਮਾਨੋ...ਪੇ॰... ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੋ ਸਮਾਨੋ...ਪੇ॰... ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਞਾਣਦਸ੍ਸਨੋ ਸਮਾਨੋ ‘‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਞਾਣਦਸ੍ਸਨੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਮਿ ‘‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਮੇ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨੰ ਪਰਿਯੋਦਾਤੰ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠ’’ਨ੍ਤਿ ਚ, ਨ ਚ ਮੰ ਸਾਵਕਾ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਤੋ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਨ ਚਾਹੰ ਸਾਵਕੇਹਿ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਤੋ ਰਕ੍ਖੰ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਾਮਿ। ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ, ਯੰ ਪਰੂਪਕ੍ਕਮੇਨ ਤਥਾਗਤੰ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਅਨੁਪਕ੍ਕਮੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਿ। ਗਚ੍ਛਥ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਥਾਵਿਹਾਰੰ। ਅਰਕ੍ਖਿਯਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤਾ’’ਤਿ।

ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿਪੇਸਨੰ

੩੪੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿ ਨਾਮ ਹਤ੍ਥੀ ਚਣ੍ਡੋ ਹੋਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਘਾਤਕੋ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਰਾਜਗਹੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਭਣ੍ਡੇ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਮਯੰ ਖੋ, ਭਣੇ, ਰਾਜਞਾਤਕਾ ਨਾਮ ਪਟਿਬਲਾ ਨੀਚਟ੍ਠਾਨਿਯੰ ਉਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤੁੰ, ਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਵੇਤਨਮ੍ਪਿ ਵਡ੍ਢਾਪੇਤੁੰ। ਤੇਨ ਹਿ, ਭਣੇ, ਯਦਾ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਇਮੰ ਰਚ੍ਛੰ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਤਦਾ ਇਮੰ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿੰ ਹਤ੍ਥਿੰ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਰਚ੍ਛੰ ਪਟਿਪਾਦੇਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਏਵੰ ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਖੋ ਤੇ ਹਤ੍ਥਿਭਣ੍ਡਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸੁੰ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਰਾਜਗਹੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤੰ ਰਚ੍ਛੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਦ੍ਦਸਾਸੁੰ ਖੋ ਤੇ ਹਤ੍ਥਿਭਣ੍ਡਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਤੰ ਰਚ੍ਛੰ ਪਟਿਪਨ੍ਨੰ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿੰ ਹਤ੍ਥਿੰ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਰਚ੍ਛੰ ਪਟਿਪਾਦੇਸੁੰ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿ ਹਤ੍ਥੀ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਸੋਣ੍ਡੰ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਹਟ੍ਠਕਣ੍ਣਵਾਲੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨ ਅਭਿਧਾਵਿ। ਅਦ੍ਦਸਾਸੁੰ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿੰ ਹਤ੍ਥਿੰ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ‘‘ਅਯੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿ ਹਤ੍ਥੀ ਚਣ੍ਡੋ ਮਨੁਸ੍ਸਘਾਤਕੋ ਇਮੰ ਰਚ੍ਛੰ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ। ਪਟਿਕ੍ਕਮਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ; ਪਟਿਕ੍ਕਮਤੁ ਸੁਗਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਆਗਚ੍ਛਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥ। ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ, ਯੰ ਪਰੂਪਕ੍ਕਮੇਨ ਤਥਾਗਤੰ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਅਨੁਪਕ੍ਕਮੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ‘‘ਅਯੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿ ਹਤ੍ਥੀ ਚਣ੍ਡੋ ਮਨੁਸ੍ਸਘਾਤਕੋ ਇਮੰ ਰਚ੍ਛੰ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ। ਪਟਿਕ੍ਕਮਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ; ਪਟਿਕ੍ਕਮਤੁ ਸੁਗਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਆਗਚ੍ਛਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥ। ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ, ਯੰ ਪਰੂਪਕ੍ਕਮੇਨ ਤਥਾਗਤੰ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਅਨੁਪਕ੍ਕਮੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਾਸਾਦੇਸੁਪਿ ਹਮ੍ਮਿਯੇਸੁਪਿ ਛਦਨੇਸੁਪਿ ਆਰੂਲ਼੍ਹਾ ਅਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੇ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ ਦੁਬ੍ਬੁਦ੍ਧਿਨੋ, ਤੇ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ‘‘ਅਭਿਰੂਪੋ ਵਤ, ਭੋ [ਅਭਿਰੂਪੋ ਵਤ ਭੋ ਗੋਤਮੋ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕੰ॰)], ਮਹਾਸਮਣੋ ਨਾਗੇਨ ਵਿਹੇਠੀਯਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਬੁਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤੋ, ਤੇ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ‘‘ਨਚਿਰਸ੍ਸੰ ਵਤ, ਭੋ, ਨਾਗੋ ਨਾਗੇਨ ਸਙ੍ਗਾਮੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿੰ ਹਤ੍ਥਿੰ ਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਫਰਿ। ਅਥ ਖੋ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿ ਹਤ੍ਥੀ ਭਗਵਤੋ

[ਭਗਵਤਾ (ਸੀ॰)] ਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਫੁਟ੍ਠੋ [ਫੁਟੋ (ਕ॰)] ਸੋਣ੍ਡੰ ਓਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪੁਰਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਭੰ ਪਰਾਮਸਨ੍ਤੋ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿੰ ਹਤ੍ਥਿੰ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਅਜ੍ਝਭਾਸਿ –

''ਮਾ ਕੁਞ੍ਜਰ ਨਾਗਮਾਸਦੋ, ਦੁਕ੍ਖਞ੍ਹਿ ਕੁਞ੍ਜਰ ਨਾਗਮਾਸਦੋ।
ਨ ਹਿ ਨਾਗਹਤਸ੍ਸ ਕੁਞ੍ਜਰ ਸੁਗਤਿ, ਹੋਤਿ ਇਤੋ ਪਰੰ ਯਤੋ॥

''ਮਾ ਚ ਮਦੋ ਮਾ ਚ ਪਮਾਦੋ, ਨ ਹਿ ਪਮਤ੍ਤਾ ਸੁਗਤਿੰ ਵਜਨ੍ਤਿ ਤੇ।
ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਤਥਾ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਯੇਨ ਤ੍ਵੰ ਸੁਗਤਿੰ ਗਮਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਅਥ ਖੋ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿ ਹਤ੍ਥੀ ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦਪੰਸੂਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਮੁਦ੍ਧਨਿ ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕੁਟਿਯੋਵ [ਪਟਿਕੁਟਿਤੋ ਪਟਿਸਕ੍ਕਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਓਸਕ੍ਕਿ, ਯਾਵ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਦ੍ਦਕ੍ਖਿ। ਅਥ ਖੋ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿ ਹਤ੍ਥੀ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਕੇ ਠਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਥਾ ਦਨ੍ਤੋ ਚ ਪਨ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿ ਹਤ੍ਥੀ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਇਮੰ ਗਾਥੰ ਗਾਯਨ੍ਤਿ –

[ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੫੨; ਥੇਰਗਾ॰ ੮੭੮] ''ਦਣ੍ਡੇਨੇਕੇ ਦਮਯਨ੍ਤਿ, ਅਙ੍ਕੁਸੇਹਿ ਕਸਾਹਿ ਚ।
ਅਦਣ੍ਡੇਨ ਅਸਤ੍ਥੇਨ, ਨਾਗੋ ਦਨ੍ਤੋ ਮਹੇਸਿਨਾ''ਤਿ॥

ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਯਾਵ ਪਾਪੋ ਅਯੰ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ, ਅਲਕ੍ਖਿਕੋ, ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਏਵੰਮਹਿਦ੍ਧਿਕਸ੍ਸ ਏਵੰ ਮਹਾਨੁਭਾਵਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਪਰਿਹਾਯਿ। ਭਗਵਤੋ ਚ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਅਭਿਵਡ੍ਢਿ।

ਪਞ੍ਚਵਤ੍ਥੁਯਾਚਨਕਥਾ

੩੪੩. [ਪਾਚਿ॰ ੨੦੯] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਪਰਿਹੀਨਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਸਪਰਿਸੋ ਕੁਲੇਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਕੁਲੇਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਨ ਮਨਾਪੰ, ਕਸ੍ਸ ਸਾਦੁੰ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨੰ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨੰ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨੰ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸਪਰਿਸੋ ਕੁਲੇਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਸਪਰਿਸੋ ਕੁਲੇਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਸੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਕੁਲੇਸੁ ਤਿਕਭੋਜਨੰ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਤਯੋ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਚ – ਦੁਮ੍ਮਙ੍ਕੂਨੰ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨ ਨਿਗ੍ਗਹਾਯ ; ਪੇਸਲਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰਾਯ, ਮਾ ਪਾਪਿਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਖੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਙ੍ਘੰ ਭਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ; ਕੁਲਾਨੁਦ੍ਦਯਾਯ [ਕੁਲਾਨੁਦਯਤਾਯ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਚ। ਗਣਭੋਜਨੇ ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

[ਪਾਰਾ॰ ੪੦੯] ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਯੇਨ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਕਟਮੋਦਕਤਿਸ੍ਸਕੋ [ਕਟਮੋਰਕਤਿਸ੍ਸਕੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਖਣ੍ਡਦੇਵਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸਮੁਦ੍ਦਦਤ੍ਤੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਕੋਕਾਲਿਕੰ ਕਟਮੋਦਕਤਿਸ੍ਸਕੰ ਖਣ੍ਡਦੇਵਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਸਮੁਦ੍ਦਦਤ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਏਥ, ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭੇਦੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ ਚਕ੍ਕਭੇਦ''ਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਮਣੋ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਗੋਤਮੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ। ਕਥੰ ਮਯੰ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭੇਦੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ ਚਕ੍ਕਭੇਦ''ਨ੍ਤਿ? ''ਏਥ, ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮਣੰ ਗੋਤਮੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਯਾਚਿਸ੍ਸਾਮ – 'ਭਗਵਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ

ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸਲ੍ਲੇਖਸ੍ਸ ਧੁਤਸ੍ਸ ਪਾਸਾਦਿਕਸ੍ਸ ਅਪਚਯਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਵਾਦੀ। ਇਮਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਯਾ ਸਲ੍ਲੇਖਾਯ ਧੁਤਤਾਯ ਪਾਸਾਦਿਕਤਾਯ ਅਪਚਯਾਯ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਾਵਜੀਵਂ ਆਰਞ੍ਞਿਕਾ ਅਸ੍ਸੁ; ਯੋ ਗਾਮਨ੍ਤਂ ਓਸਰੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯ। ਯਾਵਜੀਵਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਾ ਅਸ੍ਸੁ; ਯੋ ਨਿਮਨ੍ਤਨਂ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯ। ਯਾਵਜੀਵਂ ਪਂਸੁਕੂਲਿਕਾ ਅਸ੍ਸੁ; ਯੋ ਗਹਪਤਿਚੀਵਰਂ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯ। ਯਾਵਜੀਵਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਿਕਾ ਅਸ੍ਸੁ; ਯੋ ਛਨ੍ਨਂ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯ। ਯਾਵਜੀਵਂ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਨ ਖਾਦੇਯ੍ਯੁਂ; ਯੋ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਖਾਦੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਨਾਨੁਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ। ਤੇ ਮਯਂ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਤ੍ਥੂਹਿ ਜਨਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਸਕ੍ਕਾ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਤ੍ਥੂਹਿ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਕਾਤੁਂ ਚਕ੍ਕਭੇਦੋ। ਲੂਖਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ ਹਿ, ਆਵੁਸੋ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸਪਰਿਸੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਭਗਵਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸਲ੍ਲੇਖਸ੍ਸ ਧੁਤਸ੍ਸ ਪਾਸਾਦਿਕਸ੍ਸ ਅਪਚਯਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਵਾਦੀ। ਇਮਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਯਾ ਸਲ੍ਲੇਖਾਯ ਧੁਤਤਾਯ ਪਾਸਾਦਿਕਤਾਯ ਅਪਚਯਾਯ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਾਵਜੀਵਂ ਆਰਞ੍ਞਿਕਾ ਅਸ੍ਸੁ; ਯੋ ਗਾਮਨ੍ਤਂ ਓਸਰੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯ। ਯਾਵਜੀਵਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਾ ਅਸ੍ਸੁ; ਯੋ ਨਿਮਨ੍ਤਨਂ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯ। ਯਾਵਜੀਵਂ ਪਂਸੁਕੂਲਿਕਾ ਅਸ੍ਸੁ; ਯੋ ਗਹਪਤਿਚੀਵਰਂ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯ। ਯਾਵਜੀਵਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਿਕਾ ਅਸ੍ਸੁ; ਯੋ ਛਨ੍ਨਂ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯ। ਯਾਵਜੀਵਂ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਨ ਖਾਦੇਯ੍ਯੁਂ; ਯੋ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਖਾਦੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ''ਅਲਂ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ। ਯੋ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਆਰਞ੍ਞਿਕੋ ਹੋਤੁ; ਯੋ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਗਾਮਨ੍ਤੇ ਵਿਹਰਤੁ। ਯੋ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕੋ ਹੋਤੁ; ਯੋ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਨਿਮਨ੍ਤਨਂ ਸਾਦਿਯਤੁ। ਯੋ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਪਂਸੁਕੂਲਿਕੋ ਹੋਤੁ; ਯੋ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਗਹਪਤਿਚੀਵਰਂ ਸਾਦਿਯਤੁ। ਅਟ੍ਠਮਾਸੇ ਖੋ ਮਯਾ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸੇਨਾਸਨਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ; ਤਿਕੋਟਿਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ – ਅਦਿਟ੍ਠਂ, ਅਸ੍ਸੁਤਂ, ਅਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ – ਨ ਭਗਵਾ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਅਨੁਜਾਨਾਤੀਤਿ – ਹਟ੍ਠੋ ਉਦਗ੍ਗੋ ਸਪਰਿਸੋ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸਪਰਿਸੋ ਰਾਜਗਹਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਤ੍ਥੂਹਿ ਜਨਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸਿ – ''ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਯਾਚਿਮ੍ਹਾ – 'ਭਗਵਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਵਾਦੀ। ਇਮਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ...ਪੇ॰... ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਾਵਜੀਵਂ ਆਰਞ੍ਞਿਕਾ ਅਸ੍ਸੁ; ਯੋ ਗਾਮਨ੍ਤਂ ਓਸਰੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਯਾਵਜੀਵਂ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਨ ਖਾਦੇਯ੍ਯੁਂ; ਯੋ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਖਾਦੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਨਾਨੁਜਾਨਾਤਿ। ਤੇ ਮਯਂ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਤ੍ਥੂਹਿ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਾਮਾ''ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਯੇ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ ਦੁਬ੍ਬੁਦ੍ਧਿਨੋ, ਤੇ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਇਮੇ ਖੋ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਧੁਤਾ ਸਲ੍ਲੇਖਵੁਤ੍ਤਿਨੋ। ਸਮਣੋ ਪਨ ਗੋਤਮੋ ਬਾਹੁਲ੍ਲਿਕੋ ਬਾਹੁਲ੍ਲਾਯ ਚੇਤੇਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਬੁਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤੋ, ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਭਗਵਤੋ ਸਙ੍ਘਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤਿ ਚਕ੍ਕਭੇਦਾਯਾ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤਿ ਚਕ੍ਕਭੇਦਾਯਾ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਸਿ ਚਕ੍ਕਭੇਦਾਯਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ''ਅਲਂ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ। ਮਾ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਿ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ। ਗਰੁਕੋ ਖੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ। ਯੋ ਖੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਸਮਗ੍ਗਂ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ,

ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਕਂ [ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਤਿਕਂ (ਸਜਾ॰)] ਕਿਬ੍ਬਿਸਂ ਪਸਵਤਿ, ਕਪ੍ਪਂ ਨਿਰਯਮ੍ਹਿ ਪਚ੍ਚਤਿ। ਯੋ ਚ ਖੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਭਿਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘਂ ਸਮਗ੍ਗਂ ਕਰੋਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਤਿ, ਕਪ੍ਪਂ ਸਗ੍ਗਮ੍ਹਿ ਮੋਦਤਿ। ਅਲਂ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ। ਮਾ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਿ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ। ਗਰੁਕੋ ਖੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ''ਤਿ।

[ਉਦਾ॰ ੪੮] ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਰਾਜਗਹਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਰਾਜਗਹੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇਦਾਨਾਹਂ , ਆਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰੇਵ ਭਗਵਤਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਾ, ਉਪੋਸਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਰਾਜਗਹੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਇਧਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਰਾਜਗਹਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿਂ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਰਾਜਗਹੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯੇਨਾਹਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਂ ਏਤਦਵੋਚ – 'ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇਦਾਨਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰੇਵ ਭਗਵਤਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਾ, ਉਪੋਸਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਤਾਯਂ ਵੇਲਾਯਂ ਇਮਂ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ –

[ਉਦਾ॰ ੪੮] ''ਸੁਕਰਂ ਸਾਧੁਨਾ ਸਾਧੁਂ, ਸਾਧੁਂ ਪਾਪੇਨ ਦੁਕ੍ਕਰਂ।
ਪਾਪਂ ਪਾਪੇਨ ਸੁਕਰਂ, ਪਾਪਮਰਿਯੇਹਿ ਦੁਕ੍ਕਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਦੁਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੩. ਤਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ

ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਥਾ

੩੪੪. ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਸਿ – ''ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਯਾਚਿਮ੍ਹਾ – 'ਭਗਵਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਵਾਦੀ। ਇਮਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ...ਪੇ॰... ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਾਵਜੀਵਂ ਆਰਞ੍ਞਿਕਾ ਅਸ੍ਸੁ; ਯੋ ਗਾਮਨ੍ਤਂ ਓਸਰੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਯਾਵਜੀਵਂ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਨ ਖਾਦੇਯ੍ਯੁਂ; ਯੋ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਖਾਦੇਯ੍ਯ, ਵਜ੍ਜਂ ਨਂ ਫੁਸੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਨਾਨੁਜਾਨਾਤਿ। ਤੇ ਮਯਂ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਤ੍ਥੂਹਿ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਾਮ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਖਮਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਸਲਾਕਂ ਗਣ੍ਹਾਤੂ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਨਵਕਾ ਚੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਕਤਞ੍ਞੁਨੋ ਚ। ਤੇ – 'ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ , ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨ'ਨ੍ਤਿ – ਸਲਾਕਂ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਆਦਾਯ ਯੇਨ ਗਯਾਸੀਸਂ ਤੇਨ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਆਦਾਯ ਯੇਨ ਗਯਾਸੀਸਂ ਤੇਨ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ''ਤਿ। ''ਨ ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਾ, ਤੇਸੁ ਨਵਕੇਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਕਾਰੁਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ? ਗਚ੍ਛਥ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਾ, ਪੁਰਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨਯਬ੍ਯਸਨਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਏਵਂ

ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਖੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਗਯਾਸੀਸੰ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਗਵਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਰੋਦਮਾਨੋ ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵੰ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਰੋਦਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਯੇਪਿ ਤੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਤੋ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ ਤੇਪਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਰੋਚੇਨ੍ਤਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਨਵਕਾਸੋ, ਯੰ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਰੋਚੇਯ੍ਯੁੰ, ਅਪਿ ਚ ਤੇ ਗਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ’’ਤਿ [ਭਿਕ੍ਖੁਸਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰), ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ (ਕ॰)]।

੩੪੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਹਤਿਯਾ ਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਪਸ੍ਸਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਾਵ ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋ ਮਯਾ ਧਮ੍ਮੋ, ਯੇਪਿ ਤੇ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ ਤੇਪਿ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਮਮ ਧਮ੍ਮੰ ਰੋਚੇਨ੍ਤਾ’’ਤਿ। ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਮਾ, ਆਵੁਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇ ਵਿਸ੍ਸਸਿ । ਪਾਪਿਚ੍ਛਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ , ਪਾਪਿਕਾਨੰ ਇਚ੍ਛਾਨੰ ਵਸੰ ਗਤਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਲੰ, ਆਵੁਸੋ। ਸ੍ਵਾਗਤੰ ਤੇਸੰ ਯਤੋ ਮੇ ਧਮ੍ਮੰ ਰੋਚੇਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੰ ਉਪਡ੍ਢਾਸਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਏਹਾਵੁਸੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਇਧ ਨਿਸੀਦਾਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਲੰ ਆਵੁਸੋ’’ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਆਸਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਆਯਸ੍ਮਾਪਿ ਖੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਆਸਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਬਹੁਦੇਵ ਰਤ੍ਤਿੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਹੰਸੇਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੰ ਅਜ੍ਝੇਸਿ – ‘‘ਵਿਗਤਥਿਨਮਿਦ੍ਧੋ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ। ਪਟਿਭਾਤੁ ਤੰ, ਆਵੁਸੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਧਮ੍ਮੀ ਕਥਾ, ਪਿਟ੍ਠਿ ਮੇ ਆਗਿਲਾਯਤਿ, ਤਮਹੰ ਆਯਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਏਵਮਾਵੁਸੋ’’ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਚਤੁਗ੍ਗੁਣੰ ਸਙ੍ਘਾਟਿੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਲਮਥੁਸ੍ਸ ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਤਿਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਪਜਾਨਸ੍ਸ ਮੁਹੁਤ੍ਤਕੇਨੇਵ ਨਿਦ੍ਦਾ ਓਕ੍ਕਮਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਆਦੇਸਨਾਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨੁਸਾਸਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਓਵਦਿ ਅਨੁਸਾਸਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨੁਸਾਸਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਓਵਦਿ ਅਨੁਸਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇਸੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੇਨ ਆਦੇਸਨਾਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨੁਸਾਸਨਿਯਾ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਚ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਇਦ੍ਧਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨੁਸਾਸਨਿਯਾ ਓਵਦਿਯਮਾਨਾਨੰ ਅਨੁਸਾਸਿਯਮਾਨਾਨੰ ਵਿਰਜੰ ਵੀਤਮਲੰ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁੰ ਉਦਪਾਦਿ – ਯੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਮੁਦਯਧਮ੍ਮੰ, ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਨਿਰੋਧਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਗਚ੍ਛਾਮ ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਯੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮੰ ਰੋਚੇਸਿ ਸੋ ਆਗਚ੍ਛਤੂ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਆਦਾਯ ਯੇਨ ਵੇਲੁਵਨੰ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਉਟ੍ਠਾਪੇਸਿ – ‘‘ਉਟ੍ਠੇਹਿ, ਆਵੁਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਨੀਤਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਹਿ। ਨਨੁ ਤ੍ਵੰ, ਆਵੁਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਮਯਾ ਵੁਤ੍ਤੋ – ‘ਮਾ, ਆਵੁਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿ। ਪਾਪਿਚ੍ਛਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ, ਪਾਪਿਕਾਨੰ ਇਚ੍ਛਾਨੰ ਵਸੰ ਗਤਾ’’’ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਣ੍ਹੰ ਲੋਹਿਤੰ ਮੁਖਤੋ ਉਗ੍ਗਞ੍ਛਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ , ਭੇਦਕਾਨੁਵਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਅਲੰ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ। ਮਾ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਿ ਭੇਦਕਾਨੁਵਤ੍ਤਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ। ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵੰ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਭੇਦਕਾਨੁਵਤ੍ਤਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ ਦੇਸਾਪੇਹਿ। ਕਥੰ ਪਨ ਤੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਪਟਿਪਜ੍ਜੀ’’ਤਿ? ‘‘ਯਥੇਵ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਬਹੁਦੇਵ

ਰਤ੍ਤਿਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਜ੍ਝੇਸਤਿ – 'ਵਿਗਤਥਿਨਮਿਦ੍ਧੋ ਖੋ , ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ; ਪਟਿਭਾਤੁ ਤਂ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਧਮ੍ਮੀ ਕਥਾ, ਪਿਟ੍ਠਿ ਮੇ ਆਗਿਲਾਯਤਿ, ਤਮਹਂ ਆਯਮਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਪਟਿਪਜ੍ਜੀ''ਤਿ।

੩੪੬. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਭੂਤਪੁਬ੍ਬਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਮਹਾਸਰਸੀ। ਤਂ ਨਾਗਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਿਂਸੁ। ਤੇ ਤਂ ਸਰਸਿਂ ਓਗਾਹੇਤ੍ਵਾ, ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਭਿਸਮੁਲ਼ਾਲਂ ਅਬ੍ਬੁਹਿਤ੍ਵਾ, ਸੁਵਿਕ੍ਖਾਲਿਤਂ ਵਿਕ੍ਖਾਲੇਤ੍ਵਾ, ਅਕਦ੍ਦਮਂ ਸਙ੍ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਤਂ ਵਣ੍ਣਾਯ ਚੇਵ ਹੋਤਿ, ਬਲਾਯ ਚ। ਨ ਚ ਤਤੋਨਿਦਾਨਂ ਮਰਣਂ ਵਾ ਨਿਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਮਰਣਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ। ਤੇਸਂਯੇਵ ਖੋ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਨਾਗਾਨਂ ਅਨੁਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਤਰੁਣਾ ਭਿਙ੍ਕਚ੍ਛਾਪਾ। ਤੇ ਤਂ ਸਰਸਿਂ ਓਗਾਹੇਤ੍ਵਾ, ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਭਿਸਮੁਲ਼ਾਲਂ ਅਬ੍ਬੁਹਿਤ੍ਵਾ, ਨ ਸੁਵਿਕ੍ਖਾਲਿਤਂ ਵਿਕ੍ਖਾਲੇਤ੍ਵਾ, ਸਕਦ੍ਦਮਂ ਸਙ੍ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਤਂ ਨੇਵ ਵਣ੍ਣਾਯ ਹੋਤਿ, ਨ ਬਲਾਯ। ਤਤੋਨਿਦਾਨਞ੍ਚ ਮਰਣਂ ਵਾ ਨਿਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਮਰਣਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ। ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਮਾਨੁਕੁਬ੍ਬਂ [ਮਮਾਨੁਕੁਬ੍ਬਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਕਪਣੋ ਮਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

''ਮਹਾਵਰਾਹਸ੍ਸ ਮਹਿਂ ਵਿਕੁਬ੍ਬਤੋ [ਵਿਕੁਬ੍ਬਤੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਭਿਸਂ ਘਸਾਨਸ੍ਸ [ਘਸਮਾਨਸ੍ਸ (ਕ॰)] ਨਦੀਸੁ ਜਗ੍ਗਤੋ।
ਭਿਙ੍ਕੋਵ ਪਙ੍ਕਂ ਅਭਿਭਕ੍ਖਯਿਤ੍ਵਾ, ਮਮਾਨੁਕੁਬ੍ਬਂ ਕਪਣੋ ਮਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

੩੪੭. [ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੧੬] ''ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੂਤੇਯ੍ਯਂ ਗਨ੍ਤੁਮਰਹਤਿ। ਕਤਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਿ? ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾ ਚ ਹੋਤਿ, ਸਾਵੇਤਾ ਚ, ਉਗ੍ਗਹੇਤਾ ਚ, ਧਾਰੇਤਾ ਚ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ ਚ, ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਾ ਚ, ਕੁਸਲੋ ਚ ਸਹਿਤਾਸਹਿਤਸ੍ਸ, ਨੋ ਚ ਕਲਹਕਾਰਕੋ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੂਤੇਯ੍ਯਂ ਗਨ੍ਤੁਮਰਹਤਿ।

[ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੧੬] ''ਅਟ੍ਠਹਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਦੂਤੇਯ੍ਯਂ ਗਨ੍ਤੁਮਰਹਤਿ। ਕਤਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਿ? ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਸੋਤਾ ਚ ਹੋਤਿ, ਸਾਵੇਤਾ ਚ, ਉਗ੍ਗਹੇਤਾ ਚ, ਧਾਰੇਤਾ ਚ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ ਚ, ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਾ ਚ, ਕੁਸਲੋ ਚ ਸਹਿਤਾਸਹਿਤਸ੍ਸ, ਨੋ ਚ ਕਲਹਕਾਰਕੋ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਦੂਤੇਯ੍ਯਂ ਗਨ੍ਤੁਮਰਹਤੀਤਿ।

[ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੧੬] ''ਯੋ ਵੇ ਨ ਬ੍ਯਥਤਿ [ਬ੍ਯਾਧਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਤ੍ਵਾ, ਪਰਿਸਂ ਉਗ੍ਗਵਾਦਿਨਿਂ।
ਨ ਚ ਹਾਪੇਤਿ ਵਚਨਂ, ਨ ਚ ਛਾਦੇਤਿ ਸਾਸਨਂ॥

''ਅਸਨ੍ਦਿਦ੍ਧੋ ਚ ਅਕ੍ਖਾਤਿ [ਅਕ੍ਖਾਤਾ (ਕ॰)], ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਚ ਨ ਕੁਪ੍ਪਤਿ।
ਸ ਵੇ ਤਾਦਿਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਦੂਤੇਯ੍ਯਂ ਗਨ੍ਤੁਮਰਹਤੀ''ਤਿ॥

੩੪੮. [ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੭] ''ਅਟ੍ਠਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਭਿਭੂਤੋ ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਆਪਾਯਿਕੋ ਨੇਰਯਿਕੋ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ। ਕਤਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ? ਲਾਭੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਭਿਭੂਤੋ ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਆਪਾਯਿਕੋ ਨੇਰਯਿਕੋ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ; ਅਲਾਭੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਯਸੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਅਯਸੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਸਕ੍ਕਾਰੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਅਸਕ੍ਕਾਰੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾਯ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਭਿਭੂਤੋ ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਆਪਾਯਿਕੋ ਨੇਰਯਿਕੋ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਿ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਭਿਭੂਤੋ ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਆਪਾਯਿਕੋ ਨੇਰਯਿਕੋ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ।

੩੪੯. ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਲਾਭੰ ਅਭਿਭੁਯਜ ਅਭਿਭੁਯਜ ਵਿਹਰੇਯਜ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਲਾਭੰ…ਪੇ॰… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਯਸੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਯਸੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਕ੍ਕਾਰੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਸਕ੍ਕਾਰੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਾਪਿਚ੍ਛਤੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤੰ ਅਭਿਭੁਯਜ ਅਭਿਭੁਯਜ ਵਿਹਰੇਯਜ। ਕਥਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਤ੍ਥਵਸੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਲਾਭੰ ਅਭਿਭੁਯਜ ਅਭਿਭੁਯਜ ਵਿਹਰੇਯਜ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਲਾਭੰ…ਪੇ॰… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਯਸੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਯਸੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਕ੍ਕਾਰੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਸਕ੍ਕਾਰੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਾਪਿਚ੍ਛਤੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤੰ ਅਭਿਭੁਯਜ ਅਭਿਭੁਯਜ ਵਿਹਰੇਯਜ? ਯਂ ਹਿਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਲਾਭੰ ਅਨਭਿਭੁਯਜ ਵਿਹਰਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯਜੁੰ ਆਸਵਾ ਵਿਘਾਤਪਰਿਲ਼ਾਹਾ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਲਾਭੰ ਅਭਿਭੁਯਜ ਅਭਿਭੁਯਜ ਵਿਹਰਤੋ ਏਵਂਸਤੇ ਆਸਵਾ ਵਿਘਾਤਪਰਿਲ਼ਾਹਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਂ ਹਿਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਲਾਭੰ…ਪੇ॰… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਯਸੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਯਸੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਕ੍ਕਾਰੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਸਕ੍ਕਾਰੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਾਪਿਚ੍ਛਤੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤੰ ਅਨਭਿਭੁਯਜ ਵਿਹਰਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯਜੁੰ ਆਸਵਾ ਵਿਘਾਤਪਰਿਲ਼ਾਹਾ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤੰ ਅਭਿਭੁਯਜ ਅਭਿਭੁਯਜ ਵਿਹਰਤੋ ਏਵਂਸਤੇ ਆਸਵਾ ਵਿਘਾਤਪਰਿਲ਼ਾਹਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤ੍ਥਵਸੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਲਾਭੰ ਅਭਿਭੁਯਜ ਅਭਿਭੁਯਜ ਵਿਹਰੇਯਜ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਲਾਭੰ…ਪੇ॰… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਯਸੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਯਸੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਕ੍ਕਾਰੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਸਕ੍ਕਾਰੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਾਪਿਚ੍ਛਤੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤੰ ਅਭਿਭੁਯਜ ਅਭਿਭੁਯਜ ਵਿਹਰੇਯਜ। ਤਸ੍ਮਾਤਿਹ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਲਾਭੰ ਅਭਿਭੁਯਜ ਅਭਿਭੁਯਜ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਲਾਭੰ…ਪੇ॰… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਯਸੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਯਸੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਕ੍ਕਾਰੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਸਕ੍ਕਾਰੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਾਪਿਚ੍ਛਤੰ… ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤੰ ਅਭਿਭੁਯਜ ਅਭਿਭੁਯਜ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ; ਏਵਞ੍ਹਿ ਵੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

੩੫੦. ‘‘ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਭਿਭੂਤੋ ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਆਪਾਯਿਕੋ ਨੇਰਯਿਕੋ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ। ਕਤਮੇਹਿ ਤੀਹਿ? ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾ, ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ, ਓਰਮਤ੍ਤਕੇਨ ਵਿਸੇਸਾਧਿਗਮੇਨ ਅਨ੍ਤਰਾ ਵੋਸਾਨਂ ਆਪਾਦਿ – ਇਮੇਹਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੀਹਿ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਭਿਭੂਤੋ ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਆਪਾਯਿਕੋ ਨੇਰਯਿਕੋ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋਤਿ।

‘‘ਮਾ ਜਾਤੁ ਕੋਚਿ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ, ਪਾਪਿਚ੍ਛੋ ਉਦਪਜ੍ਜਥ।
ਤਦਮਿਨਾਪਿ ਜਾਨਾਥ, ਪਾਪਿਚ੍ਛਾਨਂ ਯਥਾਗਤਿ॥

‘‘ਪਣ੍ਡਿਤੋਤਿ ਸਮਞ੍ਞਾਤੋ, ਭਾਵਿਤਤ੍ਤੋਤਿ ਸਮ੍ਮਤੋ।
ਜਲ਼ਂਵ ਯਸਸਾ ਅਟ੍ਠਾ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਤਿ ਮੇ ਸੁਤਂ॥

‘‘ਸੋ ਪਮਾਦਂ ਅਨੁਚਿਣ੍ਣੋ, ਆਸਜ੍ਜ ਨਂ ਤਥਾਗਤਂ।
ਅਵੀਚਿਨਿਰਯਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਚਤੁਦ੍ਵਾਰਂ ਭਯਾਨਕਂ॥

‘‘ਅਦੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਹਿ ਯੋ ਦੁਬ੍ਭੇ, ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਅਕੁਬ੍ਬਤੋ।
ਤਮੇਵ ਪਾਪਂ ਫੁਸਤਿ, ਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਂ ਅਨਾਦਰਂ॥

‘‘ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਵਿਸਕੁਮ੍ਭੇਨ, ਯੋ ਮਞ੍ਞੇਯ੍ਯ ਪਦੂਸਿਤੁਂ [ਪਦੁਸ੍ਸਿਤੁਂ (ਕ॰)]।
ਨ ਸੋ ਤੇਨ ਪਦੂਸੇਯ੍ਯ, ਭੇਸ੍ਮਾ ਹਿ ਉਦਧੀ ਮਹਾ॥

‘‘ਏਵਮੇਵ ਤਥਾਗਤਂ, ਯੋ ਵਾਦੇਨੁਪਹਿਂਸਤਿ।
ਸਮਗ੍ਗਤਂ [ਸਮ੍ਮਾਗਤਂ (ਸੀ॰), ਸਮਗਤਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਂ, ਵਾਦੋ ਤਮ੍ਹਿ ਨ ਰੂਹਤਿ॥

‘‘ਤਾਦਿਸਂ ਮਿਤ੍ਤਂ ਕੁਬ੍ਬੇਥ [ਕੁਬ੍ਬੇਥ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਤਞ੍ਚ ਸੇਵੇਥ ਪਣ੍ਡਿਤੋ।

ਯਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਾਨੁਗੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਖਯਂ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਾਪੁਣੇ''ਤਿ॥

ਉਪਾਲਿਪਞ੍ਹਾ

੩੫੧. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਸਙ੍ਘਰਾਜੀਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਿਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਚ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ? ਕਿਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚ ਪਨ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਚਾ''ਤਿ?

''ਏਕਤੋ , ਉਪਾਲਿ, ਏਕੋ ਹੋਤਿ, ਏਕਤੋ ਦ੍ਵੇ, ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – 'ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ'ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਚ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ। ਏਕਤੋ, ਉਪਾਲਿ, ਦ੍ਵੇ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਏਕਤੋ ਦ੍ਵੇ, ਪਞ੍ਚਮੋ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – 'ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ'ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਚ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ। ਏਕਤੋ, ਉਪਾਲਿ, ਦ੍ਵੇ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਏਕਤੋ ਤਯੋ, ਛਟ੍ਠੋ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – 'ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ'ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਚ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ । ਏਕਤੋ, ਉਪਾਲਿ, ਤਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਏਕਤੋ ਤਯੋ, ਸਤ੍ਤਮੋ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – 'ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ'ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਚ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ। ਏਕਤੋ, ਉਪਾਲਿ, ਤਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਏਕਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ, ਅਟ੍ਠਮੋ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – 'ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ'ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਚ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ। ਏਕਤੋ, ਉਪਾਲਿ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਏਕਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ, ਨਵਮੋ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – 'ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ'ਤਿ । ਏਵਂ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਚ। ਨਵਨ੍ਨਂ ਵਾ, ਉਪਾਲਿ, ਅਤਿਰੇਕਨਵਨ੍ਨਂ ਵਾ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਚ। ਨ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਅਪਿ ਚ ਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਤਿ, ਨ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ... ਪੇ॰... ਨ ਸਾਮਣੇਰੋ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਨ ਸਾਮਣੇਰੀ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਨ ਉਪਾਸਕੋ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਨ ਉਪਾਸਿਕਾ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਅਪਿ ਚ ਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਪਕਤਤ੍ਤੋ, ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕੋ, ਸਮਾਨਸੀਮਾਯਂ ਠਿਤੋ, ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਤੀ''ਤਿ।

੩੫੨. [ਅ॰ ਨਿ॰ ੧੦.੩੭] ''ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਿਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ?

''ਇਧੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਵਿਨਯਂ ਵਿਨਯੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਯਂ ਅਵਿਨਯੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਭਾਸਿਤਂ ਅਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਭਾਸਿਤਂ ਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਭਾਸਿਤਂ ਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਭਾਸਿਤਂ ਅਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਨਾਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਲਹੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਗਰੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਲਹੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਸਾਵਸੇਸਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਨਵਸੇਸਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਾਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਇਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਿ ਵਤ੍ਥੂਹਿ ਅਪਕਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਵਪਕਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਆਵੇਨਿਂ [ਆਵੇਣਿ (ਸੀ॰), ਆਵੇਣਿਕਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਆਵੇਨਿਂ ਪਵਾਰਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਆਵੇਨਿਂ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੫੩. [ਅ॰ ਨਿ॰ ੧੦.੩੭] ''ਸਙ੍ਘਸਾਮਗ੍ਗੀ ਸਙ੍ਘਸਾਮਗ੍ਗੀਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਿਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਸਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ? ''ਇਧੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਵਿਨਯਂ ਅਵਿਨਯੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਯਂ ਵਿਨਯੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਭਾਸਿਤਂ ਅਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਭਾਸਿਤਂ ਅਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਭਾਸਿਤਂ ਲਪਿਤਂ

ਤਥਾਗਤੇਨ ਭਾਸਿਤੰ ਲਪਿਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਚਿਣ੍ਣੰ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਨਾਚਿਣ੍ਣੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਆਚਿਣ੍ਣੰ ਤਥਾਗਤੇਨ ਆਚਿਣ੍ਣੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਲਹੁਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਲਹੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਗਰੁਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਗਰੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਸਾਵਸੇਸੰ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਾਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਨਵਸੇਸੰ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ , ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੰ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੰ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਇਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਿ ਵਤ੍ਥੂਹਿ ਨ ਅਪਕਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਵਪਕਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਆਵੇਨਿਂ ਉਪੋਸਥੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਆਵੇਨਿਂ ਪਵਾਰਣੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਆਵੇਨਿਂ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘੋ ਸਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੫੪. ''ਸਮਗ੍ਗਂ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਸੋ ਪਸਵਤੀ''ਤਿ? ''ਸਮਗ੍ਗਂ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਕੰ ਕਿਬ੍ਬਿਸੰ ਪਸਵਤਿ, ਕਪ੍ਪਂ ਨਿਰਯਮ੍ਹਿ ਪਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ।

[ਇਤਿਵੁ॰ ੧੮; ਅ॰ ਨਿ॰ ੧੦.੩੯] ''ਆਪਾਯਿਕੋ ਨੇਰਯਿਕੋ, ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ।
ਵਗ੍ਗਰਤੋ ਅਧਮ੍ਮਟ੍ਠੋ, ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਾ ਪਧਂਸਤਿ।
ਸਙ੍ਘਂ ਸਮਗ੍ਗਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਕਪ੍ਪਂ ਨਿਰਯਮ੍ਹਿ ਪਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥

''ਭਿਨ੍ਨਂ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਸਮਗ੍ਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਸੋ ਪਸਵਤੀ''ਤਿ? ''ਭਿਨ੍ਨਂ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਂ ਸਮਗ੍ਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਤਿ, ਕਪ੍ਪਂ ਸਗ੍ਗਮ੍ਹਿ ਮੋਦਤੀ''ਤਿ।

[ਇਤਿਵੁ॰ ੧੯; ਅ॰ ਨਿ॰ ੧੦.੪੦] ''ਸੁਖਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਾਮਗ੍ਗੀ, ਸਮਗ੍ਗਾਨਞ੍ਚ ਅਨੁਗ੍ਗਹੋ।
ਸਮਗ੍ਗਰਤੋ ਧਮ੍ਮਟ੍ਠੋ, ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਾ ਨ ਧਂਸਤਿ।
ਸਙ੍ਘਂ ਸਮਗ੍ਗਂ ਕਤ੍ਵਾਨ, ਕਪ੍ਪਂ ਸਗ੍ਗਮ੍ਹਿ ਮੋਦਤੀ''ਤਿ॥

੩੫੫. [ਪਰਿ॰ ੪੫੮] ''ਸਿਯਾ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨੇਰਯਿਕੋ, ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ, ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ''ਤਿ? ''ਸਿਯਾ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨੇਰਯਿਕੋ, ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ, ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ''ਤਿ।

[ਪਰਿ॰ ੪੫੮] ''ਸਿਯਾ [ਸਿਯਾ ਨੁ ਖੋ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਨ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨ ਨੇਰਯਿਕੋ, ਨ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ, ਨ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ''ਤਿ? ''ਸਿਯਾ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਨ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨ ਨੇਰਯਿਕੋ, ਨ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ, ਨ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ''ਤਿ।

''ਕਤਮੋ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨੇਰਯਿਕੋ, ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ, ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ''ਤਿ? ''ਇਧੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਭੇਦੇ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਰੁਚਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਭਾਵਂ, ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – 'ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ'ਤਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨੇਰਯਿਕੋ, ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ, ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ।

''ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਭੇਦੇ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਰੁਚਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਭਾਵਂ, ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – 'ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ'ਤਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨੇਰਯਿਕੋ, ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ, ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ।

''ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਭੇਦੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਰੁਚਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਭਾਵਂ, ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – 'ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ

ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ’ਤਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨੇਰਯਿਕੋ, ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ, ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਭੇਦੇ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ॰... (ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ ਭੇਦੇ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ) [( ) ਸਜਾਮਪੋਤ੍ਥਕੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਵਿਮਤਿਵਿਨੋਦਨੀਟੀਕਾਯ ਸਮੇਤਿ]। ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ ਭੇਦੇ ਵੇਮਤਿਕੋ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਵੇਮਤਿਕੋ ਭੇਦੇ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਵੇਮਤਿਕੋ ਭੇਦੇ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਵੇਮਤਿਕੋ ਭੇਦੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਰੁਚਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਭਾਵਂ, ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – ‘ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ’ਤਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨੇਰਯਿਕੋ, ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ, ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਨਯਂ ਵਿਨਯੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਵਿਨਯਂ ਅਵਿਨਯੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਅਭਾਸਿਤਂ ਅਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਭਾਸਿਤਂ ਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਭਾਸਿਤਂ ਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਭਾਸਿਤਂ ਅਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਅਨਾਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਨਾਚਿਣ੍ਣਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਲਹੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਗਰੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਗਰੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਲਹੁਕਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਸਾਵਸੇਸਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਅਨਵਸੇਸਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਾਵਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ... ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਭੇਦੇ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ॰... ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਭੇਦੇ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ ... ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਭੇਦੇ ਵੇਮਤਿਕੋ... ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਭੇਦੇ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ... (ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਭੇਦੇ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ) [( ) ਸਜਾਮਪੋਤ੍ਥਕੇ ਨਤ੍ਥਿ] ... ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਭੇਦੇ ਵੇਮਤਿਕੋ... ਤਸ੍ਮਿਂ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਭੇਦੇ ਅਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ... ਤਸ੍ਮਿਂ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਭੇਦੇ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ... ਤਸ੍ਮਿਂ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਭੇਦੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਰੁਚਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਭਾਵਂ, ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – ‘ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ’ਤਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨੇਰਯਿਕੋ, ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ, ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ’’ਤਿ।

‘‘ਕਤਮੋ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਨ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨ ਨੇਰਯਿਕੋ, ਨ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ , ਨ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ’’ਤਿ? ‘‘ਇਧੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਭੇਦੇ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ , ਅਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ, ਅਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿਂ, ਅਵਿਨਿਧਾਯ ਰੁਚਿਂ, ਅਵਿਨਿਧਾਯ ਭਾਵਂ, ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – ‘ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ’ਤਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਨ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨ ਨੇਰਯਿਕੋ, ਨ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ, ਨ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ...ਪੇ॰... ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਭੇਦੇ ਧਮ੍ਮਦਿਟ੍ਠਿ, ਅਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ, ਅਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿਂ, ਅਵਿਨਿਧਾਯ ਰੁਚਿਂ, ਅਵਿਨਿਧਾਯ ਭਾਵਂ, ਅਨੁਸ੍ਸਾਵੇਤਿ, ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤਿ – ‘ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਯਂ ਵਿਨਯੋ, ਇਦਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ, ਇਮਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਂ ਰੋਚੇਥਾ’ਤਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਖੋ , ਉਪਾਲਿ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ ਨ ਆਪਾਯਿਕੋ, ਨ ਨੇਰਯਿਕੋ, ਨ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠੋ, ਨ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ’’ਤਿ।

ਤਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਅਨੁਪਿਯੇ ਅਭਿਵ੍ਵਾਤਾ, ਸੁਖੁਮਾਲੋ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ।
ਕਸਾ ੵਪਾ ਅਭਿ ਨਿਨ੍ਨੇ, ਨਿਦ੍ਧਾ ਲਾੵੇ ਚ ਉਬ੍ਬਹੇ॥

ਪੁਵ੍ਜਮਦ੍ਦੂਪਲਾਲਢ੍ਢ, ਭੁਸਓਫੁਣਨੀਹਰੇ।
ਆਯਤਿਮ੍ਪਿ ਨ ਖੀਯਨ੍ਤਿ, ਪਿਤਰੋ ਚ ਪਿਤਾਮਹਾ॥

ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਚ, ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗੁ ਕਿਮਿਲੋ।
ਸਕ੍ਕਜਮਾਨੋ ਚ ਕੋਸਮ੍ਬਿੰ, ਪਰਿਹਾਯਿ ਕਕੁਧੇਨ ਚ॥

ਪਕਾਸੇਸਿ ਪਿਤੁਨੋ ਚ, ਪੁਰਿਸੇ ਸਿਲਂ ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿੰ।
ਤਿਕਪਢ੍ਢਗਰੁਕੋ ਖੋ, ਭਿਨ੍ਦਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੇਨ ਚ।
ਤਯੋ ਅਟ੍ਠ ਪੁਨ ਤੀਣਿ, ਰਾਜਿ ਭੇਦਾ ਸਿਯਾ ਨੁ ਖੋਤਿ॥

ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੮. ਵਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ

੧. ਆਗਨ੍ਤੁਕਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੫੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਉਪਾਹਨਾਪਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਛਤ੍ਤਪਗ੍ਗਹਿਤਾਪਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਾਪਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਸੀਸੇਪਿ ਚੀਵਰਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਪਾਨੀਯੇਨਪਿ ਪਾਦੇ ਧੋਵਨ੍ਤਿ, ਵੁਡ੍ਢਤਰੇਪਿ ਆਵਾਸਿਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਅਭਿਵਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਨਪਿ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋਪਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਜ੍ਝਾਵੁਟ੍ਠਂ ਵਿਹਾਰਂ ਘਟਿਕਂ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ਕਵਾਟਂ ਪਣਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਹਸਾ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿਪਿਟ੍ਠਿਤੋ [ਉਪਰਿਪਿਟ੍ਠਤੋ (?)] ਅਹਿ ਖਨ੍ਧੇ ਪਪਤਿ। ਸੋ ਭੀਤੋ ਵਿਸ੍ਸਰਮਕਾਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਵਿਸ੍ਸਰਮਕਾਸੀ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਉਪਾਹਨਾਪਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਛਤ੍ਤਪਗ੍ਗਹਿਤਾਪਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਾਪਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੀਸੇਪਿ ਚੀਵਰਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਾਨੀਯੇਨਪਿ ਪਾਦੇ ਧੋਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵੁਡ੍ਢਤਰੇਪਿ ਆਵਾਸਿਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਅਭਿਵਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਪਿ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ''ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਉਪਾਹਨਾਪਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਛਤ੍ਤਪਗ੍ਗਹਿਤਾਪਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਾਪਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਸੀਸੇਪਿ ਚੀਵਰਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਪਾਨੀਯੇਨਿਪਿ ਪਾਦੇ ਧੋਵਨ੍ਤਿ, ਵੁਡ੍ਢਤਰੇਪਿ ਆਵਾਸਿਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਅਭਿਵਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਨਪਿ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ। ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਉਪਾਹਨਾਪਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਛਤ੍ਤਪਗ੍ਗਹਿਤਾਪਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਾਪਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੀਸੇਪਿ ਚੀਵਰਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਾਨੀਯੇਨਪਿ ਪਾਦੇ ਧੋਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵੁਡ੍ਢਤਰੇਪਿ ਆਵਾਸਿਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਅਭਿਵਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਪਿ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨੇਤਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੩੫੭. ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਗਨ੍ਤੁਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ 'ਇਦਾਨਿ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਉਪਾਹਨਾ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਂ ਅਪਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸੇ ਚੀਵਰਂ [ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ (ਕ॰)] ਖਨ੍ਧੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਤਰਮਾਨੇਨ ਆਰਾਮੋ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਬ੍ਬਂ – 'ਕਤ੍ਥ ਆਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੀ'ਤਿ? ਯਤ੍ਥ ਆਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ – ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਯ ਵਾ ਮਣ੍ਡਪੇ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਵਾ – ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ; ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਪਤਿਰੂਪਂ ਆਸਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ; ਪਾਨੀਯਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਕਤਮਂ ਪਾਨੀਯਂ, ਕਤਮਂ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯ'ਨ੍ਤਿ? ਸਚੇ ਪਾਨੀਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਪਾਨੀਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦਾ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬਾ। ਪਾਦੇ ਧੋਵਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਂ, ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਦਾ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬਾ। ਤੇਨੇਵ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਂ [ਯੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਨ ਤੇਨੇਵ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਦਾ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬਾ। ਉਪਾਹਨਪੁਞ੍ਛਨਚੋਲ਼ਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਉਪਾਹਨਾ ਪੁਞ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ। ਉਪਾਹਨਾ ਪੁਞ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਪਠਮਂ ਸੁਕ੍ਖੇਨ ਚੋਲ਼ਕੇਨ ਪੁਞ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ, ਪਚ੍ਛਾ ਅਲ੍ਲੇਨ। ਉਪਾਹਨਾਪੁਞ੍ਛਨਚੋਲ਼ਕਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ [ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਆਵਾਸਿਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੁਡ੍ਢੋ ਹੋਤਿ, ਅਭਿਵਾਦੇਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਨਵਕੋ ਹੋਤਿ, ਅਭਿਵਾਦਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਨਾਸਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਕਤਮਂ ਮੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀ'ਤਿ? ਅਜ੍ਝਾਵੁਟ੍ਠਂ ਵਾ ਅਨਜ੍ਝਾਵੁਟ੍ਠਂ ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ, ਗੋਚਰੋ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ, ਅਗੋਚਰੋ

ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ, ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਾਨਿ [ਸੇਖਸਮ੍ਮਤਾਨਿ (ਕ॰)] ਕੁਲਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾਨਿ , ਵਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਸ੍ਸਾਵਟ੍ਠਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਨੀਯਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ, ਕਤ੍ਤਰਦਣ੍ਡੋ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਤਿਕਸਣ੍ਠਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਕਂ ਕਾਲਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ, ਕਂ ਕਾਲਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬ'ਨ੍ਤਿ? ਸਚੇ ਵਿਹਾਰੋ ਅਨਜ੍ਝਾਵੁਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ, ਕਵਾਟਂ ਆਕੋਟੇਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਆਗਮੇਤ੍ਵਾ ਘਟਿਕਂ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ਕਵਾਟਂ ਪਣਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਠਿਤੇਨ ਨਿਲ੍ਲੋਕੇਤਬ੍ਬੋ।

''ਸਚੇ ਵਿਹਾਰੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਮਞ੍ਚੇ ਵਾ ਮਞ੍ਚੋ ਆਰੋਪਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਪੀਠੇ ਵਾ ਪੀਠਂ ਆਰੋਪਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਉਪਰਿ ਪੁਞ੍ਜੀਕਤਂ [ਪੁਞ੍ਜਕਿਤਂ (ਕ॰)] ਹੋਤਿ, ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਸੋਧੇਤਬ੍ਬੋ। [ਮਹਾਵ॰ ੬੬-੬੭ (ਥੋਕਂ ਵਿਸਦਿਸਂ)] ਵਿਹਾਰਂ ਸੋਧੇਨ੍ਤੇਨ ਪਠਮਂ ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਾ; ਭਿਸਿਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਨਿਸੀਦਨਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਮਞ੍ਚੋ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ; ਪੀਠਂ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਖੇਲ਼ਮਲ੍ਲਕੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ; ਅਪਸ੍ਸੇਨਫਲਕਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸਨ੍ਤਾਨਕਂ ਹੋਤਿ, ਉਲ੍ਲੋਕਾ ਪਠਮਂ ਓਹਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਕਣ੍ਣਭਾਗਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਾ ਭਿਤ੍ਤਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਚੋਲ਼ਕਂ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਕਤਾ ਭੂਮਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਚੋਲ਼ਕਂ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਅਕਤਾ ਹੋਤਿ ਭੂਮਿ, ਉਦਕੇਨ ਪਰਿਪ੍ਫੋਸਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ – ਮਾ ਵਿਹਾਰੋ ਰਜੇਨ ਉਹਞ੍ਞੀਤਿ [ਊਹਞ੍ਞੀਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)]। ਸਙ੍ਕਾਰਂ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ [ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰), ਯਥਾਭਾਗਂ (ਕ॰)] ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕਾ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ [ਯਥਾਭਾਗਂ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ। ਮਞ੍ਚੋ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ [ਯਥਾਭਾਗਂ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਪੀਠਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ [ਯਥਾਭਾਗਂ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਭਿਸਿਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਭਾਗਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਨਿਸੀਦਨਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਭਾਗਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਖੇਲ਼ਮਲ੍ਲਕੋ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਭਾਗਂ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਪਸ੍ਸੇਨਫਲਕਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਭਾਗਂ ਠਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾਪੀਠਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਚ ਅਨਨ੍ਤਰਹਿਤਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਵਾ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁਂ ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਤੋ ਅਨ੍ਤਂ ਓਰਤੋ ਭੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਤ੍ਤਰਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਉਤ੍ਤਰਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ । ਸਚੇ ਸੀਤਕਾਲੋ ਹੋਤਿ, ਦਿਵਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬਾ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਣ੍ਹਕਾਲੋ ਹੋਤਿ, ਦਿਵਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬਾ।

''ਸਚੇ ਪਰਿਵੇਣਂ ਉਕ੍ਲਾਪਂ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਵੇਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ।

ਸਚੇ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਾਨੀਯਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਪਾਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਗਨ੍ਤੁਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

੨. ਆਵਾਸਿਕਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੫੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨੇਵ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ [ਨ ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)], ਨ ਵੁਡ੍ਢਤਰੇਪਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਭਿਵਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨੇਵ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵੁਡ੍ਢਤਰੇਪਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਅਭਿਵਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੩੫੯. ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵਾਸਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਆਵਾਸਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਆਵਾਸਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵੁਡ੍ਢਤਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ , ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ [ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ, ਪਰਿਭੋਜਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਉਪਾਹਨਾ ਪੁਞ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ। ਉਪਾਹਨਾ ਪੁਞ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਪਠਮਂ ਸੁਕ੍ਖੇਨ ਚੋਲ਼ਕੇਨ ਪੁਞ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ, ਪਚ੍ਛਾ ਅਲ੍ਲੇਨ। ਉਪਾਹਨਾਪੁਞ੍ਛਨਚੋਲ਼ਕਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ [ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੁਡ੍ਢਤਰੋ ਅਭਿਵਾਦੇਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ – 'ਏਤਂ ਤੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀ'ਤਿ। ਅਜ੍ਝਾਵੁਟ੍ਠਂ ਵਾ ਅਨਜ੍ਝਾਵੁਟ੍ਠਂ ਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਗੋਚਰੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਗੋਚਰੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਵਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਸ੍ਸਾਵਟ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਾਨੀਯਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਕਤ੍ਤਰਦਣ੍ਡੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਤਿਕਸਣ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਇਮਂ ਕਾਲਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ, ਇਮਂ ਕਾਲਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬ'ਨ੍ਤਿ ।

''ਸਚੇ ਨਵਕੋ ਹੋਤਿ, ਨਿਸਿਨ੍ਨਕੇਨੇਵ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਅਤ੍ਰ ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਹਿ, ਅਤ੍ਰ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਹਿ, ਇਦਂ ਆਸਨਂ ਨਿਸੀਦਾਹੀ'ਤਿ। ਪਾਨੀਯਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਉਪਾਹਨਾਪੁਞ੍ਛਨਚੋਲ਼ਕਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਵਕੋ ਅਭਿਵਾਦਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਨਾਸਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਏਤਂ ਤੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀ'ਤਿ। ਅਜ੍ਝਾਵੁਟ੍ਠਂ ਵਾ ਅਨਜ੍ਝਾਵੁਟ੍ਠਂ ਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਗੋਚਰੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਗੋਚਰੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਵਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਸ੍ਸਾਵਟ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਾਨੀਯਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਕਤ੍ਤਰਦਣ੍ਡੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਤਿਕਸਣ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਇਮਂ ਕਾਲਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ, ਇਮਂ ਕਾਲਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬ'ਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਆਵਾਸਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਆਵਾਸਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

੩. ਗਮਿਕਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੬੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਗਮਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ ਅਪ੍ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਵਾਤਪਾਨਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ ਨਸ੍ਸਤਿ। ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਗੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਗਮਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ ਅਪ੍ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਵਾਤਪਾਨਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ ਨਸ੍ਸਤਿ। ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਗੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੩੬੧. ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਮਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਗਮਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਗਮਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਵਾਤਪਾਨਂ ਥਕੇਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ [ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਸਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਹੋਤਿ, ਸਾਮਣੇਰੋ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਸਾਮਣੇਰੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਆਰਾਮਿਕੋ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਆਰਾਮਿਕੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਉਪਾਸਕੋ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਨ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰੋ ਵਾ ਆਰਾਮਿਕੋ ਵਾ ਉਪਾਸਕੋ ਵਾ, ਚਤੂਸੁ ਪਾਸਾਣੇਸੁ ਮਞ੍ਚਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚੇ ਮਞ੍ਚਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਪੀਠੇ ਪੀਠਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਉਪਰਿ ਪੁਞ੍ਜਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਵਾਤਪਾਨਂ ਥਕੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਵਿਹਾਰੋ ਓਵਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਛਾਦੇਤਬ੍ਬੋ, ਉਸ੍ਸੁਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – 'ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਵਿਹਾਰੋ ਛਾਦਿਯੇਥਾ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਲਭੇਥ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਲਭੇਥ, ਯੋ ਦੇਸੋ ਅਨੋਵਸ੍ਸਕੋ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਚਤੂਸੁ ਪਾਸਾਣੇਸੁ ਮਞ੍ਚਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚੇ ਮਞ੍ਚਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਪੀਠੇ ਪੀਠਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਉਪਰਿ ਪੁਞ੍ਜਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਵਾਤਪਾਨਂ ਥਕੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸਬ੍ਬੋ ਵਿਹਾਰੋ ਓਵਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਗਾਮਂ ਅਤਿਹਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਉਸ੍ਸੁਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – 'ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸੇਨਾਸਨਂ ਗਾਮਂ ਅਤਿਹਰਿਯੇਥਾ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਲਭੇਥ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਲਭੇਥ, ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਚਤੂਸੁ ਪਾਸਾਣੇਸੁ ਮਞ੍ਚਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚੇ ਮਞ੍ਚਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਪੀਠੇ ਪੀਠਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਉਪਰਿ ਪੁਞ੍ਜਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਤਿਣੇਨ ਵਾ ਪਣ੍ਣੇਨ ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ – ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਅਙ੍ਗਾਨਿਪਿ ਸੇਸੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਮਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਗਮਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

੪. ਅਨੁਮੋਦਨਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੬੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਨ ਅਨੁਮੋਦਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਨ ਅਨੁਮੋਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਅਨੁਮੋਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਅਨੁਮੋਦਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੇਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਅਨੁਮੋਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਪੂਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ । ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰੋ ਹੋਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ – 'ਭਗਵਤਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਥੇਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਅਨੁਮੋਦਿਤੁ'ਨ੍ਤਿ – ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਂ ਏਕਕਂ ਓਹਾਯ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਮੋਦਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਏਕਕੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਂ ਦੂਰਤੋਵ ਏਕਕਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਚ੍ਚਿ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਭਤ੍ਤਂ ਇਦ੍ਧਂ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ? ''ਇਦ੍ਧਂ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਤ੍ਤਂ ਅਹੋਸਿ; ਅਪਿਚ ਮਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਕਕਂ ਓਹਾਯ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਚਤੂਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਥੇਰਾਨੁਥੇਰੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਗਮੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਥੇਰੋ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਵਚ੍ਚਿਤੋ ਆਗਮੇਸਿ। ਸੋ ਵਚ੍ਚੰ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਪਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

੫. ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੬੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੁਨ੍ਨਿਵਤ੍ਥਾ ਦੁਪ੍ਪਾਰੁਤਾ ਅਨਾਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਵੋਕ੍ਕਮ੍ਮਪਿ ਥੇਰਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਥੇਰੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ , ਨਵੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਮ੍ਪਿ ਓਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੁਨ੍ਨਿਵਤ੍ਥਾ ਦੁਪ੍ਪਾਰੁਤਾ ਅਨਾਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੰ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵੋਕ੍ਕਮ੍ਮਪਿ ਥੇਰਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਥੇਰੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਵੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਸਨੇਨਪਿ ਪਟਿਬਾਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਮ੍ਪਿ ਓਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ‘‘ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੁਨ੍ਨਿਵਤ੍ਥਾ ਦੁਪ੍ਪਾਰੁਤਾ ਅਨਾਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਵੋਕ੍ਕਮ੍ਮਪਿ ਥੇਰਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਥੇਰੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਨਵੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਮ੍ਪਿ ਓਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੩੬੪. ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਵਤ੍ਤੰ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬੰ। ਸਚੇ ਆਰਾਮੇ ਕਾਲੋ ਆਰੋਚਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਿਮਣ੍ਡਲੰ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਗੁਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯੋ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਠਿਕੰ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕੰ ਅਤਰਮਾਨੇਨ ਗਾਮੋ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਨ ਵੋਕ੍ਕਮ੍ਮ ਥੇਰਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਸੁਸੰਵੁਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕੰ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ । ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕੰ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕੰ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਖਮ੍ਭਕਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਸੁਸੰਵੁਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ ਨ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ, ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬ। ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕੰ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕੰ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕੰ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਖਮ੍ਭਕਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਨਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਸਙ੍ਘਾਟਿੰ ਓਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਉਦਕੇ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨੇ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਤ੍ਤੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ। ਨੀਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕੰ ਅਪ੍ਪਟਿਘੰਸਨ੍ਤੇਨ ਪਤ੍ਤੋ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਉਦਕਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਹੋਤਿ, ਨੀਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਦਕਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ ਉਦਕੰ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬੰ – ਮਾ ਉਦਕਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਉਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚਿ [ਓਸਿਞ੍ਚਿਯ੍ਯਜੀ (ਕ॰)], ਮਾ ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚਿੰਸੁ [ਓਸਿਞ੍ਚਿਯ੍ਯਿਜੰਸੁ (ਕ॰)], ਮਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿ ਉਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚੀਤਿ। ਸਚੇ ਉਦਕਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਨੀਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਛਮਾਯ ਉਦਕੰ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬੰ – ਮਾ ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚਿੰਸੁ, ਮਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿ ਉਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚੀਤਿ।

‘‘ਓਦਨੇ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨੇ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਤ੍ਤੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਦਨੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ, ਸੂਪਸ੍ਸ ਓਕਾਸੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਹੋਤਿ ਸਪ੍ਪਿ ਵਾ ਤੇਲੰ ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੰ ਵਾ, ਥੇਰੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਸਮਕੰ ਸਮ੍ਪਾਦੇਹੀ’ਤਿ। ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਸਮਸੂਪਕੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਨ ਤਾਵ ਥੇਰੇਨ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ ਯਾਵ ਨ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਓਦਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਪਦਾਨੰ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਮਸੂਪਕੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ । ਨ ਥੂਪਕਤੋ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਿਪਾਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਸੂਪੰ ਵਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨੰ ਵਾ ਓਦਨੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਬ੍ਬੰ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤੰ ਉਪਾਦਾਯ। ਨ ਸੂਪੰ ਵਾ ਓਦਨੰ ਵਾ ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਿਨਾ ਪਰੇਸੰ ਪਤ੍ਤੋ ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਬੋ। ਨਾਤਿਮਹਨ੍ਤੋ ਕਬ਼ਲੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਪਰਿਮਣ੍ਡਲੋ ਆਲੋਪੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਅਨਾਹਟੇ ਕਬ਼ਲੇ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੇਨ ਸਬ੍ਬੋ ਹਤ੍ਥੋ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਸਕਬ਼ਲੇਨ ਮੁਖੇਨ ਬ੍ਯਾਹਰਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਪਿਣ੍ਡੁਕ੍ਖੇਪਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਕਬ਼ਲਾਵਚ੍ਛੇਦਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਅਵਗਣ੍ਡਕਾਰਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਹਤ੍ਥਨਿਦ੍ਧੁਨਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਸਿਤ੍ਥਾਵਕਾਰਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਜਿਵ੍ਹਾਨਿਚ੍ਛਾਰਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਸੁਰੁਸੁਰੁਕਾਰਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਹਤ੍ਥਨਿਲ੍ਲੇਹਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਪਤ੍ਤਨਿਲ੍ਲੇਹਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਓਟ੍ਠਨਿਲ੍ਲੇਹਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਨ ਸਾਮਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਨੀਯਥਾਲਕੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਤਾਵ ਥੇਰੇਨ ਉਦਕੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ ਯਾਵ ਨ ਸਬ੍ਬੇਵ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਉਦਕੇ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨੇ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਤ੍ਤੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ। ਨੀਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕੰ ਅਪ੍ਪਟਿਘੰਸਨ੍ਤੇਨ ਪਤ੍ਤੋ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਉਦਕਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਹੋਤਿ, ਨੀਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਦਕਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ ਉਦਕੰ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬੰ – ਮਾ ਉਦਕਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਉਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚਿ, ਮਾ ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚਿੰਸੁ, ਮਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿ ਉਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚੀਤਿ। ਸਚੇ ਉਦਕਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਨੀਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਛਮਾਯ ਉਦਕੰ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬੰ – ਮਾ ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚਿੰਸੁ, ਮਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿ ਉਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚੀਤਿ। ਨ ਸਸਿਤ੍ਥਕੰ ਪਤ੍ਤਧੋਵਨੰ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੇਨ ਨਵਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਪਠਮਤਰੰ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬੰ। ਪਚ੍ਛਾ ਥੇਰੇਹਿ ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਸੁਸੰਵੁਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕੰ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕੰ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ । ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕੰ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਖਮ੍ਭਕਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਇਦੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਵਤ੍ਤੰ ਯਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ।

ਪਠਮਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੬. ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੬੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੁਨ੍ਨਿਵਤ੍ਥਾ ਦੁਪ੍ਪਾਰੁਤਾ ਅਨਾਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਿ, ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾਪਿ ਨਿਵੇਸਨੰ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਅਤਿਸਹਸਾਪਿ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਅਤਿਸਹਸਾਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਅਤਿਦੂਰੇਪਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਅਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇਪਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਅਤਿਚਿਰਮ੍ਪਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਅਤਿਲਹੁਮ੍ਪਿ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋਪਿ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵੇਸਨੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਸੋ ਚ ਦ੍ਵਾਰੰ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਓਵਰਕੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਓਵਰਕੇ ਇਤ੍ਥੀ ਨਗ੍ਗਾ ਉਤ੍ਤਾਨਾ ਨਿਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੰ ਇਤ੍ਥਿੰ ਨਗ੍ਗੰ ਉਤ੍ਤਾਨੰ ਨਿਪਨ੍ਨੰ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ – ‘‘ਨਯਿਦੰ ਦ੍ਵਾਰੰ, ਓਵਰਕੰ ਇਦ’’ਨ੍ਤਿ ਤਮ੍ਹਾ ਓਵਰਕਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਤਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਸਾਮਿਕੋ ਤੰ ਇਤ੍ਥਿੰ ਨਗ੍ਗੰ ਉਤ੍ਤਾਨੰ ਨਿਪਨ੍ਨੰ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ – ‘‘ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਜਾਪਤੀ ਦੂਸਿਤਾ’’ਤਿ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕੋਟੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ

ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਅਯਜ, ਇਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਕੋਟੇਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਇਮਿਨਾਸਿ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਦੂਸਿਤਾ’’ਤਿ? ‘‘ਨਾਹਂ, ਅਯਜ, ਇਮਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਦੂਸਿਤਾ; ਅਕਾਰਕੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂ’’ਤਿ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਮੁਞ੍ਚਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੁਨ੍ਨਿਵਤ੍ਥਾ ਦੁਪ੍ਪਾਰੁਤਾ ਅਨਾਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾਪਿ ਨਿਵੇਸਨਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਤਿਸਹਸਾਪਿ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਤਿਸਹਸਾਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਤਿਦੂਰੇਪਿ ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇਪਿ ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਤਿਚਿਰਮ੍ਪਿ ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਤਿਲਹੁਮ੍ਪਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੩੬੬. ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ – ‘ਇਦਾਨਿ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਤਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯੋ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਠਿਕਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਤਰਮਾਨੇਨ ਗਾਮੋ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ । ਸੁਸਂਵੁਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਉਜਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਖਮ੍ਭਕਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਨਿਵੇਸਨਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਬ੍ਬਂ – ‘ਇਮਿਨਾ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਮਿਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ। ਨਾਤਿਸਹਸਾ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਨਾਤਿਸਹਸਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਨਾਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਨਾਤਿਚਿਰਂ ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਨਾਤਿਲਹੁਂ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਠਿਤਕੇਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਬ੍ਬਂ – ‘ਭਿਕ੍ਖਂ ਦਾਤੁਕਾਮਾ ਵਾ ਅਦਾਤੁਕਾਮਾ ਵਾ’ਤਿ। ਸਚੇ ਕਮ੍ਮਂ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਆਸਨਾ ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਕਟਚ੍ਛੁਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਤਿ, ਭਾਜਨਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਤਿ, ਠਪੇਤਿ [ਠਾਪੇਤਿ (ਕ॰)] ਵਾ – ਦਾਤੁਕਾਮਸ੍ਸਾਤਿ [ਦਾਤੁਕਾਮਿਯਾਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰), ਦਾਤੁਕਾਮਾ ਵਿਯਾਤਿ (ਸੀ॰)] ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨਾਯ ਵਾਮੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਸਙ੍ਘਾਟਿਂ ਉਚ੍ਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਤ੍ਤਂ ਪਣਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਤ੍ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖਾਦਾਯਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤਬ੍ਬਂ [ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਬਂ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਬ੍ਬਂ – ‘ਸੂਪਂ ਦਾਤੁਕਾਮਾ ਵਾ ਅਦਾਤੁਕਾਮਾ ਵਾ’ਤਿ। ਸਚੇ ਕਟਚ੍ਛੁਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਤਿ, ਭਾਜਨਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਤਿ, ਠਪੇਤਿ ਵਾ – ਦਾਤੁਕਾਮਸ੍ਸਾਤਿ ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਦਿਨ੍ਨਾਯ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯਾ ਪਤ੍ਤਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਤਰਮਾਨੇਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸੁਸਂਵੁਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਉਜਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਖਮ੍ਭਕਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਠਮਂ ਗਾਮਤੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਟਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਤੇਨ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਵਕ੍ਕਾਰਪਾਤਿ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਗਾਮਤੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਟਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਸਚੇ ਹੋਤਿ ਭੁਤ੍ਤਾਵਸੇਸੋ, ਸਚੇ ਆਕਙ੍ਖਤਿ, ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ । ਨੋ ਚੇ ਆਕਙ੍ਖਤਿ, ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇ ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਪ੍ਪਾਣਕੇ ਵਾ ਉਦਕੇ ਓਪਿਲਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ ਆਸਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਵਕ੍ਕਾਰਪਾਤਿ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬਾ,

ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬਂ , ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਸ੍ਸਤਿ ਪਾਨੀਯਘਟਂ ਵਾ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਘਟਂ ਵਾ ਵਚ੍ਚਘਟਂ ਵਾ ਰਿਤ੍ਤਂ ਤੁਚ੍ਛਂ ਤੇਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਅਵਿਸਯ੍ਹਂ, ਹਤ੍ਥਵਿਕਾਰੇਨ ਦੁਤਿਯਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਵਿਲਙ੍ਘਕੇਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਵਾਚਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਇਦਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

੭. ਆਰਞ੍ਞਿਕਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੬੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਨੇਵ ਪਾਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ , ਨ ਅਗ੍ਗਿਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਰਣਿਸਹਿਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਪਦਾਨਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਨ ਦਿਸਾਭਾਗਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਚੋਰਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਅਤ੍ਥਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਾਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ''ਅਤ੍ਥਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਰਿਭੋਜਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ''ਅਤ੍ਥਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਗ੍ਗੀ''ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ''ਅਤ੍ਥਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਰਣਿਸਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ( ) [(ਅਤ੍ਥਿ ਭਨ੍ਤੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਪਦਾਨੀਤਿ, ਨ ਜਾਨਾਮ ਆਵੁਸੋਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਨ੍ਤੇ ਦਿਸਾਭਾਗਨ੍ਤਿ, ਨ ਜਾਨਾਮ ਆਵੁਸੋਤਿ।) ਸੀ॰ ਵਿਮਤਿਟੀਕਾਯ ਪਨ ਸਮੇਤਿ] ''ਕੇਨਜ੍ਜ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨ ਖੋ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਜਾਨਾਮਾ''ਤਿ। ''ਕਤਮਾਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਿਸਾ''ਤਿ? ''ਨ ਖੋ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਜਾਨਾਮਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਚੋਰਾ – 'ਨੇਵਿਮੇਸਂ ਪਾਨੀਯਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਅਗ੍ਗਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਅਰਣਿਸਹਿਤਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਪਦਾਨਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਨ ਦਿਸਾਭਾਗਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ; ਚੋਰਾ ਇਮੇ, ਨਯਿਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ'ਤਿ – ਆਕੋਟੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੩੬੮. ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਰਞ੍ਞਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਆਰਞ੍ਞਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਆਰਞ੍ਞਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਤ੍ਤਂ ਥਵਿਕਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਂਸੇ ਆਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਖਨ੍ਧੇ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਪਾਹਨਾ ਆਰੋਹਿਤ੍ਵਾ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਵਾਤਪਾਨਂ ਥਕੇਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾਸਨਾ ਓਤਰਿਤਬ੍ਬਂ – ਇਦਾਨਿ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਉਪਾਹਨਾ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਥਵਿਕਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਂਸੇ ਆਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਤਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯੋ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਠਿਕਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਤਰਮਾਨੇਨ ਗਾਮੋ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਨ ਖਮ੍ਭਕਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ।

''ਨਿਵੇਸਨਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਬ੍ਬਂ – 'ਇਮਿਨਾ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਮਿਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। ਨਾਤਿਸਹਸਾ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਨਾਤਿਸਹਸਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਨਾਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਨਾਤਿਚਿਰਂ ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਨਾਤਿਲਹੁਂ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਠਿਤਕੇਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਬ੍ਬਂ – 'ਭਿਕ੍ਖਂ ਦਾਤੁਕਾਮਾ ਵਾ ਅਦਾਤੁਕਾਮਾ ਵਾ'ਤਿ। ਸਚੇ ਕਮ੍ਮਂ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਆਸਨਾ ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਕਟਚ੍ਛੁਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਤਿ, ਭਾਜਨਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਤਿ, ਠਪੇਤਿ ਵਾ – ਦਾਤੁਕਾਮਸ੍ਸਾਤਿ ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨਾਯ ਵਾਮੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਸਙ੍ਘਾਟਿਂ ਉਚ੍ਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਤ੍ਤਂ ਪਣਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਤ੍ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖਾਦਾਯਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਬ੍ਬਂ – 'ਸੂਪਂ ਦਾਤੁਕਾਮਾ ਵਾ ਅਦਾਤੁਕਾਮਾ ਵਾ'ਤਿ। ਸਚੇ ਕਟਚ੍ਛੁ ਵਾ ਪਰਾਮਸਤਿ, ਭਾਜਨਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਤਿ, ਠਪੇਤਿ ਵਾ – ਦਾਤੁਕਾਮਸ੍ਸਾਤਿ ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਦਿਨ੍ਨਾਯ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯਾ ਪਤ੍ਤਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਤਰਮਾਨੇਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ…ਪੇ॰… ਨ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਗਾਮਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਥਵਿਕਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਂਸੇ ਆਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸੇ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਪਾਹਨਾ ਆਰੋਹਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਆਰਞ੍ਞਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਾਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਗ੍ਗਿ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਅਰਣਿਸਹਿਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਕਤ੍ਤਰਦਣ੍ਡੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਪਦਾਨਿ ਉਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾਨਿ – ਸਕਲਾਨਿ ਵਾ ਏਕਦੇਸਾਨਿ ਵਾ, ਦਿਸਾਕੁਸਲੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਰਞ੍ਞਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਆਰਞ੍ਞਿਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ।

੮. ਸੇਨਾਸਨਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੬੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਚੀਵਰਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਵਾਤੇ ਅਙ੍ਗਣੇ [ਪਙ੍ਗਣੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਰਜੇਨ ਓਕਿਰਿਂਸੁ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਵਾਤੇ ਅਙ੍ਗਣੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਭਿਕ੍ਖੂ ਰਜੇਨ ਓਕਿਰਿਂਸੂ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ…ਪੇ॰… ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਵਾਤੇ ਅਙ੍ਗਣੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਰਜੇਨ ਓਕਿਰਿਂਸੂ’’ਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੩੭੦. ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸੇਨਾਸਨਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸੇਨਾਸਨੇ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਵਿਹਰਤਿ, ਸਚੇ ਸੋ ਵਿਹਾਰੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਸੋਧੇਤਬ੍ਬੋ। [ਮਹਾਵ॰ ੬੬, ੬੭; ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩੫੭] ਵਿਹਾਰਂ ਸੋਧੇਨ੍ਤੇਨ ਪਠਮਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਨਿਸੀਦਨਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਭਿਸਿਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਮਞ੍ਚੋ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ; ਪੀਠਂ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਾ; ਖੇਲ਼ਮਲ੍ਲਕੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ; ਅਪਸ੍ਸੇਨਫਲਕਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥਰਣਂ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸਨ੍ਤਾਨਕਂ ਹੋਤਿ, ਉਲ੍ਲੋਕਾ ਪਠਮਂ ਓਹਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਕਣ੍ਣਭਾਗਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਾ ਭਿਤ੍ਤਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਚੋਲ਼ਕਂ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਕਤਾ ਭੂਮਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਚੋਲ਼ਕਂ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਅਕਤਾ ਹੋਤਿ ਭੂਮਿ, ਉਦਕੇਨ ਪਰਿਪ੍ਫੋਸਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਫੋਸਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ – ਮਾ ਵਿਹਾਰੋ ਰਜੇਨ ਉਹਞ੍ਞੀਤਿ। ਸਙ੍ਕਾਰਂ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਸਾਮਨ੍ਤਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਵਿਹਾਰਸਾਮਨ੍ਤਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਾਨੀਯਸਾਮਨ੍ਤਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਸਾਮਨ੍ਤਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਪਟਿਵਾਤੇ ਅਙ੍ਗਣੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤਬ੍ਬਂ। ਅਧੋਵਾਤੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥਰਣਂ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ। ਮਞ੍ਚੋ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਪੀਠਂ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ

ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠੰ, ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਭਿਸਿਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਨਿਸੀਦਨਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਖੇਲ਼ਮਲ੍ਲਕੋ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਪਸ੍ਸੇਨਫਲਕਂ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਤ੍ਤੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚੰ ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾਪੀਠਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਚ ਅਨਨ੍ਤਰਹਿਤਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਵਾ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁਂ ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਤੋ ਅਨ੍ਤੰ ਓਰਤੋ ਭੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਤ੍ਤਰਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਸੀਤਕਾਲੋ ਹੋਤਿ, ਦਿਵਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬਾ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਣ੍ਹਕਾਲੋ ਹੋਤਿ, ਦਿਵਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬਾ।

''ਸਚੇ ਪਰਿਵੇਣਂ ਉਕ੍ਲਾਪਂ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਵੇਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਾਨੀਯਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਪਾਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਵੁਡ੍ਢੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਵਿਹਾਰੇ ਵਿਹਰਤਿ, ਨ ਵੁਡ੍ਢਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਉਦ੍ਦੇਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਜ੍ਝਾਯੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਧਮ੍ਮੋ ਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਦੀਪੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਦੀਪੋ ਵਿਜ੍ਝਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਵਾਤਪਾਨਾ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਵੁਡ੍ਢੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਤਿ, ਯੇਨ ਵੁਡ੍ਢੋ ਤੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਵੁਡ੍ਢੋ ਸਙ੍ਘਾਟਿਕਣ੍ਣੇਨ ਘਟ੍ਟੇਤਬ੍ਬੋ। ਇਦਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸੇਨਾਸਨਵਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸੇਨਾਸਨੇ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

੯. ਜਨ੍ਤਾਘਰਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੭੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਥੇਰੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਨਿਵਾਰਿਯਮਾਨਾ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਹੂਤਂ ਕਟ੍ਠਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਥਕੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ [ਥੇਰਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਉਣ੍ਹਾਭਿਤਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪਪਤਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਥੇਰੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਨਿਵਾਰਿਯਮਾਨਾ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਹੂਤਂ ਕਟ੍ਠਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਥਕੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਣ੍ਹਾਭਿਤਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪਪਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਥੇਰੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਨਿਵਾਰਿਯਮਾਨਾ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਹੂਤਂ ਕਟ੍ਠਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਥਕੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ; ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਣ੍ਹਾਭਿਤਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪਪਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਥੇਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਨਿਵਾਰਿਯਮਾਨੇਨ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਹੂਤਂ ਕਟ੍ਠਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦ੍ਵਾਰਂ ਥਕੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੩੭੨. ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਜਨ੍ਤਾਘਰਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਠਮਂ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਚੇ ਛਾਰਿਕਾ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਛਾਰਿਕਾ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਉਕ੍ਲਾਪਂ ਹੋਤਿ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਰਿਭਣ੍ਡਂ ਉਕ੍ਲਾਪਂ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਭਣ੍ਡਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਰਿਵੇਣਂ ਉਕ੍ਲਾਪਂ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਵੇਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ । ਸਚੇ ਜਨ੍ਤਾਘਰਸਾਲਾ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਸਾਲਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ।

''ਚੁਣ੍ਣਂ ਸਨ੍ਨੇਤਬ੍ਬਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਤੇਮੇਤਬ੍ਬਾ, ਉਦਕਦੋਣਿਕਾਯ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇਨ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਨਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇਨ ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਉਦਕੇਪਿ ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪੁਰਤੋਪਿ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਉਪਰਿਤੋਪਿ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਨਹਾਤੇਨ ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤੇਨ ਓਤਰਨ੍ਤਾਨਂ ਮਗ੍ਗੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਚੇ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਂ ਹੋਤਿ, ਧੋਵਿਤਬ੍ਬਂ। ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੋਣਿਕਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਵਿਜ੍ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਥਕੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਜਨ੍ਤਾਘਰਵਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

੧੦. ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੭੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਜਾਤਿਕੋ ਵਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਚਮੇਤ੍ਤਂ – ਕੋ ਇਮਂ ਵਸਲਂ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਂ ਆਮਸਿਸ੍ਸਤੀਤਿ [ਆਚਮਿਸ੍ਸਤੀਤਿ (ਕ॰)]। ਤਸ੍ਸ ਵਚ੍ਚਮਗ੍ਗੇ ਕਿਮਿ ਸਣ੍ਠਾਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਵਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨ ਆਚਮੇਸੀ''ਤਿ? ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨ ਆਚਮੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਵਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨ ਆਚਮੇਸੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤਿ ਉਦਕੇ ਨਾਚਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਨਾਚਮੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯਾ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਵਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਨਵਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਠਮਤਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਚ੍ਚਿਤਾ ਆਗਮੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਵਚ੍ਚਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਨ੍ਤਾ ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪਪਤਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾਤਿ...ਪੇ॰... ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯਾ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਵਚ੍ਚੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਗਤਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਵਚ੍ਚਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤਿਸਹਸਾਪਿ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਉਬ੍ਭਜਿਤ੍ਵਾਪਿ [ਉਬ੍ਭੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਪਿ (ਸੀ॰), ਉਬ੍ਭੁਜਿਤ੍ਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਨਿਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤਾਪਿ ਵਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ , ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਖਾਦਨ੍ਤਾਪਿ ਵਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਬਹਿਦ੍ਧਾਪਿ ਵਚ੍ਚਦੋਣਿਕਾਯ ਵਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਬਹਿਦ੍ਧਾਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਦੋਣਿਕਾਯ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਪਸ੍ਸਾਵਦੋਣਿਕਾਯਪਿ ਖੇਲ਼ਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਫਰੁਸੇਨਪਿ ਕਟ੍ਠੇਨ ਅਵਲੇਖਨ੍ਤਿ, ਅਵਲੇਖਨਕਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਵਚ੍ਚਕੂਪਮ੍ਹਿ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਅਤਿਸਹਸਾਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਉਬ੍ਭਜਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕਮ੍ਪਿ ਆਚਮੇਨ੍ਤਿ, ਆਚਮਨਸਰਾਵਕੇਪਿ ਉਦਕਂ ਸੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤਿਸਹਸਾਪਿ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਉਬ੍ਭਜਿਤ੍ਵਾਪਿ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਿਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤਾਪਿ ਵਚ੍ਚਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਖਾਦਨ੍ਤਾਪਿ ਵਚ੍ਚਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਬਹਿਦ੍ਧਾਪਿ ਵਚ੍ਚਦੋਣਿਕਾਯ ਵਚ੍ਚਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਬਹਿਦ੍ਧਾਪਿ

ਪਸ੍ਸਾਵਦੋਣਿਕਾਯ ਪਸ੍ਸਾਵੰ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਸ੍ਸਾਵਦੋਣਿਕਾਯਪਿ ਖੇਲ਼ੰ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਫਰੁਸੇਨਪਿ ਕਟ੍ਠੇਨ ਅਵਲੇਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਵਲੇਖਨਕਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਵਚ੍ਚਕੂਪਮ੍ਹਿ ਪਾਤੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਤਿਸਹਸਾਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਉਬ੍ਭਜਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕਮ੍ਪਿ ਆਚਮੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਆਚਮਨਸਰਾਵਕੇਪਿ ਉਦਕੰ ਸੇਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ... ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੩੭੪. ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਵਤ੍ਤੰ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਤੇਨ ਬਹਿ ਠਿਤੇਨ [ਬਹਿ ਠਿਤੇਨ (ਸੀ॰ ਕ॰)] ਉਕ੍ਕਾਸਿਤਬ੍ਬੰ। ਅਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਨਪਿ ਉਕ੍ਕਾਸਿਤਬ੍ਬੰ। ਚੀਵਰਵੰਸੇ ਵਾ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁਯਾ ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕੰ ਅਤਰਮਾਨੇਨ ਵਚ੍ਚਕੁਟੀ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਨਾਤਿਸਹਸਾ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਉਬ੍ਭਜਿਤ੍ਵਾ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਵਚ੍ਚਪਾਦੁਕਾਯ ਠਿਤੇਨ ਉਬ੍ਭਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਨਿਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤੇਨ ਵਚ੍ਚੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠੰ ਖਾਦਨ੍ਤੇਨ ਵਚ੍ਚੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਚ੍ਚਦੋਣਿਕਾਯ ਵਚ੍ਚੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਪਸ੍ਸਾਵਦੋਣਿਕਾਯ ਪਸ੍ਸਾਵੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਪਸ੍ਸਾਵਦੋਣਿਕਾਯ ਖੇਲ਼ੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਫਰੁਸੇਨ ਕਟ੍ਠੇਨ ਅਵਲੇਖਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਅਵਲੇਖਨਕਟ੍ਠੰ ਵਚ੍ਚਕੂਪਮ੍ਹਿ ਪਾਤੇਤਬ੍ਬੰ। ਵਚ੍ਚਪਾਦੁਕਾਯ ਠਿਤੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਬ੍ਬੰ। ਨਾਤਿਸਹਸਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਉਬ੍ਭਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬੰ। ਆਚਮਨਪਾਦੁਕਾਯ ਠਿਤੇਨ ਉਬ੍ਭਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕੰ ਆਚਮੇਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਆਚਮਨਸਰਾਵਕੇ ਉਦਕੰ ਸੇਸੇਤਬ੍ਬੰ। ਆਚਮਨਪਾਦੁਕਾਯ ਠਿਤੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਬ੍ਬੰ।

''ਸਚੇ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਉਹਤਾ [ਊਹਤਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਹੋਤਿ, ਧੋਵਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਅਵਲੇਖਨਪਿਧਰੋ ਪੂਰੋ ਹੋਤਿ, ਅਵਲੇਖਨਕਟ੍ਠੰ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬੰ। ਸਚੇ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਰਿਭਣ੍ਡੰ ਉਕ੍ਲਾਪੰ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਭਣ੍ਡੰ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਸਚੇ ਪਰਿਵੇਣੰ ਉਕ੍ਲਾਪੰ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਵੇਣੰ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ । ਸਚੇ ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕੰ ਨ ਹੋਤਿ, ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕੰ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬੰ । ਇਦੰ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਵਤ੍ਤੰ ਯਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

੧੧. ਉਪਜ੍ਝਾਯਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੭੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾ''ਤਿ ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੩੭੬. ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਾਨੰ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਸੁ ਵਤ੍ਤੰ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਹਿ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਸੁ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬੰ। [ਮਹਾਵ॰ ੬੬] ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪਜ੍ਝਾਯਮ੍ਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬੰ। ਤਤ੍ਰਾਯੰ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ –

''ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਉਪਾਹਨਾ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰਸੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ, ਮੁਖੋਦਕੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ, ਆਸਨੰ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਸਚੇ ਯਾਗੁ ਹੋਤਿ, ਭਾਜਨੰ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁ ਉਪਨਾਮੇਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਗੁਂ ਪੀਤਸ੍ਸ ਉਦਕੰ ਦਤ੍ਵਾ ਭਾਜਨੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕੰ ਅਪ੍ਪਟਿਘੰਸਨ੍ਤੇਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬੰ। ਉਪਜ੍ਝਾਯਮ੍ਹਿ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇ ਆਸਨੰ ਉਦ੍ਧਰਿਤਬ੍ਬੰ। ਸਚੇ ਸੋ ਦੇਸੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ , ਸੋ ਦੇਸੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਪਟਿਨਿਵਾਸਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਸੋਦਕੋ [ਸਉਦਕੋ (ਕ॰)] ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣਂ ਆਕਙ੍ਖਤਿ, ਤਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯੋ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਠਿਕਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ ਹੋਤਬ੍ਬਂ। ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਨਾਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ , ਪਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਭਣਮਾਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਕਥਾ ਓਪਾਤੇਤਬ੍ਬਾ। ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਆਪਤ੍ਤਿਸਾਮਨ੍ਤਾ ਭਣਮਾਨੋ ਨਿਵਾਰੇਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੇਨ ਪਠਮਤਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਟਿਨਿਵਾਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਚੀਵਰਂ ਸਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਉਣ੍ਹੇ ਓਤਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਉਣ੍ਹੇ ਚੀਵਰਂ ਨਿਦਹਿਤਬ੍ਬਂ। ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਨ੍ਤੇਨ ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਂ ਕਣ੍ਣਂ ਉਸ੍ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤਬ੍ਬਂ – ਮਾ ਮਜ੍ਝੇ ਭਙ੍ਗੋ ਅਹੋਸੀਤਿ। ਓਭੋਗੇ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਸਚੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਚ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਉਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਉਪਨਾਮੇਤਬ੍ਬੋ। ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਸ੍ਸ ਉਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਵੋਦਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਉਣ੍ਹੇ ਓਤਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਚ ਉਣ੍ਹੇ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਦਹਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾਪੀਠਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਚ ਅਨਨ੍ਤਰਹਿਤਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਵਾ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁਂ ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਤੋ ਅਨ੍ਤਂ ਓਰਤੋ ਭੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਉਪਜ੍ਝਾਯਮ੍ਹਿ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇ ਆਸਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੋ ਦੇਸੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਦੇਸੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਨਹਾਯਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਨਹਾਨਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੀਤੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਸੀਤਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਉਣ੍ਹੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਉਣ੍ਹਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਚੁਣ੍ਣਂ ਸਨ੍ਨੇਤਬ੍ਬਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਤੇਮੇਤਬ੍ਬਾ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਦਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਚੁਣ੍ਣਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇਨ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਨਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇਨ ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਉਦਕੇਪਿ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਨਹਾਤੇਨ ਪਠਮਤਰਂ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਤ੍ਤਂ ਵੋਦਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਗਤ੍ਤਤੋ ਉਦਕਂ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘਾਟਿ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ ਪਠਮਤਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਸਚੇ ਸੋ ਵਿਹਾਰੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਸੋਧੇਤਬ੍ਬੋ। ਵਿਹਾਰਂ ਸੋਧੇਨ੍ਤੇਨ ਪਠਮਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਨਿਸੀਦਨਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਭਿਸਿਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਮਞ੍ਚੋ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ , ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ

ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ; ਪੀਠਂ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਾ; ਖੇਲ਼ਮਲ੍ਲਕੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ; ਅਪਸ੍ਸੇਨਫਲਕਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸਨ੍ਤਾਨਕਂ ਹੋਤਿ, ਉਲ੍ਲੋਕਾ ਪਠਮਂ ਓਹਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਕਣ੍ਣਭਾਗਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਾ ਭਿਤ੍ਤਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਚੋਲ਼ਕਂ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਕਤਾ ਭੂਮਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਚੋਲ਼ਕਂ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਅਕਤਾ ਹੋਤਿ ਭੂਮਿ, ਉਦਕੇਨ ਪਰਿਪ੍ਫੋਸਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਫੋਸਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ – ਮਾ ਵਿਹਾਰੋ ਰਜੇਨ ਉਹਞ੍ਞੀਤਿ। ਸਙ੍ਕਾਰਂ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕਾ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ। ਮਞ੍ਚੋ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਪੀਠਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਭਿਸਿਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਨਿਸੀਦਨਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਖੇਲ਼ਮਲ੍ਲਕੋ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਪਸ੍ਸੇਨਫਲਕਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾਪੀਠਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਚ ਅਨਨ੍ਤਰਹਿਤਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਵਾ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁਂ ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਤੋ ਅਨ੍ਤਂ ਓਰਤੋ ਭੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਤ੍ਤਰਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਉਤ੍ਤਰਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਸੀਤਕਾਲੋ ਹੋਤਿ, ਦਿਵਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬਾ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਣ੍ਹਕਾਲੋ ਹੋਤਿ, ਦਿਵਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬਾ।

''ਸਚੇ ਪਰਿਵੇਣਂ ਉਕ੍ਲਾਪਂ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਵੇਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਾਨੀਯਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਪਾਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਅਨਭਿਰਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਵੂਪਕਾਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਵਿਨੋਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਵਿਨੋਦਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਵਿਵੇਚੇਤਬ੍ਬਂ, ਵਿਵੇਚਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਗਰੁਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਵਾਸਾਰਹੋ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਂ ਮੂਲਾਯ

ਪਟਿਕਮ੍ਮੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਂ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਸਚੇ ਸਙ੍ਘੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਂ ਵਾ ਨਿਯਸ੍ਸਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਂ ਵਾ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਂ ਵਾ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਂ ਵਾ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਲਹੁਕਾਯ ਵਾ ਪਰਿਣਾਮੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਕਤਂ ਵਾ ਪਨਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਮ੍ਮਂ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਂ ਵਾ ਨਿਯਸ੍ਸਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਂ ਵਾ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਂ ਵਾ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਂ ਵਾ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਯ੍ਯ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਯ੍ਯਾਤਿ।

''ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ , ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਧੋਵਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਕਰਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਰਜਨਾ ਪਚਿਤਬ੍ਬਾ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਪਚਿਤਬ੍ਬਾ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਰਜਨਂ ਪਚਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਰਜਿਤਬ੍ਬਂ [ਰਜੇਤਬ੍ਬਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਰਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਰਜਿਯੇਥਾਤਿ। ਚੀਵਰਂ ਰਜਨ੍ਤੇਨ [ਰਜੇਨ੍ਤੇਨ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਾਧੁਕਂ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਕਂ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਕਂ ਰਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਥੇਵੇ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਨ ਉਪਜ੍ਝਾਯਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਕੇਸਾ ਛੇਦੇਤਬ੍ਬਾ [ਛੇਤ੍ਤਬ੍ਬਾ (ਸੀ॰), ਛੇਦਿਤਬ੍ਬਾ (ਕ॰)], ਨ ਏਕਚ੍ਚੇਨ ਕੇਸਾ ਛੇਦਾਪੇਤਬ੍ਬਾ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਚੇਨ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚੋ [ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ (ਕ॰)] ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਏਕਚ੍ਚੇਨ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚੋ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ ਹੋਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਚੋ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੋ ਆਦਾਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਨੀਹਰਿਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਏਕਚ੍ਚੇਨ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਨੀਹਰਾਪੇਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਉਪਜ੍ਝਾਯਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਗਾਮੋ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਸੁਸਾਨਂ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਦਿਸਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ, ਯਾਵਜੀਵਂ ਉਪਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੋ , ਵੁਟ੍ਠਾਨਮਸ੍ਸ ਆਗਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਾਨਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਸੁ ਵਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਹਿ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਸੁ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

੧੨. ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੭੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪਜ੍ਝਾਯਾ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੩੭੮. ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਨਂ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਸੁ ਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਸੁ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। [ਮਹਾਵ॰ ੬੭] ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਮ੍ਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ –

''ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਸਙ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ ਅਨੁਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ ਉਦ੍ਦੇਸੇਨ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਯ ਓਵਾਦੇਨ ਅਨੁਸਾਸਨਿਯਾ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ

ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਯੇਥਾਤਿ।

‘‘ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ, ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਮੁਖੋਦਕਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਯਾਗੁ ਹੋਤਿ, ਭਾਜਨਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁ ਉਪਨਾਮੇਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਗੁਂ ਪੀਤਸ੍ਸ ਉਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਭਾਜਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਮ੍ਹਿ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇ ਆਸਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੋ ਦੇਸੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਦੇਸੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਪਟਿਨਿਵਾਸਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ , ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬਾ , ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਸੋਦਕੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਟਿਨਿਵਾਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਚੀਵਰਂ ਸਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਉਣ੍ਹੇ ਓਤਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਉਣ੍ਹੇ ਚੀਵਰਂ ਨਿਦਹਿਤਬ੍ਬਂ। ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਨ੍ਤੇਨ ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਂ ਕਣ੍ਣਂ ਉਸ੍ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤਬ੍ਬਂ – ਮਾ ਮਜ੍ਝੇ ਭਙ੍ਗੋ ਅਹੋਸੀਤਿ। ਓਭੋਗੇ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਸਚੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਹੋਤਿ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਚ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਉਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਉਪਨਾਮੇਤਬ੍ਬੋ। ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਸ੍ਸ ਉਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਵੋਦਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਉਣ੍ਹੇ ਓਤਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਚ ਉਣ੍ਹੇ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਦਹਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾਪੀਠਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਚ ਅਨਨ੍ਤਰਹਿਤਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਵਾ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁਂ ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਤੋ ਅਨ੍ਤਂ ਓਰਤੋ ਭੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਮ੍ਹਿ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇ ਆਸਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੋ ਦੇਸੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਦੇਸੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ ।

‘‘ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਨਹਾਯਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਨਹਾਨਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੀਤੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਸੀਤਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਉਣ੍ਹੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਉਣ੍ਹਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਚੁਣ੍ਣਂ ਸਨ੍ਨੇਤਬ੍ਬਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਤੇਮੇਤਬ੍ਬਾ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ [ਆਦਾਯ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ (ਕ॰)] ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਦਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਚੁਣ੍ਣਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇਨ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇਨ ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਉਦਕੇਪਿ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਨਹਾਤੇਨ ਪਠਮਤਰਂ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਤ੍ਤਂ ਵੋਦਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਗਤ੍ਤਤੋ ਉਦਕਂ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘਾਟਿ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ ਪਠਮਤਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਸਚੇ ਸੋ ਵਿਹਾਰੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਸੋਧੇਤਬ੍ਬੋ। ਵਿਹਾਰਂ ਸੋਧੇਨ੍ਤੇਨ ਪਠਮਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਸਚੇ ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਅਨਭਿਰਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਵੂਪਕਾਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਵਿਨੋਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਵਿਨੋਦਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਵਿਵੇਚੇਤਬ੍ਬਂ, ਵਿਵੇਚਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਗਰੁਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਵਾਸਾਰਹੋ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਂ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਸਚੇ ਸਙ੍ਘੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਂ ਵਾ ਨਿਯਸ੍ਸਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਂ ਵਾ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਂ ਵਾ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਂ ਵਾ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਲਹੁਕਾਯ ਵਾ ਪਰਿਣਾਮੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਕਤਂ ਵਾ ਪਨਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਮ੍ਮਂ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਂ ਵਾ ਨਿਯਸ੍ਸਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਂ ਵਾ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਂ ਵਾ, ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਂ ਵਾ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਯ੍ਯ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਯ੍ਯਾਤਿ।

‘‘ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ਏਵਂ ਧੋਵੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਧੋਵਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ਏਵਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਕਰਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਰਜਨਂ ਪਚਿਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ਏਵਂ ਪਚੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਰਜਨਂ ਪਚਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਰਜਿਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ਏਵਂ ਰਜੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਰਜਿਯੇਥਾਤਿ। ਚੀਵਰਂ ਰਜਨ੍ਤੇਨ ਸਾਧੁਕਂ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਕਂ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਕਂ ਰਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਥੇਵੇ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ, ਯਾਵਜੀਵਂ ਉਪਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੋ, ਵੁਟ੍ਠਾਨਮਸ੍ਸ ਆਗਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਨਂ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਸੁ ਵਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਸੁ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੧੩. ਆਚਰਿਯਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੭੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਆਚਰਿਯੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਆਚਰਿਯੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਆਚਰਿਯੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੩੮੦. ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾਨਂ ਆਚਰਿਯੇਸੁ ਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਹਿ ਆਚਰਿਯੇਸੁ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। [ਮਹਾਵ॰ ੭੮] ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਚਰਿਯਮ੍ਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ –

''ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਉਪਾਹਨਾ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਮੁਖੋਦਕਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਯਾਗੁ ਹੋਤਿ, ਭਾਜਨਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁ ਉਪਨਾਮੇਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਗੁਂ ਪੀਤਸ੍ਸ ਉਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਭਾਜਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਆਚਰਿਯਮ੍ਹਿ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇ ਆਸਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੋ ਦੇਸੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਦੇਸੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ।

''ਸਚੇ ਆਚਰਿਯੋ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਪਟਿਨਿਵਾਸਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਸੋਦਕੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯੋ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣਂ ਆਕਙ੍ਖਤਿ, ਤਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯੋ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਠਿਕਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ ਹੋਤਬ੍ਬਂ। ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਨਾਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਪਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਭਣਮਾਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਕਥਾ ਓਪਾਤੇਤਬ੍ਬਾ। ਆਚਰਿਯੋ ਆਪਤ੍ਤਿਸਾਮਨ੍ਤਾ ਭਣਮਾਨੋ ਨਿਵਾਰੇਤਬ੍ਬੋ।

''ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੇਨ ਪਠਮਤਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਟਿਨਿਵਾਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਚੀਵਰਂ ਸਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਉਣ੍ਹੇ ਓਤਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਉਣ੍ਹੇ ਚੀਵਰਂ ਨਿਦਹਿਤਬ੍ਬਂ। ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਨ੍ਤੇਨ ਚਤ੍ਤਰਙ੍ਗੁਲਂ ਕਣ੍ਣਂ ਉਸ੍ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤਬ੍ਬਂ – ਮਾ ਮਜ੍ਝੇ ਭਙ੍ਗੋ ਅਹੋਸੀਤਿ। ਓਭੋਗੇ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੋ ਚ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਉਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਉਪਨਾਮੇਤਬ੍ਬੋ। ਆਚਰਿਯੋ ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ । ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਸ੍ਸ ਉਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਵੋਦਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਉਣ੍ਹੇ ਓਤਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਚ ਉਣ੍ਹੇ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਦਹਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾਪੀਠਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਚ ਅਨਨ੍ਤਰਹਿਤਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਵਾ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁਂ ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਤੋ ਅਨ੍ਤਂ ਓਰਤੋ ਭੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਆਚਰਿਯਮ੍ਹਿ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇ ਆਸਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੋ ਦੇਸੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਦੇਸੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ।

''ਸਚੇ ਆਚਰਿਯੋ ਨਹਾਯਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਨਹਾਨਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੀਤੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਸੀਤਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਉਣ੍ਹੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਉਣ੍ਹਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਆਚਰਿਯੋ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਚੁਣ੍ਣਂ ਸਨ੍ਨੇਤਬ੍ਬਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਤੇਮੇਤਬ੍ਬਾ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਦਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਚੁਣ੍ਣਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ,

ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇਨ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਨਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇਨ ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਉਦਕੇਪਿ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਨਹਾਤੇਨ ਪਠਮਤਰਂ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਤ੍ਤਂ ਵੋਦਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਗਤ੍ਤਤੋ ਉਦਕਂ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘਾਟਿ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ ਪਠਮਤਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਆਚਰਿਯੋ ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ।

''ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਆਚਰਿਯੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਸਚੇ ਸੋ ਵਿਹਾਰੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਸੋਧੇਤਬ੍ਬੋ। ਵਿਹਾਰਂ ਸੋਧੇਨ੍ਤੇਨ ਪਠਮਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਨਿਸੀਦਨਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਭਿਸਿਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਮਞ੍ਚੋ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ; ਪੀਠਂ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਾ; ਖੇਲ਼ਮਲ੍ਲਕੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ; ਅਪਸ੍ਸੇਨਫਲਕਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ; ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸਨ੍ਤਾਨਕਂ ਹੋਤਿ, ਉਲ੍ਲੋਕਾ ਪਠਮਂ ਓਹਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਕਣ੍ਣਭਾਗਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਾ ਭਿਤ੍ਤਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਚੋਲ਼ਕਂ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਕਤਾ ਭੂਮਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਚੋਲ਼ਕਂ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਅਕਤਾ ਹੋਤਿ ਭੂਮਿ, ਉਦਕੇਨ ਪਰਿਪ੍ਫੋਸਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਫੋਸਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ – ਮਾ ਵਿਹਾਰੋ ਰਜੇਨ ਉਹਞ੍ਞੀਤਿ। ਸਙ੍ਕਾਰਂ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬਂ।

''ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਮਞ੍ਚਪਟਿਪਾਦਕਾ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ। ਮਞ੍ਚੋ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਪੀਠਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ, ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇਨ ਕਵਾਟਪਿਟ੍ਠਂ, ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਭਿਸਿਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਨਿਸੀਦਨਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਖੇਲ਼ਮਲ੍ਲਕੋ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਪਸ੍ਸੇਨਫਲਕਂ ਓਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾਪੀਠਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਚ ਅਨਨ੍ਤਰਹਿਤਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਚੀਵਰਵਂਸਂ ਵਾ ਚੀਵਰਰਜ੍ਜੁਂ ਵਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਤੋ ਅਨ੍ਤਂ ਓਰਤੋ ਭੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਤ੍ਤਰਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਉਤ੍ਤਰਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਸਰਜਾ

ਵਾਤਾ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਸੀਤਕਾਲੋ ਹੋਤਿ, ਦਿਵਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬਾ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਣ੍ਹਕਾਲੋ ਹੋਤਿ, ਦਿਵਾ ਵਾਤਪਾਨਾ ਥਕੇਤਬ੍ਬਾ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬਾ।

‘‘ਸਚੇ ਪਰਿਵੇਣਂ ਉਕ੍ਲਾਪਂ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਵੇਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਉਕ੍ਲਾਪਾ ਹੋਤਿ, ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਾਨੀਯਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਪਾਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਸਚੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਅਨਭਿਰਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਵੂਪਕਾਸੇਤਬ੍ਬਾ, ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਵਿਨੋਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਵਿਨੋਦਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ , ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਵਿਵੇਚੇਤਬ੍ਬਂ, ਵਿਵੇਚਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯੋ ਗਰੁਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਵਾਸਾਰਹੋ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯਜਾਤਿ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯੋ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਆਚਰਿਯਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸੇਯਜਾਤਿ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯਜਾਤਿ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਆਚਰਿਯਂ ਅਬ੍ਭੇਯਜਾਤਿ। ਸਚੇ ਸਙ੍ਘੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਂ ਵਾ ਨਿਯਸ੍ਸਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਂ ਵਾ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਂ ਵਾ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਂ ਵਾ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੇਯਜ, ਲਹੁਕਾਯ ਵਾ ਪਰਿਣਾਮੇਯਜਾਤਿ। ਕਤਂ ਵਾ ਪਨਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਮ੍ਮਂ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਂ ਵਾ ਨਿਯਸ੍ਸਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਂ ਵਾ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਂ ਵਾ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਂ ਵਾ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤੇਯਜ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਯਜ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤੇਯਜ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਯਜਾਤਿ।

‘‘ਸਚੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਧੋਵਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਕਰਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਰਜਨਂ ਪਚਿਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਪਚਿਤਬ੍ਬਂ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਰਜਨਂ ਪਚਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਰਜਿਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਨ ਰਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਰਜਿਯੇਥਾਤਿ। ਚੀਵਰਂ ਰਜਨ੍ਤੇਨ ਸਾਧੁਕਂ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਕਂ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਕਂ ਰਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਥੇਵੇ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਨ ਆਚਰਿਯਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਕੇਸਾ ਛੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਏਕਚ੍ਚੇਨ ਕੇਸਾ ਛੇਦਾਪੇਤਬ੍ਬਾ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਚੇਨ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਏਕਚ੍ਚੇਨ ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚੋ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ ਹੋਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਏਕਚ੍ਚੋ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੋ ਆਦਾਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਨੀਹਰਿਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਏਕਚ੍ਚੇਨ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਨੀਹਰਾਪੇਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਆਚਰਿਯਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਗਾਮੋ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬੋ; ਨ ਸੁਸਾਨਂ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ; ਨ ਦਿਸਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯੋ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ, ਯਾਵਜੀਵਂ ਉਪਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੋ , ਵੁਟ੍ਠਾਨਮਸ੍ਸ ਆਗਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾਨਂ ਆਚਰਿਯੇਸੁ ਵਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਹਿ ਆਚਰਿਯੇਸੁ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ।

੧੪. ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਵਤ੍ਤਕਥਾ

੩੮੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਚਰਿਯਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਚਰਿਯਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਚਰਿਯਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਸੁ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੩੮੨. ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਚਰਿਯਾਨਂ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਸੁ ਵਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਥਾ ਆਚਰਿਯੇਹਿ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਸੁ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। [ਮਹਾਵ॰ ੭੯] ਆਚਰਿਯੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਮ੍ਹਿ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾ –

''ਆਚਰਿਯੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਸਙ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ ਅਨੁਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ ਉਦ੍ਦੇਸੇਨ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਯ ਓਵਾਦੇਨ ਅਨੁਸਾਸਨਿਯਾ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਯੇਥਾਤਿ।

''ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ, ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਮੁਖੋਦਕਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਯਾਗੁ ਹੋਤਿ , ਭਾਜਨਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁ ਉਪਨਾਮੇਤਬ੍ਬਾ। ਯਾਗੁਂ ਪੀਤਸ੍ਸ ਉਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਭਾਜਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬਂ । ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਮ੍ਹਿ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇ ਆਸਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੋ ਦੇਸੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਦੇਸੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ।

''ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਪਟਿਨਿਵਾਸਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਸੋਦਕੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

''ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਟਿਨਿਵਾਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਚੀਵਰਂ ਸਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਉਣ੍ਹੇ ਓਤਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਚ ਉਣ੍ਹੇ ਚੀਵਰਂ ਨਿਦਹਿਤਬ੍ਬਂ। ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਨ੍ਤੇਨ ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਂ ਕਣ੍ਣਂ ਉਸ੍ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤਬ੍ਬਂ – ਮਾ ਮਜ੍ਝੇ ਭਙ੍ਗੋ ਅਹੋਸੀਤਿ। ਓਭੋਗੇ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਚ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਉਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਉਪਨਾਮੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਸ੍ਸ ਉਦਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂਸਨ੍ਤੇਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਵੋਦਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਉਣ੍ਹੇ ਓਤਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਚ ਉਣ੍ਹੇ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਦਹਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ...ਪੇ॰... ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ...ਪੇ॰... ਪਾਰਤੋ ਅਨ੍ਤਂ ਓਰਤੋ ਭੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਮ੍ਹਿ ਉਟ੍ਠਿਤੇ ਆਸਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੋ ਦੇਸੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਦੇਸੋ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਨਹਾਯਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਨਹਾਨਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੀਤੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਸੀਤਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਉਣ੍ਹੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਉਣ੍ਹਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਚੁਣ੍ਣਂ ਸਨ੍ਨੇਤਬ੍ਬਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਤੇਮੇਤਬ੍ਬਾ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ [ਆਦਾਯ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ (ਕ॰)] ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਦਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਚੁਣ੍ਣਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇਨ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਨਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਾ । ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਜਨ੍ਤਾਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇਨ ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਉਦਕੇਪਿ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਨਹਾਤੇਨ ਪਠਮਤਰਂ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਤ੍ਤਂ ਵੋਦਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਗਤ੍ਤਤੋ ਉਦਕਂ ਪਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਙ੍ਘਾਟਿ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਜਨ੍ਤਾਘਰਪੀਠਂ ਆਦਾਯ ਪਠਮਤਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਪਾਨੀਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਸਚੇ ਸੋ ਵਿਹਾਰੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਹੋਤਿ, ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਸੋਧੇਤਬ੍ਬੋ। ਵਿਹਾਰਂ ਸੋਧੇਨ੍ਤੇਨ ਪਠਮਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਅਨਭਿਰਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਵੂਪਕਾਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਵਿਨੋਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਵਿਨੋਦਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਵਿਵੇਚੇਤਬ੍ਬਂ, ਵਿਵੇਚਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਗਰੁਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਵਾਸਾਰਹੋ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਂ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਮਾਨਤ੍ਤਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਅਬ੍ਭਾਨਾਰਹੋ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਂ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਸਚੇ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਂ ਵਾ ਨਿਯਸ੍ਸਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਂ ਵਾ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਂ ਵਾ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਂ ਵਾ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ , ਲਹੁਕਾਯ ਵਾ ਪਰਿਣਾਮੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਕਤਂ ਵਾ ਪਨਸ੍ਸ ਹੋਤਿ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਮ੍ਮਂ, ਤਜ੍ਜਨੀਯਂ ਵਾ ਨਿਯਸ੍ਸਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਂ ਵਾ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਂ ਵਾ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਂ ਵਾ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਲੋਮਂ ਪਾਤੇਯ੍ਯ, ਨੇਤ੍ਥਾਰਂ ਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਯ੍ਯਾਤਿ।

‘‘ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ਏਵਂ ਧੋਵੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਧੋਵਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ਏਵਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਕਰਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਰਜਨਂ ਪਚਿਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ਏਵਂ ਪਚੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਰਜਨਂ ਪਚਿਯੇਥਾਤਿ। ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਰਜਿਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਆਚਰਿਯੇਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ

– ਏਵੰ ਰਜੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ, ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ਕਿਨ੍ਤਿ ਨੁ ਖੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਰਜਿਯੇਥਾਤਿ। ਚੀਵਰਂ ਰਜਨ੍ਤੇਨ ਸਾਧੁਕਂ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਕਂ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਕਂ ਰਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਚ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਥੇਵੇ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ, ਯਾਵਜੀਵਂ ਉਪਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੋ, ਵੁਟ੍ਠਾਨਮਸ੍ਸ ਆਗਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਚਰਿਯਾਨਂ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਸੁ ਵਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਆਚਰਿਯੇਹਿ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਸੁ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ।

ਵਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧਕੋ ਅਟ੍ਠਮੋ।

ਇਮਮ੍ਹਿ ਖਨ੍ਧਕੇ ਵਤ੍ਥੂ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿ, ਵਤ੍ਤਾ ਚੁਦ੍ਦਸ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਸਉਪਾਹਨਾ ਛਤ੍ਤਾ ਚ, ਓਗੁਣ੍ਠਿ ਸੀਸਂ ਪਾਨੀਯਂ।
ਨਾਭਿਵਾਦੇ ਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਹਿ ਉਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਪੇਸਲਾ॥

ਓਮੁਞ੍ਚਿ ਛਤ੍ਤਂ ਖਨ੍ਧੇ ਚ, ਅਤਰਞ੍ਚ ਪਟਿਕ੍ਕਮਂ।
ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾ, ਪਤਿਰੂਪਞ੍ਚ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ॥

ਆਸਿਞ੍ਚੇਯ੍ਯ ਧੋਵਿਤੇਨ, ਸੁਕ੍ਖੇਨਲ੍ਲੇਨੁਪਾਹਨਾ।
ਵੁਡ੍ਢੋ ਨਵਕੋ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਜ੍ਝਾਵੁਟ੍ਠਞ੍ਚ ਗੋਚਰਾ॥

ਸੇਕ੍ਖਾ ਵਚ੍ਚਾ ਪਾਨੀ ਪਰਿ, ਕਤ੍ਤਰਂ ਕਤਿਕਂ ਤਤੋ।
ਕਾਲਂ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਉਕ੍ਲਾਪੋ, ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਨੀਹਰੇ॥

ਪਟਿਪਾਦੋ ਭਿਸਿਬਿਬ੍ਬੋ, ਮਞ੍ਚਪੀਠਞ੍ਚ ਮਲ੍ਲਕਂ।
ਅਪਸ੍ਸੇਨੁਲ੍ਲੋਕਕਣ੍ਣਾ, ਗੇਰੁਕਾ ਕਾਲ਼ ਅਕਤਾ॥

ਸਙ੍ਕਾਰਞ੍ਚ ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ, ਪਟਿਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਪੀਠਂ।
ਭਿਸਿ ਨਿਸੀਦਨਮ੍ਪਿ, ਮਲ੍ਲਕਂ ਅਪਸ੍ਸੇਨ ਚ॥

ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਭੂਮਿ ਚ, ਪਾਰਨ੍ਤਂ ਓਰਤੋ ਭੋਗਂ।
ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਚ, ਉਤ੍ਤਰਾ ਅਥ ਦਕ੍ਖਿਣਾ॥

ਸੀਤੁਣ੍ਹੇ ਚ ਦਿਵਾਰਤ੍ਤਿਂ, ਪਰਿਵੇਣਞ੍ਚ ਕੋਟ੍ਠਕੋ।
ਉਪਟ੍ਠਾਨਗ੍ਗਿ ਸਾਲਾ ਚ, ਵਤ੍ਤਂ ਵਚ੍ਚਕੁਟੀਸੁ ਚ॥

ਪਾਨੀ ਪਰਿਭੋਜਨਿਯਾ, ਕੁਮ੍ਭਿ ਆਚਮਨੇਸੁ ਚ।
ਅਨੋਪਮੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਵਤ੍ਤਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿਮੇ [ਵੇ (ਕ॰ ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ)]॥

ਨੇਵਾਸਨਂ ਨ ਉਦਕਂ, ਨ ਪਚ੍ਚੁ ਨ ਚ ਪਾਨਿਯਂ।
ਨਾਭਿਵਾਦੇ ਨਪਞ੍ਞਪੇ, ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਚ ਪੇਸਲਾ॥

වੁਡ੍ਢਾਸਨਞ੍ਚ ਉਦਕਂ, ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍වਾ ਚ ਪਾਨਿਯਂ।
ਉਪਾਹਨੇ ਏਕਮਨ੍ਤੁਂ, ਅਭਿවਾਦੇ ਚ ਪਞ੍ਞਪੇ॥

වੁਤ੍ਥਂ ਗੋਚਰਸੇਕ੍ਖੋ ਚ, ਠਾਨਂ ਪਾਨਿਯਭੋਜਨਂ।
ਕਤ੍ਤੁਰਂ ਕਤਿਕਂ ਕਾਲਂ, ਨවਕਸ੍ਸ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕੇ॥

ਅਭਿවਾਦਯੇ ਆਚਿਕ੍ਖੇ, ਯਥਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਤਥਾ ਨਯੇ।
ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ ਸਤ੍ਥවਾਹੇਨ වਤ੍ਤਂ ਆවਾਸਿਕੇਹਿਮੇ॥

ਗਮਿਕਾ ਦਾਰੁਮਤ੍ਤਿ ਚ, වਿවਰਿਤ੍වਾ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿਯ।
ਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚ ਅਗੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਚ ਪੇਸਲਾ॥

ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍වਾ ਥਕੇਤ੍වਾ, ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍වਾව ਪਕ੍ਕਮੇ।
ਭਿਕ੍ਖੁ වਾ ਸਾਮਣੇਰੋ වਾ, ਆਰਾਮਿਕੋ ਉਪਾਸਕੋ॥

ਪਾਸਾਣਕੇਸੁ ਚ ਪੁਞ੍ਜਂ, ਪਟਿਸਾਮੇ ਥਕੇਯ੍ਯ ਚ।
ਸਚੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ, ਅਨੋවਸ੍ਸੇ ਤਥੇව ਚ॥

ਸਬ੍ਬੋ ਓවਸ੍ਸਤਿ ਗਾਮਂ, ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਤਥੇව ਚ।
ਅਪ੍ਪੇවਞ੍ਞਾਨਿ ਸੇਸੇਯ੍ਯੁਂ, වਤ੍ਤਂ ਗਮਿਕਭਿਕ੍ਖੁਨਾ॥

ਨਾਨੁਮੋਦਨ੍ਤਿ ਥੇਰੇਨ, ਓਹਾਯ ਚਤੁਪਞ੍ਚਹਿ।
වਚ੍ਚਿਤੋ ਮੁਚ੍ਛਿਤੋ ਆਸਿ, වਤ੍ਤਾਨੁਮੋਦਨੇਸੁਮੇ॥

ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਦੁਨ੍ਨਿවਤ੍ਥਾ, ਅਥੋਪਿ ਚ ਦੁਪ੍ਪਾਰੁਤਾ।
ਅਨਾਕਪ੍ਪਾ ਚ වੋਕ੍ਕਮ੍ਮ, ਥੇਰੇ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਨੇ॥

ਨවੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਸਙ੍ਘਾਟਿ, ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਚ ਪੇਸਲਾ।
ਤਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿවਾਸੇਤ੍වਾ, ਕਾਯਸਗੁਣਗਣ੍ਠਿਕਾ॥

ਨ වੋਕ੍ਕਮ੍ਮ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ, ਸੁਸਂවੁਤੋਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁ।
ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਸਦ੍ਦੋ, ਤਯੋ ਚੇව ਪਚਾਲਨਾ॥

ਖਮ੍ਭੋਗੁਣ੍ਠਿਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾ, ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਸੁਸਂවੁਤੋ।
ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿ, ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ ਤਯੋ ਚਲਾ॥

ਖਮ੍ਭੋਗੁਣ੍ਠਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿ ਚ, ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਾਸਨੇ।
ਓਤ੍ਥਰਿਤ੍වਾਨ ਉਦਕੇ, ਨੀਚਂ ਕਤ੍වਾਨ ਸਿਞ੍ਚਿਯਾ॥

ਪਟਿ ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿ, ਓਦਨੇ ਚ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ।

ਸੂਪੰ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੇਨ, ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਸਮਤਿਤ੍ਥਿ ਚ॥

ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਚ, ਸਪਦਾਨਞ੍ਚ ਸੂਪਕੰ।
ਨ ਥੂਪਤੋ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇ, ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤੁਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਿਨਾ॥

ਮਹਨ੍ਤਮਣ੍ਡਲਦ੍ਵਾਰੰ, ਸਬ੍ਬਹਤ੍ਥੋ ਨ ਬਜਾਹਰੇ।
ਉਕ੍ਖੇਪੋ ਛੇਦਨਾਗਣ੍ਡ, ਧੁਨੰ ਸਿਤ੍ਥਾਵਕਾਰਕੰ॥

ਜਿਵ੍ਹਾਨਿਚ੍ਛਾਰਕਞ੍ਚੇਵ, ਚਪੁਚਪੁ ਸੁਰੁਸੁਰੁ।
ਹਤ੍ਥਪਤ੍ਤੋਟ੍ਠਨਿਲ੍ਲੇਹੰ, ਸਾਮਿਸੇਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ॥

ਯਾਵ ਨ ਸਬ੍ਬੇ ਉਦਕੇ, ਨੀਚੰ ਕਤ੍ਵਾਨ ਸਿਞ੍ਚਿਯੰ।
ਪਟਿ ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿ, ਨੀਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਛਮਾਯ ਚ॥

ਸਸਿਤ੍ਥਕੰ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੇ, ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਮੁਕ੍ਕੁਟਿ।
ਧਮ੍ਮਰਾਜੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਇਦੰ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਵਤ੍ਤਨੰ॥

ਦੁਨ੍ਨਿਵਤ੍ਥਾ ਅਨਾਕਪ੍ਪਾ, ਅਸਲ੍ਲੇਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਚ ਸਹਸਾ।
ਦੂਰੇ ਅਚ੍ਚ ਚਿਰੰ ਲਹੁੰ, ਤਥੇਵ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੋ॥

ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋਵ ਗਚ੍ਛੇਯਜ, ਸੁਸੰਵੁਤੋਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁ।
ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਸਦ੍ਦੋ, ਤਯੋ ਚੇਵ ਪਚਾਲਨਾ॥

ਖਮ੍ਭੋਗੁਣ੍ਠਿਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾ, ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਚ ਸਹਸਾ।
ਦੂਰੇ ਅਚ੍ਚ ਚਿਰੰ ਲਹੁੰ, ਆਸਨਕੰ ਕਟਚ੍ਛੁਕਾ॥

ਭਾਜਨੰ ਵਾ ਠਪੇਤਿ ਚ, ਉਚ੍ਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਣਾਮੇਤ੍ਵਾ।
ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ ਨ ਉਲ੍ਲੋਕੇ, ਸੂਪੇਸੁਪਿ ਤਥੇਵ ਤੰ॥

ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯਾ ਛਾਦੇ, ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋਵ ਗਚ੍ਛਿਯੰ।
ਸੰਵੁਤੋਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁ ਚ, ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਚ।
ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ ਤਯੋ ਚਾਲਾ, ਖਮ੍ਭੋਗੁਣ੍ਠਿਕਉਕ੍ਕੁਟਿ॥

ਪਠਮਾਸਨਵਕ੍ਕਾਰ , ਪਾਨਿਯੰ ਪਰਿਭੋਜਨੀ।
ਪਚ੍ਛਾਕਙ੍ਖਤਿ ਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਓਪਿਲਾਪੇਯਜ ਉਦ੍ਧਰੇ॥

ਪਟਿਸਾਮੇਯਜ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜੇ, ਰਿਤ੍ਤੰ ਤੁਚ੍ਛੰ ਉਪਟ੍ਠਪੇ।
ਹਤ੍ਥਵਿਕਾਰੇ ਭਿਨ੍ਦੇਯਜ, ਵਤ੍ਤਿਦੰ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੇ॥

ਪਾਨੀ ਪਰਿ ਅਗ੍ਗਿਰਣਿ, ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਦਿਸਚੋਰਾ ਚ।

ਸਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ, ਪਤ੍ਤੁਂਸੇ ਚੀਵਰਂ ਤਤੋ॥

ਇਦਾਨਿ ਅਂਸੇ ਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ, ਤਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ।
ਯਥਾ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਵਤ੍ਤਂ, ਨਯੇ ਆਰਞ੍ਞਕੇਸੁਪਿ॥

ਪਤ੍ਤੁਂਸੇ ਚੀਵਰਂ ਸੀਸੇ, ਆਰੋਹਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਾਨਿਯਂ।
ਪਰਿਭੋਜਨਿਯਂ ਅਗ੍ਗਿ, ਅਰਣੀ ਚਾਪਿ ਕਤ੍ਤਰਂ॥

ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਸਪ੍ਪਦੇਸਂ ਵਾ, ਦਿਸਾਪਿ ਕੁਸਲੋ ਭਵੇ।
ਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਮੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਵਤ੍ਤਂ ਆਰਞ੍ਞਕੇਸੁਮੇ॥

ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਓਕਿਰਿਂਸੁ, ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਚ ਪੇਸਲਾ।
ਸਚੇ ਵਿਹਾਰੋ ਉਕ੍ਲਾਪੋ, ਪਠਮਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ॥

ਭਿਸਿਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ ਮਞ੍ਚਂ, ਪੀਠਞ੍ਚ ਖੇਲ਼ਮਲ੍ਲਕਂ।
ਅਪਸ੍ਸੇਨੁਲ੍ਲੋਕਕਣ੍ਣਾ, ਗੇਰੁਕਾ ਕਾਲ਼ ਅਕਤਾ॥

ਸਙ੍ਕਾਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਾਮਨ੍ਤਾ, ਸੇਨਾਵਿਹਾਰਪਾਨਿਯਂ।
ਪਰਿਭੋਜਨਸਾਮਨ੍ਤਾ, ਪਟਿਵਾਤੇ ਚ ਅਙ੍ਗਣੇ॥

ਅਧੋਵਾਤੇ ਅਤ੍ਥਰਣਂ, ਪਟਿਪਾਦਕਮਞ੍ਚੋ ਚ।
ਪੀਠਂ ਭਿਸਿ ਨਿਸੀਦਨਂ, ਮਲ੍ਲਕਂ ਅਪਸ੍ਸੇਨ ਚ॥

ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਭੂਮਿ ਚ, ਪਾਰਨ੍ਤਂ ਓਰਤੋ ਭੋਗਂ।
ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਾ, ਉਤ੍ਤਰਾ ਅਥ ਦਕ੍ਖਿਣਾ॥

ਸੀਤੁਣ੍ਹੇ ਚ ਦਿਵਾ ਰਤ੍ਤਿਂ, ਪਰਿਵੇਣਞ੍ਚ ਕੋਟ੍ਠਕੋ।
ਉਪਟ੍ਠਾਨਗ੍ਗਿਸਾਲਾ ਚ, ਵਚ੍ਚਕੁਟੀ ਚ ਪਾਨਿਯਂ॥

ਆਚਮਨਕੁਮ੍ਭਿ ਵੁਡ੍ਢੇ ਚ, ਉਦ੍ਦੇਸਪੁਚ੍ਛਨਾ ਸਜ੍ਝਾ।
ਧਮ੍ਮੋ ਪਦੀਪਂ ਵਿਜ੍ਝਾਪੇ, ਨ ਵਿਵਰੇ ਨਪਿ ਥਕੇ॥

ਯੇਨ ਵੁਡ੍ਢੋ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿ, ਕਣ੍ਣੇਨਪਿ ਨ ਘਟ੍ਟਯੇ।
ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ ਮਹਾਵੀਰੋ, ਵਤ੍ਤਂ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਤਂ॥

ਨਿਵਾਰਿਯਮਾਨਾ ਦ੍ਵਾਰਂ, ਮੁਚ੍ਛਿਤੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਪੇਸਲਾ।
ਛਾਰਿਕਂ ਛਡ੍ਡਯੇ ਜਨ੍ਤਾ, ਪਰਿਭਣ੍ਡਂ ਤਥੇਵ ਚ॥

ਪਰਿਵੇਣਂ ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਸਾਲਾ, ਚੁਣ੍ਣਮਤ੍ਤਿਕਦੋਣਿਕਾ।
ਮੁਖਂ ਪੁਰਤੋ ਨ ਥੇਰੇ, ਨ ਨਵੇ ਉਸ੍ਸਹਤਿ ਸਚੇ॥

ਪੁਰਤੋ ਉਪਰਿਮਗ੍ਗੋ, ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਂ ਮਤ੍ਤਿ ਪੀਠਕਂ।
ਵਿਜ੍ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਥਕੇਤ੍ਵਾ ਚ, ਵਤ੍ਤਂ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇਸੁਮੇ॥

ਨਾਚਮੇਤਿ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ, ਪਟਿਪਾਟਿ ਚ ਸਹਸਾ।
ਉਬ੍ਭਜਿ ਨਿਤ੍ਥੁਨੇ ਕਟ੍ਠਂ, ਵਚ੍ਚਂ ਪਸ੍ਸਾਵ ਖੇਲ਼ਕਂ॥

ਫਰੁਸਾ ਕੂਪ ਸਹਸਾ, ਉਬ੍ਭਜਿ ਚਪੁ ਸੇਸੇਨ।
ਬਹਿ ਅਨ੍ਤੋ ਚ ਉਕ੍ਕਾਸੇ, ਰਜ੍ਜੁ ਅਤਰਮਾਨਞ੍ਚ॥

ਸਹਸਾ ਉਬ੍ਭਜਿ ਠਿਤੇ, ਨਿਤ੍ਥੁਨੇ ਕਟ੍ਠ ਵਚ੍ਚਞ੍ਚ।
ਪਸ੍ਸਾਵ ਖੇਲ਼ ਫਰੁਸਾ, ਕੂਪਞ੍ਚ ਵਚ੍ਚਪਾਦੁਕੇ॥

ਨਾਤਿਸਹਸਾ ਉਬ੍ਭਜਿ, ਪਾਦੁਕਾਯ ਚਪੁਚਪੁ।
ਨ ਸੇਸਯੇ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇ, ਉਹਤਪਿਧਰੇਨ ਚ॥

ਵਚ੍ਚਕੁਟੀ ਪਰਿਭਣ੍ਡਂ, ਪਰਿਵੇਣਞ੍ਚ ਕੋਟ੍ਠਕੋ।
ਆਚਮਨੇ ਚ ਉਦਕਂ, ਵਤ੍ਤਂ ਵਚ੍ਚਕੁਟੀਸੁਮੇ॥

ਉਪਾਹਨਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ, ਮੁਖੋਦਕਞ੍ਚ ਆਸਨਂ।
ਯਾਗੁ ਉਦਕਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ, ਉਦ੍ਧਾਰੁਕ੍ਲਾਪ ਗਾਮ ਚ॥

ਨਿਵਾਸਨਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਾ, ਸਗੁਣਂ ਪਤ੍ਤਸੋਦਕਂ।
ਪਚ੍ਛਾ ਤਿਮਣ੍ਡਲੋ ਚੇਵ, ਪਰਿਮਣ੍ਡਲ ਬਨ੍ਧਨਂ॥

ਸਗੁਣਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ, ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ।
ਭਣਮਾਨਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਪਠਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਆਸਨਂ॥

ਉਦਕਂ ਪੀਠਕਥਲਿ, ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਨਂ।
ਓਤਾਪੇ ਨਿਦਹਿ ਭਙ੍ਗੋ, ਓਭੋਗੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁ ਨਮੇ॥

ਪਾਨੀਯਂ ਉਦਕਂ ਨੀਚਂ, ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਨ ਚ ਨਿਦਹੇ।
ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਭੂਮਿ ਚ, ਪਾਰਨ੍ਤਂ ਓਰਤੋ ਭੋਗਂ॥

ਉਦ੍ਧਰੇ ਪਟਿਸਾਮੇ ਚ, ਉਕ੍ਲਾਪੋ ਚ ਨਹਾਯਿਤੁਂ।
ਸੀਤਂ ਉਣ੍ਹਂ ਜਨ੍ਤਾਘਰਂ, ਚੁਣ੍ਣਂ ਮਤ੍ਤਿਕ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ॥

ਪੀਠਞ੍ਚ ਚੀਵਰਂ ਚੁਣ੍ਣਂ, ਮਤ੍ਤਿਕੁਸ੍ਸਹਤਿ ਮੁਖਂ।
ਪੁਰਤੋ ਥੇਰੇ ਨਵੇ ਚ, ਪਰਿਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਨਿਕ੍ਖਮੇ॥

ਪੁਰਤੋ ਉਦਕੇ ਨ੍ਹਾਤੇ, ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯਂ।

ਨਿਵਾਸਨਞ੍ਚ ਸਙ੍ਘਾਟਿ, ਪੀਠਕੰ ਆਸਨੇਨ ਚ॥

ਪਾਦੋ ਪੀਠੰ ਕਥਲਿਞ੍ਚ, ਪਾਨੀਯੁਦ੍ਦੇਸਪੁਚ੍ਛਨਾ।
ਉਕ੍ਲਾਪੰ ਸੁਸੋਧੇਯਜ, ਪਠਮੰ ਪਤ੍ਤੁਚੀਵਰੰ॥

ਨਿਸੀਦਨਪਚ੍ਚੁਤ੍ਥਰਣੰ, ਭਿਸਿ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨਾਨਿ ਚ।
ਮਞ੍ਚੋ ਪੀਠੰ ਪਟਿਪਾਦੰ, ਮਲ੍ਲਕੰ ਅਪਸ੍ਸੇਨ ਚ॥

ਭੂਮ ਸਨ੍ਤਾਨ ਆਲੋਕ, ਗੇਰੁਕਾ ਕਾਲ਼ ਅਕਤਾ।
ਭੂਮਤ੍ਥਰਪਟਿਪਾਦਾ, ਮਞ੍ਚੋ ਪੀਠੰ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨੰ॥

ਨਿਸੀਦਤ੍ਥਰਣੰ ਖੇਲ਼, ਅਪਸ੍ਸੇ ਪਤ੍ਤੁਚੀਵਰੰ।
ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਚ, ਉਤ੍ਤਰਾ ਅਥ ਦਕ੍ਖਿਣਾ॥

ਸੀਤੁਣ੍ਹਞ੍ਚ ਦਿਵਾ ਰਤ੍ਤਿੰ, ਪਰਿਵੇਣਞ੍ਚ ਕੋਟ੍ਠਕੋ।
ਉਪਟ੍ਠਾਨਗ੍ਗਿਸਾਲਾ ਚ, ਵਚ੍ਚਪਾਨਿਯਭੋਜਨੀ॥

ਆਚਮੰ ਅਨਭਿਰਤਿ, ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ ਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਗਰੁ।
ਮੂਲਮਾਨਤ੍ਤਅਬ੍ਭਾਨੰ, ਤਜ੍ਜਨੀਯੰ ਨਿਯਸ੍ਸਕੰ॥

ਪਬ੍ਬਾਜ ਪਟਿਸਾਰਣੀ, ਉਕ੍ਖੇਪਞ੍ਚ ਕਤੰ ਯਦਿ।
ਧੋਵੇ ਕਾਤਬ੍ਬੰ ਰਜਞ੍ਚ, ਰਜੇ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਕੰ॥

ਪਤ੍ਤਞ੍ਚ ਚੀਵਰਞ੍ਚਾਪਿ, ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਞ੍ਚ ਛੇਦਨੰ।
ਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚੰ, ਪਚ੍ਛਾ ਪਿਣ੍ਡੰ ਪਵਿਸਨੰ॥

ਨ ਸੁਸਾਨੰ ਦਿਸਾ ਚੇਵ, ਯਾਵਜੀਵੰ ਉਪਟ੍ਠਹੇ।
ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨੇਤੰ, ਵਤ੍ਤੁਪਜ੍ਝਾਯਕੇਸੁਮੇ॥

ਓਵਾਦਸਾਸਨੁਦ੍ਦੇਸਾ, ਪੁਚ੍ਛਾ ਪਤ੍ਤਞ੍ਚ ਚੀਵਰੰ।
ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਗਿਲਾਨੋ ਚ, ਨ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੋ ਭਵੇ॥

ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਸੁ ਯੇ ਵਤ੍ਤਾ, ਏਵੰ ਆਚਰਿਯੇਸੁਪਿ।
ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇ ਵਤ੍ਤਾ, ਤਥੇਵ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ॥

ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਸੁ ਯੇ ਵਤ੍ਤਾ, ਪੁਨ ਆਵਾਸਿਕੇਸੁ ਚ।
ਗਮਿਕਾਨੁਮੋਦਨਿਕਾ, ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੇ॥

ਆਰਞ੍ਞਕੇਸੁ ਯੰ ਵਤ੍ਤੰ, ਯਞ੍ਚ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁਪਿ।
ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਵਚ੍ਚਕੁਟੀ, ਉਪਜ੍ਝਾ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇ॥

ਆਚਰਿਯੇਸੁ ਯੰ ਵਤ੍ਤੰ, ਤਥੇਵ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ।
ਏਕੂਨਵੀਸਤਿ ਵਤ੍ਤੂ, ਵਤ੍ਤਾ ਚੁਦ੍ਦਸ ਖਨ੍ਧਕੇ॥

ਵਤ੍ਤੰ ਅਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤੋ, ਨ ਸੀਲੰ ਪਰਿਪੂਰਤਿ।
ਅਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋ ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞੋ, ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗੰ ਨ ਵਿਨ੍ਦਤਿ॥

ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋਨੇਕਗ੍ਗੋ, ਸਮ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮੰ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ।
ਅਪਸ੍ਸਮਾਨੋ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੰ, ਦੁਕ੍ਖਾ ਨ ਪਰਿਮੁਚ੍ਚਤਿ॥

ਯੰ ਵਤ੍ਤੰ ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤੋ, ਸੀਲਮ੍ਪਿ ਪਰਿਪੂਰਤਿ।
ਵਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞੋ, ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਮ੍ਪਿ ਵਿਨ੍ਦਤਿ॥

ਅਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਏਕਗ੍ਗੋ, ਸਮ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮੰ ਵਿਪਸ੍ਸਤਿ।
ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨੋ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੰ, ਦੁਕ੍ਖਾ ਸੋ ਪਰਿਮੁਚ੍ਚਤਿ॥

ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਵਤ੍ਤੰ ਪੂਰੇਯਜ, ਜਿਨਪੁਤ੍ਤੋ ਵਿਚਕ੍ਖਣੋ।
ਓਵਾਦੰ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਤਤੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਹਿਤੀਤਿ॥

ਵਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧਕੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੯. ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ

੧. ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਯਾਚਨਾ

੩੮੩. [ਉਦਾ॰ ੪੫; ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੨੦] ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਪੁਬ੍ਬਾਰਾਮੇ ਮਿਗਾਰਮਾਤੁ ਪਾਸਾਦੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਪਠਮੇ ਯਾਮੇ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨਞ੍ਜਲਿਂ ਪਣਾਮੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਤ੍ਤਿ, ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਪਠਮੋ ਯਾਮੋ, ਚਿਰਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ। ਉਦ੍ਦਿਸਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਮਜ੍ਝਿਮੇ ਯਾਮੇ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨਞ੍ਜਲਿਂ ਪਣਾਮੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਤ੍ਤਿ, ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਮਜ੍ਝਿਮੋ ਯਾਮੋ, ਚਿਰਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ। ਉਦ੍ਦਿਸਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਯਾਮੇ ਉਦ੍ਧਸ੍ਤੇ ਅਰੁਣੇ ਨਨ੍ਦਿਮੁਖਿਯਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨਞ੍ਜਲਿਂ ਪਣਾਮੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ , ਭਨ੍ਤੇ, ਰਤ੍ਤਿ, ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਯਾਮੋ, ਉਦ੍ਧਸ੍ਤਂ ਅਰੁਣਂ ਨਨ੍ਦਿਮੁਖਿ ਰਤ੍ਤਿ, ਚਿਰਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ। ਉਦ੍ਦਿਸਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਆਨਨ੍ਦ, ਪਰਿਸਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਂ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਏਵਮਾਹ – 'ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਆਨਨ੍ਦ, ਪਰਿਸਾ'''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਚੇਤਸਾ ਚੇਤੋ ਪਰਿਚ੍ਚ ਮਨਸਾਕਾਸਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲਂ ਪਾਪਧਮ੍ਮਂ ਅਸੁਚਿਸਙ੍ਕਸ੍ਸਰਸਮਾਚਾਰਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਅਸ੍ਸਮਣਂ ਸਮਣਪਟਿਞ੍ਞਂ ਅਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਪਟਿਞ੍ਞਂ ਅਨ੍ਤੋਪੂਤਿਂ ਅਵਸ੍ਸੁਤਂ ਕਸਮ੍ਬੁਜਾਤਂ [ਕਸਮ੍ਬੁਕਜਾਤਂ (ਕ॰)] ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯੇਨ ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ , ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਉਟ੍ਠੇਹਿ, ਆਵੁਸੋ, ਦਿਟ੍ਠੋਸਿ ਭਗਵਤਾ; ਨਤ੍ਥਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸੋ''ਤਿ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਉਟ੍ਠੇਹਿ, ਆਵੁਸੋ, ਦਿਟ੍ਠੋਸਿ ਭਗਵਤਾ; ਨਤ੍ਥਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸੋ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਉਟ੍ਠੇਹਿ, ਆਵੁਸੋ, ਦਿਟ੍ਠੋਸਿ ਭਗਵਤਾ; ਨਤ੍ਥਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸੋ''ਤਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਬਾਹਾਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਾ ਨਿਕ੍ਖਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸੂਚਿਘਟਿਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਨਿਕ੍ਖਾਮਿਤੋ ਸੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਯਾ; ਸੁਦ੍ਧਾ ਪਰਿਸਾ; ਉਦ੍ਦਿਸਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ।

''ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਅਬ੍ਭੁਤਂ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਯਾਵ ਬਾਹਾਗਹਣਾਪਿ ਨਾਮ ਸੋ ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ ਆਗਮੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੨. ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇਅਟ੍ਠਚ੍ਛਰਿਯਂ

੩੮੪. [ਉਦਾ॰ ੪੫; ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੧੯] ''ਅਟ੍ਠਿਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਚ੍ਛਰਿਯਾ ਅਬ੍ਭੁਤਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਯੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸੁਰਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ। ਕਤਮੇ ਅਟ੍ਠ?

‘‘ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਨਿਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਪੋਣੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਪਬ੍ਭਾਰੋ ਨ ਆਯਤਕੇਨੇਵ ਪਪਾਤੋ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਨਿਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਪੋਣੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਪਬ੍ਭਾਰੋ ਨ ਆਯਤਕੇਨੇਵ ਪਪਾਤੋ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਪਠਮੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸੁਰਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਠਿਤਧਮ੍ਮੋ ਵੇਲਂ ਨਾਤਿਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਠਿਤਧਮ੍ਮੋ ਵੇਲਂ ਨਾਤਿਵਤ੍ਤਤਿ – ਅਯਂ [ਅਯਮ੍ਪਿ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਦੁਤਿਯੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸੁਰਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਨ ਮਤੇਨ ਕੁਣਪੇਨ ਸਂਵਸਤਿ । ਯਂ ਹੋਤਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਮਤਂ ਕੁਣਪਂ, ਤਂ ਖਿਪ੍ਪਞ੍ਞੇਵ ਤੀਰਂ ਵਾਹੇਤਿ, ਥਲਂ ਉਸ੍ਸਾਰੇਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਨ ਮਤੇਨ ਕੁਣਪੇਨ ਸਂਵਸਤਿ, ਯਂ ਹੋਤਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਮਤਂ ਕੁਣਪਂ, ਤਂ ਖਿਪ੍ਪਞ੍ਞੇਵ ਤੀਰਂ ਵਾਹੇਤਿ, ਥਲਂ ਉਸ੍ਸਾਰੇਤਿ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਤਤਿਯੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸੁਰਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਾ ਕਾਚਿ ਮਹਾਨਦਿਯੋ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਗਙ੍ਗਾ, ਯਮੁਨਾ, ਅਚਿਰਵਤੀ, ਸਰਭੂ, ਮਹੀ, ਤਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਤ੍ਤਾ ਜਹਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਾਨਿ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਾਕਾਚਿ ਮਹਾਨਦਿਯੋ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਗਙ੍ਗਾ, ਯਮੁਨਾ, ਅਚਿਰਵਤੀ, ਸਰਭੂ, ਮਹੀ, ਤਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਤ੍ਤਾ ਜਹਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਾਨਿ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸੁਰਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਾ ਚ [ਯਾਕਾਚਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਲੋਕੇ ਸਵਨ੍ਤਿਯੋ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਅਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਾ ਧਾਰਾ ਪਪਤਨ੍ਤਿ, ਨ ਤੇਨ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਊਨਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪੂਰਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਾ ਚ ਲੋਕੇ ਸਵਨ੍ਤਿਯੋ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਅਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਾ ਧਾਰਾ ਪਪਤਨ੍ਤਿ, ਨ ਤੇਨ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਊਨਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪੂਰਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਪਞ੍ਚਮੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸੁਰਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਏਕਰਸੋ ਲੋਣਰਸੋ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਏਕਰਸੋ ਲੋਣਰਸੋ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਛਟ੍ਠੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸੁਰਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਬਹੁਰਤਨੋ [ਬਹੂਤਰਤਨੋ (ਕ॰)] ਅਨੇਕਰਤਨੋ। ਤਤ੍ਰਿਮਾਨਿ ਰਤਨਾਨਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਮੁਤ੍ਤਾ, ਮਣਿ, ਵੇਲੁਰਿਯੋ, ਸਙ੍ਖੋ, ਸਿਲਾ, ਪਵਾਲ਼ਂ, ਰਜਤਂ, ਜਾਤਰੂਪਂ, ਲੋਹਿਤਙ੍ਕੋ, ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਂ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਬਹੁਰਤਨੋ ਅਨੇਕਰਤਨੋ, ਤਤ੍ਰਿਮਾਨਿ ਰਤਨਾਨਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਮੁਤ੍ਤਾ, ਮਣਿ, ਵੇਲੁਰਿਯੋ, ਸਙ੍ਖੋ, ਸਿਲਾ, ਪਵਾਲ਼ਂ, ਰਜਤਂ, ਜਾਤਰੂਪਂ, ਲੋਹਿਤਙ੍ਕੋ , ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਂ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਸਤ੍ਤਮੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸੁਰਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਮਹਤਂ ਭੂਤਾਨਂ ਆਵਾਸੋ। ਤਤ੍ਰਿਮੇ ਭੂਤਾ – ਤਿਮਿ, ਤਿਮਿਙ੍ਗਲੋ, ਤਿਮਿਤਿਮਿਙ੍ਗਲੋ [ਤਿਮਿਰਪਿਙ੍ਗਲੋ (ਸੀ॰), ਤਿਮਿਤਿਮਿਙ੍ਗਲੋ ਮਹਾਤਿਮਿਙ੍ਗਲੋ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)], ਅਸੁਰਾ, ਨਾਗਾ, ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਾ। ਸਨ੍ਤਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਯੋਜਨਸਤਿਕਾਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾ, ਦ੍ਵਿਯੋਜਨਸਤਿਕਾਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾ, ਤਿਯੋਜਨਸਤਿਕਾਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾ, ਚਤੁਯੋਜਨਸਤਿਕਾਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾ, ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਸਤਿਕਾਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਮਹਤਂ ਭੂਤਾਨਂ ਆਵਾਸੋ, ਤਤ੍ਰਿਮੇ ਭੂਤਾ – ਤਿਮਿ, ਤਿਮਿਙ੍ਗਲੋ, ਤਿਮਿਤਿਮਿਙ੍ਗਲੋ, ਅਸੁਰਾ, ਨਾਗਾ, ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਾ; ਸਨ੍ਤਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ, ਯੋਜਨਸਤਿਕਾਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾ…ਪੇ॰…

ਪਞ੍ਞਯੋਜਨਸਤਿਕਾਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਟ੍ਠਮੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸੁਰਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਟ੍ਠ ਅਚ੍ਛਰਿਯਾ ਅਬ੍ਭੁਤਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਯੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸੁਰਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਅਭਿਰਮ''ਨ੍ਤਿ।

੩. ਇਮਸ੍ਮਿਂਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇਅਟ੍ਠੁਚ੍ਛਰਿਯਂ

੩੮੫. ''ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਟ੍ਠ ਅਚ੍ਛਰਿਯਾ ਅਬ੍ਭੁਤਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਯੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ। ਕਤਮੇ ਅਟ੍ਠ?

''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਨਿਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਪੋਣੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਪਬ੍ਭਾਰੋ ਨ ਆਯਤਕੇਨੇਵ ਪਪਾਤੋ; ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਕਿਰਿਯਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਪਟਿਪਦਾ ਨ ਆਯਤਕੇਨੇਵ ਅਞ੍ਞਾਪਟਿਵੇਧੋ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਕਿਰਿਯਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਪਟਿਪਦਾ ਨ ਆਯਤਕੇਨੇਵ ਅਞ੍ਞਾਪਟਿਵੇਧੋ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਪਠਮੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਠਿਤਧਮ੍ਮੋ ਵੇਲਂ ਨਾਤਿਵਤ੍ਤਤਿ ; ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਂ ਮਯਾ ਸਾਵਕਾਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਮਮ ਸਾਵਕਾ ਜੀਵਿਤਹੇਤੁਪਿ ਨਾਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਯਾ ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਮਮ ਸਾਵਕਾ ਜੀਵਿਤਹੇਤੁਪਿ ਨਾਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਦੁਤਿਯੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਨ ਮਤੇਨ ਕੁਣਪੇਨ ਸਂਵਸਤਿ, ਯਂ ਹੋਤਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਮਤਂ ਕੁਣਪਂ ਤਂ ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਤੀਰਂ ਵਾਹੇਤਿ, ਥਲਂ ਉਸ੍ਸਾਰੇਤਿ; ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯੋ ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਪਾਪਧਮ੍ਮੋ ਅਸੁਚਿਸਙ੍ਕਸ੍ਸਰਸਮਾਚਾਰੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸਮਣੋ ਸਮਣਪਟਿਞ੍ਞੋ ਅਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਪਟਿਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੋਪੂਤਿ ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਕਸਮ੍ਬੁਜਾਤੋ, ਨ ਤੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਸਂਵਸਤਿ, ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਨਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਖੋ ਸੋ ਹੋਤਿ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਆਰਕਾਵ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ, ਸਙ੍ਘੋ ਚ ਤੇਨ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯੋ ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਪਾਪਧਮ੍ਮੋ ਅਸੁਚਿਸਙ੍ਕਸ੍ਸਰਸਮਾਚਾਰੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸਮਣੋ ਸਮਣਪਟਿਞ੍ਞੋ ਅਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਪਟਿਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੋਪੂਤਿ ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਕਸਮ੍ਬੁਜਾਤੋ, ਨ ਤੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਸਂਵਸਤਿ, ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਨਂ ਸਨ੍ਨਿਪੂਤਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਖੋ ਸੋ ਹੋਤਿ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਆਰਕਾਵ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ, ਸਙ੍ਘੋ ਚ ਤੇਨ – ਅਯਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਤਤਿਯੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਾ ਕਾਚਿ ਮਹਾਨਦਿਯੋ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਗਙ੍ਗਾ, ਯਮੁਨਾ, ਅਚਿਰਵਤੀ, ਸਰਭੂ, ਮਹੀ, ਤਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਤ੍ਤਾ ਜਹਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਾਨਿ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ; ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਤ੍ਤਾਰੋਮੇ ਵਣ੍ਣਾ – ਖਤ੍ਤਿਯਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ, ਵੇਸ੍ਸਾ, ਸੁਦ੍ਦਾ। ਤੇ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ [ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ (ਸੀ॰)] ਜਹਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਾਨਿ, ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਤ੍ਤਾਰੋਮੇ ਵਣ੍ਣਾ ਖਤ੍ਤਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਵੇਸ੍ਸਾ ਸੁਦ੍ਦਾ, ਤੇ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਜਹਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਾਨਿ, ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

‘‘ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਾ ਚ ਲੋਕੇ ਸਵਨ੍ਤਿਯੋ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਅਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਾ ਧਾਰਾ ਪਪਤਨ੍ਤਿ, ਨ ਤੇਨ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਊਨਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪੂਰਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ; ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਹੂ ਚੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਊਨਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪੂਰਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਹੂ ਚੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਿ , ਨ ਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਊਨਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪੂਰਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਪਞ੍ਚਮੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

‘‘ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਏਕਰਸੋ ਲੋਣਰਸੋ, ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੋ ਏਕਰਸੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਰਸੋ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੋ ਏਕਰਸੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਰਸੋ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਛਟ੍ਠੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

‘‘ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਬਹੁਰਤਨੋ ਅਨੇਕਰਤਨੋ, ਤਤ੍ਰਿਮਾਨਿ ਰਤਨਾਨਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਮੁਤ੍ਤਾ, ਮਣਿ, ਵੇਲੁਰਿਯੋ, ਸਙ੍ਖੋ, ਸਿਲਾ, ਪਵਾਲ਼ਂ, ਰਜਤਂ, ਜਾਤਰੂਪਂ, ਲੋਹਿਤਕੋ, ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਂ; ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੋ ਬਹੁਰਤਨੋ ਅਨੇਕਰਤਨੋ। ਤਤ੍ਰਿਮਾਨਿ ਰਤਨਾਨਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ, ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਪਞ੍ਚ ਬਲਾਨਿ, ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ, ਅਰਿਯੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੋ ਬਹੁਰਤਨੋ ਅਨੇਕਰਤਨੋ, ਤਤ੍ਰਿਮਾਨਿ ਰਤਨਾਨਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ...ਪੇ॰... ਅਰਿਯੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਸਤ੍ਤਮੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ।

‘‘ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਮਹਤਂ ਭੂਤਾਨਂ ਆਵਾਸੋ, ਤਤ੍ਰਿਮੇ ਭੂਤਾ – ਤਿਮਿ, ਤਿਮਿਙ੍ਗਲੋ, ਤਿਮਿਤਿਮਿਙ੍ਗਲੋ, ਅਸੁਰਾ, ਨਾਗਾ, ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਾ, ਸਨ੍ਤਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਯੋਜਨਸਤਿਕਾਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾ, ਦ੍ਵਿਯੋਜਨਸਤਿਕਾਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾ, ਤਿਯੋਜਨਸਤਿਕਾਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾ, ਚਤੁਯੋਜਨਸਤਿਕਾਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾ, ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਸਤਿਕਾਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾ; ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੋ ਮਹਤਂ ਭੂਤਾਨਂ ਆਵਾਸੋ। ਤਤ੍ਰਿਮੇ ਭੂਤਾ – ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ; ਸਕਦਾਗਾਮੀ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ; ਅਨਾਗਾਮੀ, ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ; ਅਰਹਾ, ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ। ਯਮ੍ਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੋ ਮਹਤਂ ਭੂਤਾਨਂ ਆਵਾਸੋ, ਤਤ੍ਰਿਮੇ ਭੂਤਾ – ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ...ਪੇ॰... ਅਰਹਾ, ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਟ੍ਠਮੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ। ‘‘ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਟ੍ਠ ਅਚ੍ਛਰਿਯਾ ਅਬ੍ਭੁਤਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਯੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਤਾਯਂ ਵੇਲਾਯਂ ਇਮਂ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ –

> [ਉਦਾ॰ ੪੫] ‘‘ਛਨ੍ਨਮਤਿਵਸ੍ਸਤਿ [ਸੁਛਨ੍ਨਮਤਿਵਸ੍ਸਤਿ (ਕ॰)], ਵਿਵਟਂ ਨਾਤਿਵਸ੍ਸਤਿ।
> ਤਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨਂ ਵਿਵਰੇਥ, ਏਵਂ ਤਂ ਨਾਤਿਵਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ॥

੪. ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਵਨਾਰਹੋ

੩੮੬. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਨਦਾਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤੋ ਪਰਂ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਤੁਮ੍ਹੇਵਦਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤੋ ਪਰਂ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਥ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ। ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ,

ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਤਥਾਗਤੋ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯ। ਨ ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ [ਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)], ਸਾਪਤ੍ਤਿਕੇਨ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਸੋਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਸੁਣੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯੋ ਸਾਪਤ੍ਤਿਕੋ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਸੁਣਾਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਠਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਵਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰਿਤਬ੍ਬਂ –

'ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਾਪਤ੍ਤਿਕੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਮਿ, ਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬ'ਨ੍ਤਿ ਠਪਿਤਂ ਹੋਤਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ 'ਨਾਮ੍ਹੇ ਕੋਚਿ ਜਾਨਾਤੀ'ਤਿ ਸਾਪਤ੍ਤਿਕਾਵ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ। ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਚਿਤ੍ਤਵਿਦੁਨੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਚ, ਆਵੁਸੋ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ 'ਨਾਮ੍ਹੇ ਕੋਚਿ ਜਾਨਾਤੀ'ਤਿ ਸਾਪਤ੍ਤਿਕਾਵ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਸੁਣਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਥੇਰਾ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਚਿਤ੍ਤਵਿਦੁਨੋ ਅਮ੍ਹੇ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ – ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਚ, ਆਵੁਸੋ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ 'ਨਾਮ੍ਹੇ ਕੋਚਿ ਜਾਨਾਤੀ'ਤਿ ਸਾਪਤ੍ਤਿਕਾਵ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਸੁਣਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਤੇ – ਪੁਰਮ੍ਹਾਕਂ ਪੇਸਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਨ੍ਤੀਤਿ – ਪਟਿਕਚ੍ਚੇਵ ਸੁਦ੍ਧਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਕਾਨਂ ਅਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਅਕਾਰਣੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੁਦ੍ਧਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਕਾਨਂ ਅਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਅਕਾਰਣੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੁਦ੍ਧਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਕਾਨਂ ਅਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਅਕਾਰਣੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਦ੍ਧਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਕਾਨਂ ਅਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਅਕਾਰਣੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਠਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ''।

੫. ਧਮ੍ਮਿਕਾਧਮ੍ਮਿਕਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ

੩੮੭. ''ਏਕਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ, ਏਕਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ; ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ [ਏਕਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਦ੍ਵੇ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ; ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ, ਦ੍ਵੇ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ; ਤੀਣਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ, ਤੀਣਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ; ਪਞ੍ਚ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ, ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ; ਛ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ, ਛ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ; ਸਤ੍ਤ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ, ਸਤ੍ਤ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ; ਅਟ੍ਠ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ, ਅਟ੍ਠ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ; ਨਵ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ , ਨਵ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ; ਦਸ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ, ਦਸ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ।

''ਕਤਮਂ ਏਕਂ ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ? ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ – ਇਦਂ ਏਕਂ ਅਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ। ਕਤਮਂ ਏਕਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ? ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ – ਇਦਂ ਏਕਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ।

''ਕਤਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ।

‘‘ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ।

‘‘ਕਤਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ।

‘‘ਕਤਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਅਮੂਲਕੇਨ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ...ਪੇ॰... ਅਮੂਲਕੇਨ ਪਾਚਿਤ੍ତਿਯੇਨ... ਅਮੂਲਕੇਨ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯੇਨ... ਅਮੂਲਕੇਨ ਦੁਕ੍ਕਟੇਨ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਸਮੂਲਕੇਨ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ...ਪੇ॰... ਪਾਚਿਤ੍ତਿਯੇਨ... ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯੇਨ... ਦੁਕ੍ਕਟੇਨ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ।

‘‘ਕਤਮਾਨਿ ਛ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ, ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਕਤਾਯ; ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ, ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਕਤਾਯ; ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ, ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਕਤਾਯ – ਇਮਾਨਿ ਛ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਛ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ, ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਕਤਾਯ; ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ...ਪੇ॰... ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ...ਪੇ॰... ਕਤਾਯ – ਇਮਾਨਿ ਛ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ।

‘‘ਕਤਮਾਨਿ ਸਤ੍ତ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਅਮੂਲਕੇਨ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ...ਪੇ॰... ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੇਨ ਪਾਚਿਤ੍ତਿਯੇਨ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯੇਨ ਦੁਕ੍ਕਟੇਨ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤੇਨ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ତ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਸਤ੍ତ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਸਮੂਲਕੇਨ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ, ਸਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ...ਪੇ॰... ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੇਨ ਪਾਚਿਤ੍ତਿਯੇਨ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯੇਨ ਦੁਕ੍ਕਟੇਨ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤੇਨ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ତ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ।

‘‘ਕਤਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ, ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਕਤਾਯ; ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ...ਪੇ॰... ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ...ਪੇ॰... ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ...ਪੇ॰... ਕਤਾਯ – ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ, ਸਮੂਲਿਕਾਯ

ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਕਤਾਯ; ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ...ਪੇ॰... ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ...ਪੇ॰... ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ...ਪੇ॰... ਕਤਾਯ। ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ।

''ਕਤਮਾਨਿ ਨਵ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ, ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਕਤਾਯ, ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਕਤਾਕਤਾਯ; ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ...ਪੇ॰... ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ...ਪੇ॰... ਕਤਾਯ...ਪੇ॰... ਕਤਾਕਤਾਯ ਇਮਾਨਿ ਨਵ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਨਵ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ, ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਕਤਾਯ, ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਕਤਾਕਤਾਯ; ਸਮੂਲਿਕਾਯ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ...ਪੇ॰... ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਅਕਤਾਯ...ਪੇ॰... ਕਤਾਯ – ਕਤਾਕਤਾਯ...ਪੇ॰... ਇਮਾਨਿ ਨਵ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ।

''ਕਤਮਾਨਿ ਦਸ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਨ ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਤਸ੍ਸਂ ਪਰਿਸਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਪਾਰਾਜਿਕਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ ਹੋਤਿ; ਨ ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਕੋ ਤਸ੍ਸਂ ਪਰਿਸਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ ਹੋਤਿ; ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਉਪੇਤਿ, ਨ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਪਚ੍ਚਾਦਿਯਤਿ, ਨ ਧਮ੍ਮਿਕਾਯ ਸਾਮਗ੍ਗਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਦਾਨਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ ਹੋਤਿ; ਨ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਦਸ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ? ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਤਸ੍ਸਂ ਪਰਿਸਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ ਹੋਤਿ; ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਕੋ ਤਸ੍ਸਂ ਪਰਿਸਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ ਹੋਤਿ; ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਨ ਉਪੇਤਿ, ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਪਚ੍ਚਾਦਿਯਤਿ, ਧਮ੍ਮਿਕਾਯ ਸਾਮਗ੍ਗਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਦਾਨਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ ਹੋਤਿ; ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨਿ।

੬. ਧਮ੍ਮਿਕਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ

੩੮੮. ''ਕਥਂ ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਤਸ੍ਸਂ ਪਰਿਸਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ? ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਯੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਯੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਤੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਤੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਤੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਂ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਂ, ਅਪਿ ਚ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਂ, ਨਾਪਿ [ਨਾਪਿ ਚ (ਕ॰)] ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ, ਅਪਿਚ ਸੋਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ। ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਤੇਨ ਸੁਤੇਨ ਤਾਯ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਵਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰੇਯ੍ਯ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਮਿ, ਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ।

੩੮੯. ''ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਠਪਿਤੇ ਪਰਿਸਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਦਸਨ੍ਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ [ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਨ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] – ਰਾਜਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ, ਚੋਰਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ, ਅਗ੍ਯਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ, ਉਦਕਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ, ਮਨੁਸ੍ਸਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ, ਅਮਨੁਸ੍ਸਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ, ਵਾਲ਼ਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ, ਸਰੀਸਪਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ, ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਆਵਾਸੇ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਆਵਾਸੇ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰੇਯ੍ਯ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਾਰਾਜਿਕਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ, ਤਂ ਵਤ੍ਥੁ ਅਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨੇਯ੍ਯਾਤਿ।

''ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਲਭੇਥ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਲਭੇਥ, ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਵਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰਿਤਬ੍ਬਂ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਾਰਾਜਿਕਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ, ਤਂ ਵਤ੍ਥੁ ਅਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਮਿ, ਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ।

੩੯੦. ''ਕਥਂ ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਕੋ ਤਸ੍ਸਂ ਪਰਿਸਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਯੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਯੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਯੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਾ ਹੋਤਿ, ਤੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਤੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਤੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਤਂ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਤਂ, ਅਪਿਚ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੇਨ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਿਕ੍ਖਾ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਾ'ਤਿ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਤਂ, ਨਾਪਿ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੇਨ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਿਕ੍ਖਾ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਾ'ਤਿ, ਅਪਿਚ ਸੋਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਮਯਾ, ਆਵੁਸੋ, ਸਿਕ੍ਖਾ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਾ'ਤਿ। ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਤੇਨ ਸੁਤੇਨ ਤਾਯ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਵਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰੇਯ੍ਯ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਸਿਕ੍ਖਾ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਾ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਮਿ, ਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ।

੩੯੧. ''ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਠਪਿਤੇ ਪਰਿਸਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਦਸਨ੍ਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ – ਰਾਜਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ ...ਪੇ॰... ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਆਵਾਸੇ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਆਵਾਸੇ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰੇਯ੍ਯ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਕਥਾ [ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਕਥਾ (ਸੀ॰)] ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ, ਤਂ ਵਤ੍ਥੁ ਅਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨੇਯ੍ਯਾਤਿ।

''ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਲਭੇਥ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਲਭੇਥ, ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਵਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰਿਤਬ੍ਬਂ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ, ਤਂ ਵਤ੍ਥੁ ਅਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਮਿ, ਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ।

੩੯੨. ''ਕਥਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਨ ਉਪੇਤਿ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਯੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਯੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਯੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾਯ ਸਾਮਗ੍ਗਿਯਾਨੁਪਗਮਨਂ ਹੋਤਿ, ਤੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਤੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਤੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਨ ਉਪੇਨ੍ਤਂ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਨ ਉਪੇਨ੍ਤਂ, ਅਪਿ ਚ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ –

'ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਨ ਉਪੇਤੀ'ਤਿ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਨ ਉਪੇਨ੍ਤਂ, ਨਾਪਿ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਨ ਉਪੇਤੀ'ਤਿ, ਅਪਿ ਚ ਸੋਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਨ ਉਪੇਮੀ'ਤਿ। ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਤੇਨ ਸੁਤੇਨ ਤਾਯ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਵਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰੇਯ੍ਯ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਨ ਉਪੇਤਿ , ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਮਿ, ਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ।

੩੯੩. ''ਕਥਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਪਚ੍ਚਾਦਿਯਤਿ? ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਯੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਯੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਯੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਧਮ੍ਮਿਕਾਯ ਸਾਮਗ੍ਗਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਦਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਤੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਤੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਤੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਪਚ੍ਚਾਦਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਪਚ੍ਚਾਦਿਯਨ੍ਤਂ, ਅਪਿ ਚ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਪਚ੍ਚਾਦਿਯਤੀ'ਤਿ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਪਚ੍ਚਾਦਿਯਨ੍ਤਂ, ਨਾਪਿ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਪਚ੍ਚਾਦਿਯਤੀ'ਤਿ, ਅਪਿ ਚ ਸੋਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਪਚ੍ਚਾਦਿਯਾਮੀ'ਤਿ । ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਤੇਨ ਸੁਤੇਨ ਤਾਯ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਵਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰੇਯ੍ਯ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਪਚ੍ਚਾਦਿਯਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਮਿ, ਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ।

੩੯੪. ''ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਠਪਿਤੇ ਪਰਿਸਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਦਸਨ੍ਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ – ਰਾਜਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ...ਪੇ॰... ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਵਾ। ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਆਵਾਸੇ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਆਵਾਸੇ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰੇਯ੍ਯ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਿਕਾਯ ਸਾਮਗ੍ਗਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਦਾਨਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ, ਤਂ ਵਤ੍ਥੁ ਅਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨੇਯ੍ਯਾਤਿ।

''ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਲਭੇਥ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਲਭੇਥ, ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਵਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰਿਤਬ੍ਬਂ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਿਕਾਯ ਸਾਮਗ੍ਗਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਦਾਨਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ, ਤਂ ਵਤ੍ਥੁ ਅਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਮਿ, ਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ।

੩੯੫. ''ਕਥਂ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਯੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਯੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਯੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਤੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਤੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਤੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ, ਅਪਿ ਚ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ'ਤਿ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ, ਨਾਪਿ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ'ਤਿ, ਅਪਿ ਚ ਸੋਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – 'ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ,

ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ। ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਤੇਨ ਸੁਤੇਨ ਤਾਯ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਵਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰੇਯ੍ਯ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ, [ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਮਿ, ਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ।

੩੯੬. ‘‘ਕਥਂ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਯੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਯੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਯੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ ਤੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਤੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਤੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ, ਅਪਿ ਚ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – ‘ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ’ਤਿ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ, ਨਾਪਿ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – ‘ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ’ਤਿ, ਅਪਿ ਚ ਸੋਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – ‘ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ। ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਤੇਨ ਸੁਤੇਨ ਤਾਯ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਵਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰੇਯ੍ਯ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਮਿ, ਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ।

੩੯੭. ‘‘ਕਥਂ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ? ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਯੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਯੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਯੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਤੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਤੇਹਿ ਲਿਙ੍ਗੇਹਿ ਤੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ, ਅਪਿ ਚ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – ‘ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ’ਤਿ। ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ, ਨਾਪਿ ਅਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – ‘ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ’ਤਿ, ਅਪਿ ਚ ਸੋਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ – ‘ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ। ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਤੇਨ ਸੁਤੇਨ ਤਾਯ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਵਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਉਦਾਹਰੇਯ੍ਯ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਮਿ, ਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਂ।

‘‘ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਾਨੀ’’ਤਿ।

ਪਠਮਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੭. ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਅਙ੍ਗਂ

੩੯੮. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤੁਕਾਮੇਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ

ਕਤਮਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ [ਕਤਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ (ਕ॰)] ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ?

[ਪਰਿ॰ ੪੪੦] ''ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤੁਕਾਮੇਨ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤੁਕਾਮੇਨ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਏਵਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਯਂ ਖੋ ਅਹਂ ਇਮਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤੁਕਾਮੋ, ਕਾਲੋ ਨੁ ਖੋ ਇਮਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤੁਂ ਉਦਾਹੁ ਨੋ'ਤਿ? ਸਚੇ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਏਵਂ ਜਾਨਾਤਿ – 'ਅਕਾਲੋ ਇਮਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤੁਂ, ਨੋ ਕਾਲੋ'ਤਿ, ਨ ਤਂ, ਉਪਾਲਿ, ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਪਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਏਵਂ ਜਾਨਾਤਿ – 'ਕਾਲੋ ਇਮਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤੁਂ, ਨੋ ਅਕਾਲੋ'ਤਿ, ਤੇਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਤ੍ਤਰਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਯਂ ਖੋ ਅਹਂ ਇਮਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤੁਕਾਮੋ, ਭੂਤਂ ਨੁ ਖੋ ਇਦਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਉਦਾਹੁ ਨੋ'ਤਿ? ਸਚੇ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਏਵਂ ਜਾਨਾਤਿ – 'ਅਭੂਤਂ ਇਦਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ, ਨੋ ਭੂਤ'ਨ੍ਤਿ, ਨ ਤਂ, ਉਪਾਲਿ, ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਪਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਏਵਂ ਜਾਨਾਤਿ – 'ਭੂਤਂ ਇਦਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ, ਨੋ ਅਭੂਤ'ਨ੍ਤਿ, ਤੇਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਤ੍ਤਰਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਯਂ ਖੋ ਅਹਂ ਇਮਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤੁਕਾਮੋ, ਅਤ੍ਥਸਞ੍ਹਿਤਂ ਨੁ ਖੋ ਇਦਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਉਦਾਹੁ ਨੋ'ਤਿ? ਸਚੇ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਏਵਂ ਜਾਨਾਤਿ – 'ਅਨਤ੍ਥਸਞ੍ਹਿਤਂ ਇਦਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ, ਨੋ ਅਤ੍ਥਸਞ੍ਹਿਤ'ਨ੍ਤਿ, ਨ ਤਂ, ਉਪਾਲਿ, ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਪਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਏਵਂ ਜਾਨਾਤਿ – 'ਅਤ੍ਥਸਞ੍ਹਿਤਂ ਇਦਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ, ਨੋ ਅਨਤ੍ਥਸਞ੍ਹਿਤ'ਨ੍ਤਿ, ਤੇਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਤ੍ਤਰਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਇਮਂ ਖੋ ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਿਯਮਾਨੋ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠੇ ਸਮ੍ਭਤ੍ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਤੋ ਵਿਨਯਤੋ ਪਕ੍ਖੇ ਉਦਾਹੁ ਨੋ'ਤਿ? ਸਚੇ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਏਵਂ ਜਾਨਾਤਿ – 'ਇਮਂ ਖੋ ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਿਯਮਾਨੋ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠੇ ਸਮ੍ਭਤ੍ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਤੋ ਵਿਨਯਤੋ ਪਕ੍ਖੇ'ਤਿ, ਨ ਤਂ, ਉਪਾਲਿ, ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ।

''ਸਚੇ ਪਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਏਵਂ ਜਾਨਾਤਿ – 'ਇਮਂ ਖੋ ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਿਯਮਾਨੋ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠੇ ਸਮ੍ਭਤ੍ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਤੋ ਵਿਨਯਤੋ ਪਕ੍ਖੇ'ਤਿ, ਤੇਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਤ੍ਤਰਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਇਮਂ ਖੋ ਮੇ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਿਯਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਤਤੋਨਿਦਾਨਂ ਭਣ੍ਡਨਂ ਕਲਹੋ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਵਿਵਾਦੋ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਸਙ੍ਘਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਸਙ੍ਘਨਾਨਾਕਰਣਂ ਉਦਾਹੁ ਨੋ'ਤਿ? ਸਚੇ ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਏਵਂ ਜਾਨਾਤਿ – 'ਇਮਂ ਖੋ ਮੇ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਿਯਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਤਤੋਨਿਦਾਨਂ ਭਣ੍ਡਨਂ ਕਲਹੋ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਵਿਵਾਦੋ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਸਙ੍ਘਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਸਙ੍ਘਨਾਨਾਕਰਣ'ਨ੍ਤਿ, ਨ ਤਂ, ਉਪਾਲਿ, ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਏਵਂ ਜਾਨਾਤਿ – 'ਇਮਂ ਖੋ ਮੇ ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਿਯਤੋ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਤਤੋਨਿਦਾਨਂ ਭਣ੍ਡਨਂ ਕਲਹੋ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਵਿਵਾਦੋ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਸਙ੍ਘਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਸਙ੍ਘਨਾਨਾਕਰਣ'ਨ੍ਤਿ, ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ ਤਂ, ਉਪਾਲਿ, ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ। ਏਵਂ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਖੋ, ਉਪਾਲਿ, ਅਤ੍ਤਾਦਾਨਂ ਆਦਿਨ੍ਨਂ, ਪਚ੍ਛਾਪਿ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਕਰਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ।

੮. ਚੋਦਕੇਨਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾ

੩੯੯. [ਪਰਿ॰ ੪੩੬ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧੦.੪੪ ਥੋਕਂ ਵਿਸਦਿਸਂ)] ''ਚੋਦਕੇਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਕਤਿ ਧਮ੍ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਰੋ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ? ''ਚੋਦਕੇਨ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਰੋ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ।

‘‘ਚੋਦਕੇਨ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਏਵਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਕਾਯਸਮਾਚਾਰੋ ਨੁ ਖੋਮ੍ਹਿ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਨਮ੍ਹਿ ਕਾਯਸਮਾਚਾਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ – ਅਚ੍ਛਿਦ੍ਦੇਨ ਅਪ੍ਪਟਿਮਂਸੇਨ? ਸਂਵਿਜ੍ਜਤਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਏਸੋ ਧਮ੍ਮੋ ਉਦਾਹੁ ਨੋ’ਤਿ? ਨੋ ਚੇ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਕਾਯਸਮਾਚਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਸਮਾਚਾਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ – ਅਚ੍ਛਿਦ੍ਦੇਨ ਅਪ੍ਪਟਿਮਂਸੇਨ, ਤਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਰੋ – ‘ਇਙ੍ਘ ਤਾਵ ਆਯਸ੍ਮਾ ਕਾਯਿਕਂ ਸਿਕ੍ਖਸ੍ਸੂ’ਤਿ। ਇਤਿਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਰੋ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਉਪਾਲਿ, ਚੋਦਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਏਵਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵਚੀਸਮਾਚਾਰੋ ਨੁ ਖੋਮ੍ਹਿ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਨਮ੍ਹਿ ਵਚੀਸਮਾਚਾਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ – ਅਚ੍ਛਿਦ੍ਦੇਨ ਅਪ੍ਪਟਿਮਂਸੇਨ? ਸਂਵਿਜ੍ਜਤਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਏਸੋ ਧਮ੍ਮੋ ਉਦਾਹੁ ਨੋ’ਤਿ? ਨੋ ਚੇ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵਚੀਸਮਾਚਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਵਚੀਸਮਾਚਾਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ – ਅਚ੍ਛਿਦ੍ਦੇਨ ਅਪ੍ਪਟਿਮਂਸੇਨ, ਤਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਰੋ – ‘ਇਙ੍ਘ ਤਾਵ ਆਯਸ੍ਮਾ ਵਾਚਸਿਕਂ ਸਿਕ੍ਖਸ੍ਸੂ’ਤਿ। ਇਤਿਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਰੋ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਉਪਾਲਿ, ਚੋਦਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਏਵਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ‘ਮੇਤ੍ਤਂ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਂ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਸੁ ਅਨਾਘਾਤਂ , ਸਂਵਿਜ੍ਜਤਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਏਸੋ ਧਮ੍ਮੋ ਉਦਾਹੁ ਨੋ’ਤਿ? ਨੋ ਚੇ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਂ ਹੋਤਿ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਸੁ ਅਨਾਘਾਤਂ , ਤਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਰੋ – ‘ਇਙ੍ਘ ਤਾਵ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਸੁ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਹੀ’ਤਿ। ਇਤਿਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਰੋ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਉਪਾਲਿ, ਚੋਦਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਏਵਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ‘ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਨੁ ਖੋਮ੍ਹਿ, ਸੁਤਧਰੋ, ਸੁਤਸਨ੍ਨਿਚ੍ਚਯੋ? ਯੇ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਆਦਿਕਲ੍ਯਾਣਾ ਮਜ੍ਝੇਕਲ੍ਯਾਣਾ ਪਰਿਯੋਸਾਨਕਲ੍ਯਾਣਾ, ਸਾਤ੍ਥਂ ਸਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਕੇਵਲਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਰੂਪਾ ਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਧਾਤਾ ਵਚਸਾ ਪਰਿਚਿਤਾ ਮਨਸਾਨੁਪੇਕ੍ਖਿਤਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸੁਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਾ? ਸਂਵਿਜ੍ਜਤਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਏਸੋ ਧਮ੍ਮੋ ਉਦਾਹੁ ਨੋ’ਤਿ? ਨੋ ਚੇ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਹੋਤਿ, ਸੁਤਧਰੋ, ਸੁਤਸਨ੍ਨਿਚ੍ਚਯੋ; ਯੇ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਆਦਿਕਲ੍ਯਾਣਾ ਮਜ੍ਝੇਕਲ੍ਯਾਣਾ ਪਰਿਯੋਸਾਨਕਲ੍ਯਾਣਾ, ਸਾਤ੍ਥਂ ਸਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਕੇਵਲਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਰੂਪਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਧਾਤਾ ਵਚਸਾ ਪਰਿਚਿਤਾ ਮਨਸਾਨੁਪੇਕ੍ਖਿਤਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸੁਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਾ, ਤਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਰੋ – ‘ਇਙ੍ਘ ਤਾਵ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਗਮਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਸ੍ਸੂ’ਤਿ। ਇਤਿਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਰੋ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਉਪਾਲਿ, ਚੋਦਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਏਵਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ‘ਉਭਯਾਨਿ ਖੋ ਮੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਾਨਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸ੍ਵਾਗਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸੁਵਿਭਤ੍ਤਾਨਿ, ਸੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤੀਨਿ, ਸੁਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਾਨਿ – ਸੁਤ੍ਤਸੋ, ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸੋ? ਸਂਵਿਜ੍ਜਤਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਏਸੋ ਧਮ੍ਮੋ ਉਦਾਹੁ ਨੋ’ਤਿ? ਨੋ ਚੇ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਭਯਾਨਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਾਨਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸ੍ਵਾਗਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸੁਵਿਭਤ੍ਤਾਨਿ, ਸੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤੀਨਿ, ਸੁਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਾਨਿ – ਸੁਤ੍ਤਸੋ, ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸੋ, ‘ਇਦਂ ਪਨਾਵੁਸੋ, ਕਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਂ ਭਗਵਤਾ’ਤਿ, ਇਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ਨ ਸਮ੍ਪਾਯਤਿ [ਨ ਸਮ੍ਪਾਦਯਤਿ (ਕ॰)], ਤਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਰੋ – ‘ਇਙ੍ਘ ਤਾਵ ਆਯਸ੍ਮਾ, ਵਿਨਯਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਸ੍ਸੂ’ਤਿ। ਇਤਿਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਰੋ। ਚੋਦਕੇਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਰੋ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ।

੯. ਚੋਦਕੇਨਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾ

੪੦੦. ‘‘ਚੋਦਕੇਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਕਤਿ ਧਮ੍ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰੋ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ? ‘‘ਚੋਦਕੇਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰੋ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ – ਕਾਲੇਨ ਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਨੋ ਅਕਾਲੇਨ; ਭੂਤੇਨ ਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਨੋ ਅਭੂਤੇਨ; ਸਣ੍ਹੇਨ ਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਨੋ ਫਰੁਸੇਨ; ਅਤ੍ਥਸਂਹਿਤੇਨ ਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਨੋ ਅਨਤ੍ਥਸਂਹਿਤੇਨ; ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਨੋ ਦੋਸਨ੍ਤਰੋਤਿ। ਚੋਦਕੇਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰੋ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ।

੧੦. ਚੋਦਕਚੁਦਿਤਕਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤਕਥਾ

੪੦੧. ''ਅਧਮ੍ਮਚੋਦਕਸ੍ਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪਦਹਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ? ''ਅਧਮ੍ਮਚੋਦਕਸ੍ਸ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪਦਹਾਤਬ੍ਬੋ – ਅਕਾਲੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੋਦੇਸਿ, ਨੋ ਕਾਲੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਅਭੂਤੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੋਦੇਸਿ, ਨੋ ਭੂਤੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਫਰੁਸੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੋਦੇਸਿ, ਨੋ ਸਣ੍ਹੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਅਨਤ੍ਥਸਂਹਿਤੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੋਦੇਸਿ, ਨੋ ਅਤ੍ਥਸਂਹਿਤੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਦੋਸਨ੍ਤਰੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਚੋਦੇਸਿ, ਨੋ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ, ਅਲਂ ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯਾਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਚੋਦਕਸ੍ਸ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪਦਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਯਥਾ ਨ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਭੂਤੇਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ।

''ਅਧਮ੍ਮਚੁਦਿਤਸ੍ਸ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਤਿਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪਦਹਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ? ''ਅਧਮ੍ਮਚੁਦਿਤਸ੍ਸ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪਦਹਾਤਬ੍ਬੋ – ਅਕਾਲੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੁਦਿਤੋ, ਨੋ ਕਾਲੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਅਭੂਤੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੁਦਿਤੋ, ਨੋ ਭੂਤੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਫਰੁਸੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੁਦਿਤੋ , ਨੋ ਸਣ੍ਹੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਅਨਤ੍ਥਸਂਹਿਤੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੁਦਿਤੋ, ਨੋ ਅਤ੍ਥਸਂਹਿਤੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਦੋਸਨ੍ਤਰੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੁਦਿਤੋ, ਨੋ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯਾਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਚੁਦਿਤਸ੍ਸ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪਦਹਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

''ਧਮ੍ਮਚੋਦਕਸ੍ਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਤਿਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪਦਹਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ? ''ਧਮ੍ਮਚੋਦਕਸ੍ਸ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪਦਹਾਤਬ੍ਬੋ – ਕਾਲੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੋਦੇਸਿ, ਨੋ ਅਕਾਲੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਭੂਤੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੋਦੇਸਿ, ਨੋ ਅਭੂਤੇਨ , ਅਲਂ ਤੇ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਸਣ੍ਹੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੋਦੇਸਿ, ਨੋ ਫਰੁਸੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਅਤ੍ਥਸਂਹਿਤੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੋਦੇਸਿ, ਨੋ ਅਨਤ੍ਥਸਂਹਿਤੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਚੋਦੇਸਿ, ਨੋ ਦੋਸਨ੍ਤਰੋ, ਅਲਂ ਤੇ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯਾਤਿ। ਧਮ੍ਮਚੋਦਕਸ੍ਸ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪਦਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਯਥਾ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭੂਤੇਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ।

''ਧਮ੍ਮਚੁਦਿਤਸ੍ਸ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਤਿਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪਦਹਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ? ''ਧਮ੍ਮਚੁਦਿਤਸ੍ਸ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪਦਹਾਤਬ੍ਬੋ – ਕਾਲੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੁਦਿਤੋ, ਨੋ ਅਕਾਲੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਭੂਤੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੁਦਿਤੋ, ਨੋ ਅਭੂਤੇਨ , ਅਲਂ ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਸਣ੍ਹੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੁਦਿਤੋ, ਨੋ ਫਰੁਸੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਅਤ੍ਥਸਂਹਿਤੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੁਦਿਤੋ, ਨੋ ਅਨਤ੍ਥਸਂਹਿਤੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯ; ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੁਦਿਤੋ, ਨੋ ਦੋਸਨ੍ਤਰੇਨ, ਅਲਂ ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਾਯਾਤਿ। ਧਮ੍ਮਚੁਦਿਤਸ੍ਸ, ਉਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪਦਹਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

[ਪਰਿ॰ ੪੩੮] ''ਚੋਦਕੇਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਕਤਿ ਧਮ੍ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਮਨਸਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰੋ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ? ''ਚੋਦਕੇਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਮਨਸਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰੋ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ – ਕਾਰੁਞ੍ਞਤਾ, ਹਿਤੇਸਿਤਾ, ਅਨੁਕਮ੍ਪਿਤਾ, [ਅਨੁਕਮ੍ਪਤਾ (ਕ॰)] ਆਪਤ੍ਤਿਵੁਟ੍ਠਾਨਤਾ, ਵਿਨਯਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਤਾਤਿ। ਚੋਦਕੇਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਂ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮੇਨ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਮਨਸਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰੋ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

''ਚੁਦਿਤੇਨ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਤਿਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ''ਚੁਦਿਤੇਨੁਪਾਲਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਦ੍ਵੀਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ – ਸਚ੍ਚੇ ਚ ਅਕੁਪ੍ਪੇ ਚਾ''ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕੋ ਨਵਮੋ।

ਇਮਮ੍ਹਿ ਖਨ੍ਧਕੇ ਵਤ੍ਥੂ ਤਿੰਸ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਉਪੋਸਥੇ ਯਾਵਤਿਕਂ, ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ।
ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਨਿਚ੍ਛੁਦ੍ਧੋ, ਅਚ੍ਛੇਰਾ ਜਿਨਸਾਸਨੇ॥

ਨਿਨ੍ਨੋਨੁਪੁਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾ ਚ, ਠਿਤਧਮ੍ਮੋ ਨਾਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ।
ਕੁਣਪੁਕ੍ਖਿਪਤਿ ਸਙ੍ਘੋ, ਸਵਨ੍ਤਿਯੋ ਜਹਨ੍ਤਿ ਚ॥

ਸਵਨ੍ਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਨ੍ਤਿ, ਏਕਰਸ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿ ਚ।
ਬਹੁ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੋਪਿ, ਭੂਤਟ੍ਠਾਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲਾ॥

ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਉਪਮਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਵਾਚੇਸਿ [ਠਾਪੇਸਿ (ਕ॰)] ਸਾਸਨੇ ਗੁਣਂ।
ਉਪੋਸਥੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਨ ਅਮ੍ਹੇ ਕੋਚਿ ਜਾਨਾਤਿ॥

ਪਟਿਕਚ੍ਚੇਵ ਉਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਏਕੋ ਦ੍ਵੇ ਤੀਣਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ।
ਪਞ੍ਚ ਛ ਸਤ੍ਤ ਅਟ੍ਠਾਨਿ, ਨਵਾ ਚ ਦਸਮਾਨਿ ਚ॥

ਸੀਲ-ਆਚਾਰ-ਦਿਟ੍ਠਿ ਚ, ਆਜੀਵਂ ਚਤੁਭਾਗਿਕੇ।
ਪਾਰਾਜਿਕਞ੍ਚ ਸਙ੍ਘਾਦਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨਿ॥

ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਪਞ੍ਚਭਾਗੇਸੁ, ਸੀਲਾਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚ।
ਅਕਤਾਯ ਕਤਾਯ ਚ, ਛਭਾਗੇਸੁ ਯਥਾਵਿਧਿ॥

ਪਾਰਾਜਿਕਞ੍ਚ ਸਙ੍ਘਾਦਿ, ਥੁਲ੍ਲਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇਨ ਚ।
ਪਾਟਿਦੇਸਨਿਯਞ੍ਚੇਵ , ਦੁਕ੍ਕਟਞ੍ਚ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ॥

ਸੀਲਾਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚ, ਦਿਟ੍ਠਿਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿ।
ਯਾ ਚ ਅਟ੍ਠਾ ਕਤਾਕਤੇ, ਤੇਨੇਤਾ ਸੀਲਾਚਾਰਦਿਟ੍ਠਿਯਾ॥

ਅਕਤਾਯ ਕਤਾਯਾਪਿ, ਕਤਾਕਤਾਯਮੇਵ ਚ।
ਏਵਂ ਨਵਵਿਧਾ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਯਥਾਭੂਤੇਨ ਞਾਯਤੋ॥

ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ, ਪਚ੍ਚੁਕ੍ਖਾਤੋ ਤਥੇਵ ਚ।
ਉਪੇਤਿ ਪਚ੍ਚਾਦਿਯਤਿ, ਪਚ੍ਚਾਦਾਨਕਥਾ ਚ ਯਾ॥

ਸੀਲਾਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚ, ਤਥਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ।

ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ, ਦਸਧਾ ਤਂ ਵਿਜਾਨਾਥ॥

ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਪਸ੍ਸਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ, ਅਞ੍ਞੋ ਚਾਰੋਚਯਾਤਿ ਤਂ।
ਸੋ ਯੇਵ ਤਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਾਤਿ [ਵਿਪਸ੍ਸਞ੍ਞੋ ਚਾਰੋਚਤਿ। ਤਂ ਸੁਦ੍ਧੇਵ ਤਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਾਤਿ (ਕ॰)], ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤਿ ਸੋ॥

ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ ਅਨੁਰਾਯੇਨ, ਰਾਜਚੋਰਗ੍ਗੁਦਕਾ ਚ।
ਮਨੁਸ੍ਸਅਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ, ਵਾਲਸਰੀਸਪਾ ਜੀਵਿਬ੍ਰਹ੍ਮਂ॥

ਦਸਨ੍ਨਮਞ੍ਞਤਰੇਨ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਸੁ ਵਾ।
ਧਮ੍ਮਿਕਾਧਮ੍ਮਿਕਾ ਚੇਵ, ਯਥਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਜਾਨਾਥ॥

ਕਾਲਭੂਤਤ੍ਥਸਂਹਿਤਂ , ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।
ਕਾਯਵਾਚਸਿਕਾ ਮੇਤ੍ਤਾ, ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਂ ਉਭਯਾਨਿ॥

ਕਾਲਭੂਤੇਨ ਸਚ੍ਚੇਨ, ਅਤ੍ਥਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚੋਦਯੇ।
ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਧਮ੍ਮੇਨ, ਤਥਾ ਵਾਚਾ [ਤਥੇਵਾਪਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਿਨੋਦਯੇ॥

ਧਮ੍ਮਚੋਦਚੁਦਿਤਸ੍ਸ, ਵਿਨੋਦੇਤਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ।
ਕਰੁਣਾ ਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਿ, ਵੁਟ੍ਠਾਨਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਤੋ॥

ਚੋਦਕਸ੍ਸ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਪਕਾਸਿਤਾ।
ਸਚ੍ਚੇ ਚੇਵ ਅਕੁਪ੍ਪੇ ਚ, ਚੁਦਿਤਸ੍ਸੇਵ ਧਮ੍ਮਤਾਤਿ॥

ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਟ੍ਠਪਨਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੦. ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ

੧. ਪਠਮਭਾਣਵਾਰੋ

ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਗੋਤਮੀਵਤ੍ਥੁ

੪੦੨. [ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੫੧ ਇਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਆਗਤਂ] ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਰਾਮੇ। ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ [ਮਹਾਪਜਾਪਤੀ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਗੋਤਮੀ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਾ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਲਭੇਯ੍ਯ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਲਂ, ਗੋਤਮਿ, ਮਾ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਮਹਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਲਭੇਯ੍ਯ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਲਂ, ਗੋਤਮਿ, ਮਾ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ – ਨ ਭਗਵਾ ਅਨੁਜਾਨਾਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਨ੍ਤਿ – ਦੁਕ੍ਖੀ ਦੁਮ੍ਮਨਾ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖੀ ਰੁਦਮਾਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਵੇਸਾਲੀ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਵੇਸਾਲੀ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯਂ। ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਕੇਸੇ ਛੇਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਅਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾਹਿ ਸਾਕਿਯਾਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੇਨ ਵੇਸਾਲੀ ਤੇਨ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਯੇਨ ਵੇਸਾਲੀ ਮਹਾਵਨਂ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਸੂਨੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਰਜੋਕਿਣ੍ਣੇਨ ਗਤ੍ਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖੀ ਦੁਮ੍ਮਨਾ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖੀ ਰੁਦਮਾਨਾ ਬਹਿਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਂ ਗੋਤਮਿਂ ਸੂਨੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਰਜੋਕਿਣ੍ਣੇਨ ਗਤ੍ਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖਿਂ ਦੁਮ੍ਮਨਂ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖਿਂ ਰੁਦਮਾਨਂ ਬਹਿਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਿਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਂ ਗੋਤਮਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਗੋਤਮਿ, ਸੂਨੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਰਜੋਕਿਣ੍ਣੇਨ ਗਤ੍ਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖੀ ਦੁਮ੍ਮਨਾ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖੀ ਰੁਦਮਾਨਾ ਬਹਿਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਿਤਾ''ਤਿ? ''ਤਥਾ ਹਿ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ ਆਨਨ੍ਦ, ਨ ਭਗਵਾ ਅਨੁਜਾਨਾਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਗੋਤਮਿ, ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਇਧੇਵ ਤਾਵ ਹੋਹਿ, ਯਾਵਾਹਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਯਾਚਾਮਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਏਸਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਸੂਨੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਰਜੋਕਿਣ੍ਣੇਨ ਗਤ੍ਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖੀ ਦੁਮ੍ਮਨਾ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖੀ ਰੁਦਮਾਨਾ ਬਹਿਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਿਤਾ – ਨ ਭਗਵਾ ਅਨੁਜਾਨਾਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਲਭੇਯ੍ਯ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਲਂ, ਆਨਨ੍ਦ, ਮਾ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਲਭੇਯ੍ਯ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਲਂ, ਆਨਨ੍ਦ, ਮਾ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ [ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੫੧ ‘‘ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸੀ’’ਤਿ ਆਗਤਂ] – ‘‘ਨ ਭਗਵਾ ਅਨੁਜਾਨਾਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ; ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਅਞ੍ਞੇਨਪਿ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯਂ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਭਬ੍ਬੋ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਵਾ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਂ [ਸਕਿਦਾਗਾਮਿਫਲਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਾ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਂ ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂ ਵਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਭਬ੍ਬੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਮ੍ਪਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਮ੍ਪਿ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਮ੍ਪਿ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਮ੍ਪਿ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਸਚੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਬ੍ਬੋ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਮ੍ਪਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਮ੍ਪਿ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਮ੍ਪਿ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਮ੍ਪਿ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤੁਂ; ਬਹੂਪਕਾਰਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਭਗਵਤੋ ਮਾਤੁਚ੍ਛਾ ਆਪਾਦਿਕਾ , ਪੋਸਿਕਾ, ਖੀਰਸ੍ਸ ਦਾਯਿਕਾ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਜਨੇਤ੍ਤਿਯਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾਯ ਥਞ੍ਞਂ ਪਾਯੇਸਿ; ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਲਭੇਯ੍ਯ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਟ੍ਠਗਰੁਧਮ੍ਮਾ

੪੦੩. ‘‘ਸਚੇ, ਆਨਨ੍ਦ, ਮਹਾਪਜਾਪਤੀ ਗੋਤਮੀ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਸਾਵਸ੍ਸਾ। ਹੋਤੁ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

[ਪਾਚਿ॰ ੧੪੯] ‘‘ਵਸ੍ਸਸਤੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਤਦਹੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ [ਗਰੁਂਕਤ੍ਵਾ (ਕ॰)] ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਤੋ ਦ੍ਵੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਿਤਬ੍ਬਾ – ਉਪੋਸਥਪੁਚ੍ਛਕਞ੍ਚ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਤੀਹਿ ਠਾਨੇਹਿ ਪਵਾਰੇਤਬ੍ਬਂ – ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ, ਸੁਤੇਨ ਵਾ, ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਗਰੁਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕੇਨਚਿ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਕ੍ਕੋਸਿਤਬ੍ਬੋ ਪਰਿਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਓਵਟੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਵਚਨਪਥੋ, ਅਨੋਵਟੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਵਚਨਪਥੋ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਸਚੇ, ਆਨਨ੍ਦ, ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਸਾਵਸ੍ਸਾ ਹੋਤੁ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਂ ਗੋਤਮਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਸਚੇ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਗੋਤਮਿ, ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਸਾਵ ਤੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

‘‘ਵਸ੍ਸਸਤੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਤਦਹੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਤੋ ਦ੍ਵੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਿਤਬ੍ਬਾ – ਉਪੋਸਥਪੁਚ੍ਛਕਞ੍ਚ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਤੀਹਿ ਠਾਨੇਹਿ ਪਵਾਰੇਤਬ੍ਬਂ – ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ, ਸੁਤੇਨ ਵਾ, ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਗਰੁਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕੇਨਚਿ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਕ੍ਕੋਸਿਤਬ੍ਬੋ ਪਰਿਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਓਵਟੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਵਚਨਪਥੋ, ਅਨੋਵਟੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਵਚਨਪਥੋ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ।

‘‘ਸਚੇ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਗੋਤਮਿ, ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਸਾਵ ਤੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ’’ਤਿ।

‘‘ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ ਆਨਨ੍ਦ, ਇਤ੍ਥੀ ਵਾ ਪੁਰਿਸੋ ਵਾ ਦਹਰੋ, ਯੁਵਾ, ਮਣ੍ਡਨਕਜਾਤਿਕੋ ਸੀਸਂਨਹਾਤੋ ਉਪ੍ਪਲਮਾਲਂ ਵਾ ਵਸ੍ਸਿਕਮਾਲਂ ਵਾ ਅਤਿਮੁਤ੍ਤਕਮਾਲਂ [ਅਧਿਮਤ੍ਤਕਮਾਲਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਾ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗੇ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ; ਏਵਮੇਵ ਖੋ ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਨਨ੍ਦ ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮਿ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੇ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਯਾ ਗੋਤਮਿਯਾ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮਾ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਗਵਤੋ ਮਾਤੁਚ੍ਛਾ''ਤਿ।

''ਸਚੇ, ਆਨਨ੍ਦ, ਨਾਲਭਿਸ੍ਸ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ, ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੰ, ਆਨਨ੍ਦ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਅਭਵਿਸ੍ਸ, ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸੰ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੋ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ। ਯਤੋ ਚ ਖੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਨ ਦਾਨਿ, ਆਨਨ੍ਦ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਪਞ੍ਚੇਵ ਦਾਨਿ, ਆਨਨ੍ਦ, ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੋ ਠਸ੍ਸਤਿ।

''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਆਨਨ੍ਦ, ਯਾਨਿ ਕਾਨਿਚਿ ਕੁਲਾਨਿ ਬਹੁਤ੍ਥਿਕਾਨਿ [ਬਹੁਇਤ੍ਥਿਕਾਨਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਪ੍ਪਪੁਰਿਸਕਾਨਿ, ਤਾਨਿ ਸੁਪ੍ਪਧੰਸਿਯਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਚੋਰੇਹਿ ਕੁਮ੍ਭਥੇਨਕੇਹਿ; ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਯਸ੍ਮਿੰ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਲਭਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ, ਨ ਤੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੰ ਹੋਤਿ।

''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ , ਆਨਨ੍ਦ, ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸਾਲਿਕ੍ਖੇਤ੍ਤੇ ਸੇਤਟ੍ਠਿਕਾ ਨਾਮ ਰੋਗਜਾਤਿ ਨਿਪਤਤਿ, ਏਵੰ ਤੰ ਸਾਲਿਕ੍ਖੇਤ੍ਤੰ ਨ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੰ ਹੋਤਿ; ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਯਸ੍ਮਿੰ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਲਭਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ, ਨ ਤੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੰ ਹੋਤਿ।

''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਆਨਨ੍ਦ, ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਚ੍ਛੁਕ੍ਖੇਤ੍ਤੇ ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਿਕਾ [ਮਞ੍ਜੇਟ੍ਠਿਕਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਨਾਮ ਰੋਗਜਾਤਿ ਨਿਪਤਤਿ, ਏਵੰ ਤੰ ਉਚ੍ਛੁਕ੍ਖੇਤ੍ਤੰ ਨ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੰ ਹੋਤਿ; ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਯਸ੍ਮਿੰ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਲਭਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ, ਨ ਤੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੰ ਹੋਤਿ।

''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਆਨਨ੍ਦ, ਪੁਰਿਸੋ ਮਹਤੋ ਤਲ਼ਾਕਸ੍ਸ ਪਟਿਕਚ੍ਚੇਵ ਆਲ਼ਿੰ ਬਨ੍ਧੇਯ੍ਯ ਯਾਵਦੇਵ ਉਦਕਸ੍ਸ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨਾਯ; ਏਵਮੇਵ ਖੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਮਯਾ ਪਟਿਕਚ੍ਚੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ ਯਾਵਜੀਵੰ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯਾ''ਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਉਪਸਮ੍ਪਦਾਨੁਜਾਨਨੰ

੪੦੪. ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤਾ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤੀ ਗੋਤਮੀ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਥਾਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਾਸੁ ਸਾਕਿਯਾਨੀਸੁ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿੰ ਗੋਤਮਿੰ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹੰਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਸਮਾਦਪਿਤਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤਾ ਸਮ੍ਪਹੰਸਿਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿੰ ਗੋਤਮਿੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਅਯ੍ਯਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਮਯਞ੍ਚਮ੍ਹਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ; ਏਵਞ੍ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤਾ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ

ਗੋਤਮੀ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਇਮਾ ਮੰ, ਭਨ੍ਤੇ ਆਨਨ੍ਦ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – 'ਅਯ੍ਯਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਮਯਞ੍ਚਮ੍ਹਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ; ਏਵਞ੍ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਾ'''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗੋਤਮੀ ਏਵਮਾਹ – 'ਇਮਾ ਮੰ, ਭਨ੍ਤੇ ਆਨਨ੍ਦ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ਅਯ੍ਯਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਮਯਞ੍ਚਮ੍ਹਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ; ਏਵਞ੍ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਾ'''ਤਿ।

''ਯਦਗ੍ਗੇਨ, ਆਨਨ੍ਦ, ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਯਾ ਗੋਤਮਿਯਾ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਾ, ਤਦੇਵ ਸਾ [ਤਦੇਵਸ੍ਸਾ (ਕ॰)] ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ''ਤਿ।

੪੦੫. ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤਾ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਏਕਾਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ ਆਨਨ੍ਦ, ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਰੰ ਯਾਚਾਮਿ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਅਨੁਜਾਨੇਯ੍ਯ ਭਿਕ੍ਖੂਨਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਞ੍ਚ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢੰ ਅਭਿਵਾਦਨੰ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗੋਤਮੀ ਏਵਮਾਹ – 'ਏਕਾਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ ਆਨਨ੍ਦ, ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਰੰ ਯਾਚਾਮਿ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਅਨੁਜਾਨੇਯ੍ਯ ਭਿਕ੍ਖੂਨਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਞ੍ਚ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢੰ ਅਭਿਵਾਦਨੰ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮ'''ਨ੍ਤਿ।

''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ, ਆਨਨ੍ਦ, ਅਨਵਕਾਸੋ , ਯੰ ਤਥਾਗਤੋ ਅਨੁਜਾਨੇਯ੍ਯ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਅਭਿਵਾਦਨੰ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ। ਇਮੇਹਿ ਨਾਮ, ਆਨਨ੍ਦ, ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਦੁਰਕ੍ਖਾਤਧਮ੍ਮਾ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਅਭਿਵਾਦਨੰ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ; ਕਿਮਙ੍ਗੰ ਪਨ ਤਥਾਗਤੋ ਅਨੁਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਅਭਿਵਾਦਨੰ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ?

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਅਭਿਵਾਦਨੰ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤਾ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਯਾਨਿ ਤਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਾਧਾਰਣਾਨਿ, ਕਥੰ ਮਯੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਮਾ''ਤਿ? ''ਯਾਨਿ ਤਾਨਿ, ਗੋਤਮਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਾਧਾਰਣਾਨਿ, ਯਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਤਥਾ ਤੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਥਾ''ਤਿ। ''ਯਾਨਿ ਪਨ ਤਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਾਨਿ, ਕਥੰ ਮਯੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਮਾ''ਤਿ? ''ਯਾਨਿ ਤਾਨਿ, ਗੋਤਮਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਾਨਿ, ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਥਾ''ਤਿ।

੪੦੬. [ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੫੩] ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤਾ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਾਧੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ

ਸੰਖਿਤ੍ਤੇਨ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤੁ, ਯਮਹੰ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਕਾ ਵੂਪਕਟ੍ਠਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਆਤਾਪਿਨੀ ਪਹਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ''ਯੇ ਖੋ ਤ੍ਵੰ, ਗੋਤਮਿ, ਧਮ੍ਮੇ ਜਾਨੇਯ੍ਯਾਸਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਰਾਗਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਵਿਰਾਗਾਯ, ਸਞ੍ਞੋਗਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਵਿਸਞ੍ਞੋਗਾਯ, ਆਚਯਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਅਪਚਯਾਯ, ਮਹਿਚ੍ਛਤਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ, ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਯਾ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਯਾ, ਸਙ੍ਗਣਿਕਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਪਵਿਵੇਕਾਯ, ਕੋਸਜ੍ਜਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਾਯ, ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਸੁਭਰਤਾਯ; ਏਕੰਸੇਨ, ਗੋਤਮਿ, ਧਾਰੇਯ੍ਯਾਸਿ – ਨੇਸੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਨੇਸੋ ਵਿਨਯੋ, ਨੇਤੰ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਚ ਖੋ ਤ੍ਵੰ, ਗੋਤਮਿ, ਧਮ੍ਮੇ ਜਾਨੇਯ੍ਯਾਸਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਵਿਰਾਗਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਸਰਾਗਾਯ, ਵਿਸਞ੍ਞੋਗਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਸਞ੍ਞੋਗਾਯ, ਅਪਚਯਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਆਚਯਾਯ, ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਮਹਿਚ੍ਛਤਾਯ, ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਯਾ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਯਾ, ਪਵਿਵੇਕਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਸਙ੍ਗਣਿਕਾਯ, ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਕੋਸਜ੍ਜਾਯ, ਸੁਭਰਤਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨੋ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ; ਏਕੰਸੇਨ, ਗੋਤਮਿ, ਧਾਰੇਯ੍ਯਾਸਿ – ਏਸੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਏਸੋ ਵਿਨਯੋ, ਏਤੰ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨ''ਨ੍ਤਿ।

੪੦੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਨ ਉਦ੍ਦਿਸੀਯਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਜਾਯਾਯੋ ਇਮਾ ਇਮੇਸੰ, ਜਾਰਿਯੋ ਇਮਾ ਇਮੇਸੰ, ਇਦਾਨਿ ਇਮੇ ਇਮਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਭਿਰਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – ''ਏਵੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤੁੰ – 'ਏਵੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥਾ'''ਤਿ।

੪੦੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਨ ਪਟਿਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨ ਪਟਿਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਯਾ ਨ ਪਟਿਕਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – ''ਏਵੰ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਟਿਕਾਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤੁੰ – 'ਏਵੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਪਟਿਕਰੇਯ੍ਯਾਥਾ'''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਰਥਿਕਾਯਪਿ ਬ੍ਯੂਹੇਪਿ ਸਿਙ੍ਘਾਟਕੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਭੂਮਿਯੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰਸੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਪਟਿਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਜਾਯਾਯੋ ਇਮਾ ਇਮੇਸੰ, ਜਾਰਿਯੋ ਇਮਾ ਇਮੇਸੰ, ਰਤ੍ਤਿੰ ਵਿਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਖਮਾਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ । ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – ''ਏਵੰ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤੁੰ – 'ਏਵੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਥਾ'''ਤਿ।

੪੦੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਕਮ੍ਮੰ ਨ ਕਰਿਯਤਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ

ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਕਤਕਮ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਰਥਿਕਾਯਪਿ ਬ੍ਯੂਹੇਪਿ ਸਿਙ੍ਘਾਟਕੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੁਂ ਭੂਮਿਯਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਨ੍ਤਿ ‘ਏਵਂ ਨੂਨ ਕਾਤਬ੍ਬ’ਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਥੇਵ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਜਾਯਾਯੋ ਇਮਾ ਇਮੇਸਂ, ਜਾਰਿਯੋ ਇਮਾ ਇਮੇਸਂ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਿਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਖਮਾਪੇਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – ‘‘ਏਵਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤੁਂ – ‘ਏਵਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਥਾ’’’ਤਿ।

੪੧੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾ ਕਲਹਜਾਤਾ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਮੁਖਸਤ੍ਤੀਹਿ ਵਿਤੁਦਨ੍ਤਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖੋ ਪਨ ਅਧਿਕਰਣੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾਯੋਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਗਾਮਿਨਿਯੋਪਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯਾਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੁ, ਅਯ੍ਯਾਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੁ; ਏਵਞ੍ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਕਮ੍ਮਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤੁਂ – ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤੁਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਾ ਹੋਤਿ ਵਿਨਯਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤੀ। ਤਸ੍ਸਾ ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਤਿਨਿਯਾ ਗਹਿਤੋ ਗਹਿਤੋ ਮੁਸ੍ਸਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ‘‘ਭਗਵਾ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਅਹਂ ਖੋ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਂ ਵਿਨਯਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤੀ। ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਤਿਨਿਯਾ ਗਹਿਤੋ ਗਹਿਤੋ ਮੁਸ੍ਸਤਿ। ਦੁਕ੍ਕਰਂ ਖੋ ਪਨ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਯਾਵਜੀਵਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤੁਂ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਵਿਨਯਂ ਵਾਚੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਪਠਮਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੨. ਦੁਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ

੪੧੧. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ । ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਕਦ੍ਦਮੋਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ – ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਸਾਰਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਕਦ੍ਦਮੋਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਓਸਿਞ੍ਚੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਾਯਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ ...ਪੇ॰... ਊਰੁਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਭਾਸੇਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਨ੍ਤਿ – ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਸਾਰਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਾਯੋ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਊਰੁ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਕਦ੍ਦਮੋਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ – ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਸਾਰਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਦ੍ਦਮੋਦਕੇਨ ਓਸਿਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਾ ਓਸਿਞ੍ਚੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵਰਣਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਆਵਰਣੇ ਕਤੇ ਨ ਆਦਿਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਵਾਦਂ ਠਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਕਾਯਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਥਨਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਊਰੁਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਭਾਸੇਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਨ੍ਤਿ – ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਸਾਰਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕਾਯੋ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਨ ਥਨੋ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਊਰੁ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵਰਣਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਆਵਰਣੇ ਕਤੇ ਨ ਆਦਿਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਵਾਦਂ ਠਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਪ੍ਪਤਿ ਨੁ ਖੋ ਓਵਾਦਟ੍ਠਪਿਤਾਯ [ਓਵਾਦਣ੍ਠਪਿਤਾਯ (ਸ੍ਯਾ॰), ਓਵਾਦਂਠਪਿਤਾਯ (ਕ॰)] ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪੋਸਥਂ ਕਾਤੁਂ, ਨ ਨੁ ਖੋ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਵਾਦਟ੍ਠਪਿਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪੋਸਥੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਯਾਵ ਨ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੪੧੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਓਵਾਦਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯੋ ਉਦਾਯੀ ਓਵਾਦਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਵਾਦਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ [ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਬਾਲਾ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਓਵਾਦਂ ਠਪੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਾਲੇਨ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਓਵਾਦੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਠਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਅਕਾਰਣੇ ਓਵਾਦਂ ਠਪੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਅਕਾਰਣੇ ਓਵਾਦੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਠਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਵਾਦਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਨ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਵਾਦਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੪੧੩. [ਪਾਚਿ॰ ੧੦੫੪] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਾਦੰ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਓਵਾਦੋ ਨ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਯਾ ਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਬ੍ਬੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਓਵਾਦੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਜਾਯਾਯੋ ਇਮਾ ਇਮੇਸੰ, ਜਾਰਿਯੋ ਇਮਾ ਇਮੇਸੰ, ਇਦਾਨਿ ਇਮੇ ਇਮਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਭਿਰਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਬ੍ਬੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇਨ ਓਵਾਦੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ ਚੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਤੂਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਓਵਾਦੰ ਗਨ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਾਦੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਥੇਵ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਜਾਯਾਯੋ ਇਮਾ ਇਮੇਸੰ, ਜਾਰਿਯੋ ਇਮਾ ਇਮੇਸੰ, ਇਦਾਨਿ ਇਮੇ ਇਮਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਭਿਰਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਤੂਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਓਵਾਦੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੁੰ ਚੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦ੍ਵੇ ਤਿਸ੍ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ [ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ (ਕ॰)] ਓਵਾਦੰ ਗਨ੍ਤੁੰ। ਏਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰਸੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਅਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਤਿ; ਲਭਤੁ ਕਿਰ, ਅਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ'ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਕੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸਙ੍ਘੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਤਿ; ਲਭਤੁ ਕਿਰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ'ਨ੍ਤਿ। ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਕੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਅਤ੍ਥਿ ਕੋਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਤੋ'ਤਿ? ਸਚੇ ਹੋਤਿ ਕੋਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਤੋ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਕੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਤੋ, ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਤੂ'ਤਿ। ਸਚੇ ਨ ਹੋਤਿ ਕੋਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਤੋ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਕੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਕੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਸ੍ਸਹਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਤੁ'ਨ੍ਤਿ? ਸਚੇ ਕੋਚਿ ਉਸ੍ਸਹਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਤੁੰ, ਸੋ ਚ ਹੋਤਿ ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਤੋ, ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਤੂ'ਤਿ। ਸਚੇ ਨ ਕੋਚਿ ਉਸ੍ਸਹਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਤੁੰ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਕੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – 'ਨਤ੍ਥਿ ਕੋਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਤੋ, ਪਾਸਾਦਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤੂ''ਤਿ।

੪੧੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਵਾਦੰ ਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਵਾਦੋ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਨ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ। ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਓਵਾਦੰ, ਅਯ੍ਯ, ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ । ''ਅਹਞ੍ਹਿ, ਭਗਿਨੀ, ਬਾਲੋ; ਕਥਾਹੰ ਓਵਾਦੰ ਗਣ੍ਹਾਮੀ''ਤਿ? ''ਗਣ੍ਹਾਹਯ੍ਯ , ਓਵਾਦੰ; ਏਵਞ੍ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ – ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਓਵਾਦੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਲੰ, ਅਵਸੇਸੇਹਿ ਓਵਾਦੰ ਗਹੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ। ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਓਵਾਦੰ, ਅਯ੍ਯ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ। ''ਅਹਞ੍ਹਿ, ਭਗਿਨੀ, ਗਿਲਾਨੋ; ਕਥਾਹੰ ਓਵਾਦੰ ਗਣ੍ਹਾਮੀ''ਤਿ? ''ਗਣ੍ਹਾਹਯ੍ਯ, ਓਵਾਦੰ; ਏਵਞ੍ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ – ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਲੰ, ਅਵਸੇਸੇਹਿ ਓਵਾਦੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਲੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਲਾਨੰ, ਅਵਸੇਸੇਹਿ ਓਵਾਦੰ ਗਹੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਮਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਓਵਾਦੰ, ਅਯ੍ਯ, ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ। ''ਅਹਞ੍ਹਿ, ਭਗਿਨੀ, ਗਮਿਕੋ; ਕਥਾਹੰ ਓਵਾਦੰ ਗਣ੍ਹਾਮੀ''ਤਿ? ''ਗਣ੍ਹਾਹਯ੍ਯ, ਓਵਾਦੰ; ਏਵਞ੍ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ –

ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਲਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਲਾਨਂ, ਅਵਸੇਸੇਹਿ ਓਵਾਦੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਲਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਲਾਨਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਕਂ, ਅਵਸੇਸੇਹਿ ਓਵਾਦਂ ਗਹੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਓਵਾਦਂ, ਅਯ੍ਯ, ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ। ''ਅਹਞ੍ਹਿ, ਭਗਿਨੀ, ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਹਰਾਮਿ; ਕਥਾਹਂ ਓਵਾਦਂ ਗਣ੍ਹਾਮੀ''ਤਿ? ''ਗਣ੍ਹਾਹਯ੍ਯ , ਓਵਾਦਂ; ਏਵਞ੍ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ – ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਲਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਲਾਨਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਕਂ, ਅਵਸੇਸੇਹਿ ਓਵਾਦੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਰਞ੍ਞਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਓਵਾਦਂ ਗਹੇਤੁਂ, ਸਙ੍ਕੇਤਞ੍ਚ ਕਾਤੁਂ – ਅਤ੍ਰ ਪਤਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

੪੧੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਵਾਦਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਵਾਦੋ ਨ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਨ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਵਾਦਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨ ਪਚ੍ਚਾਹਰਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਓਵਾਦੋ ਨ ਪਚ੍ਚਾਹਰਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਨ ਪਚ੍ਚਾਹਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਨ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੪੧੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦੀਘਾਨਿ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਤੇਹੇਵ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੀਘਂ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਕਪਰਿਯਾਕਤਂ [ਏਕਪਰਿਯਾਯਕਤਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ, ਨ ਚ ਤੇਨ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਤਬ੍ਬਾ। ਯਾ ਨਾਮੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਿਲੀਵੇਨ [ਵਿਲਿਵੇਨ (ਕ॰)] ਪਟ੍ਟੇਨ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਚਮ੍ਮਪਟ੍ਟੇਨ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਦੁਸ੍ਸਪਟ੍ਟੇਨ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਦੁਸ੍ਸਵੇਣਿਯਾ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਦੁਸ੍ਸਵਟ੍ਟਿਯਾ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਚੋਲ਼ਪਟ੍ਟੇਨ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਚੋਲ਼ਵੇਣਿਯਾ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਚੋਲ਼ਵਟ੍ਟਿਯਾ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਸੁਤ੍ਤਵੇਣਿਯਾ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਸੁਤ੍ਤਵਟ੍ਟਿਯਾ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ । ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਿਲੀਵੇਨ ਪਟ੍ਟੇਨ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਤਬ੍ਬਾ...ਪੇ॰... ਨ ਸੁਤ੍ਤਵਟ੍ਟਿਯਾ ਫਾਸੁਕਾ ਨਾਮੇਤਬ੍ਬਾ। ਯਾ ਨਾਮੇਯ੍ਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਟ੍ਠਿਲ੍ਲੇਨ ਜਘਨਂ ਘਂਸਾਪੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਗੋਹਨੁਕੇਨ ਜਘਨਂ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਹਤ੍ਥਂ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਹਤ੍ਥਕੋਚ੍ਛਂ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਪਾਦਂ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਪਾਦਕੋਚ੍ਛਂ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਊਰੁਂ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਮੁਖਂ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਦਨ੍ਤਮਂਸਂ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਟ੍ਠਿਲ੍ਲੇਨ ਜਘਨਂ ਘਂਸਾਪੇਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਨ ਦਨ੍ਤਮਂਸਂ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੪੧੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਮੁਖਂ ਆਲਿਮ੍ਪਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਮੁਖਂ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦੇਨ੍ਤਿ, ਮੁਖਂ ਚੁਣ੍ਣੇਨ੍ਤਿ, ਮਨੋਸਿਲਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਲਞ੍ਛੇਨ੍ਤਿ, ਅਙ੍ਗਰਾਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਮੁਖਰਾਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਅਙ੍ਗਰਾਗਮੁਖਰਾਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਮੁਖਂ

ਆਲਿਮ੍ਪਿਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਨ ਮੁਖਂ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਮੁਖਂ ਚੁਣ੍ਣੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਮਨੋਸਿਲਿਕਾਯ ਮੁਖਂ ਲਞ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਅਙ੍ਗਰਾਗੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਮੁਖਰਾਗੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਅਙ੍ਗਰਾਗਮੁਖਰਾਗੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯਾ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਵਙ੍ਗਂ [ਅਪਾਙ੍ਗਂ (?)] ਕਰੋਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਸੇਸਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਓਲੋਕਨਕੇਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਿ, ਸਾਲੋਕੇ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ; ਨਚ੍ਚਂ [ਸਨਚ੍ਚਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰), ਸਮਜ੍ਜਂ (ਕ॰)] ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਵੇਸਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਪਾਨਾਗਾਰਂ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਸੂਨਂ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਆਪਣਂ ਪਸਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਵਡ੍ਢਿਂ ਪਯੋਜੇਨ੍ਤਿ, ਵਣਿਜ੍ਜਂ ਪਯੋਜੇਨ੍ਤਿ, ਦਾਸਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਦਾਸਿਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਕਮ੍ਮਕਾਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਕਮ੍ਮਕਾਰਿਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਹਰੀਤਕਪਕ੍ਕਿਕਂ [ਹਰੀਤਕਪਣ੍ਣਿਕਂ (ਕ॰)] ਪਕਿਣਨ੍ਤਿ, ਨਮਤਕਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਵਙ੍ਗਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਨ ਵਿਸੇਸਕਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਓਲੋਕਨਕੇਨ ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਸਾਲੋਕੇ ਠਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨਚ੍ਚਂ ਕਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਵੇਸੀ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਪਾਨਾਗਾਰਂ ਠਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਸੂਨਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਆਪਣੋ ਪਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਵਡ੍ਢਿ ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਵਣਿਜ੍ਜਾ ਪਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਦਾਸੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਦਾਸੀ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਕਮ੍ਮਕਾਰੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਕਮ੍ਮਕਾਰੀ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਹਰੀਤਕਪਕ੍ਕਿਕਂ ਪਕਿਣਿਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਨਮਤਕਂ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੪੧੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਬ੍ਬਨੀਲਕਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਬ੍ਬਪੀਤਕਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਲੋਹਿਤਕਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਿਕਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਕਣ੍ਹਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਮਹਾਰਙ੍ਗਰਤ੍ਤਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਮਹਾਨਾਮਰਤ੍ਤਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਦਸਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਦੀਘਦਸਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਪੁਪ੍ਫਦਸਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਫਲਦਸਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਕਞ੍ਚੁਕਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਤਿਰੀਟਕਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਬ੍ਬਨੀਲਕਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾਨਿ...ਪੇ॰... ਨ ਤਿਰੀਟਕਂ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੪੧੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਏਵਮਾਹ – ''ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਮਯ੍ਹਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਹੋਤੂ''ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚ ਵਿਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਹੋਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਕਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ – 'ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਮਯ੍ਹਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਹੋਤੂ'ਤਿ, ਅਨਿਸ੍ਸਰੋ ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵੇਤਂ। ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਸਾਮਣੇਰੀ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ – 'ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਮਯ੍ਹਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਹੋਤੂ'ਤਿ, ਅਨਿਸ੍ਸਰੋ ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵੇਤਂ। ਭਿਕ੍ਖੁ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ – 'ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਮਯ੍ਹਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਹੋਤੂ'ਤਿ, ਅਨਿਸ੍ਸਰੋ ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵੇਤਂ। ਸਾਮਣੇਰੋ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਉਪਾਸਕੋ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਉਪਾਸਿਕਾ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ...ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞੋ ਚੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਚਿ ਕਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ – 'ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਮਯ੍ਹਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਹੋਤੂ'ਤਿ, ਅਨਿਸ੍ਸਰੋ ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵੇਤ''ਨ੍ਤਿ।

੪੨੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਪੁਰਾਣਮਲ੍ਲੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਸਾ ਰਥਿਕਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਅਂਸਕੂਟੇਨ ਪਹਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਸਿ [ਪਵਟ੍ਟੇਸਿ (ਸੀ॰)]। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਹਾਰਂ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਹਾਰੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਯਾ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਦੂਰਤੋਵ ਓਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਪਵੁਤ੍ਥਪਤਿਕਾ ਜਾਰੇਨ ਗਬ੍ਭਿਨੀ ਹੋਤਿ। ਸਾ ਗਬ੍ਭਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਕੁਲੂਪਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਹਨ੍ਦਯ੍ਯੇ, ਇਮਂ ਗਬ੍ਭਂ ਪਤ੍ਤੇਨ ਨੀਹਰਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਂ ਗਬ੍ਭਂ ਪਤ੍ਤੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਮਾਦਾਨਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ – 'ਯਾਹਂ ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਤਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਹਨ੍ਦ, ਭਗਿਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ। ''ਅਲਂ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਹਨ੍ਦ, ਭਗਿਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ। ''ਅਲਂ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ''ਮਯ੍ਹਂ ਖੋ, ਭਗਿਨਿ, ਸਮਾਦਾਨਂ ਕਤਂ – 'ਯਾਹਂ ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਤਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। ਹਨ੍ਦ , ਭਗਿਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਨਿਪ੍ਪੀਲਿਯਮਾਨਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ – ''ਪਸ੍ਸ, ਅਯ੍ਯ, ਪਤ੍ਤੇ ਗਬ੍ਭਂ; ਮਾ ਚ ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਰੋਚੇਸੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਤ੍ਤੇਨ ਗਬ੍ਭਂ ਨੀਹਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਤ੍ਤੇਨ ਗਬ੍ਭਂ ਨੀਹਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਤ੍ਤੇਨ ਗਬ੍ਭੋ ਨੀਹਰਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਾ ਨੀਹਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਮੂਲਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਮੂਲਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਮੂਲਂ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਦਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ। ਯਞ੍ਚ ਪਤ੍ਤੇ ਆਮਿਸਂ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਰਥਿਕਾਯ ਪੁਰਿਸਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਛਡ੍ਡਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਿਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਮਙ੍ਕੂ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੁਰਿਸਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪੁਰਿਸਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੪੨੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਮਿਸਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਦਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਭੋਗਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਮਯਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਮ ਦਾਨਂ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਭੋਗਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਮਿਸਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਬਾਲ੍ਹਤਰਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਮ੍ਪਿ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਤਂ ਆਮਿਸਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਨ੍ਨਿਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ [ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ (ਸੀ॰)] ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ [ਪਟਿਗ੍ਗਹਾਪੇਤ੍ਵਾ (ਕ॰)] ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਆਮਿਸਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਭੋਗਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਮਯਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਮ ਦਾਨਂ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਭੋਗਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਆਮਿਸਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਬਾਲ੍ਹਤਰਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਮ੍ਪਿ ਦਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਤਂ ਆਮਿਸਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਨ੍ਨਿਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ [ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ (ਸੀ॰)] ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

੪੨੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ [ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸੇਨਾਸਨਂ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਨ ਹੋਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੂਤਂ ਪਾਹੇਸੁਂ – ‘ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਦੇਨ੍ਤੁ ਤਾਵਕਾਲਿਕ’ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਦਾਤੁਂ ਤਾਵਕਾਲਿਕ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਤੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਨਦ੍ਧਮਞ੍ਚਂ ਓਨਦ੍ਧਪੀਠਂ ਅਭਿਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿਪਿ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਪਿ। ਸੇਨਾਸਨਂ ਲੋਹਿਤੇਨ ਮਕ੍ਖਿਯ੍ਯਤਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਓਨਦ੍ਧਮਞ੍ਚਂ ਓਨਦ੍ਧਪੀਠਂ ਅਭਿਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਵਸਥਚੀਵਰ’’ਨ੍ਤਿ। ਆਵਸਥਚੀਵਰਂ ਲੋਹਿਤੇਨ ਮਕ੍ਖਿਯ੍ਯਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਣਿਚੋਲ਼ਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਚੋਲ਼ਕਂ ਨਿਪਤਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਤ੍ਤਕੇਨ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਊਰੁਯਾ ਬਨ੍ਧਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ । ਸੁਤ੍ਤਂ ਛਿਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਂਵੇਲ੍ਲਿਯਂ, ਕਟਿਸੁਤ੍ਤਕ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਕਟਿਸੁਤ੍ਤਕਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਕਟਿਸੁਤ੍ਤਕਂ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਤੁਨਿਯਾ ਕਟਿਸੁਤ੍ਤਕ’’ਨ੍ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੩. ਤਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ

੪੨੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯੋ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ – ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾਪਿ, ਨਿਮਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤਾਪਿ, ਅਲੋਹਿਤਾਪਿ, ਧੁਵਲੋਹਿਤਾਪਿ, ਧੁਵਚੋਲ਼ਾਪਿ, ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੀਪਿ, ਸਿਖਰਿਣੀਪਿ, ਇਤ੍ਥਿਪਣ੍ਡਕਾਪਿ, ਵੇਪੁਰਿਸਿਕਾਪਿ, ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਾਪਿ, ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਪਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿਯਾ ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ – ‘ਨਸਿ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ, ਨਸਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤਾ, ਨਸਿ ਅਲੋਹਿਤਾ, ਨਸਿ ਧੁਵਲੋਹਿਤਾ, ਨਸਿ ਧੁਵਚੋਲ਼ਾ, ਨਸਿ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੀ, ਨਸਿ ਸਿਖਰਣੀ [ਸਿਖਰਿਣੀ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਨਸਿ ਇਤ੍ਥਿਪਣ੍ਡਕਾ, ਨਸਿ ਵੇਪੁਰਿਸਿਕਾ, ਨਸਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਾ, ਨਸਿ ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾ? ਸਨ੍ਤਿ ਤੇ ਏਵਰੂਪਾ ਆਬਾਧਾ – ਕੁਟ੍ਠਂ, ਗਣ੍ਡੋ, ਕਿਲਾਸੋ, ਸੋਸੋ, ਅਪਮਾਰੋ? ਮਨੁਸ੍ਸਾਸਿ, ਇਤ੍ਥੀਸਿ, ਭੁਜਿਸ੍ਸਾਸਿ, ਅਣਣਾਸਿ, ਨਸਿ ਰਾਜਭਟੀ? ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾਸਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ, ਸਾਮਿਕੇਨ? ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਸਿ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਤੇ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ, ਕਿਨ੍ਨਾਮਾਸਿ, ਕਾਨਾਮਾ ਤੇ ਪਵਤ੍ਤਿਨੀ’’ਤਿ?

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾਯੋ ਵਿਤ੍ਥਾਯਨ੍ਤਿ, ਮਙ੍ਕੂ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ

ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨਨੁਸਿਟ੍ਠਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾਯੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾਯੋ ਵਿਤ੍ਥਾਯਨ੍ਤਿ, ਮਙ੍ਕੂ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਠਮਂ ਅਨੁਸਾਸਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾਯੋ ਤਥੇਵ ਵਿਤ੍ਥਾਯਨ੍ਤਿ, ਮਙ੍ਕੂ ਹੋਨ੍ਤਿ , ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਨੁਸਾਸਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਸਾਸਿਤਬ੍ਬਾ।

੪੨੪. ''ਪਠਮਂ ਉਪਜ੍ਝਂ ਗਾਹਾਪੇਤਬ੍ਬਾ। ਉਪਜ੍ਝਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – 'ਅਯਂ ਤੇ ਪਤ੍ਤੋ, ਅਯਂ ਸਙ੍ਘਾਟਿ, ਅਯਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੋ, ਅਯਂ ਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕੋ, ਇਦਂ ਸਂਕਚ੍ਚਿਕਂ [ਸਙ੍ਕਚ੍ਛਿਕਂ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਅਯਂ ਉਦਕਸਾਟਿਕਾ; ਗਚ੍ਛ ਅਮੁਮ੍ਹਿ ਓਕਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਾਹੀ''ਤਿ।

ਬਾਲਾ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤਿ। ਦੁਰਨੁਸਿਟ੍ਠਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾਯੋ ਵਿਤ੍ਥਾਯਨ੍ਤਿ, ਮਙ੍ਕੂ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਾਲਾਯ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਅਨੁਸਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾ ਅਨੁਸਾਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਅਨੁਸਾਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਸਮ੍ਮਤਾ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸਮ੍ਮਤਾਯ ਅਨੁਸਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾ ਅਨੁਸਾਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਤਾਯ ਅਨੁਸਾਸਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬਾ – ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਰਾਯ ਵਾ ਪਰਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬਾ।

''ਕਥਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨਾਵ [ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ (ਕ॰)] ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬਂ? ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ – 'ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਅਨੁਸਾਸੇਯ੍ਯ'ਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬਂ।

''ਕਥਞ੍ਚ ਪਰਾਯ [ਪਰਾਯ ਵਾ (ਕ॰)] ਪਰਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬਾ? ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ – 'ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਅਨੁਸਾਸੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ। ਏਵਂ ਪਰਾਯ ਪਰਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬਾ।

''ਤਾਯ ਸਮ੍ਮਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ – 'ਸੁਣਸਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੇ। ਅਯਂ ਤੇ ਸਚ੍ਚਕਾਲੋ, ਭੂਤਕਾਲੋ। ਯਂ ਜਾਤਂ ਤਂ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਸਨ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਅਸਨ੍ਤਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਮਾ ਖੋ ਵਿਤ੍ਥਾਯਿ [ਵਿਤ੍ਥਾਸਿ (ਕ॰)], ਮਾ ਖੋ ਮਙ੍ਕੁ ਅਹੋਸਿ। ਏਵਂ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ – ਨਸਿ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ, ਨਸਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤਾ, ਨਸਿ ਅਲੋਹਿਤਾ, ਨਸਿ ਧੁਵਲੋਹਿਤਾ, ਨਸਿ ਧੁਵਚੋਲ਼ਾ, ਨਸਿ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੀ, ਨਸਿ ਸਿਖਰਿਣੀ, ਨਸਿ ਇਤ੍ਥਿਪਣ੍ਡਕਾ, ਨਸਿ ਵੇਪੁਰਿਸਿਕਾ, ਨਸਿ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਾ, ਨਸਿ ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾ? ਸਨ੍ਤਿ ਤੇ ਏਵਰੂਪਾ ਆਬਾਧਾ – ਕੁਟ੍ਠਂ, ਗਣ੍ਡੋ, ਕਿਲਾਸੋ, ਸੋਸੋ, ਅਪਮਾਰੋ? ਮਨੁਸ੍ਸਾਸਿ, ਇਤ੍ਥੀਸਿ, ਭੁਜਿਸ੍ਸਾਸਿ, ਅਣਣਾਸਿ, ਨਸਿ ਰਾਜਭਟੀ? ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾਸਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ, ਸਾਮਿਕੇਨ? ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਸਿ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਤੇ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ, ਕਿਨ੍ਨਾਮਾਸਿ, ਕਾਨਾਮਾ ਤੇ ਪਵਤ੍ਤਿਨੀ'ਤਿ ?

''ਏਕਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਨ ਏਕਤੋ ਆਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਅਨੁਸਾਸਿਕਾਯ ਪਠਮਤਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ – 'ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਾ ਸਾ ਮਯਾ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ। 'ਆਗਚ੍ਛਾਹੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ।

''ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਾਪੇਤਬ੍ਬਾ – 'ਸਙ੍ਘਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਾਮਿ। ਉਲ੍ਲੁਮ੍ਪਤੁ ਮਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਾਮਿ। ਉਲ੍ਲੁਮ੍ਪਤੁ ਮਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਾਮਿ। ਉਲ੍ਲੁਮ੍ਪਤੁ ਮਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯਾ'ਤਿ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਸਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੇ। ਅਯਂ ਤੇ ਸਚ੍ਚਕਾਲੋ, ਭੂਤਕਾਲੋ। ਯਂ ਜਾਤਂ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਸਨ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਅਸਨ੍ਤਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨਸਿ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਕਿਨ੍ਨਾਮਾਸਿ, ਕਾਨਾਮਾ ਤੇ ਪਵਤ੍ਤਿਨੀਤਿ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੪੨੫. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸ੍ਸਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ । ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸ੍ਸਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸ੍ਸਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

''ਤਾਵਦੇਵ ਤਂ ਆਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਾਪੇਤਬ੍ਬਾ – 'ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ । ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾ; ਸਙ੍ਘਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਾਮਿ। ਉਲ੍ਲੁਮ੍ਪਤੁ ਮਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ। ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ।

ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਾਮਿ। ਉਲ੍ਲੁਮ੍ਪਤੁ ਮਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ। ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਾਮਿ। ਉਲ੍ਲੁਮ੍ਪਤੁ ਮਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯਾ'ਤਿ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

''ਤਾਵਦੇਵ ਛਾਯਾ ਮੇਤਬ੍ਬਾ, ਉਤੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ, ਦਿਵਸਭਾਗੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੋ, ਸਙ੍ਗੀਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਤਯੋ ਚ ਨਿਸ੍ਸਯੇ, ਅਟ੍ਠ ਚ ਅਕਰਣੀਯਾਨਿ ਆਚਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ।

੪੨੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਆਸਨਂ ਸਂਕਸਾਯਨ੍ਤਿਯੋ ਕਾਲਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ । ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ, ਅਵਸੇਸਾਨਂ ਯਥਾਗਤਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ – ਭਗਵਤਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ, ਅਵਸੇਸਾਨਂ ਯਥਾਗਤਿਕਨ੍ਤਿ – ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤਿ, ਅਵਸੇਸਾਯੋ ਯਥਾਗਤਿਕਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ, ਅਵਸੇਸਾਨਂ ਯਥਾਗਤਿਕਂ; ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ [ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

੪੨੭. [ਪਾਚਿ॰ ੧੦੫੦ ਆਦਯੋ] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਨ ਪਵਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਨ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਨ ਪਵਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਾ ਨ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤਿਯੋ ਕੋਲਾਹਲਂ ਅਕਂਸੁ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਪਵਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੁੰ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤਿਯੋ ਕਾਲੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸੁੰ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੁੰ [ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੁੰ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕੰ॰)] ਪਵਾਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੁੰ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤਿਯੋ ਵਿਕਾਲੇ [ਵਿਕਾਲੰ (ਕ॰)] ਅਹੇਸੁੰ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਜ੍ਜਤਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੰ [ਅਜ੍ਜਤਨਾ (ਸੀ॰), ਅਜ੍ਜਤਨਾਯ (ਕ॰)] ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਜ੍ਜੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਪਵਾਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਬ੍ਬੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤੋ ਕੋਲਾਹਲੰ ਅਕਾਸਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਬ੍ਯਤ੍ਤੁੰ ਪਟਿਬਲੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤੁੰ – ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਪਵਾਰੇਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬਾ। ਪਠਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਪਵਾਰੇਤੁੰ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਪਵਾਰੇਤੁੰ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਮ੍ਮੁਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਪਵਾਰੇਤੁੰ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਸਮ੍ਮਤਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਪਵਾਰੇਤੁੰ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

''ਤਾਯ ਸਮ੍ਮਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੰ ਆਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰਸੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸਙ੍ਘੋ , ਅਯ੍ਯਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਪਵਾਰੇਤਿ – ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ, ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ। ਵਦਤੁ [ਵਦਤੁ ਮੰ (ਕ॰)], ਅਯ੍ਯਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੰ ਅਨੁਕਮ੍ਪੰ ਉਪਾਦਾਯ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਅਯ੍ਯਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਅਯ੍ਯਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਪਵਾਰੇਤਿ – ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ, ਸੁਤੇਨ ਵਾ, ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ। ਵਦਤੁ, ਅਯ੍ਯਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੰ ਅਨੁਕਮ੍ਪੰ ਉਪਾਦਾਯ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ।

੪੨੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਉਪੋਸਥੰ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਪਵਾਰਣੰ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਸਵਚਨੀਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਅਨੁਵਾਦੰ ਪਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਓਕਾਸੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ, ਸਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਉਪੋਸਥੋ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ; ਠਪਿਤੋਪਿ ਅਟ੍ਠਪਿਤੋ; ਠਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨ ਪਵਾਰਣਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਾ; ਠਪਿਤਾਪਿ ਅਟ੍ਠਪਿਤਾ; ਠਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨ ਸਵਚਨੀਯੰ ਕਾਤਬ੍ਬੰ; ਕਤਮ੍ਪਿ ਅਕਤੰ; ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨ ਅਨੁਵਾਦੋ ਪਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ; ਪਟ੍ਠਪਿਤੋਪਿ ਅਪ੍ਪਟ੍ਠਪਿਤੋ; ਪਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨ ਓਕਾਸੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ ; ਕਾਰਿਤੋਪਿ ਅਕਾਰਿਤੋ; ਕਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ; ਚੋਦਿਤੋਪਿ ਅਚੋਦਿਤੋ; ਚੋਦੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਨ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ; ਸਾਰਿਤੋਪਿ ਅਸਾਰਿਤੋ; ਸਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਉਪੋਸਥੰ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਪਵਾਰਣੰ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਸਵਚਨੀਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਅਨੁਵਾਦੰ ਪਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਓਕਾਸੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ, ਸਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਪੋਸਥੰ ਠਪੇਤੁੰ; ਠਪਿਤੋਪਿ ਸੁਟ੍ਠਪਿਤੋ; ਠਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਵਾਰਣੰ ਠਪੇਤੁੰ; ਠਪਿਤਾਪਿ ਸੁਟ੍ਠਪਿਤਾ; ਠਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਵਚਨੀਯੰ ਕਾਤੁੰ; ਕਤਮ੍ਪਿ ਸੁਕਤੰ; ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਨੁਵਾਦੰ ਪਟ੍ਠਪੇਤੁੰ; ਪਟ੍ਠਪਿਤੋਪਿ ਸੁਪ੍ਪਟ੍ਠਪਿਤੋ; ਪਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਓਕਾਸੰ ਕਾਰੇਤੁੰ;

ਕਾਰਿਤੋਪਿ ਸੁਕਾਰਿਤੋ; ਕਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਚੋਦੇਤੁਂ; ਚੋਦਿਤਾਪਿ ਸੁਚੋਦਿਤਾ; ਚੋਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਾਰੇਤੁਂ; ਸਾਰਿਤਾਪਿ ਸੁਸਾਰਿਤਾ; ਸਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ।

੪੨੯. [ਪਾਚਿ॰ ੧੧੮੪] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯਨ੍ਤਿ – ਇਤ੍ਥਿਯੁਤ੍ਤੇਨਪਿ ਪੁਰਿਸਨ੍ਤਰੇਨ, ਪੁਰਿਸਯੁਤ੍ਤੇਨਪਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇਨ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਙ੍ਗਾਮਹਿਯਾਯਾ''ਤਿ [ਗਙ੍ਗਾਮਹਿਯਾਤਿ (ਸੀ॰)]। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਯਾਯੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਪਦਸਾ ਗਨ੍ਤੁਂ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨਾਯ ਯਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਇਤ੍ਥਿਯੁਤ੍ਤਂ ਨੁ ਖੋ, ਪੁਰਿਸਯੁਤ੍ਤਂ ਨੁ ਖੋ''ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤ੍ਥਿਯੁਤ੍ਤਂ ਪੁਰਿਸਯੁਤ੍ਤਂ ਹਤ੍ਥਵਟ੍ਟਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਿਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਯਾਨੁਗ੍ਘਾਤੇਨ ਬਾਲ੍ਹਤਰਂ ਅਫਾਸੁ ਅਹੋਸਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਿਵਿਕਂ ਪਾਟਙ੍ਕਿ''ਨ੍ਤਿ।

੪੩੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਡ੍ਢਕਾਸੀ ਗਣਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਸਾ ਚ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਾ ਹੋਤਿ – 'ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਧੁਤ੍ਤਾ – 'ਅਡ੍ਢਕਾਸੀ ਕਿਰ ਗਣਿਕਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਾ'ਤਿ। ਤੇ ਮਗ੍ਗੇ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਂਸੁ। ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਅਡ੍ਢਕਾਸੀ ਗਣਿਕਾ – 'ਧੁਤ੍ਤਾ ਕਿਰ ਮਗ੍ਗੇ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਾ'ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੂਤਂ ਪਾਹੇਸਿ – ''ਅਹਞ੍ਹਿ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿਤੁਕਾਮਾ; ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੂਤੇਨਪਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਦੂਤੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਦੂਤੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਦੂਤੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਾਮਣੇਰਦੂਤੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਾਮਣੇਰਿਦੂਤੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਬਾਲਾਯ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਦੂਤੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਾਲਾਯ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਦੂਤੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਦੂਤੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤੁਨ੍ਤਿ।

''ਤਾਯ ਦੂਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – 'ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ, ਅਯ੍ਯਾ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾ। ਸਾ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਨ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਤਿ। ਉਲ੍ਲੁਮ੍ਪਤੁ ਤਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ, ਅਯ੍ਯਾ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾ। ਸਾ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਨ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਅਯ੍ਯਾ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਤਿ। ਉਲ੍ਲੁਮ੍ਪਤੁ ਤਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ, ਅਯ੍ਯਾ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾ। ਸਾ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਨ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਅਯ੍ਯਾ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਤਿ। ਉਲ੍ਲੁਮ੍ਪਤੁ ਤਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯਾ'ਤਿ । ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾ। ਸਾ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਨ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਮ੍ਪਦੰ ਯਾਚਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ , ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾ। ਸਾ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਨ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਮ੍ਪਦੰ ਯਾਚਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ। ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਾ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾ। ਸਾ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਨ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਸਙ੍ਘੰ ਉਪਸਮ੍ਪਦੰ ਯਾਚਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਾ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

‘‘ਤਾਵਦੇਵ ਛਾਯਾ ਮੇਤਬ੍ਬਾ, ਉਤੁਪ੍ਪਮਾਣੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੰ, ਦਿਵਸਭਾਗੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੋ, ਸਙ੍ਗੀਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ਤਸ੍ਸਾ ਤਯੋ ਚ ਨਿਸ੍ਸਯੇ, ਅਟ੍ਠ ਚ ਅਕਰਣੀਯਾਨਿ ਆਚਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾਥਾ’’ਤਿ।

੪੩੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਧੁਤ੍ਤਾ ਦੂਸੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ, ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬੰ। ਯਾ ਵਸੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਉਪਾਸਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਉਦੋਸਿਤੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦੋਸਿਤ’’ਨ੍ਤਿ। ਉਦੋਸਿਤੋ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪਸ੍ਸਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਉਪਸ੍ਸਯੋ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਵਕਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿ। ਨਵਕਮ੍ਮੰ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਮ੍ਪਿ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ।

੪੩੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਗਬ੍ਭਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਯ ਗਬ੍ਭੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਦਾਰਕੇ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ । ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੋਸੇਤੁੰ, ਯਾਵ ਸੋ ਦਾਰਕੋ ਵਿਞ੍ਞੁਤੰ ਪਾਪੁਣਾਤੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਮਯਾ ਚ ਨ ਲਬ੍ਭਾ ਏਕਿਕਾਯ ਵਤ੍ਥੁੰ, ਅਞ੍ਞਾਯ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਨ ਲਬ੍ਭਾ ਦਾਰਕੇਨ ਸਹ ਵਤ੍ਥੁੰ, ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਤਿਯੰ ਦਾਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬਾ। ਪਠਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਤਿਯੰ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਤਿਯਂ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਮ੍ਮੁਤਿ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਤਿਯਾਯ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਸਮ੍ਮਤਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਤਿਯਾ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤਸ੍ਸਾ ਦੁਤਿਯਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਦਾਰਕੇ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਗਾਰਂ ਯਥਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਪੁਰਿਸੇ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ [ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਏਵਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਾਰਕੇ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

੪੩੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਰੁਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਮਾਨਤ੍ਤਚਾਰਿਨੀ। ਅਥ ਖੋ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਮਯਾ ਚ ਨ ਲਬ੍ਭਾ ਏਕਿਕਾਯ ਵਤ੍ਥੁਂ, ਅਞ੍ਞਾਯ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਨ ਲਬ੍ਭਾ ਸਹ ਮਯਾ ਵਤ੍ਥੁਂ, ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਤਿਯਂ ਦਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬਾ। ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ, ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਤਿਯਂ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਤਿਯਂ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਮ੍ਮੁਤਿ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਤਿਯਾਯ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਸਮ੍ਮਤਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਤਿਯਾ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

੪੩੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ਵਿਬ੍ਭਮਿ। ਸਾ ਪੁਨ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ; ਯਦੇਵ ਸਾ ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਾ ਤਦੇਵ ਸਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਨੀ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਕਾਵਾਸਾ ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨਂ ਸਙ੍ਕਮਿ। ਸਾ ਪੁਨ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਯਾ ਸਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਕਾਵਾਸਾ ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨਂ ਸਙ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਸਾ ਆਗਤਾ ਨ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਅਭਿਵਾਦਨਂ , ਕੇਸਚ੍ਛੇਦਨਂ, ਨਖਚ੍ਛੇਦਨਂ, ਵਣਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਂ, ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ [ਸਾਦਿਯਿਤੁਂ (ਕ॰)]।

੪੩੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਹਿਸਮ੍ਫਸ੍ਸਂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤੀ [ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਾ (ਕ॰)]। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਨਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਡ੍ਢਪਲ੍ਲਙ੍ਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯਾ ਵਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ । ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਗਬ੍ਭਂ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯਾ ਵਚ੍ਚੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯਾ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਵਟੇ ਉਪਰਿਪਟਿਚ੍ਛੰਨੇ ਵਚ੍ਚਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

੪੩੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚੁਣ੍ਣੇਨ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ । ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੁਣ੍ਣੇਨ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਕ੍ਕੁਸਂ ਮਤ੍ਤਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਾਸਿਤਕਾਯ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾਸਿਤਕਾਯ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਕਤਿਮਤ੍ਤਿਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿਯੋ ਕੋਲਾਹਲਂ ਅਕਂਸੁ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਟਿਸੋਤੇ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ ਧਾਰਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤੀ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਸੋਤੇ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਤਿਤ੍ਥੇ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਧੁਤ੍ਤਾ ਦੂਸੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਤਿਤ੍ਥੇ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੁਰਿਸਤਿਤ੍ਥੇ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪੁਰਿਸਤਿਤ੍ਥੇ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਿਲਾਤਿਤ੍ਥੇ ਨਹਾਯਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਕ੍ਖਨ੍ਧਕੋ ਦਸਮੋ।

ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਖਨ੍ਧਕੇ ਵਤ੍ਥੂ ਏਕਸਤਂ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਗੋਤਮੀ ਯਾਚਿ, ਨਾਨੁਞ੍ਞਾਸਿ ਤਥਾਗਤੋ।
ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁ ਵੇਸਾਲਿਂ, ਅਗਮਾਸਿ ਵਿਨਾਯਕੋ॥

ਰਜੋਕਿਣ੍ਣੇਨ ਕੋਟ੍ਠਕੇ, ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਵੇਦਯਿ।

ਭਬ੍ਬੋਤਿ ਨਯਤੋ ਯਾਚਿ, ਮਾਤਾਤਿ ਪੋਸਿਕਾਤਿ ਚ॥

वਸ੍ਸਸਤੰ ਤਦਹੁ ਚ, ਅਭਿਕ੍ਖੁਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨਾ।
ਪवਾਰਣਾ ਗਰੁਧਮ੍ਮਾ, ਦ੍वੇ वਸ੍ਸਾ ਅਨਕ੍ਕੋਸਨਾ॥

ਓवਟੋ ਚ ਅਟ੍ਠ ਧਮ੍ਮਾ, ਯਾवਜੀवਾਨੁवਤ੍ਤਨਾ।
ਗਰੁਧਮ੍ਮਪਟਿਗ੍ਗਾਹੋ ਸਾवਸ੍ਸਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ॥

वਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸੰ ਪਞ੍ਚੇव, ਕੁਮ੍ਭਥੇਨਕਸੇਤਟ੍ਟਿ।
ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਿਕਉਪਮਾਹਿ, ਏवੰ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਹਿੰਸਨਾ॥

ਆਲ਼ਿੰ ਬਨ੍ਧੇਯਜ ਪਾਏव, ਪੁਨ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸਣ੍ਠਿਤਿ।
ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤੁੰ ਅਯਜਾ, ਯਥਾवੁਡ੍ਢਾਭਿवਾਦਨਾ॥

ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਕਿਮੇव, ਸਾਧਾਰਣਾਸਾਧਾਰਣੰ।
ਓवਾਦੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਞ੍ਚ, ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਉਪਸ੍ਸਯੰ॥

ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਚ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਹਿ।
ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁੰ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ॥

ਆਚਿਕ੍ਖਿ ਕਮ੍ਮੰ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ, ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ वਾ।
ਆਚਿਕ੍ਖਿਤੁੰ ਭਣ੍ਡਨਞ੍ਚ, ਰੋਪੇਤ੍वਾ ਉਪ੍ਪਲਾਯ ਚ॥

ਸਾवਤ੍ਥਿਯਾ ਕਦ੍ਦਮੋਦ, ਅवਨ੍ਦਿ ਕਾਯ ਊਰੁ ਚ।
ਅਙ੍ਗਜਾਤਞ੍ਚ ਓਭਾਸੰ, ਸਮ੍ਪਯੋਜੇਨ੍ਤਿ वਗ੍ਗਿਕਾ॥

ਅवਨ੍ਦਿਯੋ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮੰ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਥਾ ਪੁਨ।
ਆवਰਣਞ੍ਚ ਓवਾਦੰ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਨੁ ਖੋ ਪਕ੍ਕਮਿ॥

ਬਾਲਾ वਤ੍ਥੁविਨਿਚ੍ਛਯਾ, ਓवਾਦੰ ਸਙ੍ਘੋ ਪਞ੍ਚਹਿ।
ਦੁवੇ ਤਿਸ੍ਸੋ ਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਬਾਲਾ ਗਿਲਾਨਗਮਿਕੰ॥

ਆਰਞ੍ਞਿਕੋ ਨਾਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਚ।
ਦੀਘੰ विਲੀवਚਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਸ੍ਸਾ ਚ वੇਣਿवਟ੍ਟਿ ਚ।
ਚੋਲ਼वੇਣਿ ਚ वਟ੍ਟਿ ਚ, ਸੁਤ੍ਤवੇਣਿ ਚ वਟ੍ਟਿਕਾ॥

ਅਟ੍ਠਿਲ੍ਲੰ ਗੋਹਨੁਕੇਨ, ਹਤ੍ਥਕੋਚ੍ਛੰ ਪਾਦੰ ਤਥਾ।
ਊਰੁੰ ਮੁਖੰ ਦਨ੍ਤਮੰਸੰ, ਆਲਿਮ੍ਪੋਮਦ੍ਦਚੁਣ੍ਣਨਾ॥

ਲਞ੍ਛੇਨ੍ਤਿ ਅਙ੍ਗਰਾਗਞ੍ਚ, ਮੁਖਰਾਗੰ ਤਥਾ ਦੁवੇ।

ਅਵਙ੍ਗੁ ਵਿਸੇਸੋਲੋਕੋ, ਸਾਲੋਕੇਨ ਨਚ੍ਚੇਨ ਚ [ਸਾਲੋਕੇ ਸਨਚ੍ਚੇਨ ਚ (ਸੀ॰), ਸਾਲੋਕੇਨ ਸਨਚ੍ਚਨੰ (ਸਜਾ॰)]॥

ਵੇਸੀ ਪਾਨਾਗਾਰੰ ਸੂਨੰ, ਆਪਣੰ ਵਡ੍ਢਿ ਵਣਿਜ੍ਜਾ।
ਦਾਸੰ ਦਾਸਿੰ ਕਮ੍ਮਕਰੰ, ਕਮ੍ਮਕਾਰਿੰ ਉਪਟ੍ਠਯਜੁੰ॥

ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਹਰੀਤਕਿ, ਸਨ੍ਧਾਰਯਨ੍ਤਿ ਨਮਤਕੰ।
ਨੀਲੰ ਪੀਤੰ ਲੋਹਿਤਕੰ, ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕਣ੍ਹਚੀਵਰਾ॥

ਮਹਾਰਙ੍ਗਮਹਾਨਾਮਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾ ਦੀਘਮੇਵ ਚ।
ਪੁਪ੍ਫਫਲਕਞ੍ਚੁਕਞ੍ਚ, ਤਿਰੀਟਕਞ੍ਚ ਧਾਰਯੁੰ॥

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ, ਸਾਮਣੇਰਾਯ ਅਚ੍ਚਯੇ।
ਨਿਯਜਾਦਿਤੇ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੇਵ ਇਸ੍ਸਰਾ॥

ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ, ਉਪਾਸਕਸ੍ਸੁਪਾਸਿਕਾ।
ਅਞ੍ਞੇਸਞ੍ਚ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ, ਨਿਯਜਾਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁਇਸ੍ਸਰਾ॥

ਮਲ੍ਲੀ ਗਬ੍ਭੰ ਪਤ੍ਤੁਮੂਲੰ, ਬਜਞ੍ਜਨੰ ਆਮਿਸੇਨ ਚ।
ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਞ੍ਚ ਬਾਲ੍ਹਤਰੰ, ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਤਮਾਮਿਸੰ॥

ਭਿਕ੍ਖੁਨੰ ਯਾਦਿਸੰ ਭੋਟ੍ਠੰ [ਹੇਟ੍ਠਾ (ਸੀ॰), ਹੇਟ੍ਠੰ (ਸਜਾ॰), ਭੁਤ੍ਤਿ (ਕ॰)], ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਤਥਾ ਕਰੇ।
ਸੇਨਾਸਨੰ ਉਤੁਨਿਯੋ, ਮਕ੍ਖੀਯਤਿ ਪਟਾਣਿ ਚ॥

ਛਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਾਲਞ੍ਚ, ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾਪਿ ਦਿਸ੍ਸਰੇ।
ਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਲੋਹਿਤਾ ਚੇਵ, ਤਥੇਵ ਧੁਵਲੋਹਿਤਾ॥

ਧੁਵਚੋਲ਼ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੀ, ਸਿਖਰਣਿਤ੍ਥਿਪਣ੍ਡਕਾ।
ਵੇਪੁਰਿਸੀ ਚ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਾ, ਉਭਤੋਬਜਞ੍ਜਨਾਪਿ ਚ॥

ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦਿਤੋ ਕਤ੍ਵਾ, ਯਾਵ ਉਭਤੋਬਜਞ੍ਜਨਾ।
ਏਤੰ ਪੇਯਜਾਲਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾ, ਕੁਟ੍ਠੰ ਗਣ੍ਡੋ ਕਿਲਾਸੋ ਚ॥

ਸੋਸਾਪਮਾਰੋ ਮਾਨੁਸੀ, ਇਤ੍ਥੀਸਿ ਭੁਜਿਸ੍ਸਾਸਿ ਚ।
ਅਣਣਾ ਨ ਰਾਜਭਟੀ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ ਚ ਵੀਸਤਿ॥

ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾ ਚ ਕਿਨ੍ਨਾਮਾ, ਕਾਨਾਮਾ ਤੇ ਪਵਤ੍ਤਿਨੀ।
ਚਤੁਵੀਸਨ੍ਤਰਾਯਾਨੰ, ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ॥

ਵਿਤ੍ਥਾਯਨ੍ਤਿ ਅਨਨੁਸਿਟ੍ਠਾ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਤਥੇਵ ਚ।
ਉਪਜ੍ਝਾਗਾਹ ਸਙ੍ਘਾਟਿ, ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤਰਵਾਸਕੋ॥

ਸਙ੍ਕਚ੍ਚੁਦਕਸਾਟਿ ਚ, ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾਨ ਪੇਸਯੇ।
ਬਾਲਾ ਅਸਮ੍ਮਤੇਕਤੋ, ਯਾਚੇ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੁਰਾਯਿਕਾ॥

ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਤਥਾ ਪੁਨ।
ਛਾਯਾ ਉਤੁ ਦਿਵਸਾ ਚ, ਸਙ੍ਗੀਤਿ ਤਯੋ ਨਿਸ੍ਸਯੇ॥

ਅਟ੍ਠ ਅਕਰਣੀਯਾਨਿ, ਕਾਲਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠੇਵ।
ਨ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਤਥੇਵ ਚ॥

ਕੋਲਾਹਲਂ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੁਂ, ਵਿਕਾਲੇ ਚ ਕੋਲਾਹਲਂ।
ਉਪੋਸਥਂ ਪਵਾਰਣਂ, ਸਵਚਨੀਯਾਨੁਵਾਦਨਂ॥

ਓਕਾਸਂ ਚੋਦੇ ਸਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਂ ਮਹੇਸਿਨਾ।
ਤਥੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਮਹੇਸਿਨਾ॥

ਯਾਨਂ ਗਿਲਾਨਯੁਤ੍ਤੁਞ੍ਚ, ਯਾਨੁਗ੍ਘਾਤਙ੍ਢਕਾਸਿਕਾ।
ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਿਕ੍ਖਾ ਸਾਮਣੇਰ, ਸਾਮਣੇਰੀ ਚ ਬਾਲਾਯ॥

ਅਰਞ੍ਞੇ ਉਪਾਸਕੇਨ, ਉਦ੍ਦੋਸਿਤੋ ਉਪਸ੍ਸਯਂ।
ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ ਨਵਕਮ੍ਮਂ, ਨਿਸਿਨ੍ਨਗਬ੍ਭਏਕਿਕਾ॥

ਸਾਗਾਰਞ੍ਚ ਗਰੁਧਮ੍ਮਂ, ਪਚ੍ਚੁਕ੍ਖਾਯ ਚ ਸਙ੍ਕਮਿ।
ਅਭਿਵਾਦਨਕੇਸਾ ਚ, ਨਖਾ ਚ ਵਣਕਮ੍ਮਨਾ॥

ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਗਿਲਾਨਾ ਚ, ਵਚ੍ਚਂ ਚੁਣ੍ਣੇਨ ਵਾਸਿਤਂ।
ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਪਟਿਸੋਤੇ, ਅਤਿਤ੍ਥੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਚ॥

ਮਹਾਗੋਤਮੀ ਆਯਾਚਿ, ਆਨਨ੍ਦੋ ਚਾਪਿ ਯੋਨਿਸੋ।
ਪਰਿਸਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਜਿਨਸਾਸਨੇ॥

ਸਂਵੇਗਜਨਨਤ੍ਥਾਯ , ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚ ਵੁਦ੍ਧਿਯਾ।
ਆਤੁਰਸ੍ਸਾਵ ਭੇਸਜ੍ਜਂ, ਏਵਂ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਦੇਸਿਤਂ॥

ਏਵਂ ਵਿਨੀਤਾ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇ, ਮਾਤੁਗਾਮਾਪਿ ਇਤਰਾ।
ਯਾਯਨ੍ਤਿ [ਤਾਯਨ੍ਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਚ੍ਚੁਤਂ ਠਾਨਂ, ਯਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਸੋਚਰੇਤਿ॥

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੧. ਪਞ੍ਚਸਤਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੰ

੧. ਸਙ੍ਗੀਤਿਨਿਦਾਨੰ

੪੩੭. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਏਕਮਿਦਾਹੰ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮਯੰ ਪਾਵਾਯ ਕੁਸਿਨਾਰੰ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ। ਅਥ ਖ੍ਵਾਹੰ, ਆਵੁਸੋ, ਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿੰ।

[ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੩੧] ‘‘ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਆਜੀਵਕੋ ਕੁਸਿਨਾਰਾਯ ਮਨ੍ਦਾਰਵਪੁਪ੍ਫੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਵੰ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਦ੍ਦਸੰ ਖੋ ਅਹੰ, ਆਵੁਸੋ, ਤੰ ਆਜੀਵਕੰ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਤੰ ਆਜੀਵਕੰ ਏਤਦਵੋਚੰ – ‘ਅਪਾਵੁਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਜਾਨਾਸੀ’ਤਿ? ‘ਆਮਾਵੁਸੋ, ਜਾਨਾਮਿ। ਅਜ੍ਜ ਸਤ੍ਤਾਹਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ। ਤਤੋ ਮੇ ਇਦੰ ਮਨ੍ਦਾਰਵਪੁਪ੍ਫੰ ਗਹਿਤ’ਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਰਾਵੁਸੋ, ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਵੀਤਰਾਗਾ ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਬਾਹਾ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਕਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਛਿਨ੍ਨਪਾਤੰ ਪਪਤਨ੍ਤਿ, ਆਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਵਿਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ – ਅਤਿਖਿਪ੍ਪੰ ਭਗਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਅਤਿਖਿਪ੍ਪੰ ਸੁਗਤੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਅਤਿਖਿਪ੍ਪੰ ਚਕ੍ਖੁੰ ਲੋਕੇ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੀਤਰਾਗਾ ਤੇ ਸਤਾ ਸਮ੍ਪਜਾਨਾ ਅਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ – ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ, ਤੰ ਕੁਤੇਤ੍ਥ ਲਬ੍ਭਾਤਿ।

‘‘ਅਥ ਖ੍ਵਾਹੰ, ਆਵੁਸੋ, ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੰ – ‘ਅਲੰ, ਆਵੁਸੋ, ਮਾ ਸੋਚਿਤ੍ਥ; ਮਾ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਥ। ਨਨ੍ਵੇਤੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕਚ੍ਚੇਵ ਅਕ੍ਖਾਤੰ – ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਪਿਯੇਹਿ ਮਨਾਪੇਹਿ ਨਾਨਾਭਾਵੋ ਵਿਨਾਭਾਵੋ ਅਞ੍ਞਥਾਭਾਵੋ। ਤੰ ਕੁਤੇਤ੍ਥ ਆਵੁਸੋ ਲਬ੍ਭਾ, ਯੰ ਤੰ ਜਾਤੰ ਭੂਤੰ ਸਙ੍ਖਤੰ ਪਲੋਕਧਮ੍ਮੰ, ਤੰ ਵਤ ਮਾ ਪਲੁਜ੍ਜੀਤਿ – ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’ਤਿ।

‘‘ਤੇਨ ਖੋ ਪਨਾਵੁਸੋ, ਸਮਯੇਨ ਸੁਭਦ੍ਦੋ ਨਾਮ ਵੁਡ੍ਢਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਤਸ੍ਸੰ ਪਰਿਸਾਯੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ । ਅਥ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਸੁਭਦ੍ਦੋ ਵੁਡ੍ਢਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘ਅਲੰ, ਆਵੁਸੋ, ਮਾ ਸੋਚਿਤ੍ਥ; ਮਾ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਥ। ਸੁਮੁਤ੍ਤਾ ਮਯੰ ਤੇਨ ਮਹਾਸਮਣੇਨ ; ਉਪਦ੍ਦੁਤਾ ਚ ਮਯੰ ਹੋਮ – ਇਦੰ ਵੋ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਇਦੰ ਵੋ ਨ ਕਪ੍ਪਤੀਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮਯੰ ਯੰ ਇਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮ ਤੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਯੰ ਨ ਇਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮ ਨ ਤੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ। ਹਨ੍ਦ ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾਯਾਮ। ਪੁਰੇ ਅਧਮ੍ਮੋ ਦਿਪ੍ਪਤਿ [ਦਿਬ੍ਬਤਿ (ਕ॰)], ਧਮ੍ਮੋ ਪਟਿਬਾਹਿਯ੍ਯਤਿ; ਪੁਰੇ ਅਵਿਨਯੋ ਦਿਪ੍ਪਤਿ ਵਿਨਯੋ ਪਟਿਬਾਹਿਯ੍ਯਤਿ; ਪੁਰੇ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ; ਪੁਰੇ ਅਵਿਨਯਵਾਦਿਨੋ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਯਵਾਦਿਨੋ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚਿਨਤੂ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਏਕੇਨੂਨਪਞ੍ਚਅਰਹਨ੍ਤਸਤਾਨਿ ਉਚ੍ਚਿਨਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ‘‘ਅਯੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਭਬ੍ਬੋ ਛਨ੍ਦਾ ਦੋਸਾ ਮੋਹਾ ਭਯਾ ਅਗਤਿੰ ਗਨ੍ਤੁੰ। ਬਹੁ ਚ ਅਨੇਨ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮੋ ਚ ਵਿਨਯੋ ਚ ਪਰਿਯਤ੍ਤੋ। ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਆਨਨ੍ਦੰ ਉਚ੍ਚਿਨਤੂ’’ਤਿ । ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਆਨਨ੍ਦੰ ਉਚ੍ਚਿਨਿ।

ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਕਤ੍ਥ ਨੁ ਖੋ ਮਯੰ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾਯੇਯ੍ਯਾਮਾ’’ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਰਾਜਗਹੰ ਖੋ ਮਹਾਗੋਚਰੰ ਪਹੂਤਸੇਨਾਸਨੰ, ਯੰਨੂਨ ਮਯੰ ਰਾਜਗਹੇ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਨ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾਯੇਯ੍ਯਾਮ। ਨ ਅਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਰਾਜਗਹੇ ਵਸ੍ਸੰ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੁ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਸਙ੍ਘੰ ਞਾਪੇਸਿ –

੪੩੮. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ – ਰਾਜਗਹੇ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਨ੍ਤਾਨਿ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾਯਿਤੁੰ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਰਾਜਗਹੇ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ – ਰਾਜਗਹੇ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਨ੍ਤਾਨਿ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾਯਿਤੁੰ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਰਾਜਗਹੇ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਮੇਸੰ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨੰ ਸਮ੍ਮੁਤਿ – ਰਾਜਗਹੇ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਨ੍ਤਾਨੰ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾਯਿਤੁੰ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਰਾਜਗਹੇ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ – ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਰਾਜਗਹੇ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਨ੍ਤਾਨਿ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾਯਿਤੁੰ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਰਾਜਗਹੇ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਰਾਜਗਹੰ ਅਗਮੰਸੁ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾਯਿਤੁੰ। ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਭਗਵਤਾ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਖਣ੍ਡਫੁਲ੍ਲਪ੍ਪਟਿਸਙ੍ਖਰਣੰ ਵਣ੍ਣਿਤੰ। ਹਨ੍ਦ ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਪਠਮੰ ਮਾਸੰ ਖਣ੍ਡਫੁਲ੍ਲੰ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੋਮ; ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਮਾਸੰ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾਯਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਠਮੰ ਮਾਸੰ ਖਣ੍ਡਫੁਲ੍ਲੰ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰਿੰਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ – ਸ੍ਵੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ [ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋਤਿ (ਕ॰)] ਨ ਖੋ ਮੇਤੰ ਪਤਿਰੂਪੰ, ਯੋਹੰ ਸੇਕ੍ਖੋ ਸਮਾਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ – ਬਹੁਦੇਵ ਰਤ੍ਤਿੰ ਕਾਯਗਤਾਯ ਸਤਿਯਾ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੰ ‘ਨਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਕਾਯੰ ਆਵਜ੍ਜੇਸਿ। ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸੀਸੰ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨੰ, ਭੂਮਿਤੋ ਚ ਪਾਦਾ ਮੁਤ੍ਤਾ। ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਅਨੁਪਾਦਾਯ ਆਸਵੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਮੁਚ੍ਚਿ।

੪੩੯. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਰਹਾ ਸਮਾਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਸਙ੍ਘੰ ਞਾਪੇਸਿ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਅਹੰ ਉਪਾਲਿੰ ਵਿਨਯੰ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ।

ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਸਙ੍ਘੰ ਞਾਪੇਸਿ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਅਹੰ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੇਨ ਵਿਨਯੰ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਉਪਾਲਿੰ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਪਠਮੰ, ਆਵੁਸੋ ਉਪਾਲਿ , ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਕਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ‘‘ਕੰ ਆਰਬ੍ਭਾ’’ਤਿ? ‘‘ਸੁਦਿਨ੍ਨੰ ਕਲਨ੍ਦਪੁਤ੍ਤੰ ਆਰਬ੍ਭਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਸ੍ਮਿੰ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮੇ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਉਪਾਲਿੰ ਪਠਮਸ੍ਸ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਦੁਤਿਯੰ ਪਨਾਵੁਸੋ ਉਪਾਲਿ, ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਕਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਰਾਜਗਹੇ ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ‘‘ਕੰ ਆਰਬ੍ਭਾ’’ਤਿ? ‘‘ਧਨਿਯੰ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਪੁਤ੍ਤੰ ਆਰਬ੍ਭਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਸ੍ਮਿੰ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੇ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਉਪਾਲਿੰ ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਤਤਿਯੰ ਪਨਾਵੁਸੋ ਉਪਾਲਿ, ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਕਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ‘‘ਕੰ ਆਰਬ੍ਭਾ’’ਤਿ? ‘‘ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਸ੍ਮਿੰ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹੇ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਉਪਾਲਿੰ ਤਤਿਯਸ੍ਸ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਪਨਾਵੁਸੋ ਉਪਾਲਿ,

ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਕਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਕੰ ਆਰਬ੍ਭਾ''ਤਿ? ''ਵਗ੍ਗੁਮੁਦਾਤੀਰਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭਾ''ਤਿ। ''ਕਿਸ੍ਮਿੰ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿ''ਨ੍ਤਿ? ''ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੇ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਉਪਾਲਿੰ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਉਭਤੋਵਿਭਙ੍ਗੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਪੁਟ੍ਠੋ ਪੁਟ੍ਠੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

੪੪੦. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਸਙ੍ਘੰ ਞਾਪੇਸਿ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਅਹੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਸਙ੍ਘੰ ਞਾਪੇਸਿ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਅਹੰ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੇਨ ਧਮ੍ਮੰ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਬ੍ਰਹ੍ਮਜਾਲੰ, ਆਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਕਤ੍ਥ ਭਾਸਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਅਨ੍ਤਰਾ ਚ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਜਗਹੰ ਅਨ੍ਤਰਾ ਚ ਨਾਲ਼ਨ੍ਦੰ ਰਾਜਾਗਾਰਕੇ ਅਮ੍ਬਲਟ੍ਠਿਕਾਯਾ''ਤਿ। ''ਕੰ ਆਰਬ੍ਭਾ''ਤਿ? ''ਸੁਪ੍ਪਿਯਞ੍ਚ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਞ੍ਚ ਮਾਣਵ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਜਾਲਸ੍ਸ ਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸਾਮਞ੍ਞਫਲੰ ਪਨਾਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਕਤ੍ਥ ਭਾਸਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਰਾਜਗਹੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜੀਵਕਮ੍ਬਵਨੇ''ਤਿ। ''ਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿ''ਨ੍ਤਿ? ''ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਨਾ ਵੇਦੇਹਿਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਸ੍ਸ ਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਪਞ੍ਚਪਿ ਨਿਕਾਯੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਪੁਟ੍ਠੋ ਪੁਟ੍ਠੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

੨. ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਕਥਾ

੪੪੧. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਭਗਵਾ ਮੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਕਾਲੇ ਏਵਮਾਹ – 'ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਸਙ੍ਘੋ ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਸਮੂਹਨੇਯ੍ਯਾ'''ਤਿ। ''ਪੁਚ੍ਛਿ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਆਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਭਗਵਨ੍ਤੰ – 'ਕਤਮਾਨਿ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੀ'''ਤਿ? ''ਨ ਖੋਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪੁਚ੍ਛਿੰ – 'ਕਤਮਾਨਿ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੀ''ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਥੇਰਾ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੀ''ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਥੇਰਾ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ , ਤੇਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੀ''ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਥੇਰਾ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਤੇਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਦ੍ਵੇ ਅਨਿਯਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੀ''ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਥੇਰਾ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਤੇਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਦ੍ਵੇ ਅਨਿਯਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਤਿੰਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੀ''ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਥੇਰਾ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਤੇਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਦ੍ਵੇ ਅਨਿਯਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਤਿੰਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਦ੍ਵੇਨਵੁਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੀ''ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਥੇਰਾ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਤੇਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਦ੍ਵੇ ਅਨਿਯਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਤਿੰਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਦ੍ਵੇਨਵੁਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੀ''ਤਿ।

੪੪੨. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਸਙ੍ਘੰ ਞਾਪੇਸਿ –

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਨ੍ਤਿਮਾਕੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਗਿਹਿਗਤਾਨਿ। ਗਿਹਿਨੋਪਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – ‘ਇਦੰ ਵੋ ਸਮਣਾਨੰ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾਨੰ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਇਦੰ ਵੋ ਨ ਕਪ੍ਪਤੀ’ਤਿ। ਸਚੇ ਮਯੰ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਸਮੂਹਨਿਸ੍ਸਾਮ, ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਰੋ – ‘ਧੂਮਕਾਲਿਕੰ ਸਮਣੇਨ ਗੋਤਮੇਨ ਸਾਵਕਾਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ। ਯਾਵਿਮੇਸੰ ਸਤ੍ਥਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਤਾਵਿਮੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿੰਸੁ। ਯਤੋ ਇਮੇਸੰ ਸਤ੍ਥਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਨ ਦਾਨਿਮੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀ’ਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਨਪ੍ਪਞ੍ਞਪੇਯ੍ਯ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਨ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਨ੍ਤਿਮਾਕੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਗਿਹਿਗਤਾਨਿ। ਗਿਹਿਨੋਪਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ – ‘ਇਦੰ ਵੋ ਸਮਣਾਨੰ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾਨੰ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਇਦੰ ਵੋ ਨ ਕਪ੍ਪਤੀ’ਤਿ। ਸਚੇ ਮਯੰ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਸਮੂਹਨਿਸ੍ਸਾਮ, ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਾਰੋ – ‘ਧੂਮਕਾਲਿਕੰ ਸਮਣੇਨ ਗੋਤਮੇਨ ਸਾਵਕਾਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ । ਯਾਵਿਮੇਸੰ ਸਤ੍ਥਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਤਾਵਿਮੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿੰਸੁ। ਯਤੋ ਇਮੇਸੰ ਸਤ੍ਥਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਨ ਦਾਨਿਮੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀ’ਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਨਪ੍ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਨ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ, ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞਾਪਨਾ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਸਮੁਚ੍ਛੇਦੋ, ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਨਾ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਸਙ੍ਘੋ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਨਪ੍ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਨ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ, ਯਥਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

੪੪੩. ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ‘‘ਇਦੰ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘ਕਤਮਾਨਿ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੀ’ਤਿ। ਦੇਸੇਹਿ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਅਹੰ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿੰ – ‘ਕਤਮਾਨਿ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੀ’ਤਿ। ਨਾਹੰ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਪਿ ਚਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਸਦ੍ਧਾਯ ਦੇਸੇਮਿ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਇਦਮ੍ਪਿ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਭਗਵਤੋ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕੰ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਿਬ੍ਬੇਸਿ। ਦੇਸੇਹਿ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਅਹੰ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨ ਅਗਾਰਵੇਨ ਭਗਵਤੋ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕੰ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਿਬ੍ਬੇਸਿੰ। ਨਾਹੰ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਪਿ ਚਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਸਦ੍ਧਾਯ ਦੇਸੇਮਿ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਇਦਮ੍ਪਿ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਮਾਤੁਗਾਮੇਹਿ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰੰ ਪਠਮੰ ਵਨ੍ਦਾਪੇਸਿ, ਤਾਸੰ ਰੋਦਨ੍ਤੀਨੰ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰੰ ਅਸ੍ਸੁਕੇਨ ਮਕ੍ਖਿਤੰ। ਦੇਸੇਹਿ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਹੰ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ – ਮਾਯਿਮਾਸੰ [ਮਾਯਿਮਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਿਕਾਲੇ ਅਹੇਸੁਨ੍ਤਿ – ਮਾਤੁਗਾਮੇਹਿ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰੰ ਪਠਮੰ ਵਨ੍ਦਾਪੇਸਿੰ। ਨਾਹੰ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਪਿ ਚਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਸਦ੍ਧਾਯ ਦੇਸੇਮਿ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਇਦਮ੍ਪਿ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਭਗਵਤਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਕਯਿਰਮਾਨੇ, ਓਲ਼ਾਰਿਕੇ ਓਭਾਸੇ ਕਯਿਰਮਾਨੇ, ਨ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਯਾਚਿ – ‘ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਭਗਵਾ ਕਪ੍ਪੰ, ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਸੁਗਤੋ ਕਪ੍ਪੰ, ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯ ਲੋਕਾਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨ’ਨ੍ਤਿ। ਦੇਸੇਹਿ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਅਹੰ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਾਰੇਨ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਚਿਤ੍ਤੋ ਨ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਯਾਚਿੰ – ‘ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਭਗਵਾ ਕਪ੍ਪੰ, ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਸੁਗਤੋ ਕਪ੍ਪੰ, ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯ ਲੋਕਾਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨ’ਨ੍ਤਿ। ਨਾਹੰ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਪਿ ਚਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਸਦ੍ਧਾਯ ਦੇਸੇਮਿ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਇਦਮ੍ਪਿ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਅਕਾਸਿ। ਦੇਸੇਹਿ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਅਹੰ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯੰ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਭਗਵਤੋ ਮਾਤੁਚ੍ਛਾ ਆਪਾਦਿਕਾ ਪੋਸਿਕਾ ਖੀਰਸ੍ਸ ਦਾਯਿਕਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਜਨੇਤ੍ਤਿਯਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾਯ ਥਞ੍ਞੰ ਪਾਯੇਸੀਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਪ੍ਪਵੇਦਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਅਕਾਸਿੰ। ਨਾਹੰ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਪਿ ਚਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨੰ ਸਦ੍ਧਾਯ ਦੇਸੇਮਿ ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਟ’’ਨ੍ਤਿ।

੪੪੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਪੁਰਾਣੋ ਦਕ੍ਖਿਣਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿੰ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰਤਿ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਪੁਰਾਣੋ ਥੇਰੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਧਮ੍ਮੇ ਚ ਵਿਨਯੇ ਚ ਸਙ੍ਗੀਤੇ ਦਕ੍ਖਿਣਾਗਿਰਿਸ੍ਮਿੰ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤੰ

ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਰਾਜਗਹੰ ਯੇਨ ਵੇਲੁਵਨੰ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੋ ਯੇਨ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਟਿਸਮ੍ਮੋਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਪੁਰਾਣੰ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਥੇਰੇਹਿ, ਆਵੁਸੋ ਪੁਰਾਣ, ਧਮ੍ਮੋ ਚ ਵਿਨਯੋ ਚ ਸਙ੍ਗੀਤੋ। ਉਪੇਹਿ ਤੰ ਸਙ੍ਗੀਤਿ''ਨ੍ਤਿ। ''ਸੁਸਙ੍ਗੀਤਾਵੁਸੋ, ਥੇਰੇਹਿ ਧਮ੍ਮੋ ਚ ਵਿਨਯੋ ਚ। ਅਪਿਚ ਯਥੇਵ ਮਯਾ ਭਗਵਤੋ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਸੁਤੰ, ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੰ, ਤਥੇਵਾਹੰ ਧਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

੩. ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡਕਥਾ

੪੪੫. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਭਗਵਾ ਮੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਕਾਲੇ ਏਵਮਾਹ – 'ਤੇਨ ਹਾਨਨ੍ਦ, ਸਙ੍ਘੋ ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੰ ਆਣਾਪੇਤੂ'''ਤਿ । ''ਪੁਚ੍ਛਿ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਆਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਭਗਵਨ੍ਤੰ – 'ਕਤਮੋ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੋ'''ਤਿ? ''ਪੁਚ੍ਛਿੰ ਖੋਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਨ੍ਤੰ – 'ਕਤਮੋ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੋ'''ਤਿ? ''ਛਨ੍ਨੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਯੰ ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯ ਤੰ ਵਦੇਯ੍ਯ। ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਨਾਨੁਸਾਸਿਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਾਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਤ੍ਵੰਯੇਵ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੰ ਆਣਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ''ਕਥਾਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੰ ਆਣਾਪੇਮਿ, ਚਣ੍ਡੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਫਰੁਸੋ''ਤਿ? 'ਤੇਨ ਹਾਵੁਸੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਬਹੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ। ''ਏਵੰ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਥੇਰਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਨਾਵਾਯ ਉਜ੍ਜਵਨਿਕਾਯ ਕੋਸਮ੍ਬਿੰ ਉਜ੍ਜਵਿ, ਨਾਵਾਯ ਪਚ੍ਚੋਰੋਹਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਉਦੇਨਸ੍ਸ [ਉਤੇਨਸ੍ਸ (ਕ॰)] ਉਯ੍ਯਾਨਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਾ ਉਦੇਨੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਪਰਿਚਾਰੇਸਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਓਰੋਧੇਨ। ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਰਞ੍ਞੋ ਉਦੇਨਸ੍ਸ ਓਰੋਧੋ – ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਕਿਰ ਆਚਰਿਯੋ ਅਯ੍ਯੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਉਯ੍ਯਾਨਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਞ੍ਞੋ ਉਦੇਨਸ੍ਸ ਓਰੋਧੋ ਰਾਜਾਨੰ ਉਦੇਨੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਕਿਰ, ਦੇਵ, ਆਚਰਿਯੋ ਅਯ੍ਯੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਉਯ੍ਯਾਨਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ। ਇਚ੍ਛਾਮ ਮਯੰ, ਦੇਵ, ਅਯ੍ਯੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਪਸ੍ਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਮਣੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਪਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਰਞ੍ਞੋ ਉਦੇਨਸ੍ਸ ਓਰੋਧੋ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਖੋ ਰਞ੍ਞੋ ਉਦੇਨਸ੍ਸ ਓਰੋਧੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹੰਸੇਸਿ । ਅਥ ਖੋ ਰਞ੍ਞੋ ਉਦੇਨਸ੍ਸ ਓਰੋਧੋ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਆਨਨ੍ਦੇਨ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਸਮਾਦਪਿਤੋ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤੋ ਸਮ੍ਪਹੰਸਿਤੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਸਤਾਨਿ ਪਾਦਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਞ੍ਞੋ ਉਦੇਨਸ੍ਸ ਓਰੋਧੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤੰ ਅਭਿਨਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਰਾਜਾ ਉਦੇਨੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਰਾਜਾ ਉਦੇਨੋ ਓਰੋਧੰ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਓਰੋਧੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਪਿ ਨੁ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਮਣੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਅਪਸ੍ਸਿਮ੍ਹਾ ਖੋ ਮਯੰ, ਦੇਵ, ਅਯ੍ਯੰ ਆਨਨ੍ਦ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਪਿ ਨੁ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਮਣਸ੍ਸ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਦਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਅਦਮ੍ਹਾ ਖੋ ਮਯੰ, ਦੇਵ, ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਸਤਾਨੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਉਦੇਨੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਤਾਵ ਬਹੁੰ ਚੀਵਰੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਤਿ! ਦੁਸ੍ਸਵਾਣਿਜ੍ਜੰ ਵਾ ਸਮਣੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਗ੍ਗਾਹਿਕਸਾਲੰ ਵਾ ਪਸਾਰੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ!

ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਉਦੇਨੋ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਆਨਨ੍ਦੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਮ੍ਮੋਦਿ। ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯੰ ਕਥੰ ਸਾਰਣੀਯੰ ਵੀਤਿਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਰਾਜਾ ਉਦੇਨੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਆਗਮਾ ਨੁ ਖ੍ਵਿਧ, ਭੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਓਰੋਧੋ''ਤਿ? ''ਆਗਮਾਸਿ ਖੋ ਤੇ ਇਧ, ਮਹਾਰਾਜ, ਓਰੋਧੋ''ਤਿ। ''ਅਪਿ ਪਨ ਭੋਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਦਾਸੀ''ਤਿ? ''ਅਦਾਸਿ ਖੋ ਮੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪਞ੍ਚ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਸਤਾਨੀ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਪਨ ਭਵੰ ਆਨਨ੍ਦੋ ਤਾਵ ਬਹੁੰ ਚੀਵਰੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ? ''ਯੇ [ਯੇ ਪਨ (ਕ॰)] ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੰਵਿਭਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

‘‘ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ, ਭੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਪੋਰਾਣਕਾਨਿ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਾਨਿ ਤਾਨਿ ਕਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਤਾਨਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਉਤ੍ਤਰਤ੍ਥਰਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਯਾਨਿ ਪਨ, ਭੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਪੋਰਾਣਕਾਨਿ ਉਤ੍ਤਰਤ੍ਥਰਣਾਨਿ ਤਾਨਿ ਕਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਤਾਨਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਭਿਸਿਚ੍ਛਵਿਯੋ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਯਾ ਪਨ, ਭੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਪੋਰਾਣਕਾ ਭਿਸਿਚ੍ਛਵਿਯੋ ਤਾ ਕਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਤਾ, ਮਹਾਰਾਜ, ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਯਾਨਿ ਪਨ, ਭੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਪੋਰਾਣਕਾਨਿ ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਾਨਿ ਤਾਨਿ ਕਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਤਾਨਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਿਯੋ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਯਾ ਪਨ, ਭੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਪੋਰਾਣਕਾ ਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਿਯੋ ਤਾ ਕਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ?। ‘‘ਤਾ, ਮਹਾਰਾਜ, ਰਜੋਹਰਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਯਾਨਿ ਪਨ, ਭੋ ਆਨਨ੍ਦ, ਪੋਰਾਣਕਾਨਿ ਰਜੋਹਰਣਾਨਿ ਤਾਨਿ ਕਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਤਾਨਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲੇਨ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭਣ੍ਡਂ ਲਿਮ੍ਪਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਉਦੇਨੋ – ਸਬ੍ਬੇਵਿਮੇ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਯੋਨਿਸੋ ਉਪਨੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਕੁਲਵਂ ਗਮੇਨ੍ਤੀਤਿ – ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਪਞ੍ਚ ਦੁਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਪਾਦਾਸਿ। ਅਯਞ੍ਚਰਹਿ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਠਮਂ ਚੀਵਰਭਿਕ੍ਖਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਚੀਵਰਸਹਸ੍ਸਂ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਯੇਨ ਘੋਸਿਤਾਰਾਮੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਛਨ੍ਨਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਸਙ੍ਘੇਨ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਛਨ੍ਨ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੋ ਆਣਾਪਿਤੋ’’ਤਿ।

‘‘ਕਤਮੋ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ ਆਨਨ੍ਦ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੋ ਆਣਾਪਿਤੋ’’ਤਿ? ‘‘ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ ਛਨ੍ਨ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਂ ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ ਤਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਤ੍ਵਂ ਨੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਨਾਨੁਸਾਸਿਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ। ‘‘ਨਨ੍ਵਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ ਆਨਨ੍ਦ, ਹਤੋ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ, ਯਤੋਹਂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਨੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਨਾਨੁਸਾਸਿਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਮੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਪਤੋ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੇਨ ਅਟ੍ਟੀਯਮਾਨੋ ਹਰਾਯਮਾਨੋ ਜਿਗੁਚ੍ਛਮਾਨੋ ਏਕੋ ਵੂਪਕਟ੍ਠੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਆਤਾਪੀ ਪਹਿਤਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਿ, ਤਦਨੁਤ੍ਤਰਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਸਯਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਾਸਿ। ‘ਖੀਣਾ ਜਾਤਿ, ਵੁਸਿਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ, ਕਤਂ ਕਰਣੀਯਂ, ਨਾਪਰਂ ਇਤ੍ਥਤ੍ਤਾਯਾ’ਤਿ ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਾਸਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਚ ਪਨਾਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਅਰਹਤਂ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਹਿ ਦਾਨਿ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ ਆਨਨ੍ਦ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਯਦਗ੍ਗੇਨ ਤਯਾ, ਆਵੁਸੋ ਛਨ੍ਨ, ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਤਦਗ੍ਗੇਨ ਤੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੋ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧੋ’’ਤਿ। ਇਮਾਯ ਖੋ ਪਨ ਵਿਨਯਸਙ੍ਗੀਤਿਯਾ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਅਨੂਨਾਨਿ ਅਨਧਿਕਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਂ ਵਿਨਯਸਙ੍ਗੀਤਿ ‘‘ਪਞ੍ਚਸਤਿਕਾ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਪਞ੍ਚਸਤਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੋ ਏਕਾਦਸਮੋ।

ਇਮਮ੍ਹਿ ਖਨ੍ਧਕੇ ਵਤ੍ਥੂ ਤੇਵੀਸਤਿ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ, ਥੇਰੋ ਕਸ੍ਸਪਸਵ੍ਹਯੋ।
ਆਮਨ੍ਤਯਿ ਭਿਕ੍ਖੁਗਣਂ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਮਨੁਪਾਲਕੋ।
ਪਾਵਾਯਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਮ੍ਹਿ, ਸੁਭਦ੍ਦੇਨ ਪਵੇਦਿਤਂ।
ਸਙ੍ਗਾਯਿਸ੍ਸਾਮ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਅਧਮ੍ਮੋ ਪੁਰੇ ਦਿਪ੍ਪਤਿ॥

ਏਕੇਨੂਨ ਪਞ੍ਚਸਤਂ, ਆਨਨ੍ਦਮ੍ਪਿ ਚ ਉਚ੍ਚਿਨਿ।
ਧਮ੍ਮਵਿਨਯਸਙ੍ਗੀਤਿਂ, ਵਸਨ੍ਤੋ ਗੁਹਮੁਤ੍ਤਮੇ॥

ਉਪਾਲਿਂ ਵਿਨਯਂ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਸੁਤ੍ਤੁਨ੍ਤਾਨਨ੍ਦਪਣ੍ਡਿਤਂ।
ਪਿਟਕਂ ਤੀਣਿ ਸਙ੍ਗੀਤਿਂ, ਅਕਂਸੁ ਜਿਨਸਾਵਕਾ॥

ਨ ਪੁਚ੍ਛਿ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾਨ, ਵਨ੍ਦਾਪੇਸਿ ਨ ਯਾਚਿ ਚ॥

ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ, ਸਦ੍ਧਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ ਮੇ।
ਪੁਰਾਣੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡਞ੍ਚ, ਓਰੋਧੋ ਉਦੇਨੇਨ ਸਹ॥

ਤਾਵ ਬਹੁ ਦੁਬ੍ਬਲਞ੍ਚ, ਉਤ੍ਤੁਰਤ੍ਥਰਣਾ ਭਿਸਿ।
ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਾ ਪੁਞ੍ਛਨਿਯੋ, ਰਜੋ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਮਦ੍ਦਨਾ॥

ਸਹਸ੍ਸਚੀਵਰਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਪਠਮਾਨਨ੍ਦਸਵ੍ਹਯੋ।
ਤਜ੍ਜਿਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡੇਨ, ਚਤੁਸ੍ਸਚ੍ਚਂ ਅਪਾਪੁਣਿ।
ਵਸੀਭੂਤਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਞ੍ਚਸਤੀ ਇਤਿ॥

ਪਞ੍ਚਸਤਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੨. ਸਤ੍ਤਸਤਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕਂ

੧. ਪਠਮਭਾਣਵਾਰੋ

੪੪੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਸ੍ਸਸਤਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਭਗਵਤਿ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਦਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ – ਕਪ੍ਪਤਿ ਸਿਙ੍ਗਿਲੋਣਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਗਾਮਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਆਵਾਸਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਅਨੁਮਤਿਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਆਚਿਣ੍ਣਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਅਮਥਿਤਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਜਲੋਗਿਂ ਪਾਤੁਂ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਅਦਸਕਂ ਨਿਸੀਦਨਂ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਵਜ੍ਜੀਸੁ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਵੇਸਾਲੀ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯਂ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਕਂਸਪਾਤਿਂ [ਕਂਸਚਾਟਿਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਉਦਕੇਨ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਗਤੇ ਵੇਸਾਲਿਕੇ ਉਪਾਸਕੇ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਦੇਥਾਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਹਾਪਣਮ੍ਪਿ ਅਡ੍ਢਮ੍ਪਿ ਪਾਦਮ੍ਪਿ ਮਾਸਕਰੂਪਮ੍ਪਿ। ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਕਰਣੀਯ''ਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਵੇਸਾਲਿਕੇ ਉਪਾਸਕੇ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਮਾਵੁਸੋ, ਅਦਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਹਾਪਣਮ੍ਪਿ ਅਡ੍ਢਮ੍ਪਿ ਪਾਦਮ੍ਪਿ ਮਾਸਕਰੂਪਮ੍ਪਿ। ਨ ਕਪ੍ਪਤਿ ਸਮਣਾਨਂ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਨ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਣਿਸੁਵਣ੍ਣਾ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪੇਤਜਾਤਰੂਪਰਜਤਾ''ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਉਪਾਸਕਾ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਯਸੇਨ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਅਦਂਸੁਯੇਵ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਹਾਪਣਮ੍ਪਿ ਅਡ੍ਢਮ੍ਪਿ ਪਾਦਮ੍ਪਿ ਮਾਸਕਰੂਪਮ੍ਪਿ।

ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਤਂ ਹਿਰਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖਗ੍ਗੇਨ [ਭਿਕ੍ਖੁਗ੍ਗੇਨ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਟਿਵੀਸਂ [ਪਟਿਵਿਂਸਂ (ਸੀ॰), ਪਟਿਵਿਸਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਾਜੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਏਸੋ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਯਸ, ਹਿਰਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪਟਿਵੀਸੋ''ਤਿ। ''ਨਤ੍ਥਿ, ਮੇ ਆਵੁਸੋ, ਹਿਰਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪਟਿਵੀਸੋ, ਨਾਹਂ ਹਿਰਞ੍ਞਂ ਸਾਦਿਯਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਅਯਂ ਆਵੁਸੋ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪਾਸਕੇ ਸਦ੍ਧੇ ਪਸਨ੍ਨੇ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ, ਪਰਿਭਾਸਤਿ, ਅਪ੍ਪਸਾਦਂ ਕਰੋਤਿ; ਹਨ੍ਦਸ੍ਸ ਮਯਂ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਤੇ। ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਵੇਸਾਲਿਕੇ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਭਗਵਤਾ, ਆਵੁਸੋ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ – 'ਪਟਿਸਾਰਣੀਯਕਮ੍ਮਕਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨੁਦੂਤੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ'ਤਿ। ਦੇਥ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਅਨੁਦੂਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਯਸਸ੍ਸ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਦੂਤਂ ਅਦਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਅਨੁਦੂਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵੇਸਾਲਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵੇਸਾਲਿਕੇ ਉਪਾਸਕੇ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਹਂ ਕਿਰਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਉਪਾਸਕੇ ਸਦ੍ਧੇ ਪਸਨ੍ਨੇ ਅਕ੍ਕੋਸਾਮਿ, ਪਰਿਭਾਸਾਮਿ, ਅਪ੍ਪਸਾਦਂ ਕਰੋਮਿ; ਯੋਹਂ ਅਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਦਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਦਾਮਿ, ਅਵਿਨਯਂ ਅਵਿਨਯੋਤਿ ਵਦਾਮਿ, ਵਿਨਯਂ ਵਿਨਯੋਤਿ ਵਦਾਮਿ।

੪੪੭. ''ਏਕਮਿਦਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮਯਂ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤਤ੍ਰ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – [ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੫੦] 'ਚਤ੍ਤਾਰੋਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸਾ, ਯੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਵਿਰੋਚਨ੍ਤਿ। ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ? ਅਬ੍ਭਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ, ਯੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ ਨ ਵਿਰੋਚਨ੍ਤਿ। ਮਹਿਕਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ, ਯੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਵਿਰੋਚਨ੍ਤਿ, ਧੂਮਰਜੋ,

ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ, ਯੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਨ वਿਰੋਚਨ੍ਤਿ। ਰਾਹੁ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਅਸੁਰਿਨ੍ਦੋ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ, ਯੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਨ वਿਰੋਚਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸਾ, ਯੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਨ वਿਰੋਚਨ੍ਤਿ। ਏवਮੇव ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਚਤ੍ਤਾਰੋਮੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸਾ, ਯੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਨ वਿਰੋਚਨ੍ਤਿ। ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ? ਸਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਸੁਰਂ ਪਿवਨ੍ਤਿ, ਮੇਰਯਂ ਪਿवਨ੍ਤਿ, ਸੁਰਾਮੇਰਯਪਾਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿवਿਰਤਾ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਪਠਮੋ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ, ਯੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਨ वਿਰੋਚਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇवਨ੍ਤਿ, ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਾ ਅਪ੍ਪਟਿवਿਰਤਾ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਦੁਤਿਯੋ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ, ਯੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਨ वਿਰੋਚਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ, ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਾ ਅਪ੍ਪਟਿवਿਰਤਾ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਤਤਿਯੋ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ, ਯੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਨ वਿਰੋਚਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀवੇਨ ਜੀवਿਤਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ; ਮਿਚ੍ਛਾਜੀवਾ ਅਪ੍ਪਟਿवਿਰਤਾ – ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ, ਯੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਨ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਨ वਿਰੋਚਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸਾ, ਯੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ , ਨ वਿਰੋਚਨ੍ਤਿ'। ''ਇਦਮवੋਚਾवੁਸੋ, ਭਗवਾ। ਇਦਂ वਤ੍वਾਨ ਸੁਗਤੋ ਅਥਾਪਰਂ ਏਤਦवੋਚ ਸਤ੍ਥਾ –

''ਰਾਗਦੋਸਪਰਿਕ੍ਲਿਟ੍ਠਾ, ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ।
ਅवਿਜ੍ਜਾਨਿवੁਟਾ [ਅवਿਜ੍ਜਾਨੀवੁਤਾ (ਸਜਾ॰)] ਪੋਸਾ, ਪਿਯਰੂਪਾਭਿਨਨ੍ਦਿਨੋ॥

''ਸੁਰਂ ਪਿवਨ੍ਤਿ ਮੇਰਯਂ, ਪਟਿਸੇवਨ੍ਤਿ ਮੇਥੁਨਂ।
ਰਜਤਂ ਜਾਤਰੂਪਞ੍ਚ, ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਅवਿਦ੍ਦਸੂ॥

''ਮਿਚ੍ਛਾਜੀवੇਨ ਜੀवਨ੍ਤਿ, ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ।
ਏਤੇ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸਾ वੁਤ੍ਤਾ, ਬੁਦ੍ਧੇਨਾਦਿਚ੍ਚਬਨ੍ਧੁਨਾ॥

''ਯੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠਾ, ਏਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ।
ਨ ਤਪਨ੍ਤਿ ਨ ਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਅਸੁਦ੍ਧਾ ਸਰਜਾ ਮਗਾ॥

''ਅਨ੍ਧਕਾਰੇਨ ਓਨਦ੍ਧਾ, ਤਣ੍ਹਾਦਾਸਾ ਸਨੇਤ੍ਤਿਕਾ।
वਡ੍ਢੇਨ੍ਤਿ ਕਟਸਿਂ ਘੋਰਂ, ਆਦਿਯਨ੍ਤਿ ਪੁਨਬ੍ਭवਨ੍ਤਿ॥

''ਏवਂवਾਦੀ ਕਿਰਾਹਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਉਪਾਸਕੇ ਸਦ੍ਧੇ ਪਸਨ੍ਨੇ ਅਕ੍ਕੋਸਾਮਿ, ਪਰਿਭਾਸਾਮਿ, ਅਪ੍ਪਸਾਦਂ ਕਰੋਮਿ; ਯੋਹਂ ਅਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ वਦਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ वਦਾਮਿ, ਅवਿਨਯਂ ਅवਿਨਯੋਤਿ वਦਾਮਿ, वਿਨਯਂ वਿਨਯੋਤਿ वਦਾਮਿ।

੪੪੮. [ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੪.੩੬੨ ਇਦਂ वਤ੍ਥੁ ਆਗਤਂ] ''ਏਕਮਿਦਂ, ਆवੁਸੋ, ਸਮਯਂ ਭਗवਾ ਰਾਜਗਹੇ वਿਹਰਤਿ वੇਲੁवਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿवਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਰਾਜਪਰਿਸਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਨਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨਂ ਅਯਮਨ੍ਤਰਕਥਾ ਉਦਪਾਦਿ – 'ਕਪ੍ਪਤਿ ਸਮਣਾਨਂ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾ

ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤ’ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨਾਵੁਸੋ ਸਮਯੇਨ, ਮਣਿਚੂਲਕੋ ਗਾਮਣੀ ਤਸ੍ਸਂ ਪਰਿਸਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਮਣਿਚੂਲਕੋ ਗਾਮਣੀ ਤਂ ਪਰਿਸਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘ਮਾ ਅਯਜਾ ਏਵਂ ਅਵਚੁਤ੍ਥ। ਨ ਕਪ੍ਪਤਿ ਸਮਣਾਨਂ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਨ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਣਿਸੁਵਣ੍ਣਾ ਸਮਣਾ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪੇਤਜਾਤਰੂਪਰਜਤਾ’ਤਿ। ਅਸਕ੍ਖਿ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਮਣਿਚੂਲਕੋ ਗਾਮਣੀ ਤਂ ਪਰਿਸਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ।

‘‘ਅਥ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਮਣਿਚੂਲਕੋ ਗਾਮਣੀ ਤਂ ਪਰਿਸਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਮਣਿਚੂਲਕੋ ਗਾਮਣੀ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘ਇਧ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਰਾਜਪਰਿਸਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਨਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨਂ ਅਯਮਨ੍ਤਰਕਥਾ ਉਦਪਾਦਿ – ਕਪ੍ਪਤਿ ਸਮਣਾਨਂ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਅਹਂ ਭਨ੍ਤੇ, ਤਂ ਪਰਿਸਂ ਏਤਦਵੋਚਂ – ਮਾ ਅਯਜਾ ਏਵਂ ਅਵਚੁਤ੍ਥ। ਨ ਕਪ੍ਪਤਿ ਸਮਣਾਨਂ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਨ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ ; ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਣਿਸੁਵਣ੍ਣਾ ਸਮਣਾ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪੇਤਜਾਤਰੂਪਰਜਤਾਤਿ। ਅਸਕ੍ਖਿਂ ਖੋ ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਂ ਪਰਿਸਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ। ਕਚ੍ਚਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਵਂ ਬਜਾਕਰਮਾਨੋ ਵੁਤ੍ਤਵਾਦੀ ਚੇਵ ਭਗਵਤੋ ਹੋਮਿ, ਨ ਚ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭੂਤੇਨ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚਾਨੁਧਮ੍ਮਂ ਬਜਾਕਰੋਮਿ, ਨ ਚ ਕੋਚਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੋ ਵਾਦਾਨੁਵਾਦੋ ਗਾਰਯ੍ਹਂ ਠਾਨਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ’ਤਿ? ‘ਤਗ੍ਘ ਤ੍ਵਂ, ਗਾਮਣਿ, ਏਵਂ ਬਜਾਕਰਮਾਨੋ ਵੁਤ੍ਤਵਾਦੀ ਚੇਵ ਮੇ ਹੋਸਿ; ਨ ਚ ਮਂ ਅਭੂਤੇਨ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਸਿ [ਪਾਰਾ॰ ੫੮੨], ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚਾਨੁਧਮ੍ਮਂ ਬਜਾਕਰੋਸਿ, ਨ ਚ ਕੋਚਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੋ ਵਾਦਾਨੁਵਾਦੋ ਗਾਰਯ੍ਹਂ ਠਾਨਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਨ ਹਿ, ਗਾਮਣਿ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਸਮਣਾਨਂ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਨ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ; ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਣਿਸੁਵਣ੍ਣਾ ਸਮਣਾ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪੇਤਜਾਤਰੂਪਰਜਤਾ। ਯਸ੍ਸ ਖੋ, ਗਾਮਣਿ, ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਪਞ੍ਚਪਿ ਤਸ੍ਸ ਕਾਮਗੁਣਾ ਕਪ੍ਪਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣਾ ਕਪ੍ਪਨ੍ਤਿ ਏਕਂਸੇਨੇਤਂ, ਗਾਮਣਿ, ਧਾਰੇਯ੍ਯਾਸਿ – ਅਸ੍ਸਮਣਧਮ੍ਮੋ ਅਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਧਮ੍ਮੋਤਿ। ਅਪਿ ਚਾਹਂ, ਗਾਮਣਿ, ਏਵਂ ਵਦਾਮਿ ਤਿਣਂ ਤਿਣਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਂ; ਦਾਰੁ ਦਾਰੁਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਂ; ਸਕਟਂ ਸਕਟਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਂ; ਪੁਰਿਸੋ ਪੁਰਿਸਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਤ੍ਵੇਵਾਹਂ, ਗਾਮਣਿ, ਕੇਨਚਿ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵਦਾਮੀ’ਤਿ।

‘‘ਏਵਂਵਾਦੀ ਕਿਰਾਹਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਉਪਾਸਕੇ ਸਦ੍ਧੇ ਪਸਨ੍ਨੇ ਅਕ੍ਕੋਸਾਮਿ, ਪਰਿਭਾਸਾਮਿ, ਅਪ੍ਪਸਾਦਂ ਕਰੋਮਿ; ਯੋਹਂ ਅਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਦਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਦਾਮਿ, ਅਵਿਨਯਂ ਅਵਿਨਯੋਤਿ ਵਦਾਮਿ, ਵਿਨਯਂ ਵਿਨਯੋਤਿ ਵਦਾਮਿ।

੪੪੯. ‘‘ਏਕਮਿਦਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮਯਂ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਞ੍ਚ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ। ਏਵਂਵਾਦੀ ਕਿਰਾਹਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਉਪਾਸਕੇ ਸਦ੍ਧੇ ਪਸਨ੍ਨੇ ਅਕ੍ਕੋਸਾਮਿ, ਪਰਿਭਾਸਾਮਿ, ਅਪ੍ਪਸਾਦਂ ਕਰੋਮਿ; ਯੋਹਂ ਅਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਦਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਦਾਮਿ, ਅਵਿਨਯਂ ਅਵਿਨਯੋਤਿ ਵਦਾਮਿ, ਵਿਨਯਂ ਵਿਨਯੋਤਿ ਵਦਾਮੀ’’ਤਿ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਉਪਾਸਕਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਏਕੋਵ ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਜੋ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਸਮਣੋ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯੋ। ਸਬ੍ਬੇਵਿਮੇ ਅਸ੍ਸਮਣਾ ਅਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯਾ। ਵਸਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਜੋ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਵੇਸਾਲਿਯਂ। ਮਯਂ ਅਯਜਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਵੇਸਾਲਿਕੇ ਉਪਾਸਕੇ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਦੂਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਰਾਮਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਦੂਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ''ਖਮਾਪਿਤਾਵੁਸੋ, ਯਸੇਨ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੇਨ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਉਪਾਸਕਾ''ਤਿ ? ''ਉਪਾਸਕੇਹਿ ਪਾਪਿਕਂ ਨੋ, ਆਵੁਸੋ, ਕਤਂ। ਏਕੋਵ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਸਮਣੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯੋ ਕਤੋ। ਸਬ੍ਬੇਵ ਮਯਂ ਅਸ੍ਸਮਣਾ ਅਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਅਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਅਸਮ੍ਮਤੋ ਗਿਹੀਨਂ ਪਕਾਸੇਸਿ; ਹਨ੍ਦਸ੍ਸ ਮਯਂ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਉਕ੍ਖੇਪਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਸਿ।

੪੫੦. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾਨਞ੍ਚ [ਪਾਠੇਯ੍ਯਕਾਨਞ੍ਚ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਵਨ੍ਤਿਦਕ੍ਖਿਣਾਪਥਕਾਨਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੂਤਂ ਪਾਹੇਸਿ – ''ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ; ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਆਦਿਯਿਸ੍ਸਾਮ। ਪੁਰੇ ਅਧਮ੍ਮੋ ਦਿਪ੍ਪਤਿ, ਧਮ੍ਮੋ ਪਟਿਬਾਹਿਯ੍ਯਤਿ; ਅਵਿਨਯੋ ਦਿਪ੍ਪਤਿ, ਵਿਨਯੋ ਪਟਿਬਾਹਿਯ੍ਯਤਿ; ਪੁਰੇ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ; ਅਵਿਨਯਵਾਦਿਨੋ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਯਵਾਦਿਨੋ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਭੂਤੋ ਸਾਣਵਾਸੀ ਅਹੋਗਙ੍ਗੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਯੇਨ ਅਹੋਗਙ੍ਗੋ ਪਬ੍ਬਤੋ, ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਭੂਤੋ ਸਾਣਵਾਸੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਮ੍ਭੂਤਂ ਸਾਣਵਾਸਿਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਮ੍ਭੂਤਂ ਸਾਣਵਾਸਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਇਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਦਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ – ਕਪ੍ਪਤਿ ਸਿਙ੍ਗਿਲੋਣਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਗਾਮਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਆਵਾਸਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਅਨੁਮਤਿਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਆਚਿਣ੍ਣਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਅਮਥਿਤਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਜਲੋਗਿਂ ਪਾਤੁਂ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਅਦਸਕਂ ਨਿਸੀਦਨਂ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਨ੍ਤਿ। ਹਨ੍ਦ ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਆਦਿਯਿਸ੍ਸਾਮ। ਪੁਰੇ ਅਧਮ੍ਮੋ ਦਿਪ੍ਪਤਿ, ਧਮ੍ਮੋ ਪਟਿਬਾਹਿਯ੍ਯਤਿ; ਅਵਿਨਯੋ ਦਿਪ੍ਪਤਿ, ਵਿਨਯੋ ਪਟਿਬਾਹਿਯ੍ਯਤਿ; ਪੁਰੇ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ; ਅਵਿਨਯਵਾਦਿਨੋ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਯਵਾਦਿਨੋ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਭੂਤੋ ਸਾਣਵਾਸੀ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਯਸਸ੍ਸ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਾ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ਸਬ੍ਬੇ ਆਰਞ੍ਞਿਕਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਪਂਸੁਕੂਲਿਕਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਤੇਚੀਵਰਿਕਾ, ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਰਹਨ੍ਤੋ – ਅਹੋਗਙ੍ਗੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਮਤ੍ਤਾ ਅਵਨ੍ਤਿਦਕ੍ਖਿਣਾਪਥਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਆਰਞ੍ਞਿਕਾ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਾ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਪਂਸੁਕੂਲਿਕਾ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਤੇਚੀਵਰਿਕਾ, ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਰਹਨ੍ਤੋ – ਅਹੋਗਙ੍ਗੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਨ੍ਤਯਮਾਨਾਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਇਦਂ ਖੋ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲਞ੍ਚ, ਵਾਲਞ੍ਚ; ਕਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਂ ਪਕ੍ਖਂ ਲਭੇਯ੍ਯਾਮ, ਯੇਨ ਮਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਕਰਣੇ ਬਲਵਨ੍ਤਤਰਾ ਅਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ।

੪੫੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਸੋਰੇਯ੍ਯੇ ਪਟਿਵਸਤਿ – ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਧਮ੍ਮਧਰੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਮਾਤਿਕਾਧਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਯਤ੍ਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ। ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਯਂ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਸੋਰੇਯ੍ਯੇ ਪਟਿਵਸਤਿ – ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਧਮ੍ਮਧਰੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਮਾਤਿਕਾਧਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਯਤ੍ਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰੇਵਤਂ ਪਕ੍ਖਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮ, ਏਵਂ ਮਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਕਰਣੇ ਬਲਵਨ੍ਤਤਰਾ ਅਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ – ਦਿਬ੍ਬਾਯ ਸੋਤਧਾਤੁਯਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਯ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਮਾਨੁਸਿਕਾਯ – ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਨ੍ਤਯਮਾਨਾਨਂ। ਸੁਤ੍ਵਾਨਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਇਦਂ ਖੋ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲਞ੍ਚ ਵਾਲਞ੍ਚ। ਨ ਖੋ ਮੇਤਂ ਪਤਿਰੂਪਂ ਯੋਹਂ ਏਵਰੂਪੇ ਅਧਿਕਰਣੇ ਓਸਕ੍ਕੇਯ੍ਯਂ। ਇਦਾਨਿ ਚ ਪਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਸੋਹਂ ਤੇਹਿ ਆਕਿਣ੍ਣੋ ਨ ਫਾਸੁ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਪਟਿਕਚ੍ਚੇਵ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਸੋਰੇਯ੍ਯਾ ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੋਰੇਯ੍ਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ''ਕਹਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ''ਤਿ? ਤੇ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਏਸਾਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਂ ਗਤੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਾ ਕਣ੍ਣਕੁਜ੍ਜਂ [ਕਨ੍ਨਕੁਜ੍ਜਂ (ਸੀ॰)] ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ

ਸङ੍ਕਸ੍ਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ‘‘ਕਹਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ’’ਤਿ? ਤੇ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਏਸਾਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਕਣ੍ਣਕੁਜ੍ਜਂ ਗਤੋ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਕਣ੍ਣਕੁਜ੍ਜਾ ਉਦੁਮ੍ਬਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਣ੍ਣਕੁਜ੍ਜਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ‘‘ਕਹਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ’’ਤਿ? ਤੇ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਏਸਾਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਉਦੁਮ੍ਬਰਂ ਗਤੋ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਉਦੁਮ੍ਬਰਾ ਅਗ੍ਗਲ਼ਪੁਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਦੁਮ੍ਬਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ‘‘ਕਹਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ’’ਤਿ? ਤੇ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਏਸਾਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਅਗ੍ਗਲ਼ਪੁਰਂ ਗਤੋ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਅਗ੍ਗਲ਼ਪੁਰਾ ਸਹਜਾਤਿਂ [ਸਹਂਜਾਤਿਂ (ਕ॰)] ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਗ੍ਗਲ਼ਪੁਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ‘‘ਕਹਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ’’ਤਿ? ਤੇ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਏਸਾਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਸਹਜਾਤਿਂ ਗਤੋ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰੇਵਤਂ ਸਹਜਾਤਿਯਂ ਸਮ੍ਭਾਵੇਸੁਂ।

੪੫੨. ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਭੂਤੋ ਸਾਣਵਾਸੀ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਧਮ੍ਮਧਰੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਮਾਤਿਕਾਧਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਯਤ੍ਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰੇਵਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮ, ਪਟਿਬਲੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਏਕੇਨੇਵ ਪਞ੍ਹੇਨ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤੁਂ। ਇਦਾਨਿ ਚ ਪਨਾਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਂ [ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਰਭਾਣਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਜ੍ਝੇਸਿਸ੍ਸਤਿ। ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਰਭਞ੍ਞਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰੇਵਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ। ‘‘ਏਵਂ ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਮ੍ਭੂਤਸ੍ਸ ਸਾਣਵਾਸਿਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਂ ਸਰਭਾਣਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਜ੍ਝੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਰਭਞ੍ਞਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰੇਵਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਯਸੋ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰੇਵਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਿਙ੍ਗਿਲੋਣਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਸਿਙ੍ਗਿਲੋਣਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਿਙ੍ਗਿਨਾ ਲੋਣਂ ਪਰਿਹਰਿਤੁਂ – ਯਤ੍ਥ ਅਲੋਣਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ ? ‘‘ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਾਯ ਛਾਯਾਯ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾਯ, ਵਿਕਾਲੇ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਾਮਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਗਾਮਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ – ਇਦਾਨਿ ਗਾਮਨ੍ਤਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ – ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਪਵਾਰਿਤੇਨ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਵਾਸਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਆਵਾਸਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਆਵਾਸਾ ਸਮਾਨਸੀਮਾ ਨਾਨੁਪੋਸਥਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ , ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ , ਭਨ੍ਤੇ, ਅਨੁਮਤਿਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਅਨੁਮਤਿਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ – ਆਗਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਮਾਨੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ [ਅਨੁਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ, ਅਨੁਜਾਨੇਸ੍ਸਾਮਾਤਿ, ਅਨੁਮਤਿਂ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮਾਤਿ (ਕ॰)]? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਚਿਣ੍ਣਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਆਚਿਣ੍ਣਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਦਂ ਮੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ, ਇਦਂ ਮੇ ਆਚਰਿਯੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ, ਤਂ ਅਜ੍ਝਾਚਰਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਆਚਿਣ੍ਣਕਪ੍ਪੋ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਚ੍ਚੋ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੋ ਨ ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮਥਿਤਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਅਮਥਿਤਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਂ ਤਂ ਖੀਰਂ ਖੀਰਭਾਵਂ ਵਿਜਹਿਤਂ, ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਂ ਦਧਿਭਾਵਂ, ਤਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਪਵਾਰਿਤੇਨ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਪਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜਲ਼ੋਗਿਂ ਪਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਕਾ ਸਾ, ਆਵੁਸੋ, ਜਲ਼ੋਗੀ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਾ ਸਾ ਸੁਰਾ ਆਸੁਤਾ, ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ ਮਜ੍ਜਭਾਵਂ, ਸਾ ਪਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਦਸਕਂ ਨਿਸੀਦਨ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜਾਤਰੂਪਰਜਤ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਇਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ। ਹਨ੍ਦ ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਆਦਿਯਿਸ੍ਸਾਮ। ਪੁਰੇ ਅਧਮ੍ਮੋ ਦਿਪ੍ਪਤਿ, ਧਮ੍ਮੋ ਪਟਿਬਾਹਿਯ੍ਯਤਿ; ਅਵਿਨਯੋ ਦਿਪ੍ਪਤਿ, ਵਿਨਯੋ ਪਟਿਬਾਹਿਯ੍ਯਤਿ; ਪੁਰੇ ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ; ਅਵਿਨਯਵਾਦਿਨੋ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਯਵਾਦਿਨੋ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਏਵਮਾਵੁਸੋ’’ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਯਸਸ੍ਸ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸਿ।

ਪਠਮਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੨. ਦੁਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ

੪੫੩. ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਯਸੋ ਕਿਰ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤੋ ਇਦਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਆਦਿਯਿਤੁਕਾਮੋ ਪਕ੍ਖਂ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਲਭਤਿ ਚ ਕਿਰ ਪਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾਨਂ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਇਦਂ ਖੋ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਞ੍ਚ ਵਾਲ਼ਞ੍ਚ। ਕਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਂ ਪਕ੍ਖਂ ਲਭੇਯ੍ਯਾਮ, ਯੇਨ ਮਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਕਰਣੇ ਬਲਵਨ੍ਤਤਰਾ ਅਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾਨਂ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਯਂ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਧਮ੍ਮਧਰੋ ਵਿਨਯਧਰੋ ਮਾਤਿਕਾਧਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਿਯਤ੍ਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰੇਵਤਂ ਪਕ੍ਖਂ ਲਭੇਯ੍ਯਾਮ, ਏਵਂ ਮਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਕਰਣੇ ਬਲਵਨ੍ਤਤਰਾ ਅਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਹੂਤਂ ਸਾਮਣਕਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਪਟਿਯਾਦੇਸੁਂ – ਪਤ੍ਤਮ੍ਪਿ, ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ, ਨਿਸੀਦਨਮ੍ਪਿ, ਸੂਚਿਘਰਮ੍ਪਿ, ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਮ੍ਪਿ, ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਮ੍ਪਿ, ਧਮ੍ਮਕਰਣਮ੍ਪਿ। ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਸਾਮਣਕਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਆਦਾਯ ਨਾਵਾਯ ਸਹਜਾਤਿਂ ਉਜ੍ਜਵਿਂਸੁ; ਨਾਵਾਯ ਪਚ੍ਚੋਰੋਹਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਭਤ੍ਤਵਿਸ੍ਸਗ੍ਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਾਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਰਹੋਗਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨਸ੍ਸ ਏਵਂ ਚੇਤਸੋ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ – ''ਕੇ ਨੁ ਖੋ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ – ਪਾਚੀਨਕਾ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾ ਵਾ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਾਲ਼੍ਹਸ੍ਸ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਪਾਚੀਨਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾ [ਪਾਠੇਯ੍ਯਕਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੂ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸਕਾਯਿਕਾ ਦੇਵਤਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਾਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਚੇਤਸਾ ਚੇਤੋਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਮਞ੍ਞਾਯ – ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਬਲਵਾ ਪੁਰਿਸੋ ਸਮਿਞ੍ਜਿਤਂ ਵਾ ਬਾਹਂ ਪਸਾਰੇਯ੍ਯ, ਪਸਾਰਿਤਂ ਵਾ ਬਾਹਂ ਸਮ੍ਮਿਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਏਵਮੇਵ ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸੇਸੁ ਦੇਵੇਸੁ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤਾ – ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਾਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਖੇ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਲ਼੍ਹਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ ਸਾਲ਼੍ਹ, ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪਾਚੀਨਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ। ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ ਸਾਲ਼੍ਹ, ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਤਥਾ ਤਿਟ੍ਠਾਹੀ''ਤਿ। ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਚਾਹਂ, ਦੇਵਤੇ, ਏਤਰਹਿ ਚ ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਤਥਾ ਠਿਤੋ ; ਅਪਿ ਚਾਹਂ ਨ ਤਾਵ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਆਵਿ ਕਰੋਮਿ, ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਮਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਕਰਣੇ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ।

੪੫੪. ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਸਾਮਣਕਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਆਦਾਯ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰੇਵਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰੋ ਸਾਮਣਕਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ – ਪਤ੍ਤਮ੍ਪਿ, ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ, ਨਿਸੀਦਨਮ੍ਪਿ, ਸੂਚਿਘਰਮ੍ਪਿ, ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਮ੍ਪਿ, ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਮ੍ਪਿ, ਧਮ੍ਮਕਰਣਮ੍ਪੀ''ਤਿ। ''ਅਲਂ, ਆਵੁਸੋ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਮੇ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਇਚ੍ਛਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਂ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਰੇਵਤਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਉਤ੍ਤਰੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਤ੍ਤਰਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਤ੍ਤਰੋ ਸਾਮਣਕਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ – ਪਤ੍ਤਮ੍ਪਿ, ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ, ਨਿਸੀਦਨਮ੍ਪਿ, ਸੂਚਿਘਰਮ੍ਪਿ, ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਮ੍ਪਿ, ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਮ੍ਪਿ, ਧਮ੍ਮਕਰਣਮ੍ਪੀ''ਤਿ। ''ਅਲਂ, ਆਵੁਸੋ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਮੇ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਇਚ੍ਛਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਂ। ''ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ ਉਤ੍ਤਰ, ਭਗਵਤੋ ਸਾਮਣਕਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਉਪਨਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਭਗਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤੇਨੇਵ ਤੇ ਅਤ੍ਤਮਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨੋ ਚੇ ਭਗਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਯਸ੍ਮਤੋ [ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਚ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਉਪਨਾਮੇਨ੍ਤਿ – ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰੋ ਸਾਮਣਕਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ। ਯਥਾ ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੋ, ਏਵਮੇਵ ਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਤ੍ਤਰੋ ਸਾਮਣਕਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ। ਯਥਾ ਥੇਰੇਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੋ,

ਏਵਮੇਵ ਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਤ੍ਤਰੋ ਵੇਸਾਲਿਕੇਹਿ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ਿਯਮਾਨੋ ਏਕਂ ਚੀਵਰਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ''ਵਦੇਯ੍ਯਾਥ, ਆਵੁਸੋ, ਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ। ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਤ੍ਤਰੋ ਥੇਰਂ ਵਦੇਤੁ; ਏਤ੍ਤਕਞ੍ਚ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਦੇਤੁ – 'ਪੁਰਤ੍ਥਿਮੇਸੁ ਜਨਪਦੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਾ ਭਗਵਨ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪਾਚੀਨਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ'''ਤਿ। ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਤ੍ਤਰੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾਨਂ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰੇਵਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਏਤ੍ਤਕਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਦੇਤੁ – 'ਪੁਰਤ੍ਥਿਮੇਸੁ ਜਨਪਦੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਾ ਭਗਵਨ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ । ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪਾਚੀਨਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ'''ਤਿ। ''ਅਧਮ੍ਮੇ ਮਂ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਨਿਯੋਜੇਸੀ''ਤਿ ਥੇਰੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਤ੍ਤਰਂ ਪਣਾਮੇਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਤ੍ਤਰਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਂ, ਆਵੁਸੋ ਉਤ੍ਤਰ, ਥੇਰੋ ਆਹਾ''ਤਿ? ''ਪਾਪਿਕਂ ਨੋ, ਆਵੁਸੋ, ਕਤਂ। 'ਅਧਮ੍ਮੇ ਮਂ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਨਿਯੋਜੇਸੀ'''ਤਿ ਥੇਰੋ ਮਂ ਪਣਾਮੇਸੀਤਿ। ''ਨਨੁ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ [ਆਵੁਸੋ ਉਤ੍ਤਰ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)], ਵੁਡ੍ਢੋ ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋਸੀ''ਤਿ? ''ਆਮਾਵੁਸੋ, ਅਪਿ ਚ ਮਯਂ ਗਰੁਨਿਸ੍ਸਯਂ ਗਣ੍ਹਾਮਾ''ਤਿ।

੪੫੫. ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤੁਕਾਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਞਾਪੇਸਿ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਇਧ ਵੂਪਸਮੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਮੂਲਾਦਾਯਕਾ [ਮੂਲਦਾਯਕਾ (ਸੀ॰)] ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਨਕਮ੍ਮਾਯ ਉਕ੍ਕੋਟੇਯ੍ਯੁਂ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਯਤ੍ਥੇਵਿਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਤਤ੍ਥੇਵਿਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੇਸਾਲਿਂ ਅਗਮਂਸੁ – ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤੁਕਾਮਾ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਬ੍ਬਕਾਮੀ ਨਾਮ ਪਥਬ੍ਯਾ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰੋ ਵੀਸਵਸ੍ਸਸਤਿਕੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਯ, ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ, ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਮ੍ਭੂਤਂ ਸਾਣਵਾਸਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਸਬ੍ਬਕਾਮੀ ਥੇਰੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਉਪਗਚ੍ਛਾਮਿ। ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਕਾਮਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ।

''ਏਵਂ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਭੂਤੋ ਸਾਣਵਾਸੀ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਰੇਵਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ, ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਸਬ੍ਬਕਾਮੀ ਥੇਰੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਉਪਗਚ੍ਛਿ। ਗਬ੍ਭੇ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਬ੍ਬਕਾਮਿਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਗਬ੍ਭਪ੍ਪਮੁਖੇ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਰੇਵਤਸ੍ਸ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ – ਅਯਂ ਥੇਰੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਨ ਨਿਪਜ੍ਜਤੀਤਿ – ਨ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਕਾਮੀ – ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ ਕਿਲਨ੍ਤੋ ਨ ਨਿਪਜ੍ਜਤੀਤਿ – ਨ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਕਾਮੀ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰੇਵਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਤਮੇਨ ਤ੍ਵਂ ਭੂਮਿ ਵਿਹਾਰੇਨ ਏਤਰਹਿ ਬਹੁਲਂ ਵਿਹਰਸੀ''ਤਿ? ''ਮੇਤ੍ਤਾਵਿਹਾਰੇਨ ਖੋ ਅਹਂ , ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤਰਹਿ ਬਹੁਲਂ ਵਿਹਰਾਮੀ''ਤਿ। ''ਕੁਲ੍ਲਕਵਿਹਾਰੇਨ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭੂਮਿ ਏਤਰਹਿ ਬਹੁਲਂ ਵਿਹਰਸਿ । ਕੁਲ੍ਲਕਵਿਹਾਰੋ ਏਸੋ [ਹੇਸੋ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਭੂਮਿ ਯਦਿਦਂ ਮੇਤ੍ਤਾ''ਤਿ। ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਿਹਿਭੂਤਸ੍ਸ ਆਚਿਣ੍ਣਾ ਮੇਤ੍ਤਾ। ਤੇਨਾਹਂ ਏਤਰਹਿਪਿ ਮੇਤ੍ਤਾਵਿਹਾਰੇਨ ਬਹੁਲਂ ਵਿਹਰਾਮਿ, ਅਪਿ ਚ ਖੋ ਮਯਾ ਚਿਰਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਅਰਹਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਥੇਰੋ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਤਮੇਨ ਵਿਹਾਰੇਨ ਏਤਰਹਿ ਬਹੁਲਂ ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ? ''ਸੁਞ੍ਞਤਾਵਿਹਾਰੇਨ ਖੋ ਅਹਂ ਭੂਮਿ ਏਤਰਹਿ ਬਹੁਲਂ ਵਿਹਰਾਮੀ''ਤਿ। ''ਮਹਾਪੁਰਿਸਵਿਹਾਰੇਨ ਕਿਰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰੋ ਏਤਰਹਿ ਬਹੁਲਂ ਵਿਹਰਤਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸਵਿਹਾਰੋ ਏਸੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਦਿਦਂ ਸੁਞ੍ਞਤਾ''ਤਿ। ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮੇ ਭੂਮਿ ਗਿਹਿਭੂਤਸ੍ਸ ਆਚਿਣ੍ਣਾ ਸੁਞ੍ਞਤਾ। ਤੇਨਾਹਂ ਏਤਰਹਿਪਿ ਸੁਞ੍ਞਤਾਵਿਹਾਰੇਨ ਬਹੁਲਂ ਵਿਹਰਾਮਿ, ਅਪਿ ਚ ਮਯਾ ਚਿਰਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਅਰਹਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਅਯਞ੍ਚਰਹਿ ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ, ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਭੂਤੋ ਸਾਣਵਾਸੀ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਭੂਤੋ ਸਾਣਵਾਸੀ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਕਾਮੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ

ਸਬ੍ਬਕਾਮਿਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਮ੍ਭੂਤੋ ਸਾਣਵਾਸੀ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਸਬ੍ਬਕਾਮਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਇਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵੇਸਾਲਿਕਾ ਵਜ੍ਜਿਪੁਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਦਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ – ਕਪ੍ਪਤਿ ਸਿਙ੍ਗਿਲੋਣਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਗਾਮਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਆਵਾਸਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਅਨੁਮਤਿਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਆਚਿਣ੍ਣਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਅਮਥਿਤਕਪ੍ਪੋ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਜਲੋਗਿਂ , ਪਾਤੁਂ ਕਪ੍ਪਤਿ ਅਦਸਕਂ ਨਿਸੀਦਨਂ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਨ੍ਤਿ। ਥੇਰੇਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਮੂਲੇ ਬਹੁਧਮ੍ਮੋ ਚ ਵਿਨਯੋ ਚ ਪਰਿਯਤ੍ਤੋ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਭਨ੍ਤੇ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਹੋਤਿ? ਕੇ ਨੁ ਖੋ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ – ਪਾਚੀਨਕਾ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾ ਵਾ''ਤਿ? ''ਤਯਾਪਿ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਮੂਲੇ ਬਹੁ ਧਮ੍ਮੋ ਚ ਵਿਨਯੋ ਚ ਪਰਿਯਤ੍ਤੋ। ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਨ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਹੋਤਿ? ਕੇ ਨੁ ਖੋ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ – ਪਾਚੀਨਕਾ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾ ਵਾ''ਤਿ? ''ਮਯ੍ਹਂ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪਾਚੀਨਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ; ਅਪਿ ਚਾਹਂ ਨ ਤਾਵ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਆਵਿ ਕਰੋਮਿ, ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਮਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਕਰਣੇ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ''ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਵਿਨਯਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ਅਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪਾਚੀਨਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ; ਅਪਿ ਚਾਹਂ ਨ ਤਾਵ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਆਵਿ ਕਰੋਮਿ, ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਮਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਕਰਣੇ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ।

੪੫੬. ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤੁਕਾਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖੋ ਪਨ ਅਧਿਕਰਣੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ਅਨਗ੍ਗਾਨਿ ਚੇਵ ਭਸ੍ਸਾਨਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਚੇਕਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਞਾਪੇਸਿ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਕਰਣੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ਅਨਗ੍ਗਾਨਿ ਚੇਵ ਭਸ੍ਸਾਨਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਚੇਕਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਵੂਪਸਮੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਚੀਨਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚਿਨਿ। ਪਾਚੀਨਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ – ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਕਾਮਿਂ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਞ੍ਚ ਸਾਲ੍ਹਂ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਞ੍ਚ ਖੁਜ੍ਜਸੋਭਿਤਂ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਞ੍ਚ ਵਾਸਭਗਾਮਿਕਂ; ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ – ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਞ੍ਚ ਰੇਵਤਂ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਞ੍ਚ ਸਮ੍ਭੂਤਂ ਸਾਣਵਾਸਿਂ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਞ੍ਚ ਯਸਂ ਕਾਕਣ੍ਡਕਪੁਤ੍ਤਂ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਞ੍ਚ ਸੁਮਨਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਞਾਪੇਸਿ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਕਰਣੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ਅਨਗ੍ਗਾਨਿ ਚੇਵ ਭਸ੍ਸਾਨਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਚੇਕਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਚੀਨਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਕਰਣੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਯਮਾਨੇ ਅਨਗ੍ਗਾਨਿ ਚੇਵ ਭਸ੍ਸਾਨਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਚੇਕਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਚੀਨਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਾਚੀਨਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ , ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਸਮ੍ਮਤਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਚੀਨਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਜਿਤੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਸਵਸ੍ਸੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਕੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਜਿਤਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ – ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਂ। ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਤ੍ਥ ਨੁ ਖੋ ਮਯਂ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਯਂ ਖੋ ਵਾਲਿਕਾਰਾਮੋ ਰਮਣੀਯੋ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੋਸੋ। ਯਂਨੂਨ ਮਯਂ ਵਾਲਿਕਾਰਾਮੇ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ।

੪੫੭. ਅਥ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਾਲਿਕਾਰਾਮਂ ਅਗਮਂਸੁ – ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤੁਕਾਮਾ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਞਾਪੇਸਿ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਕਾਮਿਂ ਵਿਨਯਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਕਾਮੀ ਸਙ੍ਘਂ ਞਾਪੇਸਿ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਰੇਵਤੇਨ ਵਿਨਯਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਕਾਮਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਿਙ੍ਗਿਲੋਣਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ? ''ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਸਿਙ੍ਗਿਲੋਣਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ? ''ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਿਙ੍ਗਿਨਾ ਲੋਣਂ ਪਰਿਹਰਿਤੁਂ – ਯਤ੍ਥ ਅਲੋਣਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ? ''ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ। [ਪਾਚਿ॰ ੨੫੪ ਆਦਯੋ] ''ਕਤ੍ਥ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ, ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੇ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ? ''ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਭੋਜਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਦਂ ਪਠਮਂ ਵਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਇਤਿਪਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਉਬ੍ਬਿਨਯਂ, ਅਪਗਤਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ। ਇਦਂ ਪਠਮਂ ਸਲਾਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮਿ''।

''ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ? ''ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ? ''ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਾਯ ਛਾਯਾਯ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾਯ ਵਿਕਾਲੇ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ? ''ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ [ਪਾਚਿ॰ ੨੪੫]। ''ਕਤ੍ਥ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਰਾਜਗਹੇ, ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੇ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ? ਵਿਕਾਲਭੋਜਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਦਂ ਦੁਤਿਯਂ ਵਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਇਤਿਪਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਉਬ੍ਬਿਨਯਂ, ਅਪਗਤਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ। ਇਦਂ ਦੁਤਿਯਂ ਸਲਾਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮਿ''।

''ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਾਮਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ? ''ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਗਾਮਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ? ''ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ – ਇਦਾਨਿ ਗਾਮਨ੍ਤਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ – ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਪਵਾਰਿਤੇਨ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ [ਪਾਚਿ॰ ੨੩੪]। ''ਕਤ੍ਥ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ, ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੇ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ? ''ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਭੋਜਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਦਂ ਤਤਿਯਂ ਵਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਇਤਿਪਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਉਬ੍ਬਿਨਯਂ, ਅਪਗਤਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ। ਇਦਂ ਤਤਿਯਂ ਸਲਾਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮਿ''।

''ਕਪ੍ਪਤਿ , ਭਨ੍ਤੇ, ਆਵਾਸਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ? ''ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਆਵਾਸਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ? ''ਕਪ੍ਪਤਿ ਭਨ੍ਤੇ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਆਵਾਸਾ ਸਮਾਨਸੀਮਾ ਨਾਨੁਪੋਸਥਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ [ਮਹਾਵ॰ ੧੪੧ ਆਦਯੋ]। ''ਕਤ੍ਥ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਰਾਜਗਹੇ, ਉਪੋਸਥਸਂਯੁਤ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ? ''ਵਿਨਯਾਤਿਸਾਰੇ ਦੁਕ੍ਕਟ''ਨ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਦਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਵਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਇਤਿਪਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਉਬ੍ਬਿਨਯਂ, ਅਪਗਤਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ। ਇਦਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਸਲਾਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮਿ''।

''ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਨੁਮਤਿਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ? ''ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਅਨੁਮਤਿਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ? ''ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ – ਆਗਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਮਾਨੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ? ''ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ [ਮਹਾਵ॰ ੩੮੩ ਆਦਯੋ]। ''ਕਤ੍ਥ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ?

‘‘ਚਮ੍ਪੇਯ੍ਯਕੇ, ਵਿਨਯਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਵਿਨਯਾਤਿਸਾਰੇ ਦੁਕ੍ਕਟ’’ਨ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਦਂ ਪਞ੍ਚਮਂ ਵਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਇਤਿਪਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਉਬ੍ਬਿਨਯਂ, ਅਪਗਤਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ। ਇਦਂ ਪਞ੍ਚਮਂ ਸਲਾਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮਿ’’।

‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਚਿਣ੍ਣਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਆਚਿਣ੍ਣਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ – ਇਦਂ ਮੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ, ਇਦਂ ਮੇ ਆਚਰਿਯੇਨ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣਂ – ਤਂ ਅਜ੍ਝਾਚਰਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਆਚਿਣ੍ਣਕਪ੍ਪੋ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਏਕਚ੍ਚੋ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੋ ਨ ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਦਂ ਛਟ੍ਠਂ ਵਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ । ਇਤਿਪਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਉਬ੍ਬਿਨਯਂ, ਅਪਗਤਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ। ਇਦਂ ਛਟ੍ਠਂ ਸਲਾਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮਿ’’।

‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ , ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮਥਿਤਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕੋ ਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਅਮਥਿਤਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਂ ਤਂ ਖੀਰਂ ਖੀਰਭਾਵਂ ਵਿਜਹਿਤਂ, ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਂ ਦਧਿਭਾਵਂ, ਤਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਪਵਾਰਿਤੇਨ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਪਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ [ਪਾਚਿ॰ ੨੩੪]। ‘‘ਕਤ੍ਥ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ, ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੇ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਭੋਜਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਦਂ ਸਤ੍ਤਮਂ ਵਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਇਤਿਪਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਉਬ੍ਬਿਨਯਂ, ਅਪਗਤਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ। ਇਦਂ ਸਤ੍ਤਮਂ ਸਲਾਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮਿ’’।

‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜਲ਼ੋਗਿਂ ਪਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਕਾ ਸਾ, ਆਵੁਸੋ, ਜਲ਼ੋਗੀ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਾ ਸਾ ਸੁਰਾ ਆਸੁਤਾ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ ਮਜ੍ਜਭਾਵਂ, ਸਾ ਪਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ [ਪਾਚਿ॰ ੩੨੬]। ‘‘ਕਤ੍ਥ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ, ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੇ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸੁਰਾਮੇਰਯਪਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਦਂ ਅਟ੍ਠਮਂ ਵਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਇਤਿਪਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਉਬ੍ਬਿਨਯਂ, ਅਪਗਤਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ। ਇਦਂ ਅਟ੍ਠਮਂ ਸਲਾਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮਿ’’।

‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਦਸਕਂ ਨਿਸੀਦਨ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ [ਪਾਚਿ॰ ੫੩੧ ਆਦਯੋ]। ‘‘ਕਤ੍ਥ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ, ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੇ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਛੇਦਨਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਦਂ ਨਵਮਂ ਵਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਇਤਿਪਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਉਬ੍ਬਿਨਯਂ, ਅਪਗਤਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ। ਇਦਂ ਨਵਮਂ ਸਲਾਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮਿ’’।

‘‘ਕਪ੍ਪਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜਾਤਰੂਪਰਜਤ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਨਾਵੁਸੋ, ਕਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ [ਪਾਰਾ॰ ੫੮੦ ਆਦਯੋ]। ‘‘ਕਤ੍ਥ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਰਾਜਗਹੇ, ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੇ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਦਂ ਦਸਮਂ ਵਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਇਤਿਪਿਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਉਬ੍ਬਿਨਯਂ, ਅਪਗਤਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ। ਇਦਂ ਦਸਮਂ ਸਲਾਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਾਨਿ। ਇਤਿਪਿਮਾਨਿ ਦਸਵਤ੍ਥੂਨਿ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮਾਨਿ, ਉਬ੍ਬਿਨਯਾਨਿ, ਅਪਗਤਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਾਨੀ’’ਤਿ।

੪੫੮. ‘‘ਨਿਹਤਮੇਤਂ, ਆਵੁਸੋ, ਅਧਿਕਰਣਂ, ਸਨ੍ਤਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਸੁਵੂਪਸਨ੍ਤਂ। ਅਪਿ ਚ ਮਂ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇਪਿ ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ – ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰੇਵਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਕਾਮਿਂ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇਪਿ ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਪੁਟ੍ਠੋ ਪੁਟ੍ਠੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਕਾਮੀ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਇਮਾਯ ਖੋ ਪਨ ਵਿਨਯਸਙ੍ਗੀਤਿਯਾ ਸਤ੍ਤ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਅਨੂਨਾਨਿ ਅਨਧਿਕਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਸ੍ਮਾਯਂ ਵਿਨਯਸਙ੍ਗੀਤਿ ‘‘ਸਤ੍ਤਸਤਿਕਾ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਦੁਤਿਯਭਾਣਵਾਰੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਸਤ੍ਤਸਤਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੋ ਦ੍ਵਾਦਸਮੋ।

ਇਮਮ੍ਹਿ ਖਨ੍ਧਕੇ ਵਤ੍ਥੂ ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਦਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ, ਕਮ੍ਮਂ ਦੂਤੇਨ ਪਾਵਿਸਿ।
ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਨ ਰੂਪਞ੍ਚ, ਕੋਸਮ੍ਬਿ ਚ ਪਾਵੇਯ੍ਯਕੋ॥

ਮਗ੍ਗੋ ਸੋਰੇਯ੍ਯਂ ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਂ, ਕਣ੍ਣਕੁਜ੍ਜਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰਂ।
ਸਹਜਾਤਿ ਚ ਮਜ੍ਝੇਸਿ, ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਕਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਂ॥

ਪਤ੍ਤਨਾਵਾਯ ਉਜ੍ਜਵਿ, ਰਹੋਸਿ ਉਪਨਾਮਯਂ [ਦੂਰਤੋਪਿ ਉਦਪਾਦਿ (ਕ॰)]।
ਗਰੁ [ਦਾਰੁਣਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਙ੍ਘੋ ਚ ਵੇਸਾਲਿਂ, ਮੇਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਘੋ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਤਿ॥

ਸਤ੍ਤਸਤਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਚੂਲ਼ਵਗ੍ਗੋ [ਚੁਲ੍ਲਵਗ੍ਗੋ (ਸੀ॰)] ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਚੂਲ਼ਵਗ੍ਗਪਾਲ਼ਿ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।